

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

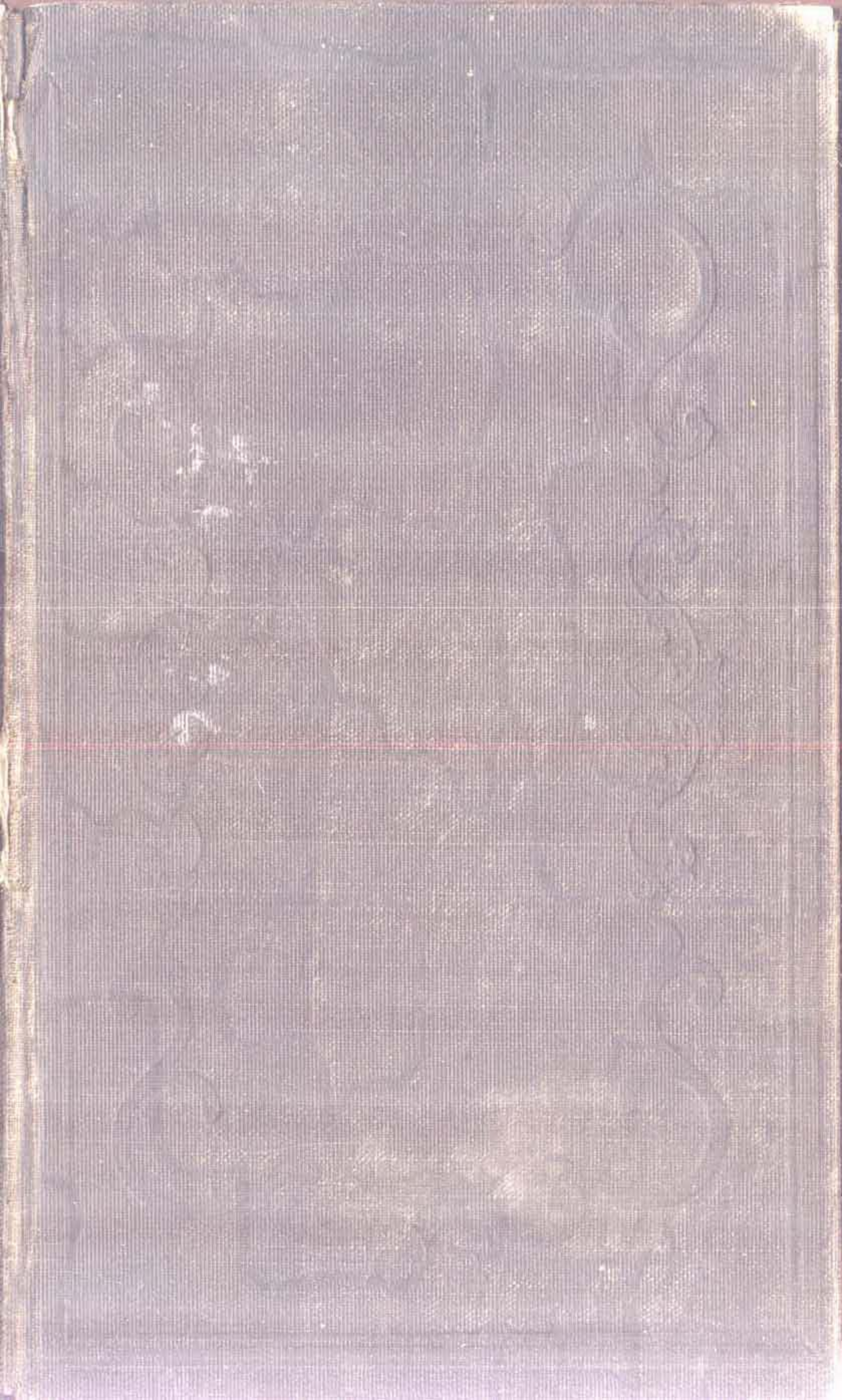
Դու կարող ես.

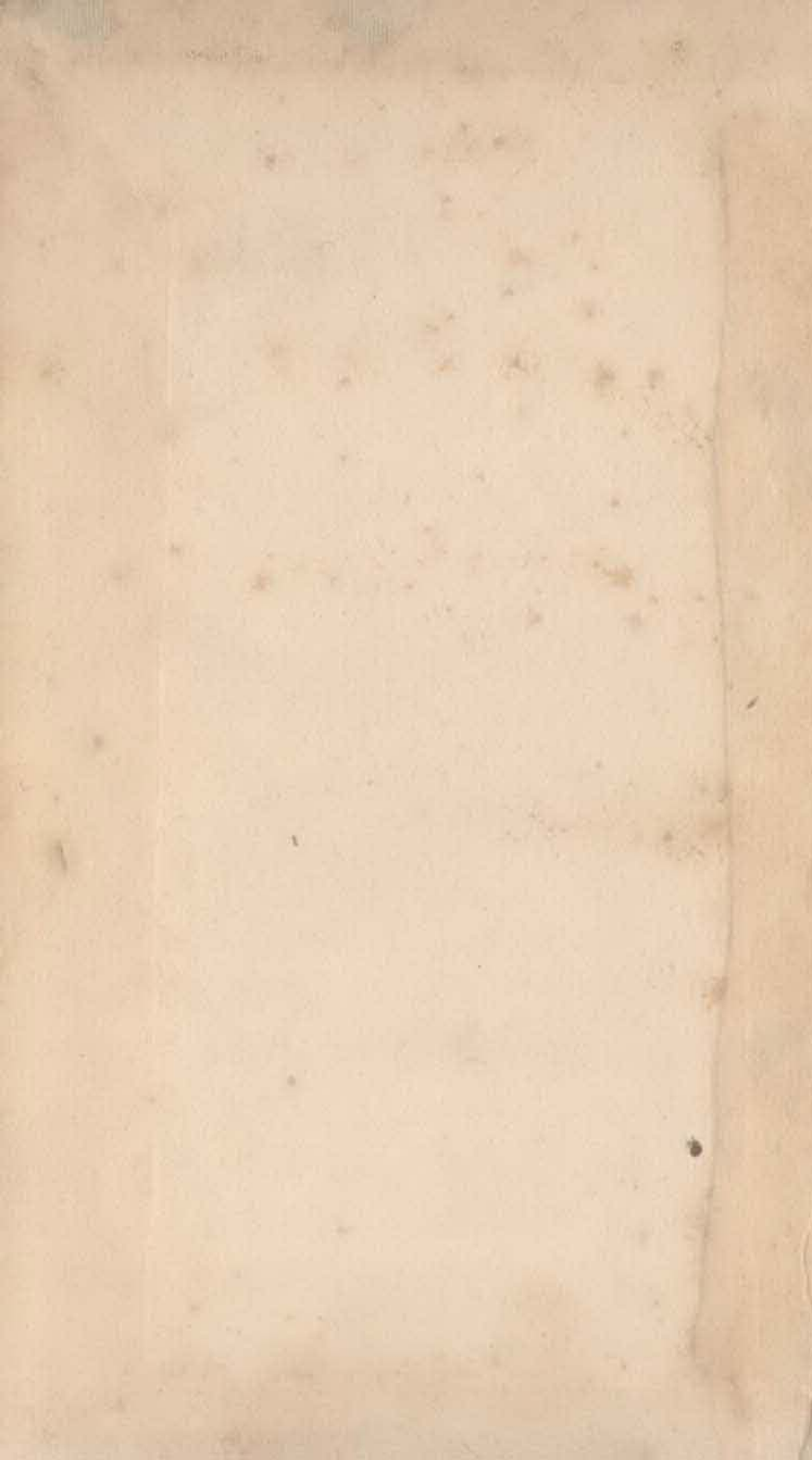
պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

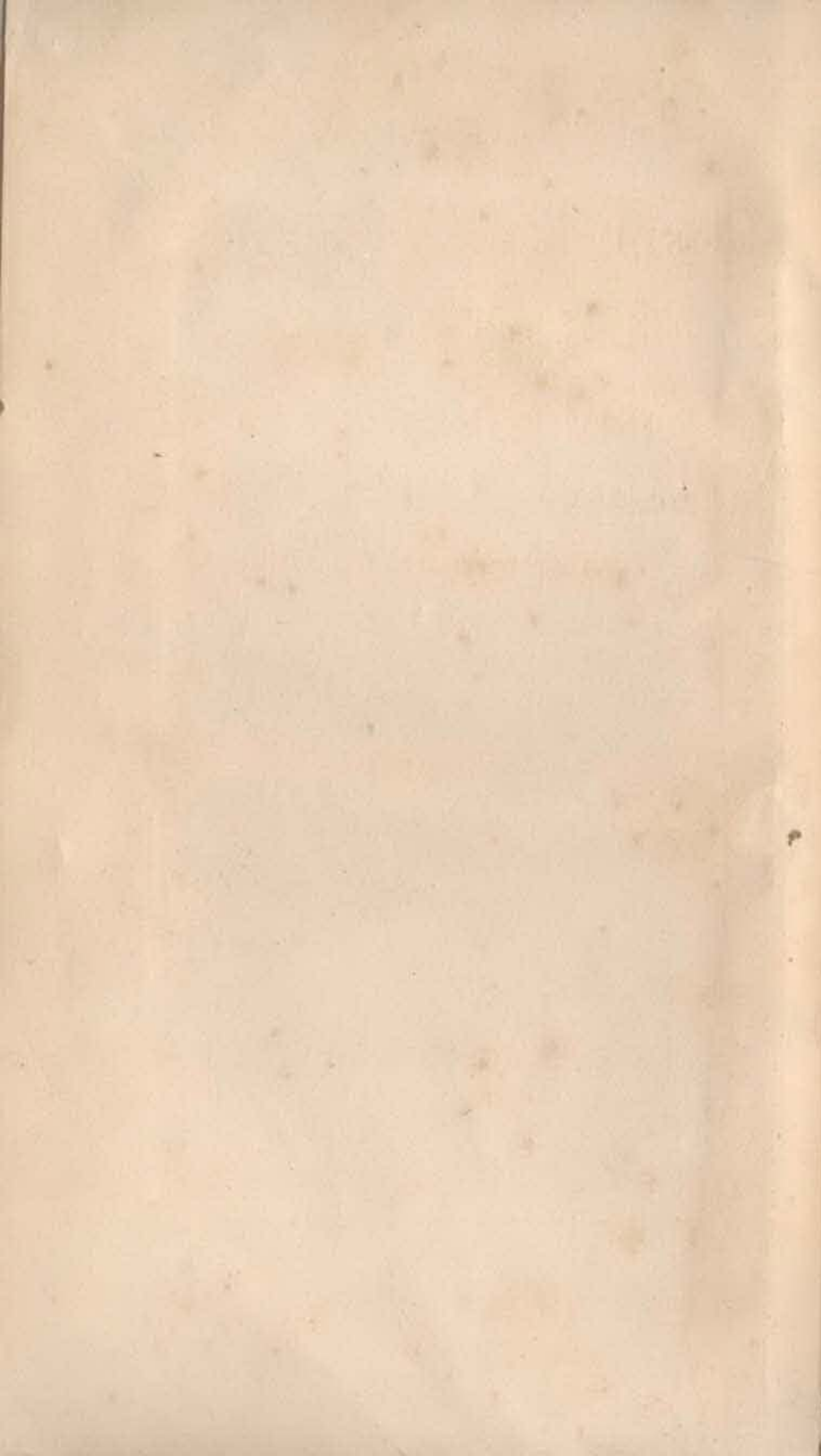

↙

U-8

ԻՆՃԻԼ

ԽՕՏԷԷ՝ ՄԷ՝ ԻՍԵ ԷԼ ՄԷ՝ ՍԻՒՒՂԷ՝

ՆԸՎԸՍԸՆՏԸՆ

ՊԸ ՏԷՍԹԷ ՄԱՏԹԷՈՍ ՄԱՐԳՕՍ

ԼՈՒԳԱՍ ՈՒ ՀԱՆՆԱ

ԼԸ ԸՍԹԱՄԴՈՒԼՏԱ

ԳԱՅՕԼ

1857

82442

(946-αγ)

1652-2005

ԻՆՃԻԼ ԳԸ ԳԵՎԼԸ

ՄԵՏԹԻՈՍ

2004

ՍԷՐ 4

- 1 Քրթեպէ մէջուտէ Իսա էլ Մէսիճէ է,
2 գուռէ Իպրահիմ գուռէ Տափուտ: Իպրահիմ
զա Իսահագէ. Իսահագ զա Եագուպէ. Եա-
3 գուպ զա Ղուտայէ. ու պրէյէդ ուի. Ղու-
տա զա Ֆարիզ ու Օարախ՝ ժը Թամարէ.
Ֆարիզ զա Լզրունէ, Լզրուն զա Լբամէ.
4 Լբամ զա Լմինատապէ. Լմինատապ զա՝ Եաս-
5 բունէ. Եասբուն զա Սալմունէ. Սալմուն ժը
Բաապէ զա Պաազէ. Պաազ զա Լվպիթէ
ժը Բանուէ. Լվպիթ զա Եսսէյէ. Ես-
6 սէ զա Տափուտ փատիշաճէ. Տափուտ փա-
տիշաճ զա Միւլէյմանէ ժը ժընա Ուրիայէ.
7 ու Միւլէյման զա Բահպաամէ. Բահպաամ
8 զա Լպիայէ. Լպիա զա Լսայէ. Լսա
զա Եուշաֆաթէ. Եուշաֆաթ զա Եուբամէ.
9 Եուբամ զա Ուզիաէ. Ուզիա զա Եուվա-
սամէ. Եուվասամ զա Լխազէ. Լխազ զա
10 Հազգիայէ. Հազգիա զա Մանասայէ.
Մանասա զա Լմօնէ. Լմօն զա Եուպայէ.

- 11 Եւստա զա Եւստանիայէ ու պրէյէդ ուի լը
 սխմա եկսիրիթիյէ Պապիլոնէ :
- 12 Ու լը բաշէ եկսիրիթիյէ Պապիլոնէ, Եւս-
 տանիա զա Սալսալիէլէ. Սալսալիէլ զա
- 13 Օւրապապէլէ. Օւրապապէլ զա Եւստ-
 ուտէ. Եւստու զա Ելիագիմէ. Ե-
- 14 լիագիմ զա Եղուրէ. Եղուր զա Սատուգէ.
 Սատուգ զա Ելիսինէ. Ելիսին զա Ելիուծէ :
- 15 Ելիուծ զա Ելիագարէ. Ելիագար զա Սա-
 16 թանէ. Սաթան զա Եագուպէ. Եագուպ զա
 Եուսիֆ մերէ Մէյրէմէ. քօ ժը աւ Մէյրէ-
 17 մէ Մէսիհ Տաթը կօթան Իսա զա. Եւսա
 Տէմի սիլսիլէյան ժը Իպրասիմէ Տաթա Տա-
 վուտէ չարտաս սիլսիլէ. ու ժը Տափուտէ Տա-
 թա եկսիրիթիյէ Պապիլոնէ չարտաս սիլ-
 սիլէ. ու ժը եկսիրիթիյէ Պապիլոնէ Տաթա
 լը Մէսիհէ չարտաս սիլսիլէյէ :
- 18 Ու մէվուտէ Իսա էլ Մէսիհ աճվա
 պու, տիյա ուի Մէյրէմ պը Եուսիֆուա
 նշան պու. Տէթա լը պա Տէվու տու նա
- 19 Տաթ ժը Բուհ էլ գուտտէ ամրս մա : Ու
 Եուսիֆ մերէ ուի մէռուվ քի սատրգ պունէ,
 ու նա աը խօսար պու քօ այպէ ուի պէյան
 պը քը, ֆէքրրի քօ պէ տէնկ ու տուն աուի
- 20 պէրտէ : Ու քինկա քօ աւ դըրդէ Տան աը ֆէ-
 քրր պու, զաՏա մէլէքէ Խօտէ լը խափտա ժէ-
 ոա խույայի պու, ու կօ. Եւս Եուսիֆ գուռէ
 Տափուտ մէ թըռս ժը խօռա կըրթընէ ժընա

- խօ Մէյրեմէ, չըմա քօ լը հընտուռէ ուխտա
- 21 հաթը զա ժը Տուհ էլ գուտսէյէ . Աւ աւ գուռ
տէ սը զը, քօ նապէ ուի խսա տէյնի . չըմա քօ
աւ գապմէ խօ տէ ժը կիւնէյէգ խօ խալաս
սըքը :
- 22 Աւ հէմի դչդան պուն, քօ թէքմիլ սըսը
ժը Տապպ հաթը կօթան, սը տէսթէ Նշայա
- 23 փէյղէմպէրէ . Աւ հա գիզ տէ ալըս սըսը ու
գուռ տէ սըզը, ու նապէ ուի Ամանուէլ տէ
տէյնըն, քօ թէրճիւմէ սըսը Ալաս սը մէ-
նայէ կօթընէ :
- 24 Աուա Աուսիֆ կապքօ ժը խապէ ոա պու
չալան քօ մէլէքէ խօտէ ժէոա էմր քըրը պու
- 25 քըր . ու ժընա խօ կըրթ . համա աուի նէ տը
զանը պու հաթա քօ գուռէ խօ ալուլին զա,
ու նապէ ուի խսա տանի :

- 1 Աւ քինկա խսա զա լը ոլաթէ Աէհու-
տիան լը նալա Պէյթլէհէմ լը ոջա Հէ-
- 2 րօտիս փատիշահէ, Աւ հա Ալիման ժը ոօ
հալաթէ հաթըն լը Վութսուշէրիֆէ, ու կօն .
Աւ քույէ աւ՝ քօ ժը Աէհուտանուա փատիշահ
զա : չըմա քօ էմ ըսթէրէ ուի լը ոօ հալաթէ
- 3 տին, ու հաթըն ժէոա սէճտէ սըքըն : Աւ
քինկա Հէրօտիս փատիշահ սըհիտ հարըտի
ու հէմի Վուտսուշէրիֆ բէոա :

- 4 Աւարձը վանտրնէ հէմի պաշխմաման ու
 խօնրտանէ միլէթէ փրոս քրո ժը ուան' էրքը
- 5 Մէսիհ լը քօ աւէ տէ պրղը : Աւան ժի կօն ժէ-
 ուա' . լը նաւ Պէյթլէհէմէ Եէհուտիան . չը-
 մա քօ վահա նրվրսանտիյէ պր տէսթէ փէյ-
- 6 ղէմպէր : Աւ դու Պէյթլէհէմ' լը ոլաթէ
 ճ'ուտա . լը նաւ բուսրբիյէ ճ'ուտա դա բը-
 ջուկ նրնի . ժը դա ժը մրոա բուսուբիքի տէ ու-
- 7 պր քօ օմէթէ մրն Իսրայիլ պր չէրինէ : Աւէ
 չաղէ շէրօտիա պր տրղիգա Միխման կաղի քրո ,
 ու դանձ սահիթիյէ քրո ժը ուան ոլաթէ խու-
- 8 յայրնէ ըսթէր : Աւ ուան լը Պէյթլէհէմէ պր
 շիյանտրնէ կօ . շառն սահիյէ պր զանրն ժը
 պջէ ուի գուռըք . ու քինկա պրպինրն ժը մր-
 ոա խապէր պր քրն քօ էթի պէմ ժէոա սէձ-
- 9 տէ պր քրմ : Աւ քինկա ուան ժը փատիշահէ
 աւ դրշդ պրհիտարն' չուն , վահա աւ ըսթէր
 քօ լը ոօ հալաթէ տին լը պէր ուան չու , հա-
 թա քօ հաթ սէքրնի լը սէր ուի ճիյէ քօ գու-
- 10 ուրք պու : Վինկա քօ տին ըսթէր պր փրո
- 11 մէղին շաղ պունէ շաղ պուն : Աւ քինկա քօ
 քէթրն լը մալ , տին գուռըք պր տիյէ խօ
 Մէյրէմէ թէվ , ու քէթրն սէձտէ քրրն ժէ-
 ոա , ու խաղնէյէթ խօ պր վէքրրանտրնէ
 պախշիշան տանր ժէոա . ղէո , ու քիւնլըկ ու
- 12 միւր : Աւ լը խավէտա պր իղն սէնտրնէ , քօ
 ճաղքր ժի նէ չրն լըպա շէրօտիա , ժը պաշ-
 գա ուվա չուն լը ոլաթէ խօ :

- 13 Բի՛նկա քօ աւ չուն ժը ուէ, վահա լը խավէ-
տա Սէլէքէ Խօտէ խույա ժը Երուսիֆոա, ու
կօ. Աասար, պրկըր գուռըք ու տիյէ ուի՛ ու
պր աէվ լը Մըսրուէ, ու լը ուէ պրսէքընը հա-
թա էղ ժը դառա պր պէժըմ. չըմա քօ Հէրօ-
- 14 տիա վունապըրըն տը խուվազը գուռըք: Եւ
ժի ոասպու կըրթ գուռըք ու տիյէ ուի լը շէ-
- 15 վէտա, ու չու լը Մըսրուէ, ու հաթա քօ Հէ-
րօտիս մըր լը ուէ պու, քօ թէմամ պրպը ժը
Խօտէ հաթը կօթան պր տէսթէ փէյղէմպէր,
քօ տը պէժը, ժը Մըսրուէ էղէ գուռէ խօ
կազըրըմ:
- 16 Ուէ չաղէ քի՛նկա քօ տի Հէրօտիս՝ քօ հա-
թը խափանտըն ժը Ելիման, փրու սուհաթ, ու
շիյանտ դըր քըր լը Պէյթլէհէմէ ու տօռա
ուիտա պուն հէմի գուռէղ բըշուգան ժը տու
սալան ժէր, լը կօրա ուէ չաղէ քօ ժը Ելիման
- 17 Ֆէհմ քըր: Ուէ չաղէ թէմամ պու պր տէս-
թէ Իրիսիա փէյղէմպէրէ հաթը կօթան,
- 18 քօ տէժը. ժը Աամա սաունտ քի հաթա պր-
հէստըն, շին, կըրըն ու շինքի մէղըն, Աա-
հէլ տը կըրիա գուռէղ խօ, ու նէ տըխօստ լը
տըլէ խօ փրոս պըքը. չըմա քօ թուննապուն:
- 19 Ու քի՛նկա քօ Հէրօտիս մըր՝ վահա մէլէքէ
Խօտէ լը խավէտա լը Մըսրու խույա ժը Երու-
- 20 սիֆոա, ու կօ, Աասար, պրկըր գուռըք ու տի-
յէղ ուի՛ ու հաւը լը ոլաթէ Խարայիլ, չըմա քօ
- 21 մըրըն, աւ քօ ճանէ գուռըք տը խօստըն: Եւ

- 22 Ժի ուսպու գուռըք ու տիյէ ուի կըրթ՝ ու հաթ
 լը ոլաթէ Խսրայիլ : Ու քինկա քօ պըհիստ Վր-
 քէղայոս փատիշահիթիյէ քըո լըսէր ոլաթէ
 Աէհուտիան լը ճիյէ պավէ խօ Հէրօտիա , լը ուէ
 չունէ թրօսիա , ու լը խավէտա իղն պըսէն-
 23 տընէ լը ալիյէ Ղէլիլէ չու : Ու հաթ լը ուի
 պատէրէ սէքընի քօ Վասրաթ դէ կօթան ,
 քօ խապէրէ փէյղէմպէրան թէմամ պըպը ,
 էրքը ժէուա Վասրանի տէ կաղի պըքըն :

ՍԷՐ 3

- 1 Մու ոջան Հաննայէ թահվիլչի հաթ լը
 նավ չօլէ Աէհուտիսթան վաղ քըրընէ՝ ու
 2 կօթընէ . թօպա պը քըն չըմա քօ , փատիշա-
 3 հիթիյէ աղիւմանան նէղիք է : Չըմա քօ ուիա
 աւ է , քի ժը պօյէ ուի պը տէսթէ Վչայա փէյ-
 դէմպէր հաթը կօթըն . Վօ տը պէժը , տէն-
 կըք՝ քը լը նավ չօլէ կաղի տըքա , ուսթ
 պը քըն ոէյա Խօտէ՝ ու տօղըի պըքըն արտէ
 4 չունտընէ ուի : Ու ճըլէ Հաննա պու՝ մույէ
 տէվէ , ու նավա ուիտա քըչդէ դայիշ , ու դա-
 անէ ուի դումըլ ու հընկըֆէ չօլէ պու :
 5 Ուէ չաղէ Վութսուշէրիֆ ու կըք Աէհու-
 տիսթան ու հէմի ալիյէ Յորդան ժէուա տը
 6 չօ պուն , թահֆիլ տը պուն ժէ լը նավ չայէ
 Յորդան , ու կիւնէյէղ խօ իգրար տըքըրը
 7 պուն : Ու քինկա քօ տի ժը Սատուգիյան ու

- ժը Պարիսիան փրոան հաթ լը թահֆիլիյէ
 ուի, կօ ժը ուանոա . Ն՛յ ոլէտէ կօոր մահոան
 քի ժը ոուա նիշանտա՝ աւ դադէպ քօ տէ պէ
 8 ժէ պը ոավընի : Մնվա ժը թօպաուա լայրդ եէ-
 9 միշ պիներն : Ու տիւշիւմիշ մա պրն հուն լընավ
 խօտա պէժընէ, էրքը պավէ մէ Վպրահիմ
 հէյէ, ժը ոուա տը պէմ, էրքը Մլահ տը
 քարը ժը գավըրէ հան ոլէտէ Վպրահիմ տէր
 10 խիներ : Հէնի անվա պըվըր լըպա գուրմէ տա-
 լան դէ տադիներն . հէմի տար քը եէմիշէ գանձ
 նայնը, դէ պրոանտրն ու դէ ավէդըն լը ա-
 11 կըր : Ն՛ղ ո՛ թահֆիլ տըքըմ պը ավ ժը պջէ
 թօպա . համա լը բէյ մը հաթոդ ժը մրն թա-
 գաթիլիյէ, ու էղ սօլէ ուի կառանտրնէ նա
 հէժըմ, աւէ ո՛ տէ թահֆիլ պըքը պը Սուհ էլ
 12 գուտս ու պը ահըր : Քը մալէպէ ուի լը տէսթ-
 տայէ, ու պէտերէ խօ աւէ տէ փադրժ պը-
 քա, ու կէնըմ լը ամպարէ խօ տէ պը ճըվի-
 նէ, ու դա՛ պը պէ պուհարթըն ահըրէ տէ պը
 շավութիներ :
 13 Ուէ չադէ իսա ժը ճ՛էլիլէ հաթ լը Յոր-
 դանէ ժը Հաննաուա . քը ժէ թահֆիլ պը-
 14 պը : Ու Հաննա պէր նէ տա ուի՛ ու կօ, Սը
 մրուա լադիմ է քօ ժը դա թահֆիլ պը պըմ .
 15 ու դու ժը մրուա՞ դէյ . իսա ճէվապ տա ու
 կօ ժէուա . Պէր տէ անվա, չըմա քօ ժը մէ-
 ոա վահա ճայիղ է էրքը հէմի սատադաթան
 16 թէքմէլ պը քըն . ու բաշէ պէրտա աուի : Ու

Վինկարօ Իսա թաճօիլ պու, դուվա ժը
 ալէ տէր հաթ, ու վահա աղիւմանան ժէ-
 ուս վէպուն, ու տի Աուհէ Մլաճ ոգա դա-
 վօք տը հաթը ժէր ու տը հաթը լը սէր ուի:
 17 Աւ վահա ժը աղիւմանան տէնկ քի հաթ քօ
 տը կօ. Մէ է Գուռէ մըն տալալի քը ժէ հաս
 տը քըմ:

ՍԵՐ 4

- 1 Աւէ չաղէ Իսա ժը Աուհէ էլ գուտսէ հա-
 թը պրորն լը չօյէ ժը պօյէ ճէորպան-
- 2 տրնէ: Աւ չըլ ոօ ու չըլ շէվ բաշէ ոօճի
- 3 կրթթրնէ՝ պրօչի պու: Աւ ճէորպանտող հաթ
 կօ ժէոս. Արքը դու Գուռէ Խօտէյի պը
- 4 պէժը քը աւ գէվրան նան պը պրն: Մէ
 ճէվապ տա ու կօ. Արվասանտիէ, Աա քի
 պը նան թէնէ մէոուվ տը ժի, լէ պը աւ հէմի
 խապէրան քօ ժը տէվէ Խօտէ տէր դէ:
- 5 Աւէ չաղէ Շէյթան կրթթ պրը ուի լը պա-
 ժէրէ աղիզ, ու սէքինանտը ուի լը սէր գու-
- 6 պէյէ տաճար, ու կօ. Արքը դու Գուռէ Խօ-
 տէյի՝ դու խօ ժը վըր պալէժ լը խուվարիյէ. չը-
 մա քօ նրվրսանտիյէ, էրքը ժը մէլէքէ խօռա էմր
 քրթիյէ ժը պօյէ դա, ու դա լը սէր տէսթ պը
 կրթրն, քը ժըպրն լընկա խօ լը գէվըր նա խի:
- 7 Իսա տիսա կօ ժէոս. Արվրսանտիյէ, Արքը
 Խօտէ ու Մլաճէ խօ նա ճէորպինի:

- 8 Շէյթան տէսա կրթութ ուի ու պրո լը ջիյէքի
 փրու պրլընտ . ու նշան տա ժէոա հէմի փա-
 9 տիշահիթիյէ տրնէ ու իղղէթէ ուան . Ու կօ
 ժէոա , Մփան հէմի ժը դառա տրտրմ , էր-
 10 քը պը գալի ժըմնա սէճտէ պըքի : Ուէ չաղէ
 Խսա կօ ժէոա : Իէյ մը հառա եւի Շէյթան ,
 չըմա քօ նրվրսանտիյէ , Ժը Խօտէ ու Մլահէ
 խօռա սէճտէ պըքի , ու թէնէ ժէոա թափմիշ
 11 պրպի : Ուէ չաղէ Շէյթան պէրտա ուի , ու մէլէ-
 քէ Խօտէ հաթըն ու ժէոա խրղմէթ տը քրրըն :
 12 Ու քինկա քօ Խսա պըհիտ էրքը Հաննա
 13 հաթը կրթըն , ոապու չու ճ'էլիլէ : Ու պը
 պէրտանէ Վաղարէթ , հաթը սաքին պու լը
 կափառնայուակ , լը պա դանըշդէ պահը , լը
 նավ սինտէ Օարուլօն ու Վէփիթալիմ :
 14 Քը թէմամ պըպը պը տէսթէ Իշայա փէյ-
 15 դէմպէր հաթը կօթան աւ խապէր . Ոլաթէ
 Օարուլօն ու ոլաթէ Վէփիթալիմ : պը ու-
 յա պահը , լը ուի ալիյէ Յորդան , ճ'էլիլէ
 16 քէֆարան , Վը թարիտա ոօնըշտօղ ճէմաթ
 մէղըն ոօհնի տի , ու ոօհնի տա լը սէր
 ուան՝ աւ քի լը ոլաթէ մրրըն , ու լը սիտա տը
 17 ոօնըշտի պուն : Ժը ուէ վը բէվա Խսա տէսթ
 քրը վաղ քրրընէ ու կօթընէ , թօպա պըքըն .
 չըմա քօ փատիշահիթիյէ աղիւմանան նէղ է :
 18 Քինկա քօ Խսա լը պա պահըէ ճ'էլիլիան
 տը կառիա . տի հէր տու պրէան , Շըմհուն
 քը տը հաթը կօթան փէթրօս , ու պրէյէդ ուի

- 19 Մեղքիսս, լը պահարէ թօռ ամէթան. չըմա .թօ
 սէյտվանէ մասի պուն: Աւ կօ ժը ուանուա լը
 բէյ մը որն, ու եղ ո սէյտվանէ մեռուվան պը
 20 քըմ: Աւան ժի զուվա ալամէ խօ Տիշարն՝ ու լը
 21 բէյ ուի չուն: Աւ ժը ուէ լը բէշ պը չունարնէ,
 տի Տէնի տու պրէան Արգուպէ Օւթէթեան՝
 պրէյ ուի Հաննա լը նավ կէմի պը Օւթէթու
 պամէ խօռա. քինկա թօռէ խօ փինէ տը քըրն,
 22 ու կաղէքըր ուան: Աւ ուան ժի զուվա կէմի ու
 պամէդ խօ Տիշարն լը բէյ ուխտա չուն:
 23 Աւ Խսա Տէմի ալիյէ Ղէլիլէ տը կէոխ, Տին
 տը քըր լը տէրէ ուանտա, ու վաղ տը քըր ին-
 ճիլէ փատիշաՏիթիյէ. լը նավ ճէմամէ Տէր
 չէշիթ նախօշիդեան ու Տէր չէշիթ մառաղան
 24 սաղ տը քըր: Աւ նամէ ուի չու լը Տէմի ոլամէ
 Արգուպիեան, ու անին ժէոա Տէմի նախօշան
 քը պը չէշիթ չէշիթ մառաղան ու պը դաղէպան
 էղիյէթ տը քըշանտըն. ու պը ճընան ու Տիվ-
 քէթօղան ու քէօթրիւման, ու սաղ քըր ուան:
 25 Աւ փրո ճէմամ լը բէյ ուի տը չուն ժը Ղէ-
 լիլէ ու ժը Գէկապօլիսէ, ու ժը Արուշայիմէ,
 ու ժը ԱէՏուտիսթանէ, ու ժը ուի ալիյէ Յոր-
 դան, ու սաղ քըր ուան:

ՍԻՐ 5

- 1 Աւ պը տիթընէ աւ ճէմաման լը ջիյէ ուա-
 պու, ու քինկա ոօնըղ լը ուէ շակրտէ ուի

- 2 չուն լը պապէ : Աւ տէվէ խօ պը վաքրրանտրնէ
 Տին տըքրը ժը ուանուա ու տը կօ :
- 3 Խօղի պը ոուհ Փաքիրանուա, չումա քօ փա-
 4 տիշահիթիյէ աղիւմանան ժը ուանուայէ : Խօ-
 ղի ժը ուանուա քօ պը շինրն, չումա քօ աւ տէ պը
 5 տը լէ խօ պէն փրու պուն : Խօղի ժը մահչու
 պանուա չումա քօ աւէ միրաս տէ պը կրորն ար-
 6 տէ : Խօղի ժը ուանուա քը պրոչի ու թինէ ժը
 սատագաթուա, չումա քօ աւէ տէ թէր պրն :
- 7 Խօղի ժը մերհամէթիյան, չումա քօ աւէ մեր-
 8 համէթ տէ պը պինրն : Խօղի ժը ուանուա քօ
 պրտըլ փաղթ ըն, չումա քօ աւէ տէ պը պինրն
 9 Խօտէ : Խօղի ժը պառուշիթի քրօղանուա չումա
 10 քօ աւէ գուռէ Խօտէ տէ պէնը կօթան : Խօղի
 ժը ուանուա քօ հաթրն գավըրանտրն ժը պոյ
 սատագաթէ, չումա քօ փատիշահիթիյէ աղիւ-
 11 մանան ժը ուանուայէ : Խօղի է ժը ուաուա
 քինկա քօ ո սերհէվտէ տըքրն ու ո' տը գավըրի-
 նրն ու ճիյէ տերավ հէր թիւրլի խապէրէ փիս
 12 տը պէն լը սեր ո' ժը պոյէ մրն : Պըքէնրն ու
 շաղ պրն, չումա քօ իւճրէթէ ո' լը աղիւմանան
 փրու է : Չումա քօ լը աւ թարղէ գավըրանտրն
 ժը ո' ավուլ պուն փէյղէմպէրան :
- 13 շուն ըն խօյա արտէ, լէ էրքը խօյ դահմէ խօ
 վունտա պըքա՝ աւէ պը չը խօյ տը պա. ժը
 վէբէվա ժը դրչդքրուա նայէ, լէ թէնէ տերվէ
 ավէթրնէ ու պրն լընկէ մառուվան բէլ քրըր-
 14 նէ : շուն ըն ոօհնիյէ տրնէ. պաթէր քի քօ

- 15 լը սէր ջիյէ սէքընիյէ քէշէրպուն նայէ : Ա-
 ջըրէ վէ նախըն ու տա նայըն լը պըն էօլէ-
 կէ, լէ լը սէր շամտան ու ոօհնի տըար լը հէ-
 16 միյան քը լը մալտա պուն : Ա ուսան պըրա ոօհ-
 նի պըտա ոօհնիյէ ո՞ լը պէր մառուվան քը պը
 պինըն շըղուլէ ո գանձ ու շըքը պըքըն ժը Պապէ
 17 ուառա քը լը աղիւմանտայէ : Թախմին մէ քըն
 քը էղ հաթըմ գանոն ու փէյղէմպէրան խա-
 բապ քըրընէ, նա հաթըմ խարապ քըրընէ լէ
 18 թէմամ քըրընէ : Պըռա տըպէմ ժը ուառա
 հաթաքի աղիւմանան ու արտ պը պըհուրըն,
 ժը գանոնան ու փէյղէմպէրան էօթաքի եա
 նօթաթաքի տէ նա պը հուրը, հաթա հէմիժի
 19 թէմամ պըպը : Վի քօ ժը աւ բըջուկ թէն-
 պիհան եէքէ խառապ տըքը ու ժը մէռուվան-
 ու փուսան հին տըքա . աւէ բըջուկ տէ պէ-
 կաղի քըրըն լը նալ փատիշահիթիյէ աղիւմա-
 20 նան : Ժը ուառա տըպէմ էրքը սատագաթէ
 ո՞ ժը սատագաթէ խօնըտանան ու Փարիսիան
 զէտէ նա պը՝ տէ նա գապըն լը փատիշահի-
 թիյէ աղիւմանան :
- 21 Պըհիսթըն քի ժը ամուլանոա հաթը կօ-
 թան . Վաթլ մէ քըն, համա քի քօ գաթլ տը-
 22 քը ժը շէրաթոա տէյնտար պըպը : Համա էղ
 ժը ուառա տըպէմ էրքը քի քօ ճիյէ պադալ
 ժը պրէյէ խօռա տը հարըտը, ժը շէրաթոա
 տէյնտար տէ պըպը, ու քի քօ ժը պրէյ խօ-
 ոա ահմէք տէժէ՝ ժը ճըվաթոա տէյնտար

- տէ պըպը . ու քի քօ ժը պրէյ խօռա ազըւ-
սըղ տէժէ՝ ժը ահըրէ ճէճէնէմնա տէ տէյն-
- 23 տար պըպը : Արբը ճէտիյէյէ խօ դինի լը
սէր մէղպահէ՝ ու լը ուէ պիրա դա դէ էրբը
- 24 պրէյ դա ճարըտիյէ լը սէր դա , Աէրտէ ճէ-
տիէյէ խօ լը պէր մէղպահէ , ճառա ալուլ պը
պրէյ խօ պարուշ պը , ու բաշէ որը քը ճէ-
- 25 տիյէյէ խօ պը տի : Ար խըսմէ խօռա զուվա
սուլճ պը չը դաս քը ճուն լը ուտան է , նա պը-
քի խըսմէ դա , դա ժի գատիռա թէսլիմ պը
քը , ու գատի ժի ժը ճէլատոռա ու լը ճափ-
- 26 սէ պէյ քէթըն : Արոռա տըպէմ ժը դառա
տէ ոանապի ժը ուէ ճաթա մանկրէ բաշին ա-
տա նաքի :
- 27 Արճիսթըն քը ճաթը կօթան , զինա մէ-
- 28 քը : Համա էղ ժը ուառա տը պէմ էրբը քի
քօ ժը ժընոռա տը նըճէռը պը տըլէ պը-
ժանտընէ , ճէնի աւ լը տըլէ խօտա զընա քըր
պը ուիռա :
- 29 Արբը ջահվէ դա ոասթ ժը դառա ֆիթնէյի-
թի տը տա քըրըն աուի պը տէրխէ ժը խօ ու պավէ
ժը խօ . չըմա քօ գանձ է ժը դառա քի ժը աղա-
յանէ դա եէք վունտա պըպը , ու կէօվտէյէ
- 30 դա ճէմի նա գավէ լը ճէճէնէմն : Արբը տէս-
թէ դա ոասթ ժը դառա ֆիթնէյիթի տը տա
քըրըն , աուի պը պըռ ու ժը խօ պավէժ , չըմա
քօ գանձ է ժը դառա քի ժը աղայանէ դա եէք
վունտա պըպը , ու կէօվտէյէ դա ճէմի նա

- 31 գալի լը ճէհէնէմէ: Պրոա հաթը կօթան,
Լըբը քի քօ ժընա խօ պէր տըտը պըրա ժէ-
- 32 ոա նըվըսէ պէրտանէ պըտը: Համա էղ տը
պէմ ժը ոա, էրբը քի քօ ժընա խօ պէր տը-
տը պէ սէպէպէ զինա, աւ սէպէպ տը պը ժը
զինա քըրընէ ուիա, ու քի քօ աւ ժընէ պէր-
տան տըսթինէ զինա տըբը:
- 33 Տիսա հուն պըհիտըն քի ժը ախուլանա
հաթը կօթան, Լըբը տէրէվ սօնտ մախու,
- 34 իլա սօնտէ խօ ատա պըբը: Համա էղ ժը
ոա տըպէմ դաթ սօնտ մախուն, նա լը սէր
- 35 աղիւմանան քը քիւրսէյէ Խօտէ է: Աւ նա լը
սէր արա, քի ճիյէ տանինէ լընկէ ուի է. ու
նա լը սէր Վուտուշէրիֆէ, քի պաժէրէ փա-
- 36 տիշահէ մէզըն է: Աւ լը սէր սէրէ խօ սօնտ մա-
խու, չըմա քօ նըգարի մու քի սքի պըբի եա
- 37 ոաշ: Աւ խապէրէ ո պըպը հէրէ՝ հէրէ, ու
նա՝ նա, ու ժը ուի զէտէ ժը եառամազէ է:
- 38 Պըհիսթըն քի հաթը կօթան. ժը պէր
ջահիլան՝ ջահիլ, ու ժը պէր տըրանան՝ տրան:
- 39 Համա էղ տը պէմ ժը ոա, ժը եառամազոա
գարշի մա սէքընըն. համա էրբը եէքէ տը
խա սիլէքի լը ոույէ դա ոասթ՝ վէկէոինէ ժէ-
- 40 ոա աւէ տըն ժի: Աւ քի քօ պը դառա տա-
վա տըբը ու տը խուազը պըսդինէ քըրասէ
- 41 դա, պէր տէ ժէոա գափթանէ խօ ժի: Աւ
քի քօ պըսուխրա դա միլ քի ոէ տըպը՝ հա-
- 42 ոա բէոա տըտօ: Աւ դա խօսատղոա պըտը,

և ու մէ վէկէոինը ժը ուի քի տը խուազէ
ժը դա տէյն պըսդինը :

43 Մուա քօ հուն պէհիատըն քի հաթը կօթան ,
Հաւապէ խօ պը հապին , ու ժը տըշմընէ խօ

44 կըրահ պըքը : Համա էղ ժը ուառա տը պէմ ,
պը հուպարն տըշմընէղ խօ . ժը ոռա նը-
Ֆրո քրանտօղանուա խէր տօվա պըքըն ու նը-
մէճ պըքըն լը սէր ուան՝ քօ ժը ոռա էղիյէթ

45 տըքըն ու տը գաւըրիներն , Հաթա քօ պը-
պըն գուռէ Պապէ խօ քօ լը աղիւմանտայէ ,
չըմա քօ գապէ խօ տըտը էրքը լը սէր էարամա-
զան ու էրքը լը սէր գանճան , ու պարան տը
շէյինրէ հէմ լը սէր հագան ու հէմ լը սէր

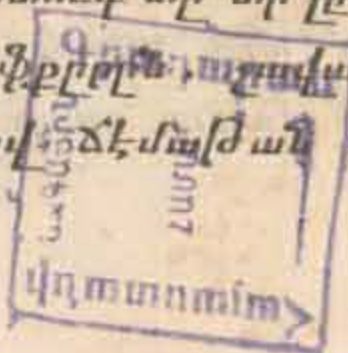
46 նահագան : Չըմա քօ էրքը հուն ո հապան-
տօղան պը հապինըն՝ չը իւճրէթէ ո հէյէ ,

47 նա՞ քի կիւմրիւկճիան ժի աուի տըքըն : Մուա
հուն քէամիլ պըպըն՝ չալան քօ Պապէ ո քօ
լը աղիւմանտայէ քէամիլ է :

1 Սագըն պը պըն քի թէսատուգէ խօ լը
պէր մէռուվան նէ քըն՝ ժը պօյ ժը ուանուա նշան
տայընէ նա պըքի իւճրէթ նա կըրըն ժը Պա-

2 վէ խօ քի լը աղիւմանտայէ : Մնվա քին-
կա քօ թէսատուգ տը տի լը պէր խօտա գուռ-
նա մէտէ փըթըրըն պըպըն քօ միւրայիյան
տըքըն լը նապէճէմաթան ո լը քուչանտա .

1652-2005

- 3 քը ժը մէռուվան իբրամ պը կըրըն : Պըռա տը
 պէմ՝ ժը ոռա , իւճըէթէ ուան թէնէ աւ է , հա-
 մա դու քինկա քօ թէսատուգ տըքի՝ տէսթէ
 դա չէի պըրա նը զանա չը քըրընէ տէսթէ
- 4 դա ոասթ : Քը թէսատուգէ դա տըղիգա
 պըպը , ու Պավէ դա քու տը տըղագա տը պինա՝
 աւէ ժը դառա պը աշիքար պէտէլ տէ պըքը :
- 5 Ու քինկաքօ նըմէճ տը քի ոգա միւրայիյան
 նէ պի , քի տը հուպինըն լը նավ ճէմաթան
 ու լը սէր գուչանտա նըմէճ քըրըն , քը ժը
 մէռուվան խույայի պըպըն . պըռա տը պէմ՝ ժը
- 6 ոռա , իւճըէթէ ուան աւ է : Համա դու քինկաքօ
 նըմէճ տըքի , պը գէվ օտայէդ խօ ու տէյըն
 տէրիյէդ խօ , ու նըմէճ պըքը ժը Պավէ խօ-
 ու տըղիգա , ու Պավէ դա քու պը տըղիգա
 տը պինա՝ աւէ ժը դառա պը աշիքար պէտէլ
- 7 տէ պըքը : Ու քինկա քօ նըմէճ տըքըն հուն՝
 ոգա քըֆառան փրո խապէրտան մէ պըն , չը-
 մա քօ տը պէն գայ ժը պոյ փրո խապէրտանէդ
- 8 խօ տէ պէնը պըհիտըն : Վըռա հուն ոգա
 ուան նէ պըն , չըմա քօ Պավէ ո՛ , ժը ոռա լագըմ
 պըն տը զանը՝ հուն հէժա ժը ուի նա խօս-
- 9 տըն : Մնվա հուն վահա նըմէճ պըքըն :
- 10 Այա Պավէ մէ քի լը աղիւմանտայ , նավէ դա
 աղիղ պըպա . փատիչահիթիյէ դա պէ . մէ-
 րամէ դա պըպը , չավան քօ լը աղիւմանտա՝
- 11 վուսան ժի լը սէր արտէ : Վանէ մա հէմու
- 12 ոջան իոօ ժը մառա պըպը : Ու տէյնէ մա

- 13 ժը մէռա պախշ պրքը՝ չափան քօ էմ ժի
 պախշ տրքըն ժը տէյնտարանէ խօռա : Ու մէ
 լը թէրճուպէյէ մէ պը , լէ ժը շէռէ խալաս
 պրքը , չըմա քօ էգայէ փատիշահիթի ու գուվ-
 վէթ ու համտ էպէտըլ էպէտ . ամին :
- 14 Չըմա քօ էրքը հուն ավֆ պրքըն գապահա-
 թէ մէռուփան ժը ուանոա Պավէ ո՛ ժի քը լը ա-
- 15 ղիւմանտայ է ժը ոռա ավֆ տէ պրքը : Վէ էրքը
 հուն գապահաթէ մառուփան ավֆ նա քըն
 ժը ուանոա , Պավէ ո՛ ժի քը լը աղիւմանտայ
 է գապահաթէ ո ժը ոռա ավֆ նա քը :
- 16 Ու քինկա քօ ոօճի տը կըրըն ոգա միւրա-
 յիյան մէլուլ մէ պըն , քը ոույա խօ խարապ
 տը քըն քը ժը մառուփանոա ոօճի կըրթող խու-
 յայի պըպըն . պըռա տը պէմ ժը ոռա իւճ-
- 17 րէթէ ուան աւ է : շամա գու քինկա քօ ոօ-
 ճի տը կրի՛ սէրէ խօ ոռն պրքը , ու ոույէ
- 18 խօ պըշու : Վը ժը մառուփանոա ոօճի կըրթող
 խույայի նէ պի , լէ ժը Պավէ խօռա տըղիգա ,
 ու Պավէ դա քը տը պինը տըղիգա՝ ժը դառա
 տէ աշիքար պէտէլ պը քը :
- 19 Վը սէր արտէ ժը խօռա խաղնա թօփի մէ քըն ,
 լը քօ քի կըղուղ ու փաս խարապ տը քըն , լը քօ
- 20 քի տըղան տը քօլինըն ու տը տը զըն : Վէ լը ա-
 ղիւմանտա ժը խօռա խաղնա թօփի պրքըն . լը քօ
- 21 քինա կըղուղ ու նա փաս խարապ տը քըն , ու նա
 տըղան տը քօլըն ու տը տըղըն : Չըմա քօ խաղնա-
 յէդ ո լը քօ քի է՝ տըլէ ո ժի տէ լը ու պըպը :

- 22 Չրոհյէ կէօվտէ ջահվ է. երբը ջահվէ դա
 փառլախ է, կէօվտէյէ դա կրժք ոօհնի տը
- 23 պը: Համա երբը ջահվէ դա նա դանձ է. կէօվ-
 տէյէ դա կրժք դարի տը պը. նուա երբը լը
 դատա պուն ոօհնի դարի է, հէնի աւ դարի
 չը՝ գաս տէ պըպը:
- 24 Քէսքի նըքարը ժը տըտու աղանուա դու-
 լամիդի պըքը. չումա քօ եա աւէ եէքէ տէ նա
 հուպինէ ու աւէ տըն տէ պը հուպինէ, եա
 ժը աւ եէքէնա իքրամ պըքը ու ժը եէքէ
 իքրահ պըքը. նը քարըն ժը խօտէնա ու ժը
- 25 մամմօնաուա դուլամիդի պըքըն: Ժը պոյ ուի
 տը պէմ ժը ուա. ժը պոյ նէֆսէ խօ քէտեր
 մա խուն երբը հունէ չը՝ տէ պըխուն, եա չը՝
 տէ վէխուն. նա ժի ժը պոյ պէտէնէդ խօ,
 երբը չը՝ տէ որկըին. նաքը նէֆս ժը դաամէ ու
- 26 կէօվտէ պը ճըլ բէթըր է. Պը նէոըն լը գայ-
 ուէ աղիւմանան, քը նա տաժօն ու նա տը չի-
 նըն, ու նա լը նավ ամպարան տը ճըվինըն, ու
 Պամէ ո քը լը աղիւմանտայ է դաամէ ուան
- 27 տըտը. նաքի հուն ժը ուան բէթըր ըն: Մնվա՝
 ժը ո քի տը քարը պը քէտեր քշանտընէ խօ
 լը սէր դամէթէ խօ հալապի քի վէտէ պըքը:
- 28 Ու ժը պոյ որկըրթըն չումա՝ քէտեր տըքշինըն,
 ու պը նէոըն լը շուշանա տէշդէ, չաուան
 մէզըն տըպը՝ նա տը շըղուլը ու նա տը ու-
- 29 սը: Ժը ուա տը պէմ, քը Միւլէյման ժի լը
 նավ կրժք իղպէթէ խօտա ոգա ժը ուան եէքէ

- 30 նա որկրով : Անվա էրբը կէյայէ տէշտէ քը
 իսօ հէյէ՝ ու սրպէ աւէ պէ ավէթըն լը Ֆու-
 ոունէ, խօտէ վուսան տըտա որկրովըն, լէ
 31 չը՝ գաս բէթըր ո, էյ խմանէ հընտըք : Ժը
 վէ բէվա քէտէր մա խուն պը կովընէ, էմէ
 չը՝ պը խուն եա պը վէխուն եա չը որկրըն :
 32 Չըմա քօ հէմի աւ գըշդան քիւֆարան տըխու-
 աղըն . զիրա Պավէ ո քը լը աղիւմանտայ է
 տը զանը՝ քը աւ հէմի գըշդան ժը ուա լաղիմ
 33 ըն : Ավուլ փատիշահիթիյէ խօտէ ու սա-
 տագատէ ուի պը խուաղըն, ու աւ հէմի գըշդան
 34 ժի տէ պէ ժը ուա տայըն : Ժը ուէ բէվա ժը
 պոյ սրպէ զամ մէ քըշին, չըմա քօ ոյյա սրպէ
 ժը պոյ խօ աւէ զամ պը քըշինէ . ժը ոօ պատէ
 ուի է տէրտէ ուի :

- 1 Հէօքմ մէ քըն՝ քի ժը ուա հէօքմ նա պը .
 2 Չըմա քօ՝ պը չը հէօքմ հէօքմ պըքըն՝ պը ուի
 տէ պէնը հէօքմ քըրըն, ու պը չը չափ հուն
 չափ պըքըն՝ պը ուի տէ պէ ժը ուա չափան-
 3 տըն : Չըմա տը նէոի գըրշէ նավ ջահվէ
 պուէյ խօ, ու լը ջահվէ դատա գէրանէ նա
 4 պինի : Աախօտ չափան տէժի ժը պրէյ խօու
 Պէրտէ գըրշէ ժը ջահվէ դա տէրինիմ, ու վա-
 5 հա լը ջահվէ դա գէրան հէյէ : Միւրայի՝
 ավուլ ժը ջահվէ խօ գէրանէ պը տէրինը, ու

- բաշէ դույէ պը նէոի ժը ջահվէ պրէյ խօ գըրշէ տէրանըն :
- 6 Պըշդէ աղիզ ժը սանուա մէ տըն , ու ինճույէ խօ լը պէր խընդիրան մա՛վէն , քը պըն լընկէ խօ բէլ նա քըն ուան ու վէ կէոըն ու պը գաթիներն :
- 7 Պը խուաղըն ու ժը ոուա տէ պէ տայըն , լէ պը կէոըն ու տէ պէ պիներն . տէրի լէխըն
- 8 ու տէ պէ ժը ոուա վէքըրանտըն : Չըմա քօ հէր քի քօ տը խուաղը՝ տըստիներ , ու քի քօ լէ տը կէոէ տըպիներ , ու քի քօ տէրի լէտըխա՝ տէ
- 9 պէ վէքըրանտըն ժէոա : Ախօտ ժը ո քի մէոուվ հէյէ՝ քը ժը ուի գուռէ ուի նան պը
- 10 խուաղէ , գէվը՞ր տըտը ժէոա : Աւ եա մահսի
- 11 պը խուաղէ՝ մահա տըտը ժէոա : Անվա հուն քի եարամաղ ըն , ժը գուռէ խօուա պախշիշէ գանճ զանըն տայըն , չը՛ գաս բէթըր Պավէ ո քօ լը ապիւմանտայ է , դըշդէ գանճ տէ պըտը ժը ուանուա քօ ժէ տէ խուաղըն :
- 12 Հէր չը քօ տը խուաղըն մէոուվան ժը ոուա պըքըն հուն ժի վուսան պըքըն ժը ուանուա , չըմա քօ աւէ նօմօս ու փէյղամպէրան :
- 13 Ժը տէրիյէ գանկ հառըն հընտուռ , չըմա քօ ֆուայէ աւ տէրի՝ ու մէղըն է աւ ոէ , քը տըպա հունտա , ու փըռ ըն ուան քօ ժէ տը
- 14 չուն : Չըմա քօ գանկ է աւ տէրի՝ ու գանկ է աւ ոէ , քը տը պա հայաթէ , ու հընտըք ըն ուան՝ քը տը պիներն ուի :

- 15 Սագրն պը պըն ժը տէրէ՛վ փէյղէ՛մպէրան՝
քօ ուան ժը ուա դէն պը ճըլէ միյան, համա
- 16 ժը հընտոււփա կուրէ հար ըն: Ժը եէմիշէ
ուան հուն է նաս պըքըն ուան. մէկէր ժը իս-
թըրիան դըրի եա ժը ըսթըրիյէ մըշգան հէ-
- 17 ժիլ տը չի՞նըն: Ա ուսան ժի հէմի տարէ գանձ
եէմիշէ գանձ տըտը, ու տարէ չուրուկ՝ քօթի
- 18 եէմիշ տըտը: Տարէ գանձ նը քարը քօթի եէ-
միշ պըտը, ու նա ժի տարէ չուրուկ եէմիշէ
- 19 գանձ: Հէր տար քօ եէմիշէ գանձ նա տը դէ-
20 պըռանտըն, ու լը նավ ահըր դէ ավէդըն: Անվա
ժը եէմիշէ ուան հուն է տէ նաս պըքըն ուան:
- 21 Հէր քի քօ ժը մըռա Ան՝ Խօտէ՛ եա՝ Խօտէ՛
տէժը, տէ նա չը լը փատիշահիթիյէ ազիւ-
մանան. լէ աւ քօ մէրամէ Պավէ մըն ազիւ-
- 22 մանիթէքմիլ տըքա: Աւէ ոջէ փըռ մէռուփան
տէ պէժըն ժը մըռա, Ան՝ Խօտէ՛ եա՝ Խօտէ՛
նա քի պը նավէ դա՝ մէ փէյղէ՛մպէրիդի
քըր, ու պը նավէ դա ճընան մէ տէր անի:
ու պը նավէ դա փըռ միւճիւղաթան մէ քըր:
- 23 Աւ ուէ չաղէ տէ պէժըմ՝ ժը ուանուա՝ երքը էղ
ո՛ գա նաս նա տըքըրը պոււմ, ժը մըն տուր
պին հուն հէմիան ժի քօ եարամաղիդի տը
քըրըն:
- 24 Վի քօ աւ խապէրէ մըն տը պըհիսէ՛ ու
թէքմիլ տըքա ուան, աւ տը մինա մէռուփ քի
- 25 աղլ՝ քը մալա խօ լը սէր զընառ ջէքըր: Պա-
րանան քէթըն, ջէման ուպոււն, պան փըՓ

- քրորն ու լէխրստրն լը մալ՝ ու նա հէլոշիա :
- 26 շրմա քօ լը սէր ժընառ գամի պուպու : Աւ քի քօ աւ խապէրէ մրն տը պըհիսը ու թէքմիլ նա քը ուան , տը մինա մէռուվ քի ագլսըզ ,
- 27 քօ մալա խօ լը սէր գումէ ջէքըր : Պարանան քէթըն , ջէման ռապուն , պան փրֆ քրորն ու խրստրն լը մալ ու հէլոշիա , ու փրո մզըն պու խարապունէ ուի :
- 28 Աւ քինկա քօ Խսա թէմամ քըր աւ հէմի խապէրան , ճէմաթան մաթ տը պուն լը սէր
- 29 տէրսէ ուի : Չրմա քօ՝ պը հէօքմաթ հին տը քըր ու նա քի ոգա խօնրտանան :

ՍԷՐ 8

- 1 Աւ քինկա քօ աւ ժը ջիյէ հաթը խուարի՝
- 2 փրո ճէմաթ չուն լը բէյ ուի : Աւ վահա քօ թիքի հաթ , սէճտէ տը քըր ժը ուիռա ու տը կօ , Աճ Րապու , էրքը պը խուարի՝ տը քարի
- 3 մը փագըթ քրորն : Խսա տէսթէ խօ արեթ քըր ու խրստ ժը ուիռա ու կօ . Տը խուարոմ՝ փագըթ պըպը . ու զուվա քօթիյիթիյէ ուի
- 4 փագըթ պու : Աւ Խսա կօ ժէռա . Վագըն պը ժը քէսէռա նա պէթի . լէ հառա դու խօ նշանէ իմամէ պըտը , ու ժը պոյ ժը ուանռա շէհատէթի պունէ հէտիյէ Մուսա պըտը :
- 5 Աւ քինկա քօ քէթ լը Աափառնայունէ , Էիւզպաչի քի հաթ լը պա լէ , լավա տըքըր

- 6 Ժէճա, ու տը կօթ. Նա՛ Րապպ զուլումէ մըն
սաղաթ լը մալտա վէզէլիայէ. փրոն էզէյէթ
- 7 տըքշինը: Իսա ճէվապ տա ժէճա. էզ զէմ
- 8 ու սաղ տըքըմ ուի: Ճէվապ տա եիւզպաշի
ու կօ, Նա՛ Րապպ էզ լայիգ նը նըմ քի զու
լը մալա մըտա պը գէվի. լէ թէնէ պը իա-
պէր պը պէժ, ու տէ սաղ պըպա զուլէմէ մըն.
- 9 Չըմա քօ էժի լը պըն էմրէ եէք մէռուվքի ըմ.
ու լը պըն էմրէ մըն ապէր հէյէ, ժը եէքէ-
ռա տը պէմ՝ հանա, ու տըչօ, ու ժը առէ
տընուա՝ որը, ու գէ. ու ժը զուլամէ իսոռա՝
- 10 ուիա պըքը՝ ու տը քը: Իսա քինկա քօ պըհիսթ՝
թաաճըպ պու, ու լը բէյ ուի չունտօղանուա
կօ. Պըռա տը պէմ ժը ոռա. լը նամ Նսրա-
- 11 յէլտա վուսան իման մը գաթ նէ տի: Վը ո-
ռա տը պէմ քը ժը ոօ հալաթէ ու ժը ոօ ա-
վայէ փրոան տէ պէն, լը նամ փատիշահիթի-
յէ աղիւմանան տէ ոօնըն պը Իպրահիմ,
- 12 ու Իսահագ, ու Նագօպուա: Ու ոլտէ փատի-
շահիթիյէ առէ տէ ոապըն գարիյէ տէրվէ,
լը ուէ տէ պըպա կըրըն ու գըրշինէ տրանան:
- 13 Ու Իսա ժը եիւզպաշիռա կօ. Հանա, ու
չաւան քօ գա իման անի, վուսան պրա պըպը
ժը գառա. ու ու սաաթէ ոընա պու զուլա-
մէ ուի:
- 14 Ու Իսա հաթ լը մալա փէթրօս, տի քօ
խասուէ ուի ժը թայէ հաթը կըրթըն վէզէ-
- 15 լիա պու: Վը տէսթէ ուի կըրթ. ու թա պէր-

տա ուի . լը սէր լընկ ռապու՝ ու խըզմէթ տը-
քըր ժէոա :

- 16 Վինկա քօ էվար պու՝ փըռ պըճընան անին
ժէոա . ու պը խապէր տէր անի եարամաղ
17 ըուհան ու հէմի նախօշան սաղ քըր : Վը
թէմամ պըպը աւ խապէր՝ հաթը կօթան պը
տէսթէ իշայա՝ փէյղէմպէր . Մւ նախօշիղիյէ
մէ հէլանտ ու հէշա մէ քըշանտ :
- 18 Իսա տօռա խօ փըռ ճէմաթ պը տիթընէ ,
19 էմի քըր քօ ուան ալիյէ տըն հառըն : Աւ քէա-
թըպ քի հաթ ու կօ ժէոա . Նա՛ խօճա՝ էժի լը
20 բէյ դա տէ պէմ , լը քօքը հառի : Իսա կօ
ժէոա . Ժը ռուփիանոա լիս հէյէ ու ժը դայ-
նէ աղիւմանոա հէլին հէյէ . համա Վուռէ
մէռուփոա ճի քի թուննա էրքօ լը ուէ սէրէ խօ
21 տէյնէ : Աւ ժը շակրտէղ ուի եէք ժի կօ ժէ-
ոա . Նա՛ Ռապպ՝ ժը մըռա իզն պըտը , քօ հա-
22 ռըմ ափուլ պապէ խօ պը վէշէրըմ : Իսա կօ
ժէոա , Արը լը բէյ մըն՝ ու պէրտէ ժը մըրի-
անոա քը մըրիյէ խօ պը վէշէրինըն :
- 23 Աւ քինկա քօ քէթ լը կէմիյէ , շակրտէղ ուի
24 լը բէյ ուի չուն : Աւ վահա լը պահրէտէ մէ-
ղըն Ֆըրթունա քի պու վուսան քօ կէմի ժը
տալղան տը հաթը վէշէրանտըն , ու աւ ոա-
25 տըղա : Աւ շակրտան չուն ռաքըրըն ուի ու կօն .
Նա՛ Ռապպ մէ խալաս պըքը , չըմա քօ վահա
26 էմ վունտա տը պըն : Աւ ժը ուանոա կօ , Մ՛
հընտըք իմանան՝ չըմա՞ վուսան թըռսօք ըն :

- ուէ չաղէ ռապու ժը պառա ու պահրըռա թա-
 27 զիլ քրք . ու մէղըն ըահաթի պու : Ու մէռ-
 ուվան թաաճըպ քրքըն՝ ու տը կօթըն . Չա-
 ուան մէռուվ է աւ՝ քը պան ու պահր ժէռա
 միւդէհ տը պըն :
- 28 Ու քինկա քօ լը ալիյէ տըն լը ոլաթէ Վէր-
 քէսեան պըհուրի . տըռո պըճընան ռասթէ
 ուի հաթըն ժը թըրպան ռապուն՝ փըռ հար
 պուն , քը դա նա տըքարը պու եէքէ ժը ուի
 29 ռէտա պը պըհուրիա : Ու վահա կաղի քրքըն
 ու կօն , Նա՛ խաա դուռէ խօտէ՝ չը՞ շըղուլէ
 դա հէյէ պը մէռա , ժը ռիսթէ տէր հաթի
 30 մէ պըխի լը էղիյէթէ : Ու ժը ուան հընըք տուր՝
 կառան քի ռհչան հէպու , քը տը ջէրիան :
- 31 Ու ճընան լաւա տը քրքըն ժէռա ու տը
 կօթըն , Նըքը մէ ժը վըր տէր տըխի՝ էմը պըքը
 ժը մէռա քօ էմ հառըն լը կառանէ ռհչան :
- 32 Ու կօ ժը ուանռա . Հանըն . ու ուան ռապուն
 չուն լը կառանէ ռհչան , ու կառան կըժք ժը
 ճի քի սէր տէտա պաղիան պահրէ , ու լը նաւ
 33 ալան մըրըն : Ու ռհչան ջէրանտող ժի ռավի-
 ան , ու չուն լը պաժէր հէմի ժի հաքանտըն՝
 եանի աւ շըղուլ քօ պը ճընան ռասթ հաթ ու
 34 վահա պաժէր կըժք ռապու լը պէր խաա . Վին-
 կա քօ տինը ուի լաւա քրքըն քը ժը սինոռէ
 ուան հառա :

ՍԵՐ 9

- 1 Ու քէթ լը կէմիյէ՝ լը ալիյէ տըն պըհուրի
 2 ու հաթ պաթէրէ խօ: Ու վահա քէօթրիւմ
 քի անին ժէոա, քը լը նալ ճըլետա վէղէ-
 լիա պու. ու Իսա իմանէ ուան պը տիթընէ՝
 3 ալֆ պըպըն: Ու վահա հընըք ժը քեաթի-
 պան լը տըլէ խօտա կօն. Ուիա տըժմինան տը
 4 քա: Իսա ժի նիյէթէ ուան պը զանին կօ ժը
 ուանոա, Չը՞ մա լը տըլէ խօտա դըշդէ քօթի
 5 տը ֆէքըրինըն: Վիժան բահաթ է, Աիւնէյէ
 դա ժը դաոա ալֆ պը պըն կօթը՞ն. եա՛ Ուա-
 6 պա ու պը կէո կօթըն: Համա վուսան քօ
 հուն պը զանըն. քը Վուռէ մէոուլ հէօքմէ
 ուի հէյէ լը սէր արտէ ժը կիւնէյան ալֆի-
 թի տայըն. (ուէ չաղէ ժը քէօթրիւմնա կօ)
 7 Ուապը, պըկըր ճըլէ խօ ու հաոա մալա խօ: Ու
 8 աւ ոապու չու մալա խօ: Ղէմաթ քինկա քօ
 տին՝ թաաճըպ քըրըն. ու համտ տը քըրըն
 ժը Խօտէոա. քը ժը մէոուլանոա վուսան
 հէօքմաթ տայիյէ:
 9 Ու Իսա ժը ուէ պը պըհուրթընէ՝ մէոուլ քի
 տի նալէ ուի Մատթէոս. ժը պոյ կիւմրիւկ
 սէնտընէ ոօնըշտի պու. կօ ժէոա. Աը բէյ
 10 մըն որը. ու ոապու լը բէյ ուի չու: Ու պու
 քի լը մալտա լը չաղէ սաւֆրէ ոօնըշտընէ՝
 վահա փըո կիւմրիւքճիան ու կիւնէհքեարան

- Տալմ' ու լը սուփրէտա ոօնըշտի պուն պը Ի-
 11 սա ու շակրտէ ուխոա թէվ : Աւ ֆարիսիան քին-
 կա քօ տին' կօն ժը շակրտանէ ուխոա . Չըմա
 խօծայէ ո պը կիւմրիւկճիան ու պը կիւնէ՛՛-
 12 քեարան տըխօ : շամա Իսա քինկա քօ պը-
 Տիսթ' կօ ժը ուանոա . Ժը սաղանոա Տէքիմ'
 13 նա լազըմ' է, լէ ժը նախօշանոա : շառըն
 Տին պըպըն էրքը չիյէ աւ խապէր' թէսա-
 տուգ տը խուազըմ', ու նէ գուրպան, չըմա
 քօ էզ նա Տալմըմ' էվլիան կազի քըրընէ,
 լէ կիւնէ՛՛քեարան :
- 14 Աւէ չաղէ շակրտէ շաննա Տալմըն ժէոա
 ու կօն . Չըմա էմ ու ֆարիսիան փրո վագթ
 ոօճի տը կըրըն ու շակրտէ դա նա կըրըն :
- 15 Իսա կօ ժը ուանոա , Մէկէր գապիլ է
 քօ գուռէդ տավաթան շին պը կըրըն , չը
 դաս քօ դավա պը ուանոա է . Տամա ոօ-
 յան տէ պէն' քինկա քօ դավա ժը ուան պէ կըր-
 16 թըն' ու ուէ չաղէ ոօճի տէ պը կըրըն : շէմ
 եէքէ ֆալգայէ ճալէ նու նա վէժը լը սէր
 ճըլէ դէվըն, չըմա քօ աւ' քը ժը պօյ թէրիթիյէ
 Տալմիյէ տաղինըն . տը կըրէ ժը ճէլ' ու գաթան-
 17 տընէ ուի Տէնի փրո խարապ տը պա : 'Աա ժի
 մէյէ նու լը մէշգա դէվնանտա տաղինըն .
 էրքը նա մէշգան տը գաթըն' ու մէյ տը ոը-
 շը, ու մէշգան վունտա տը պըն : Աէ մէյէդ
 նու լը մէշգանա նուտա տաղինըն , ու Տէր
 տու ժի դէն խօտի քըրըն :

- 18 Քինկա քօ ուի պրուանուա աուի խապէր տը
տա , վահա եէքէ մէղըն հաթ , սէճտէ տը
քըր ժէուա ու տը կօ , Նուա գիղէ մըն մըր ,
համա որը տէսթէ խօ լը սէր տէյնէ՝ ու աուէ
19 պը ժի : Ռասպու Ռաս չու լը բէյ ուի պը
շակրտէղ խօտա թէվ :
- 20 Ու վահա տուանդտահ սալան խօյնա ուի
չուևտող ժըն քի հաթը ժը բէյվա լը փէշա
21 ճըլէ ուի քէթ : Չըմա քօ աւ ժը տըլէ խօ-
տա տը կօ , թէնէ էրըր լը ճըլէ ուի պը
22 գէվըմ , սաղ տը պըմ : Համա Ռաս՝
քինկա քօ լը բէյ խօ վէկէոփա ու ուի տի ,
կօ . Սէ թըուս եա՛ գիղ իմանէ դա դա
սաղ քըր . ու ժընըք ժը ուի սասթէ սաղ
պու :
- 23 Քինկա քօ Ռաս հաթը լը մալա աւ մէ-
ղըն , ու տի զուռնաճիան ու գալապալըղ
քը շամաթա տը քըրըն . կօ ժը ուանուա .
24 Ժը ուէ ալի պըն , չըմա քօ գիղ նա մըրի է՝ լէ
25 ոատըղա . ու տը քէնիան լը սէր ուի : Ու քին-
կա քօ գալապալըղ տէրվա պու . ուի քէթ լը
հընտուռ՝ կըրթ ժը տէսթէ ուի . ու գիղ ոա-
26 պու : Ու աւ խապէր չու լը հէմի մէմլէքէթէ :
27 Ու քինկա քօ Ռաս ժը ուէ տը պըհուրի , տու
քօռ քէթըն լը բէյ ուի լավա տը քըրըն՝ ու
տը կօն . Նյ գուռէ Տալուտ , մերահամէթ
28 պըքը ժը մէուա : Ու քինկա քօ հաթը լը մալ ,
քօռան հաթըն ժէուա . ու Ռաս կօ ժը ուան-

- 29 աւ դըշդէ հան ժը ուսուա քրորնէ : Աօն ժէուա
 Պէլէ եւ՝ Խօտէ : Աւէ չաղէ քէթ լը ջահվէ
 ուան՝ ու հօ . Ադա իմանէ ո՛ ժը ոուա պըպա :
 30 Աւ ջահվէ ուան վէպուն . ու փրո թէնպիհ քրո
 ժը ուանուա Խսա ու հօ , շէշար պըն քէս քի նը
 31 զանըպը : շամա ուան ոապուն լը նավ հէմի
 աւ մէմլէքէթէ խապէրէ ուի տան :
 32 Աւ քինկա քօ ուան տէրվէ չուն , անին ժէ-
 33 ոա լալ պըճըն մէոուվ քի : Աւ քինկա քօ ճըն
 ոապու լալ խապէր տա . ու ճըվաթան հէյ-
 քի պուն , ու հօն , էրքը վուսան դըշդ լը նավ
 34 Խսրայիլտա դա նա հաթը տիթըն : շամա
 Ֆարիսիան տը հօթըն , էրքը աւ պը տէսթէ
 ոէյսէ ճընան ճընան տէր տըխա :
 35 Աւ Խսա տը կէոիա հէմի պաժարան ու
 կունտան , ու լը նավ տէրաուան հին տը քրո
 ու վաղ տը քրո միւժտէյէ փատիշահիթիյէ ,
 ու սաղ տը քրո հէմի հիյլան ու նախօշիթի-
 36 յէ լը նավ ճէմաթան : Աւ ճէմաթան պը տի-
 թընէ տըլէ ուի շավութի լը սէր ուան , չըմա քօ
 րահթ ու փէրիշան պուն ոդա պըղընան քօ
 37 շըվանէ ուան թուննա : Աւէ չաղէ հօ ժը շա-
 կըրտէդ խօուա , շասատան փրո ըն՝ համա փա-
 38 լան հընտըք , անուա ժը Խօտէյէ հասատան-
 ոա լալա պըքըն՝ քը ժը հասատէ խօուա փա-
 լայան պը տէրիսէ :

ՍԷՐ 10

- 1 Ու լը պա խօ պը կաղի քրորնէ տուանդ-
 տաս շակրրատէ խօ՝ հէօքմաթ տա ժը ուանուա
 լը սէր մուրտառ ճընան՝ ուան տէրխըստընէ,
 ու հէմի հէշիդիան ու նախօշիդիյան սաղ
 2 քրորնէ: Ու նավէ տուանդտաս ըէտուլան աւ
 պուն . աժուլին Շ ըմ՝ հօն քը հաթը կօթան
 3 փէթրոս , ու պրէյէթ ուի Մ նտրիա , Ն ադուպ
 գուռէ Օ էրէթիա , ու պրէյէ ուի Հ աննա ,
 Ֆիլիպպոս , ու փարթուլիմէոս , Յովմաս՝
 ու կիւմրիւկճի Մատթէոս , Ն ադուպ Մ լֆի-
 ան , ու Ղ էրէոս՝ քը հաթը կօթան թադէ-
 4 ոս : Շ ըմ՝ հօն Վանանի ու Ղ ուտա Իսխարի՝
 5 աւ քի նէպուժի լէքրը : Մւ տուանդտան Ի-
 սա շիհանա , սրիարթ ժը ուանուա՝ ու կօ . Ուէ-
 յա քըֆառան մէ չուն ու պաժարէ Սա-
 6 մարիան մէ գէվըն : Համա պէթրը հա-
 ոըն լը պրղընէ վունտա պուն մալա Իսրա-
 7 յիլ : Ու քինկա քօ տը չուն՝ վաղ պըքըն ու
 պը պէժըն , էրքը փատիշահիթիյէ աղիւմանան
 8 նէղ է : Նախօշան սաղ պըքըն ույուղան
 փաղըժ պըքըն , ճընան տէրխըն . հուն պէ-
 9 լաշ սէնտըն՝ պէլաշ պը տըն : Մը քէմէրէ
 խօտա նա զէո՝ նա զիվ՝ նա պախըռ տա մէյ-
 10 նըն : Նա ժը պոյ ոէ դուր , ու նա տու ճըլ .
 նա սօլ . նա ջօվ . չըմա քօ փալա լայիդ է դա-
 11 ամէ խօ է : Վիժան պաժէր եա կիւնտ տը

- գէվըն, փրոս պըքըն՝ էրքը քիյէ՞ լայիգ լը նավ
 ուխտա. ու լը ուէ պէ սէքընըն հաթա քօ ժը ուէ
 12 ոապըն : Աւ քինկա քօ տը գէվըն լը մալ սը-
 13 լավ պըտըն ժէնա : Այրքը աւ մալ լայիգ է,
 սըլավէ ո՛ լը սէր ուի պէ, լէ էրքը լայիգ նը-
 14 նը, սըլավէ ո՛ ժը ուա վէկէոր : Աւ քի քօ ո՛
 գապուլ նա քը ու խապէրէ ո՛ կօտարի նա քը,
 քինկա քօ ժը ուի մալ եա պաժէր տէր գէն,
 15 թօղէ լընկէ խօ հէլտա ոչինըն : Արոա տը պէմ
 ժը ուա, ժը ոլաթէ Սօդօման ու Վամօրան
 ոյա գըյամէ հէնի ըահաթ տէ պըպը, ժը
 ուի պաժէրէ :
- 16 Ահա էզ ո՛ տը շէյինըմ՝ ոգա մէյան լը
 նավ կուրան, նուա ոգա մահոան ադլ պը
 պըն ու ոգա գավոգան պէզարար պը պըն :
- 17 Համա ժը մէոուվան սադընմըչ պը պըն, չըմա
 քօ տէ ո՛ ժը ճըվաթանուա տէ նէպու պըքըն
 18 ուան ու նավ տէրէ ուան տէ ո՛ պըքութըն : Աւ
 լը պէր վալիան ու փատիշահան տէ պըպըն ո՛ ժը
 պոյ մըն, շահատէթի քըրընէ ժը ուանուա ու
 19 ժը քըֆաուանուա : Համա քինկա քօ ո՛ տէսթ
 տը տըն՝ դէմ մէ մըխուեն՝ էրքը չաուան եա չը տէ
 խապէր պըտըն, չըմա քօ ժը ուա տէ պէ տայ-
 20 ըն ուի սաաթէ, չը քօ խապէր պը տըն : Չըմա
 քօ՛ խապէրտօղ հուեն նընըն, լէ նավ ոտա խա-
 պէրտօղ Մուհէ Պավէ ո է :
- 21 Վուա պրէ՛ պրէ, ու պավ՝ գուո ժը մը-
 րընուա տէ թէպիմ՝ պը քըն. ու գուուան լը

- սէր պատէ խօ տէ ուսարն՝ ու ուան պր գուժըն :
- 22 Ժը հէմիյան տէ իբրահ պրպրն ժը պոյ նապէ մըն, համա աւ՝ քօ հաթա բաշէ սասը տը քա
- 23 տէ խալաս պրպր : Աւ քինկաքօ ո՛ լը նալ պատէր քի տը գալըրինըն՝ լը աուէ տըն պր ուալըն, ու էրքը ժը ուէ տը գալըրինըն ո՛, պա- ժէրէ տըն պր ուալըն, պրոա տը պէմ՝ ժը ոռա պատէրէ Իսրայիլիեան հունէ տէ նա գատինըն, հաթա Պուռէ մեռուլ պէ :
- 24 Շ ալըրտ ժը խօճայէ խօ ու խաղմէթքեար
- 25 ժը աղայէ խօ բէթըր նընը : Շ ալըրտուա ո- գա խօճայէ խօ ու խաղմէթքեարուա ոգա ա- ղայ է խօ պրպա պէս է. էրքը ժը խօտիյէ մա- լէռա Իէէլ գէպուպ կաղի քըրըն՝ լը քօ տը մի-
- 26 նա ժը քուֆլէթէ ուխուա : Վուա ժը ուան մէ թըռսըն, չումա քօ՝ թուենա վէշարթըն գըշգ քի՝ քօ աուէ աշիքեար նա պր, ու տըղիգա՝ քը
- 27 տէ նէյէ դանըն : Չը քօ լը գարի տա ժը ո- ռա տը պէմ՝ աուի լը ոօհնիտա պր պէժըն. ու չը քօ լը կօտա տը պրհիտըն՝ լը սէր խանիան
- 28 վաղ պրքըն : Մէ թըռսըն ժը ուան՝ քը լէշէ ո տը գուժըն, ու գուժըրնէ բուհան նըքեա- րըն, լէ հէնի փրո ժը ուի պր թըռսըն հուն, քը տը քարը ճանէ ու լէշէ լը նալ ճէհէնէմուա
- 29 վուանտա քըրըն : Տու ջուջըք եէք փուլըք քի նայէ ֆոօթան. համա ուան եէքէ պէ իղ-
- 30 նէ Պալէ ո՛ լը արտէ նա գէվը : Համա է ո՛ մույէ սէրէ ո ժի կըժք հաթը ժըմարթըն :

- 31 Այլ ուսանը մէ թըռսըն . չըմա քօ հուեն ժը փըռ
 32 ջուջըքան բէթըրը ըն : Նուա քի քօ մըն լը
 պէր մէրուվան իգըար տըքը , էժի տէ ուի իգ-
 րար սըքըմ լը պէր Պամէ մըն քօ լը աղիւման-
 33 տայէ : Ու մըն քի քօ լը պէր մէրուվան ին-
 քեար տըքը , էժի ուի տէ ինքեար սըքըմ
 լը պէր Պամէ մըն քօ լը աղիւմանտայէ :
- 34 Թախամին մէ քըն՝ քօ էղ հաթըմ լը սէր ար-
 տէ՝ սէլամէթ խըստընէ . սէլամէթ խըստընէ նա
 35 հաթըմ , լէ՝ շուր : Չըմա քօ մէռուվ ժը պամ՝ ու
 դիղ ժը տէ՝ ու պուք ժը խասուէ խօ ճիյէ քըրը-
 36 նէ հաթըմ : Ու տըժմընէ մէռուվ քուլթէթէ
 37 ուի տէ սըպըն : Մ.ւ քօ պամ՝ ու տի ժը մըն բէ-
 թըրը տը հուպինը՝ ժը մըռա լայիգ նընը , ու աւ
 քօ դուռ ու դիպէ խօ ժը մըն բէթըրը տը հուպինը
 38 ժը մըռա լայիգ նընը : Ու աւ քօ խաչէ խօ նա
 կըրը ու լը բէյ մըն նայէ , ժը մըռա լայիգ
 39 նընը : Մ.ւ քօ ճանէ խօ տը պինա , տէ վուեն-
 տա սըքը ուի , ու աւ քօ՝ ճանէ խօ վուենտա
 տըքը ժը պոյ մըն , տէ սը պինա ուի :
- 40 Մ.ւ քօ ո՛ գապուլ տըքը , մըն գապուլ տը-
 քը , ու աւ քօ մըն գապուլ տըքը , շիանտողէ
 41 մըն գապուլ տըքը : Մ.ւ քօ փէյղէմպէրքի
 սը նամէ փէյղէմպէր գապուլ տըքը , իւճրէթէ
 փէյղէմպէր տը կըրը . ու աւ քօ ամլիայ քի
 սը նամէ ամլիայ գապուլ տըքը , իւճրէթէ
 42 ամլիայ տըսթինը : Ու աւ քօ ժը աւ բըռու-
 գանուա եէքէ թէնէ թաս քի ալա սար տը տը

վախուարրնէ պր նամէ շակրտտ պրուա տր
պէմ՝ ժր ոռա, իւճրէթէ ուի վունտա նա քր:

ՍԵՐ 11

- 1 Ու պու քի քինկա Խսա թէքմիլ քրթ թէն
պիհէ տուանդտա՛ շակրտտէ խօ. չու ժր ուէ
լը պաժէրէդ ուան վաղ քրթրնէ ու հին քր-
- 2 րրնէ: Ու շաննա լը հափսէտա քինկա քօ ա-
մէլէ Մէսիհէ պրհիտտ պր տէսթէ շակրտտէդ
- 3 խօ շիանտ, ու կօ ժէոա, Ղանի աւ՝ քօ տէ
պր հաթա, եա պաշդա եէքէոա պր նէոքս:
- 4 Ղէվապ տա Խսա ու կօ ժր ուանոա. շառն
ու պր հաքինրն ժր շաննաոա՝ չը քօ հուն
- 5 տին ու պրհիտտրն: Քօռան տր պինրն, ու
թօփալան տր կէոն, ույուղան փաղրժ տր
պրն, ու գառան տր պրհիտտրն, ու մրրիան գը-
յամ տրքրն. ու ժր Փաքիրանոա ինճիլ դէ
- 6 վաղ քրթրն: Ու խօղիգա լը ուի, քր լը սէր
մրն խուար նա պր:
- 7 Ու քինկա քօ աւ չուն՝ Խսա պաշլամիշ քրթ
8 ժր ճէվաթոա կօթրնէ ժր պոյ շաննա: Վը
չէօլէ չը՝ թամաշա քրթրնէ ոապուն. ժր պայէ
լէրղան գամիշ քի. շամա չը՝ տիթրնէ
հուն ոապուն, պր նաղիք ճրլան խամալան-
տրն մէոնի քի. վահա նաղիք ճրլան բէքր-
- 9 րօղան լը մալա փատիշահանտա նր: Վէ չը՝ տի-
թրնէ հուն ոապուն, փէյղէմպէր քի, պրուա

- տը պէմ՝ ժը ոռա, ժը փէյղէմպէր քի ժի բէ-
- 10 Թըր: Չըմա քօ ուխա աւ է քօ ժը պօյ ուի
 հաթը նըվիսանտըն. Ա շահա՝ էզ էլէիյէ խօ տէ
 պըշէյինըմ լը պէր ոույէ դա, քը ոէյա դա
- 11 հազըր պըքա լը բէշիա դա: Պըռա տը պէմ
 ժը ոռա, ժը ժընան զայօղան ժը Թահֆիլ-
 շի շաննայէ մէզըն ոա նա պույէ, համա լը
 նավ փատիշահիթիյէ ազիւմանան՝ աւ փըռ
- 12 բըշուկ՝ ժը ուէ մէզըն է: Աւ ժը կիւնա Թահ-
 ֆիլշի շաննայէ հաթա նուա փատիշահի-
 Թիյէ ազիւմանան պը զօռ տը հաթա սէնտըն
- 13 ու զօռպան զաֆթ տըքըն ուի: Չըմա քօ հէ-
 մի գանոն ու փէյղէմպէրան հաթա շաննա
- 14 փէյղէմպէրիթի քըրըն: Այըքը տը խուազըն
 գապուլ պըքըն, աւ է Այիա՝ քօ տէ պը հա-
- 15 Թա: Ժը քէռա քօ ժը պըհիստընուա կօ հէ-
 յէ՝ պըռա կօ տարի պըքը:
- 16 Ժը քէռա պը շըպինըմ գալմէ հան. տըմի-
 նա զառույան, քը լը չարշիտան ոօ տընըն՝
- 17 հաւալէ խօ կազի տըքըն, ու տը պէն. Ամ
 զուռնա ժը ոռա փըթ քըրըն՝ ու հուեն նէ լէյ-
 իզտըն, ու ժը ոռա մէ շին քըր՝ հուեն նէ կը-
- 18 ըիան: շաննա հաթ նէ տը խուար ու նէ վէ
 տը խուար, ու տը պէն, Շըն հէյէ լը նավ ուի:
- 19 Պուռէ մէռուվ հաթ՝ տը խօ ու վէ տը խօ, ու
 տը պէն. Ա շահա փըռ խուարող ու սէրխօշ մէ-
 ոռուվ քի՝ տօսթէ կիւմրիւքճիւան ու կիւնէհ-
 քէարան. ու իլմ՝ ժը գուռէդ խօ Թահգիդ պու:

- 20 Ուէ չաղէ պաշլամիշ պու սէրհէփտէ քը-
րընէ ուան պաժէրան քօ նամ ուանտա փրո
քէրէմէթէ ուի պուն, ու թօպա նա քըրըն:
- 21 Այն ժը դառա՛ էյ Քորաղին, վայ ժը դա-
ռա՛ էյ Քէթսայիդա. չումա քօ էրքը լը նամ
Տիւրոս ու Սիդոն պը պանա աւ զօռ քէրէմէ-
թան քը լը նամ ոտա պուն, ժը զուվա պը
խարար ու պը խօլի տէ թօպա պըքըրանա:
- 22 Համա ժը ոռա տը պէմ, ոյա գըյա-
մէթէ ժը Տիւրոս ու Սիդոնա ժը ո աուէ
- 23 հէնի բահաթ պըպը: Ու դու էյ Քէֆէր-
նայում՝ քօ հաթա լը ալիւմանան պընտ
պույ, հաթա ճէհէնէմէ դուէ պէ խուարի.
չումա քօ՛ էրքը լը նամ Սօդօմէ պը պանա աւ
զօռ քէրէմէթան, քը լը նամ դատա պուն,
- 24 պըռա քօ հաթա աւ ոօ տէ պըմինա: Համա
ժը ոռա տը պէմ՝ էրքը ոյա գըյամէ ժը ո-
լաթէ Սօդօմանան ժը ո՛, աուէ հէնի բահաթ
պըպը:
- 25 Ար ուի չաղէ Խսա ճէվապ տա՛ ու կօ, Շը-
քըր ժը դա էյ Պապա Խօտիյէ ալիւմանան
ու արտ. քը աուի դա վէշարթ ժը ալիւման ու
արիֆան, ու ժը սապիանոա աշիքեար քըր:
- 26 Պէլի՛ եա՛ Պապա՛ չումա քօ լը պէր դա վու-
- 27 սան դանճ՛ խույա: Հէր դըշդ ժը Պավէ մըն
ժը մըռա թէսլիմ պու. ու եէքէ նաս նա քը
Վուռ՛ ժը Պապա գէտէթըր. ու եէքի նաս
նա քը Պապա՛ ժը Վուռէ գէտէթըր. ու աւ

քօ Գուռ տը խուազը ժէոա աշիքեար քրօր-
նէ :

- 28 Եւ Տէմի բահաթ պուն ու պար պուն ժը
29 մրոա որըն, աժէ ո բահաթ պըքըմ : Աիրէ
մըն լը սէր խօ պը կըրըն, ու ժը մըն հին պը
պըն քօ էղ մաղուամ ըմ ու պը տըլ ալւաղ,
ու ժը ճանէ խօոա տէ բահաթի պը պինըն :
30 Չըմա քօ նիրէ մըն խօշա ու պարէ մըն սը-
վըք է :

ՍԷՐ 12

- 1 Աւէ չաղէտա Իսա ոջա շէմույէ ժը նամ
զէփիան տը պըհուրի պու. ու շակըրտէ ուի
պըրջի պուն, ու տէսթ քրօրն սըմպըլէ կէնըմէ
2 գուրուֆանարնէ ու խուարընէ : Քինկա քօ
Փարիսիան տին կօն ժէոա, Աւհա շակըրտէ
դա տըքըն չը քօ լը ոջա շէմույէ ճայիղ
3 նընը քրօրն : Աւի ժի ժը ուանոա կօ, Հուն
նա՞ խօյընարնէ քրօրնէ Տավուա. քինկա քօ
4 պըրջի պու ուի ու աւ քօ բէոա պուն, Չավան
քէթ լը մալա Խօտէ. ու նանէ հուզուրէ խու-
ար. քօ նէ ժէոա ճայիղ պու խուարընէ ու
նէ ժը ուանոա՞ քօ բէոա պուն, լէ թէնէ ժը
5 իմամանոա : Ախօտ լը դանոնտա հուն նա՞
խօյընարն, քօ իմաման ոջա շէմույէ լը
նամ տաճարտա շէմույէ խարապ տըքըն ու
6 պէսուճ ըն : Համա ժը ոոա տը պէմ լը վըր

- 7 Ժը տաճարէ եկքէ մէզըն հէյէ : Լըբը հուն
 պը զանրպունա չը^օ կօթըն է , թեսատուգ
 տը խուազըմ ու նա գուրպան , ուէ չաղէ պէ-
 սուճան հունէ պրսուճ տէր տէ նա խըստանա :
- 8 Չըմա քօ Գուռէ մէռուլ խօտիյէ շէմույէ է :
- 9 Աւ Իսա ժը ուէ պը չունտընէ՝ հաթը քէթ լը
 10 տէրա ուան : Աւ լը ուէ տէսթէ ուի հըշ քէ եկք
 մէռուլ քի հէ պու . փրուս քըրըն ժը ուի ու
 կօն . լը ոյա շէմույէ սաղ քըրըն ճայիգ է ,
- 11 քը ժէ կազընան պըքըն : Աւ ժի ժը ուանուա
 կօ . Ժը ո քի^օ մէռուլ հէյէ՝ քը պըղըն քի
 ուի հէպը , ու աւ լը ոյա շէմույէ լը չալէ
- 12 պը գէվէ՝ տէ նա^օ կըրէ ու տէր խէ ուի . Աուա
 չը գանս քէթը է մէռուլ ժը պըղըն . էր-
 քը վուսան է լը ոյա շէմուտա գանճ քըրըն
- 13 լազըմ է : Աւէ չաղէ կօ ժը ուի մէռուվուա .
 տէսթէ խօ տըրէժ պըքը . ուի ժի տըրէժ քըր
 ու ոընտ պու ոգա տըն :
- 14 Համա ֆարիսիան ոապուն տէրվա՝ լը սէր
 ուի մըշէվրէ տը քըրըն , էրքը չալան ուի վուն-
- 15 տա պըքըն : Աւ քինկա քօ Իսա զանի ժը
 ուէ չու . ու փրու ճէմաթան չուն լը բէյ ուի ,
- 16 ու հէմիան սաղ քըր : Աւ թէնպիհ քըր ժը
 ուանուա , քը ժը քէսքիուա պէյան նա քըն :
- 17 Լըբը պը տէսթէ Լչայա փէյղէմալէր հաթը
 18 կօթան թէմամ պըպը , Աահա զուլամէ՝ մըն
 քօ մը պըժարթ , ու տէլալիյէ մըն՝ քօ ճանէ
 մըն ժէ հաս քըր . ոուհէ խօ տէ լը սէր ուի

- տէյնըմ, ու ժը քրֆառանուա շէրաաթ տէ
- 19 խապէր պըտա : Վա տէ նիղա պըքը, ու նա
տէ պըգիրը . ու նա եէքէ տէ պըճիսը տէն-
- 20 կէ ուի լը նավ քուչանաա : Վամիշէ փալը-
խանտի տէ նա շը քէնը, ու պըւպը ֆիթիլէ
տէ նա թաֆիներ, հաթա քօ շէրիաթէ ժը-
- 21 ֆաթհ քըրընէ տէրիսը . ու քրֆառան ժը նա-
վէ ուիուա տէ ումուա պըքըն :
- 22 Ուէ չաղէ քօռ ու լալ պըճըն քի անին
ժէուա, ու ուի սաղ քըր, փուսան քօ լալ ու
- 23 քօռ խապէր տա ու տի : Հէմի ճէմաթան
մաթ ման՝ ու տը կօթըն . Մճապ ուիաէ՞ Վու-
- 24 ոէ Տափուա : Համա ֆարիսիան քինկա քօ
պըճիստըն՝ կօն . աուի պը պաշգա դըշդ քի տէր
նա խէ ճընան՝ իլա պը ոէյսէ ճընան պը Ռէ-
- 25 էլղէբուլփա : Վինկա քօ Խոա ֆըքրէ ուան
ղանը պու՝ կօ ժը ուանուա, Հէմի փատիշահի-
թի լը նավ խօտա հաթը ճըճէ պուեն՝ խարապ
տը պը . ու հէմի պաժէր եա մալ լը նավ
- 26 խօտա հաթը ճըճէ պուեն՝ նա մինա : Ու էրքը
Ը էյդան՝ Ը էյդան տէր տը խա, լը նավ խօտա
ճըճէ պու, նուա փատիշահիթիյէ ուի չա՞-
- 27 վան տէ պը սէքընը : Ու էրքը էղ ճընան
պը Ռէէլղէբուլ տէր տըլըմ, գուուէդ ո պը
չը՞ տէր տըլըն . ժը պոյ ուի՝ շէրաաթճիէ ո տէ
- 28 ուան պը պըն : Համա էրքը էղ պը Ուուհէ
Խօտէ ճընան տէր տը խըմ . փուսան է փատի-
- 29 շահիթիյէ Խօտէ լը սէր ո կըճիշտիյէ : Աա

- եկեքէ չափա՞ տըքարէ պը գէշը լը մալա մե-
 ոուվ քի մէր ու մալէ ուի պը շէլինը, էրքը ա-
 վուլ աւ մեոուվէ մէր կըրէ նէ տէ, ու ուէ չաղէ
 30 մալա ուի եաղմա պըքը: Աւ քօ պը մըռա նընը
 զըտտէ մըն է. ու աւ քօ պը մըռա հէլ նա
 չինէ, պէլա տըքը:
- 31 Ժը պոյ ուի ժը ոռա տը պէմ, Հէմի կիւ-
 նէյան ու քըֆրան տէ ավֆ պըպըն ժը մեոու-
 վանուա. համա քըֆրէ լը պէր Աուհ էլ
- 32 դուտս տէ ավֆ նէ պը ժը մեոուվանուա: Վի
 քօ ժը Վուռէ մեոուվուա դըշդ տը պէժը՝ տէ
 ավֆ է պըպը ժէռա, համա ժը Աուհ էլ գու-
 տուտա քի քօ դըշդ տը պէժը, տէ ավֆ նէ
 պը ժէռա. նա լը ուի տընէտա, ու նա լը ուէ
- 33 տընէտա: Աա տարէ գանձ պըքըն, ու եէմի-
 շէ ուի՝ գանձ, եա տարէ չուրուկ պըքըն ու
 եէմիշէ ուի չուրուկ. չըմա քօ տար ժը եէմիշէ
- 34 խօ գէ նաս քըրըն: Այ ոլատէ կօռը մահոան
 չափան տըքարըն գանձ խապէրտան, հուն քօ
 եարամաղ ըն, չըմա քօ ժը գէտէպունէ
- 35 տըլէ խօ տէվ խապէր տը տը: Չըմա քօ մե-
 ոուվէ գանձ. ժը խաղնէյէ տըլէ խօ գանձ՝
 դըշդէ գանձ տէր տը խա, ու մեոուվէ եարա-
 մաղ՝ ժը խաղնէյէ խօ ժը եարամաղ՝ դըշդէ
- 36 եարամաղ տէր տը խա: Համա ժը ոռա տը
 պէմ, էրքը ժը պոյ հէմի խապէրէ նաֆիլան
 քօ մեոուվան տըքըն լը ոյա գըյամէթէ տէ
- 37 հասապ պը տըն: Չըմա քի ժը խապէրէդ խօ՝

դույն տէ սահիճ պըպի ու ժը խապէրտանա
դա տէ լը սէր դա հէօքմ' պըպը :

38 Աւէ չաղէ հընըք ժը քեաթիպան ու ֆա-
րիսիան տէվապ տանը ժէոա՝ ու կեն . Աս'
խօճա, ժը դա նչան քի տը խուաղըն պը պի-

39 նըն : Աւի ճէվապ տա՝ ու կօ ժը ուանոա . Աս-
րամաղ ու զինաքեար միլէթ նչան տը խուա-
ղը . ու տէ նէյէ ժը ուխոա տայըն , ժը նչանէ

40 Աունա փէյղէմպէր բէթըր : Չըմա քօ՝ չալա
Աունա սէ ոօ ու սէ շէվ լը զըքա մահսիյէ ա-
տատա պու . փուսան ժի Ղուռէ մէոուվ տէ
պըպը լը նալ զըքէ արտէ սէ ոօ ու սէ

41 շէվան : Մէոուվէ Աինուէ լը ոջա գըյա-
մէ լը պէր սիլսիլէյէ հան տէ ոապըն , ու տէ
հէօքմ' պըքըն ուխա . չըմա քօ ժը վաղէ Աունա՝
թօպա քըրըն . վահա լըվըր ժը Աունա եէ-

42 քէ մէղըն հէյէ : Մէլիքէ դուպլէ ոջա գը-
յամէ լը պէր ուի սիլսիլէնա տէ ոապա , ու ուի տէ
հէօքմ' պըքը . չըմա քօ աւ ժը փառա տընէ
հաթ , քը իլմէ Մուլէյման պը պըհիսէ . ու
վահա ժը Մուլէյման մէղըն եէքէ հէյէ լը-

43 վըր : Աւ քինկա քօ ոուհէ նափաք ժը մէ-
ոուվքի դէ տէր , ճիյէ պէժանտա տը կէոը ,

44 ըահաթի տը խուաղը , ու նա պինը : Աւէ
չաղէ տը պէ՝ վէ կէոըմ' տիսա լը մալախօ ժը
քօ քի ոապուամ , ու դէ տը պինը ուի վալա՝

45 փագըրժ պուեն ու ոասդ պուեն : Աւէ չաղէ տը
չօ պը խօռա տըսթիներ հաթիթ հէնի ճընան

Ժը ուի բէթըը եարամաղ, ու տը դէվը ու լը ուէ սարին տըպը. ու սօնէ ուի մէնուվէ ժը ափուլէ ուի խարապ տը պը. ու վուսան տէ պըպը աւ եարամաղ սիլսիլէնա ժի:

46 Ու քինկա քօ աւ պը ճէմաթնա խապէր տըտա, վաճա տի ու պրէյ ուի լը տէրվա սէքընի պուն՝ տը խօստըն բէնա խապէր տան:

47 Ու եէքէ ժէնա կօ. Սաճա տի ու պրէյ դա տէրվէ սէքընըն սւ տը խուաղըն պը դառա

48 խապէրտըն: Ուի ժի ժը ուիոա կօթօղնա ճէվապ տա՝ ու կօ. Վի՞ է տիա մըն, եախօտ

49 քի՞ն է պրէյէդ մըն: Ու աէսթէ խօ ալի շակըրտէդ խօ տըրէժ քըր՝ ու կօ. Սաճա

50 տիյէդ մըն ու պրէյէդ մըն: Չըմա քօ՝ քի քօ մէրամէ Պավէ մըն աղիւմանի տըքը, աւ է պրէյ մըն ու խուշգա մըն ու տիյէ մըն:

ՍԼԻՐ 13

1 Ուէ ոջէ Իսա ժը մաղ ոապու ու լը քը-

2 նարէ պահրէտա ոօնըչտ: Ու փրո ճէմաթ լը պալէ ճըվանտըն, վուսան քօ ուի քէթ լը կէմիյէ ու ոօնըչտ, ու հէմի ճէմաթան լը քը-

3 նարէ պահրէտա սաքընըն: Ու փրո դըշդան խապէր տը տա ժը ուանոա պը թէմսիլան՝ ու տը

4 կօ, Սաճա դօվքըրոդ ոապու՝ քօ դօվ պը քը. ու քինկա քօ դօվ տըքըր՝ հընըք լը սէր ոէ քէթըն ու դէյրան հաթըն ու խուաղըն

- 5 ուի: Ու հընըք լը ճիյէ գարած քէթըն՝ լը
 քօ քի փրո հարի թուն նա պու. ժը գուրի-
 թիյէ հարի թուննապունէ՝ զուվա շին պու:
- 6 Վինկա քօ դավ քէթ՝ կէրմ՝ պու, ու ժը
 7 գուրմ թուննապունէ, հըշք պու: Ու հը-
 նըք քէթըն լը նավ ըսթըրիան, ու ըսթըրի-
 8 ան ռապուն՝ ու խանըգանտըն ուի: Ու հը-
 նըք լը արտէ ռընա քէթըն, ու ֆէքի տա,
 հընըք սատ ու հընըք շէղթ ու հընըք սի:
- 9 Ժը քիռա քօ ժը պըհիտըննա կօ հէյէ պը-
 րա կօ տարի պըքը:
- 10 Ու շակըրտէդ ուի հաթըն՝ ու կօն ժէռա,
 Չըմա պը թէմսիլան խապէր տը տի պը ուանոա
- 11 Ուի ժի ճէվապ տա՝ ու կօ ժը ուանոա. Չըմա
 քօ ժը ոոա հաթիյէ տայըն սըրրէ փատիշա-
 հիթիյէ աղիւմանան զանըն, ու ժը ուանոա
- 12 նա հաթիյէ տայըն: Չըմա քօ ժը քիռա՝ քօ
 հէյէ, ժը ուիռա տէ պէ տայըն ու տէ զէ-
 տէ պըպը. ու ժը քիռա քօ թուննա՝ աւ քօ
- 13 հէյէ ժի տէ պէ սէնտըն ժը ուի: Ժը պոյ ուի
 պը ուանոա պը թէմսիլան խապէր տը տըմ. քօ
 տը պիներն ու նա պիներն, ու տը պըհիտըն ու
- 14 նա պըհիտըն, ու ֆէհմ նա քըն: Ու լը սէր
 ուան թէմամ տըպը փէյղէմպէրիթիյէ Իշա-
 յա՝ քօ տը պէ. պը պըհիտընէ տէ պը պը-
 հիտըն ու ժըպըն տէ ֆէհմ նա քըն. ու պը-
 տիթընէ տէ պըպիներն՝ ու տէ նա պիներն:
- 15 Չըմա քօ՝ տըլէ գավմէ հան գալըն պու, ու

- պը կօյէդ խօ կըրան պըճիտարն, ու ջահմէդ
 խօ կըրթըն, քը նա պը ժը պըն պը պինըն, ու
 պը կօ պը պըճիտըն, ու պը տըլ ֆէճմ պը-
 քըն, ու վէկէոըն, ու էդ ժը ուանուա շիֆա
 16 պը տըմ: Համա խողի է ժը ջահմէ ոուա՝ քը
 տը պինըն, ու ժը կօյէ ոուա քը տը պըճէն:
 17 Պըռա տը պէմ ժը ոուա քը փըռ փէյղէմպէ-
 րան ու սատըգան հասրէթ քըշանտըն տիթը-
 նէ ո՛ պը պինըն՝ ու նա տին, ու պըճիտարնէ
 18 ո՛ պը պըճէն ու նա պըճիտարն: Նուա հուն
 19 թէմսիլէ դօվ աժօդօղ պը պըճիտըն: Ժը աւ
 հէմիյան՝ քօ խապէրէ փատիշահիթիյէ տը պը-
 ճիտը ու ֆէճմ նա քը, եարամազ դէ լընավ
 տըլէ ուի աժօդան տը շէլինը, ուիա աւ է քօ
 20 լը սէր ուէ հաթը աժօդան: Աւ լը սէր դա-
 րաճէ հաթը աժօդան աւ է քօ քինկա տը
 պըճիտը խապէրէ, դուվա պը շաղ պուն դա-
 21 պուլ տըքա ուի: Համա լը խօտա դուրմ
 թուն նա՝ հընըք վագթ տը չօ, ու քինկա քօ
 ժը պօյ ուի խապէր սըխլէթ քի եա դամըրան-
 22 տըն քի տը պը դուվա խուար տը պը: Աւ լընավ
 ըսթըրիան հաթը աժօդան աւ է քօ քինկա տը
 պըճիտը խապէրէ, աժղա ուէ տընէ ու խաբ-
 խաբօքէ զէնկինիթիյէ տը խանըգինը խապէրէ
 23 աւ սէօղէ ու տը պը պէ եէմիշ: Աւ լընավ արտէ
 գանձ հաթը աժօդան աւ է քօ քինկա տը պըճի-
 սէ խապէրէ՝ ֆէճմ տը քը, ու ֆէքի տըտը. հը-
 նըք տատ, հընըք շէսթ, ու հընըք սի:

- 24 ԺԵՐ ռւանոա հէնի թէմսիլ քի ժի պէր անի
 ու կօ . փատիշահիթիյէ աղիւմանան մինա
 պու ժը մէոուվ քի . քօ լը դէվէյէ խօտա դօ-
- 25 վէ ոքնա դօվ քրր : Ու քինկա քօ մէոու-
 վան խավաա պուն , տը շմրնէ ուի հաթ , ու լը
- 26 նաւ կէնրմոա զիվան աժօդ , ու չու : Ու
 քինկա քօ կիյա շին պու ու մէյվէ անի , ուէ
- 27 չադէ զիվան ժի խույայի պու : Խըզմէթքեարէ
 խօտիյէ մալէ հաթրն ու ժէոա կօն . եւ ա-
 դա լը դէվիյէ խօտա դօվա ոքնդ դանա՞ աժօդ .
- 28 լէ զիվան ժը քօ պուն : Ու ուի ժի կօ ժը ուան-
 ոա . եէք մէոուվ քի տրժմրն քրր ուի . խըզ-
 մէթքեարան ժէոա կօն տը խուաղի քօ էմ
- 29 հաոքն ու աշէֆ պըքրն ուի : Ու աւ կօ ժը
 ուանոա , Վա . քր նէ պը վախթէ զիվան ժէ
- 30 քրրնէ կէնրմ ժի բէոա պը չինրն : Պէրտըն
 հարտու ժի քօ լը եէք ճիտա մէզըն պը պրն
 հաթա վախթա չինանտրնէ , ու ոխթա չի-
 նանտրնէ տէ պէժրմ ժը չընտողանոա . ա-
 վուլ զիվանէ պը չինրն՝ ու ուի փաթիլ փաթիլ
 կրրէտըն ժը շաւութանտրնոա . ու կէնրմ լը
 ամպարա մրն պը ճրվինրն :
- 31 Հէնի թէմսիլ քի ժի պէր անի ժը ուանոա
 ու կօ . փատիշահիթիյէ աղիւմանան մինայէ
 աւ հապէ խարտալ քօ մէոուվ քի կրթ լը դէվի-
- 32 յէ խօ աժօդ : Վօ ժը հէմի դօվան բրջուք
 է , ու քինկա մէզըն տըպը՝ ժը հէմի փէնճա-
 րան մէզըն ը , ու տար տըպը վուսան քօ դայ-

- րէ ազիւմանան դէն, ու լը սէր կուլիյէ ուխտաւ
տաղինըն :
- 33 Պաշտօն թէմսիլ քի ժի խապէր տա ժը ուան-
նա ու կօ. Փատիշահիթիյէ ազիւմանան մի-
նայէ հալիլիթ թըռչէ քօ ժըն քի կըրթ լը նավ
սէ շինիք արանտա վէշարթ, հաթա քօ հէ-
միժի միրասս պու :
- 34 Աւ հէմի պը թէմսիլա խապէրտա Իսա պը
ճէմաթնա, ու պէ թէմսիլ գըշդ քի խապէր
- 35 նա տըտա պը ուաննա : Վօ ժը փէյղէմպէրէ
հաթը կօթան թէմամ պըպը . պը թէմսիլա
էղէ տէվէ խօ վէքըմ ժը թէմէլ պունէ տընէ
աւ գըշդան քօ հաթըն վէշարթըն տէ պէ-
ժըմ :
- 36 Աւէ չաղէ Իսա ճէմաթան պէրտա՝ ու լը մալ
հաթ . շակըրտէ ուի հաթըն լը պալէ, ու կօն .
թէմսիլէ զիվանէ զէվիան ժը մէնա պը հա-
- 37 քինը : Աւի ժի ճէվապ տա՝ ու կօ ժը ուաննա ,
- 38 Իօվա գանճ աթօդօղ Վուռէ մէռուվ է : Աւ
զէվի տընէ է . դօվա գանճ ուան ըն՝ քը Վու-
ռէդ փատիշահիթին է . ու զիվան գուռէդ
- 39 եարամաղ ըն : Աւ տըթմըն քօ ուի դօվ քըր ,
հէյթան է . ու պէտէր ախըրէ տընէ է . ու չին-
- 40 տօղան մէլէք ըն : Աւ չալան քօ զիվան դէ ճը-
վանտըն ու լը նավա ախըր տը շավուղը ախը-
- 41 րէ տընէժի վուսան տէ պըպը : Վուռէ մէ-
ռուվ տէ մէլէքէ խօ պը շէյինը ու տէ պը
ճըվինըն ժը փատիշահիթիյէ ուի հէմի խուա-

- ընթացան ու ուան քօ պէնամուսիթի տը շողու-
 42 լըն : Աւ լը նամ թիւլխանէ ակրը տէ պամէ-
 ժըն ուան , լը ուէ տէ պըպը կըրըն ու գըրջիյէ
 43 տըրանան : Աւէ չաղէ սատըգան ոգա ոօ տէ
 գամ պըտըն լը նամ փատիշահիթիյէ աղիւ-
 մանան , ժը թիուա քօ ժը կօտարընուա կօ հէ-
 յէ պրա կօտարի պըքը :
 44 Տիսա փատիշահիթիյէ աղիւմանան տը մի-
 նա խաղնա թի քօ լը նամ զէվիթի հաթը վէ-
 շարթըն . քօ ուի մէուով թի պը տիթընէ տը
 վէշէրինէ . ու ժը շաղպունէ տը չօ հէմի գըշ-
 դէ խօ տը Ֆրոօշը . ու ավ զէվի տը քըոը :
 45 Տիսա փատիշահիթիյէ աղիւմանան մինա եէ-
 թի պէղերկան , քօ լը սէր ինճույէ ոընտան
 46 տը կէոը : Աւ փըո պը գըյմէթ ինճիթի պը
 տիթընէ , չու հէմի չը քօ ուի հէ պու Ֆրոօթ
 ու աուի քըոի :
 47 Տիսա՝ փատիշահիթիյէ աղիւմանան տը մի-
 նա լը պահրէ հաթը ավէթան լժօո թի քօ ժը
 48 հէմի ճինսան տը ճըվինը : Վօ թինկա քօ
 գըրթա պու՝ տէր անին լը քէնարէ , ու ոօնըշ-
 տըն գանճան լը նամ Ֆրոագան ճըվանտըն ,
 49 քէօթիյան լը տէրվէ ավէթըն : Մհվա տէ
 պըպը լը ախրրէ տընէ , մէլէքան տէ ոապըն՝
 ու ժը նավա սատըգան եարամագան տէ ճիյէ
 50 պըքըն : Աւ տէ պամէթըն ուան լը թիւլխանէ
 ակրը , լը ուէ տէ պը պը կըրըն ու գըրջինէ
 տըրանան :

- 51 Կօ ժը ուանուա Խսա . Ֆէհմ քրքրն աւ հէմի
 52 դըշդան . կօն ժէուա՝ Պէլի եւա Խօտէ : Աւ ուի
 կօ ժը ուանուա . Ժը պոյ ուի՝ ժը խուսուսէ փա-
 աիշահիթիյէ աղիւմանան հէր թալիմ պուն
 քեաթիպ ժը խազնէյ խօ հէմ նու ու հէմ
 գէվըն դըշդան տէր խըստող՝ ժը եէքի խօտիյէ
 մալէ մինա :
- 53 Աւ քինկա քօ Խսա թէմամ քրք ուա թէմսի-
 54 լա ժը ուէ չու : Աւ հաթ լը ոլաթէ խօ , հին
 տը քրք ժը ուանուա՝ լը նավ ճէմաթէ ուան , վու-
 սան քօ աւ շաղ տը պուն ու տը կօթըն , Եւ
 իլմ ու քէրէմէթա ժը ուիուա՝ ժը քօ՞ պուն ,
 55 Եւ գուռէ նաճառ նը՞նը , ու տիյէ ուիա Մէյ-
 րէ նայէ կօթան . ու պրէյէդ ուիա՝ Եադուպ ,
 56 ու Յոսէս , ու Հըմհօն , ու Ճուտա : Աւ
 խուշգէդ ուի հէմի լը պա մէ նը՞նըն . նուա
 57 ժը ուիուա աւ հէմիյան ժը քօ՞ պուն : Աւ խու-
 ար տը պօ պուն լը սէր ուի , ու Խսա կօ ժը ուան-
 ոա , փէյղէմպէր քի պէ իթիպար նընը՝ դայրի
 58 լը նավ ոլաթ ու մալա խօտա : Աւ լը ուէ փրո-
 քէրէմէթան նա քրք ժը պոյ իմանսըղիէ ուան :

ՍԷՐ 14

- 1 Աւէ չաղէ Հէրօտիսէ ոլպ սէրվէր նամէ Խսա
 2 պըհիստ : Ժը խըղմէթքեարէդ խօուա կօ ,
 Եւ թահֆիլէի Հաննա է . ու ժը մըրիան դը-
 յամ քրք . ժը պոյ ուի՝ պը ուի քէրէմաթան

- 3 տը պըն: Չըմա քօ՝ Հէրօտիս ժը պօյ Հիւրօ-
տիս ժընէ պրէյէդ ուի Պիլիպոս՝ կըրթ Հան-
4 նաէ կըտա ուի ու ամէթ լը զընտանէ: Չըմա
քօ Հաննա տը կօթ, ժը դառա ճայիղ նը-
5 նը ուի պըստինի: Աւ ժը պօյ ուի տը խօստ ուի
պը գուժը, համա ժը ճէմաթէ տը թըրօսի-
պու, չըմա քօ ոգա փէյղէմպէր դապուլ տը
6 քըրըն ուի: Քինկա քօ ոյյա տամէթէ մէվ-
լուտէ Հէրօտիս պու, գիղա Հէրօտիս ըադը-
սանտ լը պէր տավաթլիան. ու խօշա Հէրօ-
7 տիս հաթ, Աուա պը սօնտ խուարընէ սէօղ
տա՝ էրքը պը տա ժէռա չը քօ խօսթընէ պը-
8 պը: Աւ աուի ժը ավուլ ժը տիյէ խօ նասի հաթ
պունէ՝ կօ. Պը տը ժը մըռա լըվըր սէրէ Հան-
9 նայէ թասֆիլէի լը սէր սէնիքի: Աւ փա-
տիշահ գասամէթ քըր. համա ժը պօյ սօնտէ
ու ժը պօյ բէռա ոօնըշտօղան էմր քըր քօ
10 պը տըն ժէռա: Աւ շիանտ լը զընտանէ սէրէ
11 Հաննա ժէքըր: Աւ սէրէ ուի պը թէվլի սէ-
նիվա հաթը անըն ու հաթը տայըն ժը գի-
12 ղիքուա, աուի ժի պըր ժը տիյէ խօռա: Աւ շա-
կըրտէդ ուի չուն ու լէշէ ուի պը հէլանտընէ
վէզարթըն ու հաթըն ժը Խսառա հաքան-
տըն:
- 13 Աւ քինկա քօ Խսա պը հիստ՝ ժը ուէ պը կէմի-
յէ՝ չու լը ճի քի խալի. քինկա քօ խալը պը-
հիստըն բայա ժը պաժարէդ խօ չուն լը բէյ
14 ուի: Աւ քինկա Խսա ռապու՝ փըռ խալգ տի,

- ու բաճմքը ժը ուանուա, ու նախօշէդ ուան
 15 սաղ քըր: Աւ լը պէր էվարէ շակրրտէդ ուի
 հաթըն լը պալէ՛ ու կօն. Աւլըր ճի քի չէօլ է
 ու վաղթ պըհուրի, խալգէ պէրտէ, քօ
 հառըն կիւնտան ժը խօռա դաամ պը քըրըն:
 16 Իսա կօ, Աղղիմ նընը ժը ուանուա չուներն.
 17 հուն պը տըն ժը ուանուա խուարըն: Աւան ժի
 կօնը ժէոա, Աւլըր դըշդ քի մէ թուներա թէ-
 18 նէ բէնճ նան ու տու մահսի: Աւ կօ ժը ուան-
 19 ոա, Պինըն լը վըր: Աւուա ժը խալգէոա
 էմը քըր քօ լը սէր-կիյան պը տըն ուան ոօնըչ-
 տանտըն, ու բէնճ նանան ու տու մահսիան
 կըրթ ու լը աղիւմանան նըհէոթ, ու միւպա-
 րէք քըր ու շըբէնանտ ու նանան տա շակրր-
 20 տան ու շակրրտան ժը խալգէոա: Հէմի ժի
 խուարըն ու թէր պուն, ու տուանդտահ սէ-
 փէթ դըթի՛ ժը գէտէպուն փառչան հէլ ա-
 21 նին: Աւ ուան քօ խուարըն՝ ժը ժընան ու
 դառուգան պաշդա, գասա բէնճ հաղար մէր
 պուն:
 22 Աւ շակրրտանուա զօռ քըր լը կէմի քի քէ-
 թընէ՛ լը պէր ուի ալիյէ տըն պը չուն հաթա
 23 քօ աւ խալքէ պէրտէ: Աւ քինկա քօ խալքէ
 պէրտա՛ ուի թէնէ լը ջիյէ քի ոապու ժը պօյ
 նըմէճ քըրընէ. ու քինկա էվար պու ուի թէ-
 24 նէ լը ուէ պու: Աւ կէմի համա լը օրթա պահ-
 րէ լը նավա Ֆրոթօնէյէ պու. չումա քօ պա-
 25 լը գարչի պու: Աւ լը շէվէ լը նօպէթէ չա-

- 26 քանտա՝ Իսա լը սէր պահրէ պը չունտընէ պը
 ալի ուանտա հաթ: Ու շակըրտան քինկա քօ
 ուի տին քօ լը սէր պահրէ տը չօ պղտիան, ու
 կօն քօ խէյալ է, ու ժը թըռսան կաղի քըրըն:
- 27 Ու զուվա Իսա պը ուանոա խապէրտա ու կօ,
 28 փէթ պըն՝ էզ ըմ. մէ թըռսըն: Փէթոս
 ճէվապ տա ժէոա ու կօ. Աճ՝ Խօտէ էրքը
 դոյ, էմր պըքը ժը մըոա լը սէր ավէդ հա-
- 29 նան ժը դաոա պէմ: Ուի ժի կօ, Որը, փէթ-
 ըոս ժի՝ ժը կէմիյէ հաթը խուարի՝ չու լը սէր
- 30 ավան ու հաթը լը պա Իսա: Ու պա փըռ-
 զոն պըտիթընէ՝ թըռսիա, ու քինկա քօ պաթ-
 միշ տը պօ պու կաղի քըր ու կօ. Աճ՝ Խօտէ
- 31 մըն խալաս պըքը: Ու Իսա զուվա տէսթէ
 խօ տըրէժ քըր, կըրթ ուի ու կօ. էյ հընտըք
- 32 խման՝ չըմա՞ գու վէսվէսէ պույ: Ու քինկա քօ
- 33 ոապուն լը կէմիյէ՝ պա սաքընի: Ու աւ քօ
 կէմիտա պուն, հաթըն ժէոա սէճտէ քըրըն ու
 կօն. պըոա գու Գուռէ Խօտէյի:
- 34 Ու պըհուրին լը ալիյէ տըն հաթըն լը Գե-
- 35 նէսարէթէ: Ու քինկա քօ մէոուվէ լը վէ տէ-
 րէ ուի նաս քըրըն, մէոուվ շիանտըն լը հէմի
 սինօոան, ու նախօշան կըթք ժէոա անին:
- 36 Ու լաւա տը քըրըն ճէոա քօ թէնէ լը փէ-
 շա ճըլէ ուի պը գէվըն, ու աուան քօ քէթըն
 հէմի խալաս պուն:

ՍԷՐ 15

- 1 Ուէ չաղէ ֆարիսիան ու քեաթիպան քօ ժը
 Գուտսուչէրիֆէ պուն. հաթըն լը պա խաա ու
 2 կօն, Չըմա՞ շակըրտէգ դա ժը սրփէրէ իխ-
 թիարանուա ասի տըպըն. չըմա քօ վազթէ
 3 նան խուարընէ տէսթէ խօ նա շուն: Ուի ժի
 ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա. Մէ հոն չըմա
 ժը թէնպիհէ խօտէուա ասի տը պըն պը սէմէ-
 4 տէ սրփէրթընէ ո՛: Չըմա քօ խօտէ պը թէն-
 պիհ քըրընէ կօ, պավ ու տիյէ խօուա իքրամ
 5 պըքը, շէմ ժը պավէուա եա ժը տիյէուա
 քի քօ տըժմին տըքը, հէլպէթ աուէ տէ պէ
 6 գուչթըն: շամա հուն տէժըն. քի քօ պավ
 ու տիյէ խօուա տէժէ, էրքը աւ դըշգ քօ տէ
 ժը մըն գազանճ պըքի, հէտիյէ է, ժը ուէ բէ-
 վա ժը պավ ու տիյէ խօուա իքրամ պըրա նա
 քը, ահվա ժը սէմէտէ սրփիթընէ խօ թէն-
 7 պիհէ խօտէ պադալ տըքըն: Մյ միւրայիան՝
 գանճ փէյղէմպէրիթի քըր լը սէր ո՛ խշայա
 8 ու կօ. Մւ գավմ պը լէվան ժը մըուա իղղէթ
 9 տըքը՝ համա տըլէ ուան ժը մը տուրըն: Մա-
 ֆիլէ ժը մըուա իպատէթ տըքըն՝ ժը մէուու-
 վան թէնպիհ պուն թալիման հին տըքըն:
 10 Ու ճէմաթան ժը խօուա պը կաղի քըրընէ
 11 կօ ժը ուանուա, խօտարի պըքըն ու ֆէհմ
 պըքըն, աւ քօ լը տէվ տըշօ մէուուվ մուրատա
 նա քը. համա աւ քօ ժը տէվ տէր դէ. աւ

- 12 մէնուվան մուրտառ տըքը : Ուէ չաղէ շա-
կըրտէ ուի հաթըն՝ ու կօն ժէնա, Օւանի՞ քօ
քինկա քօ ֆարիսիան աւ խապէրան պըհիտըն
- 13 խուար պուն : Ուի ժի ճէվապ տա ժը ուանուա՝
ու կօ . Մէ հէմի շաղ քօ պավէ մըն աղիւմա-
- 14 նի տա նանի է տէ տէր պէ : Պէրտըն ուան .
ուան քօռ ըն ժը քօռանուա գալալուղ , քօռ
քինկա քօ ժը քօռուա գալալուղիթի արքը
- 15 հէր տուժի լը չալէ տը դէվըն : Փէթրոս ճէ-
վապ տա ժէնա՝ ու կօ . Մէ թէմսիլա թարիֆ
- 16 պըքը ժը մէնա : Կօ Իսա , Հօն ժի հէժա պէ
17 ֆէհմ ըն . Ու ֆէհմ նա՞ քըն , էրքը հէմի դըշգ
քօ լը տէվէ մէնուվ տըչօ , տըչօ զը քէ ուի՞ ու
- 18 դէ տէր : Համա ժը տէվ հաթըր տէր դըշ-
դան ժը տըլ դէնը տէր . ուան մէնուվան մուր-
- 19 տառ տըքըն : Չըմա քօ ժը տըլ դէն տէր եա-
րամաղ ֆիքրան , գաթլան , զինաքեարիթի ,
ֆահշիթիան , տըղիթիան , տարավ շահատա-
- 20 թիան , տըժմինան : Հէմի ուան ըն քօ մէնու-
վան մուրտառ տըքըն . համա պը տէսթէ պէ
չուչտըն նան խուարըն՝ մուրտառ նա քը մէնուվ :
- 21 Ու ժը ուէ ոապու՝ լը ալիյէ Տիւրոսէ ու
- 22 Սիդօնէ չու : Ու վահա ժը ուի սինսուան Վա-
նանի ժըն քի ոապու՝ կաղի տըքըր ու տը կօթ ,
Բահմ պըքը ժը մընա եա՛ Բապպ՝ Գուռէ
Տավուտ . գիղըքէ մըն ժը ճան փըռ քէօթի
- 23 աղապ տըքչինը : Համա ուի ճէվապ նա տա
ժէնա , ու շակըրտէ ուի հաթըն՝ ու լավա տը

- քրորն ժէոա ու տը կօթըն . Պէրտէ ուիա չըմա
 24 քօ լը բէյ մէ տը գիրա : Ուի ճէվապ տա
 ու կօ . Լ,դ ժը պաշդառա նա հաթըմ շիան-
 տըն՝ իլըա ժը պըղընէ վունտա պուն ժը մալա
 25 Խորայիլ : Համա ուի հաթ սէճաէ տը քըր ժէ-
 ոա ու տը կօթ . Եւ Խօտէ , ժը մըռա իմտաա
 26 պըքը : Ճէվապ տա ժէոա Խաա ու կօ .
 դը շղ քի գանձ նընը նանէ դառուգան կըրթըն
 27 ու ժըսանոա ամէթըն : Ու աուի կօ , Պէ-
 լի եւ՝ Րապպ . չըմա քօ սան ժի ժը սուֆրէյէ
 խօտիյ խօ հաթը քէթըն ժը հուրը քէնան տը
 28 խօն : Ուէ չաղէ Խաա ճէվապ տա ժէոա ,
 ու կօ . Եւ ժըն , իմանէ դա մէղըն ը . չալան
 քօ տը խուաղի՝ վուսան պըրա պըպը ժը դա-
 աա՝ ու ժը ուէ սաաթէ գիղէ ուի հաթը սաղ
 պուն :
 29 Ու Խաա ժը ուէ չու՝ հաթը լը պա պահրէ
 Ճէլիլիան ու լը ջիյէ քի ոապու՝ լը ուէ ոօնըչա :
 30 Ու փըռ ճէմաթան հաթըն լը պալէ . քօ պը
 ուանոա հապուն թօիալան , քօռան , լալան ,
 սադաթան . ու պաշդա փըռան . ու ամէթըն
 31 ուան լը լընկա Խսայէ ու սաղ քըր ուան : Ա ու-
 սան քօ ճէմաթան թաճըպ տը քըրըն , քօ տը
 տիթըն քօ՝ լալան խապէր տը տան , թօիալան
 տըկէոիան . սադաթան տը հաթըն սաղ պուն ,
 քօռան տը տիթըն , ու ժը Խօտիյէ Խորա-
 յիլա համա տը քըրըն :
 32 Խաա շակըրտէդ խօ կաղի քըր ժը խօռա ու

Կօ. Հօյֆա մը դէ լը սէր ուի խալդէ. չումա քօ
 սէ ոյէ քօ լը պա մրտա նը, ու դը շղ քի ուան
 թուաննա խուարրնէ, ու ուան պրըչի պէրտան նա
 խուաղըմ նա պը.քօ սէտա պը դարըդըն :
 33 Աւ շակըրտէ ուի ժէոա կօն. Սը չէօյէտա աւ
 դաս խալդէ թէր քրըրնէ՝ ժը մէոա աւ դաս
 34 նան ժը.քօ : Աւ Խաս ժը ուանժա կօ. Չէ նա
 նանէ ո՛ հէյէ, ուան ժի կօն հաֆթ. ու չէնա
 35 հապ մահսի : Աւ էմը քրը ժը խալդէոա քօ լը
 սէր արտէ ոօնըն. ու հաֆթ նանան ու մահ-
 սիան կըթ, շը.քրը քրը ու շը.քէնանա, ու
 36 տա շակըրտան, ուան ժի ժը խալդէոա : Խու-
 արըն հէմիան ու թէր պուն, ու հաֆթ դէն-
 պիլ դըժա ժը դէտէ պուն փարչան հէլանին :
 37 Աւ ուան քօ խուարրն դասա չար հաղար մէր
 38 պուն՝ ժը ժընան ու զաուղան պաշգա : Աւ
 քինկա քօ խալդէ պէրտա՝ լը կէմիյէ սուվար
 պու ու հաթը լը սինօռէ Մադթալի :

1 Աւ ֆարիսիան ու սատուղիան հաթըն լը պա-
 լէ՝ պը ճառապանտընէ ժը ուի ժը աղիւմանան
 նըչան քի տը խզսթըպուն քօ նըչան պրտը ժը
 2 ուանոա : Աւի ճէվապ տա՝ ու կօ ժը ուանոա,
 Վինկա քօ էվար տըպը տըպէն, սայի տէ պը-
 3 պը, չումա քօ աղիւման սօռ պույէ : Աւ սըպէ
 իոօ հավա տէ խարապ պըպը. չումա քօ աղիւ-

- ման դարի սօռ է նուա ոռյա աղիւմանան
 տը քարրն թէֆթիշ քրրնէ, Համա նիշանէ
 4 ուէ վազթէ նա՛ քարրն պը զանըպրնէ: Ա-
 րամազ ու զինաքեար սիլսիլէ նըշան տը խուա-
 զը, Համա ժը ուիռա ժը նիշանէ Առնա փէյ-
 ղէմպէր բէթըր նըշան տէ նայէ տայրն ու պէր-
 տա ուան ու չու:
- 5 Շակրրտան ժի չուն լը ալիյէ տրն՝ Համա
 6 նան սէնտրնէ պիր քրրէ պուն: Աօ ժը ուան-
 ոա Իսա, Մէղէքրն ու սագրնրն ժը հէվիր
 7 թրոշէ սատուգիան ու Փարիսիան: Աւան ժի
 լը նավ խօտա տիւշիւմիշ տը պուն ու տը կօ-
 թրն, Մէ նան նա անի պը խօռա ժը պօյ աւ է:
 8 Համա Իսա պը զանը պու ու կօ. Աը տրլէ
 Խօտա չըմա՞ տիւշիւմիշ տըպրն էյ հընտըք
 9 իմանան՝ էրքը նանէ մէ թուննա: Հէժա հուն
 Փէհմ նաքրն ու պիրա խօ նայնրն բէնճ՝ նա-
 նան՝ ժը բէնճ՝ հազարանուա, ու չէ՛նտ սէ-
 10 պէթ ո՛ հէլ անի: Աւ նա ժի հաֆթ նանան՝
 ժը չար հազարանուա՝ ու չէ՛նտ զէնպիլ ո՛ հէլ
 11 անի: Աէ չըմա՞ հուն Փէհմ նաքրն քօ մը
 ժը տօյ նան նա կօ ժը ոռա ժը հէվիր թրո-
 12 շէ սատուգիան ու Փարիսիան սագրնրն: Աւէ
 չաղէ Փէհմ քրրն քօ ժը պօյ հէվիր թրոշէ
 նանէ նա կօ ժը ուանուա սագրն պրն՝ լէ ժը
 թալիմէ սատուգիան ու Փարիսիան սագրն
 պրն:
- 13 Աւ Իսա հաթը լը սէմթէ Աէսարիպէ Գի-

- լիպպոսէ. ժը շահրրտանոա փրոս քրը ու տը
 Կօ, Ժը պոյ մըն չը՞ տը պէն մէոուվան՝ էրքը
 14 գուռէ մէոուվ է: Ու ուան ժի կօն. Հընը-
 քան տէժըն՝ թասֆիլչի Հաննա է. հընըք՝
 Լչլիա. հընըքան ժի Իրիմիա եա ժը փէյղէմ-
 15 պէրան եէք է: Կօ ժը ուանոա, համա հոն
 16 ժը պոյ մըն՝ քիյրմ տը պէժըն: Շըմհօն
 փէթրոս ճէվապ տա ու կօ. Գույի Գուռէ
 17 սաղ Լլահ աւ Մէսիա: Իսա ճէվապ տա
 ու կօ ժէոա. Խօղի ժը դաոա Շըմհօն գու-
 ուէ Յովնան, չըմա քօ թէն ու խոյն ժը դաոա
 աշիքեար նա քրը, լէ Պամէ մըն քօ լը աղիւ-
 18 մանտայ է: Կուա էժի ժը դաոա տը պէմ
 քօ դու փէթրոս ի ու Քիլիսայէ Խօսէ լը սէր
 ուի զընառէ ջէքրմ ու տերիյէդ ճէհէնէմէ տէ
 19 ուի ֆաթը նէ քըն: Ու մըֆղայէդ տերիյէդ
 փատիշահիթիյէդ աղիւմանան տէ պրտրմ ժը
 դաոա, ու չը քօ լը սէր արտէ կրրէտի, լը նավ
 աղիւմանան տէ պէ կրրէտան. ու չը քօ լը սէր
 արտէ վէքի, լը նավ աղիւմանան պէ վէքը-
 20 ըն: Ուէ չաղէ ժը շահրրտանոա փրո դա-
 վիթի քրը քօ ժը քէսէոա նէ պէժըն՝ քօ ուի
 Մէսիհ է:
 21 Ժը ուէ բէվէ Իսա տէսթ քրը ժը շա-
 հրրտանոա նըշան տայընէ էրքը լազըմ է աւ
 հաոա Գուտսէ ու փրո էղիյէթան պըքչինը՝
 ժը պաշ իմաման ու ժը քեաթիպան ու ժը
 իիթիարան ու պէ գուշարն ու ոյա սրսէյան

- 22 դըյամ պը կըրը: Ու փէթըոս ուի լը պա խօ
կըրթ ու տէսթ քըր բէռա պը զըտտ չուար-
նէ ու կօթընէ. Հաշա ժը դա եւ Խօտէ
- 23 աւ դըշդ պըրա ժը դառա նէ պը: Համա ուի
վէկէոիա փէթըոսուա կօ. Ղը բէյ մըն հա-
ռա եւ շէյգան: դու ժը մըռա խուարիթիյ
չըմա քօ դըշդէ Խօտէ տիւշիւմիշ նա պի լէ
դըշդէ ինսանան:
- 24 Ուէ չաղէ Խսա ժը շակըրտէդ խօռա կօ.
Կըքը եէքի տը խուազը լը բէյ մըն պէ՝ պըրա
աւ խօ ինքեար պըքը, ու խաչէ խօ պըսթինը
- 25 ու լը բէյ մըն պէ: Չըմա քօ քի քօ ճանէ խօ
խալաս քըրըն տը խուազը տէ վուետա պըքը
աուի ու քի քօ ժը պօյ մըն ճանէ խօ վուետա
- 26 տըքը տէ խալաս պըքը ուի: Վուա չը՞
Ֆայտէ տըքը մէռուվ քի՝ էրքը տընէ հէմի
դազանճ պըքը, համա ճանէ խօ վուետա պը-
քը եախօտ պէտէլէ ճանէ խօ տէ չը՞ պըտը
- 27 մէռուվ: Չըմա քօ Վուռէ մէռուվ պը խղէ-
թէ Պավէ խօ պը մէլէքէդ խօ տէ պէ. ուէ չա-
ղէ ժը հէր քէսէռա պը կօրա ամէլէ խօ տէ
- 28 խւճըլէթ պըտը: Պըռա տը պէմ ժը ոռա.
էրքը ժը վըր սէքընանտողան հընըքան հա-
նը՝ քօ դահմա մըրընէ տէ նէսթինըն, հա-
թա քօ ուան պը պինըն Վուռէ մէռուվ պը
փաաիշահիթիյէ խօ հաթը:

ՍԵՐ 17

- 1 Ու բաշէ շէշ ոջանտա Խսա սը խօռա
կըթ փէթրոս . ու Եագուպ ու պրէյէդ ուի
Հաննա . ուան թէնէ սըր լը ջիյէ քի պըլընտ :
- 2 Ու լը պէր ուանտա թէպտիլ պու . ու ոույա
ուի տը փէլա ոդա ոօ , ու ճըլէ ուի սըրիի պուն
- 3 ոդա դավ : Ու վահա Մուսա ու Լյիա խու-
յայի պուն ժը ուանոա , ու բէոա խապէր տը
- 4 տան , Ղէվապ տա փէթրոս ու կօ ժը Խսառա ,
Եա՛ Րապպ ժը մէոա լըլըր պուն դանճէ , էր-
քը տը խուաղի սէ հօլըքան էմ ջէքըն , եէք
ժը դառա եէք ժը Մուսառա ու եէք ժը Լյի-
- 5 լիառա : Ու քինկա քօ ուի խապէր տը տա՛ վա-
հա ոօհնի ալուր քի ուան սըթըր քըր , ժը ալրէ
տէնք քի հաթ՝ ու կօ . Եւ է Գուռէ մըն տա-
լալի՝ քօ ժէ հաղ տըքըմ . ժը ուիոա կօտարի
- 6 պըքըն : Ու շակըրտան քինկա քօ պըհիատըն
լը սէր ոույա խօ քէթըն , ու փըռ թըռսիան :
- 7 Ու Խսա նէղէ ուան պու քէթ լը ուան՝ ու կօ .
- 8 Ուապըն ու մէ թըռսըն : Ու ուան ռիսթա
ջահվա խօ վէքըրանտընէ՝ ժը Խսա քէթըր
քէս քի նէ տին :
- 9 Ու քինկա քօ ժը ջիյէ տը հաթըն խուարի-
յէ , Խսա թէնպիհ քըր ժը ուանոա ու կօ . Եւ
տիթըն ժը քէսքիոա մէ պէժըն՝ հաթա
Գուռէ մէոուվ ժը մըրիան գըյամ պըքը :
- 10 Եւ շակըրտան ժէոա փըռս քըրըն ու կօն . Չը-

- մա՞ք քեան թիսպան տը պէն լաղիմ է քօ ամուլ
- 11 Լլիա պէ: Ղէվապ տա Խսա ու կօ ժը ուանու
աա. Լլիա տէ պէ՝ ու հէմի դըշդան տէ հա-
- 12 զըր պըքը: Համա ժը ոուա տը պէմ քօ Լլի-
ա ժը դուվա հաթիյէ. ու ուի նաս նէ քը-
րըն. լէ չը քօ խոստըն ժէուա քըրըն. վուսան
ժի Գուուէ մէուուվ տէ ժը ուան էղիյէթ պըք-
- 13 շինա: Ուէ չաղէ շակըրտան ֆէհմ քըրըն քօ
ժը պոյ թասֆիլէի Հաննա կօ ժը ուանուա:
- 14 Ու քինկա քօ լը պա խալգէ հաթը, մէուուվ
քի հաթ. ու պը չօք տաղինընէ՝ տը կօթ.
Եա՛ Բապպ, ժը գուուըքէ մըուա բահմ պըքը
քօ պը հիվէ տը գէվը ու քօթի էղիյէթ տըք-
շինը, փըու վաղթ լը աղըր տը գէվը՝ ու պաղի
- 15 լը նավ ամէ: Ու աուի մըն ժը շակըրտէ տաուա
16 անի՝ ու նա քարը պուեն սաղ պըքըն: Ու Խսա
ճէվաթ տա ու կօ. Լլի իմանսըղ ու թէրս
սիլսիլէ, հաթա քինկա էղէ տէ պը ոուա պը-
պըմ, հաթա քինկա տէ ժը ոուա սապը պը-
- 17 քըմ. ժը մըուա պինա ուի: Ու Խսա հարը-
տի լը ուի ու ճըն ժը ուի աապու ու ժը ուէ սա-
- 18 աթէ հաթը սաղ պուեն գուուըք: Ուէ չաղէ
շակըրտան թէնէ չուեն լը պալէ ու կօն ժը Խ-
սաուա. Լլմ չը՞ մա նա քարը պուեն ուի տէր
- 19 խըստըն: Ու Խսա կօ ժը ուանուա, Ժը պոյ
իմանսըղիթիյէ ո՛, նուա էրքը ողա հապի
խարտէլ իմանէ ո՛ հապա՝ ժը ուի ջիյէուա պը
պէժըն ժը վըր հաուա տէ պը չօ. ու դըշդ քի

- 20 պէ միւմքիւն տէ նէ պը պը ուա : Համա աւ
 ճինս պը հէնի դըշդ քի նայէ տէր, իլլա պը
 նըմէճ ու ոօճի :
- 21 Ու քինկա ուան լը նավ ճէլկիւա տը կէոխա
 պուն՝ Իսա կօ ժը ուանուա . Գուռէ մէոուլ
 22 տէսթէ մէոուլան տէ թէսլիմ՝ պըպը . Ու
 տէ պը դուժըն ուի, ու լը սէ ոօյանտա՝ գը-
 յամ՝ տէ պըքը . ու փրու մէլուլ պուն :
- 23 Ու քինկա քօ ուան լը Վաֆարնայումէ հա-
 թըն իքիլիք տրէմ՝ սանտողան հաթըն ու ժը
 փէթրոսուա կօն, Խօճայէդ ո՛ իքիլիք տրէմ
 24 նա՛ տը, ու կօ ուի, Պէլի տը տը : Ու քին-
 կա քօ քէթ լը մալ Իսա լը շագա ուի հաթ՝ ու
 կօ . Նա՛ Ը ըմհօն, ժը դաուա չամլան տը
 խույա, փատիշահէդ տընէ ժը քի՛ տըսթինըն
 խարաճ ու վէրկիյէ . ժը գուռէդ խօ եա ժը
 25 դարիպան : Փէթրոս ժէուա կօ, Ժը դարի-
 պան . կօ ժէուա Իսա, Լըքըր վուսան է գուռան
 26 աղատըն : Համա ժը ուանուա ժը պօյ խու-
 աը նա տանին . հաոը լը պահրէ ու չէնկէլ
 պավէ ու մահսիյէ ամուլ քօ դէ տէր պը կըր,
 ու տէվէ ուի վէքը ու տէօրթլուք քի տէ պըպի-
 նի ու աուի պըկըր պը տը ժը ուանուա՝ ժը պէր
 փըն ու ժը պէր դա :

ՍԵՐ 18

- 1 Ուէ ոջէ շակրտան հաթըն լը պա Իսա
ու կօն, Լճապա լը փատիշահիթիյէ աղիւ-
- 2 մանտա քի մէղըն է: Ու Իսա զառուք քի
խօռա կաղի քրք, ուի լը նավ ուանտա սէքի-
- 3 նանտ, ու կօ, Պրաա տը պէմ ժը ոռա. էր-
քը հուն վէ նա կէոըն ու ոգա զառուգան նա
պըն, լը փատիշահիթիյէ աղիւմանան դա տէ
- 4 նա դէվըն: Վուա քի քօ խօ ոգա զառուգա
հան նըմզ տըքը աւ է մէղըն լը նավ փատի-
- 5 շահիթիյէ աղիւմանան: Ու քի քօ զառուգ քի
ահվա պը նավէ մըն դապուլ տըքը, աւ մըն
- 6 դապուլ տըքը: Ու քի քօ խուար տըքը ժը
աւ բըջուգան եէքի՝ քօ ժը մըռա իման դինը,
դանձ է ուի մէռուվաա՝ քօ ժը ասդույէ ուիռա
դէվըր քի աշէ քէրէ պէ ալըդանտըն, լը պըն
պահրէտէ պատմիշ պըպը:
- 7 Այ՛ ժը տընէռա ժը սէմէտէ խուարպու-
նէ, զիրա հաթընէ խուարպունան լաղըմ է
քօ պէն, համա վայ՛ ժը աւ մէռուվաա քօ պը
- 8 տէսթէ էքէ խուարպունան դէն: Արքը տէս-
թէ դա եա լընկէ դա ժը դառա ֆիթնէյի-
թի տը տը քրքըն՝ պը պըռ ուի ու ժը խօ պա-
վէժ. դանձ է ժը դառա պը եէք տէսթ եա
թօփալ լը հայաթէ քէթըն, նա քօ տու տէսթ
ու տու լընկ հապուն, ու լը նավ աղրրէ էպէ-
- 9 տի քէթըն: Էմ էրքը ջահվէ դա ժը դա-

- առ Ֆիլիթնէյիթի տըտը քըրըն՝ տէր իը ուի ու
 ժը խօ պավէժ. գանձ է ժը դառա պը եէք
 ջահվ լը հայաթէ քէթըն, նա քօ տու ջահվ
 40 հապուն, ու լը աղըրէ ճէհէնէմէ քէթըն: Սա-
 գընըն քօ ժը աւ բըջուգան եէքէ խարայ մէզէ
 մէքըն. ժը ոռա տը պէմ, քօ լը աղիւմանտա՝
 մէլէքէ ուան տալիմ տը պինըն ոռայ Պավէ
 41 մըն աղիւմանի: Չըմա քօ Վուռէ մէռուվ
 42 հաթը վունտա պունան խալաս քըրընէ: Ժք
 ոռա շավա՞ն խույայը՝ էրքը ժը եէքէռա հա-
 պա սատ պըղըն՝ ու ժը ուան եէք շաշ պըպը,
 նօ թու նահ պըղընան լը ջիյանտա պէր նա՞տը
 43 ու պը շա լը տու ուի շաշ քըրող: Աւ էրքը պը
 պինը ուի, պըռա տը պէմ ժը ոռա քօ լը սէր
 ուի հէնի շաղ տը պը, նա քօ լը սէր աւ նօթ
 44 ու նահան քօ շաշ նա պունա: Ա ուսան ժի
 պավէ ո՞ աղիւմանի՝ նա խոււպը քօ ժը աւ բը-
 ջուգան եէքէ վունտա պըպը:
- 45 Աւ էրքը պրէյ դա ժը դառա կիւնէ քի տը
 քա, հառա թաղիլ պըքը ուի՝ քինկա քօ դօ-
 ու աւ հուն թէնէ նը, էրքը ժը դառա կօտա-
 46 ըի պըքը՝ դա պրէյ խօ գաղանձ քըր: Ա է
 էրքը ժը դառա կօտարի նաքը, պը խօռա եէ-
 քէ ժի եա տըտայան ժի պըսթին, չըմա քօ
 ժը տէվէ տու եա սէ շահատան հէր սէօղ
 47 ըսպաթ տը պը: Ա էրքը ժը ուանռա ժի կօ-
 տարի նաքը՝ ժը քիլիսէռա պը պէժ՝ Համա
 էրքը քիլիսէռա ժի կօտարի նա քը. պըռա ժը

- դառա ոգա դայիֆէ ու կիւնէքեարան պրպր :
- 18 Պրոա տը պէմ ժը ոռա . լը սէր արտէ չը . քօ կրրէտըն լը ազիւմանտա տէ պէ կրրէտան . ու լը սէր արտէ չը . քօ վէքըն լը նաւ ազիւմանտա
- 19 պէ վէքըրըն : Տիսա տը պէմ ժը ոռա՝ էրքը ժը ու տու մէռուվան լը սէր արտէ եէք պրպրն ժը պոջ հէմի դըշդան չը . քօ պը խուազըն տէ պը պը ժը ուանռա ժը Պավէ մըն՝ քօ լը
- 20 ազիւմանտայ է : Չըմա քօ՝ լը քօ քի տու եա սէ մէռուվ հաթըն ճըման տըն պը նաւէ մըն՝ լը ուէ մը էզ լը նաւ ուան :
- 21 Ուէ չաղէ ֆէթըոս հաթ ժէռա ու կօ . Եա՛ Բապպ հաթա չէ՛նտ ճարան էրքը ժը մըռա կիւնէ պըքը պրէյ մը ժը ուիռա ավֆ
- 22 պըքըմ . հաթա հաֆթ ճարան : Իսա կօ ժէռա, ժը դառա նա պէժըմ էրքը հաթա հաֆթ ճարան՝ լէ հաթա հաթթէ ճարան հաֆթ :
- 23 Ժը պոջ ուի փատիշահիթիյէ ազիւմանան՝ տըմինա փատիշահ քի, քօ ժը խըղմէթքեա-
- 24 րանէ խօռա հասապ սէնտընէ խօստ : Ու քինկա քօ տէսթ քըր սէնտընէ ժը ուիռա տահ հազար դալանթանռա տէ յնտար քի հաթը անին :
- 25 Ու քինկա քօ գուտրէթէ ուի թուն նապու ատա քըրընէ, աղայէ ուի էմը քըր. քօ ուի պը ֆըռօշըն ու ժընա ուի ու գուռէզ ուի ու հէմի դըշդէ ուի
- 26 ու տէյնէ ուի ատա պրպր : Ու խըղմէթքեար լը պէր ուի պը քէթընէ՝ ժէռա սէճտէ տըքըր

- ու տը կօթ. Ան' էֆէնտի սապը պը քա ժը մըռա ու հէմիան տէ ատա պը քըմ' . ժը դա-
- 27 ոա : Աւ աղայէ ուի դուլամէ ժը ուիռա պը րահմ' քըրընէ պէր տա ուի , ու տէյնէ ուի
- 28 պախշ քըր ժէռա : Համա աւ դուլամ' տէր քէթ' ժը հաւալ դուլումանէ խօ եէքէ տի քօ ժէռա սատ տինարանա տէյնտար պու . կըրթ ուի տը խանըգանթ ու տը կօթ , Ատա պը-
- 29 քա ժը մըռա տէյնէդ խօ : 'Աուա գուլտա- շէ ուիլը լընկա ուի քէթ , լավա տը քըր ու տը կօթ . Սապը պըքա ժը մըռա , ու հէմի ժի ժը
- 30 դառա ատա պըքըմ' : Համա ուի նա տը խօստ լէ չու հափս քըր ուի . հաթա քօ տէյնէ խօ
- 31 ատա պըքը : Քինկա քօ գուլտաշէդ ուի տին , աւ դըշդան' փըռ մալուլ պուն , ու չուն ժը էֆէնտիյէ խօռա հէմի դըշդէ պուն պէյան քը-
- 32 րըն : Աէ չաղէ աղայէ ուի կաղի քըր ուի' ու կօ . էյ եարամաղ գուլ ժը մըռա ժը պոյ լա- վա քըրընէ դա' աւ հէմի տէյն մը ժը դա-
- 33 ոա պախշ քըր : 'Աուա ժը դառա ժի լա- զըմ' նա' պու ժը գուլտաշէ խօռա րահմ' քըրըն
- 34 չավան քօ մը ժը դառա րահմ' քըր : Աւ է- ֆէնտիյէ ուի լըսէր ուի պը սու հաթընէ ժը ճալատանա ուի թէօլիմ' քըր' հաթա քօ հէ-
- 35 մի տէյնէդ խօ ատա պըքը : Ա ուսան ժի Պա- վէ մըն աղիւմանի տէ պըքը ժը ոռա էրքը ժը տըլէ խօ ավֆ նա քըն հէր եէք ժը պրէյէդ խօռա գապհաթէ ուան :

ՍԵՐ 19

- 1 Աւ պու քի քինկա Խաա աւ խապէրան
 թէմամ քրք, ժը ճ'ելիլէ աապու լը ալիյէ
- 2 Այէհուտիան լը ուի ալիյէ Յորդան է հաթ : Աւ
 լը բէյ ուի փրու խալղ չուն, ու լը ուէ սաղ քրք
- 3 ուան : Աւ Ֆարիսիան ժէռա հաթըն ուի սը
 ճառըպանտըն՝ ու տը կօթըն, ճ'այիղ է ժը
 եէքէռա ժը պոյ հէմի սէպէպան ժընա խօ
- 4 պէրտէ : Աւ ուի ճէվապ տա ժը ուանռա ու
 կօ. Հուն նա խօնտըն քօ աւ քօ ժը ալուլ
 խալղ քրք նէր ու մէ խալղ քրք ուան՝ ու կօ :
- 5 Ժը պոյ ուի մէռուլ տէ պալ ու տիյէ խօ պը
 խա, ու լը բէյ ժընա խօ հառա, ու հէր տու
- 6 տէ եէք թէն պը պըն : Ա ուսան է հէնի տը
 տօ նընըն. լէ եէք թէն. նուա ճօթ քրքընէ
- 7 Խօտէ հէնի մէռուլ պըրա ճիյէ նէ քր : Աօնը
 ժէռա, Ա ուա չըմա Մուսա դալագնամէ պը
- 8 տայընէ ուի պէրտան թէնպիհ քրք : Աօ ժը
 ուանռա, Մուսա ժը պոյ հըշքիթիյէ տըլէ ո՝
 ժը ուա իղն տա ժընէդ խօ պէրտանէ, համա
- 9 ժը իֆթիտա վուսան նէ պու : Համա էղ ժը
 ուա տը պէմ, քի քօ ժը սէպէպէ Փաշիթիյէ
 պաշգա ժընա խօ տըխա ու պաշգա քի տը
 կըրը, զինա տըքը. ու քի քօ աւ հաթը պէր-
- 10 տան տը կըրը՝ զինա տըքը : Հ ալըրտէ ուի
 կօնը ժէռա, Ա լըքը լը նավ մէր ու ժըն վու-
- 11 սան դարար հէյէ՝ նա զավուճըն գանճ է : Աւ

- ուի կօ ժը ուանոա, Վուարեթէ հէմիաննա պը
 ժը աւ դըշդոա, լէ ուան՝ ժը քիոա քօ հաթը
 12 տայրն: Չըմա քօ հանը խատրման քօ ժը
 րահմա տիյէ խօ վուսան զանը. ու հանը խա-
 տրման՝ քօ ժը մէոուվան խատրմ պուեն, ու
 հանը խատրման քօ աւ խօ խատրմ քըրըն՝ ժը
 պոյ փատիշահիթիյէ ազիւմանան. գուարեթէ
 քի քօ տըպա պըրա պըպա:
- 13 Աւէ շաղէ ժէոա զաոուգէ բըջուքան հաթը
 անին՝ քօ լը սէր ուան տէսթ տէյնա ու տուվա
 պըքը. ու շակըրտէ ուի թաղիլ տըքըր ուան-
- 14 ոա: Իսա կօ. Պէրտըն զաոուգան՝ ու մէ ալ-
 դինըն ուան ժը մէոա հաթընէ չըմա քօ փա-
- 15 տիշահիթիյէ ազիւմանան ոգա ուանոաէ: Աւ
 լը սէր ուան բաշէ տէսթ տադինընէ՝ ժը ուէ
 չու:
- 16 Աւ վահա եէքէ հաթը ժէոա ու կօ. Ար՝
 խօճայէ գանճ. չը՞ գանճիթի պը քըմ քօ ժը
- 17 էպէտի հայաթոա մալըք պը պըմ: Աւի ժի
 ժէոա կօ. Եր մրոա չըմա գանճ տէ ժի. ժը
 Խոտէ պաշդա քէպէ գանճ թուեննա, համա
 էրքը լը էպէտի հայաթէ քէթըն տը խուա-
- 18 զի թէնպիհան պը կըր: Աւի կօ ժէոա, Վի
 ժանան: Իսա կօ ժէոա, Աւանան. Վաթըլ մէ
 քա, ու զինա մէ քա, ու Տըզի մէ քա ու Տա-
- 19 բավ շահատէթի մէ քա: Աւ պավ ու տիյէ խօ-
 ոա իքրամ պըքա. ու Հավալէ խօ ոգանէՖ-
- 20 սէ խօ պը հուպին: Աւ խօրթ կօ ժէոա,

- Ուան հեմիան ժը բըջուքիթիյէ պէր մը կըր-
թիա. նուա հէնի չը գէմանիյէ մըն հէյէ:
- 21 Իսա կօ ժէուա, Երբը տը խուազէ թէքմիլ
պուն, հառա վարիյէթէ խօ պրֆրոօշ ու պր-
տա ժը ֆագիրանուա. ու ժը դառա լը ազի-
մանտա խազնա տէ հասլը, ու որը լը բէյ
- 22 մըն: Նուա ուի խօթթէ աւ խապէրան քը
պըհիսթ մէլուլ չու, չումա քօ փրո վարիյէթէ
ուի հասպու:
- 23 Ու Իսա ժը շակրոտանուա կօ. պրոա տը
պէմ ժը ոռա. էրբը մէռուվէ գէնկին պր փրո
էզէյէթան տէ պր գէվը լը փատիշահիթիյէ ա-
- 24 ղիւմանան: Տիսա տը պէմ ժը ոռա, էրբը
գօլայը տէվէ ժը դուլա տէրզէյէ պր չօ՝ նաքի
ղէնկին պր գէվը լը փատիշահիթիյէ ազիւմա-
- 25 նան: Ու քինկա շակրոտէ ուի պրհիստըն փրո
աճըպանտըն ու կօն. Նուա քի՞ տըքարը խա-
- 26 լաս պուն: Իսա նըհէնթ ժը ուանուա ու կօ.
Մը ժը ալիյէ մէռուվան պէ միւմքիւն է, համա
լը պէր Խօտէ միւմքիւն է հէմի դըշդան հէյէ:
- 27 Ուէ չաղէ փէթրոս ճէվապ տա ժէուա՝ ու կօ.
Սա հա էմ հէմի դըշդան պէր տան ու լը բէյ
դա հաթըն. նուա ժը մէռա տէ չը պրպը:
- 28 Կօ ժը ուանուա Իսա. Պրոա տը պէմ ժը ոռա
էրբը հուն քօ լը բէյ մը հաթըն՝ քինկա քօ
Վուռէ մէռուվ տիսա պէ լը սէր թախթէ իղ-
զէթէ խօ ոօնի, հուն ժի լը սէր տուանդտահ
թախթան տէ ոօնըն տուանդտահ սիլսիլէյէ Իս-

- 29 բայիչ հեօքմ քրրնէ : Աւ քի քօ պէրտա մալ ,
 եա պրրէ , եա խուշդան , եա պամ , եա տէ , եա
 ժրն , եա զառուգան , եա դէվիան՝ ժը պոյ նամէ
 մրն , սատ գաման տէ պը կրրա , ու հեմ էպէտի
 30 հայամէ տէ միրաս պը կրրա : Համա միրու ամու-
 լան տէ պրպրն բաշին , ու բաշինան ամուլին :

ՍԵՐ 20

- 1 Հրմա քօ փատիշահիմիյէ աղիւմանան ժը
 եէքէ խօտիյէ մալէ մինա , քօ սրպէ դու աա-
 2 պու ժը աաղէ խօռա փալայան կրրմրնէ : Աւ
 պը փալայանուա ոյէ տինար քի գամլ քրր .
 3 ու ուան շիանտ լը աաղէ խօ : Աւ սաամ սը-
 սիանտա նէղ աապու՝ պաշգասին տի , քօ լը
 4 նամլ չարշիանտա պաղալ սաքրնի պուն , Աւ
 կօ ժը ուանուա , Հուն ժի հառն լը աաղէ մրն ,
 5 ու չը քօ հագ է ժը ուա տը տրմ : Աւան ժի
 չուն . ու տիսա սաամ վագթա շէշան ու նա-
 6 հանտա աապու մուտան քրր : Աւ սաամ վագ-
 թա եանքղտան աապու՝ պաշգա պաղալ փալա-
 յան տի , քօ պաղալ սաքրնի պուն . կօ ժը
 ուանուա ժի . Հրմա ոօ հեմի լըվըր պաղալ
 7 սաքրնին : Աօնը ժէաա , ժը պոյ ուի քը մէ
 եէքէ պը իւճրէթ նա կրրթ . կօ ժը ուանուա .
 Հառն հուն ժի լը աաղ , ու չը քօ հագ է տէ
 8 պրսղինրն : Աւ քինկա քօ էվար պու՝ խօտիյէ
 աաղ ժը քէտիսիւտայէ խօռա կօ . Փալայան

- կաղիքը ու իւճրէթէ ուան պրտա, ժը բաշի-
- 9 նան տէսթ պր.քա հաթա ավուլիան: Աւ քին-
կա քօ հաթըն ուան քօ սաաթ եանըգտա վագ-
- 10 թան չու պուն, եէք եէք տինար սէնտըն: Աւ
ավուլիան հաթըն թախմին տը քրըրն քօ տէ
հէնի զէտէ պրտդինըն, համա ուան ժի եէք
- 11 եէք տինար սէնտըն: Աւ քինկա քօ սէնտըն
ժը թօաիյէ մալէոա կազընան տը.քրըրն՝ ու տը
- 12 կօթըն, Նըքը աւ բաշինան եէք սաաթ շու-
ղուլըն. ու ուան տը մէոա դա պառապար քըր
քը մէ կըրանէթիյէ ոօ ու կէրմիթիյէ ուի քը-
- 13 շանտ: Աւ ուի ճէվապ տա ժը ուան եէքէոա
ու կօ. Նա՛ տօսթ՝ էզ ժը դառա նահագի նա
քըմ: նա՞ դու տը մըոա ժը եէք տինարոա
- 14 գավլ քըր: Պը կըր ախօ ու հառա, էզ տը
խուազըմ քօ տւ բաշինանոա դասա քօ մը տա
- 15 ժը դառա տըպըմ՝ ուան: Չըմա ըուսգաթէ
մըն թոնննա լը սէր մալէ մըն՝ չավան քօ պը
խուազըմ քըրընէ. եա ժը պօյ ճէօմէրա պու-
- 16 նէ մըն ջահվէ դա եարամա՞ղ է: Ն՛հվա բա-
շինան տէ ավուլին պըպըն ու ավուլիան՝ բա-
շին. չըմա քօ տավէթիան փըո ըն, համա պը
ժարթիան հընտըք:
- 17 Աւ Իսա քինկա քօ լը Վուտսէ տը չու տու-
անգտահ շակըրտէ խօ պը խօռա կըրթ թէնէ
- 18 ու լը ոէտա կօ ժը ուանոա, Վ՛ահա էմ
Վուտսէ տը չըն, ու Վուռէ մէոուվ տէ թէս-
լիմ պը պը ժը պաշ խախամանոա ու ժը

- քեաթիպանոա . ու լը սէր ուի մըրանոա տէ
 19 հէօքմ պըքըն : Աւ ժը քըֆառանոա տէ ուի
 թէպիմ պըքըն՝ ժը պօյ մաղգարա քըրընէ ու
 քուժանէ . ու խաչէ պը տէրինընէ . ու ոջա
 սըտէան տէ գըյամ պը կըրա :
- 20 Աւ ուէ չաղէ տիյէ գուռէդ . Օւէքէթիա պը
 թէվլի գուռէդ խօ հաթը ժէոա , ու սէճտէ
 21 տըքըր՝ ու տիլէք քի տըքըր ժը ուի : Աւի ժի
 կօ ժէոա , Չը տը խուաղի : Աօ ժէոա , Պէ-
 ժէ քը աւ հէրաու գուռէդ մըն լը նավ փա-
 տիշահիթիյէ դատա եէքէ լը սաղէ դա ու
 22 եէքէ ժի լը ալիյէ չափէ դա ոօնին : Աւ Խսա
 ճէվապ տա , ու կօ , շուն նը զանըն չը տիլէք
 տը քըն . տը քեարըն վէխուն աւ քեասըք քօ
 էղէ տէ վէխում , եա ժը թահֆիլէ թահֆիլ
 23 պուն՝ քօ էղ տէ թահֆիլ պըպըմ : Աօնը ժէ-
 ոա , էմ տըքարըն : Աւ ուի կօ ժը ուանոա , Վւա
 տըքէ մըն հունէ վէ խուն , ու պը աւ թահֆիլէ
 քօ էղէ տէ պէմ թահֆիլ պուն հունէ տէ
 թահֆիլ պըպըն . համա լը տէսթէ սաղ ու
 չափ ոօնըչտըն՝ էմըն նընը տայըն , լէ ժը ուան-
 ոա քօ ժը Պավէ մըն հաթը հաղըր պուն :
- 24 Աւ քինկա քօ աւ տահ շակըրտան պը հիստըն
 25 սու հաթըն լը սէր ուի տու պըրէյան : Աւ Խսա
 ուան ժը խօռա կաղի քըր ու կօ . շուն տըղա-
 նըն քօ սէրտարէ միլէթան հէօքմաթ տը քըն
 լը սէր ուան , ու մէզընի ուան լը սէր ուան զա-
 26 պիթի տը քըն : շամա լը նավ ոտա վուսան

- 27 տէ նա պա, լէ լը ոտա քի քօ մէզնն տը խու-
 ազը պուն՝ պրրա խրզմէթքեարէ ո՛ պը պա: Աւ
 լը ոտա քի քօ տը խուազը բէշինն պուն՝ պրրա
 28 խրզմէթքեարէ ո՛ պը պա: Աւ չափան քօ
 Գուռէ մէռուվ նա հաթը քօ ժէոա խրզմէթ
 պըպա՝ լէ խրզմէթ պըքա, ու ճանէ խօ ժը
 պոյ փրոան պատէլ քի պրտա:
 29 Աւ քինկա քօ ուան ժը Նըրիքովէ սապուն՝ փրո
 30 խալդ լը բէյ ուի չուն: Աւ վահա լը սէր ոէ
 տու քօռ ոօնըչաի պուն. քինկա քօ պըհիս-
 տըն Խաա տը պըհալի, գիրի քըրըն՝ ու կօն,
 Բահմ պըքա՝ ժը մէռա, եւ՛ Գուռէ Տա-
 31 վուա: Աւ խալդէ թաղիլ տըքըր ժը ուանուա,
 քօ հուս պըն. համա ուան հէնի փրո տը գի-
 րա պուն ու տը կօթըն. Աւ՛ Բապպ Գուռէ
 32 Տափուտ Բահմ պըքա ժը մէռա: Աւ Խաա
 սաքընի կաղի քըր ուան ու կօ. Չը՞ տը խուա-
 33 զըն քօ ժը ոտա պըքըմ՝: կօնը ժէոա, Աւ՛
 34 Բապպ ջահվէ մէ վէպըն: Աւ Խաա պը Բահմ
 քըրընէ քէթ լը ջահվէ ուան. ու զուվա տին
 ու լը բէյ ուի չուն:

ՄԷՐ 21

- 1 Աւ ուան քինկա քօ նէղէ Գուտտուշէրիֆէ
 պուն, ու հաթըն Բէթբաղէ նէղա ջիյայէ
 զէյթուն, ուէ չաղէ Խաա տըրտօ ժը շակըրտան
 2 շիանա: Աւ կօ ժը ուանուա, Հառըն լը պէր

- ոտա աւ դասապա, ու զուվա տէ պրպինն
 քեր քի հաթը կրտտան՝ ու ճահչ քի բէուա .
 3 ու ուան վէքըն ու պինն ժը մըուա : Աւ էրքը
 եէքէ ժը ուա դըշդ քի տէժէ, պէժըն, Աւան
 ժը Վապպուա լաղըմ՝ ըն . ու զուվա տէ ուան
 4 պըշէյինը : Համա աւ դըշդան պու . քօ սէօ-
 զէ փէյղէմպէրէ թէմամ՝ պըպը՝ քօ տէժէ,
 5 ժը գիղէ Միօնուա պէժըն՝ վահա փատիշահէ
 դա ժը դաուա դէ, հալիմ ու լը քէրէ հաթը
 6 սուար պուն . ու լը սէր ճահչէ քէրէ : Աւ շա-
 կրտտան չուն ու չափան քօ խսա ժը ուանուա
 7 էմը քըր՝ քըրըն . Աւ անին քէրէ ու ճահչէ
 քէրէ՝ ու լը սէր ուան ճըրէ խօ ուխըստըն ու
 8 ոօնըշա լը սէր ուան : Աւ փըուան ժը խաղէ
 ճըրէդ խօ լը սէր աէ ուխըստըն . ու պաշգան
 ժը տարան կուլիան տը պուանտըն ու լը սէր
 9 աէ ուա տը խըստըն : Աւ գալապալըղ քօ ժը
 բէշ ու ժը բաշ տը չու պան, տը գիրա պուն
 ու տը կօթըն, (Սաննա ժը Վուռէ Տափուտ-
 ոա . միւպարէքէ աւ քօ պը նապէ խօտէ դէ,
 լը փըու պըլընտան (Սաննա :
 10 Աւ քինկա քօ ուի քէթ լը Վուտսէ պաժէր
 հէմի լէրղիան ու տը կօթըն, Վի՞ է ուիա :
 11 Աւ խաղէ կօթըն, Աւիա խսա փէյղէմպէր է,
 ժը Վաղարէթէ ճէլիկէ :
 12 Աւ խսա քէթ լը տաճարէ ու տէր խըստ
 ուան հէմիան քօ լը նապ տաճարտա տը ֆոօթը
 պուն ու տը քըռի պուն . տէղկէհէ սարրափան

- ու քուրսիյէդ գէւորք ֆոօթողան գուլըպանտ .
- 13 Աւ հօ ժը ուանուա, հաթը նրվխասնտըն, Մա-
լա մլն՝ մալա նրմէճէ տէ պէ հօթըն, համա
- 14 հուն մլղարայէ տրղան քրորն ուի: Աւ լը
տաճարտա հէմի քոռան ու թօփայան ժէոա
- 15 հաթըն ու սաղ քրր ուան: Աւ քինկա քօ պաշ
խախաման ու քեաթըպան՝ հաթը քրորն քէ-
րէնաթան տին, ու զառուգէդ բըլուքան քօ լը
նալ տաճարտա կալի տը քրորն ու տը հօ-
թըն, Օսաննա ժը Գուռէ Տալուառա տու
- 16 հաթըն: Աւ հօնը ժէոա. Տը պըհիսի, չը
տը պէժըն ուան. հօ ժը ուանուա Իսա, Պէլի .
գա՞ հուն նա խօյնտըն՝ էրքը ժը տէվէ սա-
պիյան ու շիք խուարան դա մէտհ իճատ
քրր:
- 17 Աւ ուան պէրտա ժը պաժէրէ տերվա լը
Բէթանիյէ ապու ու շէվէ լը ուէ սէքրնի:
- 18 Աւ սըպէտա քինկա քօ տիսա վէկէոհա լը պա-
19 ժէր՝ տը չու պու: Աւ լը սէր ոէ տար քի
հէժիլ տի չու լը պալէ, ու ժը բէլէ պաշգա
դըշդ քի նէ տի սէր. ու հօ ժէոա. Ժը ուի
բէվա հէնի ժը դա եէմիշ նա պը. ու ժը ուի
- 20 տաաթէ տարէ հէժիլ հըժը պու: Աւ քին-
կա քօ շակըրտան տին՝ մաթ ման ու հօն, Լըր-
21 քը տարէ հէժիլ չաճա զու հըշք պու: Աւ
Իսա ճէվապ տա ու հօ ժը ուանուա: Պըռա տը
պէմ ժը ոռա, էրքը իմանէ ձ պըպը ու շիֆէ
նաքըն, նա թէնէ մատէյէ աւ տարէ հէժիլ

- տըքըն, լէ՛ ժը աւ ջիյէ՛ռա ժի պէ՛ժըն ռապա
 22 ու լը պահըէ պը դէ՛վ աէ պըպա : Աւ չը քօ
 լը նըմէ՛ճտա պը իման ախլէ՛ք պըքըն աէ պըս-
 23 թինըն : Աւ կա՛վա քօ հա՛թը լը տաճարէ ,
 պաշ խախա՛ման ու մէ՛ղընէ ճըվա՛թան ժէ՛ռա
 հա՛թըն քինկա քօ հին տըքըր , ու կօն . Ղու
 պը չը՞ հէօքմա՛թա աւ դըշդան տըքի . ու քի՞
 24 տա ժը դառա աւ հէօքմա՛թա : Ճէ՛վապ տա
 Ղաա ու կօ ժը ուանոա . Ղ՛ժի ժը ո՞ դըշդ քի
 փըռա պըքըմ , էրքը աուէ ժը մըռա պէ՛ժըն ,
 աժի ժը ոռա աէ՛ժըմ պը չը հէօքմա՛թա աւ
 25 դըշդան տըքըմ . թա՛հֆիլ քըրընէ Հաննա
 ժը քօ պու , ժը աղիւ՛մաննա եա ժը մէ՛ռու-
 վան . ու ուան լը նա՛վ խօտա տը ֆըքըրի պուն
 26 ու տը կօ՛թըն . Ղըքը պէ՛ժըն ժը աղիւ՛մա-
 նան ժը մէ՛ռա աէ պէ՛ժը Ղէ չըմա իման նա-
 յինըն . ու էրքը պէ՛ժըն ժը մէ՛ռուվան , ժը
 ճըվա՛թ տը թըռսըն , չըմա քօ հէ՛միժի Հաննա
 27 ոգա փէյղէ՛մպէր դապուլ տըքըն : Աւ ճէ՛վապ
 տան ժը Ղսառա ու կօն , Ղ՛մ նը դանըն . ու
 ուի ժի ժը ուանոա կօ , Ղ՛ժի ժը ոռա նա պէ-
 ժըմ քօ պը չը հէօքմա՛թա աւ դըշդան տը-
 28 քըմ : Աւ ժը ոռա չա՛վան տը խոյա . ժը
 եէքէ՛ռա աու գուռ հապու , ու չու ժը ախու-
 լինոա կօ , Ղա՛ Ղուռէ մըն , իռօ հառա լը ոա-
 29 դէ պը շըղուլ : Աւ ուի ճէ՛վապ տա ու կօ . Տը
 30 չըմ եա էֆէ՛նաի . ու նա չու : Աւ ժը աուէ
 տընոա չու , ու փուսան կօ . աուի ճէ՛վապ տա

- ու կօ. Նա խուսաղում չունարն. համա բաշէ
 31 փօշման պու՛ ու չու: Նուա ժը աւ հէրառ
 գուռան քի՛ժան մէրամէ պամէ խօ իճրա քրր.
 կօնը Ն. բաշինէ. կօ ժը ուանուա խաա. Պրուա
 աը պէ՛մ ժը ոուա. էրքը կիւմրիւկճիան ու զիւ
 նաքեար ժընան ժը ու ամուլ տէ պըչըն լը փա-
 32 տիշահի՛թիյէ ազիւմանան: Չրմա քօ շաննա
 ժը ոուա պը ոէյա սատագաթէ հաթ, ու հուն
 ժէոա իման նա անին. համա կիւմրիւկճիան
 ու զինաքեար ժընան ժէոա իման անին, ու
 հուն տին ու թօպա նա քրրըն ժէոա իման ա-
 նընէ:
 33 Ու պաշգա թէմսիլ քի ժի պը պըհէն, եէ ք
 խօտիյէ մալէ մէնուլ քի հա պու քօ ոաղ քի
 տանի. ու տօռա ուի փէրչին քրր, ու լը նավա
 ուխտա մահսէրէ քի քօլա. ու շարտախ քի ջէ-
 քրր. ու տա տէսթէ փալայան ուի. ու չու
 34 գուրպէթէ: Ու քինկա քօ վախթա եէմիշէ
 հաթ խրղմէթքեարէդ խօ շիանտ ժը պաղվա-
 35 նանուա քօ եէմիշէ ուի պըսթինա, Ու պաղ վա-
 նան խրղմէթքեարէ ուի կըրթըն. եէքի քու-
 թան, եէքի գուշթըն, եէքի դէվըր քրրըն:
 36 Տիսա ժը ավուլ փրո խրղմէթքեարան շիանտ
 37 ու ժը ուանուա ժի վուսան քրրըն: Ու բաշէ
 Վուռէ խօ շիանտ ժը ուանուա ու կօ, Պէլքի
 38 տէ շէրմ պըքըն ժը գուռէ մըն. շամա պաղ-
 վանան քինկա քօ տին գուռէ ուի՛ լը տըլէ խօ-
 տա կօն, Ուիակ մէրէսխօր. որըն ուիա պը գու-

- 39 Ժրն ու միրասէ ուի զապլթ պր.բրն : Ու կըրթ-
թրն ուի ժր ուազէ տէրվա տէր անին՝ ու գուշ-
40 թրն : Նուա քինկա քօ խօտիյէ ուազ պէ՝ աւ
41 պաղվանանուա տէ չը՝ պր.բր : Ու կօնը ժէուա
Մ.Է քէօթիւյան քէօթի տէ հէլաք պր.բր , ու
ուազէ տէ պաշգա պաղվանճիանուա պրտա , լը
42 վախթէ տա եէմիշէ ուան պրտրն ժէուա : Այօ
ժր ուանուա Խսա , Վա հուն նա՞ խօյնտրն լը
նավ քրթէպ , Մ.Է գէվըր քօ ժր եափիճիան
րէտա պու . աուի սէրիյէ ոուգնէ տիվար պու .
աւ ժր Խօտէ տէ պու . ու լը պէր ջահվէ մէ
43 աճէպ է : Ժր պոյ ուի ժր ոուա տը պէմ . քօ
փատիշահիթիյէ Խօտէ ժր ս տէ պէ սէնտրն
ու ժր միլէթքիուա տէ պէ տայրն , քօ եէմիշէ
44 ուի պինը : Ու քի քօ լը սէր ուի Վէվըրէ պը
գէվէ տէ պը շըքի ու լը սէր քի քօ պը գէվէ
45 տէ խուրտուխաշ պր.բա ուի : Ու քինկա քօ պաշ
խախաման ու քեաթիպան ու ֆարիսիան թէմ-
սիլէդ ուի պրհիտրն ֆէհմ քրորն քօ ժր պոյ
46 ուան կօթ : Ու տը խօստը պու ուի կըրթէնէ
համա ժր խալգէ թրուսիան , չըմա քօ ոգա
փէյղէմպէր գապուլ տը.բրրըն ուի :

- 1 Տիսա ճէվապ տա Խսա ու պը թէմսիլա կօ
2 ժր ուանուա , փատիշահիթիյէ աղիւմանան մի-
նա եէքէ փատիշահ քօ ժր գուռէ խօուա տա-

- 3 ո՛վ թրք : Աւ խրղմէ՛մքեարէ խօ շիանա քօ
 տառթլիան լը տառթէ կաղի քրն . ու ուան հա-
 4 թրն նա խօսարն : Տիսա պաշգա խրղմէ՛մքեա-
 րան շիանա ու կօ . Պէ՛ժրն ժը տառթլիան-
 աա . Ա յահա դաշգիյէ խօ մը հաղըր քրք . մն-
 զիյէ մրն ու խօրթ հայլանէ մրն հաթրն սէր-
 ժէ քրքրն , ու հէմի դըշդ հաղըր ըն . որըն աա-
 5 ո՛վ ա մրն : Աւ ուան էհմալթի քրքրն . եէքէ
 6 չու դէմիյէ , եէքէ ժի լը ալըշվէրիշի խօ : Աւ
 պաշգասիան խրղմէ՛մքեարէ ուի կրթթրն՝ տրժ-
 7 մինան քրքրն ու գուշթրն : Աւ փատիշահ ժի
 քինկա քօ պըհիսա սու հաթ , ու աղքէրէ խօ
 շիանա ու աւ գուշգողան հէլար քրք , ու պա-
 8 ժէրէ ուան շէվու՛թանդ : Աւէ չաղէ ժը խրղ-
 մէ՛մքեարանէ խօռա կօ . Տառթա մրն հաղըր
 9 ա , ու տառթլիան լայիգ նա պուն : Ա ուա
 հառըն լը ոէյա ճատան . ու քի քօ պը պինըն
 10 կաղի քրն լը տառթա մրն : Աւ խրղմէ՛մքեա-
 րան ռապուն լը սէր ոէյան , քի քօ տին էրքը
 եարամաղան ու էրքը գանճան՝ հէմիան ժի ճը-
 վանարն՝ ու տառթ պը տառթլիան հաթըր գը-
 11 ժա պուն : Աւ փատիշահ քինկա քօ քէթ լը
 յթաղէ ժը պոյ տառթլիան պը պինըր , տի լը
 ուէ մէռուվ քի՛ էրքը ճըլէ տառթէ նա որկրթի
 12 պու : Աւ կօ ժէռա . Ա՛ ա տօսթ , էրքը ճըլէ
 տառթա դա թուեննա պու՝ դա չըմա քէթի լըվըր .
 13 ու աուի լալ պու : Աւէ չաղէ փատիշահ ժը
 խրղմէ՛մքեարանա կօ , Արէտըն տէսթ ու ,

- լինելն ուի՝ ու տերխընն ուի լը դարիյէ տերվա,
 ու լը ուէ տէ պրպա կրորնն ու գրըչիյէ արրա-
 14 նան: Չըմա քօ տառվիանն փրո ըն ու պր-
 ժանվիյանն հընարք:
- 15 Աւէ չարէ ֆարիսիանն չուն՝ չէվըր քրորն,
 էրքը չափան տուղաղքի տէյնըն ժէոա՝ պը
 16 խապէր: Աւ շակրտէ խօ պը շէրօղիանուա
 թէ՛ղ շիանա ժէոա՝ ու կօն. Ա՛ա՛ խօճա, է՛մ
 դանըն քօ գու տօղըիյ ու պը տօղըիյ ուէյա խօ-
 տէ հին տըքի, ու ժը եէքէ ֆէտի նա քի,
 17 ու ժը եէքէուա ոււմամ նա քի: Աուա ժը
 մէոա պէժը ժը դաոա չափան տը խույա՝ ժը
 գայսէրուա խարաճ՝ տայըն՝ ճայղ է, եա նա:
- 18 Աւ խաա ֆէնտէ ուան պը դանը պու՝ ու կօ.
 Չըմա մը տը ճառըպիներն էյ միւրայիան:
- 19 Ժը մըուա սիքէյէ վէրկիյէ նըչան պրարն, ու
 20 ուան ժէոա տիեար քի անին: Աւ կօ ժը թւան-
 21 ոա, Աքիէ աւ տուրէթ եա նըվիա: Ժէ-
 ոա կօթըն, Ա՛ Վայսէր է. ուէ չարէ կօ ժը
 ուանուա, շառըն աւ քի է Վայսէրէ ժը Վայ-
 սէրուա պրարն ու աւ քի է խօտէ է ժը խօ-
 22 տէոա պրարն: Աւ քինկա քօ պըհիտըն՝ մաթ
 ման, ու պէր տան ուի ու չուն:
- 23 Աւէ ոյէ Վատուգիանն քօ տէժըն գըյամ
 թուենա հաթըն լը պալէ. փրոս քրորն ժէ ու
 24 կօթըն: Ա՛ա՛ խօճա, Մուսա կօ. Աքքը եէ-
 քէ պէ ոլէտ պըմրա՝ պրէյ ուի պրա պրաթիներ
 ժընա ուի, ժը պրէյ խօուա դուրիյէթ պը տէր-

- 40 նի: Ժյը աւ հէրտու թէնպիհան հաթըն ա-
լադանտըն՝ հէմի դանոնան ու փէյդէմպէ-
41 րան: Ու քինկա քօ ֆարիսիան հաթըն ճը-
42 վանտըն, Խսա փրուս քըր ժը ուան՝ ու կօ: Ժյը
պոյ Սէսիհէ ժը ոուա չաման տը խույա,
աւ գուռէ քիէ: կօնը ժէոա, Գուռէ Տա-
43 վուտ: Ու կօ ժը ուանուա, Վուա լէ Տավուտ
պը րուհէ չաման ուի Րասպ կադի տըքա՝ ու
44 տըպէ, Խօտէ ժը Խօտէ մըուա կօ, Վը տէս-
թէ տադէ մըն ոօնի հաթա քօ էզ տըթմընէ
45 դա բէլ քըրընէ լընկէ դա պըքըմ: Վուա
էրքը Տավուտ ուի Խօտէ կադի տըքա, չաման
46 գուռէ ուի տը պա: Ու քէսքի նա տըքարը պո-
ժէոա դըշդ քի ճէվապ տայըն. ու ժը ուէ
բէվա հէնի եէքի ճէսարէթ նա տըքըր ժէ
դըշդքի փրուս քըրընէ:

ՍԼԻՐ 23

- 1 Ուէ չադէ Խսա հէմ խալգէոա ու հէմ շա-
2 կըրտէդ խօուա խապէր տա, ու կօ. Վեա-
թիպան ու ֆարիսիան լը քիւրսիյէ Սուսա
3 ոօնըշտըն: Վուա չը քօ ժը ոուա տըպէն՝ պը
քըն ու պըկըրըն, համա ոդա ամէլէ ուան մէ-
4 քըն, չըմա քօ տէժըն ու նա կըրըն: Արրան ու
ժը պըրընէ դօռ պարան կըրէ տը տըն ու տա
դիներն լը բըշդէ մէոուվան, համա ուան պը
փէչիան նա տը խուազըն թէվ կէոանտըն:

- 5 Աւ հեմի ամէլէ խօ ժը պոյ նըհեռթընէ մէ-
 ոուվան տը քըն, համայիյէդ խօ պոյ տըքըն.
 6 ու փէշա ճըլէդ խօ տըրէժ տըքըն: Ա ըղե-
 յաֆաթանտա՝ ըէշ ոօնը շտանտըն, տը հու-
 պինըն ու լը նալ ճէմիաթանտա՝ քիւրսիյէ
 7 սէրին, ու լը չարշիանտա սըլտվան: Աւ ժը
 մէոուվան ըապպի՝ ըապպի պէնը կաղի քըրըն:
 8 Համա հուն ըապպի մէյըն կաղի քըրըն. չը-
 մա քօ խօճայէ ո՛ կէք՝ Մէսիհ է ու հուն հեմի-
 9 ան պրէ նը: Աւ լը սէր արտէ կէքի ժը խօ-
 ու պապա կաղի մէ քըն, չըմա քօ պալէ ո՛ կէք
 10 է՝ քը լը աղիւմանտայ է: Աւ հուն խօճա
 մէյըն կաղի քըրըն, չըմա քօ խօճայէ ո՛ կէք
 11 Մէսիհ է: Աւ ժը մէղըն է ո՛ խըղմէթճիյէ
 12 ո՛ պըպա: Աւ քի քօ աւ խօ պըլընտ տըքա
 տէ ալչաղ պըպը. ու քի քօ խօ ալչաղ տըքա՝
 տէ պըլընտ պըպը:
 13 Համա վայ ժը ուա էյ միւրայի քեաթիւ-
 պան ու ֆարիսիան՝ քօ փատիշահիթիյէ ա-
 ղիւմանան լը պէր մէոուվան տը գուֆըլինըն.
 հուն նա չուն դէ, ու ուան քօ տը խուաղըն դէ
 14 չունտընէ հուն նա հէլըն: Այ ժը ուա
 էյ միւրայի քեաթիպան ու ֆարիսիան, քօ
 մալա ժընապիան տըխուն, ու ժը պոյ նըհեռ-
 թընէ նըմէճէ խօ տըրէժ տըքըն, ժը պոյ ուի
 15 հէնի փըո աղապան տէ պըկըրըն: Այ ժը
 ուա էյ միւրայի քեաթիպան ու ֆարիսիան,
 քօ կէքի ժը պոյ տինէ անինուա պահրէ ու ար-

- տէ տը կէսըն ու քինկա քօ տըսլա՝ աւ ժը խօ
 16 տու գաթ գուռէ ճէհէնէմէ տըքըն : Այ՛
 ժը ոռա էյ քօռ գալալուղան՝ քօ տէժըն
 աւ քօ լը սէր տաճարէ սօնտ տըքա՝ դըշդ քի
 նընը, համա աւ քօ լը սէր զէռէ քօ լը նալ
 տաճար տայէ սօնտ տըքա՝ աուի տէյնտար է :
 17 Այ՛ ահմար ու քօռան, քի ժան մէղըն է զէռ
 18 եա տաճար քօ զէռէ գատաս տըքա : Ահմ
 տէժըն քի քօ լը սէր մէղսպահէ սօնտ տըքա
 դըշդ քի նընը, համա քի քօ լը սէր աւ հէ-
 տիյէ քօ լը սէր մէղսպահէ է սօնտ տըխօ տէյն-
 19 տար տըսլա : Այ՛ տիւլանէյան ու քօռան,
 քի ժան մէղըն է, հէտիյէ՝ եա մէղսպահ քօ
 20 գատաս տըքա հէտիյէյէ : Առա քի քօ լը
 սէր մէղսպահէ սօնտ տըխօ, սօնտ տըխօ լը սէր
 21 ուի, ու լը սէր ուիտա պուն հէմի դըշդան : Աւ
 քի քօ լը սէր տաճարէ սօնտ տըխօ՝ սօնտ տը-
 քա լը սէր ուի ու լը նալ ուիտա սաքին պուն-
 22 ոա : Աւ քի քօ լը սէր աղիւմանան սօնտ տը
 խօ սօնտ տըքա լը սէր քիւրսիյէ Այօաէ, ու լը
 23 սէր ուի սօնըշտօղուա : Այ՛ ժը ոռա էյ միւ-
 րայի քեաթիպան ու Փարիսիան քօ իւշրէ
 նահնահէ ու անիսօնէ ու շամանէ տըտըն, հա-
 մա կըրան դըշդէ նօժօսէ տը հէլին, եանի շա-
 րաթէ ու իմանէ, ուանան լաղիմ է քըրըն՝ ու
 24 աուան թէրք նա քըրըն : Այ՛ քէրմէշան աւը-
 րանտող տէվէյան պալըատող քօռ գալա-
 25 վուղան : Այ՛ ժը ոռա էյ միւրայի քեաթի-

- պան ու Փարիսիան քօ ալիյէ տէրվէ քեաարքէ
ու հէմ շանաքէ փազրժ տըքըն, ու լը հըն-
տուռվա պը շէլանտըն ու պը դուլմ դըժա նա
- 26 ԼՅՂ քօռ Փարիսի, ալուլ հընտուռա քեաարքէ
ու շանաղէ փազրժ պըքա՝ քը ալիյէ տէրվա
- 27 ուան ժի փազրժ պը պա: Ա շյ ժը ոռա էյ
միւրայի քեաթիպան ու Փարիսիան, քը աը
մինըն թըրպէդ սըլի պուն, քը ժը ալիյէ
տէրվա ոընտ տըխույան՝ համա ժը ալիյէ հըն-
տուռվա պը ասթիյէ մըրիան ու, պը հէմի
- 28 թարղ մուռաարիթիան դըժա նա: Հ ուն ժի
վուսան ժը ալիյէ տէրվա ժը մէռուվանու
սատրգ տը խույան՝ ու ժը ալիյէ հընտուռվա
պը միւրայիթի ու պը պէնամուսիի դըժա նա:
- 29 Ա շյ ժը ոռա էյ միւրայի քեաթիպան ու
Փարիսիան քը թըրպէ փէյղէմպէրան ջէ տըքըն
- 30 ու թըրպէ սատրգան տը խամալինըն: Աւ տէ-
ժըն, էրքը կիւնա փիրպալանէ խօ էմ պը
պանա, պը խօյնա փէյղէմպէրան էմ շարըկ
- 31 տէ նա պանա: Ա ուա հուն լը սէր խօ շա-
հատիթի տըքըն էրքը գուռէ ուան ըն քը փէյ-
- 32 դէմպէրան տը գուշթը պուն: Ա ուսան է հուն
ժի գէմանիյէ շափէ պալանէ խօ դըժա պը-
- 33 քըն: ԼՅՂ մահրան՝ ոլատէ կօռը մահրան,
չամվան տէ պըռավըն ժը հէօքմէթէ ճէհէ-
նէմէ:
- 34 Ժը պօյ ուի վահա էղ ժը ոռա փէյղէմպէ-
րան ու ալիման ու քեաթիպան տը շէյինըմ,

- ու ժր ուան տէ պը գուժըն, ու խաչէ տէ պը
 տէրինըն, ու ժր ուան տէ լը նամ ճէմիաթէ
 խօ տէ պը գուժըն ու ժր պատէրէ պատար
 35 տէ պը գալըրինըն: Հաթա քօ լը արտէ
 հաթըր սրժանտըն հէմի խօյնա սատրգ լը սէր
 ո պէ ժր խօյնա սատրգ Մպէլէ հաթա խօյ-
 նա Օ, ախարիա գուռա փարաքիա, քը լը նա-
 36 վա տաճար ու մէղպահէ գուշթըն: Պըռա տը
 պէմ ժր ոռա աւ հէմիան տէ պէ լը սէր ուի
 սիլսիլէյէ:
- 37 Լ, յ Երուշալիմ՝ Երուշալիմ՝ քը փէյղէմ-
 պէրան տը գուշտը պուն՝ ու ժր գառա հաթըր
 շիանտօղան գէվըր տը քըրը պուն, չէնտ ճա-
 րան գուռէ գա մըն ճըվանտըն խօտտ շախան
 քօ մըրիժք գուղըքէ խօ լը պըն փէռէ խօ տը
 38 ճըվինա, ու հուն նա խօտտըն: Ա, ահա մալա
 39 ո ժր ոռա խարապ տէ պը մինա: Համա ժր
 ոռա տըպէմ քը հէնի ժր ուէ բէվա հուն տէ
 նա պինըն մըն հաթա քօ պէժըն, Պը նամէ
 խօտէ աւ քը դէ միւպարէք պըպա:

- 1 Աւ Իսա ժր տաճարէ պը ոապունէ՝ տը
 չօ պու. շահրրտէ ուի չուն լը պալէ քը եա-
 2 փույէ տաճարէ ժէռա նըշան պըտըն: Իսա
 հօ ժր ուանաա՝ տը պինըն աւ հէմիան. պը-
 րա տը պէմ ժր ոռա տէ նամինա լըվըր գէ-

- վեր լը սեր գեվեր քի նայէ հելօշանտրն :
 3 Ու քինկա քօ լը սեր ջիյէ ղէյթուհաս ոօ-
 նըշտի պու, շակրրտան հաթըն ժէուա թէնէ
 ու կօն, Պէժը ժը մաուա՝ քի՞նկա տէ պրպը
 աւ դըշդ, եա նըշանէ հաթընէ դա ու ախըրէ
 4 տընէ չը՞ տէ պրպը : Շէվապ տա խաա ու
 կօ ժը ուանուա, Սադըն պըն՝ նա պը քօ եէքի
 5 ճ պը խափինա . Չըմա քօ փըուան պը նափէ մըն
 տէ պէն, ու պէժըն էրքը Լչը ըմ Սէսիհ, ու
 6 փըուան տէ պը խափինըն : Հէմ տէ պը պըհիսըն
 գափղան, ու խապարէ գափղան սադըն պըն քօ
 շաշ նա պըն, չըմա քօ աւ հէմի դըշդան լաղըմա
 7 քօ պըպըն, համա հէժա ախըր նընը : Չըմա քօ
 միլէթ լը սեր միլէթ ու փատիշահիթի լը սեր
 փատիշահիթի տէ ոապա . ոռ ճի ճի դալայի-
 յան ու էօլէթան ու ղէլղէլէյան տէ պըպըն :
 8 Համա աւ հէմիան խաթիապէ հէշան ըն :
 9 Ուէ չաղէ ճ տէ սըխլէթուա թէսլիմ պըքըն,
 ու ճ տէ պը գուժըն, ու ժը պոյ նափէ մըն
 10 ժը հէմի միլէթան տէ իքրահ պըպըն : Հէմ
 ուէ չաղէ փըուան տէ խուար պըպըն, ու հէվ-
 ուաու տէ թէսլիմ պըքըն, ու ժը հէվու
 11 տու տէ իքրահ պըքըն : Ու փըու տարաւ
 փէյղէմպէրան տէ ոապըն ու փըուան տէ պը
 12 խափինըն : Ու ժը պոյ փըուպուէնէ պէնա-
 մուսիթիյէ մուհապէթէ փըուան տէ սար պը-
 13 պը : Համա աւ քօ հաթա լը ախըրէ սապը
 14 տըքա՝ տէ աւ խալաս պըպը : Ու աւ միւժ-

- տէյէ փատիչահիթիյէ տէ լը նաւա հէմի տը-
 նէյէ վաղ պըպը՝ ժը պոյ շահատէթիյէ քը-
 15 ֆառան. ու ուէ չաղէ ախըր տէ պէ: Նուա
 քինկա քօ տը պինըն իքրահիթիյէ խարայ
 պունէ քը պը տէսթէ Տանիէլ փէյղէմպէր
 հաթը կօթան, քը լը ճիյէ դատաս տէ պը սէ-
 քընը (քի քօ տը խոյնա պըրա ֆէհմ պըքա):
 16 Ուէ չաղէ քի քօ լը Նէհուտիսթանտանա՝ պը-
 17 քա լը ջիյան պը ոււլըն: Ու աւ քօ լը սէր
 խանի սաքինիյէ՝ պըրա նայը խուարի ժը մալ
 18 դըշդ քի պըսթինա: Ու աւ քօ լը նաւ գէ-
 վիտայէ պըրա վէ նա կէոը ժը պոյ ճըրէ խօ
 19 սէնտընէ: Համա վայ ժը ուանուա քօ համլա
 20 ու ջըջըք տայօղըն ուէ ոջանտա: Ու տուվա
 պըքըն քօ ոււլընէ ո՛ լը զըվըստանտա նա պը
 21 ու նա ժի լը ոջա շարաթէ: Չըմա քօ ուէ
 չաղէ վուսան մէղըն սըխէթ քի տէ պըպա քօ
 ողա ուի ժը աւուլէ տընէ հաթա նուա նա պու-
 22 է, ու հէնի տէ նա պը: Ու էրքը աւ ոջան
 գըն նա պը պանա, դաթ եէք թէն նա տըքարը
 պու խալաս պուն. համա ժը պոյ պըժարթի-
 23 յան ուէ ոջան տէ գըն պըպըն: Ուէ չաղէ
 էրքը եէքի ժը ուա պէժը վահա լըվըրը ը Մէ-
 24 սիհ եա լը ուէ, պաւուր մէ քըն: Չըմա քօ տա-
 րաւ Մէսիհան ու փէյղէմպէրան տէ ուապըն
 ու մէղըն ալամթան ու քէրէմթան տէ պը
 քըն, վուսան քօ՝ էրքը գապիլ պը պանա՝ պը-
 25 ժարթիան ժի տէ պը խափանտը պուն: Ա՛ահա

- 26 Ժը ոռա մը փէշին կօթիյէ : Վուա էրբը պը պէժըն ժը ոռա, վահա լը չէօլէտա ը, ոա մա՛ պըն, ու վահա լը նալ օտանտա, պալուր
- 27 մա՛ քըն : Չրմա քօ չալան քօ պրուպ ժը ոօ հալաթէ ոատրպա ու հաթա ոօ ալայէ տը խույա . վուսան տէ պըպը հաթընէ Վուռէ
- 28 մէռուլ : Չրմա քօ լը քօ քի լէշ հէյէ գարթալան լը ուէ դէն ճըվանտըն :
- 29 Ու զուվա լը բէյ աւ սըխէթ ոջանտա ոօ տէ պէ կըրթըն . ու հիվ տէ դավէ խօ նատը ու ժը աղիւմանան ըսթէրան տէ պը դէվըն . ու գուվէթէ աղիւմանան տէ թէվ կէռըն :
- 30 Ու բաշէ նըշանէ Վուռէ մէռուլ տէ խույայը պըպը լը աղիւմանտա , ու ուէ չաղէ հէմի միլլէթէ տընէ տէ գասավէթ պըքըն . ու Վուռէ մէռուլ տէ պը պինըն լը սէր ալրէ աղիւմանան հաթըն , պը գուվէթ ու պը փըռ սալթանէթ :
- 31 Ու մէլէքէ խօ տէ պը շէյինէ պը մէզըն տէնկ զուռնայէ , ու տէ պը ճըվինըն պըժարթիյէ ուի ժը չար պայան՝ ժը եէք սէրէ աղիւմանան հաթա աւ ալիյէ տըն :
- 32 Ու աւ թէմսիլա հա ժը տարա հէժիլէ հին պըն , քը քինկա կուլիյէ ուի նէրմ տըպա ու փէլէ ուի տը խույա . տը դանըն քօ հավին նէզ
- 33 է : Հուն ժի քինկա քօ աւ հէմի գըշգան տը պինըն՝ պը դանըն քօ նէզ է լը պէր տէրիան :
- 34 Պրոա տըպէմ ժը ոռա . քօ աւ սիլսիլէ տէ նա պըհուրա , հաթա աւ հէմի գըշգան պը

- 35 պրն : Ազիւմանան ու տրնէ տէ պր պրհու-
րրն , համա խապէրէդ մըն տէ նա պրհուրրն :
- 36 Համա ժը պոյ ուէ ոջան քէս քի նը զանա ,
մէլէքի ազիւմանան պիլէ նը զանրն , լէ թէնէ
Պապա զանր :
- 37 Աւ չալան ոջէ 'Նուհ պու , հաթրնէ 'Վու-
38 ուէ մէռուլ տէ վուսան պրպր : Չըմա քօ չա-
լան պուն աւ ոջան ժը դուֆանէ ալուլ , տը
խուարը պուն՝ վէ տը խօպուն՝ ժրն տը կրթը
պուն ու մէր տը կրթը պուն . հաթա ուէ ոջէ
39 քօ 'Նուհ քէթ կէմիյէ . Աւ ուան նը զանը
պուն՝ հաթա քօ դուֆան հաթ , ու հէմիյան
հէլաք քրր . հաթրնէ 'Վուուէ մէռուլ ժի վու-
40 սան տէ պրպր : Աւ չաղէ էրքր տու մէռուլ
լը նավ զէվի քի պրպրն եէքի տէ պէ կրթըն՝
41 ու աուէ տրն տէ պէ պէրտան : Աւ էրքր տու
ժրն լը սէր եէք տրսթար հեռանտրնէ պր պրն՝
եէքի տէ պէ կրթըն ու աուէ տրն տէ պէ
42 պէրտան : Աւ լալ մէ գէվըն , չըմա քօ նը զա-
նրն քօ խօտիյէ ո լը քիժան սաաթէ դէ :
- 43 Համա աուէ պր զանրն . էրքր խօտիյէ մալէ
պր զանը պու , էրքր քիժան սաաթէ շէվէ տըղ
դէ , խալէ նա տըչու պու . ու պէր նա տըտա
44 քօ մալէ ուի գուլ պրքրն : Ժը պոյ ուի հուն
ժի հաղըր պրպրն , չըմա քօ լը վուսան սաաթ
քի՝ քօ հուն թախմին նա քրն 'Վուուէ մէռուլ
45 դէ : (Չըմաքի) աճապա աւ էմին ու աղըլ-
լը գուլ քի է քօ էֆէնաիյէ ուի աուի լը սէր

- խաղդէ մալա խօ նասպ քրք, քօ լը ռիսթէ դա-
 46 ամէ ուան պրտա: Խօզի աւ խրզմէթքեարու
 քօ՝ ռիսթա հաթընէ աղայէ ուի, աուի վուսան
 47 քրքընաս պր պինա: Պրուա տը պէմ՝ ժը ուա
 քօ աուի լը սէր հէմի դըշդէ խօ տէ տէյնը:
 48 Լէ՛ էրքը աւ քօթի գուլ լը աղէ խօտա պէ-
 49 ժը: Հաթընէ աղայէ մըն տէրէնկ տը դէվը
 ու տէսթ պրքա գուլտաշէ խօ քութընէ, ու
 պր սէրխօշանուա խուարընէ ու ուէ խուարը-
 50 նէ: Եղայէ աւ գուլէ լը վուսան ոօ քի տէ
 պէ քօ աւ նա բէ, ու լը վուսան սաաթ քի՝ քօ
 51 նը զանը: Ու աուի լը օրթայէ տու ճի տէ պր
 քա, ու փայա ուի պր միւրայիյանուա տէ տէյ-
 նը. ու լը ուէ տէ պրպա կըրըն ու գըրջինէ
 տըրանան:

ՍԵՐ 25

- 1 Ուէ չաղէ փատիշահիթիյէ աղիւմանան տէ
 պր մինա տահ պիքըր գիզան՝ քօ ֆէնէրէ
 խօ կըրթըն պր աապունէ չուն գարշիյէ դա-
 2 վա: Ու ժը ուան բէնձան պր ագըլ պուն ու
 3 բէնձան ահմագ պուն: Ե՛հմագան ֆէնէրէ
 խօ սէնտըն ու պր խօտա ոուն նա սէնտըն:
 4 Համա ագըլիան պր ֆէնէրէ խօ պր ֆըրագան
 5 ոուն ժի սէնտըն: Ու պր տէրէնկ քէթընէ
 զուվա, խալէ հէմիան ժի հաթ ու խալտա
 6 չուն: Ու լը նիսթէ շէվէտա տէնկ քի պու,

- 7 Աստուծոյ զաւանդէ. ուստի լը բէշ ուրի: Ուե
 չաղէ ու հէմի պիքր գիզանն ուստի, ու ֆե-
 8 նէրէդ խօ սաղ քրքրն: Աստուծոյ ժը ազը-
 լիանուա կօթըն, ժը ունէ խօ ժը մէնա սը
 9 տըն, չըմա քօ ֆէնէրէ մէ տը դամբըն: Տ'է-
 վապ տան ազլիանն ու կօն. Աստուծոյ քի հէմ
 ժը մէնա ու հէմ ժը ուսա գըյմ նաքը. Է
 հառըն ժը ֆրոթողանուա ու ժը պօյ խօ սը
 10 քընըն: Ու քիսկա քօ ուան չուն ժը պօյ քը-
 սանտընէ՝ զաւան հաթ ու ուան քօ հաղըր պուն
 բէթա լը տաւաթէ բէթըն ու տէրի հաթը
 11 բէթըն: Ու բաշէ աւ պիքր գիզէ տըն հա-
 թընն ու կօն. Աստուծոյ խօ խօ պօյ ժը մէ-
 12 նա վէքէ: Ու ուրի ժի ճէվապ տա ու կօ.
 սընա տը պէմ ժը ուսա, կըքը կընն նա
 13 նաքըմ: Աստուծոյ հոն լը խաւէ մա չուն, չը-
 մա քօ նա ույէ տը զանըն ու նա սաաթէ:
 14 Աստուծոյ չաւան քօ լը գուրպէթէ չուստող
 մէնուվ քի՝ զուլամէդ խօ կապի քըր, ու վա-
 15 թիյէթէ խօ ժը ուանուա թէսիմ քըր: Ու ժը
 եէքէնա բէնճ ու ժը եէքէնա տըսօ, ու ժը
 եէքէնա ժի եէք գալանթ տա. ժը հէր եէ-
 քէնա կօրա գուլէթէ խօ ու գուլա չու լը
 16 գուրպէթէ: Ու աւ բէնճ գալանթ սէնտող
 չու գուլա շողուլանտ ուրի, ու հէնի բէնճ գա-
 17 լանթ ժի գալանթ քըր: Ու աստուծոյ աւ տը-
 սոյան սէնտող ժի հէնի տըսոյան ժի գա-
 18 լանթ քըր: Ու աւ քօ եէք սէնտ չու լը սըն

- 19 արտէ վէշարթ աղէյէ էֆէնտիյէ խօ : Նուա
 ժը բաշէ փրո սխմէ էֆէնտիյէ ուէ զուլաման
- 20 հաթ ու ժը ուան հասապ խօստ : Ու աւ քօ
 բէնձ դալանթ սէնտ հաթ ու բէնձ հէնի դա-
 լանթան անի, ու կօ . Նա՛ էֆէնտիյէ մըն .
 դա ժը մըռա բէնձ դալանթան թէսլոմ նա՞
 քըր, վահա լը սէր ուան հէնի բէնձ դալանթան
- 21 մը գաղանձ քըր : Ու էֆէնտիյէ ուի կօ ժէռա,
 Մֆէրին, էյ գանձ ու էմին գուլ, դու քի լը
 դըշդէ հընտըքաա էմին պոյ կզէ դա լը սէր
 փրո դըշդան թային պըքըմ, պը գէվ լը շահ-
- 22 մանլըղէ էֆէնտիյէ խօ : Ու տու դալանթ
 սէնտող ժի հաթ ու կօ . Նա՛ էֆէնտիյէ մըն դա
 տու դալանթ նա՞ տա ժը մըռա, վահա լը սէր
 ուան հէնի տըտօ դալանթ ժի մը գաղանձ
- 23 քըր : Ու էֆէնտիյէ ուի կօ ժէռա, Մֆէրին
 էյ գանձ ու էմին գուլ, դու քի լը հընտըք
 դըշդտա էմին պոյ, կզէ դա լը սէր փրո դըշ-
 դան թային պըքըմ, պը գէվ լը շահմանլըղէ
- 24 էֆէնտիյէ խօ : Ու եէք դալանթ սէնտող ժի
 հաթ ու կօ . Նա՛ էֆէնտիյէ մըն մը զանը պու
 քօ դու մէռուվ քի տէնկսէր ի . ժը ճիյէ դօվ
 նա քըրընէ տը չինի, ու ժը ճիյէ նա աժօղը-
- 25 նէ պէրէվ տըքի : Սըրոսիյամ, ու չում գա-
 լանթէ դա լը պըն արտէ մը վէ շարթ, ու վա-
- 26 հա մայէ դա ժը գառա : Ու էֆէնտիյէ ուի
 ճէվապ տա ժէռա ու կօ . Նյ՛յ գուլէ եարա-
 մաղ ու թէնպէլ, դա զանը պու քօ կզ ժը

- Ճիշէ գօլ նա քրորնէ տը չինում ու ժը ճիշէ նա
 27 աժօղընէ պէրավ տըքում : Աղղիմ պու ժը
 դառա քօ աղէշէ մը դա պրտանա ժը սար-
 րաֆանուա, ու էղէ պը հաթըմա պը ֆէյտէ
 28 մալէ խօ պը սէնտըմա : Աուա պը կըրըն ժէ
 դալանթէ, ու պը տընէ ուի քի տահ դալանթէ
 29 ուի հէյէ : Չըմա քօ ժը քէռա քօ հէյէ, ժէռա
 տէ պէ տայըն ու գէտէ պըպա, համա է քի
 քօ թուենա պը ուիռա պուն աւ ժի տէ պէ
 30 սէնտըն ժէ : Աւ աւ գուլէ թէնպէլ տէրիըն
 լը դարիյէ տէրվէ, ու լը ուէ տէ պըպա կըրըն
 ու գըրըննէ տըրանան :
 31 Աւ քինկա քօ Աուռէ մէռուվ պը սարդաւ-
 նէթէ խօ պէ ու հէմի մէլէքէ խօ քէռա, ու ուէ
 չաղէ տէ ոօնի լը սէր քիւրսիյէ խօ իղլէթէ :
 32 Աւ հէմի միլէթան տէ լը պէր ուի պէնը ճը-
 վանտըն ու ժը հէվուաու տէ ճիշէ պըքը,
 չալան քօ շըվան քի միյան ու պըղընան ժը
 33 հէվ ճիշէ տըքա : Աւ միյան լը ալիյէ ուսու-
 թէ խօ տէ պը սաքընըն ու պըղընան լը ալիյէ
 34 չէփէ խօ : Աւէ չաղէ փատիշահ լը ալիյէ
 ոասթ պունօղանուա տէ պէժը, Այ միւպա-
 րէքէգ Պավէ մըն՝ ժը թէմէլ պունէ տընէ
 ալուլ ժը պօյ ո հաղըր պուն փատիշահիթիյէ
 35 մէրաս պըկըրըն : Չըմա քօ էղ պըրընի պում ու
 ո ժը մըռա խուարըն տան, ու էղ թի
 պում ու ո ավ տան ժը մըռա, գարիպ պում
 36 ու հուն մըն դապուլ քըրըն. Աաղի պում.

ու հուն մը տանը որկրորձըն . նախօջ պոււմ :
ու ո՛ մը վիյարէ՛թ քըրըն . լը հափսէ պոււմ ու
հուն հաթըն լը պա մըն :

37 Ուէ չաղէ սատըդան տէ ճէվապ պըտըն ու պէն
Նա՛ Րապպ , քի՛նկա մէ դա պըրջի տի՛ ու դա
խօտի քըր , եա թի՛ ու մէ դա վէ խուարթ :

38 Էմ չըչաղ մէ դա դարիպ տի՛ ու մէ դա
գապուլ քըր , եա դազի՛ ու մէ դա տա որկրո-

39 թըն : Վի՛նկա մէ դա նախօջ ու լը հափսէ
տա տի , ու էմ հաթըն լը պա դա :

40 Ու փատիշահ տէ ճէվապ պըտա ու պը
պէժը ժը ուանուա . Պըռա տը պէմ ժը ոռա :
հէր չը դաս քը ո՛ քըր ժը պրէյէդ մըռա բը-
ջուգանուա ո՛ ժը մըռա քըր :

41 Ուէ չաղէ ժը ալիյէ չէփ պոււնողանուա ժի
տէ պէժը , յը մըն հառըն էյ մէլունան լը ա-
նառէ ապէտի քօ հաղըր պույէ ժը շէյգանուա

42 ու ժը մէլէքէ ուխուա . Զըմա քօ էզ պըրջի
պոււմ , ու ո՛ ժը մըռա խուարըն նա տա . թի

43 պոււմ , ու ո՛ մըն նա տա վէխուարըն : Վա-
րիպ պոււմ ո՛ մըն գապուլ նա քըր . դազի
պոււմ , ու ո՛ մըն նա տա որկրորձըն . նախօջ
ու լը հափսէտա պոււմ ու ո՛ նա հաթ լը պա
մըն :

44 Ուէ չաղէ ուան ժի տէ ճէվապ պըտըն ու
պէժըն . Նա՛ Րապպ մէ քի՛նկա դա պըրջի ,
եա թի՛ եա դարիպ՝ եա դազի՛ եա նախօջ՝ եա
լը հէփսէտա տի՛ ու մէ ժը դառա խըզմէթ

45 նա քրք : Ուէ չաղէ տէ ճէվապ պրտա ժը ուան-
 46 աա ու պէժը, Պրոա տէժըմ՝ ժը ոռա, հուն
 հէր չըգաս քօ ժը ուան բըջուգան եէքէոա նէ
 47 քրքրն ժը մըոա ժի նէ քրքրն : Ու ուան տէ
 հառն լը աղապէ էպէտի՝ ու սատըգան լը հա-
 յաթէ էպէտիյէ :

ՄԻՐ 26

1 Ու քինկա քօ աւ հէմի խապէրան թամամ
 2 քրք, կօ ժը շակըրտէդ խօռա, Մալումէ ո՛
 է՝ քօ բաշէ տու. ոջան փասէհ տէ պըպա, ու
 Պուռէ մէռուվ աուէ պէ թէսլըմ պուն լը խա-
 չէ ոապունոա :
 3 Ուէ չաղէ պաշ խախաման ու քեաթիպան
 ու ինթիարէ ճըվաթան հաթըն ճըվանարն լը
 հախա պաշ խախամէ աւ քօ նապէ ուի Ապիա-
 4 փա պու : Ու շալո քրքրն՝ քօ պը ֆէնա քի
 5 խապէ պը կըրքն ու պը գուժըն : Համա տը
 կօթըն՝ քը նա լը պայրամաա, քօ նա պը վէլ-
 6 վէլ քի պը գէվը լը նալ ճըվաթան : Ու քին-
 կա քօ խա հաթը լը Ռեթանիայէ լը մալա
 7 Շ լմհունէ ույուղ, ժըն քի հաթը լը պա լէ.
 քօ շուշա քի ոունէ ուի ֆըռ պուհա հապու,
 ու ոըժանա լը սէր սէրէ ուի լը պէր ուան քօ լը
 8 սուֆրէտա ո՛նըշաթի պուն : Ու շակըրտան
 քինկա քօ տին, զայիտըն՝ ու կօն . Հըմա աւ
 9 ոուն փունտա պըպա, Հըմա քօ դապիլ պու.

- քօ աւ ունն պը պուհա պը հաթա ֆրոթանն
 10 ու ժը ֆագիրաննա տայրն: Իսա ֆէհմ քըր
 ու կօ ժը ուաննա. Չըմա ըահաթարղ տըքըն
 ժընըքէ. չըմա քօ ամէլքի գանձ շըղուլի ժը
 11 մըռա: Ֆագիրանն հէր չաղ պը ուա տըպըն՝
 12 համա էղ տայիմա պը ուա նա պըմ: Չըմա
 քօ աւ ժըն, աւ ունն լը սէր պէտէնէ մըն պը
 ոըթանտընէ, ժը պոյ տէֆըն քըրընէ մըն քըր:
 13 Համա պըռա տը պէմ ժը ուա, լը նավա հէ-
 մի տընէ՝ լը քօ քի աւ միւժտա դէ վաղ քը-
 րըն, քըրընէ ուի ժի տէ պէ կօթըն. ժը պոյ
 դէքը քըրընէ ուի:
 14 Աւ չաղէ ժը տուանղտահ էէքի, քօ Իս-
 խարլի Նէհուտա տը հաթը կօթըն, չու լը
 15 պաշ խախամաննա՝ ու կօ, Չը տը խուա-
 զըն ժը մըռա տայրն, ու էղ ուի ժը ուա թէս-
 լիմ պըքըմ. ու ուան սի փարչա դէվ վաա քը-
 16 րըն ժէռա: Աւ ժը ուէ բէվա ֆուրսէնթ քի
 առամիշ տըքըր՝ քօ ուի պըտա տէսթէ ուան:
 17 Աւ լը ոյա ամուլէ ֆէթիր պայրաման. շա-
 կըրտան հաթըն լը պա Իսա ու կօնը. ժը
 պոյ խուարընէ փասէհ լը քէ՞ տէրէ տը խուա-
 18 զի քօ ժը գառա հաղըր պըքըն: Աւ ուի կօ
 ժը ուաննա. լը պաժէրէ ժը ֆըլան քէսէռա
 հառըն, ու ժէռա պէժըն. Իոճա տէժը,
 Ասթէ մըն նէղ ը. փասէհէ պը շակըրտէղ
 19 խոռա թէվ լը ճէմ դա տէ պըքըմ: Աւ
 շակըրտան ժի քըրըն չավան քօ էմր քըր ժը

ուանուա Իսա ու հաղոր թրորն փասէհէ :

- 20 Ու քինկա քօ էվար պու՝ պը տուանզտահ
 21 շահրրտանուա սուֆրէտա ոօնըշղի պու : Ու
 քինկա քօ ուան տը խուարը պուն՝ հօ, Պըռա
 տը պէմ՝ ժը ոռա քօ ժը ո՛ կէքէ տէ մը պրտա
 22 տէսմ՝ : Ու փրո դասավաթ թրորն, ու ժը
 ուան հէր կէքէ պաշլանտըն հօթընէ ժէռա,
 23 Եա Բապպ սագըն էղ նա՛պըմ : Ու ուի ճէվապ
 տա՝ ու հօ . Եւ քօ տէսմէ խօ պը մրոա լը
 սահանէ թրը, աուի տէ մըն պրտա տէսմ՝,
 24 Պըռա Գուռէ մէռուվ տը չօ չալան քօ ժը պոյ
 ուի հաթը նրվիսանտըն, համա վայ ժը աւ մէ-
 ռուվոա, քօ Գուռէ մէռուվ պը տէսմէ ուի
 տէ պէ թէպիմ՝ պուն, աւ մէռուվ ժը տիյէ
 խօ դա նա պանա՝ ժէռա հէնի գանձ պու :
 25 Ճէվապ տա Եէհուտա թը ուի տէ տէսմ պը-
 տանա՝ ու հօ . Եա՛ խօճա, սագըն էղ նա՛պըմ,
 հօ ժէռա . Գա հօ :
 26 Ու չը դաս քօ ուան տը խուարը պուն, Իսա
 նանէ սէնտ, միւպարէթ թրը ու չըքէնանտ, ու
 տա ժը շահրրտանուա՝ ու հօ, Պը կըրըն պը
 27 խուն . աւ թէնէ մըն է : Ու քիասըքէ սէնտ
 չըթրթ թրթ՝ տա ժը ուանուա՝ ու հօ . Զուն հէ-
 մի ժի վէխուն ժէ . չըմա քօ աւ է խույնամըն՝
 աւ ահտա նօ քօ ժը պոյ փրոան գէ որժան-
 28 տըն ժը պոյ ավֆլըղէ կիւնէյան : Զամա ժը
 ոռա տըպէմ, ժը վէ քէվա հէնի ժը մահտու-
 վէ մէվ տէ նա վէխում, հաթա վէ ոյէ՝ քին-

- կա քօ պը ոռա առի նօ վէխոււմ լը նավա միա-
- 29 տիշահիթիյէ Պապէ մըն : Ու բաշէ իլահի
քի խօյնտանէ, ուապուն լը ջիյէ զէյթունէ :
- 30 Ուէ չաղէ կօ Խսա, շուն հէմիյան վէ շէ-
վէ տէ խուար պըն ժը մըն, չումա քօ հաթընը-
- 31 վիսանտըն քի, Շ ըվանէ տէ պը խըմ ու միյէ
- 32 ճէօլ տէ պալա պըպըն : շամա բաշէ գըյամ
քըրընէ մըն՝ լը պէր ո՛ էզէ տէ հառըմ լը
- 33 Ղէլիլէ : Ղէվապ տա Փէթրոս ու կօ . Լը-
քը հէմի ժի ժը դա խուար պըն, համա էզ
- 34 տէ խուար նա պըմ, կօ ժէռա Խսա, Պրոա
տը պէմ ժը դառա . ուէ շէվէ լը բէշ պանտա-
նէ տիգան սէ ճարան դույէ մը ինքեար տէ՝
- 35 պըքի : կօ ժէռա Փէթրոս, Մէկէր պը դառա
մըրըն ժի լաղիմ պէ, էզէ դա ինքեար նա քըմ .
ամհա տը կօթը պուն շակըրտան հէմի ժի :
- 36 Ուէ չաղէ Խսա պը ուանոա Վէթսէմանի
հաթը կօթան ճի քի հաթ, ու կօ ժը ուանոա .
Լը վըր ոօնին՝ հաթա քօ էզ հառըմ լը ուէ
- 37 նըմէճ պըքըմ : Ու պը խօռա պը սէնտընէ
Փէթրոսէ ու հէրաու գուռէ (՛) էքէթոսէ .
պաշանտ գասավէթ քըրընէ ու հաճէթ քըրը-
- 38 նէ : Ուէ չաղէ կօ ժը ուանոա, Ղանէ մըն
գասա մըրընէ պը գասավէթ է, լը վըր պը
- 39 սէքընըն, ու պը մըռա հէշար պը միներն : Ու
հընըքի լը բէշ չու՝ լը սէր ոու քէթ, նըմէճ
քըր ու կօ, Լա՛ Պապէ մըն, էրքը մըմքիւն
հէյէ, պըրա աւ քեասըքէ ժը մըն պը պըհու-

- րա . համա նա պը խօտորնէ մըն իլա պը խօս-
- 40 տրնէ դա պըպա : Ա հաթը շակրրտանուա .
ու ուան լը խավէտա տի . ու տէժը ժը Փէթ-
րոսուա , Ա ուսան սաաթ քի ժի հուն նը քա-
- 41 ըր պուն պը մըուա հէշար պը սէքընըն : Հէ-
շար պը սէքընըն ու նըմէճ պըքըն՝ քօ լը նավ
թէրճուպայէ նա գէվըն . պըուա բուհ հազըր է ,
- 42 համա թէն զայիՓ է : Տիսա իքինճի ճարան
չու նըմէճ քըր՝ ու կօ . Ան՝ Պավէ մըն , էր-
քը մըմքիւն նընը քի աւ քեասըքէ ժը մը պը
պըհուրա էրքը ժէ նա վէխում , պըրա մերա-
- 43 մէ դա պըպա : Ա տիսա հաթը ուան լը խա-
վէտա տի . չըմա քօ ջահվէ ուան կըրան պու
- 44 պուն : Պէրտա ուան՝ ու չու իւչիւնճիւ ճարան
- 45 նըմէճ քըր՝ ու տիսա աւ խապէր կօ : Աէ
չաղէ հաթը շակրրտանուա ու կօ ժը ուանուա ,
Ժը վէ բէվա խավտա հառըն ու բահաթ պը
պըն . վահա սաաթ կըհիշթ , ու Վուուէ մէ-
ուով լը տէսթէ կիւնէքեարան թէսլիմ տը
- 46 պա : Աապըն ժը վըր էմ հառըն , չըմա քօ
վահա կըհիշթը աւ քօ տէ մը տէսթ պըտը :
- 47 Ա հէժա ուի աւ խապէրան տը տա , վահա
Աէհուտա ժը տուանդտան եէքի հաթ , ու բէ-
ուա փըռ գալապալըղ ժը իխթիարէ ճըվաթան
ու ժը պաշ խախաման պը քէրան ու պը տա-
- 48 րան : Ա ուի տէսթ տայող ժը ուանուա նըչան
քի պը տայընէ կօթը պու . Վի քօ մը ու-
- 49 միսա աւ է , աուի պը կըրըն : Ա գուվա լը

- պա Խսա հաթ հօ. Մէլամ՝ ժը դառա եւա՛ խօռ
 50 ճա, ու աուի ուամիսա : Ու Խսա ժէռա հօ,
 Խա տուսթ, դու չումա՞ հաթի. ուէ չաղէ հա-
 թըն տէսթ ալէթըն Խսայէ ու կըրթըն ուի :
 51 Ու վահա աուան քօ պը Խսառա պուն, եէքի
 ժը ուան՝ տէսթէ խօ աւէթ ու քէրա խօ քչանա
 լը խըղմէթքերարէ պաշ խախամէ ու կօյա ուի
 52 ճիյէ քըր : Ուէ չաղէ Խսա հօ ժէռա, Վէրա
 խօ ճիյէ խօ վէկէո.ինէ, չումա քօ հէմի քէր քը-
 53 շանտողան պը քէրէ տէ հէլաք պըտըն : Գու
 չը թախմին տըքի էրքը էղ նը՞քարլմ՝ ժը պա-
 վէ խօռա լավա քըրընէ ու նուա պը կինի ժը
 մըռա ժը տուանդտահ ալայան զէտէ մէլէքան :
 54 Համա չալան տէ թէմամ պըպըն քէթըպան
 էրքը լաղըմ է ալհա պուն :
 55 Ուէ չաղէ ժը դալապառա հօ Խսա . Մը
 կըրթընէ ոգա լը սէր տըղ հուն պը քէրան
 ու պը տարան ուապուն . հէր ոօ լը նավ տա-
 ճարտա պը ոռա տը ոօնըշղը պում ու թա-
 լիմ տը քըրը պում , ու հուն մը նա կըրթըն :
 56 Ու աւ հէմիան ժը պօյ թամամ պունէ քըթէ-
 պէ փէյղէմպէրան պու . ուէ չաղէ շակըրտան
 կըշք ուի պէրտան ու ուէվին :
 57 Ու ուան կըրթըն Խսայէ պըրըն ժը Գայիա-
 փա խախամ պաշիռա , լը քօ քի քերաթիպան
 58 ու իխթիարան հաթը պուն ճըլանտըն . Ու
 փէթրոս ժը տուրվա լը բէյ ուխտա չու՝ հա-
 թա հալչա խախամ պաշիյէ , ու քէթը հըն-

59 Եւ այլ խորհմէ թքեարանոս ոճնը շղ քօ Եւսր-
 60 լամիշ տը քրքը պուն. քօ ուի այլ գուժըն : Հա-
 61 շահաւան, Տը կօժը պուն, Երբը ուիա խապէր
 տը տա. Եղ տը քարըմ՝ սաճարէ Խօտէ հէլոշան-
 62 տընէ ու նաւա սէ ոչյանտա ջէ քրքըն : Աւ խա-
 խամ պաշի այլ ուապունէ՝ ժէոա կօ. Ղէվապ քի
 նա՞ տի. ուանան լը սէր դա չը շահատէ թի տը քըն.
 63 ու Խաա հրսգօթ պու պու : Ղէվապ տա խա-
 խամ պաշի՝ ու կօ ժէոա. Պը սաղ Ելաճ դա
 սօնտէ տը տըմ, էրբը ժը մըոա պէժի՝ էրբը
 64 դույի Մէսիճ Գուռէ Խօտէ : Կօ ժէոա Խ-
 սա. Կա կօ. համա տէժըմ՝ ժը ոռա, ժը վէ
 բէվա տէ այլ պիներն Գուռէ մէոուլ լը ալիյէ
 սաղէ Գուարիթէ հաթը ոճնը շտըն. ու այլ
 65 ավրէ ազիւմանան հաթըն : Աւէ շաղէ պաշ
 խմամ քըլա խօ դաթանա՞ ու կօ. հէնի շա-
 հատան ժը մէոա չը լապըմ ըն. վահա հուն
 66 պըհիստըն տըժմինա ուի. Ժը ոռա չավան տը
 խույա. ուան ճէվապ տան ու կօն. Ժը մըրըն-
 67 ոա մըսթաճագ է : Աւէ շաղէ թու քրքըն լը
 ոույա ուի, այլ փըոմըսթա քուժանը ուի. ու
 68 հընը քան ժի սիլէ տը խըսթը պուն ու տը կօ
 թը պուն. Ժը մէոա փէյղէմսլէրիթի պը քաէյ
 Մէսիճ, քի է աւ քօ ժը դառա խըսթ :

- 69 Համա փէթրոս տէրվա լը հապշեւաա ու
տընը պու, ու հաթը գարվաշ քի լը պա լէ ու
- 70 կօ. Պու ժի պը ճէլիլի Իսա պույ: Ու ուի լը
պէր հէմիյան ինքեար քըր ու կօ, Լըքը էղ
- 71 նը զանըմ գու չը տէժի: Ու ուի չը գաս քօ լը
տէրիյէ հապշէ տը պըհուրը պու. պաշգա
գիզ քի տի ուի, ու ուան քօ լը ուէ պուն՝ կօ ժը
ուանոա, Ուիա ժի պը Իսայէ՝ Նըսոանիոա պու:
- 72 Ու ուի՝ Լը մէռուվ նը զանըմ՝ պը սօնտէ ինքեար
- 73 քըր: Ու բաշէ հընըք ժի ուան քօ լը ուէ պուն
հաթըն ու կօնը ժը փէթրոսոա. Պըոա գու
ժի ժը ուան ի, չըմա քօ խապէրա դա, պէլի
- 74 տըքա դա: Ուէ չաղէ պաշլանտը լանէթ քը-
րընէ ու սօնտ խուարընէ, Լըքը էղ ուի մէ-
ռուվէ նը զանըմ, ու զուվա տիք պանտա:
- 75 Ու փէթրոս խապէրա Իսայէ պիրա խօ անի.
էրքը լը բէշ պանտանէ տիք՝ սէ ճարան գույէ
մը ինքեար պըքի. ու տէրվա ոապու՝ փըո
գահլ կըրիա:

ՍԻՐ 27

- 1 Ու քինկա քօ սըպէ պու, պաշ իմաման կըշք
ու իխթիարէ ճըվաթան շափո քըրըն ժը պոյ
- 2 Իսա էրքը ուի պը գուժըն: Ու աուի պը կըրէ-
տանէ պըրըն, ու աուի լը տէսթէ Պօնտոսյու
- 3 Փիլատոսէ տանը: Ուէ չաղէ Եէհուտա քօ
տուի տէսթտա, պըաիթընէ էրքը լը սէր ուի

- Տէօքմ' պու, փիշման պու՝ սի փարչա զիվ
 վէկէնանտ ժը պաշ իմամանուա ու իխթիա-
 4 րանուա կօ, Ժը պոյ տէսթ տայրնէ մըն պէ-
 սուչ խոյն՝ մը կիւնէ քրք, ու ուան կօնը, Ժը
 5 մէնա չը՝ գու զանի: Աւ զիվէ լը նաւա տա-
 ճարէ ամէթ ու չու, ու չու աուի խօ այրգանա:
 6 Աւ պաշ խախաման զիվէ պը սէնտրնէ կօնը,
 Մուի լը խաղնայէ տաճարէ տաղինըն ճայիղ
 7 նընը. չումա քօ աւ պահայէ խոյն է: Պը շաւն
 քրքրնէ՝ պը ուի զէվիյէ բրրուտէ քրքին, ժը պոյ
 8 մէղէյէ գարիպանուա: Ժը պոյ ուի՝ հաթա
 ուէ ոյէ աւ զէվի՝ զէվիյէ խոյնէ հաթը կա-
 9 զի քրքրն: Աւէ չաղէ թամամ պու պը տէս-
 թէ Նրիմիա փէյղէմպէր հաթը կօթան. Աւ
 սէնտրն աւ սի փարչա զիվէ պահայէ հաթը
 ֆրոթան. քը հընըքան ժը գուուէ Նարայիլէ
 10 պահա գաթանտրն: Աւ տանը աուէ ժը զէ-
 վիյէ բրուտուա չաւան քօ խօտէ ժը մըուա էմը
 11 քրք: Աւ Նսա լը պէր վալիյէ սէքրնանա.
 վալի փըուս քրք ժէ ու կօ. փատիշահ է Նէ-
 հուտիան գօւի. ու Նսա կօ ժէուա. Գու
 12 տէժի: Ախթա տօղ քրքրնէ ժէ պաշ իմա-
 ման հէմ իխթիարան, գա ճէվապ նա տա:
 13 Աւէ չաղէ փիլատոս ժէուա կօ. Վը սէր դա չը-
 գաս դըշդան շահատէթի տըքըն՝ գու նա՞ պը-
 14 հիսի: Գաթ ժը եէք խապէրուա պիլէ՝ ժէ-
 ուա ճէվապ նէ տա. վուսան քօ փըու թաճուպ
 քրք վալի:

- 15 Համա ատէժա վալի հապու՝ քօ լը հէր
 պայրամտա ժը ճէմաժուա կրէտան քի պէրաէ
 16 քի քօ տը խօսար պուն: Աւէ չարէ ժը ուան-
 ոա Ռարարբա հաժը կօժան մէշհուր մահ-
 17 պուս քի հապու: Քինկա քօ հաժըն ճրվան-
 տըն, կօ ժը ուանոա Փիլատոս, Քի՞ ժան տը
 խուաղըն քօ ժը ոա պէրտըմ, Ռարարբա՞ եա
 18 Խա քօ Մէսիհ դէ կօժան: Չրմա քօ տըղա-
 նը պու՝ քօ աուի ժը պոյ հասուտիյէ տէսժ
 տա պուն:
 19 Աւ քինկա քօ ուի լը քիւրսիյէ շէրիաժէ ու-
 նըշտի պու, ժընա ուի շիանտը ժէոա՝ ու կօ,
 Շ լըղույէ դա թուննա պը աւ սատըդ քէսէ-
 ոա, չրմա քօ իոօ լը խաւէտա ժը պոյ ուի էզ
 20 փրո քըշանտըմ: Համա պաշ իմաման ու
 իթիարան ճէմաժան դանտուրմիշ քըրըն,
 քօ Ռարարբայէ պը խուաղըն ու Խա հէլաք
 պըքըն:
 21 Աւ վալի ժը ուանոա ճէվապ տա՝ ու կօ.
 Ժը աւ հէբտույան քի՞ ժանէ տը խուաղըն՝ քօ
 ժը ոա պէրտըմ, ու ուան կօժըն, Ռարար-
 22 բայէ: Փիլատոս կօ ժը ուանոա, Աէ չը պը
 23 քըմ Խայէ քօ Մէսիհ դէ կօժան: Հէմի
 ժի կօժըն, Պրոա պէ խաչ քըրըն, ու կօ ժը
 ուանոա, Չը ամէլ քի քէօթի շըղուլի, ու ուան
 հէնի փրո կաղի տըքըրը պուն ու տը կօժը
 24 պուն, Պրոա պէ խաչ քըրըն: Աւ Փիլատոս
 պը տիժընէ քօ Փայտա քի նա պը, էէ հէնի

- փրո՞ւ վէլվէլէ տը պա . ամէ սէնտ լը պէր ճը-
 վաթան տէսթէ խօ շուշթ՝ ու կօ . Եղ ժը աւ
 25 պէսուչ խօյնէ փաք ըմ . հուն պը զանրն : Ու
 հէմի գավմ՝ ճէվապ տան ու կօն . Խույնա
 աուի լը սէր մէ ու լը սէր էվատէ մէ պը պա :
 26 Ուէ չաղէ Բարաբբայէ պէրտա ժը ուանուա ,
 ու Խաա պը քութանէ տէսթէ ուան տա քօ պէ
 27 խաչ քրրն : Ուէ չաղէ ասքէրէ վալի լը հըն-
 տուռէ տիվանխանայէ կրթթըն Խաայէ , ու
 28 հէմի պէօլիւկէ լը սէր ուի ճըվանտըն : Դաս-
 զի քրրն ուի ու ժէռա խէլաթէ սօռ բէ քր-
 29 ըրն : Ու ժը ըսթրրիան թաճ՝ քի պը ջէքրըր-
 նէ լը սէրէ ուի տանին ու գամիշքի լը տէսթէ
 ուի ռասթ , ու պէր ուիտա լը սէր չէօքան պը
 հաթընէ մէսգարա տը քրրը պուն ու տը կօ-
 թը պուն . Սէլամ՝ ժը դառա եա՛ Պատիշահէ
 30 Եհհուտիան : Ու լը սէր ուի պը թու քրրնէ՝
 գամիշէ տը կրթթը պուն ու սէրէ ուի տը քու-
 31 թա պուն : Ու աուի բաչէ մէսգարա քրրնէ
 խէլաթէ ժէ շէլանտըն . ու ճըլէ ուի բէ քրրն
 ժէռա , ու պրրընը ուի լը խաչէ ռապունուա :
 32 Ու ուան տէրվա ռապունէ նավէ ուի Շ ըմհուն
 եէքի Աիւրէնայը տին՝ աուի սուխրա կրթթըն
 33 քօ խաչէ ուի հէլ կրթէ : Ու հաթըն աւ ճիյէ
 քօ Պօլկօթա դէ կօթան , եանի ճիյէ սէրի ժէ
 34 քրրնէ : Ու ժէռա պը էօտ թէվ պուն սիր-
 քա տանը քօ վէխու , ու քինկա քօ գամէ ուի
 35 սէնտ վէխուարըն նա տը խօստը պու : Ու

- առի լը խաչէ տէրանին ու ճըլէ ուի պը գու-
 քայէ փայ քըրըն, քօ ժը փէյղէմպէր հաթը
 կօթան խապէր թամամ պըպա. ճըլէ մըն լը
 նավ խօտա փայ քըրըն, ու լը սէր գաֆթանէ
 36 մըն գուրա ամէթըն: Աւ ոօնըշղի պուն ու
 37 առի տը բէպուն: Աւ լը սէր սէրէ ուի ճիւր-
 մէ ուի հաթը նըվիսանտըն տանին. էրքը ԱՒ
 Լ; ԻՍԸ ՓԵՏԻՇ ԱՆԻ; ԵԼ; ՆՈՒՏԻԸՆ:
 38 Աւէ չաղէ բէնա տու տըղ ժի խաչ քըրըն,
 եէքի ժը ալիյէ ոասթոա՝ ու առէ տըն ժը
 39 ալիյէ չէփոա: Աւ ժը ուէ պըհուրողան սէր
 խօ պը հէժանտընէ՝ ժէնա քիւֆը տը քըրը
 40 պուն, Աւ տը կօթը պուն, ԼՅՅ տաճարէ խա-
 րապ քըրող ու նավ սէ ոօյանտա ջէ քըրող՝
 գու խօ խալաս պըքա. էրքը գու Գուռէ Խօ-
 41 տէյ՝ ժը խաչէ որը խուարի: Հէմ վուսան
 ժի պաչ իմաման պը քեաթիպան ու պը իի-
 թիարան՝ մէսգարա տը քըրը պուն ու տը կօ-
 42 թը պուն: Պաշգայան խալաս քըր, աւ խօ
 նը քարը խալաս քըրընէ. էրքը Փատիշահէ
 Խարայիլ է, նուա պըրա ժը խաչէ պէ խուա-
 43 րը՝ ու ժէնա իման պինին: ԼՅքը ժը Խօւ
 տէնա ումուտ քըրիյէ, պըրա խալաս պըքա ուի
 էրքը ժէ րաղիյէ. չըմա քօ կօ, ԼՅղ Գուռէ Խօւ
 44 տէ մը: Իէնա հաթը խաչ պուն տըղան ժի
 վուսան սէրհէվտէ տը քըրը պուն ժէնա:
 45 Աւ սաաթ ժը շէշան հաթա սաաթ նահան
 46 լը սէր հէմի տընէ դարի պու: Աւ սաաթ լը

- ռիթմա նահան Իսա պը տէնկ քի պըլընտ կա
 զի քըր ու կօ, Լչլի՛ Լչլի՛ լամա սապաքթանի
 եանի Եւ՛ Ելլահէ մըն՛ Ելլահէ մըն՛ դա չը՝
 47 մա մը թէրկ քըր: Ժը ուան հընըդան՛ քօ լը
 ուէ սէքընի պուն, քինկա քօ պըհիստըն, տը
 48 կօթը պուն. Եուի Ելիայէ կազի տըքա: Աւ
 ժը ուան եէքէ պազտա սիւնկէր քի կըրթ պը
 սիրքա դըժա քըր լը սէր գամիշ քի փէչա ու
 49 տա ժէոա քօ վէխու: Աւ աուա տընան տը
 կօթը պուն, պէրտէ էմ մէղէքըն Ելիա դէ ուի
 խալաս քըրընէ:
 50 Աւ Իսա տիսա պը պըլընտ սաունտ քի կազի
 51 քըր ու ճանէ խօ թէսլիմ՛ քըր: Աւ վահա
 փէրտէյէ տտճարէ ժը ժօրտա հաթա ժէր տը
 տոյան գաթյա ու արա լէրղա ու զընարան
 52 ֆագըթըն. Աւ թըրպան հաթըն վէպուն ու
 թէնէ փըռ ազիղան քօ խափտա չու պուն գը
 53 յամ քըրըն: Աւ ժը թըրպան ոապուն բա
 շէ գըյամ քըրընէ՝ ու քէթըն լը պաժէրէ
 մուգատաս, ու ժը փըռանոա խույայի պուն:
 54 Համա եիւղպաշի ու բէոա ուան քօ Իսայէ
 տը բէ պուն, քինկա քօ տին զէլղէլէյէ ու աւ
 գըշդան քօ պուն՝ փըռ թըրոսիան, ու կօն. Պը
 ոա աուի Գուռէ Խոտէ պու:
 55 Աւ լը ուէ՝ ժը տուրվէ նըհէթօղ փըռ ժը
 նան հապուն. քօ ուան ժը Ղէլիլէ լըբէյ Իսա
 56 ժէոա խըզմէթ քըրընոա հաթը պուն. Բօ
 լը նալ ուանտա պու Սէյրէմ Մագթալինի ու

- Եւագոսյ հէմ տիյէ Եօսա Մէյրէմ ու տիյէ
 գուռէդ Օլէբէդոսէ :
- 57 Ու քինկա քօ էվար պու ժը Գարիպ ուամէ
 մէգուվ քի դէնկին հաթ՝ քօ նամէ ուի Եուսիֆ
- 58 պու, քօ ուի ժի շակրատէ Իսա պու: Ուիա լը
 պա Փիլատոսէ պը չունտընէ թէնէ Իսա տէ-
 լէկ քըր, ուէ չաղէ Փիլատոս էմր քըր քօ թէ-
- 59 նէ պը տըն: Ու Եուսիֆ թէնէ սէնա պը փաք
 60 չարշէֆան քէֆէն քըր, Ու տանի լը թըրպ
 քի նօ՝ քօ ժը գէվըր քօլա պու, ու գէվըր քի
 մէգըն լը տերիյէ թըրպէ պը կէռ քըրընէ, ու
- 61 չու: Ու լը ուէ պու Մէյրէմ Մագթալինի
 ու Մէյրէմէ տըն՝ լը պէր թըրպէ հաթըր ոօ-
 նը շարն:
- 62 Ու աւ ոօյա տըն քօ լը բաշ ինէ պու. պաշ
 իմաման ու Փարիսիան հաթըն ճըվանտըն լը
- 63 պա Փիլատոսէ, ու կօն, Եւ էֆէնտիյէ մէ
 պիրա մէ դէ քօ աւ տարամի լը ոխթա սաղ
 պունէ խօ տը կօթը: Քօ լը բաշէ սէ ոօյան
- 64 տէ գըյամ պը քըմ: Եուա էմր պը քա քօ
 հաթա սէ ոօ թըրպէ գանձ պը բէն. նա պը-
 քի շակրատէ ուի պը շէվէ սիեն՝ աուի պը տը-
 դըն, ու ժը ճըվաթուա պէժըն, էրքը ժը մըրիան
 ուապու, ու տարամիյէ բաշին ժը ալուլին քօթի
- 65 պըպա: Փիլատոս ժը ուանուա կօ, Պէքճիյէ ո՛
 հէյէ. հառըն չավան քօ տըղանին պը բէն:
- 66 Ու ուան ժի չուն գանձ թըրպէ խօտի քըրըն,
 ու մէօհը քըրըն գէվըրէ պը պէքճիան:

- 1 Աւ Էվարա շէմույէ քօ ոջա ավուլէ հաֆթէ սրպէ տրպա, հաթը Մէյրէմ Մագթալինի ու Մէյրէմէ տրն, ժը պոյ նըհէոթընէ թըր-
- 2 պէ: Աւ վահա զէլզէլէ քի մեղըն պու, չըմա քօ մէլէքէ Խօտէ ժը աղիւմանան հաթը խուարէ, չու ժը տերիյէ գէվըր լը ալիքի կէո-
- 3 քըր ու լը սէր ուի ոօնըչտ. Աւ չահրայէ ուի ոգա պրուսք պու, ու ճըլէ ուի ոգա պէրֆ սը-
- 4 փի պու: Աւ ժը թըռսա ուի ուան քօ տը բէ
- 5 պուն տըղտիան, ու ոգա մըրի պուն: Ղ'էվապ տա մէլէք՝ ու կօ ժը ժընանուա. շուն մէ թըռսըն, զանըմ քօ հաթը խաչ պուն Խսայէ ա-
- 6 ըամիշ տըքըն: Աւ լըվըր նընը, չըմա քօ գըյամ քըր՝ չավան քօ կօ. Արըն մէզէքըն աւ ճի
- 7 լը քօ քի ոաղա պու. Աւ զուվա հառըն ժը շակըրտէգ ուիուա պէժըն, էրքը գըյամ կըրթ, ու վահա լը պէր ո՛ լը Ղ'էլիլէ տը չօ. լը ուէ տէ պը
- 8 պինըն ուի, վահա մը ժը ոուա խապէր տա: Աւ զուվա ժը թըրպէ ոապուն պը թըռս ու պը մեղըն շաղպունէ. տը պաղիյա պուն ժը շակըրտան-
- 9 ոա խապէր քըրընէ: Աւ վահա Խսա լաղա ուան պու ու կօ, Սէլամ ժը ոուա: Աւ ուան չուն լըն-
- 10 կէ ուի կըրթըն ու սէճտէ քըրըն ժէուա: Աւէ չաղէ Խսա ժը ուանուա կօ. Մէ թըռսըն. հառըն ժը պրէյ մըուա պէժըն. քօ լը Ղ'էլիլէ հառըն, ու լը ուէ տէ մըն պը պինըն:

ԻՆՃԻԼ ԳԸ ԳԵՎԼԸ

ՄԵՐԳՈՍ

ՍԵՐ 4

- 1 Ափուլէ Ինճիլէ գուռէ Խօտէ Խաա էլ
- 2 Մէսի՛՛հ է: Չափան քօ լը նափա փէյղէմ-
պէրան հաթը նրվիսանտըն. վա՛հա էղ մէլէ-
քէ խօ տը շէյինիմ լը բէշ դատա, քը տէ
- 3 ույա դա լը պէր գա հաղըր պըքա: Տէն-
կէք քօ լը շէօլէտա կապի տըքա, հաղըր պը-
քըն ույա Խօտէ ու թարիպէ ուի ոասդ պը-
- 4 քըն: Եռահաննա լը շէօլէտա թահֆիլ տը-
քըր, ու թահֆիլ պուռնէ թօպայէ վաղ տը-
- 5 քըր, ժը պօյ ավֆըղէ կիւնէյան: Աւ հէմի
տիյարէ Եէհուաիսթան ու Գուսսուշէրիֆիան
հէմի ժէռա տըշու պուռն ու թահֆիլ տը պօ
պուռն ժէ լը նափ շայէ Եօրտան՝ պը իգրար
- 6 քըրընէ կիւնէ խօ: Աւ Եռահաննա միւյա
տէվէ ուրկըրթի պուռ, ու բըշդա խօ գայիշ
կրէտա: Աւ դաամէ ուի գոււմլ ու հընկըֆէ
- 7 եապանի պուռ: Այաղ տըքըր ու տը կօթ.
Լը բէյ մը ժը մըն զախմ դէ, քը էղ լայիգ՝
նընրմ նըզմ պուռն՝ ժը պօյ վէքըրընէ կըրա

- 8 սօլէ ուի: Մը ո՛ւ պը ամ թասֆիլ քըն
 համա աւ պը Ռուհ էլ Գուտս տէ թասֆիլ
 պըքը:
- 9 Ու պու քի՛ ուէ ոջան Խսա ժը՝ Նաղա-
 րէթէ ճ՛էլիլիան հաթ, ու թասֆիլ պու ժը
- 10 Երուհաննա լը նամ Եօրտան: Ու զուվա ժը
 ամէ տէր հաթըն վա, վէ պուն է աղիւմա-
 նան, ու ժէր հաթընէ Ռուհէ ոգա գամօգ լը
- 11 սէր ուի՛ տի: Ու տէնկ քի հաթ ժը աղիւ-
 մանան, ու քը կօթ. Գույի Գուռէ մըն տէ-
 12 լալի ժը դա բաղի պում: Ու զուվա Ռուհ աւ
 13 ուի լը չէօլէ տէր անի: Ու աուի չըլ ոօ լըվէ
 պու. ժը Շ էյդան թէրճիւպա հաթը պուն.
 պը ճանամարանուա պու, ու մէլէքան ժէուա
- 14 խըղմէթ տըքըրը պուն: Ու բաշէ թէսլիմ
 պուն է Երուհաննա՛ Խսա հաթը լը ճ՛էլիլէ,
 միւժտէյէ փատիշահիթիյէ Խօտէ վաղ տըքըր,
 15 ու տը կօթ: Երքը ռիսթ թամամ պու է, ու
 փատիշահիթիյէ Խօտէ նէղ պու է. թօպա
 պըքըն, ու ժը Ինճիլուա իման պինըն:
- 16 Ու քինկա քօ ժը քէնարէ պահրէ ճ՛էլի-
 լիան տը պըհուրը պու, Շ ըմհուն ու պրէյ
 Շ ըմհուն Ենտրիասէ տի, քօ լը պահրէ թօռ
 տամէթը պուն. չըմա քօ մահսի կըրթող պուն:
- 17 Ու Խսա կօ ժը ուանուա. Եր բէյ մըն ո՛րըն,
 18 քը էղ ո՛ սէյտվանէ մէռուվան պըքըմ: Ու
 ուան զուվա թօռէ հըշթըն ու լը բէյ ուի
 19 չուն: Ու ժը ուէ հընըք լը բէշ պը չուն տը-

- նէ. գուռէ Օւէբէթոսէ Նազուպէ, ու պրէյ
 ուի Նուհաննայէ տի. քը ուան ժի լը նալ
 կէմիյէ թօռէդ խօ մէրամէթ տը քըրը պուն,
 20 ու կազի քըր ուան: Ու զուվա պամէդ խօ
 Օւէբէդոսէ լը կէմիտա պը փալէյանուա պը
 Տիշդընէ լը բէյ ուի չուն:
- 21 Ու քէթըն լը Վաֆարնայումէ, ու զուվա
 լը ոջա շէմույէ քէթը լը ճիյէ ճըվադան, ու
 22 Տին տըքըրը պու ուան: Ու թաճիպ տըքըրը
 պուն լը սէր թալիմէ ուի, չըմա քի աւ ժը
 ուանուա ոգա եէքի խօտիյէ Տիւքմաթէ թա-
 լիմ տը քըրը պու. ու նա ոգա քէաթիպան:
- 23 Ու լը ճիյէ ճըվադա ուան մէռուվ քի հա պու,
 քը նափաք բուհ լը հընտուրէ խօտա հա պու,
 24 քը գիրի քըր' ու կօ. Պէրտէ' լը մապէյնէ
 մա ու է դա չը հայէ, եա' խայէ Վասրանի.
 քը հաթի մէ հէլաք քըրընէ, էմ զանըն դա
 25 դու քի ի. Մղիղէ խօտէ: խա թազիլ քըր
 26 ուի ու կօ. Նալ պը' ու ժը ուի ուապա: Ու
 Րուհէ նափաք աուի հըթըգանտ ու պը պըլընտ
 27 սաունտ քի գիրա, ու ժէ տէր քէթ: Ու հէ-
 միյան թաճիպ քըրըն, վուսան քօ ժը հէվ ու
 տու փըռս տը քըրը պուն ու տըլիօթը պուն,
 աւ չը նօ թալիմ քիյէ, քօ պը Տիւքմաթ էմը
 տըքա լը սէր բուհէ նափաքան ժի, ու ժէ-
 28 ուա միւթէհ տը պըն: Ու նամէ ուի ուապու լը
 հէմի ալիյէ Ն'էլիլիան:
- 29 Ու զուվա ժը ճիյէ ճըվադան ուապու հա-

- 30 Թը մալա Շ ըմհուն ու Լնտրիաս է . պը Եա-
 Գուպ ու պը Հաննառա : Ու խասույէ
 31 Շ ըմհուն պը թա ուաղա պու , ու զուվա ժէ-
 ուա կօթըն ժը պոյ ուի : Ու նէզ պու ժը
 Թէսթէ ուի կըրթ ուաքըր ուի , ու թա պէրտա
 ուի , ու ժը ուանուա խըզմէթ տը քըր :
 32 Ու քինկա քօ էվար պու , ռիթա ոօ ավայէ՝
 հէմի ուան քօ լը քէօթի հալտա պուն , ու
 33 պը ճընան ժէուա տը անի պուն : Ու պաժէր
 կըշք լը պէր տէրիյէ հաթը պուն ճըվանտըն :
 34 Ու փրո նախօշան ժը չէշիտ չէշիտ նախօշիան
 սաղ քըր , ու փրո ճընան տէր անի , ու ժը
 ճընանուա խապէրտան նա տըտա , չըմա քօ
 ուան աուի տը զանը պուն էրքը Սէսիհ է :
 35 Ու սերէ սըպէ զուվա պը ուապունէ , ու-
 պու ու չու լը ճիքի պէոիյէ ու լը ուէ նըմէճ
 36 տը քըր : Ու Շ ըմհուն ու ուան քի բէուա
 37 պուն քէթըն լը տու ուի : Ու քինկա քօ տին
 ուի՝ կօնը ժէուա , էրքը Հէմիան լը դա տը
 38 կէռըն : Ու կօ ժը ուանուա . Ուրըն էմ հա-
 ոըն լը նէզ պուն գասապան , քը լը ուէ ժի
 վազ պըքըմ , չըմա քի էզ ժը պոյ աւ դըշդ
 39 հաթըմ : Ու լը ճիյէ ճըվաթա ուան վազ
 տը քըր լը նավա հէմի Ղէլիլիան , ու ճընան
 տէր տը խըսթ :
 40 Ույուղ քի հաթը ժէուա՝ լավա տըքըր , չօք
 տըքըր ու տը կօթ . էրքը պը խուազի՝ տըքա-
 41 ըի մը փաք քըրըն : Ու Իսա պը մէրհամէթ

- 42 քրորնէ՛ տէսթէ խօ տրբէժ քրք, քէթ ժէճա,
 ու կօ ժէճա տը խուազըմ փաք պը: Ու
 քինկա քօ աւ կօ ժէճա, զուվա ույուզիթի
 43 ժէ չու, ու փաք պու: Ու ժէճա պը գալի
 թէնպի՛ճ քրորնէ զուվա աուի տէր քրք, ու
 44 կօ: Սադրն ժը քէսէճա դըշդ քի նա պէժի,
 լէ հառը խօ նիշանէ խախամէ պըտա. ու պըտէ
 հէտիյէ փազըժ պու՛ն է խօ, քօ Մուսա էմը
 քրք ժը ուանոա՛ ժը պօյ խապթ պու՛նէ:
 45 Ու աւ ռա պու տէսթ քրք վաղ քրորնէ ու
 դըշդէ հան խապէր քրորնէ, վուսան քօ հէ-
 նի աւ նա տը քարը պու աշիքեար լը պաժէր
 քի քէթընէ, լէ տէրվա լը ճիյէ եապանտա պու,
 ու ժը հէմէ ալիյան ժէճա տը հաթը պու՛ն:

ՍԵՐ 2

- 1 Ու բաշէ չէնտ ոջան տիսա լը Վաֆար-
- 2 նայումէ քէթ: Ու հաթը պըհիստըն քօ լը
 մալ տա է, ու զուվա փրուան հաթըն ճըվան-
 տըն, վուսան քօ հէնի լը պէր տէրիան ժի ճի
 նա մա, ու ուի քէլամէ Խօտէ ժը ուանոա
- 3 տը կօթ: Ու տը հաթը պու՛ն ժէճա՛ պըչար
 մէռուվան հաթը հէլանին քէթըրում քի տը
- 4 անը պու՛ն: Ու քինկա քօ ժը գալապալըդէ
 նա տը քարը պու՛ն նէդէ ուի հաթընէ, հէլո-
 շանտըն խանիյէ աւ մալէ լը քօ քի Խսա պու,
 ու պը գուլ քրորնէ՛ ժէր քրորն աւ լէհէֆէ,

- 5 լը նաւա աւ քի քէօթրումս՝ աատրղա : Ու Խսա
 իմանէ ուան պը տիթընէ, կօ ժը քէօթրումս
 աա . Ե՛յ գուռըք կիւնէյէ դա ժը դառա ավֆ
 6 պու : Ու ժը քեաթիպան հընըքան լը ուէ
 հապուն ոօնըշտի . լը տըլէ խօ տը ֆըքըրը
 7 պուն : Չէյէ ուիա քի ավհա տըժմինան տէ
 ժը . քի՞ տըքարը կիւնէյան ավֆ քըրըն . ժը
 8 եէք Խօտէ թէնէ : Ու Խսա ֆէհսմ քըր լը
 ըուհէ խօտա , քօ ուան ավհա տիւշիւմիշ տը
 պուն լը տըլէ խօտա , ու կօ : Եւ չը՛յէ լը
 9 տըլէ խօտա տիւշիւմիշ տը պըն : Վի՞ ժան
 գօլայ է , ժը քէօթրումսա կօթըն կիւնէյէ
 դա ժը դառա ավֆ պըպը՛ն . Եա պըկըր լէ
 10 հէֆէ խօ ու պը կէռ կօթըն : Համա ահվա
 քօ պը զանըն , էրքը հէօքմէթէ գուռէ մէռուվ
 հէյէ լը սէր արտէ կիւնէյան ավֆ քըրընէ
 11 (ժը քէօթրումսա կօ) : Ժը դառա տը պէմ ,
 աապէ պըկըր լէհէֆէ խօ ու հա՛ռը մալա խօ :
 12 Ու ապու գուվա լէհէֆէ խօ սանտ լը պէր
 հէմիան լը տէրվա ապու , վուսան քօ հէմի-
 ան թաաճիւպ քըրըն , ու ժը Խօտէնա շըքըր
 քըրըն ու կօն . էրքը վուսան դըշդ ճարա մէ
 գաթ նէ տի :
 13 Ու ապու լը քէնարէ պահրէ , ու ճըվա-
 թան կըշք ժէռա հաթըն , ու հին տըքըր ուան :
 14 Ու քինկա քօ տը պըհուրը պու , տի գուռէ
 Եւֆէոս Եվիյէ քօ լը կիւմրիւկ խանէտա
 ոօնըշդի պու . ու կօ ժէռա , Որը լը բէյ մըն .

- 15 ուի ժի ռապու չու լը բէյ ուի : Աւ պու քի քինկա քօ լը մալա ուի լը սուֆրէտա ոօնըշդի պու , պը Խսառա ու հէմ պը շակրրտէ ուիռա թէվ փրո կիւմրիւկճիան ու կիւնէքեարան ժի լը սուֆրէտա ոօնըշդի պուն , չումա քի փրոան
- 16 հապուն քօ լը բէյ ուի տըչօ պուն : Համա քեաթիպան ու Փարիսիան քինկա քօ տին՝ էրքը պը կիւմրիւկճիանռա ու պը կիւնէքեարանռա տը խօ , կօնը ժը շակրրտէ ուիռա , Չըմա վուսան պը կիւմրիւկճիան ու պը կիւնէքեարան տը խօ ու վէ տը խօ : Աւ քինկա քօ պըհիսթը Խսա կօ ժը ուանռա , ժը սաղանռա հէքիմ նա լաղըմ է լէ ժը նախօշանռա . էզ նա հաթըմ սատրգան կաղի քըրընէ , լէ կիւնէքեարան :
- 18 Աւ շակրրտէ Հաննա ու հէմ Փարիսիան ոօճի տը կըրթը պուն հաթըն աւ ժիռա կօթըն . Չըմա շակրրտէդ Հաննա հէմ Փարիսիան ոօճի տը կըրըն , ու շակրրտէդ դա ոօճի նա կըրըն : Աւ Խսա կօ ժը ուանռա , մէկէր գապիլ է գուռէգ տավաղան՝ չըգաս քօ գավա պը ուանռայէ՝ ոօճի պը կըրըն , չըգաս քօ գավա պը ուանռայէ գապիլ նընը ոօճի կըրըրն :
- 20 Համա ոջան տէ պէն քօ գավա ժը ուան տէ պէ սէնտըն , ու լը ուէ գէմանէ , լը ուէ ոօյանտա ոօճի տէ պըկըրըն : Աւ քէսքի փարչայէ ճըլէ նօ , լը սէր ճըլէ գէվըն փինա նա տըրու , էրքը նա , ժը գէվըն տըսգինը նօ . քը

- թէրիթիյէ ուի պու, ու գաթանտըն հէնի
 22 պէթէր տը պա : Աւ նա՛ ժի եէքի մէյէ նօ
 տա դինը լը նավա մէշգէ գէվըն, էրքը նա՛ մէ-
 յէ նօ մէշգան տը գաթինը. մէյ տը որժը,
 ու մէշգան վունտա տըպըն. լէ մէյէ նօ լը
 նավա մէշգէ նօյան դէ տագինըն :
- 23 Աւ պու քի լը ոյա շէմույէ աուի ժը նավ
 զէվիան տը պըհուրի պու, ու շակըրտան քօ
 տըշօ պուն, տէսթ քըրըն սէրիյէ կէնըմ՝ գուր-
 24 ֆանտընէ, ու խուարընէ : Աւ ֆարիսիան կօնը
 ժէռա. Մէգէքէ չը տըքըն լը ոյա շէմույէ,
 25 քը ճայիղ նընը : Աւ Իսա կօ ժը ուանոա,
 շուն գաթ նա՛ խօնտըն քըրընէ Տափուա,
 քինկա քօ լաղըմ՝ պու, ու պըչի պու աուի ու
 26 աուան քի բէռա պուն : Չավան լը կիւնա
 Մպիթար պաշ իմամէ քէթ լը մալա Խօտէ,
 ու նանէդ հուզուրէ խուար ու տա ժը ուան-
 ոա. ուան քի բէռա պուն, քը ժը իմաման-
 ոա պաշգա ժը եէքէռա ճայիղ նա պու խու-
 27 արընէ : Աւ կօ ժը ուանոա, Շէմու ժը
 պոյ մէռուվ պու, ու նա՛ մէռուվ ժը պոյ շէ-
 28 մուէ : Աւ ուսան քօ՝ Գուռէ մէռուվ խօտիյէ
 շէմու ժի է :

ՄԱՐ 3

- 1 Աւ Տիսա քէթ լը ճիյէ ճըվաթան. ու լը
 վէ մէռուվ քի հա պու, քը տէսթէ ուի հըշք

- 2 պու պու : Ու լէ մէղէ տը քրոր պուն քօ
լը ոյա շէմուէ աուի սաղ տըքա՞ . քօ ժէ
- 3 կազընան պըքըն : Ու ուի կօ ժը տէսթէ
հըշք պուն մէուււրա . Ուայէ լը օրնայա պը
- 4 սէքընը : Ու կօ ժը ուանուա լը ոյա Շէ-
մուտա ամէլէ գանձ քրորն ճայիղ է , եւի ա-
մէլէ քէօթի քրորն , ճա՞ն քի խալաս քրորն ,
եւիսուտ վունտա քրորն . համա ուան հըսգօթ
- 5 քրորն : Ու Խաա լը սէր ուան պը նըհէո-
թընէ , պը հէուս պուն , ժը պոյ քէօր պունէ
տըլէ ուան հաթը գասալէթ պուն , ժը ուի մէ-
ուււրա կօ . Տէսթէ խօ տըրէժ քը , ու ուի
ժի տըրէժ քը , ու տէսթէ ուի ոընտ պու :
- 6 Ու Փարիսիան պը Հէրօտիսիանուա թէվ գու-
վա ոապուն լը տէրվա , շավը տըքրոր պուն
ժը պոյ ուի էրքը չավան աուի հէլաք պըքըն :
- 7 Համա Խաա պը շակըրտէդ խօուա լը քէ-
նարէ պահրէ չու , ու լը բէյ ուի ժը ճ՛էլիլէ
- 8 ու ժը Աէհուտիսթանէ : Ու ժը Գուտսէ ու
ժը Խաուսէ ու ժը ալիյէ տընէ Յորդանէ ,
փրո ճըվաթան չուն , ու ուան քօ ժը Տիւ-
րոսէ ու ժը Սիգոնէ պուն , փրո ճըվաթան
քինկա քօ տը պըհիտը պուն չըգաս դըշդ
- 9 տը քըր . տը հաթը պուն ժէուա : Ու կօ ժը
շակըրտէդ խօուա . ժը սէմէտէ խալգէ , լը պա
ուի գայղ քի բըջուք պը բէ . քի ժէուա սըխ-
- 10 լէթ նաքըն : Չըմա քի փրո մէուււրան սաղ
քըր , վուսան քօ՞ հէմի մարաղլիան ժը պոյ լէ

- 11 քէթընէ, լը սէր ուի տը քէթը պուն: Աւ
նափաք բուհան քինկա քօ ուի տը տիթը պուն՝
լը պէր ուի տը քէթը պուն, տը դիրը պուն
- 12 ու տը կօթը պուն: Այրքը դույի Գուռէ Խօ-
տէ: Համա ուի տը դայիտը պու ժը ուան-
ուա քօ աուի աշիքար նէ քըն:
- 13 Ար ջիյէ ուա տը պը ու ժը խօռա կաղի
տըքը աուան քօ՝ աուի խօստ, ու չուն լը պա
- 14 լէ: Աւ տուանդտա՛հ Բէնան թային քըր՝ քը
բէռա սըպըն, ու քը ուան պը շէյինէ վաղ
- 15 քըրընէ: Աւ քը հէօքմաթէ ուան պըպա նա-
խօշիթիան սաղ քըրընուա, ու ճընան տէր
- 16 խըստընուա: Աւ նափէ Շըմհունէ փէթըռու
- 17 տանի: Աւ գուռէ Օհպտի Եագուպ ու
պրէյ Եագուպ Հաննա, նափէ ուանան Պօ-
անէրկէս, եանի Գուռէդ կիւրիւլթիյէ, տա-
- 18 նի: Աւ Անտրիասէ, ու Ֆիլիպօսէ, ու փար-
դուլիմէ ու Մէտթէյէ ու թուամայէ ու գու-
ռէ Հալֆա Եագուպէ ու թատայէ ու Շըմ-
- 19 հունէ Վանանի: Աւ Եէհուտայէ Իսխարի,
աուի քի ուի տէսթ տա:
- 20 Մալքի հաթըն. ու տիսա փըռ խալգ ճը-
վանտըն վուսան քօ դաամ խուարընուա գա-
- 21 տիր նէ պուն: Աւ քինկա քի գուսումէ ուի
պըհիստըն. ուապուն քօ աուի պը կըրըն, չը-
- 22 մա քօ պէհըշ պույէ տըկօթը պուն: Աւ աւ
քեաթիպան քօ ժը Գուտսէ հաթը պուն տը-
կօթը պուն քօ՝ Պաալղէպուլէ ուի հէյէ,

- 23 հէմ՝ ժի պը սէրվէրէ ճընան՝ ճընան տէր տը
 խա : Ու ուան լը պալէ պը կազի քըրընէ ,
 պը թէմսիլան խապէր տըտա պը ուանուա ,
 Շ էյթան Շ էյթանէ չամփան տըքարը տէր
 24 խըստըն : Ու էրքը փատիշահիթի քի . լը նալ
 խօտա դէ ճիհէ պուն , աւ փատիշահիթի ,
 25 նըքարը պը մինա : Ու էրքը մալ քի լը նալ
 խօտա դէ ճիհէ պուն , աւ մալ նըքարը պը մի-
 26 նա : Ու էրքը Շ էյթան աուի լը սէր խօ
 ոապույէ ու հաթը ճիհէ պուն , աուի նըքա-
 27 րը պըմինա , լէ բաշէ ուի հաթիյէ : Ու գաթ
 եէքէ նըքարը լը մալա մէր քի պը դէվը ու
 մալէ ուի եաղմա պըքա , ու էրքը ավուլ աւ
 մէոուվէ մէր կըրէնէ տէ՝ ուէ չաղէ մալէ ուի
 28 եաղմա պըքա : Պըոա տըպէմ՝ ժը ոուա , էր-
 քը հէմի կիւնէան տէ պէն ավֆ պուն ժը
 գուռէ մէոուվանուա , ու քիւֆրան , չըգաս քօ
 29 քիւֆր տըքըն : Համա քի քօ ժը տէր հագ
 է Րուհ էլ գուտսէ քիւֆր տէ ժը . ժը ուի-
 ոա գաթ լը էպէտա ավֆ տէ թուն նա պա ,
 իլա ժը էպէտէ հէօքմէոա տէյնտար տը պը :
 30 Չըմա քօ տը կօթը պուն , էրքը Րուհէ նա-
 փաք հէյէ լը հընտուռէ ուիտա :
 31 Րաշէ տի ու պրէյէդ ուի հաթըն , ու լը
 տէրվէ պը սէքընանտընէ՝ շիանտըն ու աուի
 32 կազի տըքըրը պուն : Ու խալգ լը չար ալիյէ
 ուի ոօնըշդի պուն . ու քինկա քօ կօնը ժէ-
 ոա . վահաի տի ու պրէյէդ դա լը տէրվա դա

- 33 տը խուազըն : Ղէվապ տա ժը ուանուա ու
 34 կօ , տի ու պրէյէդ մըն քի՛նէ . ու նազար
 քըր լը սէր ուան քօ լը չար ալիյէ ուխտա ու
 նըշգի պուեն՝ ու կօ . Այաճա տի ու պրէյէդ
 35 մըն : Չըմա քօ քի քօ մէրամէ Խօտէ տըքա ,
 աուիյէ պրէ ու խուշգ ու տիյէ մըն :

ՍԵՐ 4

- 1 Ու տիսա լը պա պահրէտա տէսթ քըր հըն
 քըրընէ , ու լը պալէ փըռ խալգ ճըվանտըն ,
 վուսան քօ աուի լը կէմիտա քէթ ու լը սէր
 պահրէ ունըշտ . ու խալգ հէմիան լը պա պահ-
 2 ըէ լը (զուայիտա) պուեն : Ու պը թէմնիլան
 փըռ դըշգան հին տըքըր ժը ուանուա , ու տը
 3 կօթ ժը ուանուա լը թալիմէ խօտա : Պը՛ պը
 հիտըն , վաճա դօվքըօղ ժը պոյ դօվ քըրընէ
 4 ոապու : Ու պու քի ոխթա դօվ քըրընէ
 հընըքան լը սէր ոէ քէթըն , ու դայրան հա-
 5 թըն ու աուի խուարըն : Ու պաշխասիան լը
 ճիյէ դարաժ քէթըն լը քօ քի փըռ հարի
 թուեն նա պու , ժը գուրիթիյէ հարի թուեն նա
 6 պուենէ զուվա շին պու : Ու քինկա քօ դավ
 քէթ կէրմ պու , ու ժը գուրմ թուեն նա պուենէ ,
 7 հըշք պու : Ու հընըքան քէթըն լը նավա
 ըսթըրիան , ու ըսթըրիան ոապուեն ու խէնը-
 8 գանտըն ուի ու ֆէքի նա տա : Ու հընըքան
 լը արտէ ոընտ քէթըն , ու ոապու մէզըն պու

- Ֆէքի տըտա . ու տը անը պու լը ճիյէ եէքէ
 9 սի , ու եէքէ շէղթ ու եէքէ սատ : Ու ժը
 ուանուա տը կօթ , ժը քէուա քօ ժը պըհիս-
 տընուա կօ հէյէ պրա՛ կօտարի պըքը :
- 10 Ու քինկա քօ աուի թէնէ մա , աուան քօ
 լը պա ուխտա պուն պը տուանդտանուա թէվ ,
 11 փրուս քըրըն ժէ աւ թէմսիլա : Ու ժը ուան-
 ուա կօ , ժը ոուա հաթիյէ տայըն սըրրէ փա-
 տիշահիթիյէ խօտէ զանըն . ու համա ժը ուան-
 ուա քօ ժը տէրվէնըն , հէր դըշդ պը թէմսի-
 12 լա տը պը : Քը պը տիթընէ տէ պըպինըն ,
 ու նա պինըն , ու պը պըհիստընէ տէ պը պը-
 հիսըն , ու տէ ֆէհմ՛ նա քըն , քը նա պը վէ-
 13 կէոըն , ու կիւնէյէ ուան ամֆ պըպա : Ու կօ
 ժը ուանուա . Մւ թէմսիլէ հան նը՞ զանըն ,
 էրքը վուսան է հուն չաման հէմի թէմսիլան
 14 տէ պըզանըն : Վօվ քըրող սէօղէ դօվ տը-
 15 քա : Ու լը սէր ոէտա պուն դօվան աուանըն ,
 լը քօ քի քէլամ՛ դէ աթօղան , ու քինկա քօ
 աուի տը պըհիսըն , Շ էյթան դէ ու լը տըլէ
 ուանտա հաթը աթօղըն քէլամէ տէր տըխա :
 16 Ու լը ճիյէ գարաթան հաթը դօվ պուն ուա-
 նըն , քը քինկա քօ քէլամէ տը պըհիսըն ,
 17 զուվա պը շաղ պունէ գապուլ տըքըն : Ու
 ժը պօյ լը նամ խօտա գուրմ թունն նա պունէ
 թէնէ հընըք զէման տը սէքընըն , ու բաշէ
 քինկա քօ պը սէմէտէ քէլամէ սըխլէթ քի
 էա գանորանտըն քի դէ , զուվա խուար տը

- 18 պրն : Ու լը նազ ըսթըրիան հաթը դօզ
պուն ուանըն . քը քինկա քօ քէլամէ տը պը-
- 19 հիսըն : Համա աթղալէ ուէ տընէ ու խաբ-
խաբօքէ զէնկինիթիյէ լը նազ տը դէվըն ու
քէլամէ տը խէնըդինըն , ու պէ մէյվէ տը պը :
- 20 Ու լը արտէ ոընտ հաթը աթօղան ուանըն ,
քը քէլամէ տը պըհիսըն ու գապուլ տը քըն .
ու մէյվէ տըտըն ժը եէքէ սի ժը եէքէ շէղթ
ժը եէքէ սատ Գաթ :
- 21 Հէմ ժը ուանուա կօ , մէկէր չըրա լը պըն
էօլէկէ եա լը պըն լըհէֆէ տադինընուա դէ ,
նա՞ քի ժը պը լը սէր շամտան տադինընուա
- 22 դէ : Չըմա քի թուենա վէշարդըն դըշդ քի
քօ տէ աշիքեար նա պը , ու դըշդ քի տըղիգա
- 23 քօ տէ նէյէ մէյտանէ : Ժը քէուա քօ ժը
պըհիստընուա կօ հէյէ՝ պրա կօտարի պըքը :
- 24 Ու ժը ուանուա կօ . Մէղէքըն չըքօ հուն
տը պըհիսըն , պը չը էօլէկէ քօ հուն տը բէ-
վըն , պը ուի էօլէկէ տէ պէ ժը ոուա բիվան-
տըն , ու ժը ոուա քօ կօտարի տըքըն տէ զէ-
- 25 տա պըպը : Ժը քէուա քօ հէյէ ժը ուիուա
տէ պէ տայըն ու ժը աուիուա քօ թուենա չի
քօ ուի հէյէ ժի՝ տէ պէժէ սէնտըն :
- 26 Հէմ տը կօթ , փատիշահիթիյէ խօտէ ահ-
վայէ , չալան քօ մէնուզ քի լը արտէ դօզէ
- 27 պըխա : Ու լը շէվ ու լը ոօ խաւտա տըշօ ու
ուա տը պա . ու դօզ շին տըպա ու մէղըն տը-
- 28 պա . աուի նըղանը երքը չալան : Չըմա քի

- Տարի ժը խօ մէյվէ տըտը, ավուլ կիյայէ, ու
 բաշէ սըմպըլէ, ու ժը ուի բէվա դըժա կէնըմ
 29 լը նավ սըմպըլտա : Համա քինկա քօ մէյ-
 վէ տը տը զուվա տասէ տը շէյինէ, չըմա քի
 ոխթա չինանտըն կիյայէ :
- 30 Աւ տը կօթ, փատիշահիթիյէ խօտէ ժը
 չընա պը շըպինըմ, եա պը չը թէմսիլա նը-
 31 շան պըտըմ : Ագա հապէ խարտայէ է. քը
 աւ լը արտէ ոխթա քօ դէ դօվ պուն, լը նա-
 վա արտէ պուն ժը հէմի դօվան բըջուք է :
- 32 Համա քինկա քօ դէ դօվ պուն շին տը պը,
 ժը հէմի փէնջարան ժի մէզըն տը պը. ու կիւ-
 լիյէդ մէզընան դինը, վուսան քօ լը պըն սիյէ
 ուխտա տանընէ դէյոէ ասիւմանուա պաս տը պը :
- 33 Աւ նուա պը թէմսիլա խապէր տը տա պը
 ուանուա քէլամէ քը տը. քէարը պուն ֆէհմ
 34 քըրընէ : Աւ պէ թէմսիլա պը ուանուա դըշդ
 քի խապէր նա տըտա, համա ոխթա խալի
 պունէ հէմի ժի պէյան տը. քըր ժը շակըրտէդ
 խօուա :
- 35 Աւ լը ուէ ոօտա քինկա քօ էվար տը պու,
 ժը ուանուա կօ. լը ալիյէ տըն էմ պը պըհու-
 36 րըն : Աւ խալդ հըշդըն ու աուի չավան քօ
 լը կէմիտա պու, սանտըն. ու բէուա պաշդա
 37 կէմիյէդ բըջուգան ժի հապու : Աւ մէզըն
 ֆըրթուենա քի պայէ պու, ու տալղայան լը կէ-
 միտա դը ժը տը. քըր, վուսան քօ համա դըժա
 38 տը պու պու : Աւ աւ լը ալիյէ բաշէ կէմիյէ

- լը սէր պալիսէ խամտա տրչօ պու. աուի ժը
 խամէ քրորն ու ժէուա կօթըն. եւ՛ խօծա՛
 վա՛հա էմ՛ հէլաք տրպըն հաճէթէ դա նընը :
 39 Ու հէշար պու զայիտի լը սէր պայէ, ու ժը
 պահրէուա կօ, հէշ պը, լալ պը. ու պա սէ-
 40 քընի, ու մէզըն խօշիթի քի պու : Ու կօ ժը
 ուանուա. չըմա՞ հուն վուսան թըուօքըն, չը-
 մա՞ իմանէ ո՛ թուենա, ու փրո պրզտիան ու
 ժը հէվուտուուա տրկօթը պուն, աճապա, ուի
 ա քիյէ քօ հէմ՛ պա ու հէմ՛ պահր ժէուա
 միւթա՛հ տը պըն :

ՍԵՐ 5

- 1 Ու հաթըն ալիյէ տընէ պահրէ լը ոլաթէ
 2 Պատարիյան : Ու քինկա քօ աուի ժը կէ-
 միյէ հաթը տէր, ժը թըրոպան մէտուվ քի լա-
 դա ուի հաթ, քը մուրտար ճընէ ուի հապու :
 3 Վը մէսքեանէ ուի լը թըրոպանտա պու. պը
 զէնճիրան ժի քէս քի նա տըքարը պու աուի
 4 կըրէտը : Չըմա քօ փրո ճարան աուի հաթը
 պու կըրէտան պը գայտան ու պը զէնճիրան,
 զէնճիրան տը գուրըֆանտը պու ու գայտան
 տը շըքէնանտը պու, ու քէսքի նա տըքարը
 5 պու աուի զաֆթ քրորնէ : Չըմա քի լը շէ-
 վէ ու լը ոջէ հէր ՚ի՛ լը նավ թըրոպան ու լը
 ջիյանտա տը գիրա պու. ու աուի խօ պը գէ-
 6 վըրան տը քութա : Վուա քինկա քօ ժը

տուրվա խաայէ տի, պաղիա ու սէճտէ քրք
 7 ժէոա: Պը պըլընտ սաուենտ քի գիրա՝ ու կօ. Չը
 շըղուլէ դա պը մըոա հէյէ եա՛ խաա Գուուէ
 ՄլլահՏթաալայէ, դա պը նապէ խոտէ սօնա
 8 քրքրնէ տըտըմ մը լը խքէնճիյէ մէխը: (Չը-
 մա քի աուի ժէոա տըկօթը պու. Աճ՛ ըուհէ
 9 մուրտար ժը մէոուլէ որը տէր:) Աւ ժէ փըոս
 քրք էրքը նապէ դա չիյէ. ու աուի կօ. նապէ
 10 մըն լէգաոնը, չըմա քի էմ փըոըն: Աւ փըո-
 լալա տըքրըր պուեն ժէոա քօ ուան ժը աւ
 11 տիյարէ տէր նէշէյինէ: Աւ լը ուէ նէղէ
 ջիյէ կառան քի մէղըն խընղիր հապու, քը
 12 տը ջէրիա պուեն: Աւ հէմի ճընան ժէոա ա
 վա քրքրն ու կօն, մը ժը խընղիրանուա պը
 13 շէյին է՛ քը լը ուան էմ պը գէվըն: Աւ էմը
 քրք ժը ուանուա ու քինկա քօ տէր քէթըն
 նափաք ըուհան, լը խընղիրան քէթըն ու կա-
 ոան ժը պաղտէքէ պաղիան լը պահրէ, ու լը
 պահրէտա խանըգին. (գասա տու հաղարան
 14 հա պուեն:) Աւ կավանէ խընղիրան, բալի-
 ան, լը պաժարան ու լը կիւնտան խապէր քը-
 րըն, ու ուան ոապուեն տիթընէ՝ էրքը աւ չը
 15 դըշգէ քօ պու: Հաթըն լը պա խաայէ, ու
 տին աւ պը ճըննէ լը ուի քի լէգաոն հէպու,
 ճըլէ խօ որկըրթըն ու ագըլէ ուի լը սէրիտա
 16 ոօնըշտի պու. ու պըղտիան: Աւ ուան քօ
 տի պուեն ժը ուանուա նագլ քրքրն, էրքը չը
 հաթ լը սէր պը ճըննէ, ու հավալէ խընղի-

- 17 ըսն : Ու ժէոա լաւա քրքրնէ պաշլամիշ
 18 պուն . քը ժը սինօռէ ուան հառը : Ու քին-
 կա քօ աուի լը կէմիյէ քէթ աւ պը ճըննի
 19 լաւա տըքրը ժէոա , քօ բէոա պըպը : Հա-
 մա Խսա աուի պէր նա տա , իլլա ժէոա կօ ,
 հառը մալա խօ ժը դըսումէ խօռա , ու նազլ
 պըքա ժը ուանոա չըքօ խօտէ քրը ու մէր-
 20 համէթ քրը ժը դառա : Ու աւ չու , ու տէսթ
 քրը լը ոլաթէ Թէկափուլիսէ վազ քրքրնէ ,
 չը քօ Խսա ժէոա քրը , ու հէմիան ժի թա-
 21 ճիւպ տը մա պուն : Ու Խսա քինկա քօ տի-
 սա լը ալիյէ տընէ պահրէ պըհուրի , փըռ խալդ
 ճըվանտըն լը պալէ , ու աուի լը քէնարէ պահ-
 22 րէտա պու . Ու վահա մէղընէ ճըվաթան եէ-
 քի նավէ ուի Յայրուս լը պա ուի հաթ . քին-
 23 կա քօ աուի տի՛ քէթ լը լընկա ուի : Ու փըռ
 լաւա տըքրը ժէոա ու տը կօթ , էրքը գիղըքէ
 մըն լը սօն նէֆէստայէ , որը տէսթէ խօ լը
 24 սէր տէյնէ , քը խալաս պըպը ու պը ժի : Ու
 չու բէոա , ու փըռ ճըվաթան լը բէյ ուի տը
 չու պուն . ու ժէոա էղիյէթ տըտա պուն :
 25 Ու լը տուանղտահ սալ ժէ խույն չունտող
 26 լը իլէթ քի պուն ժընըք քի : Վը ժը տէս-
 թէ հէքիման փըռ քըշանտը պու . ու վարի-
 յէթէ խօ հէմի թէլէֆ քրքը պու , ու Ֆայտա
 քի նէ տի պու , լէ հէնի պէթէր պու պու :
 27 Վինկա քօ ժը պոյ Խսայէ պըհիսթ լը նավա
 խալդէ ժը բէշվէ հաթ՝ ու լը ճըլէ ուի քէթ :

- 28 Չըմա քօ լը տըլէ խօտա տը կօթ . էրքը թէ-
նէ լը ճըլէ ուի պը գէվըմ տէ խալաս պըպըմ :
- 29 Ու գուվա խոյն չունտընէ ուի պրիա . ու լը
կէօվտէ խօտա հասիա՝ քը ժը աւ իլէթտէ շի-
- 30 ֆա տի : Ու Իսա գուվա հասիա լը խօ քը
աւ գուվվէթ ժէ ոապու , վէկէոիա լը նավ
- 31 խալգէ ու կօ , քի՞ քէթ լը ճըլէ մըն : Ու շա-
կըրտան կօն ժէնա , տը պինի քօ խալգէ դա տը
ասըրինը . ու տէ ժի , էրքը քի քէթ լը ճըլէ մըն :
- 32 Ու լը չար ալիյէ խօ մէղէ տըքըր քօ պը պի-
- 33 նը էրքը քի՞ քըր աւ դըշդ : Ու ժընըք պըղ-
տիա ու լէրղա , չըմա քի հասիա քօ ժէնա չը
պու , ու հաթ լը պէր ուի քէթ ու հէմի ԴԷԷ-
- 34 դան՝ ոաստը ոաստ ժէնա խապէր տա : Ու Ի-
սա ժէնա կօ . Նա՛ գիղ իմանէ դա՛ դա խա-
լաս քըր , հանը պը սէլամէթէ ու ժը տէրտէ
խօ սաղ պը պը :
- 35 Ու աուի չըգաս քօ խապէր տըտա հընըքան
ժը ալիյէ մէղընէ ճըվաթան հաթըն ու կօն .
էրքը գիղէ դա մըր . հէնի չըմա դահմէթ տը
- 36 տի ժը խօճառա : Համա Իսա քին՛ա քօ պը-
հիսթ աւ խապէրան քօ հաթըն խապէր տան ,
ժը մէղընէ ճըվաթանուա կօ . մէ թըոս գու-
- 37 թէնէ իման պինէ : Ու եէքի պէր նէ տա բէ-
նա չունտընէ , թէնէ փէթըոս ու Նագուպ ու
- 38 պրէյ Նագուպէ Հաննա : Ու լը մալա մէ-
ղընէ հաթ , ու շամաթայէ ու հէմ տի աուան
քօ տը կրիա պուն ու ֆէրիատ տըքըրը պուն :

- 39 Ու լը հընտուռ քէթ՝ ու կօ ժը ուանուա . չըմա՞ հուն շամաթա տըքըն ու տը կըրըն , գու-
- 40 ոըք նէ մըրի է , լէ խամտա տըչօ : Ու աուի մասգարէ տը քըրը պուն , համա աուի հէմիան տէրվէ քըր , ու պը խօռա կըրթ պամ ու տիյէ գուռըք ու ուան քօ բէռա պուն . ու լը վէ քէթ լը քօ քի գուռըք հաթի պու տա դինըն :
- 44 Ու տէսթէ գուռըք է պը կըրթընէ՝ կօ ժէոա . Տալիթա գումի , քը թէրճիւմէ տը պը Ան՝ գիղ
- 42 (ժը դառա տըպէմ՝) ուսպը : Ու զուվա դիղըք ոապու ու տը կէռիա , չըմա քի դասա տուանդտահ սալան պու , ու ուան պը մաթ
- 43 պունէ շաշ պուն : Ու ժը ուանուա գամի թէնպիհ քըր քօ ուիա քէսքի նըղանը . ու կօ քի ժէոա դաամ պըտըն :

ՄԷՐ 6

- 1 Ու ժը ուէ պը ոապունէ հաթը լը ոլաթէ
- 2 խօ , ու շակըրտէ ուի չուն լը բէյ ուի : Ու պու քի լը ոջա շէմուէ տէսթ քըր լը նամ ճէմաթէ ուան հին քըրընէ ու փըռան քինկա քօ տը պը հիսթը պուն , աճէպ տը մա պուն լը սէր թալիմէ ուի . ու տը կօթը պուն աուա դըշդան ժը վիռա ժը՞ քօ , ու ժը ուիառա հաթը տայըն իլմ չիյէ , քը ահվա քէրէմաթան տը
- 3 պըն պը տէսթէ ուիա : Ուիա աւ նաճառ նընը , գուռէ Մէյրէմէ , ու պրէյ Աագուպ ու

- Յօսէս ու Կուտա ու Շըմճունէ, ու խուշ-
 գէղ ուհա լըվըր լը պա մէ նը՞նըն ու լը սէր
 4 ուի խուար տը պուն: Աւ կօ ժը ուանուա.
 փէյղէմպէր քի պէիթիպար նընը, լը պաշգա
 տէր քի, լէ թէնէ լը ոլաթէ խօ ու լը նաւ
 5 խըսումէ խօ ու լը մալա խօտա: Աւ լը ուէ
 դաթ նա տըքարը պու քէրէմաթ քի ժի պը-
 քը, լէ թէնէ լը սէր չէնտ նախօշան տէսթէ
 6 խօ պը տադինընէ սաղ քըր ուան: Աւ ժը
 պոյ իմանսըյլըղիթիյէ ուան թաճիւպ տը քըր,
 ու տը կէոհա պու լը տօռա աւ գասապան ու
 Տին տըքըր:
- 7 Աւ տուանգտաճան ժը խօռա պը կաղի քը-
 րընէ ու ուան տըտօ, տըտօ ժը շիանարնուա
 պաշլամիշ պու. ու ժը ուանուա լը սէր բուճէղ
 8 նափաքան Տէօքմաթ տա: Աւ թէնպիճ քըր
 ժը ուանուա քօ ժը պոյ ուէ դըշղ քի նէսղի-
 նըն. լէ թէնէ ջօվ քի. նա՛ դուր, նա՛ նան.
 9 նա՛ տըրավ լը քէմէրէ խօտա: Աւ շարօգան
 10 քէքըն, ու տու խաֆթան որմէ՛կըրըն՝ կօ: Աւ
 կօ ժը ուանուա, լը մալա քէ քօ Տուն տըչօն
 լը ուէ պը սէքընըն, Տաթա քօ ժը ուէ ոա-
 11 պըն: Աւ ուան քօ ո՛ գապուլ նաքըն ու ժը
 ոռա կօտարի նաքըն, քինկա քօ ժը ուէ ոա
 տը պըն, թօղա լընկա խօ տա ոշինըն ժը պոյ
 շաճատէթիյէ ուան:
- 12 Աւ ուան ոապուն վաղ տը քըրը պուն. քը
 13 Կուտա թօպա պըքըն: Աւ փըռ ճընան տէր

- ար խրսդը պուն, ու փրո նախօշան պր ոուն
 ոուն արքըրը պուն, ու սաղ արքըրը պուն
 14 ուան: Աւ շէրօտիս փատիշահ պրհիստ, (չը-
 մա քօ նավէ ուի աշիքեար պու,) ու ար կօթ
 էրքը շաննայէ թահֆիլէի ժը մըրիան գըյամ
 քըրընէ. ժը պոյ ուի քէրէմաթան ար պրն պր
 15 տէսթէ ուի: Պաշխասիան արկօթը պուն քի
 Խիայէ, ու հընըքան ար կօթը պուն քի Փէյ-
 ղէմպէր քիյէ, եա եէքէ ոգա փէյղէմպէրան
 16 է: շամա քինկա քօ շէրօտիս պրհիստ կօ,
 Աւիս շաննա է սէրէ աուի քի մը ժէ քըր,
 ժը մըրիան գըյամ քըրիյէ:
 17 Չըմա քի շէրօտիս աուի շիանտ շաննայէ
 կըրթ ու կրէտա աուի ու տանի լը հափսէ,
 ժը պոյ շէրօտիս ժընա պրէյ ուի Ֆիլիպօսէ,
 18 չըմա քի աուի ժը խօռա ժըն կըրթ: Չըմա
 քօ շաննա ժը շէրօտիստա ար կօթ էրքը
 ժը դառա ճայիլ նընը ժընա պրէյ խօ կըր-
 19 թըն: Աւ դարաղէ շէրօտիս հասպու բէռա
 ու ար խօստը պու աուի գուշղըն, ու նա ար-
 20 քարը պու: Չըմա քի շէրօտիս ար թըռսիս
 պու ժը շաննա, պր զանըպու էրքը աուի
 սատրղ ու մուգատտէս մէռուվ քի է. ու տէ-
 վէ ուի մէղէ արքըր, ու ժէռա պր կօտարի
 քըրընէ փրո դըշղան արքըր, ու ժը տըլ ժէ-
 21 ա կօտարի արքըր: Աւ քինկա քօ մինասիպ
 ոօ քի պու՝ քը շէրօտիս լը ոյյա մէվլուտէ
 խօ տաթթ արքըր ժը պէյղատանոա ու ժը

- պինսպաշիանոա՝ ու ժը վուճուհէ Ղ'շիլիանոա :
- 22 Աւ քինկա քօ գիղէ շէրօտիայէ հաթ ու բա-
 դրսի, շէրօտիս ու ուան քօ լը սուֆրէտա ու-
 նը շտա տուն փրո պէկէնմիշ պուն. ու փատի-
 շահ կօ ժը գիղըգոա. Ար խուաղ ժը մըն,
- 23 չը քօ տը խուաղի տէ պը տըմ՝ ժը դառա : Աւ
 ժէոա սօնտ խուար քօ. Չը քօ դու ժը մըն
 պը խուաղի, տէ պը տըմ՝ ժը դառա հաթա
- 24 նիվէ փատիշահիթիյէ մըն : Աւ ժի ոապու
 ժը տիյէ խօռա կօ. էղ չը պը խուաղըմ. ուի
- 25 ժի կօ, սէրէ շաննայէ թահֆիլչի : Աւ դու-
 վա Բիղը՝ պը էճէլէ չու լը պա փատիշահէ ու
 կօ. տը խուաղըմ՝ դուվա լը սէր թէփսիքի սէրէ
- 26 շաննա է թահֆիլչի ժը մըռա պը տի : Աւ
 փատիշահ փրո գասավէթ քրը, համա ժը պօյ
 սօնտան ու ժը պօյ ուան աուան քօ լը սուֆ-
 րէտա ոօնըշտի պուն նա խօստ քը ժը խապէ-
- 27 րէ խօ վէկէռէ : Աւ փատիշահ դուվա ճէլ-
 լատ շիանտ ու սէրէ ուի անընոա էմը քրը, ա-
- 28 ուի ժի լը հափսէտա սէրէ ուի ժէ քրը : Աւ
 պը թէփսի քի անի սէրէ ուի ու տա ժը գի-
 ղըքոա, ու գիղըք պրը տա ժը տիյէ խօռա :
- 29 Աւ քինկա քօ շակըրտէդ ուի պըհիտըն, հա-
 թըն լէշէ ուի հէլանին, ու տանին լը թըրպէ :
- 30 Աւ րէսուլան լը պա Խսա հաթըն ճըվան-
 տըն. ու թարիֆ քրըըն ժէոա հէր չը քօ քը-
- 31 րըն, ու չը քօ հին քրըըն : Աւ ժը ուանոա
 կօ, Արըն հուն խօ պը խօ թէնէ լը ճի քի

- Եապանէ, ու հընըք ըահաթ պըն, չըմա քօ
 հաթող ու չունտողան փըռ պուն. ու խուա-
 32 ըրնուա պիլէ ոխթէ ուան թուննա պու: Ա-
 ուան պը կէմիյէ, պը թէնէ ճի քի Եապանէ
 33 չուն: Աւ քինկա ուան տը չու պուն խալգէ
 ուան տին. ու փըռան աուի նաս քըրըն, ու
 ժը հէմի պաժարան բէյա լը ուէ տը պաղիա
 պուն, ու լը պէր ուան կիյան. ու լը պա ուի
 34 ճըվանտըն: Աւ քինկա քօ Խսա սապու փըռ
 խալգ տի, ու ժը ուանուա մէրհամէթ քըր.
 չըմա քօ ոգա միան պուն քօ շըվան ուան
 թուննա. ու տէսթ քըր ժը ուանուա փըռ դըշ-
 դան վաղ քըրընէ:
 35 Աւ քինկա քօ ոխթ պըհուրի, շակըրտէդ
 ուի հաթըն լը պալէ, կօն էրքը աւ ճի Եա-
 36 պան է, ու հէնի ոխթ պըհուրի է: Աւ ուան
 պէրտէ քը հաոըն չար ալի գասապան ու կիւն-
 տան ժը խօուա խուարըն պը քըոըն. չըմա քօ
 լըվըր դըշդ քէ ուան ժը խուարընուա թուն-
 37 նա: Աւ աուի ճէվապ տա ու ժը ուանուա
 38 կօ. հուն պըտըն ժը ուանուա քօ պը խուն: Այօն
 ժէոա, էմ պը չուն ժը տու սատ տինարանան
 պը քըոըն, ու էմ պըտըն ժը ուանուա քօ պը
 39 խուն: Այօ ժը ուանուա, Չէնտ նանէ ո՛ հէյէ
 հաոըն ու մէղէքըն, քինկա քօ սահիթի քը-
 րըն կօն ժէոա, բէնճ նան ու տու մահսի:
 40 Աւ էմը քըր ժը ուանուա քօ լը սէր կիյայէ
 շին ոօնըն պէօլիք պէօլիք, ու սըուա սըուա

- 41 ոօնըշտըն , սատ սատ ու բէնճի բէնճի : Աւ
 առի բէնճ նանան ու առ մահսիան սանտ
 ոասթ լը ասիւմանան նըհէնթ , ու միւպարէք
 քրր , շիքէսթ նանան ու տա շակըրտէդ խօռա
 քը պէր ուան տէյնըն , ու առ մահսի ժի ժը
 42 հէմիանուա փայ քրր : Խուարըն , ու թէր պուն :
 43 Աւ տուանդտահ սէփիէթ փարչա՝ հէմ ժը մահս-
 44 սիան հէլ անին : Աւ խուարողան գասա բէնճ
 հաղար մէռուվ հապուն :
 45 Աւ զուվա էճէլէ քրր ժը շակըրտանուա քօ
 լը գայըղէ պը գէվըն . լը բէշ ուի աւ ալիյէ
 տըն լը Ռէթօայիդայէ հառըն . հաթա քօ աւ
 46 ուի խալգէ պէրտէ : Աւ ժը ուան պը գա-
 47 թանտընէ ոապու լը ջիյէ նըմէ քրրընէ : Աւ
 քինկա քօ էվար պու . ու կէմի լը օրթա պահ-
 րէտա պու ու առի պը թէնէ լը զուայիտա
 48 պու : Աւ առան տի քօ ժը պէր քըշանտընէ
 լը էղիյէթէտա պուն չըմա քօ պա ժը ուան-
 ոա գարչի պու , ու լը ռիսթա տէօրտընճի նօ-
 պէթէ շէվէ , լը սէր պահրէ պը չունտընէ ժը
 ուանուա հաթ . ու տը խօստ ուան պըհուրթըն
 49 պիլէ : Աւ ուան քինկա քօ տին քը լը սէր
 պահրէ տը չու պու , ուան աճըպանտ քօ խէ-
 50 յալէ , ու գիրի քրրըն : Չըմա քօ հէմի ժի
 առի տին , ու պըղտիան . ու առի զուվա խա-
 պէր տա պը ուանուա՝ ու կօ . մէր պըն էղ ըմ
 51 մէ թըռօըն : Աւ ոապու լը կէմի լը պա ուան ,
 ու պա սէքընի . ու հէնի փրո մաթ պու պուն

- լը տրլէ խօտա, ու փրո թաճիւպ մա պուն :
- 52 Չրմա քօ ժը խուսուսէ նանան ֆէհմ նէ քը-
րըն. չրմա քօ տրլէ ուան գալըն պու պու :
- 53 Աւ քինկա քօ աւ ալիյէ տըն պըհուրըն ,
- 54 հաթըն լը տիյարէ Վէնէսարէթէ : Աւ քին-
կա քօ ժը կէմիյէ հաթըն տէր . Բաւէ աուի
- 55 նաս քըրըն : Աւ ժըվըր ու ժը ուէ պաղիան
լը չար ալի գասապան . տէսթ քըրըն պը լը
հէֆան նախօշան անընէ . լը քօ քի տը պը-
- 56 հիստը պուն էրքը աւ լը ուէ է : Աւ լը քօ
քի աուի տը քէթը պու . լը կիւնտան եա պա-
ժարան եա լը գասապան , նախօշան լը մէյ-
տանտա տա տըղինը պուն , ու լաւա տըքըրը
պուն ժէռա . պարէ լը փէշա ճըլէդ ուի պը գէ-
վըն , ու ուան հէմի քը տը քէթը պուն աուի
խալաս տը պու պուն :

ՍԵՐ 7

- 1 Աւ լը պալէ հաթըն ճըվանտըն ֆարիսիան
ու ժը քեաթիպան հընըքան՝ քը ժը Վուտսէ
- 2 հաթը պուն : Աւ քինկա քօ տին հընըքան
ժը շակըրտէդ ուիռա նափաք , եանի պը տէս-
թէ նէ շուշտըն նան տը խուարը պուն գէմմ
- 3 քըրըն : Չրմա քօ ֆարիսիան ու Նէհու-
տիան կըշք հաթա քօ գանձ տէսթէ խօ նա
շօն՝ նանն ա խօն . չրմա քօ թէնպիհէ իխթիա-
- 4 րան տը կըրըն : Աւ ժը շարշիյէ քօ դէն ,

- աւուլ հաժա նէյինէ շուշարն նա խօն . ու
 պաշգա փրո դըշդան հէյը քը դապուլ տը-
 քըն կըրթընէ . եանի շուշարնէ թասան ու
 շէոպան ու ֆըրագէ պախըրան ու լըհէֆան :
- 5 Աւէ չաղէ ֆարիսիան ու քեաթիպան փրոս
 քըրըն ժէ . էրքը չըմա՞ շակըրտէդ դա ոգա
 թէնպիհէ իսթիարան նա չուն , լէ պը տէսթէ
- 6 նափաք նան տըխօն : Մուի ճէվապ տա ու կօ
 ժը ուանոա՝ գանձ փէյղէմպէրիթի քըր Նշա-
 յա ժը պօյ ո՞ միւրայիյան , չափան քօ կօ . աւ
 գափմէ հան պը լէվան ժըմըոա իղղէթ տըքը ,
- 7 ու տըլէ ուան ժը մըն տուրըն : Աւ լը նա-
 ֆիլէ ճիտա ժը մըոա իպատէթ տըքըն , ու
 թէնպիհ ու թալիմի մէոուվան հին տըքըն :
- 8 Թէնպիհէ խօտէ ո՞ պէրտանը ու թէնպիհէ
 մէոուվան տըկըրըն , շուշարնէ շէոպան ու թա-
 սան ու ոգա ուանան փրո դըշդան տըքըն :
- 9 Աւ կօ ժը ուանոա , չը՞ գանձ՝ ժը պօյ թէն-
 պիհէ խօ կըրթընէ՝ թէնպիհէ խօտէ պադալ
- 10 տըքըն : Չըմա քօ Մուսա տէժը , ժը պափ
 ու տիյէ խօոա իքրամ պըքը , ու քի քօ ժը
 պափ ու տիյէ խօոա տըժմինան տըքա աուի
- 11 էլպէթէ տէ պէ գուշդըն : Չամա հուն տէ-
 ժըն , էրքը եէքի ժը պափ եա ժը տիյէ խօ-
 ոա պէժը , աւ դըշդ քօ դու տէ ժը մըն ֆայ-
 տէ պըքի՝ ա- ժը խօտէ-ա գայըն-ա կուրպան
- 12 է , (եանի հէտիյէ է ,) ա- խալա ուրը : Աւ
 հէնի հուն պէր նա տըն ժէոա դըշդ քի քը-

- 13 րընէ պալ կա ժը տիյէ խօռա : Աւ պըթէն
պի՛հէ օ քօ հուն թէնպի՛հ տըքըն քէլամէ
խօտէ պաղալ տըքըն, ու հէնի դըշդան տը-
- 14 քըն քօ ողա ուխա է : Աւ խալգէ հէմիան լը
պա խօ պը կաղի քըրընէ՝ կօ ժը ուանոա . ժը
մըոա կօտարի պըքըն հուն հէմիան ու Ֆէհմ
- 15 պըքըն : Ղա դըշդ քի թուննա քօ ժը տէր-
վէ լը հընտուռէ մէռուվ պըջօ . ու պը քարը
աուի մուրտար քըրընէ, լէ աուան քօ ժը ուէ
դէնը տէր, աուի է քօ մէռուվ մուրտար տը-
- 16 քը : Ժը քէոա քօ ժը պըհիտարնոա կօ հէ-
յէ պրա կօտարի պըքը :
- 17 Աւ քինկա քօ ժը խալգէ, պը դաթանտընէ
քէթը լը մալ շակըրտան ժը խուտուէ թէմ-
- 18 սիլէ ժէ փըոս քըրըն : Աւ ժը ուանոա կօ,
հուն ժի վուսան պէ Ֆէհմ ըն, հուն Ֆէհմ
նաքըն քօ, հէր չը քօ ժը տէրվէ լը հընտու-
ռէ մէռուվ տը չօ, նէ տըքարը աուի մուր-
- 19 տար քըրըն : Չըմա քօ աւ, լը տըլէ ուի նէ
տը չօ, լէ լը դըքէ ուի, ու հէմի դաաման պը
- 20 փաղըժ քըրընէ լը տէր դէ : Աւ տը կօթ
հէր չը քօ ժը հընտուռէ մէռուվ դէ տէր,
- 21 աուի մէռուվ մուրտար տըքա : Չըմա քօ
ժը հընտուռ ժը տըլէ մէռուվան տէր դէն քէօ-
թի ֆըքրան՝ զինայան՝ ֆահշիթիան՝ տըղիդի-
- 22 ան : Ղաթլան՝ թամարեարիթիան՝ եարամա-
ղիթիան՝ հիլէ՝ էտէպղիան՝ քէմ նաղար՝ քիւֆր՝
- 23 քիպիրիթի՝ արսըղիթիան : Էմի աւ եարա-

մաղ դըշդան ժը հընտուռ դէնը տէր, ու մե-
 ոււլան մուրտար տըքըն :

- 24 Աւ ժը ուէ պրուա պու՛նէ՛ հաթ լը սինօռէ
 Տիւրօսէ ու Սիդոնէ ու լը մալ քի քէթ նա
 տըխօսթի պու քօ եէքէ բէ պը հասա, գա-
- 25 տիր նա պու պէ վէշարտըն : Չըմա քօ ժըն
 քի քը գիղըքէ ուի ժը նապար լուհէ էզիյէթ
 տը քըշանտը պու պըհիսթ ժը պոյ ուի . հա-
- 26 թը լը պէր ուի բէթ : Աւ աւ ժընըք Եու-
 նանի ժը ճընսա Սիրօֆինիկ պու, ու լաւա տը
 քըր ժէոա՝ քը ճըն ժը գիղըքէ ուի տէրխէ :
- 27 Խսա կօ ժէոա . Պէրտէ պրա անուլ զառու-
 քան թէր պըպըն , չըմա քի նանէ զառուգան
 սանտըն՝ ու ժը սանոա ավէթըն գանճ նընը :
- 28 Աւ աուի ճէվապ տա ու կօ , Պէլի եա՛ Րապպ ,
 սան ժի ժը հուրըքէ սուֆրայէ զառուգան տը
- 29 խօն : Աւ կօ ժէոա . ժը պոյ ուի սէօղէ հա-
- 30 սը ժը գիղըքէ գա ճըն ոապու : Աւ կաւա
 ժընըք չու լը մալ , ճընէ հաթը տէր , ու գի-
 ղըքէ լը լէհէֆտա տի :
- 31 Աւ տիսա ժը սինօռէգ Տիւրօսէ ու Սիդոնէ
 պը ոապու՛նէ , լը օրթա սինօռէ թիգապօլխէ
- 32 լը պա պահրէ ճ՛էլիլէ հաթ : Աւ ժէոա եէք
 գառ ու փէլթէք մէռուվ քի անին , ու ժէոա
 լաւա տըքըրըն քօ լը սէր ուի տէսթէ խօ
- 33 աէյնէ : Աւ ժը խալգէ ալի քի կըրթ աուի ,
 ու փէչիյէ խօ լը կոյ աուի քըր , ու լը ուէ
- 34 թու քըր , ու ժը զըմանէ ուի կըրթ : Աւ

35 ու ժէռա կօ . Եփֆաթա՝ (եանի վէպէ՛) Աւ
 զուվա կօյէ ուի վէ պու, ու կրրէ զըմանէ ուի
 36 վէ պու, ու ոասթ խապէր տրտա : Աւ ժը
 ուանոա թէնպի՛ճ քրք քօ ժը քէսէոա նա
 պէժըն . համա աուի չողաա քօ թէնպի՛ճ տը-
 քրք ժը ուանոա . ուան հէնի փրո վալ տը
 37 քրքր պուն : Աւ փրո թաճիւպ տը.քրքր պուն
 ու տը կօթը պուն , հէր դըշդ աուի գանձ
 քրք , քը ժը գառանոա պըհիատըն տրտը , ու
 ժը լալանոա խապէրտան :

ՍԻՐ 8

- 1 Աւէ ոօյանտա տիսա փրո խալդ հապու , ու
 ժը խուարընոա դըշդ քէ ուան թուննա պու ,
 կազի քրք շակրրտէդ խօ՛ կօ ժը ուանոա :
- 2 Հէյֆա մը դէ լը սէր ուի խալգէ . չըմա քօ
 նուա սէ ոօ է լը պա մըն սէ.քընին . ու դըշդ
- 3 քէ ուան թուննա խուարընոա : Աւ էրքը
 ուան պրըչի լը մալա խօ պը շէյինըմ՛ , լը ու-
 տա թագաթէ ուան տէ պը պրրա . չըմա քօ
 ժը ուան հընըքան ժը ճիյէ տուր հաթընէ :
- 4 Ղէվապ տան ժէռա շակրրտէդ ուի , լը ուի
 չօլէտա ժըքօ դու տըքարի պը նան ուանան
- 5 թէր քրքընէ . Աւ փրոս քրք ժը ուան , չէնա
- 6 նանէ ու հէյէ , ու ուան կօն , հաթթ : Աւ
 էմր քրք ժը խալգէոա՛ քը լը սէր արտէ ու-

- նին, ու հաֆթ նանան սանտ, շքքք քքք շք-
 քէնանտ ու տա ժը շակրրտանուա քօ լը պէր
 խալդէ տէյնըն, ու ուան տանին լը պէր խալ-
 7 գէ: Աւ հէմ չէնտ մահսիյէ ուան հապու
 ու շքքք քքք, ու էմր քքք քք ուան ժի լը
 8 պէր ուան տէյնըն: Խուարըն ու թէր պուն,
 ու հաֆթ զէնպիլ ժը զէտէ պուն փարչան
 9 հէլանին: Աւ խուարողան դասա չար հաղար
 10 պուն, ու ուան պէրտա: Աւ զուվա լը կէմիյէ
 պը քէթընէ պը շակրրտէդ խօ թէվ՝ հաթը լը
 սինօռէ Տըւանութայէ:
- 11 Աւ ֆարիսիան հաթըն՝ ու տէսթ քրրըն
 բէուա տօղ քրրընէ, ու աուի պը ճառապան-
 տընէ նըչան քի ժը աղիւմանան ժէ տը խօստը
 12 պուն: Աւ աւ լը Մուհէ խօտա ախ քըչանա,
 ու կօ. Մւ սիլսիլէ չըմա նըչան տը խուաղը,
 պըուա տը պէմ ժը ոռա. ուի սիլսիլէյէ հան-
 13 ոա նըչան տէ նէյէ տայըն: Պէրտա ուան,
 տիսա քէթ լը կէմիյէ, ու չու լը ուի ալիյէ
 պահրէ:
- 14 Աւ նան սանտընէ պիր քրրըն, ու լը կէմի-
 տա ժը նան քի բէթըր դըշդ քէ ուան թուն-
 15 նա պու: Աւ ժը ուանուա էմր քքք՝ ու տը
 կօթ. Մէզէքըն, ժը հէվիրէ թըռչէ ֆարի-
 16 սիան ու Հէրօտիսան սագըն պըն: Աւ լը
 նավ խօտա ուան ֆըքքք տը քքքք պուն, ու
 տը կօթը պուն, ժը պօյ նան թուննա պունէ
 17 մէյէ: Խսա զանը ու կօ ժը ուանուա. Չը-

- մա՞ ժը պոյ նան թուենա պուենէ խօ ֆիքրը
 տըքըն . հէժա հուն ֆէհմ նա՞ քըն ու լը պի-
 րա խօ նայընըն , հէժա տըլէ ո՞ հըժքըն :
- 18 Չաճվէ ո՞ հէյէ ու նա պինըն , կոյէ ո՞ հէյէ ու
 19 նա պըհիտըն , ու պիրա խօ նայընըն : Վինկա
 քօ բէնճ նանան լը նալ բէնճ հաղարան մը
 շըքէնանտ , չէ՞նտ գուֆա դըժա փարչան ո՞ հէ-
 20 լանի , կօն ժէոա , տուանդտահ : Աւ քինկա
 քօ հաֆթ նանան լը նալ չար հաղարան մը
 շըքէնանտ , չէ՞նտ գէմպիլ դըժա փարչան ո՞
 21 հէլանի . ու ուան կօն , հաֆթ : Աւ կօ ժը
 ուանոա . լէ շամփան հուն ֆէհմ նա քըն :
- 22 Աւ հաթը լը Պէթսայիդայէ ու ժէոա քէօռ
 քի անին , ու ժէոա լալա տը քըրը պուեն քօ
 23 պը գէվէ լէ : Աւ ժը տէսթէ քէօռ կըրթ ժը
 կուենտ տէր խըստ , թու քըր լը Չաճվէ ուի ու
 տէսթէ խօ լը սէր ուի տանի , ու փըոս տը-
 24 քըր ժէ , էրքը դըշդ քի տը պի՞նէ : Մէղէ-
 քըր՝ ու տը կօթ . Մէոուփան ոգա տարան տը
 25 պինըմ՝ քը տը կէոըն : Տիսա տէսթէ խօ լը
 սէր Չաճվէ ուի տանի , ու աուի նըհէոթըն տա ,
 ու աուի սաղ պու , ու հէր դըշդ աշիքեար տը
 26 տի պու : Աուի լը մալա խօ շիանտ ու կօ .
 լը կուենտ մէ գէվ ու լը կուենտ ժը քէսէոա
 մէ պէժ :
- 27 Աւ Իսա պը շակըրտէդ խօ թէվ ոապու լը
 Ֆիլիպուս հաթը կօթան գաղայէդ Վայսէ-
 ըիյէ , ու լը ոէտա ֆըրս տըքըր ժը շակըր-

- տաննուա՝ ու տը կօթ. Մէնուվան էղ քիյըմ՝
- 28 տէժըն : Ու ուան ճէվապ տան ու կօն. Հաննայէ թասֆիլչիէ Կէժըն, ու հընըքան Ելիայէ պաշգասիան ժը փէյղէմպէրան եէքէ :
- 29 Կօ ժը ուանուա համա հուն էղ քիյըմ տէժըն. ճէվապ տա փէթրոս ու կօ ժէուա. Կուի
- 30 Մէսիհ : Ու ժը ուկ նուա գանձ թէնպիհ քըքքօ ժը պոյ ուի ժը քէսէուա նա պէժըն :
- 31 Ու տէսթ քըր ժը ուանուա հին քըրընէ, էրքը լազըմ է քօ Կուուէ մէնուվ, փըու էղիյէթան պը քըշինը, ու ժը իսթիարան ու ժը պաշ խախաման ու ժը քեաթիպան՝ պէ ոատ պուն, ու պէ գուժտըն, ու լը ոյա սը-
- 32 սէան գըյամ պըքը : Ու -- խապէր աշիքեար տըկօթը պու, ու փէթրոս լը պա խօ տանտ աուի, տէսթ քըր ժէուա գարշի կօթընէ.
- 33 Ու աուի վէկէուիա լը շակըրտան մէղէ քըր. թաղիլ քըր ժը փէթրոսուա ու կօ, լը բէյ մըն հաուը. Եւ Ը էյթան, ջըմա քօ դու դըշդէտ Խօտէ տիւշիւմիշ նաքի, լէ դըշդէտ իսանան :
- 34 Ու խալդէ պը շակըրտէդ խօ թէվ կաղի քըր՝ կօ ժը ուանուա. էրքը եէքի տը խուազը լը բէյ մըն հաթըն պըրա աուի խօ ինքեար պըքը, ու խաչէ խօ հէլինէ ու լը բէյ մըն
- 35 պէ : Չըմա քօ. քի քօ տը խուազը ճանէ խօ խալաս քըրըն, աուի տէ ուունտա պըքը, ու քի քօ ժը պոյ մըն ու ժը պոյ Կնճիլ ճանէ

- խօսուանտա տըքը՝ տէ խալաս պըքը աուի :
 36 Չըմա քօ չը՞ ֆայտէ տէ պըպա ժը մէռուվոա
 էրքը տընէ հէմի դազանճ պըքը ու ճանէ խօ
 37 ուռնտա պըքա : Եախօտ մէռուվ լը պէ-
 38 տէլա ճանէ խօ տէ չը՞ պըտը : Չըմա քի քի
 քօ լը նավա աւ զինաքեար ու կիւնէքեար
 սիլսիլէտա ժը պօյ մըն ու քէլամէ մըն շէրմ
 տըքը . Գուռէ մէռուվ ժի աուի տէ պը շէրմ
 պըքը , քինկա քօ պը սալդանաթէ Պամէ խօ
 39 ու պը մոզգատտէս մէլէքան պէ : Աւ կօ ժը
 ուանոա պըռա տը պէմ՝ ժը ոռա քօ ժըվըր սէ-
 քընանտողան հընըքան հէնէ քօ դաճմա մը-
 րընէ տէ նաս թինըն , հաթա քօ պը պինըն
 փատիշահիթիյէ Խօտէ պը գուվէթ հաթըն :

ՍԵՐ 9

- 1 Աւ բաշէ շէշ ոջան՝ Խսա փէթրոս ու Եա-
 գուպ ու Հաննայէ սանտ , ու աուանան պը
 թէնէ լը սէր ջիյէ քի պըլընտ պըր , ու լը պէր
 2 ուան թէպտիլ պու : Աւ ճըլէդ ուի պէրըդի
 պուն փրո սըփի վուսան քօ լը սէր արտէ գա-
 3 սարճիան նըքարըն վուսան սըփի քըրըն : Աւ
 Իլիա պը Մուսառա ժը ուանոա խույայի
 4 պու , ու պը Խսառա խապէր տըտա պուն : Աւ
 փէթրոս ճէվապ տա ու կօ ժը Խսառա . Եա՛
 խօճա՝ գանճէ ժը մառա քօ էմ լըվըր պըպըն ,
 նուա սէ հօլըքան էմ ջէքըն , եէք ժը դա-

- 5 առա: Չբմա քօ աւ նա տրղանը պու չը տէ
 6 ժը չբմա քօ փրո պրղտիա պուն: Ու ժը
 ուանուա սի քրոող ամուրքի պու, ու ժը ամրէ
 սաունա քի պու ու կօ. Առի է Գուռէ մրն
 7 տէլայի, ժէոա կօտարի պր.քրն: Ու գաֆրլ
 ուան քօ լը տօոա խօ մէղէ քրրն պաշգա
 կէքէ նէ տին, լէ թէնէ Իսա պր ուանուա:
 8 Ու ուան քինկա քօ ժը ջիյէ տը հաթը պուն
 խուարը, թէնպիհ քրր ժը ուանուա քօ տի-
 թրնէ խօ ժը քէսէոա նա պէժրն, հաթա քօ
 գուռէ մէոուլ ժը մրոիան գրյամ պր.քր:
 9 Ու ուան աւ խապէր լը պիրա խօ կրթթրն, ու
 լը հէվ ու տու փրոս արգրոր պուն՝ էրքր
 10 ժը մրոիան գրյամ քրրն ջի՞ է: Ու փրոս
 քրրն ժէ ու կօն. չբմա՞ քեաթիպան տէժրն
 11 էրքր լաղումը ամուլ Իլիա պէ: Ու առի ճէ-
 վապ տա ու կօ ժը ուանուա, պրոա Իլիա ա-
 վուլ դէ հէր գրչդ լը ճիտա դինը, համա չա-
 վան հաթիյէ նրվիսանտրն ժը պոյ գուռէ մէ-
 ոուլ քր փրո գրչդան տէ պր.քչինը ու գրչդ
 12 քի տէ հասապ նա պր: Համա կղ ժը ոուա
 տէժրմ քի Իլիա հաթ, ու չը քօ խօստրն
 ժէոա քրրն, չավան հաթը նրվիսանտրն ժը
 պոյ ուի:
 13 Ու հաթը լը պա շակրտան տի՛ փրո խալդ
 լը տօոա ուան ու քեաթիպան քր տօղ տը
 14 քրր պուն պր ուանուա: Ու զուվա խալդ

- Տէմիան քինկա քօ առի տին շաշ պուն, ու
 լը բէշ պը պաղտանէ սրլափան ժէռա տրտա
 15 պուն: Աւ աւ փրոս քըր ժը քեաթիպան,
 էրքը ջը տօղ հուն տը քըրը պուն պը ուան
 16 ու: Աւ ժը խալդէ եէք ճէփապ տա ու կօ.
 Աւ խօճա մը գուռէ խօ ժը դառա անի քը
 17 լալ բուհէ ուի հէյէ: Աւ առի լը քօ քօ տը
 կըրը՝ լը արտէ տըխը ու քէֆ տըպը ու տը-
 տանէ խօ տը գըրջինը՝ ու հըշք տը պը, ու մը
 ժը շակըրտէգ դառա կօ քի տէր խըն՝ ու ուան
 18 նըքար պուն: Ճէփապ տա ժը ուանուա ու
 կօ. Այ իմանսըղ սիլսիէ, հաթա քինկա տէ
 ժը ուա սապըռ պըքըմ, հաթա՞ քինկա տէ
 19 պը ուա պըպըմ, ժը մըռա պինըն առի: Աւ
 առի անին ժէռա, քինկա քօ բուհ առի տի,
 զուլա տառչանա ուի, ու լը արտէ քէթը պու
 տը կէփըղի ու ժը պալէ ուի փրոս քըր՝ ու կօ.
 20 Չը՞ գաս ոխթ է քօ աւ դըշգ ժէռա պու.
 21 ու առի կօ, ժը զառուդիէ. Աւ առի ժը
 պը հէլաք քըրընէ, փրո ճարան լը ալըրէ
 հէմ լը ափան ալէթ. նուա էրքը տըքարի ժը
 մէռա եարտում պըքը. Աւ Վապոյ լը սէր
 22 մէ պը մէրհամթ քըրընէ: Աւ Վաս կօ ժէ-
 ռա, էրքը տըքարի պալուր քըրընէ, հէր դըշգ
 պը միւմքիւն է ժը առիռա քը իման դինը:
 23 Աւ պալէ գուռըք զուլա դիրա ու կօ. Վան
 դինըմ եւ՞ Վապոյ ժը իմանսուղիթիյէ մըռա
 24 եարտում պըքը: Աւ Վաս քինկա քօ տի

- խաղաղէ պը պաղտանէ տը հաթը պուն ճըվան-
 տըն զայիտի ժը նափաք բուհոա՝ ու կօ . Ան
 լալ ու դառ բուհ էղ ժը դառա էմը տըքըմ
 ժը աւ մէռուվէ տէր պէ , ու հէնի մէ գէվ լը
 25 ուի : Աւ աուի՝ գիրա՝ ու փրո էղէյէթ տա
 ժէոա՝ ու ժէ տէր հաթ . ու գուռըք ոգա
 մըրի պու , վուսան քօ փրոան կօնը՝ էրքը մըր :
 26 Աւ Խսա ժը տէսթէ ուի կըրթ ու հէլ անի
 27 աուի , ու աւ սէքընի : Աւ ոխթա քօ աուի
 քէթ լը մալ շակըրտան պը թէնէ ժէ փրոս
 քըրըն . լէ չըմա էմ նա տըքարը պուն տէր
 28 խըստընէ : Աւ ժը ուանուա կօ . Աւ ճինսէ
 հան միւմքիւն նընը պը հէնի դըշդքի տէր ա-
 29 նին , իլլա պը ոօճի ու պը նըմէճ : Աւ ոա-
 պուն ժը ուէ՝ ժը նալ ճէլիլէ տը պըհուրը
 պուն . ու նա տըխօստ եէքի բէ պըհասը :
 30 Չըմա քօ հին տըքըր ժը շակըրտէղ խօ-
 աա , ու տը կօթ ժը ուանուա . էրքը Վառնէ
 մէռուվ տէ թէսլիմ պըպը լը տէսթէ մէռու-
 վան . ու աուի տէ պը գուժըն . ու քինկա քօ
 պէ գուժտըն՝ լը ոօյա սըսէանտա տէ գըյամ
 31 պըքը : Աւ ուան ֆէհմ նէ տըքըրը պուն աւ
 խապէրան . ու տը թըռսիա պուն ժէ փրոս
 քըրընէ :
 32 Աւ հաթ լը Վաֆարնայումէ . ու քինկա քօ
 քէթ լը մալ , փրոս քըր ժը ուան , էրքը լը
 ոէտա չը խապէր տըտա պուն հուն պը հէ-
 33 վուտուա : Աւ աուան հըքօթ պուն . չըմա

- քօ լը ուէտա ժը մէ քի՞ մէղընը խապէր տըտա
 34 պուն : Աւ կաւա քօ ոօնըչտ՝ կաղի քըր տու-
 անդտան , ու կօ ժը ուանուա . էրքը եէքէ տը
 խուաղը ամուլին պուն , տէ բըջուքէ հէմիան
 35 պըպը ու խաղմէթքեարէ հէմիան : Աւ զա-
 ոուք քի կըրթ ու սէքընանա լը նաւ ուան-
 տա . ու աուի լը պէր խօ կըրթ ու կօ ժը ուան-
 36 ոա : Քի քօ ահվա ժը զառուգան եէքէ դա-
 պուլ տըքը պը նաւէ մըն՝ աուի մը գապուլ
 տըքը , ու քի քօ մը գապուլ տըքը , մը գա-
 պուլ նաքը լէ մը շիանտողէ Գապուլ Գըր :
 37 Ղէվապ տա ժէուա շաննա ու կօ . Աւ խօ-
 ճա մէ եէքէ տի՞ քը պը նաւէ դա ճընան տէր
 տը խըստ ու լը տու մէ նէ տը հաթը պու ու
 աուի մէ նահըչթ , չըմա քօ լը տու մէ նէ տը
 38 հաթը պու : Աւ աուի կօ , ժէ պը կէոըն ,
 չըմա քօ թուեննա եէքէ քօ պը նաւէ մըն
 քերամէթան պըքը . ու զուվա պը քարը ժը
 39 մըուա քէօթի պէժը : Չըմա քօ աւ քօ զը-
 40 տէ մէ նընը ժը ալիյէ մէտայ է : Աւ քի քօ ժը
 ոուա պը նաւէ մըն էրքը հուն է Մէսիհըն՝
 թասքի ավ տը տը վէխուարըն պըուա տըպէմ
 ժը ոուա իւճրէթէ խօ գա տէ վունտա նէքը :
 41 Աւ քի քօ տըտը խուար քըրըն ժը աւ բը-
 ջուքան եէքէ քը ժը մըուա իման դիներն ժէ-
 ոա հէնի գանճ է՝ քօ լը ասդույէ ուիուա գէ-
 վըր քի աշէ պէ ալըգանտըն , ու լը պահըէ
 42 պէ ավէթըն : Աւ էրքը տէսթէ դա՞ գա խուար

- տըքը պըպըռ ու պամէ ժը խօ, չըմա քօ ժը
 դառա դանձ է չօլադ լը հայաթէ քէթըն. նա
 քը տու տէսթէ դա հէպուն, ու լը ճէհէնէմէ
 43 չունտըն լը նաւա աղրէ նէդաֆանտըն: Ար
 քօ քի գուրմէ ուան նա մըրը ու աղրէ ուի
 44 նայէ դաֆանտըն: Աւ էրքը լընկէ դա դա
 խուար տըքը պըպըռ՝ աուի դանձ է ժը դառա
 թօիալ լը հայաթէ քէթըն, նա քը տու լըն-
 կէ դա հապուն՝ ու լը ճէհէնէմէ դու պէյ ա-
 45 վէթըն լը նաւա աղրէ նէդաֆանտըն: Ար քօ
 քի գուրմէ ուան նա մըրը ու աղրէ ուի նայէ
 46 դաֆանտըն: Աւ էրքը ջահվէ դա դա խուար
 տըքը տէրխէ աուի, դանձ է ժը դառա պը
 եէք ջահվ լը փատիշահիթիյէ Խօտէ քէթըն
 նա քը տու ջահվէ դա հապը ու լը ճէհէնէ-
 47 մէ քէթըն: Ար քօ քի գուրմէ ուան նա՝
 48 մըրը ու աղրէ ուի նայէ դաֆանտըն: Չըմա
 քօ հէր քէս պը աղրը դէ խօյ քըրըն, ու հէր
 49 գուրպան պը խօյ տէ պէ խօյ պուն: Խօյ դանձ
 է, համա էրքը պէ դահմ պըպը պը չը՝ աուի
 տէ թէրպիյէ պըպը, էրքը վուսան է հուն
 լը խօտա խօյէ պը բէն, ու պը հէվուտուա
 սէլամէթ պըքըն:

- 1 Աւ ժը ուէ պը աապունէ լը սինօռէ Եէ-
 հուտիան լը ալիյէ տընէ հորտանէ հաթ, ու

տիսա խալգ լը պալէ հաթըն ճըվանտըն, ու
առի չափան քօ առէթէ ուի պու տիսա ժը
ուանուա թալիմ տըտա պու :

2 Աւ Ֆարիսիան պը ճարըպանտընէ ժէ փըռս
տըքըրը պուն ու տը կօթը պուն. էրքը ճա-

3 յիղ է եէքէ, քօ ժը նա խօ պէրտէ : Առի
ճէվապ տա ժը ուանուա՝ ու կօ. Առսա ժը

4 ոռա չը թէնպիհ քըր : Աւ ուան կօնը,
Առսա խն տա դալադնամէ նըվիսանտընէ,

5 ու պէրտանէ : Ճէվապ տա Խսա՝ ու կօ ժը
ուանուա. ժը պոյ հըչք պունէ տըրէ ո՛ նըվի-

6 սանա ժը ոռա աւ թէնպիհէ : Համա ժը իպ-
թիտայէ խալգ քըրընէ Խօտէ աւան մէր ու մէ

7 խալգ քըր, ու կօ : Ժը պոյ ուի մէռուվ
պալ ու տիյէ խօ տէ թէրկ պըքը, ու լը բէյ

8 ժընա խօ հառը : Աւ հէր տույան եէք կէօվ-
տէ պըպըն. ու ժը ուէ բէվա տըտօ նընըն՝ լէ

9 եէք կէօվտէ : Առսա ճօթ քըրընէ խօտէ
10 ինսան պըռա ճիյէ նէքը : Աւ լը մալ շակըր-

տէդ ուի տիսա հէմէն ժը պոյ աւ դըչդ ժէ
11 փըռս քըրըն : Աւ կօ ժը ուանուա, քի քօ

ժընա խօ պէր տըտը ու հէնի եէքէ տըսթիներ,
12 զինա տըքը : Աւ ժըն ժի էրքը մէրէ խօ պէր

տըտը՝ ու պը պաշկասի քի տը զէվուճէ զինա
տըքը :

13 Աւ ժէռա զառուզան անին քը տէսթ տէյնէ
լը սէր ուան, համա շակըրտան տը զայիտի

14 պուն լը սէր անօզան : Աւ Խսա քինկա քօ

- տի, զայիտի ու կօ ժը ուանուա, պէրտըն աւ
 զառուգան պըրա՛ ժը մըռա պէն, ժը ուան պը
 կէռըն, չըմա քօ փատիշահիժիյէ Խօտէ ժը
 15 առէ աւ հառա է: Պըռա տըպէմ ժը ոռա,
 փատիշահիժիյէ Խօտէ քի քօ ոգա զառուգ
 գապուլ նաքը, առի տէ նէ՛ գէվէ լը ուէ:
 16 Աւ զառուգան հէլմէղ քըր ու տէսժէ խօ տա-
 նի լը սէր ուան՝ ու միւպարէք քըր ուան:
 17 Աւ կալա քօ առի ժը ուէ լը ոէ ոապու,
 վահա համբա քի լը բէշ պէղիա պը չօք տա-
 դինընէ ժէ փրոս տըքըր՝ ու տըկօժ, Ա՛ա՛
 խօճայէ գանձ էղ չը՝ պըքըմ քօ ժը էպէտի
 18 հայաթոա վարիս պըպըմ: Աւ Խօա ժէռա
 կօ, ժը մըռա չըմա գանձ տէժի ժը եէք Խօ-
 19 տէ բէժըրր գանձ թուենա: Թէնպիհան տը-
 զանի, դինա մէքը, գաթըլ մէքը, տըղի մէքը,
 տէրէվ շահատէժի մէքը, ու պապ ու տիյէ
 20 խօռա իքըամ պըքը: Աւ առի ճէվապ տա ու
 կօ ժէռա. Ա՛ա՛ խօճա առանան հէմիան ժը
 զառուժիյէ բէվա մը քըր, նուա հէնի չը՝ գէ-
 21 մանիյէ մըն հէյ է: Աւ Խօա լը առի պը
 նըհէռժընէ, հապանա առի, ու կօ ժէռա,
 եէք գէմանիյէ դա հէյ է. էրքը տը խուաղի
 թէքմիլ պուն, հանը հէր չիյէ դա քօ հէյ է
 պը Փըռօշ՝ ու պը տը ժը Փագիրանուա, ու լը
 աղիւմանտա խապնէյէ դա տէ հապը. ու պը-
 22 կըր խաչէ ու որը լը բէյ մըն: Աւ աւ լը սէր
 ուէ սէօղէ պը գասավէթ քըրընէ՛ մէլուէ չու,

- 23 ջրմա քօ փրո վարիյէթէ ուի հապու : Աս
 Խաա լը տօռա խօ սը մէզէ քրքրնէ՝ կօ ժը
 շահրրտաննա ուան քօ համբանէ շաման ղօռ
 է ժը ուաննա լը փատիշահիթիյէ Խօտէ քէ-
- 24 թրնէ : Աւ շահրրտան լը սէր սէօզէդ ուի տը
 աճապան տը պուն . համա Խաա տիսա ճէ-
 վապ տա ժը ուաննա ու կօ , Աճ էվլատան ,
 ջն դաս ղօռէ ժը ուաննա քօ լը սէր խօթիթիյէ
 խօ ումուտէ խօ տանին՝ փատիշահիթիյէ Խօ-
- 25 տէ քէթրն : Վօլայ է քօ տէվէ ժը գուլէ
 տէրդիյէ սը ջօ՝ նա քի ղէնկին սը գէվէ լը
- 26 փատիշահիթիյէ Խօտէ : Աւ ուան հէնի փրո
 տը աճրպանտը պուն՝ ու սը հէվու տուռա տը
 կօթը պուն , նուա հէնի քի տը քարը խալաս
- 27 պուն : Աւ Խաա լը ուան սը նըհէնթրնէ՝ կօ .
 Աւ ժը ալիյէ մէռուվան պէ միւմքիւն է , հա-
- 28 մա լը պէր Խօտէ հէմի դըշդ գօլայ է : Աւ
 փէթրոս ժէռա կօթրնէ տէսթ քրք . վահա մէ
 հէմի դըշդան պէրտան ու լը բէյ դա հաթրն :
- 29 Խաա ճէվապ տա՝ ու կօ . Պրոա տըպէմ՝ ժը
 ոռա , դաթ եէքէ թուենա քօ ժը պօյ մրն եա
 ժը սէմէտէ Խնճիլ մալ՝ եա պրէյան՝ եա խուշ-
 դան եա պավ եա տի եա ժրն եա էվլատան
- 30 եա ղէվիան թէրք քրք : Աւուա լը ասիրէ հան-
 տա սատ գաթ մալան ու պրէյան ու խուշ-
 դան ու տիյան ու ոլէտան ու ղէվիան՝ սը
 թէվլի դաւարանտրնէ . ու ասիրէ տրն քօ տէ
- 31 պէ էպէտի հայաթէ տէ նասթինը : Չրմա քօ

- փրոս ամուլիան տէ պր պրն բաշին՝ ու բաշի-
- 32 նան՝ ամուլին : Աւ ուան լը ալիյէ Վուտսէ
 ու տր պու պուն ու հէժա լը ոէտա պուն ,
 ու Իսա լը պէր ուան տր չու պու , ու ուան
 տր աճրպանտր պուն հէժ տր թրուսիա պուն .
 ու տիսա տուանդտան լը պալէ սանտ , տէսթ
 քրո ժր ուանուա կօթրնէ չը.քօ ժէոա տէ պր
- 33 դամիա : Աւ կօ . վահա էժ լը Վուտսէ ու
 տր պրն , ու գուռէ մէռուվ տէ պէ թէսլիմ
 պուն ժր պաշ իմամանուա ու քեաթիպանուա ,
 ու աուի տէ ժր մրրնուա հէօքմ պր.քրն , ու
 աուի տէ ժր դայիֆանուա թէսլիմ պր.քրն :
- 34 Աւ աուի տէ մասգարա պր.քրն ու պր գութրն
 աուի . ու թու պր.քրն ժէոա ու պր գուժրն ,
 ու լը ոջա սրսէանտա տէ գրյամ պր.քր :
- 35 Աւ լը պալէ չուն գուռէդ Օ,էրէթօսէ Եւ-
 գուպ ու Հաննա՝ ու կօնը ժէոա . Եւ՝ խօ-
 ճա էժ տր խուաղըն , քօ էժ չը .քօ ժր դա
- 36 պր խուաղըն ժր մէոա պր.քի : Աւ աուի կօ՝
 ժր ուանուա , չը տր խուաղըն ժր մրն քր ժր ո-
- 37 ոա պր.քրմ : Աւ ուան կօնը ժէոա , քէրէժ
 պր.քր ժր մէոա քր ժր մէ եէքէ լը ալիյէ
 ոասթէ դա ու եէքէ լը ալիյէ շէիէ դա ո.օ-
- 38 նին լը սալդանաթէ դա տա : Ղէվապ տա Ի-
 սա՝ ու կօ ժր ուանուա , հուն նրպանրն չը տր
 խուաղըն . տր.քա՞րն վէխուն աւ թասէ քօ է-
 ղէտէ վէխում , եւ պր աւ թահֆիլ թահֆիլ
 պրպրն , քօ էղ տէ թահֆիլ պրպրմ ու ուան

- 39 Կօնը ժէռա էմ տըքարըն. Ու Իսա կօ ժը
 ուանոա, աւ թասէ քօ էզ տէ վէխուամ, հուն
 տէ վէխուն ու պը աւ թասֆիլէ քօ էզ բէ
- 40 թասֆիլ պուամ, տէ թասֆիլ պըպըն: Հա-
 մա լը ոասթ ու չափէ մըտա, ոօնըչտըն էմըն
 նընը տայըն. լէ ժը ուանոա տէ պէ տայըն,
- 41 ժը ուանոա քօ հաթիյէ հաղըր պուն: Ու
 քինկա քօ աւ տաս շակըրտէ տընան պըհիս-
 տըն, տէսթ քըրըն զայիտանտընէ լը սէր Նա-
- 42 գուպէ ու Հաննայէ: Ու Իսա լը պալէ կա-
 ղի քըր ուան՝ ու կօ ժը ուանոա, հուն տը
 զանըն ժը դայֆանոա հաթըր կօթան մէղընան՝
 լը սէր ուան հէօքմաթ տաժօն, ու համբայէդ
- 43 ուան զապիտիթի տըքըն ժը ուանոա: Համա
 լը նավ ոտա մուսան տէ նապը, լէ ժը ո՛ քի
 քօ մէղըն պուն տը խուաղը, աւ ժը ոռա խըղ-
- 44 մէթքեար տէ պըպը: Ու ժը ո՛ քի քօ բէչ
 պուն տը խուաղը գուլէ ո՛ հէմիան պըրա պը-
- 45 պա: Չըմա քօ գուռէ մէռուվ ժինա հաթ
 քի ժէռա խըղմէթ պըպը, լէ խըղմէթ պըքը,
 ու ճանէ խօ ժը տէլա փրոան թէլէֆ պըքը:
- 46 Ու հաթըն լը Խրիխայէ, ու աւ՝ շակըրտան
 հէմ պը փրո ճըլաթան քինկա քօ ժը Խրի-
 խայէ ոատը պու պուն, գուռէ Տիմա քէօռ
 Պարթիմափուս լը ոէտա պը ոօնըչտընէ պարս
- 47 տը քըրը պու: Ու քինկա քօ պըհիսա քօ
 Նասրանի Իսա է՝ տէսթ քըր գուրընէ՝ ու կօ-
 թընէ, Նա՛ գուռէ Տալուտ Իսա ժը մըռա

- 48 մերհամէթ պըքը: Աւ փրոան ժէոա տը դա-
 յիաի պուն՝ քօ հէշ պը, Համա աուի հէնի
 փրո՝ եա՛ գուռէ Տափուտ ժը մրոա մերհա-
 49 մէթ պըքը տը գիրա պու: Աւ Խաա սէքընի
 ու էմը քըք քօ աուի կաղի պըքըն, ու
 պը կաղի քըքընէ քէօռէ՝ ժէոա կօնը, փէթ
 50 պը ու ոապը՝ դա կաղի տըքը: Աւ աուի ճը-
 լէ խօ ամէթ ու պը ոապուենէ հաթը լը պա
 51 Խապէ: Ճ՛էվապ տա ժէոա Խաա՝ ու կօ. Չը՝
 տը խուաղի քօ ժը դառա պըքըմ՝, քէօռ կօ
 52 ժէոա, Աա՛ խօճա ջահվէ մըն վէ պէ: Աւ
 Խաա կօ ժէոա հաոը իմանէ դա դա սաղ քըք,
 ու դուվա հաթը վէխուեն, ու լը ոէտա լը բէյ
 Խաա տը չօ պու:

ԱՆԻՐ 11

- 1 Աւ քինկա քօ նէղէ Վութսէ պուն՝ լը
 ֆէթֆագէյէ ու Պէյտանիյէ՝ լը նիղա ջիյէ
 Օէյթուենէ ժը շահրրաան տըտոյան շիանա:
 2 Աւ կօ ժը ոանոա, հաոըն լը կիւնտէ հանա
 քօ լը պէր ո՛ է. ու կավա քօ լը ուէ պը գէ-
 վըն՝ տէ ճահշքի հաթը կրէտան պը պինըն.
 քը լը սէր ուի գաթ քէսքի նէ ոօնըշտիյէ.
 3 վէքըն աուի ու ժը մրոա պինըն: Աւ էրքը
 եէքի պէժը ժը ոռա չըմա՛ աւ դըշդ տըքըն,
 պէժըն քօ ժը խօտիյէ ուխոա լաղըմ է. ու
 4 դուվա լըվըր տէ պը շէյինը աուի: Աւ առւան

- չուն տին ճահչէ լը տէվէ ռէտա լը պէր տէ-
 5 ըէյէ լը տէրվա, ու վէքրորն աուի: Աւ լը
 ուէ ժը սէքրնանտողան Տընըքան կօն ժը ուան-
 6 ուա. Չը տըքրն, չըմա՞ վէտըքրն ճահչէ: Աւ
 ուան չավան քօ Իսա ժը ուանուա էմի քրը,
 7 ժը ուանուա կօն, Աւ ուան պէրտան: Աւ ճահչ-
 շէ անին ժը Իսաուա ու լը սէր ուի ճըլէ խօ
 8 տանին, ու ոօնըշտ լը սէր ուի: Աւ փրուան
 ճըլէդ խօ լը սէր ուէ ոատըխըստը պուն, ու
 Տընըքան ժի ժը տարան կուլիան տը պրըի-
 9 պուն ու լը սէր ուէ ոա տը խըստը պուն: Աւ ժը
 բէշ ու ժը բաշ չունտողան տը դիրա պուն ու
 տը կօթը պուն, ()սաննա պը նավէ Խօտէ
 10 Տաթող միւպարէք պըպը: Պը նավէ Խօտէ
 Տաթող փատիշահիթիյէ պավէ մէ Տալուտ
 միւպարէք պը պը, լը փրո պըլընտա ()սանա:
 11 Աւ Իսա լը Վուտսուշէրիֆէ ու լը տաճարէ
 քէթ, ու լը չար ալիյէ լը Տէմի դըշդան նը-
 Տէնթ, ու Տէնի պէ ոխթ պու պը տուանդ-
 տահան լը Պէյթհանայէ ոապու:
 12 Աւ ոջա տընէ քինկա քօ ժը Պէյթհանայէ
 13 ոա տը պօ պուն պրըչի պու: Աւ ժը տուրվա
 պը փէլըման դրժի տար քի Տէթիլէ տի. Տա-
 թը քօ պէլքի լը ուէ դըշդքի պը պինը ու
 քինկա քօ Տաթը լը պա ուի ժը փէլըման բէ-
 թըր դըշդ քի նէ տի, չըմա քօ ոխթա Տէ-
 14 ժիլան նէ պու: Աւ Իսա ճէվապ տա ու կօ
 ժէուա. Տէնի ժը դա էպէտա եէքէ ֆէգի նա

- 15 Խօ, ու շահըրտէդ ուի սըրհիտարն: Աւ հաթըն
 լը Գուտսէ. ու Իսա լը հէյքէլէ քէթ' ու
 տէսթ քըր տէր խըսարնէ ֆըռօթօղան ու քը-
 ոօղան քը լը նալ տաճարտա պուն. ու տէղ-
 կեահէ սարրաֆան պէլա քըր, ու քիւրսիյէ
- 16 գէվօք ֆըռօթօղան գուլուպանա: Աւ պէր նա
 տըպա պու քօ կէքէ ժը նալ տաճարէ ֆըրագ
- 17 քի սը սըրհուրինէ: Աւ թալիմ տը քըր ու տը
 կօթ ժը ուանուա. Հաթիյէ նըվիսանտըն քօ
 մալա մըն մալա իխատէթէ տէ պէ կօթըն ժը
 հէմի դայֆանուա. համա հուն մաղարայէ տը-
- 18 ղըն քըրըն ուի: Պաշ խախաման ու քեա-
 թիպան սըրհիտարն, ու աուի հէլաք քըրընուա
 ֆուրսէիա քի արամիշ տը քըրը պուն. համա
 ժը տը թըռսիա պուն. չըմա քօ խալգէ հէմի-
 ան լը սէր թալիմէ ուի աճէպ տը մա պուն:
- 19 Աւ քինկա քօ էվար պու՝ ժը պաժէր տէր քէ-
 թըն:
- 20 Աւ լը սըպէտա քինկա քօ ժը ուէ տը սը-
 հուրը պուն, տինը տարէ հէթիլէ քօ ժը գուր-
- 21 մէտա հըշք պուն: Աւ պիրա ֆէթըոսէ հաթ
 ու կօ ժէնա. Եւ խօճա՝ վահա տարէ հէ-
- 22 ժիլէ քօ դա լանէթ քըր հըշք պույէ: Ղէ-
 վապ տա Իսա՝ ու կօ ժը ուանուա. Երբը ի-
- 23 մանէ ո՛ լը սէր Խօտէ սըսը: Վուա սըուա
 տըպէմ ժը ոուա, քի քօ ժը աւ ջիյէյէ հան-
 ոա պէժը՝ ուսըր ու լը պահրէ սըր գէվ, ու լը
 տըլէ խօտա շիֆէ նաքը, լէ իման պինը չըքօ

- պէժը տըսը, տէ պըսը ժէոա՝ չըքօ պէժը :
 24 Ժը պոյ ուի տէժըմ՝ ժը ոռա, չը դըշդ քօ պը
 նըմէճ տը խուաղըն հուեն ու իման դինըն էր-
 25 քը տէ պըսթինըն տէ պը պը ժը ոռա : Ա-
 ոխթա քօ նըմէճ տըքըն էրքը լը պէր քէսէքի
 դըշդ քի ո՛ հէյ է, ամֆ պըքըն, վուսան քօ
 Պամէ ո՛ քօ լը ասիւմանտայ է ամֆ պըքը ժը
 26 ոռա սուճէ ո՛ : Համա էրքը հուեն ամֆ նէ-
 քըն, պամէ ո՛ ժի քօ լը ասիւմանտայ է սուճէ
 ո՛ ժը ոռա ամֆ նաքը :
 27 Ժը ուէ տիսա լը Ղուտտէ հաթըն, ու ա-
 ուի լը տաճարտա քինկա քօ տը կէոիա պու,
 պաշ խախաման ու քեաթիպան ու իխթիա-
 28 րան հաթըն լը պայէ : Աւ կօնը ժէոա. Աւա-
 նան պը չը հէօքմաթէ տը քի, ու քի՛ տա
 ժը զառա աւ հէօքմաթէ աւ դըշդան քըրընէ :
 29 Ղէվապ տա Խաա՝ ու կօ ժը ուանոա, Լ՛ժի
 ժը ոռա դըշդքի վըռս տըքըմ՝ ժը մըռա ճէ-
 վապ պըտըն, ու էզ տէ պէժըմ՝ ժը ոռա՝ պը
 չը հէօքմաթէ էզ տըքըմ՝ աւ դըշդէ հան :
 30 Թահֆիլէ Հաննայէ, ժը ասիւման պու՝ եա
 31 ժը մէռուվան, ճէվապ պըտըն ժը մըռա : Աւ
 աւ լը նավ խօտա տիւշիւմիշ տը պու պուն ու
 տը կօթը պուն, էրքը ժը ասիւմանան էմ պէ-
 ժըն, տէ պէժը, Լէ չըմա՞ հուեն իման նէ
 32 անին ժէոա : Համա էրքը էմ պէժըն ժը
 մէռուվան, ժը խալգէ էմ տը թըռսըն, չըմա
 քօ հէմիան իման տը անի պուն էրքը Հաննա

33 փէյղէմպէր է : Ղէվապ տան ու կօն ժը ի-
սառա . Լյմ նէ տրղանին . ու Խսա ճէվապ
տա ժը ուանուա ու կօ . Լյժի նա պէժըմ , պը
չը հէօքմաթէ էզ տը քըմ աւ դըշդ :

ՍԵՐ 12

- 1 Աւ տէսթ քըր պը թէմսիլան պը ուանուա
խապէր տանէ ու կօթը նէ , Լէք մէռուվ քի
ռազ տանի ու լը տօռա ուի սէնճ քըշանտ ,
ու մահսէրէ քօ լա ու գուլէ ջէքըր , ու աուի
տա տէսթէ փալայան ու աուի չու լը գուր-
- 2 պէթէ : Աւ լը ռիսթէտա խրղմէթքեար քի շիանտ
ժը փալայանուա քը ժը փալայան մահսուլէ
- 3 ռազէ պըսթինը : Համա ուան աուի կըրթըն
- 4 ու քութան՝ ու վալա ռէ քըրըն : Աւ տիսա
պաշգա խրղմէթքեար քի ժի շիանտ , աուի պը
գէվըր քըրնէ պըրինտար քըրըն սէրէ ուի՝
- 5 ու պը ռէզիլ քըրընէ պէրտան : Աւ տիսա
պաշգա քի շիանտ , աուի ժի գուշտըն . ու հէ-
նի փրուան՝ քօ հընըքան գութան՝ ու հընը-
- 6 քան գուշտըն : Աւ բաշէ հէմիան գուռըք քի
ուի տէլալի հապու աուի շիանտ ժը ուանուա՝
կօ քի պէլքի ժը գուռէ մըն շէրմ պըքըն :
- 7 Համա փալայան քինկա քօ տին աուի քօ տը
հաթը պու , կօն ժը հէվուտուա ուիա է վա-
րիս , որըն էմ պը գուժըն ուի , ու միրաս ժը
- 8 մէռա պըպը : Աւ կըրթըն աուի ու գուժտըն ,

- 9 ու ժը ունէն տէր խրատըն աուի: Առա խո-
տիյէ ունէն տէ չը պըքը. տէ պէ, ու փալա-
յան տէ հէլաք պըքը ու ունէն պաշտասիան.
- 10 ու տէ պըտը: Աւ նըվիսէ հան հուն նա
խոնտըն, էրքը աւ գէվըր քօ եափուճիան լը
պէր դըշըքի տա նանին, սէրիյէ ունէն պու:
- 11 Աւիա ժը խոտէ պու ու լը պէր ջահվէ մէ ա-
- 12 ճէպ է: Աւ տը խոտը պուն աուի կըրթընէ՝
համա ժը խալդէ թըռսիան չըմա քօ ֆէհմ
քըրըն քօ աւ թէմսիլա ժը պոյ ուան կօ. ու
աուի պէրտան ու չուն:
- 13 Աւ ժը ֆարիսիան ու հիւտասան հընքան
ժէռա շիանտըն. քը պը խապէր աուի պը կը-
- 14 րըն: Աւ ուան հաթըն, պը ֆէնտ փըռս տը-
քըրը պուն ժէ ու տըկօթը պուն. Աւ խո-
ճա էմ տը զանըն քօ դու ուստի ու ժը պոյ
քէսէ ումուրէ դա նընը, չըմա քօ լը խաթըրէ
քէսէ մէղէ նա քի, իլա ույա խոտէ պը
ուստ հին տըքի, ժը հիւնքեարուա խարաճ
տայըն ճայիղ է եա նա, էմ պըտըն, եանէ-
- 15 տըն: Աւ աուի տըռութիէ պը զանը պունէ
կօ ժը ուանուա, հուն չըմա մը տը ճառապի-
նըն. ժը մըռա տինար քի պինըն, քը պը
- 16 պինըմ: Աւ ուան անին, ու կօ ժը ուան-
ուա, աւ սուրէթէ հան քօ լը ուիայէ է քի է
եա նըվիս, ու ուան կօնը ժէռա է հիւնքեար:
- 17 Աւիլապ տա ժը ուանուա խա ու կօ. Հանըն
աւ քի է հիւնքեարէ՝ ժը հիւնքեարուա պըտըն,

ու աւ քի է Խօտէ է՝ ժը Խօտէաւ պըտըն ,
ու աճըպանտըն լը սէր ուի :

- 18 Աւ գըյամ թու՛ննա կօթող սատուգիան հա-
թըն լը պալէ , ու ժէ փըռս տըքըքը պու՛ն ու
19 տը կօթը պու՛ն : Աս՛ խօճա Մուսա ժը մէ-
ուա նըփիսանտ քօ էրքը պրէյ եէքէ պըմիէ ու
ժը նէ պը հէլէ , ու գուրիյէթ նէ հէլէ , պրէյ
ուի տէ ժընա ուի պըսթիներ , աւ ժը պրէյ խօ-
20 ուա դիւրիյէթ տէրիսէ : Աուա լը պամէ հաթթ
պրէ հապու՛ն , ափուլին ժըն սանտ ու մըր , ու
21 դիւրիյէթ նէ հըշթ : Աւ էքինճի աուի սանտ
ու մըր , ու աւ ժի դիւրիյէ նէ հըշթ , փուսան
22 իւչիւնճի ժի սանտ աուի : Աւ աուի հաթթ
ժի սանտ , ու դիւրիյէթ նէ հըշտըն աւ ժը
23 բաշէ հէմիան ժընըք ժի մըր : Աուա լը ռիւ-
թա գըյամէթէ , քինկա քօ գըյամ պըքըն ,
ժը ուան ժը քի ժանուա տէ ժըն պըպը ա-
ուի , չըմա քօ աուի հաթթան ժի ժըն քըրըն :
24 Ճէփապ տա Իսա ու կօ ժը ուանուա , ժը պոյ
աւ նընը՞ քօ հու՛ն շաշ պու՛նը քը՞ Աէ քի-
թէպան տըղանըն ու նա գուլփէթէ Խօտէ :
25 Չըմա քօ քինկա քօ ժը մըրիան գըյամ պը-
քըն , նա ճամէրան ժըն տըսթիներն , նա ժի
ժընան մէր տըսթիներն , լէ ոգա մէլէքէ ասիւ-
26 ման ըն : Համա ժը պոյ գըյամէ մըրիան՝
քօ գըյամ տըսթիներն , լը քըթէպէ Մուսա-
տա հու՛ն նա՞ խօնտըն լը սէր տըրի՛նէրմ չա-
փան Խօտէ ժէուա կօ , էղ իմ՝ կօ , Խօտէյէ

- Իսրայէլիմ, ու Խօտէյէ Իսադ, ու Խօտէյէ
- 27 Ասդուդ : Ու առի խօտէյէ մրոխան Կընը
լէ սաղան, Կուա հուն փրո շաշըն :
- 28 Ու ժը քեաթիսյան եէքէ հաթ Կօտարի տը
քըր ժը ուանուա ոխթա քօ ուան տող տը քը-
րը պուն, քինկա քօ տի էրքը դանձ ճէվապ
տա ժը ուանուա, փրոս քըր ժէ ու Կօ, թէն-
- 29 պիհէ ախուլին քի՞ ժան է : Ու Իսա Կօ ժէ-
ուա ժը հէմիան ախուլին ուիա է . Կօտարի պը-
քը եա՛ Իսրայիլ, Խօտէյ ու Ալահէ մէ եէք-
- 30 Խօտէ է : Ու տէ պը հուպինի Խօտէ ու Ալ-
լահէ խօ ժը հէմի տըլէ խօ, ու ժը հէմի մու-
ճիտէ խօ . ու ժը հէմի Փըքրէ խօ, ու ժը հէ-
մի դուլէթէ խօ . ուիա է թէնպիհէ ախուլին :
- 31 Ու իքինձի ոգա ուիա, հալալէ խօ ոգա խօ
տէ պըհուպընի, ժը ուանան բէթըր մեղըն
- 32 թէնպիհէ թուննա : Ու քեաթիսյ Կօ ժէուա,
խօշ՝ եա՛ խօճա, դա ոաստ Կօ, քի Խօտէ եէ-
քէ, ու ժը ուի բէթըր պաշգասի քի թուննա :
- 33 Ու առի ժը պիւթիւն տըլէ, ու ժը պիւթիւն
գուլէթէ, ու ժը պիւթիւն Փըքրէ հուպան-
տըն, ու հալալ ոգա խօ հուպանտըն, ժը հէ-
մի ողջակէղան ու ժը գըրպանան բէթըր է :
- 34 Ու Իսա քինկա քօ տի, պը ագըլ ճէվապ տա,
Կօ ժէուա, ժը փատիշահիթիյէ խօտէ տուք
նընի, ու հէնի պաշգասի քի ճուրհաթ նէ տը
քըր ժէ դըշդ քի փրոս քըրընէ :
- 35 Ա՛էվապ տա ու Կօ Իսա, կալա քօ լեաա-

- Ճարտաս հին տրքրո . Քեաթիպան չալա՞ տե-
- 36 ժրն քօ Մէսիհ գուռէ Տալուտ է : Ու Տա-
 փուտ պը խօ պը Րօւհէլ գուռու տէժը , Րապպ
 ժը Րապպէ մրոա կօ . Վը ալիյէ սաղա մը ոօ
 նի՛ հաթա քօ տրժմընէդ դա բէլ քըրընէ դա
- 37 պըքըմ՝ : Նուա էրքը Տալուտ պը խօ աուի
 Րապպ տէժը , չալա՞ն գուռէ ուի տրպը , ու ժը
 խալդէ փրոան ժը տըլէ խօ ժէոա կօտարի տրքրո :
- 38 Ու տըկօթ պը հին քըրընէ լը թալիմէ խօ
 տա . Սաղընըն ժը քեաթիպան ուան քօ տը
 հուպինըն պը ճըլէ գանձ կէոանտըն ու լը չար-
- 39 շիանտա սըլալան : Ու լը ճէմիաթտա քիւր-
 սիյէ ալուլին , ու լը տաոթանտա ճիյէ պը լըն-
- 40 տան : Ուան քօ մալա ժընէպիյան տը խոն ,
 ու ժը պօյ խույայի պունէ նըմէճէ խօ տըրէժ
 տըքըն , ուան հէնի փրո տէ հէօքմ պըպըն :
- 41 Իսա լը պէր խաղնայէ սէքընի՛ տը նըհէոթ
 էրքը չալան խալդէ լը խաղնայէ մանգըրէ պա-
 խըր տավէ ժը , ու փրո խօրդան փրո դըշդ
- 42 ալէթըն : Ու Փագիր ժընէ պի քի հաթ՝
 ու տու փուլըքան ալէթ , քը մանգըր քի տը-
- 43 քը : Ու շակըրտան լը պալէ կաղի քըր ու
 կօ ժը ուանոա . Պրոա տը պէմ՝ ժը ուա , քը
 աւ Փագիր ժընէպի լը խաղնէյէ ալէթողան
- 44 ժը հէմիան փրո ալէթ : Չըմա քօ հէմիան
 ժը զէտէ պունէ խօ ալէթըն , համա ժընըքէ
 հան՝ ժը Փագիրիթիյէ խօ՝ հէր չըքի ուի հա-
 պու , մալէ խօ հէմի ալէթ :

ՍԷՐ 13

- 1 Աւ քինկա քօ ժը տաճարէ տէր տը հաթ՝
 ժը շակրոտէ ուխոա նէքէ ժէոա կօ . Ան խօ-
 ճա պրնէն չաժան գէժըր ու չը թիւրլիւ պի-
- 2 նանըն : Ղէժապ տա ժը ուանոա Իսա՝ ու
 կօ . տը պի՛նի աւ գէժըրէդ միզընան , պրոա
 տըպէ՛մ ժը ոռա , քօ տէ նամինա գէժըր լը
 սէր գէժըր լը ուէ՝ քօ տէ նէյէ հէլօշանտըն :
- 3 Աւ քինկա առի լը ջիյէ Օէյթոնէ լը
 պէր տաճարէ ոօնըշտի պու , փրոս քըրըն ժէ
 պը թէնէ փէթրոս ու Ապուպ ու Հաննա
- 4 ու Ընտրիա : Պէժը ժը մեոա՝ քինկա տէ
 պրպը առի , չը՞ նըշան տէ պրպը՝ ոխթա
- 5 թէքթիլ պունէ աւ հէմի դըշդան : Ղէժապ
 տա Իսա ու կօ ժը ուանոա , Սադընըն քօ եէ-
- 6 քէ ո՛նէ խաբիւնը : Չըմա քօ փրոան տէ պէն պը
 նալէ մըն , ու պէժըն էրքը էղ լմ՝ Մէսիհ , ու
- 7 փրոան ժի տէ շաշ պըքըն : Համա քինկա քօ
 պը պըհիտըն դաժղան ու տէնկէ դաժղան պիրա
 խօ մէ կիւհէղն չըմա քօ լապը՛ է պուն . հա-
- 8 մա հէժա ախըր նընը : Չըմա քօ միլէթ տէ
 լը սէր միլէթ ու փատիշահիթի լը սէր փա-
 տիշահիթի տէ ոապը , ու ճի՛ ճի՛ գէլղէլէյան
 տէ պը պըն , դալայիան ու վէլվէլէյան , համա
- 9 աւ հէմիան իՖթիտայէ հէշանտըն ըն : Սա-
 դընըն հուն լը սէր խօ , չըմա քօ ո՛ ժը ճը-
 վաթմանոա տէ թէտլիմ՝ պըքըն ու տէ պէնը

- քուժան, ու լը սէր վալիյան ու փատիշահան տէ պը սէքընըն ժը պոյ մըն, ժը ուան-
- 10 ուա ժը պոյ շահատէժի քըրընէ: Աւ ժը հէմի դայիֆանուա լաղըմ է քօ ավուլ Ինճիլ
- 11 պէ վաղ պուն: Համա ոխժա քօ ո ժը թէսլիմ պունուա պըպըն, հունէ տէ չը պը պէժըն ժը ավուլտա դամ մէ՛ խուն, ու ախշիւմիշ մէ պըն, լարին ժը ուա ուէ սաաթէ չը քօ դէ տայըն՝ աուի պէժըն. չըմա քօ խապէրտան
- 12 հուն նընըն, իլա Վուհ էլ գուտս է: Պըրէ պրէյէ տէ ժը մըրընուա թէսլիմ պըքը, ու պավ գուռէ, ու աւլատան տէ լը սէր պավան
- 13 ուա պըն, ու տէ պը գուժըն ուան: Աւ ժը պոյ նավէ մըն ժը հէմիան տէ իքրահ պըպըն. համա աւ քի հաթա բաշէ սապըր տըքա ա-
- 14 ուի տէ խալաս պըպը: Աւ քինկա քօ տըպիներն իքրահիժիյէ խարապ պունէ, քը լը ճիյէ ճայիլ նէ պունէ տը սէքընը (աւ քօ տը խոյներ պրա ֆէհմ պըքը) վէ չաղէ ուան քօ լը Ահհուտիսթանտա նը պըրա լը ջիյան պը ուէ-
- 15 վըն: Աւ աւ քի լը սէր խանի է պըրա նէյէ խուարի լը մալ ու նէ գէվը լը հընտուռ ժը
- 16 մալա խօ դըշդ քի հէլ անընուա: Աւ աւ քօ լը գէվիտա է, պըրա վէ նէկէնը ճըլէ խօ սան-
- 17 տընուա: Համա վա՛յ ժը ուանուա քօ համ-
- 18 լանը ու ջըջըք տայօղն ուէ ոջանտա: Տուա
- 19 պըքըն քօ լը զըվոտանտա նէ պը: Աւէ ուայանտա վուսան սըխէժ տէ պըպը քը ժը ա-

- վույն խալց քրքրնէ մախուգէ Խօտէ հաթա
 նուա վուսան նէ պու, ու նէ ժի տէ պրպր:
- 20 Աւ էրքր խօտէ գրն նէ քրքր պու ուէ ոջան՝
 գաթ ճան քի խալաս տէ պրպա, համա ժը պջ
 պրժարթիյան՝ ուան քօ պրժարթ, ուէ ոջան
- 21 գրն քրք: Աւ լը ուէ չաղէ էրքր եէքէ ժը
 ոուա պէժը, էրքր վահա լը վըր է Մէսիհ եա
- 22 լը ուէ, պավուր մէ քրն: Չըմա քօ տերէվ
 Մէսիհան ու տերէվ փէյղէմիգերան տէ ու-
 պրն, ու նշանան ու ալամաթան տէ պրքրն,
 քր էրքր միւմքիւնէ պրժարդիան ժի պաշ պր-
- 23 քրն: Համա հուն սաղրն պրն, վահա ժը
 ալուլ մը ժը ոուա կօ հէմիան:
- 24 Համա ուէ ոջանտա լը բաշա աւ սրխէ-
 թան, ոօ տէ դարի պրպր, ու հիվ տէ ոօհ-
- 25 նիէ խօ նէտը: Աւ լսթէրէ աղիւմանան տէ
 պր ոըժրն, ու լը աղիւմանտա պուն գուլվէ-
- 26 թան տէ թէվ կէոըն: Աւ վէ չաղէ հաթրնէ
 Գուռէ մէոուվ պր գուլվէթ ու պր փրո իղ-
- 27 դէթէ լը ալրանտա տէ պրպինըն: Աւ վէչա-
 ղէ տէ մէլէքէ խօ պրչէյինը ու պրժարդի է
 խօ ժը չար պայան, ժը փառէ տրնէ է հաթա
- 28 փառէ աղիւմանան տէ պր ճըվինը: Վուա
 հուն ժը տարէ հէժիլէ թէմսիլ քի հին պրն,
 քինկա քօ հէնի կուլիէ ուի նէրմ ըն, ու
 փէոչըմէ խօ տեր տրխը, տը զանըն քօ հալին
- 29) նէղ է. Մվհա ժի հուն՝ քինկա քօ տը պինըն
 աւ հէմի դըշգան պուն, պրզանըն քօ նէզէ լը

- 30 պէր տարիան : Պրուտ տըպէմ ժը ոռա , էր-
քը աւ՝ սիլսիլէյէ հան տէ նէ պըհուրը՝ հաթա
31 քօ աւ հէմի դըշդան պըպը : Աղիւմանան ու
արա տէ պը պըհուրըն , ու քէլամէ մըն տէ
32 նէ պըհուրըն : Համա ժը պոյ ուէ ոյէ ու
սաաթէ եէքէ նըղանը , նէ լը աղիւմանտա պուն
33 մէլէքան ու Վուռլէ թէնէ Պապա : Սագըն
պըն , հէշար պըն ու տուա պըքըն , չումա քօ
34 նըղանըն ոխթ քինկա է : Հավան քօ լը
գուրպէթէ չունտող մէռուվ քի մալա խօ
պէրտը , ու ժը գուլէդ խօռա հէօքմաթ պրտը ,
ու ժը հէր քէսէռա շըղուլէ խօ , ու ժը գա-
փուճիռա թէնպիհ պըքը քօ հէշար պըպը :
35 Վուա հէշար պըն չումա քօ նըղանըն քինկա
դէ խօտի է մալէ , էվարէ եա նիվէ շէվէ , եա
36 տիք պանտանէ՝ եա սըպէ : Վա պը քի խալֆ
37 պէ՝ ո՛ լը խալէտա պը պինը : Համա չը քօ
ժը ոռա տը պէմ , ժը հէմիանուա տը պէմ ,
հէշար պըն :

- 1 Աւ բաշէ տու ոյան փասիհ ու ֆէթիք
խուարըն պու . պաշ իմաման ու քեաթիպան
արամիշ տըքըրը պուն՝ քօ չավան՝ պը ֆէնտքի
2 աուի պը կըրըն պը գուժըն : Աւ տը կօթը պուն ,
լը ուի պայրամտա նէպը , քը լը գալմտա նէ
3 պը քօ վէլվէլէ քի պըպը : Աւ աուի քինկա

- քօ լը Իննթանիատա լը մալա Շ ըմհունէ ու-
 յուդտա լը սուֆրէտա ոօնըշտի պու, ժըն
 քի հաթ՝ քը շուշաքի փրու պը գըյմէթ ու
 պուհա բունէ նարդոսիէ ուի հապու. շըքանա
 4 աւ շուշայէ ու լը սէր սէրէ ուի ուէթ: Աւ շա-
 կըրտան զայիտին ու տըիօթը պուն, չըմա՞ լը
 5 նաֆիլէ ճիտա չու աւ ոուն: Վը ժը սէ սաա
 տինարան բէթըր տըքարը պու պըհաթանա
 Փոօթըն ու ժը ֆադիրանոա պը հաթա տա-
 յըն աւ ոուն, ու ժէոա տը զայիտի պուն
 6 փրո: Աւ Իսա կօ ժը ուանոա, պէրտըն ա-
 ուի, չըմա՞ բահաթսիղ տըքըն, չըմա՞ քօ շը-
 7 զուլ քի գանճ աւ քըր ժըմրոա: Պադիրան
 հէր չաղ պը ոուա նը ու քինկա քօ պը խուա-
 զըն տըքարըն ժը ուանոա գանճիթի քըրըն,
 8 համա էղ հէր չաղ պը ոուա նընրոմ: Աւ ժը
 տէսթէ խօ հաթընէ քըր, ժը ափուլ կէօվտայ
 մըն ոօն քըր ժը պոյ նշանէ քէֆէն պունէ:
 9 Պըոա տը պէմ՝ ժը ոուա լը հէմի տընէտա լը
 քօ քի աւ Ինճիլէ հան պէ վաղ պուն՝ քը-
 րընէ աւ ժընըք ժի ժը պոյ զիքրա ուի տէ
 պէ կօթըն:
 10 Աւ ժը տուանդտան եէքի Ղուտայէ Իս-
 խարի՝ չու լը պա պաշիմաման քօ աուի ժը
 11 ուանոա թէսլիմ՝ պըքը: Աւ ուան քինկա քօ
 պըհիտըն՝ շաղ պուն ու ժէոա տըափ տայը-
 նէ վաա քըրըն. ու մէղէ տըքըրը պու քօ ա-
 ուի չափան պը ֆուրսէնաքի տէսթէ ուան պըտը:

- 12 Ու ոչյա ամուլէ ֆէթիր խուարրնէ՝ քօ փաս-
սէհէ սէրժէ տըքըրը պուն, շակըրտան կօնը
ժէնա, լը քօ տը խուաղի քօ էմ հառըն ժը
- 13 դառա փասսէհէ հաղըր պըքըն քօ պըխույ: Ու
աուի ժը շակըրտան տույան շիանտ ու կօ ժը
ուանուա. հառըն լը պաժէր, ու քինկա քօ լը
պաժէր տը գէվըն մէռուվ քի լադա ո՛ տէ պէ
քը լը սէր բըշդա ուխտա ճէռէ ավէ տէ պը-
- 14 պը, լը բէյ ուի հառըն: Ու աուի լը մալա
քի քօ պը գէվէ պէժըն ժը խօտիյէ մալէնա,
խօճա տէժը, լը քօ է միսաֆըռխանէ՝ քը լը
ուէ պը թէվլի շակըրտէդ խօվա փասսէհէ պը-
- 15 խում: Մէ ժի ժը ոռա ատըլանտըն մէղըն
օտա քի թագա ժօրին տէ նիշան պըտը, լը
- 16 ուէ հաղըր պըքըն ժը մէռա: Ու շակըրտէդ
ուի չուն հաղըր քըրընէ, լը պաժէր հաթըն,
ու չավան քօ ժը ուանուա կօ՝ վուսան տին.
ու փասսէհէ հաղըր քըրըն:
- 17 Ու կավա քօ էվար պու պը տուանդտան հաթ:
18 Ու քինկա քօ ոօնըշտըն՝ ու հէժա տը խուա-
րը պուն, խաս կօ. պըռա տը պէմ ժը ոռա,
ժը ո՛ եէքէ քը նուա պը մըռա տը խօ, տէ մըն
- 19 տէսթ պըտը: Ու տէսթ քըրըն դասավէթ
քըրընէ ու եէքա եէք կօթընէ, սաճըն էղ նէ
- 20 պըմ, ու աուէ տըն սաճըն էղ նէ պըմ: Մէ-
ուի ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա. ժը տու-
անդտան եէքէ՝ տէսթէ խօ պը մըռա լը սահա-
- 21 նէ լէ քըրողը: Պըռա Վուռէ մէռուվ տը-

չօ չափան քօ ժը պոյ ուի հաթա նրվիսան տրն, համա վայ ժը աւ մէռուվաա քօ պը տեսթէ ուի Գուռէ մէռուվ տէ պէ թէսլիմ պուն. ժը աւ մէռուվաա զա նէ պանա, ժէռա հէնի խէր պու :

22 Աւ կափա քօ ուան տը խուարը պուն Խսա նան սանա, միւպարէք քրը ու շըքէնանա՝ տա ժը ուանա, ու կօ. պրսթիներն, աւ է թէ-

23 նէ մըն : Աւ թասէ սանա՝ շըքը քրը ու տա ժը ուանա. ու հէմի ժի ժէ վէխուարն :

24 Աւ կօ ժը ուանա, ուիա խույնա մըն է ահտա նոյէ՝ քը ժը պոյ փրոան դէ որժանտրն,

25 Պրոա տը պէմ ժը ոաա, հէնի ժը մահսուլէ մէվ զա տէ վէ նախում, հաթա լը ուէ ոյէ՝ քօ լը փատիշահիթիլէ Խօտէ աուի նու տէ վէխում :

26 Աւ ուան իլահի քի պը խօնտրնէ՝ լը ջիլէ

27 Օլէթուենէ ոապուն : Աւ Խսա կօ ժը ուանա, հուն հէմիան ժի իշէվ տէ ժը մըն խուար պը պրն, չումա քօ հաթը նուխանտրն, շրվա նէ տէ պրխրմ ու միան տէ պէլա պը պրն :

28 Համա բաշէ դըյամ քրորնէ մըն ժը ու բէշ լը

29 Ղէլիլէ տէ հառլմ : Ղէվապ տա Քէթրոս՝ ու կօ ժէռա. ֆարաղը հէմի ժի խուար պրն,

30 համա էղ նա : Աւ Խսա կօ ժէռա, պրոա տը պէմ ժը դառա էրքը դու ժի լը ուէ շէվէ լը բէշէ պանտանէ տիքան տու ճարան՝ մը սէ

31 ճարան տէ ինքեար պըքի : Համա աուի հէ-

Նի փրո ինաա տը քրք ու տը կօթ, էրքը պը
դառա մըրըն ժի լազում պըպը՝ էզէ դա ին-
քեար նա քում, ու հէմիան ժի վահա տը կօ-
թը պուն :

- 32 Աւ հաթըն ուէ կիւնտէ քօ նապէ ուի Վէթ-
սէման պու, ու կօ ժը շակըրտանա, լըվըր պը
33 սէքընըն հաթա քօ էզ նըմէճ պըքում : Աւ
սանա պը խօռա փէթըտէ ու Եագուպէ ու
Հաննայէ, ու տէսթ քրք գասապէթ քըրընէ
34 ու դէմ քըշանտընէ : Աւէ չադէ կօ ժը ուան-
աւ. Ղանէ մըն գասա մըրընէ պը գասապէթ
35 է, լըվըր պը սէքընըն ու հէշար պըն : Աւ
հընըք լը բէշ չու, ու լը սէր ոույա խօ լը
արաէ փէթ, ու տովա քրք, էրքը գապիլ է,
36 աւ սաաթ ժէ պը պըհուրէ : Աւ կօ, Եա՛
ապպա Պապա լը ճէմ դա հէր դըշդ պը միւմ-
քիւն է, աւ թասէ հան ժը մըն պը պըհուր,
համա նա քօ չավան քօ էզ տը խուազում, լէ
37 չավան քօ դու տըխուազի պըռա պըպը : Աւ
հաթ ուան լը խապէտա տի, ու ժը փէթըտա
կօ. Ե ըմհուն խապէտա տըչի, սաաթ քի հէ-
38 շար սէքընէ դու գատիր նէ՞ պույ : Հէշար
պըն ու տովա պըքըն քը լը թէրճիւպէյէ
նէ գէվըն, պըռա բուհ հազըր է՝ համա թէն
39 դայիֆ է : Աւ տիսա չու տովա քրք, ու
40 համան աւ խապէրան կօ : Աւ վէկէոիա՝ ու
տիսա ուան լը խաւէտա տի. (չումա քօ ջահ-
վէդ ուան կըրան պու պուն,) ու նա տը զանը

- 41 պուն քօ չը ճէվապ պը տրն ժէռա: Ու ճա-
րա սրսէան հաթ, ու կօ ժը ուանռա. ժը վէ
բէվա խաւտա հառըն ու ըահաթ պրն, չըմա
քօ ախրը կըհիշդ, հաթը սաաթէ, ու վահա
Գուռէ մէռուվ լը տէսթէ կիւնէքեարան դէ
42 թէսլիմ պուն: Ուապրն էմ հառըն. վահ-
հա նէղ պու. աւ քի տէ մըն տէսթ պրտը:
43 Ու զուվա հէժա քօ աւ խապէր տը տա՝
ժը տուանդտան եէքէ քօ նավէ ուի Նէհու-
տա պու հաթ, ու բէռա փրո գալապալըղ պը
քէրան ու պը ջօվան ժը պաշ իմաման ու ժը
44 քեաթիպան ու ժը իսթիարան: Ու աուի
թէսլիմ քրրօղ ժը ուանռա նըշան քի տա
պու ու կօթը պու քի քօ էղ ռամիսըմ, աւ
45 է, աուի պը կրրըն ու փէթ պրպրն: Ու զու-
վա պը նէղ պունէ՝ կօ ժէռա. Նա՛ խօճա խօ-
46 ճա, ու աուի ռամիսա: Ու աուան տէսթ ա-
47 վէթըն աուի՝ ու կրթթըն աուի: Ու լը պա ուի
ժը սէքրնանտօղան եէքէ՝ քէրէ խօ քրշանա
ու խրսա լը խաղմէթքեարէ պաշ իմամէ ու կօ-
48 յա ուի ժէքրը: Ու Խսա ճէվապ տա՝ ու կօ
ժը ուանռա. սաքի լը սէր տրղան հունն ռա-
պուն պը քէրան ու պը ջօվան մը կրթթընէ:
49 Ա է չաղէ շակրտան կըշք աուի պէրտան ու
50 ռավիան: Հէր չաղ էղ լը պա ո՛ պում, ու
լը տաճարտա մը հին տըքրը. ու ո՛ մը նէ կրթ-
թըն, համա ժը պօյ քրթէպէ փէյղէմպէրան
51 թէմամ պունէ ահվա պու: Ու խօրթ քի

- լը բէյ ուի տը չօ պու՝ լը սէր չըփլախ թէնէ
 խօ շարշէվքի լէֆանտ, խօրթան աուի կըրթընօ:
 52 Եւ ժի շարշէֆէ պէրտա՝ չըփլախ ժը ուան
 ուափի:
 53 Աւ Խսա պըրըն ժը պաշ իմամնա, ու հէմի
 պաշ իմաման ու քեաթիպան ու իսթիարան
 54 լը պա ուի ճէմ պուն: Աւ փէթըոս ժը տուր-
 վա՝ հաթա հափշա պաշ իմամէ՝ լը բէյ ուի
 չու, ու պը խաղմէթքեարան ոճըշտ, լը պա
 55 ակըրէ կէրմ տը պօ պու: Աւ պաշ իմաման
 հէմ ժի ճըվաթան հէմի լը պէր Խսա ժը պջ
 աուի դուշդընէ լը շահատան տը կէռիա պուն
 56 համա նա տըքարը պուն տիթընէ: Չըմա
 քօ ժէռա գարշի փըռան շահատէթ քըրըն,
 համա շահատէթիյէ ուան լը հէվ նա տը հա-
 57 թը պուն: Աւ պաշդասիան ուապուն լը սէր
 ուի տէրէվ շահատէթի տըքըրը պուն՝ ու տը
 58 կօթը պուն: Երբը մէ պըհիստը ժը ուէ՝ քօ
 տը կօթ, աւ պըտէսթ հաթը ջէ պուն տա-
 ճարէ տէ հէլօշինըմ, ու լը սէ ոջանտա պաշ-
 59 դա՝ պէ տէսթան ջէ պուն տէ շէքըմ: Հա-
 մա ահվա ժի շահատէթիյէ ուան լը հէվ նա
 60 տը հաթը պուն: Աւ բաշէ պաշխախամ լը
 օրթայէ ուապու, ժը Խսա փըռա տըքըր՝ ու
 տը կօթ. Ղէվապ քի նա՞ տի ուան չը շա-
 61 հատէթ տըքըն լը սէր դա. Համա աուի հուս
 պու պու, դա ճէվապ քի նէ տըտա պու, տի-
 սա պաշ խախամ ժէ փըռա քըր, ու ժէռա կօ.

- Գո՛ւ ի Մէսի՛ճ Գուռէ միւսարէք խօտէ ւ
 62 ճ'էվայ տա խառ ու կօ ժէռա, Գա կօ քի
 էղ ըմ, ու ոճերչարնէ Գուռէ մէռուվ լը
 ալիյէ սաղէ Գուարէթէ ու լը անթա ասիւմա
 63 նան հաթընէ ուի տէ պը պինըն: Աւ պաշ
 խախամ զուվա խաֆթանէ խօ գաթանա՝ ու
 կօ, Հէնի չը՝ ըպըմ է ժը մէռա շահատան ւ
 64 Աւհա հուս հէմիան ժի ժը տէյէ ուի քիւֆ-
 րէ պըհաարն, շանխան տը խույա ժը ուա, ու
 աուան հէմիան լը սէր ուի հէօքմ քըրըն էր-
 65 քը ժը մըրընուա միւսթահազ է: Աւ հընը-
 քան տէսթ քըրըն թու քըրընէ լը ոույա ուի,
 լը սէր սէրէ ուի քընճ ալէթընէ՝ պը քուլմ
 քութանէ ու կօթընէ, փէյղէմպէրիթի պը.քը
 ժը մէռա, եւ՛ Մէսի՛ճ, քի՛ է աուի քօ ժը
 դառա լէ խոտ, ու խաղմէթըւարան սիլէ տը
 խըսար պուն ժէռա:
- 66 Աւ փէթրոս հէթա լը հալէտա պու, ժը
 67 պէսըմայէղ պաշխախաման եէքի հաթ: Աւ
 աի աուի քօ կէրմ տը պօ պու, նըհէռա լէ
 ու կօ, դու ժի պը Կասրանի խառա պոյ:
 68 Էրուի ինքեար քըր ու կօ, նը դանըմ դու չը՝
 տէթի, ու ֆէհմ նաքըմ, ու քինկա քօ լը
 տէրվա լը հալէռա ապու՝ տիք ժի պանտա:
- 69 Պէսլէմա տիսա աուի տի, ու տէսթ քըր լը
 ուէ սէքընողանուա կօթընէ, քը ուիա ժի ժը
 70 ուան է: Աւ աուի տիսա ինքեար քըր, ու
 բաշէ կավքի ժի, տիսա՝ լը ուէ սէքընանառ

- զան կօն ժը փեթրոսա, պրուսի դու ժի ժը
ուան ի. չումա քօ դու ժը ճ'ելիլի, ու խա-
- 71 պերտանէ դա ժի ոգա ուան է: Համա ա-
ուի տէսթ քրք լանէթ քրքրնէ՝ սօնա քրքրնէ
ու կօթրնէ. էրքը էղ աւ մէռուվ նը զանրմ,
- 72 ժը սոյ սուի քօ հուն տէժրն: Աւ լը ուէ
սասթէ տու ճարան տիք պանտա, ու փեթ-
րոս պիրա խօ անի աւ խապէր քօ Խա ժէռա
կօ, էրքը լը բէշ տու ճարան տիք պանտանէ,
դու սէ ճարան տէ մը ինքեար պր.քի. ու տէսթ
քրք կրքինէ:

ՄԵՐ 15

- 1 Աւ լը սրպէտա զուվա պաշ խմաման պր
թէվի իսթիարան ու քեաթիպան ու ճէճաթ
ժի հէմիան մէշվերէթ քրքրն, Խաաէ կրէտան՝
ու պրքրն ժը փիլատոսա թէսլիմ քրքրն:
- 2 Աւ փիլատոս ժէ փրոս քրք ու կօ. փաաի-
շահէ Նէհուտիան դո՛ւ ի, աուի ճէվապ տա
- 3 ժէռա ու կօ, դու տէժի: Աւ պաշ խախա-
ման փրոս իթթիրա տըքրքր պուն լը սէր ուի.
- 4 համա աւ ճէվապ քի նէ տրտա: Աւ փիլա-
տոս տիսա ժէ փրոս քրք, ու կօ. դու դաթ
ճէվապ քի նա՛տի, մէղէքէ լը սէր դա չը՞ գաա
- 5 դրշդան շահատէթ տըքրն: Համա Խաս
գաթ ճէվապ քի նէ տա, փուսան քօ փիլատոս
թաճիւպ տըքրք:

- 6 Համա լը պայրամտա կրէտան քի ժը ուան-
 ուա պէր տրտա պու քի քօ ուան պը խօստը
 7 պուն : Ու եէքի հաստու քօ նամէ ուի Ռա-
 րաբբա պու՝ պը փէլ չունտողան հաթը կրէ-
 տան, քը ոխթա փէլ չունտընէ ուան մէոուլ
 8 քի գուշտը պու : Ու խալգէ պը գիրանէ
 տէսթ քըրըն տիլէք քըրընէ քը պըքը ժը
 ուանուա չափան քօ հէր չաղ տը քըրը պու :
 9 Ու Փիլատոս ճէվապ տա ժը ուանուա՝ ու կօ-
 տը խուաղըն քօ փատիշահէ Աէհուտիան ժը
 10 ուա պէր տըմ : Չըմա քօ տըղանը պու քօ
 պաշ իմաման աուի ժը պոյ հասէտէ տէսթ
 11 տան : Համա պաշխախաման խալգէ պէկէն-
 միշ քըրըն քօ Ռարաբբա, ժը ուանուա պէր-
 12 տէ : Ու Փիլատոս ժը ուանուա ճէվապ տա՝
 ու կօ լէ ժը փատիշահէ Աէհուտիանուա չը
 13 տը խուաղըն քի պըքըմ : Ու ուան տիտա տը
 14 գիրա պուն, խաչէ պը տէրինը աուի : Ու
 Փիլատոս ժը ուանուա կօ Աա չը շըղուլ քի
 քէօթի քըրի է աուի, ու ուան հէնի փրո տը
 գիրա պուն ու տը կօթը պուն, լը խաչէ պը
 15 տէրինը աուի : Ու Փիլատոս քինկա քօ խօստ՝
 խալգէ խօշուտ քըրընէ՝ Ռարաբբայէ պէրտա
 ժը ուանուա, ու Ռաա պը քութանտընէ տէսթ
 տա քօ պէ խաչ պուն :
 16 Ու ասքերան աուի լը հընտուռէ հալչա մէ-
 զըն տիվանխանէյէ պըրըն, ու պէօլիւկ հէմիէ
 17 կազի քըրըն : Ու ժէոա խէլաթէ սօռ տանը

- որկրթութիւն, ու ժը ըստ ըրտիան թաճ քի պը ջէ-
 48 քրորնէ լը սէրէ ուի տանին: Ու տէսթ քր-
 րն ժէոա սըլալ տայրնէ ու կօթընէ, սաղ
 49 պը, եա՛ փատիշահէ Աշէհուտիան: Ու սէրէ
 ուի պը գամիշ տը քութա պուն, ու լը ոույա
 ուի թու տը քրոր պուն, ու լը սէր չօքան հա-
 20 թընէ՝ ժէոա սէճտէ տը քրոր պուն: Ու բա-
 շէ աուի մէսգարա քրորնէ խէլաթէ ժէ շէ-
 լանտըն՝ ու ճըլէ ուի տան որկրթութիւն ժէոա,
 ու տէր անին՝ քօ լը խաչէ տէրինին:
- 21 Ու ժը ուէ պը հուրող պավէ Աշէքսանդրէ
 ու Ուուփայէ ժը ղէվիյէ հաթող Շ ըմհունէ
 գուրէնի՝ ժը պօյ խաչէ ուի հէլանտընէ սուխ-
 22 րայէ կրթութիւն: Ու աուի Վօշկօթա հաթը
 կօթան ճիքի պրորն, քօ ղէ թէրճիւմէ պուն՝
 23 ճիյէ սէրի ժէ քրորնէ: Ու ժէոա պը դալ
 թէվքրրի մէյտան, համա աուի նէ սանտ, ու
 24 լը խաչէ տէր անին աուի: Ու ճըլէ ուի փայ
 քրորն, ու լը սէր պը գուրա ավէթընէ՝ էրքը
 25 քի՛ տէ չը պըսթինը: Ու սաաթ լը սըսէան-
 26 տա պու, ու աուի լը խաչէ տէր անին: Ու
 եաթթայէ ճիւրմէ ուի հաթը պու նըվիսանտըն
 27 էրքը փատիշահէ Աշէհուտիան է: Ու բէոա
 տու տըզան խաչ քրորն, եէքէ ժը ալիյէ սա-
 ղէ ուի ու եէքէ ժի ժը ալիյէ շէփէ ուի:
 28 Ու թէմամ պու աւ նըվիսա՝ քօ տէժը, ու պը
 29 պինամուսան հիսապ պու: Ու ժը ուէ պը-
 հուրողան՝ սէրէ խօ պը հէժանտընէ՝ ժէոա

- տրժմին տրքրու ու տր կօթը պուն . Այ տա-
 ճարէ խարապ քրրող ու լը ոջա սրտէան ջէ
- 30 քրրող : Գու խօ խալաս պրքր ու ժը աւ-
- 31 խաչէ որը խուարի : Աւ աճվա ժի պաշխմա-
 ման պր քեաթիպանուա թէլ լը նալ խօտա
 պր մէսգարա քրրնէ տրկօթը պուն . Պաշգա-
 սիան խալաս քրր , աւ խօ նը քարը խալաս
- 32 քրրն : Աւ Սէսիճ փատիշահէ Խարայիլ
 պրա նուա ժը աւ խաչէ պէ խուարը , քօ էմ
 պր պինին ու ժէոա իման պինն , ու բէոա լը
 խաչէ ոապօղան ժէոա սէրճէվտէ տրքրը պուն :
- 33 Աւ քինկա քօ սաաթ շէշ պու , լը սէր ար-
- 34 տէ դարի պու հաթա սաաթ նէհան : Աւ
 սաաթ լը նէհանտա Խսա պր պրլընտ տաունա
 քի կաղի քրր , ու կօ . Այլի էլի լամա սաբախ-
 թանի . քր թէրճիւմէ դէ պուն , Այ Ալա-
 հէ մըն՝ Ալահէ մըն դա մը շնմա թէրք քրր՝
- 35 կօթընէ : Աւ ժը ուան հընըքան քօ լը պա
 ուի սէքընի պուն քինկա քօ պրհիսարն՝ տր
- 36 կօթը պուն էրքր Խիայէ կաղի տրքա : Աւ
 եէքէ պազաա՝ սիւնկէր քի պր սիրքա դրժը
 ու լը գամիշքի պու հարթ ժէոա տրտա քօ
 վէխու , ու կօ , պէրտըն էմ մէդէքլն՝ Խիա
- 37 դէ՞ աուի պինը խուարը : Աւ Խսա տէնկ քի
 մէղըն պէրտա ու բուհէ խօ թէսլիմ քրր :
- 38 Աւ փէրտէյէ տաճարէ ժը ժօրվա հաթա լը
- 39 ժէր տու փարչա գաթթիա : Աւ եիւղ պա-
 շի քօ լը ուէ սէքընի պու , քինկա քօ տի վա-

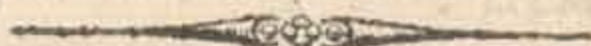
- Հա կազն քրորնէ ուի ու բուհէ խօ թէսլիմ
 քրորնէ կօ, պրոա աւ մէռուվէ հան Վուռնէ
 40 Խօտէ պու: Չընան ժի հասպուն քօ ժը տուր-
 վա տը նըհիւթը պուն քը լը նազ ուանտա
 պու Մէյրէմէ Մակտալի, ու Մէյրէմէ տիյա
 բըջուկ Եագուպէ ու ()սէսէ, ու Սօլումէ ժի
 41 տը ուանտա պու: Ուան քինկա քօ Իսա լը
 ճէլիլէ տա պու, տը ուիոա տը կէռիա պուն
 ու ժէոա խըզմէթ տը քրոր պուն, ու բէոա լը
 Վուտսուշէրիֆէ ոապուն հէնի փրա ժընան
 ժի հասպուն:
 42 Ու քինկա քօ էվար պու, ժը պոյ ինէ պունէ՝
 43 քը լը շէմույէ տը բէթը պու: Ու Եուսիֆէ
 Վարիպուամայէ համբա քի միւթէպէր հաթ
 քը աուի ժի ժը պոյ փատիշահիթիյէ Խօտէ
 տը բէ պու, աւ ճուրհաթ քրորնէ լը պա փի-
 լատոսէ քէթ, ու թէնէ Իսա տիլէկ քըր:
 44 Ու փիլատոս թաճիւպ մա քօ վահա զուվա
 մըր ու եիւզ պաշիյէ կազն քըր, ժը զուվա
 45 մըր տէյիւ ժէ փրոս քըր: Ու ժը եիւզպա-
 շիյէ տը ֆէհմ քրորնէ, թէնէ ժը Եիւսիֆ-
 46 ոա պախշ քըր: Ու աուի ճալ քըրի՝ ու աուի
 տը խուար սանտնէ, տը ճալ լէֆանտ, ու տա-
 նի աուի լը նալ թըրպէ քօ ժը գէվըր հաթը
 տու քօլա, ու լը տարիյէ թըրպէ գէվըր քի
 47 կէո քըր: Նուա Մէյրէմէ Մակտալի, ու
 Մէյրէմ տիյա Եագուպէ ու ()սէսէ տին
 աւ ճի, լը քօ քի հաթը տանին:

ՍԵՐ 16

- 1 Աւ քինկա քօ շէմույէ պրհուրի, Մէյրէմէ Մակթալինի ու Մէյրէմ տիյա Աագուպէ ու Սօլօմէ չուն պրխուրան հազըր քըրըն .
- 2 քօ պէն աուի մէսհ պր.քըն : Աւ ոջա ավուլէ հաֆթէ պր սրպէ զուվա կավա քօ դավ տը
- 3 քէթը պու՝ հաթըն լը թըրպէ : Աւ ժը հիւնուտուռա տըկօթը պուն, աւ դէվըր ժը տիրիյէ
- 4 թըրպէ ժը մէռա տէ քի՞ կէռ պր.քը : (Աւ մէզէ քըրըն տին քօ դէվըր ժը թըրպէ կէռ պօ
- 5 պու,) չումա քօ փրո մէզըն պու : Աւ ուան լը թըրպէ պր քէթընէ խօրթ քի տին քօ լը ալիյէ սաղ ոօնըչտի պու խաֆթանէ սըփի որ-
- 6 կըրթի, ու պրզտիան : Աւ աուի ժը ուանռա կօ, մէ թըռսըն, Իսայէ՝ Աասրանի արամիշ տը քըն . քը լը խաչէ ոապու, աւ գըյամ՝ քըր, լը վըր նընը, վահա աւ ճի լը քօ քի
- 7 աուի տանին : Համա հանըն պէթըն ժը շակըրտէդ ուիռա ու ժը ֆէթըրոտա, էրքը վահա ժը ո՛ ավուլ լը ճէլիլէ տըչօ, լը ուէ տէ պրպինըն աուի չավան քօ ժը ոռա կօ :
- 8 Աւ քինկա քօ պրհիստըն ոապուն ու ուէվիան ժը թըրպէ չումա քօ փրո պրզտիա պուն՝ ու ժը քէսէռա գըշդ քի նէ կօն՝ ժը պօյ թըրոսան :
- 9 Իսա լը ոջէ ավուլէ հաֆթէ լը սերէ սըպէտա կավա քօ գըյամ՝ քըր, ավուլ ժը Մէյրէմէ Մակթալինիռա խոյայի պու քօ ժը ուի հաֆթ

- 10 ճրնան տէր անի պու : Ու առի չու ժը ուան-
 ուա թարիֆ քրը , ուան քօ ամուլ բէուա պուն ,
 կավա քօ գասավէթ տը քրը պուն ու տը կը-
- 11 ըիան : Ուան կավա քօ պըհիտորն էրքը սաղ
 է՝ ու ժէուա ժի խույայի պու , պավուր նէ
 քրըն :
- 12 Ու բաշէ պը պաշգա քրավէթ քի ժը ուան
 տը տույանուա խույայի պու քը լը վէվիյէ տը
- 13 չօ պուն : Ու ուան չուն ժը պաշգասիանուա
 թարիֆ քրըն , ու ժը ուանուա ժի պավուր նէ
 քրըն :
- 14 Ու բաշէ կավա քօ եանգտան ունըչտի պուն ,
 ժը ուանուա խույայի պու . լը ույա ուան
 խրստ իմանսըղիթիյէ ուան ու հըշկիյէ տըւէ
 ուան , չումա քօ ժը ուանուա քօ աւ խույայի
 պու լը բաշէ գըյամ քրընէ , ուան պավուր
 նէ քրըն :
- 15 Ու ժը ուանուա կօ , հառըն լը տընէ հէմի ,
 ու Ինճիլէ ժը հէմի ալէմուա վաղ պըքըն :
- 16 Ըւ քօ իման պինը ու թահֆիլ տըպը տէ խա-
 լաս պըպը . ու աւ քի իման նէյ նէ տէ հէօքմ
- 17 պը պը : Ու ժը իման անօղան աւ նըչան տէ
 իճրա պը պըն , պը նավէ մըն տէ ճրնան տէր
 խըն , պը զըմանէ նու տէ խապէր պըտըն :
- 18 Պը տէսթան մահրան տէ պը կըրըն , ու էրքը
 մըրըն անօղ տէրման քի վէխուն , ժը ուան-
 ուա տէ քէտէր նէ տը , լը սէր նախօշան տէ
 տէսթ տայնըն՝ ու սաղ պըքըն :

19 Ու բաշէ Իօա սը ուանուա խապէր տանէ
 լը աղիւմանան հաճը սանարն, ու լը ալիյէ
 20 սաղէ Խօտէ ունըչա: Ու ուան ռապուն լը
 հէմի ճի վաղ տըքրըր պուն. ու Իապպ սը
 ուանուա ամէլ տըքրըր պու, ու սը իճրա պուն
 նըչանան քէչամէ խապաճ տըքրըր պուն:

ԻՆՃԻԼ ԳԸ ԳԸՎԼԸ

ԼՈՒԳԸՍ

ՍԵՐ 1

- 1 Չիւնքի փրոան խօսարն ժը խաւսուսէ աւ
դըշդան քօ լը նալ մէտա դանձ սահիթի պու
- 2 ախա լը սրոայէ տէյնըն աւ թարիֆան . Չա-
վան քօ ժը խաթիտայէ պը ջահվան տիթո-
ղան ու խրղմէթճիյէ քէլամէ ժը մէռա թէս-
- 3 լիմ քըրըն : Լ, ժի՛ քօ ժը խաթիտայէ լը
քէյ աւ հէմի դըշդան պը ոասա չու պում ,
մը խօսա պը ատաթա ժը դառա նրվխանարն՝
- 4 եա՛ գուտրէթլու թէնփիլօս : Քը սահիթի-
յէ աւ հին պուն սեօղան ֆէհմ պըքի :
- 5 Լը կիւնա շիրօտիս փատիշահէ Եէհու-
տիսթանէ , ժը նէվայէթէ ապիայէ պը Օւ-
խարիա նալ իմամ քի հապու . ու ժընա ուի
ժի ժը գիղէդ շարուն պու . ու նավէ ուի Լ, -
- 6 լիսաքէթ պու : Ու հէրտու ժի լը պէր Խօ-
տէ սատրդ պուն : Ու լը հէմի թէնպիհէ ու
- 7 շէրիաթէ Խօտէ պէայպ տը չօ պուն : Ու ու-
լէտէ ուան թուեննա պու , չըմա քօ Լ, լիսաքէթ
ըսթօվըր պու . ու հէրտույան ժի ոջէդ խօ պու
հարդը պուն :

- 8 Ու պու քի աւ՝ կաւա քօ լը սըրայէ նէվ-
պէթէ խօ լը պէր Խօտէ խըզմէթէ իմամիթի
- 9 տըքըր: Լը սէր ատէթէ իմամիթիյէ, ժէ-
ռա քէթ քօ լը տաճարէ Խօտէ պը գէվէ պը-
- 10 խուր պը շավըթընէ: Ու ճէմաթէ գաւմէ
կըշք լը տէրվէ լը ռիսթա պըխուրէ լը նըմէճէ
- 11 սէքընի պուն: Նուա մէլէքէ Խօտէ ժէռա
խույայի պու, քը լը ալիյէ սաղէ մէզպահէ
- 12 պըխուրէ տը սէքընի պու: Ու կաւա քօ
Օւսարիա տի պըզտիա, ու լը սէր ուի թըռս
- 13 քի քէթ: Ու մէլէքէ Խօտէ ժէռա կօ. Մէ՛
թըռս եա՞ Օւսարիա. չըմա քօ նըմէճէ գա
գապուլ պու, ու ժընա գա Ելիսաբէթ ժը
գառա տէ գուռ քի պըղը, ու նավէ ուի շան-
- 14 նա տէյնի: Ու ժը գառա շազպունէ ու շա-
ղիթի տէ պըպը, ու փըռան լը սէր մէվլուտէ
- 15 ուի տէ շաղ պըն: Չըմա քօ լը պէր Խօտէ
տէ մէզըն պըպը, ու շէրապ ու սէրխօշ քըօղ
ղըշղ գաթ տէ վէնէ խու, ու հէժա ժը ըահ-
մա տիյէ Խօտա պը Ռուհ էլ գուտսէ տէ դը-
- 16 ժը պըպը: Ու ժը գուռէղ Խսրայիլէ փըռան
լը Խօտէ ու Մըլահէ ուան տէ վէկէռինը:
- 17 Ու աուի տէ լը պէր ուի պէ ըուհ ու գուվ-
վէթէ Ելիայէ, քը տըլէ պաւան լը սէր գու-
ռան ու պէիթիաթան լը իլմէ սատըղան տէ
վէկէռինը, քը ժը Խօտէռա հազըր պուն
- 18 գաւմ՝ քի հազըր պըքը: Ու Օւսարիա կօ
ժը մէլէքա, Մ. դըշղա հան պը չը՞ էմզ

- պրզանբամ . չումա քօ էղ իխթիարում ու ժրնա
 19 մին յխթա խօ պուհարթիյէ : Աւ մէլէք ժէ-
 ուա ճէվապ տա՛ ու կօ . Եղ լը պէր Խօտէ
 սէքրնանտօղ ճ'էպրայիլ լմ , ու էղ հաթում
 շիանտրն ժր դառա ավանան կօթրնէ ու միւժ-
 20 տէ քրորնէ : Աւ վահա գու տէ լալ պրպի
 ու տէ նրքարի խապէրտան հաթա ուէ ոջէ
 քր աւ դըշդ պրպր . ժր պօյ ուի քօ խապէ-
 ըա մրոա պաւուր նէ քրք քօ ուան լը յխթա
 21 խօ տէ թէմամ պրպրն : Աւ գաւմէ ժր Օւա-
 խարիառա տր բէ պուն , ու գաւմ թաճիւպ
 տրքրքր պուն լը սէր տէրէնկիյէ ուի լը տա-
 22 ճարտա : Աւ կաւա քօ լը տէր հաթ նէ տը-
 քարր պու՛ պր ուանոա խապէրտան . ու Ֆէհմ
 քրքրն քօ լը տաճարտա ժէոա տիթրնքի խու-
 23 յային պու : Աւ աուի պր ուանոա պր իշա-
 ըէթ խապէր տր տա պու , ու լալ տր սէքրնի
 24 պու : Աւ պու քի՛ կաւա քօ ոջէդ խրղմէ-
 25 թէ ուի թէմամ պու լը մալա խօ չու : Աւ
 լը բաշէ ուէ ոջան ժրնա ուի Լչիսարէթ ա-
 վըամա , ու բէնճ մահան խօ տր վէշարթ ու
 տր կօթ . Աւ չաւան դըշդ քրք ժր մրոա Խօ-
 տէ լը ուէ ոջանտա քր լը սէր մրն նըհէոթ
 ու սէրհէվտայէ մր ժր մէոուվան հէլանի :
 26 Աւ լը մահա շէշանտա՛ ճ'էպրայիլ ժր ա-
 լիյէ Խօտէ հաթը շիանտրն լը պաժէր քի
 27 ճ'էլիլիան քօ նաւէ ուի՛ Լասարէթ պու : Ժը
 պիքր գիղքիոա , ժր Եէքէոա հաթը պու

- խօսարն՝ քը նապէ ուի Նուսիֆ պու, ժը մա-
լա Տալուա, ու նապէ պիքրէ Մէյրէմ պու :
- 28 Աւ կաշա քօ մէլէք հաթը լը պալէ կօ. Մէ-
լամ ժը դառա, եւ լուծֆ տիթօղ գիղ,
Բապպ պը դառա է, դու լը նալ ժընան միւ-
- 29 պարէք ի: Աւ աուի ժը սէօղա ուի պղտիա,
ու աւ ժը խօռա տը ֆըքրի պու՝ էրքը չա-
- 30 վան գըշդ տէ պըպը սէլամէ հան: Աւ մէլէք
ժէռա կօ, Աւ Մէյրէմ մէ թըռս. չըմա
- 31 քօ լը պէր խօտէ դա լուծֆ տի: Աւ վաճա
դու տէ ալըս պըմինը ու ոլէտ տէ պը դի, ու
- 32 նապէ ուի խօսա տէ տէյնի: Աւ լէքի ա-
ղիմ տէ պըպը ու Գուռէ թաալայէ տէ պէ
կալի քըրն, ու խօտէ ու Բապպ տէ ժէռա
- 33 պըտը թախթէ պապէ ուի Տալուա է: Աւ
լը սէր մալա Նադուպ էպէտէն տէ փաաիշա-
հիթի պըքը, ու սօնէ փաաիշահիթիյէ ուի
- 34 տէ թու՛ննա պը: Աւ Մէյրէմ կօ ժը մէ-
լիքոա. Աւ գըշդէ հան տէ չամփան պըպը ժը
- 35 մըռա. չըմա քօ էղ մէր նըղանըմ: Աւ մէ-
լէք ճէվապ տա՝ ու կօ ժէռա. Աւ սէր դա
Բուհ էլ դուտս տէ պէ, ու դուվլէթէ թա-
ալայէ տէ լը սէր դա սի պըպը՝ ժը պօյ ուի
աւ ժը դա հաթը զա մուդատէս ժի՝ տէ Գու-
- 36 ուէ Ալլահ պէ կօթըն: Էմ վաճա խըսըմէ
դա Ալլիսարէթ՝ աւ ժի լը ռիթա փիթիթիյէ
խօտա ալըս է ու աւ ալթընճի մահէ ուի է
- 37 քօ ըսդօլը հաթը պու կօթըն: Չըմա քօ լը

- 38 Եւ Մէյրէմ կօ . Այնչա էղ պէտըմէյէ Խօ-
 տէ մը , պրկօթընա դա պըրա պըպը ժը մըռա
 ու մէյէք ժը պա ուի չու :
- 39 Այլ ուէ ոյյանտա ուապու Մէյրէմ ու պը
 զուվա լը ալիյէ ջիյէ լը պաժէր թի Շուտայէ
- 40 չու : Աւ քէթ լը մալա Չախարիայա ու ժը
- 41 Լյիսարէթոա սըլավան տա : Աւ պու թի՝
 կավա քօ Լյիսարէթ սըլավէ Մէյրէմէ պը-
 Տիտ . լը բաճմա ուխտա սապի լէյսթ , ու
 Լյիսարէթ պը Բուճ էլ դուտս դըժա պու :
- 42 Աւ պը պընտ սաունա թի կազի քըր ու կօ .
 Գու լը նավ ժընան միւպարէք ի , ու մէյվէ-
- 43 յէ բաճմա դա միւպարէք է : Աւ աւ ժը մը-
 նա ժը՞ քօ՝ թի տիյա Բապպէ մըն լը պա մըն
- 44 պէ : Չըմա քօ՝ վաճա կավա քօ տէնկէ սը-
 լավէ դա լը կօ մը ճաթ , սապի լը բաճմա մը-
- 45 տա ժը շաղպունէ լէյսթ : Աւ խօզիդա ժը
 ուխտա քօ պալուր տըքը էրքը տէ թէմամ՝
 պը պըն աւ Տէմի դըշդան՝ քը ժը Խօտէ ժէ-
- 46 նա ճաթը կօթըն : Աւ Մէյրէմ կօ . Շա-
- 47 նէ մըն Խօտէ աղիմ տըքը : Աւ բուճէ մըն
- 48 պը խալաս Լյլաճէ մըռա շաղ պու : Չըմա
 քօ լը մաղումիթիյէ ճարիյէ խօ նաղար քըր .
 չըմա քօ ժը ուի բէվա Տէմի սիլսիլէյան տէ
- 49 ժը մըռա խօզի պըքըն : Չըմա քօ Գատիր՝
 ժը մըռա շըղուլէդ մէղընան քըր , ու նավէ
- 50 ուի մուդատէս է : Աւ բաճմա ուի լը սէր ժէ

- 51 Թրուսողան է սիլսիլէ պէ սիլսիլէ : Ու պը
 աէսթէ խօ պը գուվէթ շողուլ տի քիւպարան
- 52 պը թաւլի էֆքեարէդ խօ պէլա քըր : Ու
 սուլթանան ժը թախթէդ խօ հէլօշանտ, ու
- 53 ալչաղան պըլընտ քըր : Ու պըրջիան պը նիյ-
 մէթան դըթա քըր, ու խօրդան վալա շիանտ :
- 54 Մէրհամէթէ խօ լը պիր անընէ ժը գուլէ խօ
- 55 Խարայիլուա իմտատ քըր : Չաւան քը աուի
 խապէր տա պը պաւանէ մէռա ժը Խպրահիմ-
 ոա ու ժը զիւրրիյէթէ ուիռա էպէտա :
- 56 Ու Մէյրէմ լը պա ուի պը դատա սէ մա-
 հան սէքընի, ու լը մալա խօ վէկէռիա :
- 57 Ու ռիսթա դայի է Նլիսաբէթէ դըթա պու,
 58 ու գուռըք քի զա : Ու ճիրանան ու խըսը-
 մէդ ուի պըհիտըն քօ Խօտէ ժէռա աղիմ
 մէրհամէթ քըր, ու բէռա շաղ տը պօ պուն :
- 59 Ու պու քի լը ոջա հաշթան հաթըն գու-
 ոըքի սիւնէթ քըրընէ, ու աուի պը նաւէ
 պաւէ խօ Օւսարիա կաղի տը քըրը պուն :
- 60 Ու տիյէ ուի ճէվապ տա ու կօ . 'Նա', իլա
 61 շաննա տէ պէ կօթըն : Ու ժէռա կօն . Վը
 լը նաւա խըսըմէ դատա եէքէ թուննա քօ
 62 նաւէ ուի շաննա պէ կօթըն : Ու ժը պա-
 վէ ուիռա իշարէթ տըքըրը պուն, քօ ժէռա
 63 չը տը խուաղը կաղի քըրըն : Ու աւ ժի
 թախթա քի խօտա, նըվիսի ու կօ, շաննա
 64 է նաւէ ուի, ու թաճիւպ ման հէմիան : Ու
 զուվա տէվէ ուի ու զըմանէ ուի հաթը վէ-

- պուն . ու խապէր տըտա ու խօտէ միւպարէք
 65 տը քըր : Ու թըռս քէթ լը սէր հէմի ճիւ-
 րանէդ ուան . ու հէմի աւ դըշդան լը հէմի
 տաղըստանէ Նէհուտիանտա տը հաթը պու-
 66 կօթըն : Ու աւ հէմիան քօ տը պըհիտը
 պուն լը տըլէ խօտա տան , ու կօն . Մւ գու-
 սըքէ հան տէ չը պըպը , ու տէսթէ խօտէ
 պը ուխա պու :
- 67 Ու պավէ ուի Օւխարիա պը Րուհ էլ
 գուտս դըժա պու , ու փէյղէմպէրիթի քըր ու
 68 կօ : Րապպ ու խօտէյէ Քարայիլ միւպարէք
 պըպը , քը գավմա խօ զիյարէթ քըր , ու ժը
 69 գավմէ խօռա խալաս քըր : Ու ժը մէռա՝ ժը
 մալա գուլէ խօ Տավուտ դօրչէ խալասէ տէր
 70 անի : Չավան քօ պը տէվէ մուգատէսէդ խօ
 խապէրտա , ուան քօ ժը իպթիտայէ տընէ
 71 փէյղէմպէրէդ ուի պուն : յը տըժմընէդ մէ
 ու ժը տէսթէ հէմի իքրահ քըրօղէդ մէ խա-
 72 լաս : Ու ժը պավանէդ մէռա պը մէրհամէթ
 քըրընէ՝ ու մուգատէս վատա խօ պը պիր ա-
 73 նընէ : Մւ սօնտ քօ պը պավէ մէ Քարահիմ
 74 քըր ժը մէռա տայընէ : Քը էմ ժը տէս-
 թէդ տըժմընէդ խօ պը խալաս պունէ՝ պէ
 75 թըռս ժէռա իպատէթ պըքըն : Մը հէմի ու-
 յէդ էօմընէ մէտա լը պէր ուի պը փաքի ու
 76 պը սատագաթ : Ու դու , եա՛ սապի՝ փէյ-
 ղէմպէրէ թաալայէ տէ պէ կազի քըրըն . չը-
 մա քօ լը պէր ոույէ խօտէ տէ պըչի , ժը պօյ

- 77 ուրիշ ուրի ճաղը քրորնէ : Ժը գալմէ ուրի ա
 78 նէ խալասէ ուան : Ժը պոյ մէր ճամէթէ Լո-
 79 մէնա զիյարէթ քրո : Քը լը դարիտա ու
 լը սիյէ մըրընտա ոօնը շտողանա գալ պրտա
 քօ լընկա մէ լը ույա սէլամէթէ տա ուսթ
 պըքը :
- 80 Ու սապի մէզըն տը պօ պու ու պը Մուճ
 պը գուլէթ տը պօ պու , ու լը պա ուխտա պու
 ճաթա ու ոյէ՝ քօ աուի ժը Խարայիլա խու-
 յայի պու :

ՍԷՐ 2

- 1 Ու պու քի լը ուէ ոյանտա ժը Ղըսթոս
 Կայսէր Ֆէրման ուպու , քօ տընէ ճէմի պէ
 2 նըվըսանտըն : Մը թաճըրիէ ավուլ , կալա
 3 քօ Կուրէնիոս լը Սիւրիատա վալի պու : Ու
 ճէմիան ժը պոյ թաճըրի պունէ՝ ճէր քէս լը
 4 պաթէրէ խօ տըչօ պուն : Վուա Կուսիֆ ժի
 ժը ճէլիլէ՝ ժը պաթէրէ Վասարէթ ուպու
 լը ալիյէ Կէճուտիսթան լը պաթէրէ Տավուտ՝
 քօ Պէյթլաճամ դէ կօթըն . ժը պոյ աւ քօ
 աւ ժը մալա Տավուտ ու խըսըմէ Տավուտ պու :
 5 Ժը պոյ թաճըրի պունէ պը լէվլի Մէյրէմէ ,
 6 քի աւ խօսդիյա ուրի պու . ու ավըս պու : Ու
 պու քի կալա քօ ուան լը ուէ կիյան , ոյա

- 7 մէջլուտէ ուի թէմամ պու : Աւ գուռէ խօ
 ալուլին զա, ու աուի գօնտախ քրք, ու աուի
 տանի լը ափրուէ, չումա քօ լը գօնախտա ժը
 պոյ ուան ճի թուեննա պու :
- 8 Աւ լը ուէ շումանան հապուն լը պա ոխտա
 սէքրնանտրն, ուան քօ լը սէր նախիրէ խօ լը
- 9 շէվէտա նօպէթ տը բէ պուն : Աւ մէլէքէ
 խօտէ ժը ուանուա խույայի պու, ու լը տօռա
 ուան ճէլալէ խօտէ դավտա, ու ուան փրո
- 10 պրգտիան : Աւ մէլէք ժը ուանուա կօ. Մէ
 թրուսն, չումա քօ վահա էղ ժը ոռա մէղըն
 շաղլըղ քի միւժտէ տըքրմ, քօ ժը հէմի
- 11 դավմնա տէ պրպը : Չումա քօ ժը ոռա իրօ
 խալաս քրրող քի զա լը նալ պաժէրէ Տա-
- 12 վուտ : Քը աւ Ռապպ էլ Մէսիհ է : Աւ
 ժը ոռա նըշան ալա պրպը, գօնտախպուն
 սապի քի տէ պինըն, ու լը ափրուտա տանին :
- 13 Աւ լը ուէ սաաթէ պը ուի մէլէքուա ճիւմ-
 հիւր քի ասաքիրէ աղիւմանան պու քօ ժը
 խօտէուա թէսպիհ տըքրքր պուն ու տը կօթը
- 14 պուն : Աւ պըլընտիյէ աղիւմանան ժը Ալ-
 լահուա համտ, ու լը սէր արտէ սէլամէթ լը
- 15 մէռուվան խօշնուտիթի պրպը : Աւ պու քի
 կալա քօ մէլէքան ժը ուան լը աղիւմանան
 չուն, ուէ չաղէ շումանան ժը հէվուտուուա կօն .
 Արըն հաթա լը Պէյթիէհէմէ էմ պը չուն, ու
 պրպինըն աւ չը դըշդէ, քօ խօտէ ժը մէուա
- 16 նըշան տա : Աւ պը թադաղա քրրնէ հա-

- 17 թրն , ու Մէյրէմ ու Նուսիֆ հէմ ժի մահ-
 սում լը աֆրուտա տանին տին : Ու կալա
 քօ տին , լը խուսուսէ սապիյէ հան դըշդէ
 18 խապէր քրորն : Ու հէմիան քօ տը պըհիս-
 տը պուն թաճիւպ տը քրոր պուն լը սէր դըշ-
 դէդ հան , քօ շըվանան ժը ուանուա տը կօթը
 19 պուն : Ու Մէյրէմ հէմի աւ խապէրան լը
 20 տըլէ խօ պը տանինէ վէտըշարթ պու : Ու
 շըվանան վէկէռիան , ու համոսէնա տըքրոր
 պուն ժը Նըլահուա ժը պօյ աւ հէմի դըշդան
 քօ պըհիստըն ու տին . շալան քօ ժը ուան-
 ուա հաթը պու թարիֆ պուն :
 21 Ու սապիյէ ժը սիւննէթ քրորնուա՝ կալա
 քօ հաշթ ոօ թէքմիլ պու , աւ՝ հէժա լը պէր
 րահմա տիյա խօ քէթընէ ժը մէլէքէ հաթ
 կօթան՝ նալէ ուի խա հաթը տանին :
 22 Ու լը սէր դավլա նօմօսէ Մուսայէ քին-
 կա քօ ոօյէդ փագըթիթիյէ ուի՝ թէմամ
 պու , աուի ժը պօյ լը պէր խօտէ տէր անինէ ,
 23 լը Գուտսէ պրորն : Չալան քօ լը նօմօսէ
 խօտէ հաթիյէ նըվիսանտըն , երքը հէմի ո-
 լէտէ նէր քօ րահմա տիյէ խօ վէ տըքա՝ ժը
 24 խօտէուա միւգատէս տէ պէ կաղի քրորն : Ու
 ոգա լը նալա նօմօսէ խօտէ հաթը կօթան՝
 ճօթ քի ֆաթըմօք եա տու ջէժըքէ գէվօգան :
 25 Ու վահա լը Գուպսէ մէռուվ քի հէպու քօ
 նալէ ուի Շըմհուն պու . ու աւ մէռուվ սա-
 տըգ ու պը իթիգաթ պու , ու ժը պօյ թէսէլ-

- լէ Իսրայիլէ տը բէ պու, ու Ռուհ էլ գուտս
 26 լը սէր ուի պու: Ու ժը Ռուհ էլ գուտսէ
 ժէուա էմր պու պու քօ մըրըն նա պինը՝ հա-
 27 թա քօ Մէսիհէ Խօտէ պը պինը: Ու աւ
 պը Ռուհ լը տաճարէ հաթ ու կալա տի
 ու պավէ ուի մահսում Իսայէ անին քը լը
 28 սէր ատէթէ նօմօսէ լը սէր ուի պըքըն. Աւ
 ժի աուի հէլ մէղ քըր ու միւպարէք քըր
 29 Խօտէ ու կօ: 'Նուա եա՛ Նփէնտիյէ մըն,
 պը կէօրա քէլամէ խօ պը սէլամէթ . գուլէ խօ
 30 ազաա տըքի: Չըմա քօ ջահվէդ մըն խէլա-
 31 սէ դա տին: Քը աւ լը պէր հէմի գավմա
 32 խօ դա հաղըր քըր: Ժը պօյ ոօհնի պունէ
 դայիֆան՝ նուր, ու ժը պօյ գավմա դա Իս-
 33 րայիլէ իղղէթ: Աուսիֆ ու տիյա ուի թա-
 ճիւպ տըքըրը պու լը սէր աւ հէմի դըշդան
 քը լը տէրհագէ ուի տը հաթըր պուն կօթան:
 34 Ու Շըմհուն միւպարէք քըր ուան, ու ժը
 տիյէ ուի ժը Մէյրէմէ ոա կօ, Ա՛հհա ուիա
 լը նավ Իսրայիլտա ժը պօյ քէթըն ու ոա-
 պունէ փրոան՝ ու ժը պօյ նըշանէ տօղէ հա-
 35 թը տանին: Հէմ ժը տըլէ դա ժի շուր քի
 տէ պը պըհուրէ, հաթա քօ ժը փրօ տըլան
 Փըքըրան աշիքեար պը պըն:
 36 Ու լը ուէ պու Հանա փէյղէմպէր դիզա
 Ֆանուէլէ ժը ասլա Աշէրէ, ուիա ոջա խօ
 պուհարթըր պու. ժը պէքիրիթիյէ՝ հաթթ սա-
 37 լան պը մէրա խօ պը սէքընանտընէ: Ու ժը

- նէ պի պու դասա հաժտէ հու չար սալան, քը
 ժը տաճարէ նա տը դաժիյա պու, լէ պը ու-
 ճի ու պը նըմէճ լը շէվ ու ու ժը Խօտէնա
- 38 Խպատէժ տը քըրը : Ը ու լիա ժի ուէ սաաժէ
 ոապու ժը Խօտէնա համտ տը քըրը պու, ու
 լը Գուտսուշերիֆտա հէմի ժը ուանոա քօ ժը
 Խէշասոա տը բէ պուն ժը պոյ ուի խապէր տը
- 39 տա պու : Ու կալա քօ հէմի դըշդան լը սէր
 դանանէ Խօտէ թէմամ քըրըն, տիսա վէկէ-
 ոիան լը ճ'էլիլէ լը Նասարէժ լը պաժէրէդ
- 40 Խօ : Ու զառուք մէզըն տը պօ պու, ու պը
 գուվվէժ տը պօ պու պը իլիմէ հաժը դըժա
 պուն :
- 41 Ու լը պայրամէ փասէհէ տի ու պալէ ուի
 42 հէր սալ լը Գուտսէ տըչօ պուն : Ու կալա
 քօ աուի տուանգտաճ սալան պու, ու լը սէր
 գանունէ պայրամէ կալա քօ ուան լը Գուտ-
- 43 սէ ոապուն : Ու կալա քօ աւ ոյան թէ-
 մամ քըրըն՝ ժը Գուտսէ վէկէոիան ու մահ-
 սում Խսա լը Գուտսէ մա, ու Եուսիֆ ու
- 44 տիյա ուի նէ տըղանը պուն : Ուան տը կօժը
 պուն գայ պը ուվիանոա է, գասա ույա ու
 քի հաժըն ու աուի լը նավ խըսուման ու նա-
- 45 սան արամիշ տը քըրը պուն : Ու կալա քօ
 նէ տին տիսա լը Գուտսէ վէկէոիան աուի ա-
- 46 րամիշ տը քըրը պուն . Ու պու քի՝ լաշէ սէ
 ոյան աուի լը հէյքէլտա տին, քօ լը նավա
 խօճանտա ու տը նըպու ու ժը ուանոա կօ-

տարի տըքըըը պու ու ժը ուան դըշդ փրոս
 47 տը քըըը պու : Հէմի ուան քօ ժէոա կօ-
 տարի տըքըըը պուն, թաճիւպ տըքըըը պուն
 48 լը սէր իլմ ու ճէվապէդ ուի : Աւ կալա քօ
 աուի տին թաճիւպ քըըըն . ու տիյէ ուի կօ
 ժէոա . եա՛ օղուլ , դա չումա՞ վուսան քըը ժը
 մէոա . վա՛հա պալէ դա՛ հէմ էլ՛ պը փրո
 տըլ հէշանտըն է էմ դա առամիշ տը քըըը
 49 պուն : Աւ աւ ժը ուանոա կօ , մը չումա՞ ս
 առամիշ տըքըը , հուն նէ՞ տըղանը պուն քօ
 ժը մըոա լաղում է քօ լը մալա պալէ խօտա
 50 պը պըմ : Աւ ուան ֆէհմ նէ քըըըն աւ խա-
 51 պէր քը ժը ուանոա կօ : Աւ քէթ պը ուան-
 ոա ու չու լը Նասարէթ է , ու ժը ուանոա
 միւթէհ պու , համա տիյա ուի աւ հէմի դըշ-
 դան լը տըլէ խօտա վէտըշարթ : Աւ Խսա լը
 իլմտա ու լը դամէթտա ու լը լութֆտա լը պէր
 Խօտէ աւ մէոուվան լը բէշ տը չօ պու :

ՍԵՐ 3

1 Աւ լը օն պէշինճի սալէ փատիշահիթիյէ
 դայսէրէ Տիփէրիուսէ՛ ոխթա փիլատոսէ Պօն-
 տոսէ քօ լը սէր Նէհուտիսթանէ վալի պու .
 ու ոխթա Հիրօտիսէ քօ ըրպ աէյիսէ Ղէլիլէ
 պու . ու ոխթա պրէյ ուի Ֆիլիպոսէ քօ ըրպ
 աէյսէ տիյարէ Խտուրիա ու թարախօնիթիա
 պու , ու ոխթա Վուսանիայէ քօ քըպ աէյսէ

- 2 Այնքիննէ պու : Ու ոջա պաշ իմամիթիյէ
 Հանայէ ու Գայիաֆայէ , լը չէօլէտա քէլա-
 մէ Խօտէ լը սէր Հաննա դուռէ Սախարի-
- 3 այէ պու : Ու հաթ լը հէմի ալիյէ Յորդա-
 նէ ժը պոյ ամֆլըղէ կիւնէյան թահֆիլէ թօ-
- 4 պա վազ տըքըրը պու : Չավան քօ լը նավ
 քրթէպէ խապէրէ Իշայիա հաթը նըմիսան-
 տըն , քօ տէժը , սաուտա լը չէօլէտա կաղի
 քըրողէ , ոէյա Խօտէ հազըր պըքըն , ու ոէ-
- 5 չէ լընկէ ուի ոասթ պըքըն : Հէմի նավա-
 լան տէ դըժա պըպըն ու հէմի ջիյան ու կա-
 վան տէ նըզմ պըն ու տիւժվարան տէ գօլայ
- 6 պը պըն : Ու հէր քէս խէլասէ Խօտէ տէ
 պը պինը :
- 7 Ժը ուի թահֆիլ պուեն ժը խալդէուա , կօ .
 ԼՅ ոլէտէ կօռմահոան քի՞ ժը ոուա նըշան
 տա քօ պը ոէվըն ժը աւ դազապէ քօ տէ պէ :
- 8 Նուա ժը թէօվպէուա լայըդ մէյվէյան հա-
 սըլ պըքըն , ու հուն լը խօտա պավէ մէ Իպ-
 րահիմ հէյէ կօթընէ պաշլամիշ մէ պըն . չը-
 մա քօ էղ ժը ոուա տը պէմ՝ քօ Խօտէ ժը
 գէվըրէ հանան ժի գատիր է ժը Իպրահիմ-
- 9 ոա զիւրիյէթ տէրիսը : Հէմ նուա ժի պը-
 վըր լը պա գուրմա տարան տը սէքընը , Նուա
 աւ հէմի տար քօ՝ գանճ մէյվէ նայինէ , դէ
- 10 պրանտըն ու լը ալըր դէ ավէթըն : Ու խալ-
 դէ ժէ փըուա տըքըր ու տը կօթը պուեն . Նուա
- 11 էմ չը պըքըն : Ու աուի ճէվապ տա ու կօ

- Ժր ուանոա . Ժը քէոա քօ տու խաֆտան
 հէյէ պրրա եէքէ պրտա ժր աուիոա քօ
 թուեննա , ու ժր քէոա քօ թաամ հէյէ պր-
 12 րա ահվա պրքր : Աւ ժր թասֆիլոա կիւմ-
 րիւկծիան ժի հաթրն , ու կօնը ժէոա . Նա՛
 13 խօճա էմ չո՞ պրքրն : Նուի ժի կօ ժր ուան-
 ոա , ժր ոուա չը քօ էմը պույէ , ժր ուի պէտէ
 14 դըշդ քի մէ քրն : Նսքէր ժի ժէ փրոս տը
 քրրը պուեն ու տը կօթը պուեն , Նէ էմ ժի չո՞
 պրքրն . ու ժր ուանոա կօ , Նէքէ թալան մէ
 քրն , ու ժր եէքէոա իֆթիրա մէ քրն . ու
 ժր իւլֆայէ խօոա գանաաթ պրքրն :
 15 Աւ կալա քօ խալգէ ումուտ տը քրրը պուեն ,
 ու հէմիան լը տըլէ խօտա տիւշիւմիշ տը պօ
 պուեն ժր պօյ շաննայէ , աճապա ուիա է Մէ-
 16 սիհ : շաննա ժր հէմիանոա ճէվապ տա ու
 կօ , Պրոա էղ ո՛ պը ավէ թասֆիլ տըքրմ .
 համա ժր մրն բէթրր գուվէթլի դէ , քը էղ
 սօլէ ուի հէլ անրնոա լայրգ նրնրմ , աուի
 տէ ո՛ թասֆիլ պրքր պը Րուհ էլ գուտս ու
 17 պը ակրր : Վը մըլէպէ ուի լը տէսթտա է ,
 ու պէտէրէ խօ տէ փազրթ պը քը , ու կէնը-
 մէ լը ամպարէ խօ տէ պը ճըվինը , ու գայէ
 տէ պը նէդաֆանտրն ակրէ պը շէվութինը :
 18 Նուա պը հէնի փրո դըշդան ժր գավմոա
 նէսիհաթ տը քրրը պու ու միւթտէ տը տա
 պու :
 19 շամա շիրօտիս ըրպ ոէյս ժր ուի պը թա-

- զիլ պունէ ժը սէմէտէ ժընա պրէյ խօ շիրօ-
 ախայէ, ու ժը պոյ հէմի եարամաղիթիյէ՝ քօ
 20 շիրօախա քրք: Լք սէր աւ հէմիան ուխա
 ժի զէտէ քրք, քր լը զընտանէ տանի շան-
 21 նայէ: Ու կալա քօ խարդ հէմիան թաՏֆիլ
 պուն, ու Խաա ժի թաՏֆիլ պու ու լը տուվ-
 22 ոէ սէքընի պուն աղիւման վէպու. Ու ԲուՏ
 էլ դուտա պրաիթընէ կէօվտէ ոդա դալօդէ լը
 սէր ուի հաթը խուար, ու ժը աղիւմանան սա-
 ունա քի հաթ՝ քր տը կօթ, Գու ի Գուռէ
 մըն տէլալի ժը դա բաղի պում:
- 23 Ու Խաա աուի դասա սի սալան պուն. (քօ
 չալան թախմին տը պօ պու) աուի դուռէ
 Եուսիֆ է, քի աւ է շալինէ. քի աւ է
 24 Մաթաաէ: Վի աւ է Լէվիյէ, քի աւ է
 Մէլքիյէ, քի աւ է Յանաէ, քի աւ է Եու-
 25 սիֆէ: Վի աւ է Մաաթէէ, քի աւ է Լմնփէ,
 քի աւ է՝ ԵաՏումէ՝ քի աւ է շալինէ՝ քի աւ է
 26 Եանդէէ: Վի աւ է Մաաթէ՝ քի աւ է Մա-
 տաթէ՝ քի աւ է ՇալՏիէ՝ քի աւ է Եուսիֆէ՝
 27 քի աւ է Ղուտայէ: Վի աւ է ԵուՏանա՝
 քի աւ է Բիսայէ՝ քի աւ է Օօրապապէլէ՝
 քի աւ է Մալաթիէլէ՝ քի աւ է Եէրիյէ:
- 28 Վի աւ է Մէլքիյէ՝ քի աւ է Լտէյէ՝ քի
 աւ է Գուսամէ՝ քի աւ է Ելմաթսանէ՝ քի
 29 աւ է Լըրէ: Վի աւ է Եուսայէ, քի աւ է
 Ելիազարէ՝ քի աւ է Եուրամէ՝ քի աւ է
 30 Մաթաթէ՝ քի աւ է Լէվիյէ: Վի աւ է

- Շ ըմհուներ՝ քի աւ է Եկհուտայէ՝ քի աւ է
 31 Եուսիֆէ՝ քի աւ է Եունանէ : Վի աւ է
 Իլիազիմէ՝ քի աւ է Մէլիայէ՝ քի աւ է Մի-
 32 նան է՝ քի աւ է Մաթաթաէ : Վի աւ է
 Մաթանէ՝ քի աւ է Տալուտէ՝ քի աւ է Եկ-
 սիէ՝ քի աւ է Յուբէթէ՝ քի աւ է Պաաղէ՝
 քի աւ է Սալմուներ՝ քի աւ է Վասուներ :
 33 Վի աւ է Լմինատափէ՝ քի աւ է Լրամէ՝
 քի աւ է Հասրուներ՝ քի աւ է Քարիտէ, քի
 34 աւ է Եկհուտայէ : Վի աւ է Եադուպէ՝
 քի աւ է Իսհազէ՝ քի աւ է Իպրահիմէ՝ քի
 աւ է Թարաշէ : Վի աւ է Վախուրէ՝ քի
 աւ է Սարուխէ՝ քի աւ է Բահուէ՝ քի աւ է
 Քալիդէ՝ քի աւ է Լպէրէ՝ քի աւ է Սալա-
 36 մէ : Վի աւ է Քայնանէ՝ քի աւ է Լր-
 ֆադասաթէ՝ քի աւ է Սամէ՝ քի աւ է Վուհէ՝
 37 քի աւ է Լամելիսէ : Վի աւ է Մաթասա-
 լիհէ՝ քի աւ է Իսնուխէ՝ քի աւ է Յարե-
 38 թէ : Վի աւ է Մահլալաէլէ՝ քի աւ է
 Քայնանէ՝ քի աւ է Ինուսէ՝ քի աւ է Լ-
 տէմէ՝ քի աւ է Խօտէ պու :

ԱՆՐ 4

- 1 Աւ Խսա պը Բուհ էլ գուտս դրթա ժը
 Յորդանէ վէկէոխա . ու ժը Բուհէ լը ճօլէ
 2 հաթը պրըրն : Աւ ժը Շ էյթանէ չըլ ոօ
 հաթը ճարապանորն , ու լը ուէ ոջանտա նէ

- դըշտ քի խուար ու նէ ժի վէխուար, ու կա-
 վա քօ աւ ոջան թէմամ պուն՝ պրըչի պու :
 3 Ու Շ էյթանն կօ ժէոա . Լըբըր գու Գուռէ
 Խօտէյ ի պէժը աւ գէվըրէ հանուա պրըա
 4 նան պր : Ճէվապ տա ժէոա Խաա՝ ու կօ .
 Հաթիյէ նրվիսանտըն՝ քօ նա պր նան թէնէ
 մէոուվ տը ժի, լէ պր հէր խապէրէ Խօտէ :
 5 Ու Շ էյթանն աուի լը ջիյէ քի պրլընա
 տէր անի լը եէք տադիգա քի փատիշահի-
 6 թիյէ հէմի տընէյէ ժէոա նըշան տա : Ու
 Շ էյթանն ժէոա կօ . Հէմի աւ հէօքմաթան՝
 ու իզդէթէ ուան ժը դաուա տը տըմ . ջըմա
 քօ աւ ժը մըուա թէսլիմ պույէ, ու ժը քէոա
 7 քօ պր խուարըմ տը տըմ : Գուա էրբըր գու
 լը պէր մըն պր գէվի ու սէճտէ պրքի, աւ հէ-
 8 մի ժի ժը դաուա պրպր : Ու Խաա ճէվապ տա
 ժէոա ու կօ . Հաթիյէ նրվիսանտըն . ժը
 Խօտէ ու Լըլահէ խօուա սէճտէ պրքի ու
 ժէոա իպատէթ պրքի :
 9) Ու աուի լը Գուաուռըրիֆէ պրը, ու աուի
 լը սէր գուպայէ տաճարէ սէքընանա, ու ժէ-
 ոա կօ . Լըբըր պու Գուռէ Խօտէյի խօ ժը
 10 ուէ ժէր պավէժը : Չըմա քօ հաթիյէ նր-
 վիսանտըն, էրբըր ժը մէլէքէդ Խօուա ըսրէր-
 11 թիյէ ժը պօյ դա, քը դա պրբէն : Հէմ
 ժի դա լը սէր տէսթան տէ հէլինըն քը գաթ
 12 լընկա խօ լը գէվըր նէլի : Ճէվապ տա ժէ-
 ոա Խաա ու կօ . Հաթիյէ կօթըն՝ Խօտէ ու

- 13 Ելլա՛հէ խօ նէ ճէռէպինի : Ու Շէյթան
կալա քօ հէմի թէճրիւպէյան թէմամ քրօ ,
ոխթ քի ժէ տուր քէթ :
- 14 Ու Խսա պը գուվլէթէ Բուհէ լը ճ'էլիլէ
վէկէնիա . ու ժը տէր հագէ ուի աւ հէմի ա-
- 15 լիյան նամուսէ ուի ռասպու : Ու աուի լը նալ
ճէմիյաթէ ուան հին տըքըր ու ժը հէմիան
տը հաթը պու իղղէթ պուն :
- 16 Ու հաթը լը Նասարէթէ , լը քօ քի ա-
ուի մէղըն պօ պու , ու լը սէր ատէթէ խօ լը
- 17 ոջա շէմույէ քէթ լը ճիյէ ճէմիյաթէ : Ու
տանը ժէռա քրթէպէ Իշայա փէյղէմպէրէ .
ու կալա քօ քրթէպէ վէքըր , աւ ճի լը քօ
- 18 քը նըվիսանտըն պու : Բուհէ Խօտէ լը սէր
մըն է , ժը աւ սէմէտէ մը մէսհ քըր , մը ժը
Փագիրանուա միւժտէ քըրընուա շիանտ ու տը-
- 19 լէդ շըքէսաիան , շիֆա քըրընէ : Ժը էսի-
րանուա խէլաս ու ժը քօռանուա տիթըն , վալ
քըրընէ . ուան քօ լը գուլմէտանը աղատ պէր-
տանէ , մագպուլ սալէ Խօտէյէ վալ քըրը-
- 20 նէ մը շիանտ : Ու քրթէպէ գըֆըլանտ՝ ու
տա ժը խըղմէթճիռա ու ռօնըշթ , ու լը ճէ-
միաթա պուն ջահվէ հէմիան լը սէր ուի տը
- 21 նըհէռթը պուն : Ու տէսթ քըր ժը ուանուա
կօթընէ իռօ նըվիսէ հան լը կօյա ո՛ գրժա պու :
- 22 Ու հէմիան լը սէր ուի շահատէթ տըքըր պուն ,
ու թաճիւպ տը քըրըր պուն լը սէր աւ լաթիֆ
խասպէրան քօ ժը տէվէ ուի տէր տը հաթ , ու

- ուխա գուռէ Երուսիֆ նրնը՝ տը կօթը պունն :
- 23 Ու կօ ժը ուանուա . Պրուա հունէ տէ ժը մը-
 ոա պէժըն աւ թէմնիլա հան , եա՛ հէքիմ
 դու խօ սաղ պըքը , չը գաս .քօ մէ պըհիսթ
 լը Քաֆառնայումէ տա դա քըր , լը լըր լը
- 24 ոլաթէ խօտա ժի պըքը : Ու կօ . Պրուա տը
 պէմ ժը ոուա , գաթ փէյղէմպէր քի լը ոլա-
- 25 թէ խօտա մագպուլ նրնը : Պրուա քօ տըպէմ
 ժը ոուա , լը կիւնա Իլիայէ փրու ժընէպիան
 հապուն լը նալ Իսրայիլէ կալա քօ սէ սալ
 ու շէշ մահան ազիւմանան հաթը գուֆրան-
 տըն , ու մէզըն ղալայի պու լը հէմի ոլաթան :
- 26 Համա Իլիա ժը ուան ժը եէքէուա նէ հաթը
 շիանտըն , իլա թէնէ լը նալ պաժէրէ Սար-
 ֆիա Սիթոնէ ժը եէք ժընա պի ժընըքէուա :
- 27 Ու լը կիւնա Իլիշահէ փրու ույուզան հապուն
 լը նալ Իսրայիլէ , համա ժը ուան եէքէ փա-
- 28 գըժ նէ պու . իլա Սիւրեանի Վաման : Ու
 կալա քօ ուանան պըհիստըն , ուան հէմիան
 քօ լը ճիյէ ճէմիաթէտա պու պը ղաղապէ
- 29 ղըժա պունն : Ու ուան ոապուն աուի ժը
 պաժէր տէր խըստըն , ու պըրըն աուի հաթա
 լը ֆրոինէքէ ջիյէ լը քօ քի պաժէրէ հաթը
 պու ջէ պունն , քը աւ ժը ճիյէ պըլընտէ լը
- 30 խուարի պալէ ժընն : Համա աւ ժը նալ ուան
 պըհուրի չու :
- 31 Ու չու լը պաժէրէ Ղէլիլէ լը Քաֆառ-
 նայումէ , ու լը ոյէդ շէմույէ ժը ուանուա

- 32 թալիմ տը տա պու : Ու լը սէր թալիմէդ
 ուի մաթ տը մա պունն . չըմա քօ պը հէօքմաթ
- 33 պու սէօղէդ ուի : Ու լը ճիյէ ճէմաթէտա
 մէռուվ քի հա պու , քը նէփաք ըուհէ ուի
 հա պու . ու աւ պը պըլընտ սաուտ գիրա՝ ու
- 34 կօ . Պէրտը , պը մէռա չը՝ իշէ դա հէյէ , եա՝
 Նասրանի Իսա , դու հաթի մէ հէլաք քըրը-
 նէ . էմ՝ դա զանըն դու քիյի , միւղատէսէ
- 35 Խօտէ : Ու Իսա զայիտի լը սէր աուի ու կօ ,
 Լալ պը՝ ու ժը ուի ուապը , ու ճըն աուի լը
 օրթայէ խըստ , ու ժէ ոապու , ու զարար քի
- 36 նէ տա ժէռա : Ու լը սէր հէմիան թաճիւս
 քի հաթ , ու խապէր տը տա պունն պը հէ-
 վուտու ու տը կօթը պունն . Մւ չը խապէր է ,
 քօ պը հէօքմաթ ու պը գուվիլէթ տը զայիտի
- 37 լը սէր նէփաք ըուհան , ու տէր դէն : Ու նա-
 մէ ուի ոապու լը հէմի տէրէ աւ մէմլէքէթէ :
- 38 Ու ժը ճիյէ ճէմիաթէ ոապու ու լը մալա
- 39 Շըմհունէ քէթ : Ու խասուէ Շըմհունէ
 թա քի զըտար կըրթը պու , ու ժը պօյ ուի
- 40 լավա քըրըն ժէռա : Ու աուի սէքընի լը պա
 ուի՝ լը սէր թա զայիտի , ու աուի պէրտա . ու
 պը զուվա ոապու ու ժը ուանուա խըղմէթ տը
 քըր :
- 41 Ու կավա քօ ոօ ավա տը պօ պու , ժը հէ-
 միանուա քօ հա պու թիւրլի թիւրլի պը իլ-
 լէթան նախօշան , տը անը պունն աուան ժէ-
 ոա , աւ ժի լը սէր հէր էէքէ տէսթ տը տա-

- 42 նը պու, ու սաղ տըքըըը պու ուան: Ղը-
նան ժի ժը փրուան տէր տը հաթը պուն՝ տը
գիրա պուն՝ ու տը կօթը պուն, քօ դու Գու-
աէ Խօտէյի, ու աուի տը զայիտը ու պէր նէ
տը տա պու քօ խապէր պը տըն:
- 43 Ու կալա քօ ոօժ պու՝ ուապու չու լը ճի
քի պաույէ, ու խալգէ աուի արամիշ տը քը-
ըը պուն հաթըն հաթա լը պալէ՝ ու զօռ տը
- 44 քըըը պուն ժէռա քօ ժը ուան նէ չը: Ըուի
ժի կօ ժը ուանուա. Լաղում է քօ ժը զայրի
պաժարանուա ժի փատիշահիթիյէ Խօտէ միւժ-
տէ պըքըմ. չումա քօ ժը պօյ ուիա էղ հաթըմ
- 45 է շիանտըն: Ու լը ճէմիաթէ Ղէլիլիան վաղ
տը քըըը պու:

ՍԵՐ 5

- 1 Ու պու քի կալա քօ խալգ լը տօռա ուի
թօփ պու պուն ու քէլամէ Խօտէ կօտարիտը
քըըը պուն, աուի ժի լը պա կէօլէ Ղանաշա-
- 2 րէ տը սէքընի պու: Ու տի քօ տու գայը-
ղան լը պա կէօլէ տը սէքընի պուն՝ ու սէյա-
տէ մահսիան ժը ուան տէր հաթը պուն՝ թօ-
- 3 աէգ խօ տը շուշտը պուն: Ու աուի լը աւ
գայըղան եէքէտա քէթ քօ աւ է Շըմհուն
պու, ժէռա լալա քըը քօ հընըք ժը դուա-
յիյէ լը նավ պահրէ պըպը. ու ոօնըչա՝ ու ժը
գայըղէ ժը խալգէռա թալիմ տը տա պու:

- 4 Ու կալա քօ ժը խապէրտանէ սէբընի, կօ ժը
 Շըմհունուա . Սը բէշ լը գուրէ պըսըր գա-
 յըղէ, ու թօռէ խօ պալէժ մահսիան սէյտ
- 5 քըրընէ : Ղէվապ տա Շըմհուն ու կօ ժէ-
 ոա . Նա՛ խօճա լը շէվ կըժք էմ շըղուլին,
 համա գաթ դըշդ քի մէ նէ կըրթ, լաքին ժը
- 6 պօյ սէօղա գա էմ պալէժըն թօռէ : Ու
 ուան կալա քօ աուի քըրըն դահֆ փըռ մահ-
 սիան ճըվանարն, վուսան քօ թօռէ ուան տը
- 7 գաթիա պուն : Ու լը աւ գայըղէ տընտա
 պուն ժը օրթաղէդ խօռա իշարէթ տը քըրը
 պուն՝ քօ պէն ժը ուանուա եարտըմ պըքըն,
 ու ուան հաթըն, ու հէրտու գայըղան ժի դը-
 ժա պուն վուսան քօ նէղա դարի պունէ պուն :
- 8 Ու Շըմհուն փէթըոս կալա քօ տի՛ լը սէր
 չէօքէ խաա քէթ ու կօ . խօ ժը մըն ալի տէ
 եա՛ Րասպպ չըմա քօ էղ եէքէ կիւնէյքեա-
- 9 րըմ : Չըմա քօ պըղաիա աուի ու ուան հէ-
 մի քօ բէոա պուն . ժը սէմէտէ սէյտէ մահ-
- 10 սիան : Ս ուսան ժի դուռէդ Օէպաիա Նա-
 դուպ ու Հաննայէ ուան քօ օրթաղէ Շըմ-
 հուն պուն, ու խաա կօ ժը Շըմհունուա, Սէ
 թըոս ժը ուի բէվա դու տէ սայատէ մէոու-
- 11 վան պըպի ժը պօյ հայաթէ : Ու գայըղէդ
 խօ քըշանարն լը դուայիյէ ու հէր դըշդ պէր-
 տան, ու լը բէյ ուի չուն :
- 12 Ու պու քի կալա քօ աուի կըհիշտ լը պա-
 ժէր քի, վահա մէոուվ քի պը ույուղիթիյէ

- դրժի՛ կամա քօ տի Իսա, լը սէր ու թէ՛մ՝
 լամա քրր ժէնա ու կօ. Եւ՛ Բապպ էրքը տը
- 13 խուաղի դու գատիրի մը փագրժ քրրն : Աւ
 աուի տէսթէ խօ տրրէժ քրր՝ կիյանտը լէ, ու
 կօ. Տըխուաղամ փագրժ պը, ու դուվա իլ-
- 14 լէթէ ույուղիթիյէ ժէ չու : Աւ աուի թէն-
 պի՛ճ քրր ժէնա՛ քօ ժը եէքէնա նէ պէժը,
 լէ կօ. Հանը դու խօ ժը խմամնա նըչան պը
 տէ, ու ժը պոյ փագրժիթիյէդ խօ հէտիյէ
 պրտէ չաման քօ Սուսա էմը քրր՝ ժը պոյ
- 15 ժը ուանոա շահատէթի պունէ : Աւ ժը տէր
 հագէ ուի՛ խապէր հէնի փրո ոա տը պօ պու.
 ու փրո խալդ տը հաթը պուն ճըվանտըն ժը
 պոյ կօտարի քրրնէ, ու ժը նա խօշիթիյէդ
- 16 խօ սաղ պունէ : Աւ աուի լը ճիյէդ պառի-
 ան տը շօ պու, ու տուվա տըքրրը պու :
- 17 Աւ պու ժի՛ քինկա քօ աուի թէսլիմ տը-
 տա պու, ու ֆարիսիան ու խօճայէդ նօմօսի-
 ան ոօնըչտը պուն. ուան քօ ժը ճէլիլէ ու ժը
 Եէհուտիսթանէ ու ժը Գուտսէ ու ժը հէմի
 գասապան հաթը պուն ճըվանտըն. ու գուվ-
 վէթէ Իսօտէ պէլի տը պօ պու ուան սաղ քը-
- 18 րրնէ : Աւ վա՛հա չէնա մեռուվան, եէքի
 քէօթրում լը սէր ճըլան տը անի պուն, ու
 տըխօտը պուն քօ աուի լը հընտուռէ պը-
- 19 պրն, ու տէյնըն լը պէր ուի : Աւ կամա քօ
 ժը գալապալդդէ ոէ նէ տը աիթը պուն, քօ
 ժը ուէ լը հընտուռ պը պրն աուի, լը սէր խա-

- նի ռապոււն, ու ժը դաթիյէ լը ժէր ալադան
տըն աուի, ու պը ճըլան լը օրթայէ լը պէր
- 20 Խասյէ անին խուարիյէ: Ու աուի իմանէ
ուան պըտիթընէ՝ կօ ժէոա. Կա՛ մէռուվ
- 21 կիւնէյէդ դա ժը դադա ավֆ պը պըն: Ու
քեաթիպան ու ֆարիսիան տէսթ քըրըն ֆըք-
րանտընէ ու կօթընէ. Ուիա քի՞ է, քօ վու-
սան տըժմինան խապէր արտա, քի՞ տը քարը
կիւնէյան ավֆ պըքը ժը եէք Խօտէ պաշգա:
- 22 Ու Խաա կաւա քօ շաւըէ ուան զանի՝ ճէ-
վապ տա ու կօ ժը ուանոա. Լը տըլէ խօ-
- 23 տա չը՞ տը ֆըքըրըն: Քի՞ ժան հէնի րա-
հաթ է՝ կիւնէյէ դա ժը դաոա ավֆ պը պը
- 24 կօթըն՝ եա ռապը ու պը կէո կօթըն: Հա-
մա վուսան քօ հուն պը զանըն հէօքմաթէ
Գուռէ մէռուվ, հէյէ լը սէր արտէ ավֆ քը-
րընէ կիւնէյան, կօ ժը քէօթրիւմնա. Ժը
դաոա տէժըմ. ռապը, պը կըր լէհէվէ խօ
- 25 ու հաոը մալա խօ: Ուի ժի լը ուէ սաաթէ
լը պէր հէմիան ռապու՝ աւ քի լը սէր ուի ռա
տըղա պու հէլ անի, ու չու լը մալա խօ՝ ու
- 26 ժը Խօտէոա շըքըր տը քըր: Ու հէմիան
մաթ ման ու ժը Խօտէոա շըքըր տը քըրը
պուն, պը թըռսան դըժա պուն՝ ու կօն. Կը-
քը իոօ էմ դըշդէդ աճայիպ տին:
- 27 Ու ժը ուէ բէվա ժը ուէ ռապու, ու կէօմրիւկճի
քի տի, քօ նաւէ ուի Լէվի պու, քը ժը պօյ
կէօմրիւկ սանտընոա լը ուէ ոօնըշաի պու

- 28 ու կօ ժէոա . լը բէյ մըն որը : Ուի ժի հէր
- 29 դըշդ թէրք քըր լը բէյ ուի չու : Այլի
 ժէոա տավաթ քի մէղըն քըր լը մալա խօ .
 ու փրո գալապալըղ քի հապու է կէօմըիւկ-
 ճիան ու պաշգասիան՝ քօ պը ուանուա լը սօֆ-
- 30 րէտա ոօնըչարն պուն : Ու քեաթիպէ ուան
 ու հէմ ֆարիսիան տըռ տըռ տըքըրը պուն ու
 ժը շակըրտէդ ուիուա տըկօթը պուն . Չըմա՞
 պը կէօմըիւկճիան ու պը կիւնէյքեարան հուն
- 31 տըխուն ու վէտը խուն : Ղէվապ տա ժը
 ուանուա Իսա՝ ու կօ . Ժը սաղանուա հէքիմ
- 32 լազըմ նընը , լէ ժը նախօշանուա : Այլ նէ
 հաթըմ սատըգան կաղի քըրընէ , լէ կիւնէյ-
 քեարան ժը թօպա քըրընէ :
- 33 Ուան ժի կօնը ժէոա . Չըմա՞ շակըրտէդ
 Հաննայէ փրո ճարան ոօճի տըկըրըն , ու
 տուվա տըքըն , վուսան ժի շակըրտէդ ֆա-
- 34 րիսիան , ու է դա տըխօն ուվէտըխօն : Այլ
 ժի կօ ժը ուանուա . հուն տըքա՞րըն ժը դա-
 ոուքէդ տավաթիանուա էմր պըքըն քօ ոօ-
 ճի պը բէն , չըգաս քօ դավա պը ուանուայ է :
- 35 Աքին ոջան տէ պէն քօ՝ դավա ժը ուան
 տէ պէ սանտըն , ու ուէ դէմանէ , լը ուէ ոօ-
- 36 յանտա տէ ոօճի պը կըրըն : Մասալ քի ժի
 կօ ժը ուանուա . Վաթ եէքէ փիւնէյէ ճըլէ
 նու ժը ճըլէ գէվընուա տա նէյ նը . էրքը նա ,
 աւ նու ժի տը դաթիւնը , հէմի ժի ժը գէվըն-
- 37 ոա փիւնէյէդ նու եագըշմիշ նա պը : Ու

38 եկեքի մէյէ նու լը մէշգէ գէվըն տա նէյինը,
 երբը նա մէյէ նու մէշգէգ գէվըն ան տը գա-
 թինը, ու աուի տը ռըժը. հէմի ժի մէշգան
 39 վունտա տը պըն: Աէ մէյէ նու լը մէշգէ
 նուտա տա գինըն լաղըմ է ու հէր աու ժի
 40 գէնը վէշէրանտըն: Ու եկեքէ մէյէ գէվըն
 վէ նա խու ու բաշէ մէյէ նու պը խուաղը,
 չումա քօ տէ ժը, երբը գէվըն հէնի խօշ ը:

ԱՅԻՐ 6

1 Ու պու քի լը իքինճի ոջա ավուլէ շէմու է
 աուի ժը նավա գէվիան տը պըհուրը պու, ու
 շակրտէգ ուի պը տէսթան սընպըլէ կէնըմ
 տը գուրուֆանտը պուն ու պը ֆէրըքանտընէ
 2 տը խուարը պուն: Ու ժը ֆարիսիան հընը-
 քան կօն ժը ուանուա. Աւ չը գըշգ է քօ
 հուն տըքըն, քը լը ոջա շէմույէ տա ճայիղ
 3 նընը: Ղէվապ տա ժը ուանուա խա ու կօ.
 Ո՛ նա խօնտըն քըրընէ Տավուտէ, կավա քօ
 պըրչի պու աուի ու ուան քօ բէուա պուն:
 4 Չամվան աուի լը մայա խօտէ քէթ, ու նանէ
 հուզուրէ խուար, ու տա ժը ուանուա ժի՞ քօ
 բէուա պուն, քը աուի խուարըն ժը եկեքէուա
 ճայիղ նա պու, լէ թէնէ ժը իմամանուա:
 5 Ու ժը ուանուա կօ. Գուռէ մէռուվ խօտիյէ
 շէմուէ ժի է:
 6 Ու պու քի լը պաշգա ոջա շէմուէ քի՞

- առևի լը ճիյէ ճըվաթան քէթ' ու թալիմ' տը-
 քըր, ու լը ուէ մէռուվ քի հասպու, քը տէս-
 7 թէ ուի ոաստ հըշք պօ պու: Աւ քեաթի-
 պան ու ֆարիսիան լէ տը բէ պուն' քը լը
 ոջա շէմուէ տա առևի սաղ քը քօ պը աւ-
 8 սէմէտէ կըրի քի լը սէր ուի պը պինըն: Աւ
 առևի տը զանը պու ֆըքրէ ուան, կօ ժը ա-
 ուիոա' քօ տէսթէ ուի հըշք պօ պու, ուսպը
 լը օրթայէ պը սէք. առևի ժի ոասպու սէքը-
 9 նի: Իսա կօ ժը ուանուա. Ժը ո' դըշդ քի
 փըռս քըմ, լը ոջա շէմուէտա դանճիթի'
 քըրըն, եա քէօթի թի քըրըն ճայիզ է,
 10 ճան քի խալաս քըրըն եա հէլաք: Աւ լը
 չար ալի լը սէր աւ հէմիան պը սու հաթընէ
 նըհէնթ, կօ ժը աւ մէռուվուա, Տէսթէ խօ
 տըրէթ քը. աւ ժի տըրէթ քըր, ու տէսթէ
 11 սաղ ոգա առևէ տըն պու: Աւան ժի հար
 պուն, ու լը նալա խօտա ժը Իսաուա չը պը-
 քըն խապէր տը տա պուն:
 12 Աւ պու քի լը ուէ ոջանտա լը ջիյէ ոա-
 պու նըմէճ քըրընէ, ու շէվէ կըթք ժը Մւ-
 13 լահոա պը տուվա քըրընէ պուհարթ: Աւ
 կալա քօ սըպէ պու' կազի քըր շակըրտէդ
 խօ, ու ժը ուան տուանգան պըթարթ, քը
 14 ուանուա բէսուլան ժի նալ տանի: Շըմ-
 հուն քօ ժէոա փէթըոս ժի նալ տանի, ու
 պրէյէդ ուի Մնարիա, ու Աադուպէ, ու
 Հաննայէ, ու Ֆիլիպպուսէ, ու ֆարթուլի-

- 15 մուսէ, ու Մաթապէ. Ու Թոււմայէ, ու
 գուռա Մ'լֆա Եագուպէ, ու Լէլոթէս հա-
- 16 թը կօթան Շ ըմհունէ: Ու պրէյէդ Եա-
 գուպէ Ղ'ուտա, ու Իսխարի Ղ'ուտա՝ քի-
- 17 տէսթ տայօղ ժի պու: Ու պը ուանա հա-
 թը խուարի՝ ու լը ճի քի տէշդէ սէքընի, ու
 գալապալըդէ շակըրտէդ ուի, հէմ ժը հէմի
 Եէհուտիսթանէ ու ժը Գուտսէ հէմ ժը ա-
- 18 փրո խալգ հապու: Քը ժը ուէ հաթըն կօ-
 տարի քըրընէ, ու ժը պոյ ժը նախօշիթիյէ
 խօ սաղ պունէ ու հէմ ժը նափաք րուհան
- 19 էղիյէթ քշանտօղան սաղ տըպօ պուն: Ու
 խալգ կըշք տը խօսար պուն ժէռա նէղ պուն.
 չըմա քօ ժէ գուվիլէթ ու տը պօ պու, ու
 ժը հէմիանա շիֆա տըտա պու:
- 20 Ու աուի ջահվէդ խօ լը շակըրտէդ խօ պը
 պըլընտ քըրընէ կօ. Խօզի ժը ոռա եւ' ֆա-
 գիրան, չըմա քօ փատիշահիթիյէ Խօտէ է ո'է:
- 21 Խօզի ժը ոռա եւ' նուա պըրջի պույան. չը-
 մա քօ հուն տէ թէր պըն, խօզի ժը ոռա քօ
 նուա տը կըրըն, չըմա քօ հուն տէ շաղ պըն:
- 22 Խօզի է ժը ոռա կավա քօ մէռուվան ո' սէր-
 հէվտէ տըքըն ու կավա քօ ո' ժը հէվալիթիյէ
 խօ ալի տըն՝ ու ժը ո' իքրահ պըքըն, ու նա-
 վէ ո' խարապ տէրիներն ժը սէմէտէ Գուռէ մէ-
- 23 ռուվ: Շ աղ պըն հուն լը ուէ ոյէտա,
 շաղ պըն, չըմա քօ իւճրէթէ ո' փրո է լը ա-

- զիւմանտա . չումա քօ պավէդ ուան ժը փէյ-
- 24 ղէմպէրանու ահվա տըքըրը պուն : Ա պքինս
վայ ժը ո ղէնկինանու , չումա քօ թէսէլիյէ խօ
- 25 ո սանտըն : Ա վայ ժը ոուա քօ նուա հուն թէր
ըն , չումա քօ տէ պըրչի պըն . վայ ժը ոուա
քօ նուա տըքէնըն , չումա քօ շին տէ պըքըն
- 26 ու տէ պըկըրըն : Ա վայ ժը ոուա կավա քօ
ը սէր ո գանձ տէժըն հէմի մեռուվան չումա
քօ պավէդ ուան ահվա տըքըրը պուն ժը
տարավ փէյղէմպէրանու :
- 27 Համա ժը ոուա կօտարի քըրօղանու տէ
ժըմ , Տըժմընէդ խօ պը հապինըն , ժը ո իք-
- 28 ըահ քըրօղանու ջէյի պըքըն : Սը ոուա
պէրտովա քըրօղանու խայր տովա պըքըն ,
ժը ոուա էղիյէթ տայօղանու տուվա պըքըն :
- 29 Ա քօ ը ջէնէյ դաուա տըխէ աուէ տըն ժի
ժէուա նէզ քը . ու աւ քօ ֆերաճէյէ դա
տէր տըխա , քըրասէ խօ ժի ժէ մէ վէշէր :
- 30 Ու ժը դա հէր խօստօղանու պըտը , ու ժը
- 31 մայէ դա սանտօղան շունտա մասթին : Ու
չավան քօ տը խուազըն մեռուվան ժը ոուա պը
քըն , հուն ժի վուսան պը քըն ժը ուանուա :
- 32 Ու էրքը հուն ո հապանտօղան պը հուպինըն
չը սէվապէ տըպը , չումա քօ կիւնէյքեարան
- 33 ժի խօ հապանտօղան տը հուպինըն : Ու էր-
քը ժը ոուա գանձիթի քրօղանու գանձիթի
պըքըն , չը սէվապէ տը պը , չումա քօ կիւ-
- 34 նէյքեարան ժի հէման աուի տը քըն : Ու

- էրքը վուսան մէռուվուս տէյն պրտըն քօ ու
մուտէ հէպէ սանտընէ, չո՞ սէվապէ ո՞ հէյէ,
չումա քօ կիւնէյքեարան ժի ժը կիւնէյքեա-
րանուս տէյն տըտըն՝ քը պէտէլէ աուի շուն-
35 տա պըսդինըն : Աէ հուն պըհուպինըն տըժ-
մընէդ խօ ու ժը ո՞ իքրաս քըօղանուս գանձի-
թի պըքըն . ու տէյն պրտըն ժը ուիռա՝ ժը
քօ քի սանտընէ ումուտէ ո՞ թուեննա . քը
իւճրէթէ ո՞ փրո պըպը, ու գուռէդ Վասալա-
յէ պըպըն , չումա քօ աուի ժը նամքէօուան-
36 ու ու ժը եարամաղանուս գանձ է : Վուս
պը մէրհամէթ պըն չալան քօ Պալէ ո՞ պը
37 մէրհամէթ է : Աւ հէօքմ մէ քըն քօ ժը ո-
ուս հէօքմ նէպը, հէօքմ ու զաղապ մէ քըն
քօ ժը ուս ժի հէօքմ ու զաղապ նէ պը,
պախշ պըքըն քօ ժը ուս ժի պախշ պը պը :
38 Պը տըն քօ ժը ուս ժի պէ տայըն , պը ոընս
էօլէկէ՝ ապանտըն՝ հաթը թէվտայըն՝ դրժա
տէ լը բաշըլէ ո՞ պէ տայըն . պը ուի չալիէ քօ
պը աւ քօ հուն տը բիվըն , ժը ուս տէ պէ
39 բիվանտըն : Վէմսիլ քի ժի կօ ժը ուան-
ուս , մէկէր քօն ժը քօնէուս աըքեարը գա-
լավուղիթի քըրըն . նա՞ քի հէր տույան ժի
40 լը չալէ տը գէվըն : Շախրոտ ժը խօճայէ
խօ մէզըն նընը , ու հէր թէքմիլ պուեն՝ ոգա
խօճայէ խօ տէ պըպը :
41 Չումա՞ լը ջահվէդ պրէյ խօ գըրշէ տըպի-
նի , ու գէրան լը ջահվէ խօտա նա պինի :

- 42 Եւ խոստ չափան տը քեարը կօթըն ժը պրէյ
խօռա . Եւ պրոա պէրտէ քօ ժը ջահվէ դա
գըրչէ տէրինըմ . ու լը ջահվէ խօտա գէրանէ
նա պինի . էյ միւրայը ավուլ ժը ջահվէ խօ
գէրանէ պը տէրին ու բաշէ տէ պըպինը ժը
- 43 ջահվէ պրէյ խօ գըրչէ տէր անին : Չըմա
քօ տարէ գանձ նը քեարը մէյվէյէդ չուրուկ
պըտը , ու տարէ չուրուկ թուենա քօ պըքեա-
- 44 ըր մէյվէյէ գանձ պըտը : Չըմա քօ հէր տար ժը
մէյվէյէ խօ գէ նաս քըրըն . չըմա քօ ժը ըսթ-
րիան հէժիլ նա ջինըն , ու ժը տը ոէ նէրմըքէ
- 45 դրի նա ճըվինին : Մէռուվէ գանձ ժը տըլէ խօ
ժը խազնէյէ գանձ , ջէ տէր դինը . չըմա քօ
տէվէ ուի ժը դէտէ պուենէ տըլ խապէր տըտը :
- 46 Չըմա՞ ժը մըռա եա՛ Վապպ եա՛ Վապպ
- 47 կազի տըքըն , ու կօթընէ մըն նաքըն : Հէր
ժը մըռա հաթօղ ու քէլամէ մըն կօտարի քը-
րօղ ու աուան քրօղ , ժը քէռա մինա՝ ժը
- 48 ոռա նշան պըտըմ : Մւ մալ ջէքրօղ մէ-
ռուվա տըմինա . քը քօլա ու գուր քըր , ու
հիմէ ուի լը սէր գէվըր տանի , սէլէ ավան
քօ ռապուեն՝ չայ խըստ լը աւ մալ , ու գատիր
նա պու աուի թէվ կէռանտըն . չըմա քօ հի-
- 49 մէ ուի լը սէր գէվըր գավի պու պու : Հա-
մա աւ՝ քօ քէլամէ մըն տը պըհիտը՝ ու նաքը ,
տը մինա ժը աւ մէռուվա՝ քօ լը սէր արտէ
պէ հիմ մալ ջէ տըքը . քօ լէ չայ խըստ ու
գուվա քէթ , ու հէլօշանտընէ աւ մալ մէղըն պու :

- 1 Ու կամա քօ քէլամէդ խօ կըշք թէքմիլ
քրր լը կօյա գամմէ, քէթ լը Քաֆարնայու-
- 2 մէ : Ու գուլէ եիւղպիշի քի լը կըրան նա-
խօշթիտա նէղա մըրնէ պու, քօ ժէոա տէ-
- 3 լալի պու : Ամա քօ լը տէր հագէ Իսա պը-
հիտա՝ ժը Աէհուտիան չէնտ ոու սըբիան շի-
անա, ժէոա լամա քրրնէ քօ պէ գուլէ ուի
- 4 խէլաս պըքը : Ու ուան ժի հաթըն լը պա
Իսա փրո լամա տըքրըր պուն ժէոա, ու տը
կօթը պուն. էրքը աւ լայրգէ քօ ժէոա աւ
- 5 դըշգ պըքի : Չըմա քօ միլէթէ մէ տը հու-
պինը, ու ճիյէճըվաթէ աուի ջէքըր ժը մէա :
- 6 Ու Իսա պը ուանոա չու, կամա քօ հէնի ժը
մալ տուր նէ պու, եիւղպաշի ժէոա չէնտ
տօսթան շէանա, ու կօ ժէոա. Ան՝ Բապալ
լը զահմէթէ մէ գէվ չըմա քօ էղ լայրգ նը-
նըմ, քօ լը պըն խանիյէ մըն պը գէվի :
- 7 Ժը պօյ ուիա մը խօ ժի լայրգ նա հասըպանա
ժը գաոա հաթընէ. լաքին խապէր քի պէ
- 8 գուլէ մըն տէ շիֆա պըպինը : Չըմա քօ է
ժի լը պըն հէօքմաթէ հաթըր տայըն մէոուվ
քի ըմ, ու լը պըն էմրէ մըն ասքէր հէյէ, ու
ժը եէքէոա հանը տը պէմ տը չօ, ու ժը
աուէ տընոա ձրը, ու դէ. ու ժը խըղմէթ-
- 9 քեարէ խօոա ուիա պըքը, ու տըքը : Ու
կամա քօ Իսա ուիա պըհիտա, թաճիւ պ քըր,

- ու մէկէնիա լը բէյ խօ չունտօղ խալգէնա կօ .
 Պըռա տըպէմ ժը ոռա , քօ լը նալա Իսրա .
 10 յիլտա աւ գաս իման մը նէ տի : Ու հաթը
 շիանտօղան լը մալ մէկէնիան՝ ու նախօշ
 խըղմէքեարէ սաղ պուն տին :
- 11 Ու պու քի լը ոջա տըն՝ Նային հաթը
 կօթան պաթէր քի տը չօ պու , բէռա տը չօ
 12 պուն շակըրտէդ ուի ժի՝ ու փըռ խալգ : Ու
 կալա քօ նէղա տէրիյէ պաթէր պու մահա
 մըրի քի տէր տըհաթը պու , ժը տիյէ խօռա
 եէք հապըք պու . ու ժըն ժընապի պու , ու
 13 բէռա ժը պաթէր փըռ խալգ հապու : Ու Բասպ
 կալա քօ աուի տի , հայֆա ուի հաթ աուի ,
 14 ու կօ . Մէ կըր : Ու չու լը նըղանկէ նէղ
 պու՝ ու ուան քօ հալ անի տը պըրը պուն
 սէքընին , ու կօ . Ե՛յ խօրթօ ժը դառա տը
 15 պէմ աւալը : Ու մըրի ապու ու ոօնըշդ ,
 ու տէսթ քըր խապէրտան , ու տա աուի ժը
 16 տիյէ խօռա : Ու նուա հէմիան ժի թըռս
 կըրթ , ու ժը Խօտէռա շըքըր տը քըրը պուն
 ու տը կօթը պուն . Ե՛քքը փէյղէմպէր քի
 մէղըն լը նալ մէ ապու է , ու էքքը Խօտէ
 17 գալմէ խօ զիյարէթ քըր : Ու աւ տէնկ լը
 տէրհագէ ուի՝ լը հէմի Ե՛էհուտիսթանէ ա-
 պու , ու լը չար ալիյէ ուէ տընէ :
- 18 Ու ժը Հաննառա թարիֆ քըրըն շակըր-
 19 տէդ ուի լը սէր աւ հէմի դըշդան : Ու Հան-
 նա ժի տըտօյան ժը շակըրտէդ խօ կաղի քըր ,

- լը պալէ, շիանտը ուան լը պա Խաա՝ ու կօ .
 Մ. քը տէ պէ դո՛ւ ի, եա ժը պաշգասիքիոա
 20 էմ մէղէքըն : Ու աւ մէոուվան հաթըն լը
 պալէ ու կօն, Հաննայ է թաճֆիլէի մէ շի-
 անտ ժը դառա, ու տէժը. Մ. քօ տէ պէ դո՛ւ ի,
 21 եա ժը պաշգասիգիոա էմ սը բէն : Ու լը
 ուէ սաաթէտա փրոան ժը նախօշիթիյէ ու ժը
 տէրտան ու ժը եարամաղ բուհան սաղ քըր,
 ու ժը փրո քօռանոա տիթընաա դուտրէթ տա :
 22 Ղէվապ տա ժը ուանոա Խաա՝ ու կօ . Հանըն
 ժը Հաննաա թարիֆ պըքըն չը քօ ո՛ տի ու
 պըհիտ, քը քօռան տը պինըն, ու թօիալան
 տը չըն, ույուզան փազըթ տըպըն գառան տը
 պըհիտըն, մըրիան գըյամ տըքըն, ժը Փազի-
 23 ըանոա միւժտէ տըպը, ու խօղի ժը ալէոա քօ .
 լը սէր մըն խուար նա սը :
 24 Ու կավա քօ էլէիյէդ Հաննայէ չուն . ժը
 պոյ Հաննա ժը խալդէոա տէսթ քըր կօթը-
 նէ, լը չէօլէ չը՝ թամաշա քըրընէ ո՛ ոապուն,
 25 ժը պայ է լէրզան գամիշ քի : Ղէ չը՝ տի-
 թընէ ո՛ ոապուն, պը նազիք ճըլան խամալան-
 տըն մէոո՛ւլ քի . վաճա ուան քօ լը ճըլէդ
 պը շէօհրէթէ ու լը զէֆգէտանը լը սէրայէդ
 26 փատիշահան տը պըն : Ղէ չը՝ տիթընէ ո՛ ոա-
 պուն, փէյղէմպէր քի, պէլի ժը ոռա տըպէմ
 27 ժը փէյղէմպէր քի հէնի բէթըր : Չըմա քօ
 ուխտ է . ժը պոյ է քէ քօ հաթը նըվիսան-
 տըն, վաճա էլէիյէ խօ էղէ լը պէր դա պըշէ-

- յինչում, քօ աէյա դա լը պէր դատա հազըր
 28 քը: Պըռա տը պէմ՝ ժը ոռա, ժը ժընան
 դան լը նալ ուանտա ժը Հաննայէ մէզըն
 փէյղէմպէր քի թուենա, լաքին լը փատիշա-
 հիթիյէ խօտէ աւ բըջուք ժը ուի մէզըն է:
 29 Աւ խալգէ կըջք կալա քօ պըհիատըն՝ ու
 կիւմրիւկճիան ժի, սատըգ քըրըն խօտէ քօ
 30 պը թասֆիլէ Հաննա թասֆիլ պոււն: Ա-
 քին Փարիսիան հէմ խօճայէդ նօմօսի լը տէր
 հադէ խօ թէտպիրան խօտէ պադալ քըրըն,
 քօ ժէ թասֆիլ նա պոււն:
 31 Աւ Բապպ կօ. Մէռուվէ սիլսիլէյէ հան
 ժը քիռա պըջըպինչում, ու ժը քիռա տը մինըն:
 32 Տըմինըն լը աւ դառուզան՝ քօ լը շարշիտա ոօ
 տընըն, լը հէվու տու կադի տըքըն ու տը պէն.
 ժը ոռա մէ տիւտիւք փըրֆ քըր՝ ու ո՛նէ լէյստ.
 33 մէ շին քըր ու ո՛նէ կրիա: Հաննա է թասֆ-
 Ֆիլէի հաթ, քը նէ տը խուար ու նա վէտը-
 34 խուար, ու ո՛ն տըկօթ ճընէ ուի հէյէ: Պու-
 ուէ մէռուվ հաթ, քը տըխօ ու վէտըխօ, ու
 տէժըն, վաճա խուարօղ ու պէքրի մէռուվ քի՛
 տօսթէ կիւմրիւկճիան ու կիւնէյքեարան:
 35 Համա իլմ՝ ժը հէմի ողէտէդ խօ սատըգ պու:
 36 Աւ ժը Փարիսիան եէքէ ժէռա լալա տը-
 քըր քօ բէռա նան պըխօ, ուի ժի լը մալա
 Փարիսիյէ քէթ, ու լը սօֆրէտա ոօնըշդ:
 37 Աւ լը ուէ պաժէրօա կիւնէյքեար ժըն ժի
 հէպու, կալա քօ զանի՛ էրքը լը մալա ֆա-

- ընտրուած լը սուֆրէտա ոօնըշտիյէ, շուշա քի
 38 պը խօշ պինն ոունն անի: Աւ լը բէյվա լը
 պէր լընկա ուի սէքընի ու տը կրիա պու, ու
 պը հէսթրանն տէսթ քըր լընկա ուի շըլ քը-
 րըն, ու պը փօռա սէրէ խօ փաղըթ տըքըր,
 ու լընկա ուի ոատըմիսա պու, ու պը ոունն
 39 ոունն տըքըր: Աւ կավա քօ աուի տավաթ
 քըրօղ ֆարիսիյէ տի, լը տըլէ խօ տըկօթ.
 Կըքը ուիա փէյղէմպէր քի պը պանա, ժէ-
 աա նէղ պունն ժըն քի է՝ ու չը թարղէ տէ
 պըպանը պու, չըմա քօ աւ եէքէ կիւնէյքեար
 40 է: Ճէվապ տա Խսա ու կօ ժէռա. Աւ
 Շ ըմհունն ժը դառա դըշդ քի մըն հէյէ կօ-
 41 թընէ, ուի ժի կօ. Աւ խօճա պէժը: Ժը
 եէքէ տէյն տայօղոա տու տէյնտարէ ուի
 հէպու, ժը եէքիռա բէնճ սատ ու ժը աւէ-
 տընոա բէնճէ տինար տէյնէ ուան հէպու:
 42 Աւ կավա քօ դըշդ քէ ուան թուննա պու
 տէլվէ տայընէ, ժը հէրտույանոա պախշ քըր.
 նուա պէժը, աուի քի՞ ժանէ տէ փըռ պըհու-
 43 պինը: Աւ Շ ըմհունն ճէվապ տա ու կօ. Ժը
 մըռա խույա. կըքը ժը քէռա քօ փըռ պախշ
 քըր, ուի ժի կօ ժէռա, Ղա ոաստ շէրհ քըր:
 44 Աւ վէկէռիա լը ալիյէ ժընըքէ՝ ու ժը Շ ըմ-
 հունոա կօ. Ժընըքէ հանա տը պի՛նի, էղ
 լը մալա դա քէթըմ՝, դա ժը լընկա մըռա ալ
 նէտա, համա ուիա պը հէսթրէ խօ լընկա մը
 շուշդ, ու պը փօռա սէրէ խօ փաղըթ քըր:

- 45 Դա ժը մըռա ռամիսա քի նէ տա , վա՛հա ուհա
կավա քօ լը վըր քէթըմ է ժը ռամիսայէ լըն-
- 46 կա մըն ֆարաղէթ նէ քըր : Դու սէրէ մըն
պը ռուն ռուն նէ քըր , ուհա լընկա մըն պը
- 47 խօշ պին ռուն ռուն քըր : Ժը պօյ աուի
տը պէմ ժը դառա , ավֆ պըպը ժը ուհառա
փրո կիւնէյէ ուի , չըմա քօ փրո հուպանտ .
չըմա քօ ժը քէռա քօ հընտըք ավֆ տըպը
- 48 հընտըք տըհուպինը : Ու կօ ժէռա . Աիւնէ-
49 յէ դա ժը դառա ավֆ պըպըն : Ու թէվ լը
սուֆրէտա ռօնըչտօղան լը խօտա տէսթ քը-
րըն կօթընէ , ուհա քի է քօ ավֆիթիյէ կիւ-
50 նէյան տըտը : Ու աուի կօ ժը ժընըքռա .
Դա իմանէ դա խալաս քըր , հա՛ռը պը սէ-
լամէթէ :

ՍԷՐ 8

- 1 Ու պու քի ժը ուէ բէվա՝ ուի ժի պաժէր
պէ պաժէր ու գասապա պէ գասապա տըկէ-
ռիա պու՝ վաղ տըքըր ու փատիշահիթիյէ
խօտէ միւժտէ տըքըր . ու տուանդտան ժի
- 2 բէռա : Հէմ ժի չէնտ ժընան քօ ժը եա-
րամաղ ըուհան ու ժը նախօշիթիան սաղ
քըրը պու , եանի Մէյրէմ քօ Մակտալինի
տը հաթը կօթան քօ ժը ուի հաֆիթ ճընան
- 3 տէր անի պու : Ու Զօհաննա ժընա խու-
ղայէ քէթիսիւտայէ Հիրօտիսէ , ու Սուսանէ ,

- ու հէնի փրոան, ուան քօ պր մալէ խօ ժէ-
 4 ու խրլմէթ տրքրր պուն: Ու փրա գալա-
 պալը պր հէվ հաթընէ, ու ժը հէր պաժէր
 խալգ քօ ժէոա հաթըն, պր թէմսիլ քի կօ
 5 ժը ուանոա: Ղօվ քրրօղ քի ոապու դօ-
 վա խօ դօվ քրրընէ, ու ղիսթա դօվ քրրընէ՝
 հընրքան լը սէր ոէ քէթըն. ու լը պըն լըն-
 կան հաթըր քէշ պուն ու դայրէ աղիւմանան
 6 աուի խուարըն: Ու պաշգասի լը ճիյէ գա-
 րաժէ քէթ՝ համա պր հէշիլ պունէ հըշք
 7 պու՝ ժը նամիթի թուննա պունէ արտէ: Ու
 պաշգասի լը նավ ըսթըրիան քէթ, ու ըսթը-
 րիան քէոա պր շին պունէ՝ աուի խանըգան-
 8 տըն: Ու պաշգասի լը սէր արտէ ոընտ քէթ,
 ու կավա քօ հասըլ պու՝ ժը տէլա եէքէ սատ
 գաթ տա, ու քինկա քօ աուի խապէր տա
 կօ. Ժը քէոա քօ ժը պրհիստընոա կօ հէյէ՝
 պըրա պր պրհիսը:
- 9 Ու շահըրտէգ ուի ժէ պր փրոս քրրընէ տը
 10 կօթը պուն աճապա թէմսիլէ հան չը է: Ու
 ուի ժի կօ. Աըրա փատիշահիթիյէ խօտէ ժը
 ոոա հաթիյէ տայըն զանընէ. համա ժը պաշ-
 գասիանոա պր թէմսիլադէ կօթըն, քօ տէ
 պր պինըն՝ ու նէ պինըն, ու տէ պր պիհի-
 11 սըն՝ ու ֆէհիմ նէ քըն: Համա աւ թէմսիլ
 12 ուիա է դօվ քէլամէ խօտէ է: Ու լը
 սէր ոէ ուան ըն՝ քօ տը պրհիսըն, ու բաշէ
 Շ էյթան տէ՝ ժը տըլէ ուան աւ քէլամէ տէր

- դինը՝ քօ նա սր քօ իման պինըն ու խէլաս
 13 սրն : Աւ լը ճիյէ գարաժէ ուան ըն՝ ոխթա
 քօ տը սրճիսըն , սր շագիթիյէ գասուլ տը
 քրն . համա ժը գուրմ թուենա պունէ ուան ,
 ոխթ քի իման դինըն՝ ու ոխթա թէրճիւպէյէ
 14 սր շունտա տը սէքրնըն : Աւ լը նավ ըս-
 թըրիան քէթողան ժի ուան ըն , քօ կամա
 քօ աւ քէլամէ տը սրճիսըն՝ սր դէմէ ուէ տրնէ
 ու սր դէնկինիթիյէ ու սր տրլ սրժանտրնէ
 սր մէժղուլ պունէ՝ դէնը խէնըգանտրն , ու
 15 պէմէյիէ տը սրն : Աւ լը սէր արտէ ոընտ
 պուն ուան ըն՝ քօ գանձ ու սր խօշ տրլ աւ
 քէլամէ տը սրճիսըն ու գասուլ տըքրն , ու
 սր սասր մահսուլ տը տրն :
- 16 Աւ թուենա եէքէ քօ չըբէյէ վէտը՝ ու լը
 սրն ֆրագ քի , եա լը սրն լըճէֆէ տէյնը ,
 լէ լը սէր շէմտանէ տա դինը , քօ լը հընտուո .
- 17 հաթողան ոօհնիյէ սր պինըն : Չըմա քօ մէ
 շարտրն դըշդ քի թուենա քօ աշիքէար նէ սր .
 ու նա ժի տըղիգա դըշդ քի քօ նէյէ գանըն ,
- 18 ու լը մէյտանէ նէյէ : Վուա մէգէքրն երբը
 չալան տը սրճիսըն . չըմա քօ ժը քէոաքօ
 հէյէ՝ ժը ուիոա տէ պէ տայըն , ու ժը քէոաքօ
 թուենա՝ չըքօ ուի ժի քօ աւ թախամին տըքը
 հէյէ՝ ուի ժի տէ ժէ պէ սէնտրն :
- 19 Աւ տէ ու սրէյէդ ուի ժէոա հաթըն , ու
 ժը գալապայէ նէ տը քեարը պուն լէ սր
- 20 կըճէն : Աւ ժէոա խասէր քըրըն ու կօն .

- Տէ ու պրէյէդ դա լը տէրվա սէքընին , ու
 21 տը խուաղըն դա պը պինըն : Ու աուի ճէ-
 վապ տա ու կօ ժը՞ ուանուա . Տէ ու պրէյէդ
 մըն աուանըն քօ քէլամէ Խօտէ տը պըհիսըն
 ու թէքմիլ տըքըն :
- 22 Ու պու քի լը ոօ քի աուի լը կէմիյէ քէթ
 ու շակրտէդ ուի ժի , ու կօ ժը ուանուա .
 Ո՛րըն էմ լը աւ ալիյէ տըն պը պըհուրըն , ու
 23 չուն : Ու կավա քօ պը կէմիյէ տըչօ պուն՝
 աուի խախտա չու , ու պօսլիսքի պայէ լը սէր
 կէօլէ հաթը խուարի ու տը ոտըմի պու , ու
 24 ուան լը նավ զարարէտա պուն : Ու լը պալէ
 չուն ու աուի ժը խամ քըրըն , ու կօն . Նա՛
 խօճա՛ եա՛ խօճա՛ էմ հէլաք տը պըն . ու
 ուի ժի ոապու ու սուհաթ լը սէր պայէ , ու
 սէր տալղայէդ աման՝ ու բահաթ պուն ու սէ-
 25 լամէթ պու : Ու աուի կօ ժը ուանուա . լը
 քօ՞ է իմանէ ո՛ , ու ուան լը նավ թըուսէ քէ-
 թըն՝ մաթ ման , ու ժը հէվուտուուա տըկօթը
 պուն . Ն՛ճապա ուիա քի՞ տէ պըպը՝ քօ լը
 սէր պայան ու աման էմը տըքը , միւթի տը
 պըն ժէուա :
- 26 Ու ուան պը գայըղէ՛ չուն լը ոլաթէ Գէր-
 27 գէսիան , քը աւ լը գարշիյէ ճ՛էլիլէ է : Ու
 աուի կավա քօ ժը պաժէր տէր քէթ՝ ժը ուի
 պաժէրէ եէքի լը պէր ուի ոապու քօ լը հըն-
 տուուա ուի ճընան հէպուն , ու փրո զէման
 ճըլ որնատը կըրթը պու , ու լը մալ նէ տը սէ-

- 28 քրնի պու՝ լէ լը նաՎ մէզէլան : Աւ կաՎա
քօ Խսա տի, պը գիրանտընէ լը պէր ուի քէթ,
ու պը պըլընտ սաուկտքի կօ. Չը շըղուլէ դա
պը մըռա հէյէ, եա՛ Գուուէ Լըլաճ Թաա-
լայէ Խսա, լաՎա տըքըմ՝ ժը դա մը լը խ-
- 29 քէնձէ մէ խը : Չըմա քօ էմը տըքըր ժը
աւ նափաք ըուհուա՝ քօ ժը աւ մէռուվէ տէր
պէ, չըմա քօ ժը փըռ գէմանէ աուի դապղ
քըրը պու, ու պը ղինճիրան տը հաթը կըն-
տան, ու պը գայտան տը հաթը պու վէշար-
տըն ու աւ գայտան տը շըքէնանտը պու, ու
ժը ճընէ՝ լը չէօլէ տըհաթը պու դաՎարանտըն :
- 30 Փըռս քըր ժէ Խսա ու կօ. ՆաՎէ դա չիյէ
ուի ժի կօ. Լագէօն, չըմա քօ լը աուի փըռ
- 31 ճընան քէթը պուն : Աւ լաՎա տըքըրը պուն
ժէռա քօ լը պըն արտէ ուշ չունտընէ ժը
- 32 ուանուա էմը նէ քը : Աւ լը ուէ կառան քի
փըռ խընղիր հէպու, քօ լը ջիյէտա տը ջէրը
պուն, ու ժէռա լաՎա տը քըրը պուն, քօ ժը
ուանուա իղն պըտը, լը ուան քէթընէ, ու իղն
- 33 տա ժը ուանուա : Աւ ճընան ժը աւ մէռու-
վէ տէր հաթըն՝ քէթըն լը խընղիրան, ու կա-
ռան ժը աւ ճիյէ պազտէքէ լը պահրէ պա-
- 34 ղիա, ու խանըգի : Աւ ջէրանտողէ խընղիրան՝
կաՎա քօ աւ դըշդան տին՝ ուէվին, ու թա-
- 35 ըիֆ քըրըն լը պաժէր ու լը կիւնտան : Աւ
կաՎա քօ մէռուվան աւ դըշդան տիթընէ ու-
պուն, ու հաթըն լը պա Խսա, ու տին աւ մէ-

- ոռւվ ժը է քէ քօ աւ ճընան տէր հաթը
 պուն. լը լընկա իսա ոօնը շտի՝ հաթը որկըր-
 թըն ու ագըլ լը սէրի տա, հէնի պըղտիան:
- 36 Տիթօղան թարիֆ քըրըն ժը ուանուա էրքը
- 37 չավա պըճըն խէլաս պու: Աւ խալգէ շար
 ալիյէ Գէրգէսիան ժէոա լավա տը.քըրը պուն՝
 քօ ժը սինօռէ ուան հառը. չըմա քօ լը նավ
 մէղըն թըոս քի քէթը պօ պուն, ուի ժի լը
- 38 կէմիյէ քէթ՝ ու վէկէոիա: Աւ աւ մէռուվ
 ժը էքէ քօ ճընան հաթը պուն տէր, լավա
 տը.քըր ժէոա՝ քօ բէոա պը կէոը, համա
- 39 իսա շիանտ աուի՝ ու կօ: Ա կէկէո լը մալա
 խօ, ու իսօռէ չը.քօ ժը դառա քըր խապէր
 պը.քը, ու աւ չօւ լը հէմի պաժէրտա չը.քօ
 իսա ժէոա քըր նագըլ տը.քըր:
- 40 Աւ կավա քօ իսա վէկէոիա՝ խալգէ աուի
 գապուլ քըրըն, չըմա քօ հէմիան լէ տը բէ-
- 41 պուն: Աւ վահա պը Այիբօս նավ մէռուվ
 քիհաթ, ու աուի սերվէրէ ճէմիաթէ պու.
 քէթ լը լընկա իսա լավա տը.քըր ժէոա, քը
- 42 լը մալա ուի պը գէվը: Չըմա քօ եէք հապը.ք
 գիղը.քա ուի հէպու, դասա տուանգտահ սա-
 լան քը նէզա մըրընէ պու. նուա ռիսթա ժէոա
 չունտընէ խալգէ ժէոա էգիյէթ տըտա պուն:
- 43 Աւ ժըն քի հէպու՝ քօ տուանգտահ սալ լը
 նավ իլէթէ խույն չունտընէտա պու, քօ հէմի
 վարիյէթէ խօ ժը հէքիմանուա թէլէֆ քըրը
 պու քօ ժէոա ժը եէքէ սաղ պունէ շարէ

- 44 քի նէ պօ պու : Ժը ալիյէ բէվէ պը նէզ
պունէ քէթ լը փէշա ճըլէ ուի , ու լը ուէ սա-
- 45 աթէ՛ պազտանէ խույնա ուի պըրեա : Ու
Խաա կօ . Վի՛ պու աւ քը լը մը քէթ . կավա
քօ հէմիան ինքեար տը քըրը պուն՝ կօ փէթ-
րոս ու ուան քօ բէնա պուն . Ա՛ա խօճա դա
- 46 դահն տը տըն ու դա տը ասըրիներն : Ու
Խաա կօ . Աէքէ լը մըն քէթ , չըմա քօ էզ լը
խօ հասիամը քօ ժը մըն դուվվէթ քի ոապու :
- 47 Ու կավա քօ տի ժընըք էրքը ժէ նէ հաթը
վէշէրանտըն . պը լէրղանտընէ հաթը՝ ու քէթ
լը պէր ուի , ու լը պէր հէմի գավմէ՛ նազըլ
քըր՝ էրքը ժը սէմէտէ չը՛ լէ քէթը պու , ու
պու , ու էրքը չանվան աուի դուվա սաղ պօ
- 48 պու : Ուի ժը կօ . Մէ թըոս էյ գիղ իմանէ
դա դա խալաս քըր՝ հառը պը սէլամէթէ :
- 49 Ու կավա քօ աուի խապէր տըտա պու , ժը
ալիյէ սէրվէրէ եէքէ հաթ ու կօ ժէնա . Վի-
ղա դա մըր , ժը խօճայէնա զահմէթ մէ քը :
- 50 Ու կավա քօ Խաա պըհիստ ճէվապ տա ժէնա
ու կօ . Մէ թըոս լէ թէնէ իման պիներ՝ ու տէ
- 51 խէլաս պըպը : Ու կավա քօ լը մալ քէթ՝
պաշգա եէքէ նէ հիշդ քօ լը հընտուռ պը
գէվը՝ ժը դայրէ փէթըրոսէ ու Աագուպէ , ու
- 52 Հաննայէ , ու պավ ու տիյէ գիղըքէ : Ու
հէմիան ժի ժը պոյ գիղըքէ տը կըրիա պուն
ու լը սէր ուի շին տըքըրը պուն ու աուի կօ .
Մէ կըրըն՝ չըմա քօ մըրի նընը լէ խավտա տը

- 53 ջօ : Ու ուան աուի մէզգարէ տըքըըը պուն,
 54 շումա քօ տը զանը պուն՝ էրքը նըր : Ու աուի
 հէմիան ժէ լը տէր խըստ. ժը տէսթ մէ ուի
 կըրթ՝ կաղի քըը ու կօ : Նա՛ գիզ ուայը :
 55 Ու ըուհէ ուի լը շունտա մէկէնիա , ու զուվա
 ուայու . ու էմի քըը քօ ժէոա թաամ պը տըն :
 56 Ու պամ ու տիյէ ուի շաշղուն ու ժը ուանուա
 թէնպիհ քըը՝ քը չը քօ պու ժը էէքէոա նէ
 պէժըն :

ՍԵՐ 9

- 1 Ու աուի տուանղտահ շակըրտան կաղի քըը,
 ժը ուանուա գուվիթ ու հէօքմաթ լը սէր նէ-
 փաք ըուհանտա , ու նախօշիթիան սաղ քը-
 2 ըրնէ : Ու ուան փատիշահիթիյէ Նօտէ վաղ
 քըըրնէ՝ ու նախօշան սաղ քըըրնէ շիանտ :
 3 Ու ժը ուանուա կօ . ժը պօյ ոէ դըշդքի մէս
 թիներն , նա ջօվ՝ ու նա դուր , նա նան , ու նա
 տըրամ , ու նա ժի տու խաթթանէ ու հէպը :
 4 Ու հէր քի ժան մալ տը գէվըն լը ուէ պը սէ-
 5 քընըն , ու ժը ուէ հանըն : Ու ուան քօ
 ու գապուլ նա քըն , կամա քօ ժը ուի պա-
 ժէրէ հուն տէր դէն , թօղա լընկա խօ տառ-
 6 շիներն ժը պօյ ժը ուանուա շահատէթիյէ : Ու
 ուան ուայուն լը պաժարան ու լը կիւնտան
 տը կէնիա պուն , Ննճիլէ վաղ տըքըըը պուն
 ու լը հէր ճիյան նախօշան սաղ տըքըըը պուն :

- 7 Ուրպ սերպէր Հիրօտիս , հէմի ամէլէ ուի
 պըհիսթ թաճիւպ տըքըր , չումա քօ հընըքան
- 8 կօթը պուն : Երբը Հաննայէ ժը մըրօիան
 դըյամ քըր՝ ու հընըքան՝ էրբը Ելիա աշի-
 քեար պու՝ ու պաշգասիան ժի էրբը ժը փէյ-
- 9 ղէմպէրէդ ավուլան եէքէ դըյամ քըր : Հի-
 րօտիս կօ . Աէրէ Հաննա մը ժէքըր , լէ ուիա
 տէ քի՞ պրպը՝ ժը պոյ էքէ քօ ահվա դըշգան
 տը պըհիսթ , ու տը խուազը պու քօ աուի
 պը պինը :
- 10 Ու բէսուլան վէկէոիան՝ ու նագլ քըրըն
 ժէոա հէր չը քօ քըրըն , ու ուան սանտ պը
 թէնէ խօ պը խօ լը ճի քի չէօլէ քըշիա լը
 պա պաժէր քի , քօ նավէ էքէ Ալէյթսայիտա
- 11 պու : Աավա քօ խալդ պըհիսթ լը բէյ ուի
 չուն , ու ուան պը գապուլ քըրընէ՝ պը ուան-
 ոա ժը տէր հագէ փատիշահիթիյէ Խօտէ
 խապէր տըտա պու , ու ուան քօ ժը սաղ
- 12 պունոա մուհթաճ պուն՝ սաղ տըքըր : Աավա
 քօ ոօ նէղա ավայէ տը պօ պու . տուանդտա-
 հան հաթըն ու կօն ժէոա , խալդէ պէրտէ
 քօ լը աւ չար ալի գասապան ու կիւնտան հա-
 ոըն վէսա պըն , ու հէմ խուարըն պը պինըն .
- 13 չումա քօ լը վըր լը ճի քի չէօլտանէ էմ : Ու կօ
 ժը ուանոա , հուն պըտըն ժը ուանոա Խուա-
 րըն , ուան ժի կօն . Ժը բէնճ նանան ու տու
 մահսիան բէթըր դըշգէ մէ թուննա , էրբը
 էմ նէչըն պասա աւ խալդէ դամա նէ քը-

- 14 որն : Չըմաքօ դասա բէնճ հաղարան մե-
 ոուվ հէպու. կօ ժը շակրրտանուա, Ուան պէօ-
 լիւք պէօլիւք պը բէնճան բէնճան ոօնըշարն
- 15 պըտըն : Ուան վուսան քըրըն, ու հէմիանժի
- 16 տան ոօնըշարն : Ու բէնճ նանան հէմ տու
 մահսիան սանտ ու ոասթ լը աղիւմանան նը-
 հէնթ ուան միւպարէք քըր, ու շըքանտ ու
 տըտա պու ժը շակրրտանուա, քօ լը պէր խալ-
- 17 գէ տէյնըն : Խուարըն ու թէր պուն հէմիան
 ժի ու դէտէ պունէ փարչան տուանդտահ գէմ-
 պիլ հէլ անին :
- 18 Ու պու քի կավա քօ աուի պը թէնէ տու-
 վա տըքըր շակրրտէդ ուի ժի բէուա պուն փրուս
 քըր ժը ուան ու կօ . Խալգէ ժը պոյ մըն էզ
- 19 քիյիմ տէժըն : Ու ուան ճէվապ տան ու
 կօն . Հաննայէ թահֆիլչի . պաշգասիան ժի
 Խլիայի . ու հընըքան ժի ժը փէյղէմպէրէդ
- 20 ավուլիան եէքէ գըյամ քըրիա տէժըն : Աուի
 կօ ժը ուանուա . Աէ հուն էզ քիյիմ տէժըն .
 ու փէթրոս ճէվապ տա ու կօ . Մէսիհէ Խօ-
- 21 տէյի : Աուի ժը ուանուա փրու գավիթի քըր
- 22 քօ ժը քէսէուա նէ պէժըն գըշդէ հան : Ու
 կօ . Այրքը լաղըմ է քօ Գուուէ մէոուվ փրու
 էղիյէթ պըքշինը, ու ժը պաշ իմաման ու
 ժը իխթիարան ու ժը քեաթիպան բէտտ պը-
 պա, ու պէ գուշդըն ու լը ոյյա սըսէյանտա
- 23 գըյամ քը : Ու ժը հէմիանուա տը կօթ,
 եէքէ էրքը տը խուաղը լը բէյ մըն պէ, աւ

- խօս պրաի ինքեարքը՝ ու հէր ոօ խաչէ խօս պրա
 24 հէլինը, ու լը բէյ մըն պէ: Չըմա քօ քի
 քօ ճանէ խօս խալաս քրորն տըխուազը, աուի
 տէ վունտա պըքը. ու քի քօ ժը պօյ մըն
 ճանէ խօս վունտա տըքը, տէ աուի խալաս պը-
 25 քը: Չըմա քօ շը՞ ֆայտէյէ ժը մէռուվ քի-
 ոա. էրքը տընէ հէմի գազանճ քը, ու ճանէ
 26 խօս հէլաք էա վունտա քը: Չըմա քօ քի
 քօ մը ու քէլամէ մըն այպ տը հասըպինը,
 Գուռէ մէռուվ ժի աուի տէ պը այպ քը,
 կավա քօ պէ՝ պը սալդանաթէ խօս ու Պապա
 27 ու միւգատէս մէլէքան: Համա պըռա տը
 պէմ ժը ոռա, ժը լըվըր սէքընանտօղան հը-
 նըքան հէնէ քօ հաթա քօ փատիշահի՛միյէ
 Խօտէ պըպինըն՝ գաթ թամա մըրընէ տէ նէս-
 թինըն:
- 28 Ու պու քի բաչէ աւ քէլաման գասա հաչթ
 ոջան՝ փէթրոսէ ու Եագուպէ ու Հաննայէ
 29 սանտ, ոապու լը ջիյէ նըմէճ քրորնէ: Ու
 կավա քօ աուի նըմէճ տըքըր՝ ոուջըքէ ուի
 դայրի թիւրլի քի պու, ու ճըլէ ուի սըբի պա-
 30 ոըդի պու: Ու վահա տու մէռուվան բէռա
 խապէր տըտա պուն, քօ ուան Մուսա ու Ի-
 31 լիա պուն: Վը ուան պը իղզէթէ խույայի
 պուն, ու քօ լը սէր ախըրէ էօմրէ ուի խա-
 պէր տըտա պուն, քը լը գուտսէ տէ թէքմիլ
 32 պը պանա: Համա փէթրոս հէմ ուան քօ
 բէռա պուն ժը խավէ կըրան պօ պուն, ու

- կամ թո ուան ժը խամէ ուայուն տին իղղէ-
 թէ ուի, ու աւ հէրտու մէնուվան թո լը սլա-
- 33 լէ սէքընի պուն: Ու պու քի կամ թո
 ուան ժէ վէ գաթիան, փէթրոս կօ ժը Խսա-
 աա. Ա՛ա՛ խօճա ժը մէնա լըվըր պուն գանձ
 է, ու սէ հօլըքան էմ ջէքըն. եէք ժը դա-
 աա, ու եէքէ ժը Մուսաաա, ու եէքէ ժի
 ժը Իլիաաա, չումա թօ կօթընէ խօ նէ տրղա-
- 34 նը պու: Ու քինկա թօ ուիա կօ. ամլըր քի
 հաթ ու լը սէր ուան սի պու, ու կամ թօ լը
- 35 պրն ամլրէ քէթըն պրղտիան: Մաունա քի
 պու ժը ամլրէ՝ ու կօ. Ա՛ւ է գուռէ մը տէ-
- 36 լալի ժէնա կօտար քըն: Ու կամ թօ աւ
 տէնկ պու՝ Խսա թէնէ մա. ու ուան հէշ պուն,
 ժը աւ դըշդան թօ տին լը ուէ ոջանտա ժը
 քէսէնա դըշդքի նէ կօթըն:
- 37 Ու պու քի լը ոջա տըն կամ թօ ուան
 ժը ջիյէ տը հաթը պուն խուարի խալգ փրո
- 38 ուայուն լը գարշի ուի: Ու վահա ժը խալ-
 գէ եէքէ գիրա ու կօ. Ա՛ա՛ խօճա ժը դա
 տիլէկ տըքըմ լը սէր գուռէ մըն նաղար պը-
- 39 քը. չումա թօ եէք ոլէտէ մըն է: Ու վա-
 հա աուի ճըն տը կըրը, ու աուի դաֆիլ տը
 գիրը, ու աուի լը արտէ տըխը, ու տը կէվը-
 ղինը, ու տրտա քէֆ քըրըն ու անձախ ժէ
 վէ տը գաթը՝ աուի պը խուրտուխամ քըրը-
- 40 նէ: Ու մը ժը շակըրտէդ դաաա լավա քըր
 թօ աուի տէր խըն՝ համա գատիր նա պուն:

- 41 Ու Իսա ճէվապ տա ու կօ . Ե՛յ խմանսրդ ու
 թէրս սիլսիլէ , հաթա քի՞նկա էլ տէ պր ու
 ուա պրմ , ու ժը ուա սապր քրմ . գուռէ խօ
- 42 լըվըր պիներ : Ու կավա քօ աուի նէղ տը պօ
 պու ճըն աուի լը արտէ խըսդ . ու տառչանտ :
- 43 Ու Իսա սու հաթ լը սէր նափաք ըուհէ . ու
 սաղ քըր գուռըք ու տա ժը պավէ խօռա :
- 44 Ու հէմիան լը սէր ազամէթէ Լյօտէ շաշտը պօ
 պուն . ու կավա քօ հէմիան շաշ տը պօ պուն
 լը սէր քըրընէ Իսա , կօ ժը շակըրտէդ խօ-
 ուա . Հուն աւ խապէրան լը կօյա խօ տէյնըն ,
 քը Գուռէ մէռուվ լը տէսթէ մէռուվան տէ
- 45 թէսլիմ պրպր : Համա ուան աւ սէօղէ հան
 նէ տը զանը պուն , ու ժը ուան վէշարթի
 պու , քօ ֆէհմ նէքըն . ու տը թըրսսիա պուն
 ժը սէմէտէ աւ խապէրէ ժէ փրոս քըրընէ :
- 46 Ու լը նավ ուան շավոքի քէթ , էրքը ուան-
- 47 տա մէզըն տէ քի՞ պրպր : Ու կավա քօ Ի-
 սա ֆէհմ քըր շավոէ տըլէ ուան զառուքի
- 48 սանտ աուի լը պա խօ սէքընանտ : Ու կօ
 ժը ուանուա . Բի քօ զառուգէ հան պր նա-
 վէ մըն գապուլ տըքը , մը գապուլ տըքը , ու
 աւ քօ մը գապուլ տըքը՝ աուի մը շիանտօղէ
 գապուլ տըքը . չըմա քօ լը նավ ոտա ժը հէ-
 միան բըջուգ , աւ տէ պրպր մէզըն :
- 49 Ղէվապ տա Հաննա ու կօ . Ե՛ա խօճա
 եէքէ մէ տի քօ պր նավէ գա ճընան տէր տը
 խըսդ , մէ նահըրթ աուի , չըմա քօ պր մէռա

- 50 նէ տրկէոխ պու : Իսա կօ ժը ուանուա .
 յէ պրկէոն չումա քօ աւ քօ ժը մէուա զլտա
 նընը՝ ժը ալիյէ մէտայ է :
- 51 Ու պու քի կավա քօ ոյէդ ժը տրնէ հա-
 թը հէլանընէ ուի թէքմիլ տը պօ պու , պէրէ
- 52 խօ լը գուտսէ չունտրնէ ոասթ քըր : Ու
 էլէիան լը բէշ խօ շիանտ , ու ուան չուն լը
 գասապա քի Սամարիան քէթըն . քօ ժը պջ
- 53 ուի թէտարըք պըքըն : Ու աուի գապուլնէ
 քըրըն , չումա քօ աւ ոույա խօ լը ալիյէ
- 54 Գուտսէ ոասթ քըրը պու : Ու կավա քօ
 Եագուպ ու Հաննա շակըրտան տին՝ կօն .
 Եա՛ Րապպ տը խուա՞ղի քօ չավան քօ Իլիա
 քըր , էմ պէժըն քօ ժը աղիւմանան աղըր պէ
- 55 խուարի , ու ուան հէլաք պըքը : Ա էկէոխ
 թաղիլ քըր ժը ուանուա՝ ու կօ . Հուն նը-
- 56 զանըն էրքը խօտիյէ չը ըուհըն : Չումա քօ
 Գուռէ մէռուլ ճանէ մէռուլան հէլաք քը-
 ըրնէ նէ հաթ , իլլա խալաս քըրընէ ու պաշ-
 դա գասապա քի չուն :
- 57 Ու կավա քօ ուան ոէ տը չօ պուն , եէքէ
 կօ ժէուա . Ի՛ժի լը բէյ դա դէմ , լը քօ քի
- 58 դու հառէ : Իսա կօ ժէուա . որջա ոուլիան
 հէյէ ու հէլինէ դայրէդ աղիւմանան . համա
 ժը Գուռէ մէռուլուա ճի քի թուենա քօ սէ-
 րէ խօ տէյնը :
- 59 Ու ժը եէք պաշգասիքիուա կօ . Ուրը լը բէյ
 մըն , ուի ժի կօ . Եա՛ Րապպ ժը մըուա իղն

- պրտը քօ ավուլ Հառըմ պավէ խօ պը դա մա-
 60 ոինըմ : Իսա կօ ժէոա, Պէրտէ քօ մըրի-
 ան՝ մըրիյէդ խօ պը դամառինըն, ու դու Հա-
 61 ոը փատիշահիթիյէ Խօտէ վազ պըքը : Պաշ-
 գա եէքէ ժի կօ. Ան՝ Սապս լը բէյ դա
 պէմ, լաքին իղն պրտը ժը մըոա, քօ ավուլ
 ժը հալալիթի ժը քուֆլէթէ մալա խօ պը
 62 խուազըմ : Իսա կօ ժէոա. Թուենա եէքէ
 քօ տէսթէ խօ լը սէր շուրըքէ տէյնը ու լը
 շունտա մէղէ տըքը, մինասիպէ փատիշահի-
 թիյէ Խօտէ տը պա :

ՍԵՐ 10

- 1 Ու ժը ուէ բէվա հաֆթէ ու տըտոյան ժի
 խույայի քըր, ու ուան լը պէր խօ տըտօ տը-
 տօ շիանտ լը հէմի պաժարան ու ճիյան՝ լը
- 2 քօ քի աուէ տէ պը չու պու : Ու կօ ժը
 ուանոա, պըոա հասատան փըոըն. համա
 փալէյան հընտըք, նուա ժը խօտիյէ հասա-
 տանոա լավա քըն քօ փալէյան տէր խը ժը
- 3 հասատէդ խօոա : Հառըն վահա էզ ու տը
 շէյինըմ ոգա պարխան՝ լը նավա կուրան :
- 4 Պըխօոա քիս եա դուր, եա սօլ մէսթընըն,
 ու լը ոէտա ժը քէսէոա սըլավան մէտըն :
- 5 Ու լը քի ժան մալ տը գէվըն՝ ավուլ պէժըն՝
- 6 սըլավան ժը մալա հանոա : Արքը լը ուէ ժը
 սըլավա լայիդ եէքէ հէյէ, սըլադէ ու տէ լը

- սէր առի տէյնը , լէ էրբը նա՛ , սըլավէ ո՛ տէ
 7 ժը ոռա վէկէնը : Ու լը աւ մալտա պը սէ-
 քընըն , ժը ուան պըխուն , ու վէխուն , չըմա
 քօ փալէ ժը իւճըէթէ խօռա լայիդ է , հուն
 8 ժը մալան մալ մէյըն կօռանարն : Ու լը հէր
 քիժան պաժէրէ հուն տը դէվըն՝ ու ո՛ գա-
 պուլ տըքըն , չը քօ լը պէր ո՛ տա դինըն
 9 պըխուն : Ու լը ուխտա նախօշ պուն սաղ
 քըն , ու պէժըն ժը ուանռա , լը սէր ո՛ փա-
 10 տիշահիթիյէ խօտէ նէզ պույէ : Համա լը
 քիժան պաժէր քօ հուն տը դէվըն ու ուան
 ո՛ գապուլ նաքըն , կավա քօ ժը քուչէյէդ
 11 ուի տէր դէնը՝ պէժըն : Ժը պաժէրէ ո՛ աւ
 թօղ քօ լը լընկա մէ զալիդինը ժը ոռա էմ
 տատօշինին , համա ուիա հուն զանը պըն քօ
 փատիշահիթիյէ խօտէ լը սէր ո՛ նէզ պույ է :
 12 Ու ժը ոռա տէժըմ՝ քօ լը ուէ ոջէ շէրիա-
 թէ Սատումիան՝ ժը աւ պաժէրէ հէնի գօլայ
 13 տէ պըպը : Վայ ժը դառա Քիւրզին . վայ
 ժը դառա Պէյթսատա , չըմա քօ էրբը լը Տիւ-
 րօս ու Սիտանտա պը պանա աւ գուվէթլի
 ամէլան քօ լը նավ ոտա պուն . ժը զուվա պը
 խարար ու լը նավ խօլիյէ հաթը պուն ու-
 14 նըշարն ու թօպա քըրը պուն : Համա լը
 ոջա գըյամէթէ , ժը Տիւրօս ու Սայտանռա
 15 ժը ո՛ հէնի գօլայ տէ պըպը : Ու դու եա՛
 Քաֆառնայում քօ լը հաթա աղիւմանան
 պըլընտ պույի . հաթա լը ճէհէնէմէ դույէ տէ

- 16 պէյ խուարի: Աւ քօ ժը ոռա կօտարի տը
քը, ժը մըռա կօտարի տըքը, ու աւ քօ ո՛
նահասըպինը տըքը մը նահասըպինը, ու աւ
քօ մը նահասըպինը մը շիանտօղէ նահասը-
պինը:
- 17 Առա հաֆթէ ու տըտօյան պը շաղիթիյէ
վէկէոհան ու կօն. Աւ՛ Ռապպ պը նավէ
դա ճընան ժի ժը մէռա միւդէհ տը պըն:
- 18 Աւ ժը ուանռա կօ. Մը տի Շէյթան ոդա
պըրուք ժը աղիւմանան տը քէթը պու:
- 19 Ահա ժը ոռա մը հէօքմաթ տա լը սէր մահ-
րան ու տուիրշգան ու լը սէր հէմի դուվվէ-
թէ տըժմընէ բէլ քըրընէ ու ժը ոռա դաթ
- 20 տէ դըշդ քի զարար նէ տըն: Համա հուն
լը սէր ուիա շաղ մէպըն քօ բուհան ժը ոռա
միւդէհ տը պըն, լէ շաղ պըն քօ նավէ ո՛ լը
աղիւմանտա հաթիյէ նըվիսանտըն:
- 21 Աւ լը ուէ սաաթէ Իսա պը Ռուհէլ գուտս
շաղ պու ու կօ. Աւ՛ Պապա խօտիյէ աղիւ-
մանան ու արտէ ժը դառա շըքըր տըքըմ՝ քօ՛
ուանան ժը ալիման ու ժը արիֆան դա վէ-
շարդ, ու առան ժը մահսումանռա դա պէյան
քըր, պէլի եւ՛ Պապա՝ չըմա քօ լը պէր դա
- 22 ահվա խօշ խույա: Ժը Պավէ մըն հէր
դըշդ ժը մըռա թէսլիմ պու ու եէքէ նըզանը
քիյէ Վուռ, իլլա Պապա, ու քիյէ Պապա՝
լէ թէնէ Վուռ, ու ժը քէռա քօ Վուռ պը
- 23 խուաղը աշեքեար քըրըն: Աւ վէկէոհա խօ

- պրիսօ լը շակրրտան՝ ու կօ. Խօղիդա ժը ջահ-
 24 վէ ուա՝ քօ տիժընէ խօ տը պինըն: Ժը ո-
 ուա տըպէմ՝ քօ փրո փէյղէմպէրան ու փա-
 տիշահան խօստըն տիժընէ ո՛ պըպինըն, ու նէ
 տին. ու պըհիստընէ ո՛ պը պըհիսըն, համա նէ
 պըհիստըն:
- 25 Ու վահա եէքէ նօմօսի ուապու, տը ճա-
 ուապանտը պու աուի՝ ու տըկօթ. Եւ խօճա
 էզ չը՞ պըքըմ՝ քօ էպէտի հայաթէ միրաս
 26 պը կըրըմ: Ուի ժի կօ ժէոա. Եւ նօմօստա
 չը՞ հաթիյէ նըվիսանտըն. չաման տը խօյնի:
- 27 Ղէվապ տա աուի՝ ու կօ. Պըհուպ Խօտէ ու
 Եւահէ խօ ժը հէմի տըլէդ խօ. ու ժը հէմի
 ճանէ խօ, ու ժը հէմի գուվլէթէ խօ. ու ժը
 հէմի ֆըքրէ խօ, ու հէվալէ խօ ժի ոգա
 28 նէֆսէ խօ: Ու աուի կօ ժէոա ճէվապէ խօ
 դա ուսթ տա, աուի պըքը գույէ տէ խա-
 29 լաս պըպի: Համա աուի խօ ժը պոյ սա-
 տըգ տէրանին է, կօ ժը Խսաուա. լէ հէվալէ
 30 մը քիյէ: Ղէվապ տա Խսա ու կօ. Սէ-
 ոուվ քի ժը Վուտսուշէրիֆէ լը Երիխայէ
 տը հաթը պու խուարի. ու քէթ լը տէսթէ
 տըզան քօ ուան աուի դաղի քըրըն, ու պը
 պրինտար քըրընէ նիվ մըրըն հըշղըն ու չուն:
- 31 Վուա ուսթ հաթ քօ ժը ուի ոէտա իմամ
 քի պէ խուարի ու կավա քօ աուի տի լը ա-
 32 լիյէ տըն պըհուրի: Վէզալիք եէքի Եվի
 լը աւ ճիյէ պը հաթընէ, տի՛ ու լը ալիյէ տըն

- 33 պըհուրի: Ի պիին եէքէ Սամարի քօ ուզի-
թի տըքըր՝ լը ուէ հաթը լը պա ուի, ու կա-
- 34 վա քօ աուի տի՝ հայֆա ուի հաթ: Աւ նէղ
պու ու պրինէ ուի բէչա, լը սէր ոունա զէյ-
թունէ ու շէրապ պը որժանտընէ ու աուի լը
սէր հայվանէ խօ սուար քըր ու աուի խան
- 35 քի պըր, ու ժէռա մուգայէթ քըր: Աւ լը
ոյա տընէ կավա քօ ժը ուէ ու տը պօ պու,
տու տինար տէր անի ու ժը խանճիռա տա, ու
կօ. Մուգայէթ պըպը ժը աուիռա, ու չըքօ
լը սէր ուի զէտէ խարճ պըքի, կավա քօ էլ
տիսա պէմ, էղէ ժը դառա էտա պըքըմ:
- 36 Եւա ժը աւ սըսէյան քի՞ ժան ժը դառա
տը խույա հէվալէ աւ լը տէսթէ տըղան քէ-
- 37 թող պու: Եւի կօ. Եռա մէրհամէթ քըր:
38 Իսա կօ ժէռա. Հանը դու ժի ահվա պը-
- 39 քը: Աւ պու քի կավա քօ ուան չուն, ա-
ուի լը դասապա քի քէթ. ու ժըն քի նավէ
ուի Մարթա աուի մալա խօ դապուլ քըր,
ու ժէռա խուշք քի հէպու քօ նավա էքէ
Մէյրէմ պու. քօ հաթ լը պէր լընկա Իսա
ոնըչտ ու քէլամէ ուի կօտարի տըքըր:
- 40 Համա Մարթա լը նավ փըռ թէտարիք տի-
թընէ մէժղուլ պօ պու. հաթը սէքընի լը
պալէ ու կօ. Եւ՝ Բապպ հաճէթէ դա նընը.
քօ խուշգա մըն՝ մը թէնէ հըշդ լը նավ խըղ-
մէթէ, նուա ժէռա պէժը քօ ժը մըռա եար-
- 41 տում պըքը: Ղէվապ տա Իսա՝ ու կօ. Եւ՝

Մարթայ Մարթայ դու ղէմ տրխույի ու պը
 42 փրո դըշդան մէժղուլ պոյ: Աքին լաղըմ
 պուն դըշդ եէքէ Մէյրէմ աւ հիսսէյէ գանձ
 հէլ անի՝ քօ ժէ տէ նէյէ սանտըն:

ՍԵՐ 11

- 1 Ու պու քի կավա քօ աւ լը ճիբիտա ի-
 պատէթ տըքըր, ոխթա թէպըթանտընէ, ժը
 շահըրտան եէքէ կօ ժէոա. Ա՛ւ խօճա ժը
 մէոա նըմէճ քըրըն հին քը, չավան քօ շան-
- 2 նա ժը շահըրտէդ խօոա հին քըր: Կօ ժը
 ուանոա. Ոխթա քօ հուն նըմէճ տըքըն պէ-
 ժըն. Ա՛ւ Պավէ մէ, նավէ դա մուգատէս
- 3 պըպը. փատիշահիթիյէ դա պէ, Ա՛ւ անէ մէյէ
- 4 հէմի ոօյան՝ ոօ պէ ոօ ժը մէոա պը տը: Ու
 կիւնէյէ մէ ժը մէոա ավֆ պըքը. չըմա քօ
 էմ ժի ժը հէմի տէյնտարէդ խօոա ավֆ տը-
 քըն, ու մէ լը թէճըիւպէյէ մէ պը:
- 5 Ու կօ ժը ուանոա, ժը ո՛ քիյէ աւ, քօ
 տօսթ քի ուի հէպը, ու լը նիվէ շէվէ պը չօ
 ժէոա, ու պէժը ժէոա. Ա՛ւ տօսթ ժըմըոա
- 6 սէ նանան տէյն պը տը: Չըմա քօ տօսթ
 քի մըն ժը ոէ ժը մըոա հաթ, ու դըշդ քի
- 7 մը թուննա քօ լը պէր ուի տէյնըմ: Ու աուի
 ժի ժը հըն տուո ճէվապ պըտը ու պէժը, ժը
 մըոա զահմէթ մէ տը, հէնի տէրիյան հաթը-
 նը կըր թըն. ու սէպիյէդ մըն պը մըոա լը

- լըհէֆտա նը, նը քարում՝ ուսարմ՝ ու ժը դա-
 8 ու նան պըտըմ: Ժը ուս տը պէմ, էրքը
 ժը պոյ տօսթիյէ ուի նէ ուսար ժէոա նէ տը.
 լաքին ժը պոյ արսըղիթիյէ ուի տէ ուսար ու
 գասա լաղըմ պուենէ ուի տէ պըտը ժէոա:
 9 Լ; ժի ժը ուս տը պէմ, տիլէկ պըքըն ու
 ժը ուս տէ պէ տայըն, արամիշ պըքըն ու
 տէ հուն պը պինըն. լը տէրի խըն՝ ու ժը ու-
 10 ուս տէ պէ վէ պուեն: Չըմա քօ չէր տի-
 լէկչի տըսդինը, ու արամիշ քրօղ՝ տը պինը.
 ու քի քօ լը տէրի տը խը տէ ժէոա պէ վէ-
 11 պուեն: Ժը ո՛ քիյէ աւ պամ՝ քօ էրքը գուռէ
 ուի ժէ մահսի պը խուաղը, մէկէր տէլէ մահ-
 12 սիյէ մահը տը տըտը ժէոա: Ախսօտ հէկ
 պը խուաղը, մէկէր տուփիշգ տըտը ժէոա:
 13 Մուա էրքը հուն քօ Աարամաղըն տըղանըն
 պախշիշէ գանձ պըտըն ժը ոլէտէ խօոա՝ չը
 գաս հէնի փրօ պամէ ո՛ ժը աղիւմանան Մուհ
 էլ գուտս տը տը ժը ուանոա քօ ժէ տիլէկ
 տըքըն:
 14 Ու լալ ճըն քի տէր տըխըստ, ու պու քի
 կավա քօ ճըն ուսար՝ աւ լալ խապէր տա,
 15 ու խարդէ հէմի թաճիւպ ման: Ու ժը ուան
 հընըքան կօն. Մուի ճընան պը տէսթէ.
 Պաալգէպուլ ուէյ սէ ճընան տէր տը խը:
 16 Ու պաշգասիան ժի աուի տը ճառապանտը
 պուեն, ու ժը աղիւմանան ժէ նշան քի տի-
 17 լէկ տըքըրը պուեն: Համա աուի Ֆըքրէ ուան

- պը զանը պունէ՝ կօ ժը ուանուա . հէմի փա-
 տիշահիթի լը նամ խօտա հաթը ճիհէ պուն՝
 խարապ տը պը , ու մալ քի լը նամ խօտա
 18 հաթը ճիհէ պուն տը գէվը : Աւ էրքը Շ էյ-
 թան ժի լը խօտա ճիհէ տը պը . փատիշահի-
 թիյէ ուի չամփան տէ պը սէքընը . չումա քօ
 հուն տէժըն էրքը էղ ճընան պը Պաալղէ-
 19 պուլվա տէր տը խըմ : Աւ էրքը էղ պը Պաալ-
 ղէպուլվա ճընան տէր տը խըմ , գուռէղ ո՛ պը
 չը՞ տէր տը խըն , ժը պոյ աուի ուան տէ շէ-
 20 ըաաթճիյէ ո՛ պըպըն : Աւ էրքը պը փէչիյէ
 խօտէ էղ ճընան տէր տըխըմ . էրքը վուսան
 է փատիշահիթիյէ խօտէ լը սէր ո՛ կիհիշ-
 21 տիյէ : Վիինկա քօ մէռուվքի պը գավթ
 քի սիլահէ խօ կրրէտան մալա լոօ տը բէ ,
 22 մալէ ուի լը սէլամէթ տա է : Համա էրքը
 ժէ եէքէ պը զօռ լը սէր ուի պէ աուի ֆաթհ
 պը քը , սիլահ է ուի ժէ տըսթիներ՝ լը սէր
 աուի քօ աւ ումնտէ խօ տանի պու . ու աւ
 23 քօ ժը ուի սանտիյէ փայ տըքը : Աւ քօ
 պը մըռա նընը ժը մըռա զըտտ է ու աւ քօ
 պը մըռա նա ճըվինը՝ պէլա տըքը :
 24 Աավա քօ նափաք ըուհ ժը մէռուվ քի դէ
 տէր լը ճիյէղ պէժի տըկէնը՝ վէսայիթի ա-
 ըամիշ տըքը , ու քիինկա քօ նա պինը՝ տէժը
 վէկէնըմ տիսա լը մալա խօ ժը քօ քի էղ
 25 ուապոււմ : Աւ կավա քօ դէ աուի փագըժ ու
 26 սաղ քըրըն տը պինը : Աւ ուէ չաղէ տը չօ

ժը խօ բեթըր պաշգա հաֆթ ըուհ տըսթինը պըխօռա, ու տը գեվը լը ուէ սաքին տըպը, ու ախըրէ ուէ աւ մէռուվ ժը ալուլէ ուի պեթէր տըպը:

- 27 Ու պու քի կավա քօ աուի տըտա՝ ուանան խապէր ժըն քի ժը դալապայէ սաունտա խօ հէլ անի ու կօ, խօղի ժը աւ ըահմնա քօ դա խօյի քըր ու ժը աւ ջըջըքոա քօ ժը դառա
- 28 շիր տան: Ու աուի կօ. Ելա՝ խօղի ժը ուանուա քօ քէլամ Խօտէ պը պըհիսըն ու տը բէն:
- 29 Ու կավա քօ խալգ լը սէր ուի տը հաթը պուն ճըվանտըն, տէսթ քըր կօթընէ, սիլսիլէյէ հան եարամաղ ը, նշան տըխուազը, համա ժը ուիռա ժը նշանէ Եունա փէյղէմպէ-
- 30 ըէ բեթըր՝ նշան տէ նէյէ տայըն: Չըմա քօ չավան քօ Եունա ժը Նինվէյիյանուա նշան պու, վուսան ժի Գուռէ մէռուվ տէ ժը սիլ-
- 31 սիլէյէ հանուա պըպը: Մէլեքէ գըպլէյէ ոջա գըյամէ տէ պը մէռուվէ սիլսիլէյէ հան ոապը շէրաաթէ ու լը սէր ուան տէ հէօքմ պըքը, չըմա քօ աւ ժը փառա տընէ հաթ ժը պոյ պըհիստընէ իլմէ Միւլէյմանէ, ու վահա լըվըր ժը Միւլէյման բեթըր եէքէ հէյէ:
- 32 Մէռուվէ Նինվէյիյան լը ոջա գըյամէ տէ պը սիլսիլէյէ հան ոապըն՝ ու տէ հէօքմ պըքըն ուիա. չըմա քօ պը վահա Եունայէ թօպա քըրըն, ու վահա ժը Եունա բեթըր եէքէ լըվըր հէյէ:

- 33 Ու գաթ եէքէ չըրէ վէ նա խը ու լը ճի
քի տըղիգա տէյնը , նա ժի լը պըն քէլէ ,
լէ լը սէր շամտանէ , քօ լը հընտուռ հաթօ-
- 34 դան գամէ պը պիներն : Չըրէյէ կէօվտէ
ջահվ է կավա քօ ջահվ դալալ է . կէօվտէ
հէմի պը ոօհնի տըպը , համա ռիսթա քօ ջահվ
- 35 եարամաղ ը կէօվտա ժի դարի տըպը : Աուա
մէղէքը քօ լը դա տա պուն ոօհնի դարի նէ
- 36 պը : Այրքը հէմի կէօվտայէ դա պը ոօհնի է ,
ու դարի փարչաքի թուենա՝ հէմի ժի պը ոօհ-
նի տըպը , չավան քօ չըրէ քի պը ոօհնիյէ
իօ գա ոօհնի տըքը :
- 37 Ու կավա քօ դըշդէ հան խապեր տըտա
պու . ֆարիսի քի ժէոա լավա տըքըք քօ
րէոա դաշդէ պըխօն . ուի ժի շու լը սուֆրա-
- 38 յէ ոօնըշդ : Աավա քօ ֆարիսի տի՝ մաթ
մա , քօ ժը դաշդէ քըրընէ ավուլ նէ հաթը
- 39 շուշտըն : Ու Ռապպ ժէոա կօ . Աուա հուն
ֆարիսիան , լը ալիյէ տէրվէ թասէ ու չանա-
դէ փագըթ տըքըն . ու լը ալիյէ հընտուռ պը
- 40 քշանտըն ու պը եարամաղիթէ դըժայէ : Այ
ագըլըղան՝ աւ քօ ալիյէ տէրվա ջէքըր , ա-
- 41 լիյէ հընտուռ ժի աւ ջէնէքըր : Ապին ժը
վարիյէթէ խօ թասատըղ պըտըն , ու վահա
- 42 հէր դըշդ ժը ուա փագըթ տը պը : Այ ժը
ն , ֆարիսիանոա , քօ ուշըն նանէյէ ու փէ-
գէնայէ ու ժը հէմի փէնճառ մէնճառան տը-
տըն ու կօհ նատըն ժը շէրիաթէ ու մուհա-

- պէթէ Խօտէ առանան քրորնէ ու առա տը-
 նան ժի կէրէք է լը բաշ կօճ նալէթըն :
 43 Այ՛ ժը ո՛ ֆարիսիանուա . քօ լը նալ տե-
 րան լը ճիյէ պըլընտան ոօնըշտըն տը հուպի-
 44 նըն ու լը չարշիյան սըլալան : Այ՛ ժը ո-
 ոա քօ՛ հուն ոգա պէյըսըղ թըրպանըն , քօ
 մէռուլան լը սէր տը չօն ու նըղանըն :
 45 Ու ժը նօմօսիան եէքէ ճէվապ տա ու կօ .
 Եւ՛ խօճա աւ խապէրան պը կօթընէ մէ ժի
 46 սէրհէվտէ տըքի : Ուի ժի կօ . Ժը ոռա նօ-
 մօսիանուա ժի վայ . չըմա քօ ժը մէռուլանուա՝
 պը զօռ հաթը պըրըն պարան պարտըքըն . ու
 հուն պը փէշիյէդ խօ ժը աւ պարանուա նէղ
 47 նապըն : Այ՛ ժը ոռա , քօ թըրպէդ փէյ-
 դէմպէրան ջէ տըքըն , ու պալէդ ո՛ գուշտըն
 48 ուան : Պու քի՛ ժը քրորնէ պալանէդ խօ
 պը շահատէթ քրորնէ գայիլ տըպըն , չըմա
 քօ ուան առան գուշտըն , ու հուն թըրպէդ
 49 ուան ջէ տըքըն : Ժը պօյ ուի իլմէ Խօտէ
 ժի կօ . տէ ժը ուանուա փէյդէմպէրան ու րէ-
 սուլան պըշէյինըմ , ու ժը ուան տէ պը գու-
 50 ժըն ու պը գալարիներն : Հաթա քօ ժը իպ-
 թիտայէ տընէ հաթը ոքժանտըն խույնա հէ-
 մի փէյդէմպէրան՝ ժը սիլսիլէյէ հան տէ պէ
 51 խօստըն : Ժը խույնա Եւպէլէ հաթա խույ-
 նա Օւախարիայէ , քօ լը օրթա մէղպահէ ու
 տաճարէ հաթը գուժըն . պըռա տը պէմ ժը
 ոռա , ժը սիլսիլէյէ հան տէ պէ խօստըն :

- 52 Այ՛ տր ս նոմոսիանուա , քո մրժթէյէ իլմէ
հուն վէշարդըն , հուն նէ չունը էքէ , ու ուան
քո տր խուաղըն չունտըն՝ նա հէլըն :
- 53 Աւ կաւա քո աւ խապէրան ժը ուանուա
կօ , քեաթըպան ու Փարիսիան տէսթ քըրըն
սու հաթընէ , ու ժը սէմէտէ հէնի փըռ դըշ-
- 54 դան բէուա զըտտ չունտընէ : Աւ տը բէ պուն
քօ ժը տէվէ ուի դըշդ քի սէյտ պըքըն . քօ
ժէ կիլի պըքըն :

ՍԼԻՐ 12

- 1 Պը աուան կաւա քօ պը հաղարան դալա-
պա լը սէր ուի հաթըն ճըվանտըն՝ վուսան քօ
հէվու տու բէլ տըքըրը պուն , տէսթ քըր ժը
շակըրտէդ խօուա կօթընէ . ժը հէմիան բէշթը
ժը հէվիը թըռչէ Փարիսիան սագըն պըն , քօ
- 2 աւ միւրայիթիյէ : Չըմա քօ վէշարթի դըշդ
քի թուննա քօ պէյան նէ պը , ու տըղիգա
- 3 քօ նէյէ դանըն : Ժը պօյ ուի հէր չըքօ լը
դարիտա հուն տէժըն՝ աւ լը ոօհնիտա տէ պէ
պըհիստըն , ու աւ քօ լը օտայան ու լը կօհտա
ս կօ , լը սէր խանիյան տէ պէ վաղ քըրըն :
- 4 Համա ժը ս տօստէթ խօուա տէժըմ՝ մէ թըռ-
սըն ժը ուան քօ կէօվտէ տը գուժըն՝ ու ժը
ուէ բէվա հէնի դըշդ քի քըրընէ թուննա :
- 5 Աէ ժը ոուա նչան պըտըմ էրքը ժը քի պը
թըռսըն , ժը ուի պը թըռսըն՝ քօ ժը բաշէ

- գուժարնէ հեօքմաթէ ուի հէյէ լը ճէհէնէմէ
 6 ամէթընէ: Իհնճ ջուջըդան ժը տըտօ փու-
 լըդուա նայէ Ֆրոսթան, ժը ուան եէքէ պիլէ
 7 լը պէր Խօտէ նայ է պիր պուն: Աքին մույէ
 սէրէ ո՛ հէմի ժի հաթիյէ ժըմարթըն, էրբը
 վուսան է մէ՛ թըոսըն, չըմա քօ հուն ժը փրու
 8 ջուջըքան բէթըր ըն: Աւ ժը ուա տէժըմ,
 հէր քի քօ մը լը պէր մէնուփան իգրար տը-
 քը, Գուռէ մէնուվ ժի աուի տէ լը պէր
 9 մէլէքէդ Խօտէ իգրար պըքը: Համա աւ
 քօ մը լը պէր մէնուփան ինքեար տըքա, լը
 պէր մէլէքէ Խօտէ տէ պէ ինքեար պուն:
 10 Աւ հէր քի քօ լը դարշիյէ Գուռէ մէնուվ
 դըշդ տէժը, ժէնա տէ պէ ամֆ պուն համա
 ժը Բուհ էլ գուտտա քիւֆիւր քրօդա տէ
 11 ամֆ նէ պըն: Աւ կավա քօ ո՛ տը պըն լը
 ճէմիաթան՝ ու լը պէր դապիդան ու հեօքըմ-
 տարան դամ մէ՛ քը շինըն՝ էրբը չը՛ ճէվապ տէ
 12 պըն, եա չը տէ պէժըն: Չըմա քօ Բուհ
 էլ գուտտ լը ուէ սաաթէ ժը կօթընուա ժը ո-
 նա լազըմ պուն տէ հին պըքըն:
 13 Աւ ժը գալապայէ եէքէ ժէնա կօ. Աւ՛
 խօճա ժը պրէյէ մընա պէժը քօ պը մընա
 14 միրասէ փայ պըքը: Աւ աուի ժէնա կօ. Աւ՛
 մէնուվ մը լը սէր ո՛ գատի եա փայ քըրօղ
 15 քի՞ տանի: Աւ կօ ժը ուանուա. մէղէքըն ու
 սադընըն ժը գամաքեարիթիյէ, չըմա քօ
 էօմրէ եէքէ ժը դէտէ պունէ վարիյէթէ ուի

- 16 նրնր : Ժբ ուանուա թէմնիլ քի կօ . ժբ ճօ-
 թէ մէնուվ քի խօրթ փրո մահսուլ հաթ :
- 17 Ու աուի լը արլէ խօտա ֆըբըբ արբըբըբ պու-
 ու տրկօթ . Չը պըբըբ ճի թուենա քօ լը
- 18 ուէ մահսուլէ խօ դէ քըբ : Ու կօ . Լչղ
 զանըբ տէ չը պըբըբ , ամպարէ խօ հէլօշի-
 նըբ ու հէնի մէզըն ջէքըբ . ու լը ուէ պը
 ճրվինըբ մահսուլէդ խօ ու հէմի նիմէթէդ խօ :
- 19 Ու ժբ նէֆսէ խօռա տէ պէժըբ . Լչա՛ նէֆս
 ժբ պօյ փրո սալան փրո նիյմէթէ դա հէյէ
- 20 ըահաթ պը , պըխօ՝ վէխօ , ու շաղ պը : Լչա-
 քին խօտէ ժէռա կօ . Լչյ ագըբըբ իշէվ
 ճանէ դա տէ ժբ դա դալապ պըբըն , նուա
 աուան քօ դա հազըբ քըբ տէ ժբ քէռա պը-
- 21 պըն : Ոգա ուխայէ աւ ժի քօ ժբ պօյ նէֆ-
 սէ խօ խաղնէ թօփ տըբըբ , ու պը խօտէ
 զէնկին նապը :
- 22 Կօ ժբ շակըբտէդ խօռա , Ժբ պօյ աուի ժբ
 ոռա տէժըբ ժբ պօյ նէֆսէ խօ զամ մէ քը-
 շինըն էրքը էմ տէ չը՛ պըխուն , ու նա ժի
 ժբ պօյ կէօվտէյէ խօ՝ էրքը էմ տէ չը՛ որկը-
- 23 բըն : Չըմա քօ էօմր ժբ դաամէ բէթըբ է ,
- 24 ու կէօվտէ ժբ ճըլ : Լչը գըղըբան մէզէքըն
 քօ նա դօվ տըբըն ու նա տըջինըն՝ քօ քի-
 լէր ու ամպարէ ուան թուենա . ու խօտէ
 ուան խօտի տըբըբ , լէ չը՛ դաս զէտէ ո՛ քօ ժբ
- 25 դայրան բէթըբ ըն : Ու ժբ ո՛ քի՛ պը զամ
 քըշանտընէ խօ տըքէարը լը սէր դամէ խօ

- 26 հալապի քի ղէտէ քրորնէ : 'Նուա երբը լը սէր գըշգէ բըջուք գուարէթէ ո՛ նա կէ, ժը պոյ պաշգա գըշգան չըմա ղէմ՝ տըխուն :
- 27 Մէղէքըն լը սէր շուշանէ չափան մէղըն տըպը, ղահմէթ նա խօ ու նա տը ուէսը, համա ժը ոռա տէժըմ՝, Սիւլէյման պիլէ պը հէմի սալգանաթէ խօ ոգա ուանան եէքէ նէ տը
- 28 հաթը որկըրթըն : 'Նուա երբը իոօ լը Եազանէ սէքընի՝ ու սըպէ տէ լը ալըրօ պէ ամէթըն կիյայէ՝ Խօտէ վուսան տըտա որկըրթըն, հէնի չըգաս ղէտէ ո՛ էյ հընտըք իմանան :
- 29 Հէնի հուն արամիշ մէքըն տէ չը՝ պըխուն ու տէ չը՝ վէխուն, ու լը վէսվէսէտա մէ գէվըն :
- 30 Չըմա քօ աուան հէմիան գայիֆէյէգ տընէ արամիշ տըքըն, համա Պամէ ո՛ տըղանը քօ աւ հէմիան ժը ոռա լաղըմ՝ ըն : Ապքին հուն փատիշահիթիյէ Խօտէ տիլէկ պըքըն, ու աւ հէմի գըշգան տէ ժը ոռա ղէտէ պըն :
- 32 Մէ՛ թըոս էյ կառանէ բըջուք չըմա քօ Պամէ ո՛ ըաղի պու քօ ժը ոռա փատիշահիթիյէ պըտը : Աարիյէթէ խօ պը ֆռօշըն ու սատագա պըտըն, ու ժը խօռա նա հաթը գէվըն պուն քէսէյան ջէքըն ու լը աղիւմանտա ժը խօռա նա հաթը գատանտը խաղնէ պըքըն՝ լը քօ քի նէ տըղ տը տըղա
- 34 ու նա կըղուղ խարապ տըքը : Չըմա քօ խաղնէյէգ ո՛ լը քօ քի պըպը՝ տըլէ ո՛ ժի տէ
- 35 լը ուէ պըտը : Տըշգէ ո՛ կըէտան պըպը, ու

- 36 չըրէյէդ ո՛ հաթը վէխըստըն : Ու հուն ժի
 ոգա աւ մէռուվան քօ ժը էֆէնտիյէ խօռա
 տը բէն, էրքը չը՞ շաղ տէ վէկէնը ժը տա-
 վէթէ՛ քօ քինկա պէ աւ լը տէրի խը, զու-
- 37 վա ժէռա վէքըն : Խօզի ժը աւ խըղմէթ-
 քեարանոա՛ քօ կավա քօ էֆէնտի պէ՛ ու
 ուան հէշար տը պինը. պրոա տը պէմ՝ ժը ո-
 ոա, քօ աւ տէ բըշդէ խօ կըրէտը, ու ուան
 լը սուֆրէտա տէ պըտը ոօնըշտըն ու պը պը-
- 38 հուրը ժը ուանոա տէ խըղմէթ պըքը : Եր-
 քը լը իքինճի եա իւչիւնճի նօպէթէ շէվէ
 պէ ու վուսան պը պինը՝ խօզի ժը աւ խըղ-
- 39 մէթքեարանոա : Համա աուի պը զանըն քօ
 էրքը խօտիյէ մալէ պը զանը պու լը քի ժան
 սաաթէտա տըղ դէ, հէշար տը սէքընի պու,
 ու պէր նէ տըտա քօ տըղ մալա ուի գուլ
- 40 պըքը : Հուն ժի հազըր պըն, չըմա քօ լը
 ռիսթա քօ հուն թախմին նա քըն Կուռէ մէ-
 ոուվ դէ :
- 41 Ու փէթրոս ժէռա կօ . Եւ՛ Բապայ աւ թէմ-
 սիլէ հա ժը մէռա դա կօ, եա ժը հէմիանոա ժի :
- 42 Ու Բապայ կօ . Եւ՛ ճապա աւ էմին ու պը ազքը
 վէքիլխարճ՝ քիյէ քօ էֆէնտիյէ ուի աուի լը
 տէր խըղմէթքեարանէդ խօ թային քըք . քօ լը
- 43 ռիսթէտա թայինէ ուան պըտը : Խօզի ժը աւ
 գուլոա՛ քօ ռիսթա հաթընէ էֆէնտիյէ ուի
- 44 աուի տէ վուսան քըրօղ պըպինը : Պրոա տը
 պէմ՝ ժը ոուա, քօ աուի տէ լը սէր հէմէ վա-

- 45 րիյէթէ խօ թային պըքը : Համա էրքը տե-
գուլ լը տըլէ խօտա տէժը էֆէնտիյէ մըն տէ-
րէնկ տը գէվը հաթընէ , ու խըղմէթքեարան
հէմ պէսլէմէյան քուժընէ , ու սէրխօշ պունէ
- 46 պաշլամիշ տըպը : Եֆէնտիյէ աւ գուլ տէ
պէ՛ լը վուսան ոօ քի քօ աւ նա բէ ու լը
վուսան սաաթ քի քօ աւ նըղանը , ու ա-
ուի տէ տու ճը պըքը ու հիսէ ուի տէ պը
- 47 իմանսիղանուա տէյնը : Ու աւ գուլ քօ խօս-
տընէ էֆէնտիյէ խօ զանը ու պը խօստընէ ուի
- 48 հաղըր նա քը՝ փրո տէ պէ քուժան : Հա-
մա աւ քօ նըղանը ու ժը քուժընուա լայըք
գըշդ քի տըքը , հընտըք դէ քուժան , ու ժը
քէնա քօ փրո հաթը տայըն՝ ժը ուի տէ փրո
թալէպ պրտը ու ժը քէնա քօ փրո հաթը
թէնպիհ քըրըն , ժը ուի տէ հէնի պէտէ թա-
լէպ պը պը :
- 49 Եղ աղըր խըսղընէ հաթըմ լը տընէ . չըմա
քօ տը խուաղըմ ժը նուատա ալաֆ վէքէթի
- 50 պույա : Համա թահֆիլ քի մըն հէյէ ժը
թահֆիլ պունուա ու չավան թաղաղա տըքըմ
- 51 հաթա քօ թէքմիլ պը պը : Հուն թախմին
տըքըն էղ հաթըմ լը սէր արտէ սէլամէթ
խըստընէ , ժը ոուա տը պէմ , նա , լէ ճի հէ
- 52 պուն : Չըմա քօ ժը ուէ բէվա լը եէք մա-
լէտա բէնճան ժը հէվուտու տէ պէն ճի հէ պուն ,
- 53 սըսէ ժը տըտօյան՝ ու տըտօ ժը սըսէան : Պալ
տէ ճի հէ պըպը ժը ոլատէ , ու ոլատ ժը պա-

վէ, տէ ժը գիզ՝ ու գիզ ժը տէ, ու խասու
 ժը պուք՝ ու պուք ժը խասու :

54 Ու կօ ժը խալգէնա . չափա քօ ժը ալիյէ
 ոօ ավայէ ավուր քի հաթըր ուսպուն տը պի-
 նրն զուվա տէժըն էրքը պարան տէ պէ, ու

55 վուսան տը պը : Ու կավաքօ պայ է դուպ-
 լէ, փըֆ տըքը, տէժըն տէ կէրմ պը պը ու

56 վուսան տը պը : Նա՛ միւրայիան ուսյա ազիւ-
 մանան ու արտէ տըզանրն թէֆթիշ քըրընէ
 լէ ոխթա հան չաման հուն թէֆթիշ նա քըն :

57 Ու հուն ժը խօ չըմա՞ ֆարգ նա քըն հագէ :

58 Չըմա քօ կավա քօ պը խասմէ խօռա լը դա-
 պիթէ տըչի . լը ոէտա ժէ խալաս պունոա պը
 խասպէթ նէ պը քօ դա լը պա գազմի պըք-
 շինը , ու գազմի դա ժը ճէլատոա թէսլիմ՝
 պըքը, ու ճէլատ ժի լը զընտանի տա դինը :

59 Ժը դառա տէժըմ՝, ժը ուէ տէ ոա նա պի,
 հաթա քօ փուլըքէ բաշինէ էտա նէ քի :

1 Ու լը ուէ գէմանէ հընըքան հաթըն ու ժը
 պոյ Ն՛էլիլիան ժէոա թարիֆ քըրըն, քօ խույնէ
 ուան փիլատոս պը գուրպանէ ուան թէվ քըր :

2 Ն՛էվապ տա Խսա ու կօ ժը ուանոա . Հուն
 թախմին տըքըն քօ աւ . Ն՛էլիլիան ժը հէմի
 Ն՛էլիլիան բէթըր կիւնէյքեար պուն, քօ վու-

3 սան դըշդան քըշանտըն : Ժը ոռա տէժըմ՝

- նա, լէ էրբը հուն թօպա նէքըն հէմիան ժի
 4 տէ վուսան քօ հէլաք պըն: Աստուա աւ
 հաշտահան՝ քօ լը սէր ուան գուլէյէ Աիլու-
 հանէ քէթ ու ուան գուժդ, հուն թախմին
 աըքըն քօ աուան լը Գուասէ սաքին պուն
 ժը հէմի մեռուվան բէթըր պը գապահաթ
 5 պուն: Ժը ուա տէժըմ՝ նա, համա էրբը
 հուն թօպա նա քըն՝ հուն հէմիան ժի տէ
 վուսան հէլաք պըն:
- 6 Թէմսիլէ հան ժի Կօ. Աէքէ լը նաւ ոէյէ
 խօտա տար քի հէժիլ տանի պու. ու հա-
 7 թը ժէ մէյվէ խօստընէ ու նէ տի: Աօ ժը
 պաղվանուա վահա սէ սալ է քօ էղ դէմ ժը
 աւ տարէ հէժիլէ մէյվէ արամիշ քըրընէ ու
 նա պինըմ՝ նուա պը պըր աուի՝ չըմա՞ արտէ
 8 ժի պաղալ աըքը: Աուի ճէվապ տա ու Կօ.
 Ա՛ա՛ էֆէնտիյէ մըն աուի իսալ ժի պէր տէ,
 հաթա քօ լը տօուա ուի պը քօլըմ ու սէրկին
 9 տէյնըմ: Աւ էրբը մէյվէ տա, խօշ, էրբը
 նա աուի պըպըր ու պամէ ժը:
- 10 Աւ աուի լը տէր քի լը ոջա շէմուէ հին
 11 աըքըր: Աւ վահա ժընըք քի հէպու քօ
 աուէ ըուհէ նախօշիթիյէ կըթը պու ժը հաժ-
 տահ սալան բէվա, ու ճըվիա կըք պօ պու ու
 գա նէ աըքեարը պու լը ժօր նըհէնթընէ:
- 12 Աւ Իսա աուի քօ տի ժը խօուա կաղի քըր,
 ու Կօ ժէնա. Ա՛ա՛ հուր մէ ժը նախօշիթիյէ
 13 իօ դու խալաս պույ: Աւ տէսթէ իօ լը սէր

- ուի տանի , ու զուվա ուստս պու , ու ժը Խօ-
 14 տէնա շըքը տըքը : Ու մէզընէ ճըվաթէ պը
 սու հաթընէ ճէվապ տա՝ ժը պոյ Խսա լը ոօ-
 յա շէմուէ սաղ քըրընէ , ու կօ ժը խալքէնա ,
 Շէշ ոօ հէյէ քօ լը ուէ շաղէ ճայիղէ շը-
 ղուլ քըրըն է , լը ուէ ոօյանտա որըն սաղ
 15 պըն , ու նա լը ոօյա շէմուէտա : Նուա Բապպ
 ժէնա ճէվապ տա ու կօ . Նա՛ միւրայի՝ ժը ո՛
 հէր եէքէ լը ոօյա շէմուտա կայ է խօ եա քէր
 16 ժը աֆըռ վէ նա՛քը քօ պը պը ալ տը : Վէ
 ուիա քօ գիզա Խպրահիմ պու քօ վահա
 հաժտահ սալ է քօ Շէյթան աուի կըրէտա ,
 լը ոօյա շէմուտա ժը աւ կըրէտանէ վէքըրըն
 17 վաճիպ նէ՞ պու : Ու դըշդէ հան քի կօ , լը
 գարշի ուի սէքընանտող հէմիան ժի բէզիլ
 տը պօ պուն , ու խալգէ հէմի շաղ տը պօ պուն
 լը սէր աւ հէմի գանձ ամէլան քօ ժէ իճրա
 տը պօ պուն :
- 18 Ու կօ փատիշահիթիյէ Խօտէ մինայէ չը՛ ,
 19 ու ժը չը՛նա պը շըպինըմ՝ աուի : Տը մինա
 հապէ խարտայէ քօ մէռուվ քի սանտ՝ ու լը
 պաղէյէ խօ ավէթ , մէզըն պու դւ տար պու .
 ու դայրէ ազիւմանան լը սէր կուլիէդ ուի
 սաքին պուն :
- 20 Ու տիսա կօ , փատիշահիթիյէ Խօտէ ժը
 21 չը՛ գըշդաա պը շըպինըմ . Տը մինա հէվիր թըռ-
 շէ , քօ աուի ժընըք քի սանտ ու լը նավ սէ
 շինիք արան վէ շարթ , հաթա քօ հէմի ժի
 հէվիր պու :

- 22 Ու լը պատիրան ու լը դասապան պը կէ-
 ոանտընէ հին տըքըր, ու կավա քօ լը ալիյէ
- 23 Գուտսէ ռէվիթի տըքըր: Աէքէ կօ ժէոա,
 Աւ Մապպ աճապա հընտըքըն ուան քօ տէ
- 24 խալաս պըն: Ուի ժի կօ ժը ուանոա զայրէթ
 պըքըն քօ ժը տէրիյէ դանկ պը պըհուըրն,
 ժը ոուա տը պէմ, փըոան լէ չունտընէ տէ պը
- 25 խուապըն համա գատիր տէ նէպըն: Ժը ուէ
 բէվա քօ խօտիյէ ոա արսը. տէրի տը գու-
 ֆըլինը՝ ու հուն լը տէրվէ պը սէքընանտընէ.
 տէ տէսթ քըն լը տէրի խըստընէ ու կօթընէ.
 Աւ Մապպ եւ Մապպ ժը մէոա վէ քը, ուի
 ժի պը ճէվապ տայընէ տէ պէժը ժը ոուա.
- 26 Էզ ո՛ նաս նաքըմ հուն ժը քօ նը: Ուէ չա-
 ղէ տէ տէսթ քըն կօթընէ էմ լը պէր դա
 խուարըն ու վէխուարըն, ու դա լը քուչէյէգ
- 27 մէ հին քըր: Ու աուի տէ պէժը, ժը ոուա
 տէժըմ, էզ ո՛ նաս նաքըմ հուն ժը քօ նը,
 ժը մը տուր պըն եւ հէմի նահագիթի քըրօ-
- 28 ղան: Լը ուէ տէ պըպա կըրըն ու դըրչինէ
 տըտանան, ու կավա քօ պը պինըն Մաբասի-
 մէ ու Քահագէ ու Աագուպէ ու հէմի փէյ-
 ղէմպէրան լը նավ փատիշահիթիյէ Քոտէ
- 29 ու ո՛ լը տէրվէ քըրընէ: Ու ժը ոօ հէլաթէ ու
 ժը ոօ ավայէ ու ժը փօրեասէ ու ժը գուպլէ տէ
 պէն ու տէ ոօնըն լը փատիշահիթիյէ Քոտէ:
- 30 Ու վահա հէնը ավուլան քօ տէ բաշինան պը-
 պըն ու բաշինան քօ տէ ավուլին պըպըն:

- 31 Ու լը ուի ոջէ տա չէնտ Փարիսիան հաթըն
ու կօն ժէոա . ուայր ու ժըվըր հաոը , չըմա
- 32 քօ Հիրօտիա դա գուժտըն տը խուազը : Ու
աուի կօ ժը ուանուա , հաոըն ժը աւ ոուվի-
ուա պէժըն . վահա էզ ճընան տէր տը խըմ ,
ու շիֆայիթիան թէմամ տը քըմ խօ ու սըպէ , ու
- 33 լը ոջա սըսէանտա տէ թէքմիլ պըպըմ : Աւ-
քին ժը մըուա լազըմ է քօ խօ սըպէ ու աւ
ոջա տըն պը կէոըմ , չըմա քօ իհթիմալ նընը
քօ փէյղէմպէր ժը Վուսուշէրիֆէ տէրվա
- 34 հէլաք պըպը : Աւ Արուշալիմ փէյղէմպէ-
րան գուժդօղան ու ժը դաուա հաթը շիան-
տօղան գէվըր քրօղ Արուշալիմ , չէնտ ճարան
մը խօստ ոլէտէ դա ճըվանտըն՝ չաման քօ մը-
րիշք ջուջըքէ խօ լը պըն փէոէ խօ տը ճըվինը ,
- 35 ու հուն նա խօստըն : Աւ հա մալա ս ժը ոուա
խարապ տը մինը , համա ժը ոուա տըպէմ հէ-
նի մը հուն տէ նէ պինըն , հաթա քօ պէ-
ժըն , պը նավէ Խօտէ հաթող միւպարէք
պըպը :

- 1 Ու պու քի՛ կամա քօ աուի լը ոօ քի շէ-
մուտա , քէթ լը մալա Փարիսի քի նան խու-
- 2 արընէ , ու աուան աուի տը բէ պուն : Ու
վահա եէքէ սըսգա լը պէր ուխտա հէ պու :
- 3 Ու Խսա ճէվապ տա՝ ու կօ ժը նօմօսիանուա

- ու ֆարիսիանոս, երբը ճայի՞ղ է լը ոջա շէ-
 4 մուտա սաղ քրըրն : Աւ ուան հըսքօթ պօ
 պուն, ու աուի կըրթ աուի ու սաղ քրը ուի
 5 ու շիանա ու կօ ժը ուանոա . Ժը ո՛ քէր եա
 կայէ քի՞ լը ոջա շէմուտա լը պիրէ պը գէվը՝
 6 աուի զուվա տէր նէ՞յնը : Աւ ժէոա ժը պօյ
 դըշդէ հան գատիր նէ պուն ճէվապ տայընէ :
 7 Աւ ժը տավոթլիանոա թէմսիլ քի կօ . Աւ-
 վա քօ տի երբը չափան ճիյէդ ավուլին տը պը-
 8 ժարթըն . կօ ժը ուանոա : Աւվա քօ եէքէ
 դա կաղի տը քը լը տավոթէ լը սէր տէօշէկէ
 ժօռին ոումէնը , նէպը քօ ժը ուի ժը դա եէքէ
 9 միւթէպէր պէ կաղի պուն : Աւ աւ քօ դա
 ու աուի կաղի քրը , պէ ժը դաոա պէժը , ժը
 ուիոա ճի պը տը . ու ժը բէվա պաշլամիշ պի
 10 պը շէրմ լը ճիյէ բաշին կըրթընէ : Աւ կա-
 վա քօ տավոթ տըպի՝ հաոը լը ճիյէ բաշին
 ոօնի , քը ռթթա դա տավոթ քրօղ պէ , ժը դաոա
 պէժը . Ա՛ւ տօսթէ մըն հէնի ժօր ոապը , լը
 ուէ չաղէ պը դաոա լը սօֆրէտա ոօնըշտօղան՝
 լը պէր ուան ժը դաոա տէ իղղէթ պը պը :
 11 Չըմա քօ հէր քի քօ աւ խօ պըլընտ տըքը՝ տէ
 ալչաղ պը պը . ու խօ ալչաղ քրօղ՝ տէ պը-
 լըն պը պը :
 12 Հէմ ժը խօ տավոթ քրօղոա կօ . Աւվա
 քօ դաշդէ եա՛ շիվէ տըքի , տօսթէ խօ եա
 պրէյէդ խօ եախօա խըսըմէդ խօ եա ճիրանիդ
 զէնկինան տավոթ մէքը , նա՛ պըքօ ուան ժի

- դա տավոթ պըքըն, ու ժը դառա պէտէլ պը-
- 13 պը: Աէ կավա քօ ղիյաֆէթ տըքը, ֆագի-
րան, սագաթան թօփալան՝ քօռան տավէթ
- 14 պըքը: Աւ խօղի ժը դառա քօ, պէտէլէ ուան
թուննա քօ ժը դառա պըքըն, ու աւ պէտէլ
տէ լը գըյամէ սատըգան ժը դառա պէ տայըն:
- 15 Սը աւ սուֆրէտա ոօնըչտօղան եէքէ կա-
վա քօ խապէրէ հան պըհիստ կօ ժէռա. Աօ-
ղի ժը աուիռա քօ նան տը խօ լը փատիշա-
- 16 հիթիյէ Աօտէտա: Աւ աուի ժէռա կօ. Մէ-
ռուվ քի շիվ քի մէղըն քըր ու փըռ մէռու-
- 17 վան տավոթ քըր: Աւ ոխթա շիվէ խըղմէթ-
քեարէդ խօ շիանտ՝ քօ աւ տավոթլիան կաղի
- 18 քը, պը կօթընէ էրքը՝ հէր դըշդ հաղըր է: Աւ
հէմիան ժի պաշլամիշ պուեն մըհանէ տիթընէ,
ավուլին կօ. Մը ղէվի քը ոի, տը վապու քօ
հառըմ՝ աուի պը պինըմ. Աշ ժը դա ոէճա
- 19 տըքըմ՝ քօ մը մաղուլ հասապ քը: Աւ աւ
է տըն կօ. Աէնճճօթի կա մը քըռի, ու տը-
վա պու հառըմ՝ քօ ուան պը ճէռը պինըմ,
ժը դա ոէճա տըքըմ՝ քօ մը մաղուլ հասապ քը:
- 20 Աւ պաշգասի կօ. Մը ժը խօռա ժըն անի,
- 21 ժը պօյ աուի էղ նըքարըմ պէմ: Աւ խըղ-
մէթքեար հաթ ու ժը էֆէնտիյէ խօռա ա-
ուան խապէր քըր, ուէ չաղէ աւ խօտիյէ մալէ
սու հաթ, ու կօ ժը խըղմէթքեարէդ խօռա,
ղուվա ռապը լը մէյտանան ու քուչէյէդ պա-
ժէրէ, ու ֆագիրան ու սագաթան ու թօփա-

- 22 լան ու քոռան լովոր պինը : Գուլ ժի կօ .
 Եւ Բապալ չավան քօ դա էմը քրք պու , ու
- 23 հէժա ճի հէյէ : Ու էֆէնտի ժը դուլուա կօ .
 Ուապը լը նավ ոէյան ու նագապան , ու քի-
 քօ սը պինըն՝ պինըն լովոր՝ հաթա քօ մալա մըն
- 24 դրժը պրպը : Չըմա քօ ժը ոռա տէժըմ քօ
 ժը աւ տավոթիան՝ եէքէ ժի տէ դամա շիվէ
 մըն նասթինը :
- 25 Ու բէռա փրո խալգ չուն , վէկէոխա ու
 26 կօ ժը ուանուա : Եւ քօ լը բէյ մը դէ , ժը
 պավ ու ժը տի , ժը ժըն , ու ժը ոլէտան ,
 ու ժը պրէյան , ու ժը խուշգան , ու ժը նէֆ-
 սէ խօ ժի իքրա՛հ նէքը՝ նըքարը շակրտէ մը
- 27 պրպը : Ու քի քօ խաչէ խօ հէլնէյնը , ու
 բէյ մըն նէյը . նըքարը շակրտէ մը պրպը :
- 28 Չըմա քօ ժը ո՛ քի՞ գուլէ քի ջէքրըն պը
 խուաղը , ավուլ ոօ նէյնը՞ ու խարճէ ուի հի-
 սապ նէքը , էրքը աուի թէմամ քրըրնէ գուա-
- 29 բէթէ ուի հէյը : Երքը նէ պը քօ կավա
 հիմէ տէյնը , ու նըքարը թէմամ պըքը , հէ-
 մի տիթօղան տէսթ պըքըն աուի մէղգարա
- 30 քրըրնէ : Ու կօթընէ , էրքը մէռուվէ հան
 տէսթ քրք ջէ քրըրնէ , ու գատիր նէ պու
- 31 թէմամ քրըրնէ : Եւախօա քի՞ ժան խօնտքեար
 տը չօ՛ բէվ տըչօ պը հէնի խօնտքեար քի ,
 ու ավուլ ոօ նէյնը ու ժը խօռա շէվըր պը-
 քը , էրքը պը տա՛հ հաղարան տըքարը՞ լը պէր
 աուի պը սէքընը քօ պը պիսթ հաղարան դէ

- 32 լը սէր ուի : Երբը նա , չը գասս քօ աւ տուր
 է , էլէի տը շէյինը՝ ու պարուշիթի տը խուա-
 33 զը : 'Նուա ժը ո ժի՝ ահվա հէր քի քօ հէմի
 վարիյէթէ խօ թէրկ նաբը , նըքարը շակըրտէ
 34 մը պըպը : Խօյ դանձ է , համա խօյ էրբը
 պէ դահմ պըպը , պը չը՝ տէ թէրպիյէ պը-
 35 պը : Մէ նէ ժը հարիուա նա ժի ժը սէրկին-
 ոա լաղըմ տը պը , լէ աուի լը տէր տավէժըն ,
 ժը քէուա քօ ժը պըհիտընուա կօ հէյէ պրա
 կօտարի պը քը :

ՍԵՐ 15

- 1 Ու աուի կօտարի քըրընէ հէմի կիւմրիւք-
 ճիան ու կիւնէյքեարան ժէուա նէղ տը պօ
 2 պուն : Ու Փարիսիան ու քեաթիպան կաղըն
 տըքըրը պուն ու տը կօթը պուն . չըմա ուիա
 կիւնէյքեարան դապուլ տըքը , ու պը ուան-
 ոա տըխօ :
 3 Թէմսիլա հան կօ ժը ուանուա : (4) Ժը ո՛
 ժըքէուա՝ սատ պըղընէ ուի հէպը՝ ու ժը ուան
 էրբը եէքէ վունտա պըքը , նօթու նէհան
 նա՝ հէլը լը չէօլէ , ու լը բէյ աւ վունտա
 պուն պը չօ , ու հաթա քօ աուի պը պինը :
 5 Ու կավա քօ տը պինը՝ պը շաղիթի լը սէր
 6 բըշգա խօ տա դինը աուի : Ու լը մալ տը
 չօ կաղի տը քը տօսթ ու ճիրանէղ խօ , ու
 ժը ուանուա տը պէ . Շաղ պըն պը մըուա ,

- չըմա քօ մը վունտա քըր պըղընէ խօ տի :
 7 Ժը ոռա տը պէմ քօ ահվա շաղիթի տէ պը-
 պը լը աղիւմանտա ժը պօյ կիւնէյքեար քի
 քօ թօպա տըքը՝ նա քի ժը պօյ նօթ ու նէհ
 սատըքան՝ քօ ժը ուանուա թօպա լաղըմ
 8 նընը : Աախօտ՝ քի՞ ժան ժընէ քօ տէհ տրէմ
 է ուի հէպը , ու էրքը տրէմ քի վունտա պը-
 քը . չըրա վէ նախը , ու լը նավ մալէ սըվ-
 նըք խը , ու գանձ լէ պը կէոը , հաթա քօ
 9 աուի պը պիներ : Աւ կավա քօ տը պիներ՝ կա-
 ղի տըքը տօսթ ու ճիրանան ու տէժը , պը
 մըռա շաղ պըն , չըմա քօ մը վունտա քըր
 10 տրէմէ խօ տի : Ժը ոռա տը պէմ , վուսան
 ժի շաղիթի տըպը լը պէր մէլէքէ Աօտէ՝ ժը
 պօյ կիւնէյքեար քի քօ թօպա տըքը :
 11 Աւ կօ , Ժը եէքէուա տու գուռէ ուի հէ-
 պու . ժը ուան բըջուկ ժը պազէ խօռա կօ :
 12 Աւ պապա ժը վարիյէթէ խօ չը քօ ժը մը-
 ոա տըգէվը՝ հիսսէյէ մըն պըտը . ուի ժի՞
 13 մալէ խօ ժը ուանուա փայ քըր : Աւ փըր նէ-
 մա՝ գուռէ բըջուք հէմի դըշդէ խօ ճըվանտ
 ու լը ոլաթ քի տուր չու . ու լը ուէ մալէ խօ
 հէմի թէլէֆ քըր , չըմա քօ պը խօվարտէյի-
 թի ոա տը պօ պու ու ոօ տը նըշտը պու :
 14 Աւ կավա քօ հէմի գատանտ՝ լը ուէ մէմլէ-
 քէթէտա դալայիքի մէղըն պու , աուի պաշ-
 15 լամիշ պու Փաքիրիթի քշանտընէ : Աւ չու
 քէթ լը պա եէքէ աւ մէմլէքէթլիյէ , ուի ժի

- առւի շիանտ լը տէշտէ խինդիրան շէրանտընէ :
- 16 Ու արդու տըքըր ժը խարնուպէ ժը խուարընէ խընդիրան զըքէ խօ դըժա քըրընէ , ու եէքէ
- 17 նէ տը տա ժէռա : Ու առւի լը սէր խօ հաթ' ու հօ . Չէնտ փալէյան հէնը լը մալա պալէ մըն պը նան թէր պուն , ու էզ լը վըր ժը
- 18 նաղան տը մըրըմ' : Ուապըմ հառըմ ժը պալէ խօռա , ու պէժըմ ժէռա . Ա՛ւ պապա մը կիւնէ քըր լը պէր ազիւմանան ու լը պէր դա :
- 19 Ու հէնի լայիգ' նընըմ էզ գուռէ դա պէմ հօթընէ , մը ոգա փալէյանէդ խօ եէքէ պըքը :
- 20 Ու ռապու ժը պալէ խօռա հաթ , ու առւի կալա քօ հէժա տուր պու պալէ ուի տի , ու հայֆա ուի հաթ , ռապու պազ տա ու լը աս դույէ ուի քէթ ու ռամիսա առւի :
- 21 Ու գուռ ժի ժէռա հօ . Ա՛ւ պապա' մը կիւնէ քըր լը պէր ազիւմանան ու լը պէր դա , ու հէնի լայիգ' նընըմ էզ գուռէ դա պէմ հօթընէ :
- 22 Ու պապա ժը խըղմէթքեարանու հօ . Պը տէրինըն ճըլէ ամուլին ու ժէռա պըտըն որկըրթըն , ու կիւսթիր տէյնըն լը բէչիյէ
- 23 ուի ու սօլ լը լընկա ուի : Ու ճօնը կայէ գալալ պինըն ու սէրժէքըն , էմ պը խուն ու շազ պըն :
- 24 Չըմա քօ գուռէ մը հան' մըրի պօ պու սաղ պու , ու վունտա պօ պու հաթրտիթըն . ու տէսթ քըրըն շազ պունէ :
- 25 Ու գուռէ ուի մէզըն լը զէվիտա պու . ու կալա քօ տը հաթը պու , ու նէզէ մալ պու ու տէն-

- 26 Կա ըսթրան ու ռագսան պըճիստ : Աւ ժը խըղ-
մէթքեարան Եէքէ խօռա կաղի քըր ու փըռս
27 տըքըր , էրքը աւ չինը : Աւի ժի կօ ժէռա .
էրքը պրէյ դա Տաթ ու պավէ դա ճօնը կայէ
դալավ սէրժէ քըր , ժը ուի սէմէտէ քօ աուի
28 սաղ սէլիմ տէսթ անի : Աուա աուի սու Տաթ ,
ու նա տը խօստը պու լը Տընտուռ քէթընէ ,
Տամա պավէ ուի լը տէր քէթ ու ժէռա լավա
29 տըքըր : Ղէվապ տա ու կօ ժը պավէ խօ-
ռա , աւ չէնտ սալը քօ ժը դառա խըղմէթ տը-
քըմ , ու դաթ ժը խապէրէ դա էղ տէրնէ
քէթըմ , ու դաթ ճար քի ժը մըռա դա դա-
րըք քի նէ տա , քօ պը տօսթէդ խօռա մը շա-
30 զիթի պը քըրա : Տամա կավա քօ Տաթ գու-
ռէ դա աւ քօ մալէ դա պը ՓաՏշան խուար ,
ժէռա դա սէրժէ քըր ճօնը կայէ դալավ :
31 Աւ աուի կօ ժէռա . Այ էվլատ դու Տէր շաղ
պը մըռայի , ու Տէմի վարիյէթէ մըն է դա է :
32 Տամա լաղըմ պու քի շաղ ու մէսրուր պուն .
չըմա քօ պրէյ դա Տանա մըրի պօ պու ու
սաղ պու , ու փունտա պօ պու , ու Տաթը տի
թըն :

ԱՆՔ 16

- 1 Աւ կօ ժը շակըրտանուա . Աէքէ զէնկին Տէ-
պու . քօ քէթխիւտա քի ուի Տէպու , ու լը
սէր ուի կըլի պու , էրքը վարիյէթէ ուի թէ-

- 2 Լէֆ տըքը : Աւ առի կաղի քըր ու կօ . Աւ
 չը՛յէ քօ ժը պօյ դա տը պըհիսըմ, հիսապէ
 քէթիսիւտայիթիյէ խօ պըտը , չըմա քօ հէնի
- 3 քէթիսիւտայիթի տէ նէ քի : Վէթիսիւտա
 լը տըլէ խօտա կօ . Այլ չը՛ պըքըմ, չըմա քօ
 էֆէնտիյէ մըն քէթիսիւտայիթի ժը մըն տըս-
 թիներ , շըղուլ քըրըն նըքարըմ, տիլանչիթի
- 4 շէրմ տըքըմ : Այլ զանըմ տէ չը պըքըմ՝
 վուսան կալա քօ ժը քէթիսիւտայիթիյէ խօ
 մաղուլ պըպըմ, մը լը մալա խօ գապուլ պը-
- 5 քըն : Տէյնտարէ էֆէնտիյէ խօ ժը խօռա
 կաղի քըր՝ ժը ալուլինուա կօ , չը՛ գաս տէյնէ
- 6 դա հէյէ ժը էֆէնտիյէ մըռա : Աւի ժի կօ .
 Վատ չալի ոռնէ գէյթուն . կօ ժէռա , պըս-
 թիներ թէմէսիքէ խօ , ու ոօնի զուլա բէնճա
- 7 պը նըվիս : Վաշէ ժը առէ տընուա կօ . Վու
 չը՛ գաս տէյնտարի . ուի ժի կօ . Վատ քէլ
 կէնըմ, ու կօ ժէռա . Թէմէսիքէ խօ պըս-
- 8 թիներ՝ ու ոօնի հաշթէ պը նըվէս : Աւ էֆէն-
 տի քէթիսիւտայէ նահագ մէտհ քըր՝ ժը պօյ
 պը աղըլ թէվ կէռանտընէ . չըմա քօ ոլէտէ
 տընէյէ հան լը ճիեսա խօտա՝ ժը գուռէդ ոօհ-
- 9 նիյէ հէնի պը աղըլըն : Աւ էղ ժի ժը ոռա
 տը պէմ . հուն ժը խօռա ժը մալէ նահագի-
 թիյէ տօսթան փէյտա պըքըն , կալա քօ
 հուն մուհթաճ տը միներն՝ ո լը չատըրէդ է-
- 10 պէտիան գապուլ պըքըն : Աը դըշդէ հըն-
 տըքտա էմին պուն՝ լը փըռտա ժի էմին է .

- ու լը հընտըքտա նահագ պուն՝ լը փըռտա ժի
 11 նահագ է : Վուա էրքը հուն լը նահագ մալ-
 տա էմին նէ պուն . հագ մալ քի՞ տէ ժը ոռա
 12 պավուր պըքը : Ու էրքը լը դըշդ տա պաշ-
 գասիան հուն էմին նէ պուն . է ո՞ քի՞ տէ
 13 ժը ոռա պըտը : Վաթ եէք դուլ քի՞ ժը տու
 աղանուա խըղմէթ նըքարը պըքը . չըմա քօ
 եա ժը եէքէ իքրաս տէ պըքը՝ ու աուի տըն
 պըհուպինը , եա ժի եէքէնա տէ թապի պը-
 պը՝ ու լը աուէ տըն խարասպ մէղէքը . հուն
 գատիր նընըն ժը խօտէնա ու մամօնաուա խըղ-
 մէթ քըրըն :
 14 Ու աուանան հէմիան դամաքեար Փարի-
 սիան տը պը հիսթը պուն , ու աուի մէսգարա
 15 տը քըրը պուն : Ու կօ ժը ուանուա . շու-
 նըն քօ լը պէր մէռուվան խօ սատըդ նշան
 տը տըն , համա խօտէ տըլէ ո՞ տը զանը , չը-
 մա քօ լը պէր մէռուվան պըլընտ պուն՝ լը
 16 պէր խօտէ մէքրուհ է : Վօմօս ու փէյղէմ-
 պէրիթի հաթա շաննա պուն . ու ժը ուէ բէ-
 վա փատիշահիթիյէ խօտէ միւթտէ տըպը , ու
 17 հէր քէս աուի պը զօռ տէսթ տը խը : Ու
 աղիւման ու արտ պը պուհարթընէ՝ ժը նօմօ-
 18 սէ նօդդա քի քէթընէ գօլայ է : շէր քի
 քօ ժընա խօ պէր տը տը ու պաշգասիքի
 տըսթինը , զինա տըքը . ու քի քօ աւ հաթը
 պէրտանը տըսթինը՝ զինա տըքը :
 19 Ու եէք մէռուվ քի զէնկին հէ պու , քօ

- քէհէզ ու նազիք տիւլպէնտ որտրկրթպու,
 20 աւ հէր ոօ սէֆա տըքըր : Ու եէք Վազարոս
 պը նավ ֆագիր հէ պու, քօ աւ հաթը պրինտար
 պու՝ լը պերտերէ ուի հաթըպու ա-
 21 վէթըն : Ու արգու տըքըր քօ ժը սուֆրայէ
 աւ ղէնկինէ հաթը քէթըն ժը հուրըք է նա-
 նան զըք է խօ ղըթը պըքը, ու հէմ ժի քէշ-
 պան տը հաթը պուն ու պրինէդ ուի տալէս-
 22 թըն : Ու պու քի քօ աւ ֆագիր մըր, ու
 մէլէքէ խօտէ աուի պըրըն լը հէլ մէզէ Վա-
 րահիմէ. ղէնկին ժի մըր ու հաթը դամը-
 23 ռանտըն : Ու լը ճէհէնէմէտա կավա քօ լը
 իսքէնճէտա պու, ջահվէ խօ հէլանի ու ժը
 տուրվա Վարահիմէ ու Վազարոսէ լը հէլ մէ-
 24 ղա ուի տի : Ու աուի գիրա ու կօ. Նա՛ պա-
 պա Վարահիմ ժը մըռա մէրհամէթ պըքը,
 ու պը շէյինը Վազարոսէ քօ սէրէ փէշիյէ
 խօ լը ալէ խը, ու ղըմանէ մըն հէնըք պը-
 քը, ջըմա քօ լը ալալէ հանտա աղապ տըք-
 25 շինըմ : Ու Վարահիմ ժի կօ ժէռա. Նա՛
 կվատ պիրա խօ պինը քօ դու լը ուէ տընէ-
 տա նիյմէթէ խօ սէնտ, քէզալէք Վազարոս
 ժի էղիյէթէ. անվա աւ լըվըր թէսէլի տը-
 26 պը ու դու աղապ տըքշինի : Հէմ լը սէր
 աւ հէմի դըշդան մատա լը մապէյնա մէտա
 խէնտէք քի գայիմ պույէ. հաթա քօ ժը վըր
 ժը ոռա պուհարթօղ խօստըն գատիր նէ պըն,
 հէմ ուան քօ լը ուէ նը ժը մէռա գատիր նէ

- 27 պրն պուհարթընէ : Ուի ժի կօ. Վուա ժը
դա տիլէկ տըքըմ եւ պապա քօ աուի լը
- 28 մալա պավէ մրն պըշէյինը : Լը ուէ բէնճ
պրէյ մրն հանը քօ հառը ժը ուանաա շա-
հատէթի պըքը, քօ նէ պը քօ ուան ժի լը
- 29 աւ ճիյէ աղապէ պէն : Ու Խպրահիմ ժէ-
ուա կօ. Սուսա ու փէյղէմպէրան լը պա ո՛
- 30 նրն. ժը ուանաա պրա կօտարի պըքըն : Ուի
ժի կօ, Վա եւ պապա Խպրահիմ, լաքին
էրքը ժը մրրիան եէքէ հառը ժը ուանաա,
- 31 թօպա տըքըն : Ու աուի կօ ժէուա. էրքը
ժը Սուսաա ու փէյղէմպէրանուա կօտարի
նա քըն. ժը մրրիան ժի եէքէ աապը տէ
պավուր նէ քըն :

ՍԵՐ 17

- 1 Ու ժը շահրատէդ խօռա կօ. պէ միւմքիւնըն
քօ խուար պուն նէյըն, համա վայ ժը աուէ-
նա քօ՝ պը տէսթէ էքէ դէ : Ժը ուիոա
հէնի դանճ պու՝ քօ ժը ասդույէ ուիոա գէ-
վըր քի աշէ պը հաթը պաղանտըն ու լը պահ-
րէ պը հաթա ավէթըն՝ նա քի ժը աւ եէքէ
- 3 բըջուգան խուար քը : Լուն ժը խօռա սա-
գըն պըն :

Երքը պրէյ դա ժը դառա դապահաթ տը-
քը, ժէուա թաղիր պըքը, ու էրքը թօպա
4 տըքա ժէուա ավթ պըքը : Ու լը ոջէտա

- Տափթ ճարան ժը դառա գապահաթ պըքա
 ու հափթ ճարան վէկէնը ու պէժը, թօպա
 5 տըքըմ, ժէոա ամփ պըքը: Ու ընտուլան
 կօն ժը Ռապպոա. Իմանէ մէ զէտէ պըքը:
 6 Ու Ռապպ կօ. Երբը գասա հապէ խարտա-
 լէ իմանէ ո՛ պըպը, ու ժը տարէ թոյէ հան-
 ոա պէժըն. ժը ճիյէ խօ պը ֆըլթ ու լը
 պահրէ պէ տայըն՝ աւ ժի ժը ոռա տէ իդա-
 աթ պըպը:
 7 Համա ժը ո՛ քիյէ աւ քօ ճօթքեար եա
 շըվան գուլ քի ուի հէպը՝ քօ կավա քօ աւ
 ժը զէվէյէ լը մալ պէ, զուվա պէժը ժէոա
 8 երբը որը լըվըր ոօնի լը սուֆրէտա: Ենա՞
 պէժը ժէոա, երբը շիվէ մըն հազըր պըքը,
 ու բըշգա խօ կըրէտէ ժը մըռա խըղմէթ պը-
 քը հաթա քօ էղ պըխում ու վէխում, ու
 9 բաշէ դու ժի պը խօ ու վէ խօ: Մէկէր
 բազի տը պա ժը աւ գուլէ ժը պօյ ժէոա էմր
 10 պուն դըշդան իճրա քըրընէ: Քէղալիք հուն
 ժի կավա քօ ժը ոռա հաթը էմր պուն հէմի
 դըշդան տըքըն, պէժըն երբը էմ ֆայտէսիղ
 գուլըն, շըմա քօ աւ քօ էմ տէյնտար պուն
 քըրընէ մէ քըր:
 11 Ու պու քի կավա աուի լը Գուտսէ տը շօ
 պու, ժը օրթա Սամարիայէ ու ճ'էլիլէ տը
 12 պըհօւրի պու: Ու կավա քօ աուի լը գասա-
 պա քի տը քէթը պու. տահ ույուղ մէոու-
 վան լադա ուի պուն. քօ ուան ժը տուրվա

- 13 սէքընին : Տէնկէ խօ հէլ անին ու կօն .
 Եւ խօճա Խսա ժը մէռա մէրհամեթ պըքը :
- 14 Ու կաւա քօ ուան տի՛ կօ ժը ուանուա . Հա-
 ոըն հուն խօ նշանէ իմաման պը տըն , ու պու
- 15 քի կաւա քօ չուն , զուվա փաղըժ պուն : Ժը
 ուան եէքէ կաւա քօ տի էրքը շիֆա սանտ՝
 վէկէռիա պը պըլընտ ավաղ քի ժը Խօտէռա
- 16 շըքըր տը տա : Ելը լընկա ուի քէթ լը սէր
 առ , ու ժէ ռաղի տը պօ պու ու աուի ժը
- 17 Սամարի պու : Ղէվապ տա Խսա ու կօ .
 Տահ մէռուվան փաղըժ նէպան , նուա նա-
- 18 հան լը քօ՞ նը : Վօ լը վըր նայըն խոյայի՛
 վէկէռանտընէ ու ժը Խօտէռա շըքըր քըրը-
- 19 նէ . լէ թէնէ եապանճիյէ հան : Ու կօ ժէ-
 ոա . Սապը հառը չըմա քօ իմանէ դա դա
 սաղ քըր :
- 20 Փարիսիան կաւա քօ փրոս քըրըն՝ էրքը
 փատիշահիթիյէ Խօտէ քի՛նկա տէ պէ . Ճէ-
 վապ տա ժը ուանուա ու կօ . Փատիշահիթիյէ
 Խօտէ պը աէրվա հաթը խոյայը դըշդան
- 21 նայը : Հէմ վահա լըվըրը եա վահա լը ո՛ է
 տէ նա պէժըն . չըմա քօ փատիշահիթիյէ
- 22 Խօտէ լը հընտուռա ոտա է : Ու ժը շակըր-
 տանուա կօ . ոոյան տէ պէն քօ հուն ոոյա
 Գուռէ մէռուվ տիթընէ տէ արղու պըքըն ,
- 23 ու համա տէ նապինըն : Ու էրքը ժը տա
 պէժըն , վահա լըվըրը եա լը ուէ լը տու ուան
- 24 մէ չըն : Չըմա քօ չավան քօ պըրուսք ժը

- պրն աղիւմանան պր պարագանտրնէ՝ հաթա
 լը ալիյէ տրնէ աղիւմանան շավգ տրտա, Վու-
 ուէ մէոուվ ժի լը կիւնա խօ տէ ահվա պր-
 25 պր: Համա ժէոա ավուլ փրո էղիյէթան
 քշանտրն լաղըմ է, ու ժը սիլսիլէյէ հան ըէտտ
 26 պուն: Աւ շավա քօ կիւնա Վուհ պու, կիւ-
 նա Վուուէ մէոուվ ժի տէ վուսան պրպր:
 27 Տըխուարը պուն ու վէ տը խուարը պուն՝ տը
 ղէվուճը պուն ու տը ղէվուճան տը պուն,
 հաթա լը ուէ ոօյէ, քօ Վուհ լը կէմիյէ քէթ,
 ու թօփան հաթը ու հէմիան հէլաք քըր:
 28 Քէղալիք շավան քօ լը էյամէ Վութ պու,
 տըխուարը պուն ու վէ տը խուարը պուն, տը
 քըրը պուն՝ տը ֆրոօթը պուն՝ տը զանի պուն
 29 ջէ տը քըրը պուն: Համա ոօյա տէր հաթը-
 նէ Վութ ժը սուտումէ, ժը աղիւմանան ալըր
 ու քիպրիթ հաթը ութանտրն, ու հէմիան ժի
 30 հէլաք քըր: Վը ոօյա աշիքեար պունէ Վու-
 31 ուէ մէոուվ ժի՝ ոգա ուանան տէ պրպր: Վը
 ուէ ոօտա աւ քօ լը սէր խանիտայէ ու ֆը-
 րագա ուէ լը մարտա, պրրա ժը պօյ ուան սան-
 տրնէ նիյէ խուարի, ու աւ քի լը ղէվիտայէ՝
 32 պրրա վէ նէ կէոինը: Վը պիրա խօ պինըն
 33 ժընա Վութէ: Աւ քի քօ ճանէ խօ խալաս
 քըրընէ տը խուաղը, աուի տէ վունտա պր-
 քը, ու աուի քի քօ վունտա տըքը՝ տէ խա-
 34 լաս պրքը: Ժը ոուա տը պէմ, էրքը աու-
 մէոուվ լը ուէ շէվէտա լը եէք լը հէֆտա պր

- 35 պէ՛հ Տըշտըն : Աւ երբը առ ժըն լը եէք ճի-
 տա ժը հէռանտընու պըսըն, եէքէ տէ պէ
 սանտըն ու եէքէ տէ պէ Տըշտըն, ու երբը
 տու մէռուվ լը դէվտա պըսըն, եէքէ տէ պէ
 36 սանտըն ու եէքէ տէ պէ Տըշտըն : Ղէվսայ
 տան ու կօն ժէռա . Նա՛ Մասպպ լը քօ՞ տէ
 37 պը պըն դըշդէ հան : Աւի ժի կօ ժը ուան-
 ու . լը քօ քի լէշ հէյէ՛ գարթալան լը ուէ
 տէ պէն ճըվանտըն :

ՍԵՐ 18

- 1 Ժը ուանուա թէմիլ քի ժի կօ ժը պոյ
 առի քօ . երբը ժը ուանուա տայիմա իպատէթ
- 2 քըրըն լաղըմ է, ու աճիղ նէ պուն : Աօ .
 լը պաժէր քի գառի քի հէպու, ժը խօտէ
 նէ տը թըռսա պու . ու ժը մէռուվան շէրմ
- 3 նէ տըքըրը պու : Աւ ժընէպի քի հապու լը
 աւ պաժէրուա . տը հաթը պու ժէռա ու տը
 կօթ . հագէ մըն ժը խըսմէ մըռա՛ ժը մըռա
- 4 պըսթըն : Աւ լը փըռ դէման աւ նա տըխօս-
 տը պու, համա ժը ուէ լէվա լը տըլէ խօտա
 կօ . Պարաղա էղ ժը խօտէ նա թըռսըմ՝ ու
- 5 ժը մէռուվան շէրմ նա քըմ : Պարէ ժը
 պոյ ժը մըռա զահմէթ քըրընէ ժընէպիյէ
 հան հագէ ուի հագ պըքըմ, քօ նէյէ հէլ
- 6 ռիթ ժը մըռա աճիղիթի պըտը : Աւ կօ

- Բասայ. Պը պըճիսըն քրորնէ նահագ դատի-
- 7 յէ: Նուա խօտէ՝ լը ոօ ու շէվէ ժէոա ֆէ-
րիատ քրօղ հագէ պըժարթիյէդ խօտէ հագ
նա՛քը, էրքը ժը ուանոա սապը ժի պըքը:
- 8 Պըոա տը պէմ՝ ժը սոա, էրքը դուվա հագէ
ուան տէ հագ պըքը. լաքին կավա քօ Վու-
նէ մէոուվ պէ. աճասպա լը սէր արտէ խման
տէ պըպինը:
- 9 Ու ժը չէնա մէոուվանոա՝ քօ ժը խօոա
կիւվէնմիշ պօ պուն, ու փրոան սէրհէվաէ
- 10 տը քրօր պուն թէմնիլէ հան էօ: Տու մէ-
ոուվ ժը պօյ իպատէթ քրօրնէ լը տաճարէ
նապուն եէքէ ֆարիսի ու աւ է տըն կիւմ-
- 11 ըիւկճի: Ու ֆարիսի սէքրնի՝ տուվայ է հան
տըքը. Նա՛ Մըաճ ժը դաոա շըքը տը-
քըմ քօ՝ էղ սգա պաշգա մէոուվան նընըմ,
քշանտօղ՝ նահագ, զինարեար՝ եախօտ ոգա
- 12 կիւմրիւկճիյէ հան ժի նընըմ: Ա է լը հաֆ-
թէտա տու ճարան ոօնճի տը կըրքմ. ու ուշ-
- 13 ըէ հէմի մալէ խօ տըտըմ: Ու կիւմրիւկճի
ժը տուրվա սէքրնի՝ ջահվէ խօ ժի ոաստ լը
աղիւմանէ պըլնտ քրօրնէ նէ տը խօստը պու.
իլա լը սընկէ խօ տը խըստ՝ ու տը կօթ. Նա՛
- 14 Մըաճ ժը մը կիւնէքեարոա ալֆ պըքը: Ժը
ոա տը պէմ, ուիա ժը աուէ տըն բէթըր
սատրդ չու լը մալա խօ. չըմա քօ հէր ըի քօ
աւ խօ պըլնտ տըքա, տէ ալչաղ պըպը, ու
քի քօ աւ խօ ալչաղ տըքա՝ տէ պըլնտ պըպը:

- 15 Հիմ ժէոա մատուման անին՝ քօ լը ուան
 պը գէվը, կավա քօ շակրրտան տին՝ ժը ուան.
 16 ոա թաղիլ տը.բըրը պոււն : Համա Խաս
 ուան ժը խոռա պը կաղի քըրընէ կօ. Պէր-
 տըն աւ մատուման քօ ժը մըռա պէն, ու ժը
 ուան պը կէնըն. չըմա քօ փատիշահիթիյէ
 17 Խոտէ ոգա ուանանոա է : Պըռա տը պէմ
 ժը ոռա, քի քօ փատիշահիթիյէ Խոտէ ոգա
 զառուք քի գապուլ նէ քը, տէ լը ուէ նէ
 18 գէվը : Ու սէրվէր քի ժէ փըռս քըր ու կօ.
 Եւ խոճայէ գանձ՝ չը ամէլ պը.բըմ քօ ժը
 19 էպէտի էօմրէոա վարիս պըպըմ : Խաս կօ
 ժէոա. ժը մըռա չըմա գանձ տէ ժի ժը Խո-
 20 տէ մատէ գաթ եէքէ գանձ թոււննա : Թէն-
 պէհան տըղանի՞. զինա մէքը, գաթըլ մէքը,
 տըղի մէքը, տարավ շահատէթի մէքը, ժը
 21 պավ ու տիյէ խոռա իքրամ պը.բը : Ուի
 ժի կօ. Եւ ուանան հէմիան ժը բըճուքիթիյէ
 22 խօ մը կըրթիյէ : Կավա քօ Խաս պըհիստ
 կօ ժէոա. եէք գէմանի քի գա հէժա հէյը,
 հէմի վարիյէթէ խօ պը ֆըռօշ ու ժը ֆագի-
 րանոա պըտը, ու լը աղիւմանտա խաղնէյէ գա
 23 տէ պըպը. ու որը լը բէյ մըն : Եւ ուի կավա
 քօ առա պըհիստ պը գասավէթ պու. չըմա
 24 քօ փըռ գէնկին պու : Ու Խաս կավա քօ
 տի առի պը գասավէթ, կօ. ուան քօ մալէ
 ուան հէյէ՝ չա՛վան պը չէթըն տէ պը գէվըն
 25 լը փատիշահիթիյէ Խոտէ : Չըմա քօ տէվէ

- ժը գուլա տէրղիյէ պը պըհուրընէ, ժը մե-
 ոուվէ զէնկին լը փատիշահիթիյէ Խօտէ քե-
 26 թընէ բէթըր է: Ու ուան քօ պըհիստըն՝
 տը կօթը պուն. Հէնի քի՞ տըքարը խալաս
 27 պուն: Ու աուի կօ. Եւ դըշդ քօ ժը մե-
 ոուվան պէմիւմքիւնըն, լը պէր Խօտէ պը
 28 միւմքիւնըն: Ու փէթըրոս կօ. Ահա մէ
 հէմի դըշդէդ խօ պէրտան ու լը բէյ դահա-
 29 թըն: Ու աուի կօ ժը ուանուա. պըուա տը
 պէմ՝ ժը ոուա. գաթ եէքէ թուենա քօ ժը
 պօյ փատիշահիթիյէ Խօտէ՝ հըշթ, մալ, եա
 պավ ու տէ, եա պրէյան՝ եա ժըն եա ոլէ-
 30 տան: Վի աւ լը ասիրէ հանտա փըռ գա-
 թան ու լը աւ տընէյէ տընէտա էպէտի էօմրէ
 նէսթիւնը:
 31 Ու տուանղտահան լը պալէ սանտ ժը ուան-
 ոա կօ. վահա էմ լը Վուտսէուա տը պըն.
 պը տէսթէ փէյղէմպէրան ժը տէրհագէ Վու-
 ոէ մէուով՝ հէմի հաթը նըվիսան տէ թէմամ՝
 32 պըպըն: Չըմա քօ ժը դայիֆանուա տէ թէս-
 33 լիմ պըպը: Ու տէ պը քութըն ու տէ պը
 գուժըն աուի, ու լը ոջա սըթէյանաա տէ
 34 գըյամ պըքը: Ու ուան ժը ուանան գաթ
 եէքէ ֆէհմ նէ քըրըն, ու սէօզէ հան ժը
 ուան հաթը պու վէշարթըն. ու հաթը կօ-
 թան դըշդան նէ տը զանը պուն:
 35 Ու պու քի կավա քօ աւնէղ է Իրիխայէ տը
 պօ պու, լը սէր ոէտա եէք քօռ մէուով քի ոօ-

- 36 նը շտի պու ժը պոյ տիլէն ճիթիյէ : Կալա քօ
պըհիսա պուհարթընէ գալապայէ , փրոս քըր՝
- 37 էրքը չիյէ աւ : Ու ժէոա կօնը էրքը Խսայէ
- 38 Վասրանի տը պըհուրի : Ու աուի կաղի քըր
ու կօ . Եւ Խսա գուռէ Տալուտ ժը մըոա
- 39 մէրհամէթ պըքը : Ու ուան քօ լը բէշ տը
չօ պուն՝ թաղիւ տը քըրը պուն ժէոա քօ
տէնկէ խօ պըպըր , ու աուի հէնի փրո Եւ
գուռէ Տալուտ ժը մըոա մէրհամէթ պըքը ,
- 40 տը գիրա : պու : Վուա Խսա սէքընի ու էմր
քըր քօ աուէ ժէոա պինըն , ու կալա քօ
նէզա ուի պու՝ փրոս քըր ժէ ու կօ . Չը տը
- 41 խուաղի դու քօ ժը դաուա պըքըմ : Ուի ժի
կօ . Եւ Բապպ տը խուաղըմ քօ պը պի-
- 42 նըմ : Ու Խսա ժի ժէոա կօ . Պըրա վէ պըն
- 43 իմանէ դա դա խալաս քըր : Ու տը գուլա
տի , ու լը բէյ ուի տը չօ պու , ու ժը Խօ-
տէոա շքքք քըր , ու կալա քօ խալգ հէմի-
ան տին . ժը խօտէոա համա տըքըրը պուն :

ՍԼԻՐ 19

- 1 Ու քէթ ժը Իրիխայէ տը պըհուրի պու :
- 2 Ու վահա մէոուվ քի հէպու՝ նավէ ուի Օւա-
քա՝ քօ պաշէ կիւմրիւկ ճիան պու , ու Եէքէ
- 3 զէնկին պու : Ու տը խօստը պու տիթընէ՝
էրքը քիյէ Խսա , համա ժը գալապայէ դա-
տիւ նէ տը պօ պու , չըմա քօ գամէ ուի գըն

- 4 պու : Աւ պաղիա լը բէշտա ապուլ լը սէր
տարա հէժիլէ քօ աուի պը պինը , չումա քօ
- 5 ժը ուէ տէ պը պըհուրի պու : Աւալա քօ լը
ուէ հաթ , Իսա , լը ժօր նըհիսթ ու կօ ժէ-
նա . Ա՛ա՛ Օ՛ւքա՛ զու քը ժը ուէ որը խուա-
րի , չումա քօ ժը մըուա կէրէքէ քօ իոօ լը մա-
- 6 լա դատա պը պըմ : Աւ աուի զուվա հաթը
խուարի , ու պըշաղ պունէ աուի գապուլ քըր :
- 7 Աւ կալա քօ հէմիան տին , կաղնան տը քըրը
պուն ու տը կօթը պուն . լը պա կիւնէքեար մէ-
- 8 ոուվէ գօնախ սանտընէ չու : Աւ Օ՛ւքա հաթը
սէքընի ու ժը Մապաա կօ . իշթէ նիվէ վա-
րիյէթէ խօ ժը Փագիրանա տը տըմ եա՛ Մապա .
ու ժը քէնա քօ մը դատը քըր չար գաթէ
- 9 էօտէմիշ տը քըմ : Իսա կօ ժէնա . իոօ լը
մալա հանտա խալաս իճրա պու , չիւն քի ուի
- 10 ժի գուռէ Իպրահիմ պու : Չումա քօ Կու-
ռէ մէնուլ հաթ քօ վունտա պուն արամիշ
պըքը ու խալաս քը :
- 11 Աւ կալա քօ ուան աւ դըշդան տը պըհիս-
տը պուն՝ թէմնիլ քի ժի կօ լը սէր նէղ պու-
նէ ուի լը Կուտսէ . ժը պօյ ուան քօ վու-
տան թախմին տըքըր պուն , էրքը փատիշա-
- 12 հիթիյէ Կոտէ զուվա տէ պէյան պը : Աօ՛
էէք ասըլգատա մէնուլ քի՛ չու լը ոլաթ քի
տուր ժը խօուա փատիշահիթի սէնտընէ ու վէ-
- 13 կէնանտընէ : Աւ դուլէղ խօ կաղի քըր , տա՛հ
մընա տա , ու կօ ժը ուանա . աուա պը շը-

- 14 զուլինըն հաթա քօ էղ պէմ : Համա պա-
 ժարիյէ ուի ժէ իբրահ տըբըրը պուն , ու լը
 բէյ ուիտա էլչի շիանտըն ու կօն . Նմ նա
 խուաղըն քօ աւ լը սէր մէտա փատիշահիթի
- 15 պըբը : Ու պու քի կավա քօ աուի փատի-
 շահիթի սանտ , վէկէոիա , կաղի քըր աւ գու-
 լան քօ ժը ուանուա աղչէ տա պու , քօ պը
- 16 զանը քի չը քեար քըրիյէ : Ու ավուլին հա-
 թը ու կօ . Նա՛ էֆէնտիյէ մըն , մընայ է դա
- 17 տահ մընայ է տըն գաղանձ քըր : Ու կօ ժէ-
 ոա . Մֆէրին եա՛ գուլէ գանձ՝ չիւն լը հըն-
 տըքտա գու էմին պույ , լը սէր տահ պաժա-
- 18 րան հէքմաթ պըբը : Ու իքինձի հաթ ու
 կօ . Նա՛ էֆէնտի մընայ է դա բէնձ մընայ
- 19 է տըն գաղանձ քըր : Ու ժը ուիուա ժի կօ .
- 20 Դու ժի լը սէր բէնձ պաժէրան պըպը : Ու
 հաթը պաշգասի քի ու կօ . Նա՛ էֆէնտիյէ մըն ,
 վահա մընայ է դա դա քօ աուի մը լը տըսմալ քի
- 21 լէֆանտը պու . չըմա քօ էղ ժը դա տը թըրու-
 սիա պում . չըմա քօ գու մէուով քի սէրթ ի ,
 դա նատանին է խօ տը հէլինի , ու դով նէ
- 22 քըրընէ խօ տը չինի : Ու աուի ժէուա կօ .
 Նղէ դա ժը տէվէ դա տէ հէօքմ պըբըմ էյ
 գուլէ ետըամաղ , դա տը զանը պու էրքը էղ
 մէուով քի սէրթ ըմ . էղ տը հէլինըմ ժը ճի-
 յէ նատանին է խօ , ու ժի ճիյէ դով նէ քը-
- 23 րընէ խօ տը չինըմ : Նուա դա չըմա աղ-
 չէյէ մըն ժը սարրաֆուա նէ տա , քօ էղ պու

- Տաժարմա՛ ու առւի մը պը ֆայլուէ ժէ թաճ-
 24 սիլ պը քրքանա : Ու ժը խրղմէթքեարան-
 աա հօ. Պրսթիներն ժէ մընայ է, ու առւի պը-
 տըն ժը առւիաա. քօ տաճ մընայ է ուի հէյէ :
 25 (Ու հօնը ժէաա. Նա՛ էֆէնտիմ տաճ մընայ
 26 է ուի հէյէ) : Ժը ոռա տը պէմ, ժը քէ-
 աա քօ հէյէ տէ ժէաա պէ տայըն, ու ժը
 քէաա քօ թուենա, աւ քի բէոայ է ժի տէ
 27 պէ ժէ սանտըն : Համա աւ տըթմընէդ մըն՝
 ուան քօ նէ տը խօստը պուեն քօ էդ լը սէր
 ուան փատիշահիթի պըքըմ լը վըր լը պէր
 28 մըն պինըն ու պը դուժըն : Ու կավա քօ
 ուանան հօ, լը բէշ չու լը Վուտսէ ոապու-
 նէ :
 29 Ու պու քի կավա քօ նէղա Պէյթֆադէ
 ու Պէյթանիայէ՛ նէղա աւ ջիյէ քօ՛ ջէյէյէդ
 Օէյթուենան դէ կօթըն պու, տը սօ ժը շա-
 30 կըրտէդ խօ շիանտ ու հօ : Հուեն հանըն լը
 պէր մէտա պուեն կիւնտ, լը առւիտա կավա քօ
 պը գէվըն տէ պը պինին ճաճշ քի հաթը կը-
 րէտան՝ քօ լը սէր էբէ գաթ եէքէ սու աը
 31 նէ պույ է, վէքըն ու պինըն : Ու էբքը եէ-
 քէ ժը ոռա փրոս քը՝ էբքը հուեն չըմա վէ
 տըքըն, ահվա պէժըն ժէաա, էբքը ժը Մապու-
 32 ոա լաղըմ է : Ու կավա քօ չուեն առւան քօ
 հաթըն շիանտըն, տին չավան քօ ժը ուան-
 33 ոա՛ խապէր տա : Ու կավա քօ ճաճշէ վէ
 տըքըրը պուեն խօտիյէդ ուի ժը ուանաա հօն.

- 34 Չըմա վէ տըքըն ճահչէ հան : Ուան ժի
 35 կօն . Մլ ժը բապպաա լաղըմ է : Ու աուի
 ժը Խսառա անին , ու ճըլէդ խօ ամէթըն լը
 36 սէր ճահչէ , ու Խսայէ սուար քըրըն : Ու
 կավա քօ աուէ տը չօ պու ուան ճըլէդ խօ լը
 37 սէր ուա տը խըստը պուն : Ու կավա քօ ա-
 ուի նէղա պէրժէրէ ջիյէյէ դէյթունէ պու ,
 ճիւմհիւրէ շակըրտան հէմի տէսթ քըրըն պը
 շաղ պունէ ժը Խօտէռա թէսպիհ տըքըրընէ
 պը պըլընտ աւաղ քի՛ ժը պօ աւ հէմի քէ-
 38 րէմաթան քօ տիթը պուն : Ու տը կօթը
 պուն պը նավէ Խօտէ հաթօղ փատիշահ միւ-
 պարէք պըպը , լը աղիւմանան սէլամէթ ու լը
 39 փըռ պըլընտան իղգէթ պը պը : Ու ժը նավ
 աւ գալապայէ չէնտ Փարիսիան կօն ժէռա .
 Եւ խօճա ժը շակըրտէդ խօռա թաղիլ պը-
 40 քը : Ճէվապ տա ու կօ . Ժը ոռա տը պէմ ,
 էրքը ուանան հէշ պըպըն , դէվըրան տէ պը
 գիրըն :
- 41 Ու կավա քօ նէղ պու , պաժէր՛ տի ու
 42 կըրիա լը սէր ուի ու կօ : Պարէ լը աւ ոօ-
 յանտա դա պը զանը պու սէլամէթէ խօ , հա-
 մա նուա հաթը վէշարտըն ժը պէր ջահչվէ դա :
 43 Չըմա քօ լը սէր դա ոօյան տէ պէն՝ քօ
 տըժմընէդ դա լը տօռա դա տէ մէթէրիս
 պըքըինըն ու դա տէ հա սար պըքըն , ու ժը
 հէմի ալիյէ տէ դա լը էղիյէթէ պըխըն :
 44 Ու դա հէմի ոլէտէ դա քօ լը նավ դատանը

տէ լը արտէ խըն, ու դէվըր լը սէր դէվըր
տէ նա հէլըն լը դատա. չըմա քօ դա ոջա
ղիյարէթէ խօ նըղանը պու :

45 Աւ քէթ լը տաճարէ՝ տէսթ քըր տէրա-

46 նընէ ժէ ֆըռօթօղան ու քոօղան : Աւ կօ
ժը ուանուա, հաթիյէ նըվիտանտըն, մալա
մըն մալա իպատէթէյէ, ու հուն աուի մաղա-
րայէդ տըղան քըրըն :

47 Աւ հէր կավ լը նավ տաճարտա ժը ուան-
ուա հին տըքըր համա պաշ իմաման ու քեա-
թիպան ու մէզընէդ գավմէ՝ աուի հէլաք քը-

48 լընէ արամիշ տըքըրը պուն : Աւ դըշդ քի
նա տըքեարը պուն տիթինէ՝ քօ չը պըքըն,
չըմա քօ խալդ կըշք լէ հաթը պուն կրէտան՝
ժը կօտարի քըրընուա :

1 Աւ պու քի լը ուէ ոջան եէքէտա՝ կավա
քօ լը տաճարտա գավմէ հին տըքըր ու ին-
ճիլէ վաղ տըքըր, պաշ իմաման ու քեաթի-
պան պը թէվլի իսթիարան լը սէր կիյան :

2 Աւ կօն ժէուա, յը մէուա պէժը աուանան
պը չը հէօքմէթէ տըքի, եախօտ հէօքմէթէ

3 հան քի՞ ժը դառա տա : Ղէվապ տա ու կօ
ժը ուանուա. յ, ժի ժը ո՞ դըշդ քի փըռս տը-

4 քըմ, ու ժը մըռա պէժըն : Թա հօթիլէ ան-
նա ժը աղիւմանան պու, եա ժը մէռուվան :

- 5 Ուան ժի լը տըլէ խօտա տիւշիւմիշ տը պօ
 6 պուն՝ ու տը կօթըն : Լըբըր էմ պէժըն ժը
 աղիւմանան տէ պէժը , Լէ չըմա՞ ո ժէռա
 իման նէ անին , ու էրբըր էմ պէժըն ժը մէ-
 ոուվան խալգ կըժք տէ մէ գէվըր պըբըն ,
 չըմա քօ լը տըլէ խօ ասա՛՛ տանի պուն ժը
 7 պօյ շաննայէ՛ էրբըր փէյղէմպէր է : Ու ճէ-
 8 վապ տան՝ էրբըր էմ նըղանըն ժը քօ է : Ու
 Իսա կօ ժը ուանռա , Լըբըր է ժի ուանան
 պը չը Տէօքմաթէ տըբըմ նա պէժըմ :
 9 Ու տէսթ քըր թէմսիլէ Տա ժը խալգէռա
 կօթընէ . Մէռուվ քի ոէղ քի տանի , ու
 աուի տա ժը պաղճիանռա , ու աուի փրո սա
 10 լան լը գուրպէթէ չու : Ու լը ոխթէտա ժը
 աւ պաղճիանռա խըղմէթքեար քի շիանտ , քօ
 ժը մա՛՛՛սուլէ աէղէ ժէռա պըտըն . Տամա պաղ-
 ճիան աուի պը քութանտընէ վալա շիանտըն :
 11 Ու տիտա պաշգա խըղմէթքեար քի ժի շի-
 անտ , ուան աուի ժի քութան՝ ըէղիլ քըրըն
 12 ու վալա շիանտըն : Ու տիսա իւշիւնճի քի
 շիանտ . ուան աուի ժի պը պըինտար քըրընէ
 13 լը տէր խըստըն : Խօտիյէ աէղ կօ . Լը չը
 պըբըմ , գուռէ խօ տէլալիյէ պը շէյինըմ ,
 14 պէլքի ժէ շէրմ պըբըն : շամա կավա քօ
 պաղճիան աուի տին՝ լը նավ խօտա կօն , Սա-
 ըիս ուխայէ , որըն էմ ուի պը գուժըն քօ մի-
 15 ըաս ժը մէռա պըպը : Ու աուի ժը ոէղ տէր
 խըստըն ու գուշտըն , նուա խօտիյէ ոէղ ժը

- 16 ուանուա տէ չը՝ պըքը : Ան՝ քի տէ պէ ու
աւ պաղճիան հէլաք քը, ու ոէղ տէ՝ ժը
պաշգասիանուա պըտը, ու հավա քօ աուի պը
- 17 հիատըն հօն . շաշա : Աւ աուի լը ուան պը
նըհէոթընէ հօ, նուա աւ հաթը նըլիսան-
տըն չըյէ . Այրքը աւ գէվըր քօ ժը եափու-
- 18 ճիան րէտտ պու՝ աւ սէրէ ոըքնէ պու : շէր
քի քօ լը սէր աւ գէվըր տը գէվը՝ տէ պէշը-
քանտըն ու լը սէր քի քօ պը գէվը, տէ խուրտ
- 19 ու խաշ պըքը աուի : Աւ քեաթիպան ու
պաշ իմաման լը ուէ սաաթէտա տը խօստը
պուն լէ տէսթ ավէգընէ, համա ժը խալգէ
թըոսիան, չըմա քօ թէմսիլ ժը տէր հադգէ
ուան հօթընէ ֆէհմ քըրըն :
- 20 Աւ բաշէ լէ բէ քըրընէ՝ չէնտ մէոուվէդ
տարավին շիանտըն, ուան քօ պը միւրայի-
թիյէ աւ խօ սատըդ տը տա պուն խույայի,
քօ աուի պը խապէր քի պը կըրըն, ժը զա-
պիդ ու հէօքմաթէ վալիյէ աուի թէսլիմ պը-
- 21 քըն : Փըոս քըրըն ժէ ու հօն . Ան՝ խօճա
էմ ղանըն քօ ոաստ խապէր տըտի ու հին
տըքի, խաթըր նաքի, լէ լը սէր հադիյէ ոէ-
- 22 յա խօտէ թալիմ տըքի : Եր մէոա ճայիղ
է ժը գայսէրուա խարաճ տայըն, եա նա՝ :
- 23 Աւ հիլէքարիթիյէ ուան պը ֆէհմ քըրընէ
- 24 հօ ժը ուանուա : Չըմա մը տը ճէոէպինըն .
Եր մըոա տինար քի նշան տըն . ուան ժի
նշան տան, ու հօ ժը ուանուա . Աուրէթէ հան

- ու հարֆ է քիյէ, ճէվապ տան ու կօն. Լ,
 25 գայսէր է: Լ, ուի կօ ժը ուանուա, նուա հա-
 ուն է գայսէր ժը գայսէուա ու է Խօտէ ժը
 26 Խօտէուա պրտըն: Աւ ուան աուի լը պէր
 խալգէ պը խապէր քի կրթթընէ գաաիր նէ
 պուն, ու պը թաճիւպ մանէ լը սէր ճէվապէ
 ուի հէշ պուն:
 27 Ժը սատուգիան հընըքան հաթըն՝ ուան
 քօ դրտտը սէքընի պուն էրքը գըյամէթ թուն-
 28 նա, փրոս քրըն ժէ ու կօն: Լ, ա՛ խօճա,
 Սուա ժը մէուա նըվիսանտը պու, էրքը պը-
 րէյ եէքէ՛ ժըն աուի հէպը, ու պէ ոլէտ պը
 մըրէ, պրէյ աուի պրա պրսթինը ժընա ուի
 29 ու ժը պրէյ խօուա զիւրիյէթ տէրիսը: Լ, ուա
 հաֆթ պրէյան հէպուն, ու եէքէ պը զէվի-
 30 ճանտընէ պէ ոլէտ մըր: Աւ իքինճի ժի ա-
 31 ուի սանա, ու աուի ժի պէ ոլէտ մըր: Լւ-
 չիւնճի ժի աուի սանա, հէժ քէզալիք հաֆ-
 թան ժի, ոլէտան պը նէ հըշտընէ մըրըն:
 32 Աւ բաշէ հէմիան ժընըք ժի մըր: (33) Լ, ուա
 լը ոջա գըյամէթտա ժը ուան ժը քէուա տէ
 ժըն պըպը, չումա քօ հաֆթան ժի աուի ժըն
 34 սանտ: Խաա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ.
 Մէուուվէ տընէյէգ հան տը զէվուճըն ու տը
 35 զէվուճինըն: շամա ուան քօ լայիգ տէ պը-
 պըն լը աւ տընէյէ տընուա կըհիշտընէ ու ժը
 մըրիան գըյամ՝ սանտընէ. նա տը զէվուճըն
 36 ու նա տը զէվուճինըն: Չումա քօ հէնի նը-

- քարըն պրմիրն , չումա քօ պարան պէրէ մէլէ-
 քանըն , ու Գուռէդ Խօտէ նրն , չումա քօ
 37 դուռէդ գըյամէթէ նրն : Հումա լը նագլի-
 յէթէ գըյամէ մըրիան Սուսա ժի խապէրտա
 լը թարիֆէ տըռէյէ նէրմտա կալա քօ տէժը
 ժը պօյ Րապպ' Խօտէյէ ԽպրաՏիմէ , ու Խօ-
 38 տէյէ ԽսՏագէ , ու Խօտէյէ Նագուպէ : Ու
 Խօտէ Խօտէյէ մըրիան նրնը , լէ է սաղան . չումա
 39 քօ Տէմիան ժի պը ուի սաղ ըն : Ժը քեաթի-
 պան Տընըքան ճէվապ տան ու կօն . Նա՛ խօճա
 40 դա գանճ կօ : Ու Տէնի ևէքէ ճէսարէթ նէ
 քըրը պու ժէ դըշդ քի փրուս քըրընէ :
- 41 Ու կօ ժը ուանուա , ՍէսիՏ չումա՞ դուռէ
 42 Տալուտ է տէ ժըն : Ու Տալուտ աւ պը խօ
 տէժը լը նալ քըթէպէ դապուր , Րապպ ժը
 43 Րապպէ մըրա կօ : Ղը ալիյէ ոաստէ մըտա
 ոօնի , Տաթա քօ էղ տըժմընէդ դա ճիյէ տա
 44 թիներնէ լընկա դա պըքըմ : Նուա էրքը
 Տալուտ աուի Րապպ կաղի տըքա , Ու չա՞-
 45 վան գուռէ ուի տըպը : Ու լը պէր Տէմի խալ-
 46 դէ կօ ժը շակըրտէդ խօռա : Սագընըն ժը
 աւ քեաթիպան քօ տը խուաղըն պը ճըլէ
 պօլ կէռանտըն , ու լը չարչիտան սըլալան տը
 Տուպինըն , ու լը տերանտա քիւրսիյէդ ալու-
 լին . ու լը զիյաֆէթէտա ճիյէդ պըլընտան :
- 47 Ուան մալա ժընէպիյան տըխուն ու ժը պօյ խու-
 յայի պունէ նըմէճէդ տըրէժան տըքըն ուան
 Տէնի փրու տէ աղապ պըքընըն :

ՍԵՐ 21

- 1 Ու ջահժ ավէթ լը խաղնէյէ հէտիյէ ա-
- 2 վէթօղ զէնկինան տի: Ու եէք Փաղիր ժը-
նէպի քի ժէ տի քօ լը ուէ տու փուլ ավէթ:
- 3 Ու կօ. Պրուա տը պէմ՝ ժը ոռա. քօ աւ-
- 4 Փաղիր ժընէպի ժը հէմիան փրո ավէթ: Չը-
մա քօ ուան հէմիան ժը ուան զէտէ պունան
ավէթըն լը հէտիյէ Խօտէ, համա ուիա ժը
նէչարիթէյէ խօ հէմի ապուրէ խօ ավէթ:
- 5 Ու կավա քօ հընըքան ժը տէր հաղէ տա-
ճարէ տը կօթը պուն, էրքը չավան պը գէվ-
րէդ գանձ ու պը հէտիյան հաթիյէ խամա-
- 6 լանտըն, աուի կօ: Մւ հէմիան քօ տը պի-
նըն ոջան տէ պէն՝ քօ լը ուէ չաղէ գէվը տէ
լը սէր գէվըր նէ մինը լը ուէ քօ նէյէ հէլօ-
- 7 շանտըն: Մուա ժէ փրուա քըրըն ու կօն.
Մա՛ խօճա քինկա տէ պը պը աւ, ու չըյէ
- 8 նշան՝ կավա քօ աուի տէ պը պը: Ուի ժի
կօ. Սագընըն քօ նէյըն խաբանտըն, չըմա
քօ փրուան տէ պէն պը նավէ մըն՝ ու պէժըն,
էրքը էզըմ՝ Մէսիհ, ու վաղթ նէզ պու. լը
- 9 բէյ ուան հուն նէ չըն: Համա կավա քօ
հուն պը պը հէն ճէնկան ու Փրթնէթիյան՝
մէ թըոսըն, չըմա քօ աուանան լաղըմ է քօ
ալուլ պըպըն, համա ախըր զուվա նա պը:
- 10 Ուէ չաղէ ժը ուանուա կօ. Միլէթ լը սէր
միլէթ ու փատիչահիթի լը սէր փատիչահի-

- 11 թի տէ ուսար : Հէմ տէ լը ճի ճիյան մէզըն
 զէլզէլէյան ու դալայիյան ու էօլէթան պը-
 պըն . Հէմ դըշդէդ պը հիյպէթան ու ժը
- 12 ազիւմանան տէ մէզըն նշանան պըպըն : Հա-
 մա ժը աւ հէմի դըշդան բէշ տէսթէ խօ տէ
 լը ո՛ պավէթըն ու պը գավարինըն . ժը ճըվա-
 թանուա ու հաիսանուա տէ ո՛ թէսլիմ պըքըն ,
 ու լը պէր վալիյան ու փատիշահան տէ ո՛ պը-
- 13 պըն ժը պօյ նավէ մըն : Աւ ուիա ժը ոուա տէ
 14 պօյ շահատէթիյէ պըպը : ‘Աուա լը տըլէ խօ
 տէյնըն քօ՝ ժը ավուլէ ժը պօյ ճէվապ տայընէ
- 15 թալիմ նէ պըն : Չըմա քօ էզ ժը ոուա
 տէվ ու իլմ տէ պըտըմ քօ ժէուա դարշը
 տէ նըքեարըն սէքընըն , եախօտ ճէվապ քի
- 16 պըտըն հէմի խըամէ ո՛ : Տէ թէսլիմ պըպըն
 ժը պավ ու տիյէ ու ժը պրէյան , ու ժը խը-
 սըման ու ժը տօսթան , ու ժը ո տէ պը
- 17 գուժըն : Աւ ժը հէմիան տէ իքրահ պըպըն
 18 ժը սէմէտէ նավէ մըն : Համա մու քի ժը
 19 սէրէ ո տէ վունտա նէ պը : Աւ ճանէ խօ ո
 տէ պը սապրէ խօ գազանճ պըքըն :
- 20 Աւ քինկա քօ տը պինըն ‘Աուտսուշէրիֆէ
 ժը չար ալիյէ պը ասքերան հաթը լէֆանտըն
 ուէ չաղէ պը զանըն քօ խարապէթէ ուի նէզ
- 21 պույէ : Աւէ չաղէ ուան քօ լը Աէհուտիս-
 թանըն՝ պրա լը ջիյան պը ուէվըն , ու ուան
 քօ լը նավ ուիտանը պըրա լը տէրվէ պըգէ-
 վըն , ու ուան քօ լը տօուա ուի տանը՝ պըրա

- 22 նէ գէվըն լը հընոուուա ուի: Չըմա քօ ուէ
 ոօյանն ոօյա ինթիգամէ նըն, քօ հէմի հաթը
- 23 նըվիսանտընան թէքմիլ պըպըն: Աւ վայ լը
 ուէ ոօյանտա ժը ավըսանուա ու ժը ջըջըք
 տայօղանուա, չըմա քօ մէղըն սըխէթ տէ պէ
 սէր արտէ ու զազապ տէ պէ լը սէր աւ գաւ-
- 24 մէ: Աւ պը տէվէ շուրէ տէ պը գէվըն, ու
 ժը հէմի դայիֆանուա տէ եէսիր պըպըն, ու
 Վուտսուշէրիֆ ժը դայֆան բէլ քըրըն տէ
 պըպը, հաթա քօ վագթա դայֆան թէքմիլ
- 25 պըպը: Աւ լը սէր ոօ ու հիվ ու ըսթէրան
 նշանան տէ պը պըն, ու լը սէր արտէ պը
 շաշ պունէ դայֆան տէ սըխէթ պըպըն, ու
- 26 պահը ու տալղայան տէ տէնկ պըտըն: Ժը
 թըոսէ աւ պէլայան քօ լը սէր տընէ տէ պէն
 ու ժը բէ քըրընէ աւ դըշդան տըլէ մէոուվան
 տէ պը պըհուրըն, չըմա քօ դուվվէթէ աղիւ-
- 27 մանան տէ պը լէրղըն: Աւէ չաղէ տէ պը
 պինըն Վուուէ մէոուվ լը սէր ավըան, պը
- 28 գուվվէթ ու պը մէղըն իղղէթ հաթը: Աւ
 կավա քօ աւ դըշդան պաշէմիշ տըպըն պունէ,
 լը ժօր մէղէքըն ու սէրէ խօ պըլըն քըն. չը-
 մա քօ խալասէ ո՛ նէղ է:
- 29 Աւ ժը ուանուա թէմնիլ քի կօ. Վը տարէ
- 30 հէթիլէ ու լը հէմի տարան մէղէքըն. կավա
 քօ մէյվէյէ խօ նշան տըտըն, տը պինըն՝ ու
 ժը ուան նաս տըքըն էրքը հավին նէղ է:
- 31 Վէզալիք հուն ժի կավա քօ տը պինըն աւ

- Տէմի դըշդան պուն՝ պը զանըն քօ փատիշա-
- 32 Տիթիյէ Խօտէ նէղ է: Պըռա տը պէմ ժը
ռուա՝ էրքը աւ սիլսիլէյէ Տան տէ նէ պըՏուրը
- 33 Տաթա քօ աւ Տէմիան թէմամ պըպըն: Աղիւ-
ման ու արտ տէ պը պըՏուրը, Տամա քէլամէ
- 34 մը դաթ տէ նէ պըՏուրը: Աւ Տուն ժը խօռա
սագընըն քօ նէ պը տըլէ ո՛ պըխուարըն ու վէ
խուարըն ու պը սէրխօշիթի ու պը զէմէ տը-
նէ կրան պըպըն, ու զաֆիլ ույա Տան լը
- 35 սէր ո՛ պը կէ: Չըմա քօ աւ լը սէր ույա
արտէ լը սէր Տէմի ոօնըշտօղան ոգա ֆագ տէ
- 36 պէ: Առա Տուն Տէնի Տէշար պը սէքընըն,
Տէր վագթ տուվա պըքըն, քօ Տուն լայըգ պը-
պըն խալաս պունէ ժը աւ Տէմի դըշդան քօ
տէ պըպըն, ու լը պէր գուռէ մէռուվէ սէքը-
նանտընէ:
- 37 Աւ աուի լը ոօ լը տաճարտա թալիմ տը
քըրը պու, ու լը շէվան ոա տը պօ պու լը
ջիյէ զէյթուն Տաթը կօթան տը սէքընի պու:
- 38 Աւ գավմ կըժք լը սըպէ զուվա ժէռա տը չօ
պուն լը տաճարէ ժը պօյ խապէրէ ուի կօ-
տարի քըրընէ:

- 1 Աւ Ֆէթիր պայրամէ նէղ պու՝ քօ փասէՏ
- 2 տը Տաթը կօթան: Աւ պաշ խմաման ու քեա-
թիպան՝ աուի չավան պը գուժըն սէ քի ա-

- րամիշ տըքըրը պուն, չըմա քօ ժը գալմէ տը
 3 թըռսը պուն: Ու բաշէ Շէյթան լը նավ
 Խսխարի հաթը կօթան Ղուտայէ քէթ՝ քը
 4 աւ ժը հասապէ տուանդտան պու: Չու ժը
 պաշ իմամաննա ու սէրտարաննա խապէր քըր՝
 քօ աուի լը տէսթէ ուան թէսլիմ պըքը:
 5 Ուան ժի շաղ պուն, ու ժէոա աղէ տայրննա
 6 սէօզ տան: Ու աուի լը սէր խօ սանտ, ու
 ֆուրսէնթ քի արամիշ տըքըր քը աուի ժը
 գալմէ ճի քի խալի լը տէսթէ ուան թէսլիմ
 պըքը:
 7 Ու ոջա ֆէթիրան հաթ, քօ լը ուէ ոջէ
 8 աթէթ հէպու փասէհէ սէրթէ քըրընէ: Ու
 շիանտ փէթրոսէ ու շաննայէ՝ ու կօ. շա-
 9 որն ժը մէոա փասէհէ հաղըր պըքըն՝ քօ էմ
 9 պը խուն: Ուան ժի կօն, լը քօ տը խու-
 10 ապի քօ էմ հաղըր պըքըն: Ու կօ ժը ուան-
 նա. Սահա կավա քօ հուն լը պաթէր տը
 գէվըն՝ ժը ոռա ճէոէ ալէ հէլանտօղ մէոուվ
 քի տէ ոաստ պէ, լը բէյ ուի հաորն լը աւ
 11 մալ լը քօ քի աուէ տէ պը գէվը: Ու ժը
 խօտիյէ աւ մալէոա պէթըն, խօճա տէթը, օ-
 թադա մը լը քօյէ, քօ լը ուէ պը թէվլի
 12 շակըրտէդ խօ փասէհէ պը խում: Ու ժի
 ժը ոռա հաթը խամալանտըն թադ քի ժօրին
 տէ նշան պըտը, ու լը ուէ հաղըր պըքըն:
 13 Ու ուան չուն չավան քօ ժը ուաննա կօ տին
 ու փասէհէ հաղըր քըրըն:

- 14 Ու կալա քօ ռիսթ հաթ, լը սուֆրէտա ու-
- 15 նըշա, ու տուանդտահ ըէսուլան բէաա: Ու
կօ ժը ուանաա. Մը փրո հասրէթ քշանտ
քօ փասիհէ հան պը ոռա պը խում ժը էզի-
- 16 յէթ քշանտընէ մըն ազուլ: Չըմա քօ ժը
ոռա տը պէմ քօ հէնի ժը ուի տէ նախում
հաթա քօ լը նալա փատիշահիթիյէ խօտէ
- 17 թէքմիլ պըպը: Ու քեասըքէ սանտ, շըքըր
քըր ու կօ. Ուիա պըսթինըն, ու լը նալ խօ
- 18 փայ պըքըն: Չըմա քօ ժը ոռա տը պէմ,
քօ ժը ուէ բէվա ժը մահսուլէ մէվէ տէ նէ
վէխում հաթա քօ փատիշահիթիյէ խօտէ պէ:
- 19 Ու նան սանտ շըքըր քըր, շըքէնանտ ու աա
ժը ուանաա ու կօ. Ուիա է թէնէ մըն քօ ժը
պօյ ո հաթիյէ տայըն. ուիա պըքըն ժը պօյ
- 20 մը զեքը քըրընէ: Վէղալիք բաշէ շիվէ քեա-
սըք ժի սանտ ու կօ. Մը քեասըքէ հան
պը խույնա մըն ահտա նօյէ, քը ժը պօյ ո դէ
ոբժանտըն:
- 21 Վաքին վահա տէսթէ մը թէսլիմ քըրօղ
- 22 պը մըռա լը սէր սուֆրէյ հանուայէ: Պըռա
Վուռէ մէռուլ տըչօ՝ չալան քօ միւղատէր
պույէ. համա վայ ժը աւ մէռուլոա՝ քօ պը
- 23 տէսթէ ուի տէ պէ թէսլիմ պուն: Ու ուան
աճապա ժը ուան գըշդէ հան քըրօղ տէ քի՝
պըպը լը նալ խօռա փրոս քըրընէ տէսթ
քըրըն:
- 24 Հէմ տօղ քի ժի լը նալ ուան ուապու՝ էր-

- քը ժը ուան քի տէ մէզըն հիսապ պը պը :
 25 Ու ուի ժի կօ ժը ուանուա . փատիշահէդ դա-
 յիֆայան ուան զապդ տըքըն , ու ժը ուանուա
 հէօքմաթ աժօդօղան՝ գանճիթի քըրօղ դէնը
 26 կօթան : Համա հուն տէ վուսան նէ պըն ,
 լէ աւ քօ լը նավ ոտա մէզէնը՝ պըրա՛ ոգա
 բըջուկ պըպը , ու աւ ավուլին պուն պրա՛ ոգա
 27 խըղմէթ քըրօղ պըպը : Չըմա քօ մէզըն քի-
 յէ , լը սուֆրէտա ոօնըշտօղ , եախօտ խըղ-
 մէթ քըրօղ . լը սուֆրէտա ոօնըշդօղ նը՞նը ,
 համա էդ լը նավ ոտա ոգա խըղմէթ քըրօղ
 28 քի ըմ : Ու հուն ուանըն քօ տայիմ պը
 մըուա լը թէրճուպէյէ մըն տը սէքընի պուն :
 29 Ե՛ժի ժը ոուա փատիշահիթի քի վատ տըքըմ
 չավան քօ պավէ մը ժի ժը մըուա փատիշա-
 30 հիթի քի վատ քըր : Հաթա քօ լը նավ
 փատիշահիթիյէ մըն՝ ժը սուֆրէյէդ մըն
 պըխուն ու վէխուն , ու լը սէր թախթան
 ոօնըն ու շէրաթէ տուանղտահ սիլսիլէյէ Խս-
 31 ըայիլէ պը պինըն : Ու Բապպ կօ . Ա՛ա՛
 Շ մհուն Շ մհուն՝ վահա շէյթան խօստ քօ
 32 ո՛ ոգա կէնըմ պէժընկ պըքը : Համա մը ժը-
 պօյ դա տովա քըր՝ քօ իմանէ դա դէմ նէպը .
 ու դու վագթա քօ վէկէռի պրէյէդ խօ գա-
 33 յիմ պըքը : Ուի ժի կօ ժէուա . Ա՛ա՛ Բապպ
 էդ պը դադա՛ հէմ լը հափսէ ու հէմ ժը մը-
 34 ընուա չունտընէ հազըրըմ : Ուի ժի կօ ժէ-
 ոա . Ա՛ա՛ փէթրոս ժը դադա տը պէմ քօ ինօ

ժը բէշ տիք պանտանէ, սէ ճարան դույէ տէ մը ինքեար պը քի՛ էրբը մը նաս նա քի պը կօթընէ :

35 Ու կօ ժը ուանուա . կապա քօ մը ո՛ շիանա պէ քիս ու պէ դուր ու պէ սօլ գաթ ո գէմանիյէ դըշդ քի քշա՞նտ . ու ուան կօն, գաթ

36 ժը դըշդ քիուա ժի : Նուա ժը ուանուա կօ . Նաքին նուա ժը քէուա քօ քիս հէյէ պրա՛ պը խօուա պըսթինը, վուսան ժի դուր . ու ժը քէուա քօ շուր թուեննա պրա ճըլէ խօ պը ֆուօշը , ու ժը խօուա շուր քի պը քըուր :

37 Համա ժը ոուա տը պէմ , քօ աւ դըշդէ հան քօ հաթը նըվիսանտըն կէրէք լը սէր մըն թէքմիլ պըպը . էրբը պը պէնամուսան հիսապ պու . չըմա քօ սօնէ աւ դըշդան քօ ժը տէր հագ

38 գէ մըն պուեն հաթ : Ուան ժի կօն . Նա՛ Ռապպ վահա լը վըր տու շուր հէնը , ուի ժի կօ ժը ուանուա , Պաս ըն :

39 Ու ոապու լը սէր ատէթէ խօ՞ լը ջիյէ դէյթուենան շու , ու շակըրտան ժի լը տու չուեն :

40 Ու կապա քօ լը ուէ կըհիշտ՝ կօ ժը ուանուա . տուվա պըքըն քօ լը թէրճուպէյէ նէ գէվըն :

41 Ու աւ գասա գէվըր ավէթըն քի ժը ուան գաթիա , ու լը սէր չէօքան հաթ ու նըմէճ տը

42 քըր , ու տը կօթ : Նա՛ Պապա էրբը տը խուաղի քեասըքէ հան ժը մըն պը պըհուր , լաքին իրատէթէ մըն նա՛ իլա իրատէթէ գա

43 պրա պըպը : Ու ժը աղիւմանան ժէուա մէ

- լէք քի հաթը շիանտըն ու բէթ տըքըր աուի .
 ու լը նալ փրո սըխլէթէ քէթընէ՝ հէնի փրո
 44 պը տըլ նըմէճ տըքըր : Ու խոյտանէ ուի լը
 սէր արտէ հաթը խուարի ոգա մէզըն տըլօփի
 45 խույնէ պու : Ու ժը նըմէճէ ռապու լը պա
 շակըրտան հաթ , Ու ուան ժը գասաոթէ խալ-
 46 տա չուն տի : Ու ժը ուանուա կօ . Չըմա
 խալտա տըչուն՝ ռապըն նըմէճ պըքըն քօ
 լը թէրճուպէյէ նէ գէվըն :
- 47 Ու կալա հէժա քօ աւ խապէր տըտա ,
 վա՛հա գալապա քի ու աւ ճ՛ուտա հաթը կօ-
 թան ժը պը ուանուա տը հաթը պուն , ու
 48 նէզա Խսա պու քօ աուի ռամիսը : Ու Խսա
 կօ ժէուա . Եւ՛ ճ՛ուտա Գուռէ մէռուլ պը
 49 ռամիսայէ տէսթ տըտի : Ու ուան քօ լը տօռա
 ուիտա պուն կալա քօ աւ դըշդէ պուն տին՝ կօն
 ժէուա . Եւ՛ Րապպ պը շուր էմ լէ՛խըն ուան :
- 50 Ու ժը ուան եէքէ լը խըզմէթքեարէ պաշ ի-
 մամէ խըստ , ու ավէթը խուարիյէ կոյա ուի
 51 ռասաէ : Ու Խսա ճէվապ տա ու կօ . Հաթ
 լըվըր պէրտըն , ու քէթ լը կոյա ուի ու սաղ
 52 քըր աուի : Ու Խսա կօ ժը ուանուա քօ լը
 սէր ուի հաթը պուն ժը պաշ իմամանուա ու
 սէրտարանուա ու ժը իխթիարանուա . հասաքի
 լը սէր տըղ ո՛ ռապուն պը ջովան ու պըքէ-
 53 ըան : Հէր ոօ պը ոռա լը նալ տաճարտա
 պում , ո՛ լը սէր մըն տէսթ նէ ավէթըն , հա-
 մա սասթէ ո՛ հէօքմաթէ դարիյէ ուիա է :

- 54 Ու առի կրթութիւն պրորն՝ ու առի անին լը նաւ մալա պաշ իմամէ , ու փէթրոս ժի ժը
- 55 տուրվա լը բէյ ուի տը չօ պու : Ու կա- վա քօ աղրը վէխըստըն լը համլէտա ու լը տօռա ուի ոօնըշտըն , փէթրոս ժի լը նաւ
- 56 ուանտա ոօնըշտ : Գարվաշ քի տի առի լը պա աղրէ ոօնըշտի . լէ մէղէքըր ու կօ .
- 57 Ուիա ժի ժը ուան է՝ քօ բէռա պուն : Հա- մա փէթրոս ինքեար քըր ու կօ . Նա՛ ժըն
- 58 էղ ուի նաս նաքըմ : Ու բաշ է կավ քի ժի պաշգա քի ժի առի տի՝ ու կօ . Գու ժի ժը ուան ի , համա փէթրոս կօ . Նա՛ մէռուվ
- 59 էղ ժը ուան նընըմ : Ու դասա սաաթ քի պըհուրի պաշխա քի լընկ տը խըսթ ու տը կօթ , ասահ ուիա ժի բեռա պու , չըմա քօ
- 60 ուի ժի ճ՛էլիլիէ : Կօ փէթրոս . Նա՛ մէռուվ էղ նը զանըմ դու չը տէժի , ու լը ուէ սա- աթէ , հէժա քօ աւ խապէր լը տէվտա պու՝
- 61 տիք պանտա : Ու Բապպ վէկէռիա ու լը փէթրոսէ նը հէռթ , ու փէթրոս խապէրէ Բապպէ լը պիրա խօ անի , քօ ժէռա կօթը պու . Լըքըր լը պէր պանտանէ տիքան , սէ
- 62 ճարան դույէ մը ինքեար պըքի : Ու փէթ- րոս քէթ լը տէրվա ու փըռ պը դահլ կրիա :
- 63 Ու աւ մէռուվան քօ Իսա կրթթը պուն ա- ուի պը մասգարա քըրընէ տը քութա պուն :
- 64 Ու տընըխաֆթըն ոույէ ուի ու լը ոույա ուի տը խըստը պուն , ու ժէ փըռս տըքըր պուն

- ու տը կօթը պուն . Փէյղէմպէրիթի պըքը բը
 65 դա խըստող քի է : Աւ հէնի փրա դըշդան
 տը կօթը պուն ժէոա պը սըժմինան :
 66 Աւ կաւա քօ սըպէ պու , իխթիարէ դավ-
 մէ՝ հէմ պաշ իմաման ու քեաթիպան հա-
 թըն ճըվանտըն , ու աուի լը ճէմաաթէ խօ
 պըրըն՝ ու կօնը , էրքը Մէսիհ դույի՝ ժը
 67 մէոա պէժը : Կօ ժը ուանոա՝ էրքը ժը ո-
 68 ոա պէժըմ ժի տէ պավուր նէքըն : Աւ էր-
 քը ժը ո դըշդ քի փրոս քըմ՝ հուն տէ ժը
 69 մրոա ճէվապ նէ տըն : Աէ ժը ուէ բէվա
 Գուռէ մէոուվ ժը ալիյէ ուսառէ գուվվէ-
 70 թէ խօտէ տէ ոօնի : Աւ հէմիան կօն . Վուա
 դու գուռէ խօտէյի , ու աւ ժը ուանոա կօ .
 71 Արքը հուն տէժըն էղ բմ : Աւ ուան կօն .
 Հէնի չը՝ լաղըմ է ժը մէոա շահատէթի ,
 էմ պը խօ ժը տէվ է ուի պըհիատըն :

ԱՅԻ 23

- 1 Աւ հէմի ճէմաաթէ ուան ոապուն . աուի
- 2 ժը փիլատոսուա պըրըն : Աւ ժէ կըլի քըրընէ
 պաշլամիշ պուն ու կօն . Աւիա մէտի քօ
 միլէթէ աղարըմիշ տը քըր , ու ժը գայսեր-
 ոա խարաճ աայըն նաար հըշթ , ու ժը պց
 խօ տըկօթ՝ էղ Մէսիհ ու փատիշահըմ :
- 3 Վուա փիլատոս փրոս քըր տէ՝ ու կօ . փա-
 տիշահէ Աէհուտիան դույի՝ , ուի ժի ճէվապ

- 4 տա ժէոա՝ ու կօ . Պա կօ : Ու փիլատոս
 ժը պաշ իմամանոա ու խալգէոա կօ . 1,7 լը
 սէր մէոուվէ հան գապահաթ քի նա պինըմ :
- 5 Համա ուան զօա տըքըք ու տը կօթ , էրքը
 ժը Ղ'էլիլէ տէթթ քըրի հաթա լը վըր ու լը
 նավա հէմի Աէհուտիսթանէ հին տըքը ու
- 6 խալգէ լը վէլվէլէթէ տըխը : Ու փիլատոս
 կավա քօ Ղ'էլիլէ պըհիտ փրոս քըք էրքը
- 7 աւ մէոուվ ժը Ղ'էլիլէ է : Աւ կավա քօ
 զանի՝ էրքը ժը հէօքմաթէ Հիրօտիսէ է , աուի
 ժը Հիրօտիսոա շիանտ , չըմա քօ աւ ժի լը
 ուէ ոջանաա լը Վուտսէ պու :
- 8 Ու Հիրօտիս կավա քօ Իսա տի փրո շաղ
 պու . չըմա քօ աուի ժը զուվա հասրէթ տըք-
 շանտը պու քօ աուի պը պինը , չըմա քօ փրո
 ճարան ժը տէրհագէ ուի փրո գըշղան տը
 պըհիտար պու , ու ումիշ տըքըք ժէ նշան քի
- 9 պը պինը : Ու պը փրո խապէրան ժէ փրոս
 տըքըք . համա աուի գաթ ճէվապ քի ժէոա
- 10 նէ տա : Ու պաշ իմաման ու քեաթիպան
 ժի սէքընի պուն՝ ու գամի կըլի տըքըքը պուն
- 11 լը սէր ուի : Ու Հիրօտիս պը աքէրէ խօ
 աուի պը խարապ մէղէքըրընէ ու պը մաս-
 դարա քըրընէ ճըլէ պարըգի ժէոա տա որ-
- 12 կըրթըն ու տիսա ժը փիլատոսոա շիանտ : Ու
 ժը աւ ոջէ փիլատոս ու Հիրօտիս տօսթէ հէ-
 վու տու պուն . չըմա քօ աւալ տըթմընէ հէ-
 վու տու պուն :

- 13 'Նուա փիլատոս պաշ իմաման ու սէրվէրան ու
 14 գալմէ կաղի քրք ու կօ ժը ուանուա: Մէ-
 ոուվէ հան եանի գալմէ աղտըրմիշ տըքը ո'
 ժը մըոա անի. ու մը լը պէր ո' թէֆթիշ քրք,
 ու ժը պոյ աուի ժը կըլի քրք դըշդէդ ո' մը
 15 գապահաթ քի նէտի լը սէր ուի: Աւ նա ժի
 շիրօտիս. չըմա քօ աուի մը ժէոա շիանա,
 նուա աուի ժը մըրընուա լայըգ դըշդ քի նէ
 16 քրքիյէ: 'Նուա թէտիպ պըքըմ աուի ու
 17 պէրտըմ: Չըմա քօ աւ լը հէր պայրամտա
 18 տը ո' պու ժը ուանուա կրէտան պէրտը: Աւ
 գալապա կըշք գիրան ու կօն. Աւիա հէլինը
 19 ու ժը մէոա Պարապայէ պէրտը: Վի տւ լը
 պաժէրտա պուեն ժը պոյ ֆիթնէթիյէ ու գաթ-
 20 լէ լը հաիսէ տանի պուեն: 'Նուա փիլատոս
 տիսա տէսթ քրք կօթընէ, չըմա քօ աուի տը-
 21 խօստ քօ Խապէ պէրտը: շամա ու ան պը
 գիրանէ տը կօթը պուեն. Վը խաչէ պը տէրինը
 22 աուի: Աւ աուի իւչիւնճի ճարան կօ ժը ուան-
 ոա. Վէ ուիա չը քէօթի շըղուլ քի քրք.
 ժը մըրընէ մուսթահադ մը գաթ սուճ քի նէտի
 լը սէր ուի. նուա աուի թէտիպ պըքըմ ու
 23 պէրտըմ: շամա ու ան պը պըլընտ ավաղ
 քի զօռ տըքըրը պուեն ու տը խօստը պուեն աուի
 լը խաչէ տէրանընէ. ու ուան ու տէնկէ պաշ
 24 իմաման փրո զօռ պուեն: Աւ փիլատոս ըաղի
 25 պու քօ տիլէկէ ու ան պըքը: 'Նուա Պա-
 րապայէ պէրտա ժը ուանուա, աւ քի ժը պոյ

Ֆիթնէթիյէ ու գաթլէ լը հաիսէ հաթը պու-
տանին . քը աուի տը խօստը պուն . Աւ Իօա
ժը խօստընէ ուանուա թէսլիմ՝ քըր :

- 26 Աւ կաւա քօ ուան տը չօ պուն , ժը ղէ-
վիյէ հաթօղ պը նաւ Հ ըմհուն եէքէ Վու-
րէնի կըրթըն՝ ու խաչէ լը սէր ուի տանին ,
27 քօ լը բէյ Իօա պինը : Աւ լը բէյ ուի տը-
չօ պուն փրօ խալգ՝ ու ժընան ժի , ուան քօ շին
28 տըքըր ու տը կրիա պուն լը սէր ուի : Իօա
վէկէոիա ու կօ ժը ուանուա . Աւ գիղէդ
Վուտուէրիֆէ լը սէր մը մէ կըրթըն , լէ հուն
լը սէր խօ ու լը սէր գուռէդ խօ պը կըրթըն :
29 Աւ հա ոջան գէն քը լը վա ոջանտա տէ
պէժըն . Խօղի ժը ըսթօվուանուա ու ժը նա-
զա ըհմանուա ու ժը աւ ըըըքանուա քօ շիր
30 նա տան : Աւ ուէ չաղէ տէ պաշլամիշ պը-
պըն ժը ջիյանուա կօթընէ , էրքը լը սէր մէ
պը գէվըն , ու ժը կազանուա էրքը մէ պը նը-
31 խէֆըն : Աւ քօ էրքը ժը էղընկէ դառըն-
ուա ահվա տըքըն լէ ժը հըշքուա տէ չը՝ պըպը :
32 Պաշգա տու խարապքեար ժի բէուա անին
33 ժը գուժթընուա : Աւ քօ հաթըն լը աւ
ճիյէ քօ Վաֆ տը հաթը կօթըն՝ լը ուէ տ-
ուի լը խաչէ տէր անին ու աւ խարապքեա-
րան ժի եէքէ լը ալիյէ ոասթէ ուիտա ու եէ-
34 քէ ժը չէիիէ ուիտա խաչ քըրթըն : Աւ Իօա
կօ . Աւ Պապա , ալֆ պըքը ժը ուիանուա .
չըմա քօ չը քըրթընէ խօ նը զանըն : Աւ ոթթա

- 35 Ճրլէ ուի փայ քրորնէ դուրա ավէթըն : Ու
խալդէ սէքընի թամաշա տըքըր , ու պը ուան-
ուա պաշ իմաման ժի՝ մասգարա տըքըրը պու՛ն
անուի ու տը կօթըն . Պաշգասիա խալաս քըր
պըրա աւ խօ ժի խալաս քը , էրքը պըժար-
- 36 թիյէ Խօտէ Մէսի՛Տ աւ է : Ու ասքէրան ժի
անուի մասգարա տըքըրը պու՛ն լը ոյէր տը
հաթը պու՛ն ու սիրքէ ժէուա տը տա պու՛ն :
- 37 Ու տը կօթը պու՛ն , էրքը փատիշահէ Եէհու-
38 տիան դույի՛ խօ խալաս պըքը : Ու լը սէր
ուիտա՝ ՓԼՏԻՇ Ա՛ՆԻ ԵԻ՛ՆՈՒՏԻՆՆ
ՈՒՒԸՅ Ի՛՝ պը Եու՛նանի ու պը Բօմանի
ու պը Իպրանի հաթը՝ նըվիսանտըն Եաֆթա
քի հէպու :
- 39 Համա ժը աւ հաթը ալազանտըն խաբապ-
քեարան Եէքէ ժէուա տըժմինան տըքըր ու
տը կօթ . Երքը Մէսի՛Տ դույի՛ հէմ խօ ու հէմ
- 40 ժի մէ խալաս պըքը : Համա ճէվապ տա հէ-
վալէ ուի , ու կօ . Դու ժը Խօտէ նա՛ թըուսի ,
չըմա քօ դու հէման լը նալա աւ աղապ տայի :
- 41 Ու էմ լը սէր հագիյէ տըքընըն . չըմա քօ
էմ մուսթասագ պէտէլէ քրորնէ խօ տըսթի-
նըն . համա ուիա քէօթի դըշդ քի նէ քըր :
- 42 Ու ժը Իսաուա կօ . Երա՛ Բասպ կալա քօ լը
փատիշահիթիյէ խօ պէյ մը պիրա խօ պինը :
- 43 Իսա ժի կօ ժէուա . Պըուա տը պէմ ժը դաուա
իւօ պը մըուա լը ճէնէթտա տէ պըպի :
- 44 Ու ոխթա սաաթ լը շէշանտա պու , ու լը

- սէր հէմի արտէ դարի պու հաթա լը տօղու-
 45 զինճի սաաթէ : Ու ոօ դարի պու . ու փէր-
 46 տէյէ տաճարէ ժը օրթայէ դաթիա : Ու Ի-
 սա պը պըլընտ սաունտ քի կաղի քըր ու կօ ,
 Եւ Պապա էզ ըուհէ խօ լը տէսթէ դա թէս-
 լիմ տըքըմ . ու կախա քօ ուանան կօ ըուհէ
 թէսլիմ քըր :
 47 Ու եիւղ պաշի աւ դըշդան պըտիթընէ ժը
 Խօտէռա շըքըր տա ու կօ . Պըռա մէռուվէ
 48 հան սատըք պու : Ու խալգ կըժք քօ հաթը
 պուն աւ դամաշայէ տիթընէ ու աւ դըշդան
 քօ պօ պուն լը սընկէ խօ տը խըստը պուն ու
 49 վէ տըկէռիա պուն : Ու հէմի նասէդ ուի ժը
 տուրվա սէքընի պուն . ու աւ ժընան քօ լը
 բէյ ուի հաթը պուն ժը Ղէլիլէ , տը տի պուն
 աւ դըշդէ հանան :
 50 Ու վահա եէքէ քօ նավէ ուի Եռսիֆ պու ,
 աուի միւշիր պու՝ դանճ ու սատըգ մէռուվ
 51 քի : Վի ուի ժը միշէվըր ու ամէլէ ուանռա
 ռաղա նէտա պու , ժը Արիմէթա ժը պաժէրէ
 Եէհուտիան պու , քը աւ ժէ ժը փատիշա-
 52 հիթիյէ Խօտէ տը բէպու : Ուիա լը պա փի-
 53 լատոսէ հաթ ու կէօվտէյէ Իսա խօստ : Ու
 աուի ժը կաչէ անի խուարի ու չարշէֆ քի
 բէչա ու աուի ժը զընառ քի հաթը քօլան
 թըրոպ քի տանի , քօ լը ուէ դաթ թուճարան
 54 եէքէ նէ հաթը պու տանին : Ուօ ժի ինէ
 պու , ու շէմուէ նէղ տը պօ պու :

- 55 Ու լը բէյ ուի տը չօ պուն աւ ժընան
քօ ժը ճ'էլիլէ բէնա հաթը պուն, թըրպէ
ու կէօվտէյէ ուի տին էրքը չափան լը ուէ
56 հաթը տանին: Ու վէկէոհան ու հազըր
քըրըն. պը խուրան ու պը պինա խօշ ոու-
նան. ու լը ոջա շէմուէ կէօրա թէնպիհէ
րահաթ պուն:

ՍԵՐ 24

- 1 Համա լը ոջա եէք շէմու լը սրպէտա
ղուվա հաթըն լը թըրպէ, անին աւ պըխու-
րան քօ հազըր քըրըն, ու պաշգա ժընան ժի
2 պը ուանուա: Ու գէվըր ժը թըրպէ լը ա-
3 լիքի կէո պուն տին: Ու լը հընտուո քէ-
թըն՝ համա մէյիթէ Վսա լը ուէ նէ տին:
4 Ու պու քի կավա քօ ուան ժը պօյ աուի
թաճիւպ տըքըրը պուն՝ վահա տու մէոուվան
պը ճըլէ պարըգի լը պա ուան սէքինին:
5 Ու աւ ժընան պը թըրու դըժա պունէ՝ կա-
վա քօ ոույա խօ լը արտէ նըզմ՝ քըրըն. ուան
ժը ուանուա կօն. Չըմա՞ սաղէ լը նավ մը-
6 րիան ո՛ արամիշ տըքըն: Վը վըր նընը աւ,
լէ գըյամ սանտ. լը պիրա խօ պինըն չա-
վան քօ ժը ոուա խապէր տա, կավա քօ լը
7 ճ'էլիլէ տա պու: Վը տը կօթ էրքը Վու-
ուէ մէոուվուա լազըմէ քօ լը տէսթէ մէոուվէ
կիւնէքեարան պէ թէսլիմ պուն, ու լը խա-

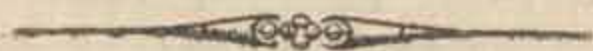
- 8 չէ ուսար. ու լը ոօյա սըսէյանտա գըյամ
 9 պըսթինը: Ու լը պիրա խօ անին խապէր է
 10 ուի: Ու վէկէնիան աւ հէմի գըշդան թա-
 րիֆ քըրըն ժը աւ եանդաահանուա ու ժը պաշ-
 11 գա հէմիանուա ժի: Ու ուանան պուն քօ աւ
 գըշդան ժը բէսուլանուա թարիֆ քըրըն.
 Մէյրէմէ Մազթալինի, Նունանէ ու Մէյ-
 12 րէմ տիյէ Նագուպէ: Ու խապէրէ ուան լը
 պէր ուան ոդա պօշ սէօղ խույայի ոյու, ու
 13 ժը ուանուա պալուր նէ տըքըրը պուն: Հա-
 մա փէթրոս ապու լը թըրպէ պազիա, ու պը
 նըզմ պունէ տի քօ ճալանէ թէնէ տը սէքը-
 նի պուն, ու աւ լը տըլէ խօտա պը թաճիւպ
 քըրընէ լը սէր աւ պունէ չու:
 14 Ու վահա ժը ուան տըտօյան լը ուէ ոօյէ
 լը կիւնա քի տըչօ պուն, քօ ժը Վուտսէ սա-
 տու շէսթ ասպարէզ տուր պու. ու նալէ ուի
 15 Նամալուս պու: Ու ուան լը նալ խօտա լը
 սէր աւ հէմի հաթըր գալմի գըշդան խապէր տը
 16 տա պուն: Ու պու քի կալա քօ ուան խա-
 պէր տըտա ու տօղ տըքըրը պուն. Նասա պը
 խօ ժի նէզ պու ու պը ուանուա տըչու պու:
 17 Ու աուի ժը նաղ քըրընէ ջահվէդ ուան հա-
 թը պու կըրթըն: Ու կօ ժը ուանուա. չըյէ
 աւ խապէրէդ ո՛ ժը պօյ աուի քի հուն պը հէ-
 վու տու տօղ տըքըն կալա քօ տը չուն, ու
 18 հուն մէլուլըն ժի: Ղէվապ տա ժը ուան եէ-
 քէ՝ քօ նալա էքէ Վլաօպաս պու, ու կօ ժէ-

- 19 ուա . դու թէնէ՞ լը Գուտսէ միսաֆիրի՝ քօ նը-
 զանը չը պու լը ուէ լը ուի ոօյանտա : Ա-
 աուի կօ ժը ուանուա , Չը՞ . ուան ժի կօն .
 Ժը տէր հագէ Իսայէ՛ Վասրանի աւ դըշդան
 քօ պուն , քը աւ մէռուվ քի փէյղէմպէր
 պու՛ պը ամէլ ու պը խապէր պը դուվվէթ լը
 20 պէր Խօտէ ու դամմէ : Աւ չափան պաշ իմա-
 մէ մէ ու սէրվէրէդ մէ ժը մըրըն հէօքմնա
 21 թէսլիմ՝ քըրըն՝ ու լը խաչէ տէրանին : Մէ
 ումիշ տըքըր քօ աւ է քի Իսրայիլէ տէ խա-
 լաս պըքը . լաքին լը սէր աւ հէմիան աւ ու-
 22 յա սրսէյանէ՛ քօ աւ դըշդ պուն : Աւ հէմ
 ժը մէ չէնտ ժընան ժի մէ թաճիւպ քըրըն՝
 23 ուան քօ սրպէտա դու լը թըրպէ չուն : Աւ
 մէյիթէ ուի նէ տին , հաթըն ու կօն , Լըքը
 շէքէ մէլէքան ժի տին , ուան քօ կօթը պուն
 24 ժը պօյ ուի՛ էրքը սաղ է : Աւ ժը մէ հը-
 նըքան ժի լը թըրպէ չուն՝ ու վուսան տին ,
 չափան քօ աւ ժընան կօն , համա կէօվտէյէ
 25 աուի նէ տին : Աւի ժի կօ ժը ուանուա . Լըյ
 ագըրըրզան ու պը տըր կրանան պավուր քը-
 րընէ ժը աւ հէմի դըշդանուա քօ փէյղէմպէ-
 26 րան խապէր տան : Ժը Մէսիհա ուանան
 քշանտընէ ու լը սալգանաթէ խօ քէթընէ կէ-
 27 րէք նէ՞ պու : Աւ տէսթ քըր ժը Մուսայէ
 ու ժը հէմի փէյղէմպէրան՝ թարիֆ տըքըր ,
 չը քօ ժը տէր հագէ ուի լը քըթէպանտա
 28 հաթը պու նըվիսանտըն : Աւ կափա քօ նէ-

- զա աւ գասապայէ պուն՝ լը քօ քի տը չու
 պուն, ուի ժի վուսան տը տա պու խույայի
 էրբը ուի լը հէնի տուր տէրքի տէ պըչօ :
 29 Համա լէ զօռ քրորն ու կօն . Ղը պա մէ պը
 սէքրնը , չըմա քօ էվար է , ու ռիւթ տէրէնկ
 է , ու լը ուէ քէթ լը պա ուան սէքրնանտը-
 30 ոա : Ու պու քի կալա քօ աուի պը ուանոա
 լը սուֆրէտա ոօնըչտ , նան սանտ միւպարէք
 31 քրը՝ շըքէնանտ ու տա ժը ուանոա : Ու ջահ-
 վէդ ուան հաթը վէպուն ու աուի նազ քը-
 րն , ու աուի ժը ուան նա խույայի պու :
 32 Ու ժը հէվուտուոա տը կօթը պուն . նա՞ քի
 տըլէ մէ ժի նալ մէ տը շալութի պուն կալա
 քօ լը ոէտա պը մէոա խապէր տըտա պու ,
 ու քրթէպան պը թարիֆ քրորնէ ժը մէոա :
 33 Ու ոապուն լը ուէ սասթէ լը Վուտսէ
 վէկէոիան ու եանդտահան ու պը ուանոա
 պուն լը եէք ճիտա հաթը ճըվանտըն տին :
 34 Ու կօն . Պըրա Րապոզ գըյամ սանտ , ու ժը
 35 Շըմհունոա խույայի պու : Ու ուան թա-
 րիֆ քրորն չը քօ լը ոէտա պու , ու էրբը չա-
 վան աուի խօ տա նազ քրորն , լը ռիսթա նան
 շըքէնանտընէ :
 36 Ու կալա քօ ուան խապէր տը տա պուն
 Իսա աուի պը խօ սէքրնանտ լը նալ ուան ու
 կօ ժը ուանոա . սէլամ ժը ոոա համա ուան
 37 պը պըղտիան թըոսիան ու թախմին տըքրոր
 38 պուն էրբը ըուհ քի տը պինըն : Ու կօ ժը

- ուանաւ. չըմա՞ հուն լը հէվ քէթըն ու չը-
 39 մա՞ լը տըլէ ոտա ֆիքրան ուն : Մէղէքըն
 տէսթ ու լընկա մըն, էրքը էղ աւ ըմ, պը
 սահինըն մըն ու պը նէոըն. չըմա քօ կէօվտա
 ու ասթիյէ ըուհէ թուննա, չալան քօ տը
 40 պինըն ամըն հէյէ : Ու ասվա պը կօթը նէ
 տէսթ ու լընկէդ խօ նչան տա ժը ուանուա :
 41 Ու ուան ժը շաղիթիյէ պավուը նէ տըքըրը
 պուն՝ ու լը թաճիւպտա պուն. կօ ժը ուան-
 42 ուա. Խուարըն քէ ո՞ հէյէ լը վըր : Ուան
 ժի ժէոա փարչա քի մահսիյէ գալանտի ու
 43 նանէ հընկըֆ տան ու սանտ ու խուար լը
 44 պէր ուան : Ու կօ ժը ուանուա. ուանանըն
 աւ խապէրան կաժա քօ պը ոուա պուն մը ժը
 ոուա կօ. էրքը լաղըմ է քօ թէքմիլ պըպըն
 աւ հէմփան՝ քօ լը թէվրաթէ Մուսատա ու
 լը նավ փէյղէմպէրան ու նավ Օէպուրան
 45 ժը պջ մը հաթըն նըվիսանտըն : Ուէ չաղէ
 մէթիյէ ուան վէքըր քօ քըթէպան ֆէհմ քըն :
 46 Ու կօ ժը ուանուա, Լըքը ամհա հաթիյէ նը-
 վիսանտըն ու ասվա լաղըմ է ժը Մէսիհուա
 քըշանտըն, ու լը ոջա սըսէյանտա գըյամ
 47 քըրըն : Ու պը նավէ ուի թօպան ու ժը
 կիւնէյանուա ամֆիթի պէ վաղ պուն լընավ
 հէմի դայֆան՝ ժը Վուտսէ պը պաշլամիշ
 48 պունէ : Ու հուն ըն շահիտէ աւ դըշդան :
 49 Ու վահա էղ ժը ոուա վատէ Պամէ խօ տը
 շէյինըմ, համա հուն լը պաթէրէ Վուտսէ

- ոճնրն հաժա քօ ժը ժօր գուվիլէթ պրսթի-
 50 նրն լը սէր խօ : Ու ուան հաժա լը Պէյ-
 թանիայէ տէր անի, ու տէսթէ խօ լը ժօր
 հէլանի՝ ու ուան միւպարէք քրօ :
 51 Ու պու քի կալա քօ ուան միւպարէք տը-
 քրօ ժը ուան վէ գաթիա, ու ժօր լը աղիւմա-
 52 նան ուա տը պօ պու : Ու ուան ժէոա պը
 սէճտէ քրօրնէ՝ պը մէզըն շաղիթիյէ վէկէոի-
 53 ան լը Ղուտսուշէրիֆէ : Ու հէր կալ լը
 տաճարտա պուն, ժը Խօտէոա շըքրօ տը տա
 պուն ու միւպարէք տըքրօք պուն :

ԻՆՃԻԼ, ՊԸ ԳԵՎԼԸ

ՀԵՆՆԸ

ՍԵՐ 1

- 1 Ժբ իպթիտայէ Քէլամ՝ հէպու, ու Քէլամ լը պա Մլլահ պու, ու աւ Քէլամ Մլլահ
- 2 լահ պու: Եւ ժբ իպթիտայէ լը պա Մլլահ
- 3 պու: Հէր դըշդ պը աուի պու, ու պէ ուի
- 4 դըշդ քի նէ պու՝ հէր չը քօ պու: Խօմր պը
- 5 ուի պու, ու էօմր ոօհնիյէ մէդուլան պու:
- 6 Ու ոօհնի լը նավ աւ դարիյէ ոօհնի տըտա
- 7 6) պու, ու դարի աուի Ֆէհմ նէ քըր: Ժբ
- 8 Խօտէ մէդուլ քի հաթը շիանարն, քօ նա-
- 9 վէ էքէ Հաննա պու: Ուիա հաթ շահա-
- 10 տէթ քըրնէ՝ քօ ժբ պոյ աւ ոօհնիյէ շահա-
- 11 տէթ պըքը, քօ պը ուի հէմիան պալուր պը-
- 12 քըն: Ուօհնի աւ նէ պու, լէ հաթ քօ ժբ
- 13 պոյ ոօհնիյէ շէհատէթ պըքը:
- 14 Տօղրի ոօհնի աւ պու քի, լը տընէ հա-
- 15 թօղ հէմի մէդուլան ոօհնի տըքըր: Եւ ուի
- 16 լը նավ տընէ պու, ու տընէ պը ուի պու,
- 17 ու տընէ աուի նաս նէ քըր: Ժբ ախօյիյան-
- 18 ու հաթ ախօյիյան աուի դապուլ նէ քըրըն:

- 12 Համա ուան քօ առի գապուլ քրորն , ժը
 ուանուա , ժը նալէ ուի աա պալուլ քրրօ-
 դանուա , հէօքմէթ տա քօ գուռէթ խօտէ պը
 13 պըն : Վօ ուան նա ժը խայնէ՝ ու նա ժը
 իրատէթէ կէօվտէ ու նա ժի ժը իրատէթէ մէ-
 14 ոուվ իլլա ժը խօտէ դան : Աւ Վէլլամ թէն
 պու , ու պը լուդվ ու հէմ պը տօղթիթիյէ
 դրժի՝ լը նալ մէտա սաքին պու , ու իղզէթէ
 ուի ժը Պապա ոգա իղզէթէ եէքրքէ մէ տի :
 15 Հաննա շէհատէթ քրր ժը պոյ ուի՝ գիրա
 ու կօ . Աւիա է ժը պոյ էքէ քօ մը տը կօթ .
 Լէ քօ տէ լը բէյ մըն պէ՝ ժէ մըն աւ ավուլ
 16 պօ պու , շըմա քօ ժը մըն ավուլ պու : Աւ
 ժը դրժաթիյէ ուի ժը տէլա լութֆէ մէ հէմֆ
 17 ժի լութֆ սանտ : Չըմա քօ նօմօս պը տէսթէ
 Մուսա հատը տայրն , համա լութֆ ու տօղ-
 18 թիթի պը տէսթէ խսա էլ Մէսիհ պու : Խօ-
 տէ դաթ եէքէ նէ տիթիյէ , համա եէքղա
 Վուռ քօ լը հէլմէղա Պապա է , աւ թարիֆ
 քրր :
 19 Աւ շէհատէթիյէ Հաննա ուիա է , կավա քօ
 Եէհուտիան ժը Վուտսէ իմաման ու Լէ-
 վիան ժէուա շիանտըն՝ քօ ժէ փրօս քրորն ,
 20 էրքը դու քիյի : Աւ իգրար քրր ու ինքեար
 նէ քրր . իգրար քրր՝ էրքը էղ Մէսիհ նը-
 21 նըմ : Աւ ժէ փրօս քրորն լէ դու քիյի . Ի-
 լիայի . ու կօ՝ նընըմ . լէ դու աւ փէյղէմ-
 22 պէր ի , ճէվապ տա էրքը նընըմ : Վուա ժը

- մէռա պէժը՝ դու քի՛նի, քօ էմ ճէվապ պը
 պրն ժը ուանուա քօ մէ շիանտրն, դու չը՝
 23 տէժէ ժը պօյ խօ: Աօ. Այդ սաուենտ քի մը
 քը լը չէօլէ տա կաղի տը.քը, դարիգէ Խօտէ
 ոասթ քրն, չալան քօ Իշայա փէյղէմպէր
 24 կօ: Ու աւ հաթը շիանտրն ժը ֆարիսիան
 25 պուն: Փրոս քրորն ժէ ու կօն. Աէ չըմա՞
 թասֆիլ տը.քի. էրքը դու Սէսիհնրնի, ու նա
 26 Իլիա, ու նա ժի աւ փէյղէմպէր: Հաննա
 ժը ուանուա ճէվապ տա ու կօ. Այդ պը ամ
 ո թասֆիլ տը.քըմ համա լը նավ ո՛ եէքէ
 հէյէ՛ քօ հուն նաս նաքրն. քօ աւ լը բէյ
 27 մրն տէ պէ, քօ էղ լայրգ նրնրմ կրէտանէ
 28 սօլէ ուի վէ.քրորնէ: Աւ դըչդէ հան լը Պէյթ-
 հապրայէտա պու աւ ալիյէ տրնէ Ղօրտանէ.
 լը քօ քի Հաննա տը սէքրնի պու ու թաս-
 ֆիլ տը քը:
 29 Աւ ոյա տրնէ Հաննա տի քօ Խաա ժէռա
 դէ ու կօ. Աւ հա Պէրխէ Խօտէ, քօ կիւ-
 30 նէյէ տրնէ տը հէլինը: Ուիա է քօ ժը պօյ
 էքէ մը տը կօթ, լը բէյ մրն մէռուվ քի դէ,
 քօ աւ ժը մրն ավուլ պօ պու, չըմա քօ ժը
 31 մրն ավուլ պու: Ու մը աուի նաս նէ տը.քըր,
 համա ժը աւ սէմէտէ էղ հաթըմ պը ամ
 թասֆիլ պը.քըմ, քօ աւ ժը Խարաիլուա ա-
 32 շիքեար պըպը: Հաննա շէհատէթ քըր ու
 կօ. Իուհ ոգա գէվօքէ մը տի, քօ ժը ա-
 33 զիւմանան տը հաթը խուարը: Ու մը աուի

- նէտը զանը պուն, համա աւ քօ մը շիանտ
 պը ամէ թասֆիլ քրորնէ աուի կօ ժը մըռա.
 լը սէր քի քօ դը պինի քօ Րուհ տէ խուարը,
 ու լը սէր ուի տադինը, պը Րուհ էը Գուտս
 34 թասֆիլ քրոր յաւ է: Մը ժի տի ու
 շէհատէթ քըր էրքը աւ է Գուուէ Խօտէ:
 35 Լը աւ ոջա տրնէ տիսա Հաննա աէքրնի
 36 պու ու ժը շակրտէդ ուի տը տույան: Ու պը
 մէղէ քրորնէ լը սէր Խսա, քօ տը կէնիա, կօ.
 37 Ասհա Սէսիհ Պէրխէ Խօտէ: Պըհիտինը
 ժէ հէր տու շակրտան՝ քօ խապէր տրտա ու
 38 լը բէյ Խսա չուն: Կալա քօ Խսա մէկէնիա
 ու տի ուան քօ լը բէյ ուի տրչօ պուն, կօ
 ժը ուանուա. Չը տը խուաղըն. ուան կօնժէ-
 ուա. Րապպի (քօ պը թէրճիւմէ պունէ խօճա
 կօթընը) լը քօ տը մինի:
 39 Ժը ուանուա կօ. Որըն ու պը պինըն. հա-
 թըն ու տին լը աւ տէր քօ աւ տը սէքրնի
 պու. ու լը աւ ոջանտա լը պա ուի սէքրնին,
 40 ու լը ոխթա տահ սաաթան պու: Ժը աւ
 հէրտույան եէքէ Փէթրոս հաթը կօթան պրէյ
 Շըմհուն Մնտրիա պու, քօ ժը Հաննա պը-
 41 հիտարն ու լը բէյ ուի չուն: Ուիա տվուլ
 պրէյ խօ Շըմհունէ տի, ու ժէուա կօ. Սէ-
 սիհէ (քօ պը թէրճումէ պունէ Խրիստոս դէ
 42 կօթան) մէ տի: Ուիա աուի պըր լը պա Խ-
 սա, Խսա լէ պը նըհէնթընէ՝ կօ. Գուուէ
 Կունանէ Շըմհուն դոյի. դու տէ Վէֆաս

- պէ կօթըն, քօ փէթրոս թէրճիւմէ տըպը :
 43 Եւ աւ ոջա տընէ Իսա լը ճ'էլիլէ ուապունէ
 խօստ . ու Ֆիլիպոսէ տի, ու ժէռա կօ . Եւ
 44 բէյ մըն որը : Աւ Ֆիլիպոս ժը նալ Պէթ-
 սայիթայէ պու ժը պաժէրէ Ենարիայէ ու փէթ-
 45 րոսէ : Ֆիլիպոս Եւթանայէլէ տը պինը ու
 ժէռա տէ պէ, աւ ժը պոյ էքէ քօ Մուսա
 լը նալ թաւրաթէ նըվիսանտ ու փէյղէմպէ-
 րան ժի՝ աուի մէ տի . եանի Եւսրանի Իսա,
 46 դուռէ Եուսիֆ : Եւթանայէլ կօ ժէռա .
 ժը Եւսրաթտէ դըշգէ դանճ գապիլ է քօ
 պէ, կօ ժէռա Ֆիլիպոս, Արը ու պը պինը :
 47 Իսա կալա քօ տի քօ Եւթանայէլ լը ալիյէ
 ուի տը հաթ, կօ ժը պոյ ուի . Աւհա՛ տօղ-
 րի Իսրայիլ քի քօ լը նալ ուի հիլէ թուն-
 48 նա : Եւթանայէլ կօ ժէռա . դու մը ժը
 քօ նաս տը քը, ճէվապ տա Իսա, ու կօ ժէ-
 ռա . Ֆիլիպոս հէժա մը դա կաղի նէ քը
 կալա քօ դու լը պըն տարա հէժէլէտա պույի,
 49 մը դա տի : ճէվապ տա ժէռա Եւթանա-
 յէլ ու կօ . Եւ խօճա դույի Գուռէ Խօտէ .
 50 դույի փատիշահէ Իսրայիլէ : Իսա ճէվապ տա
 ժէռա ու կօ . Չիւն քի մը դառա կօ, էրքը
 մը դա լը պըն տարէ հէժիլէ տի . պալուր տը
 քի . ժը ուիա հէնի փըռ մէղըն դըշդան տէ
 51 պը պինի : Աւ կօ ժէռա . Պրոա պրոա տը
 պէմ ժը ոռա, ժը ուի բէվա տէ պը պինըն
 աղիւմանան հաթը վէ պուն ու մէլէքէ Խօ-

տէ՛ք քօ ռաար պըն ու դէ՛նը խուարի լը սէր
Պուռէ Սէռուլ :

ՍԵՐ 2

- 1 Ու լը բաշէ սէ ռօյան տառթ քի հէպու լը
- Վանա լը պաժէր քի Ղ'էլիլէտա, ու տիյա
- 2 Իսա ժի լը ուէ պու : 'Նուա հէմ' Իսա հէմ'
- ժի շակրրտէդ ուի ժի հաթըն կազի քըրըն լը
- 3 տառթէ : Ու կալա քօ մէյ գէմ' պու, տիյէ
- 4 Իսայէ ժէռա կօ. մէյէ ուան թուննա : Իսա
- կօ ժէռա. Նա՞ ժըն չը՞ իշէ տա պը մըռա
- 5 հէյէ. ռիսթա մըն հէժա նէ կըհիշտիյէ : Տի-
- յա ուի ժը խըզմէթճիանոա կօ. Ժը ոդա հէր
- 6 չը քօ տէժը պըքըն : Ղ ուէ հաֆթ տէնէդ
- գէվըրըն հէպուն լը կէօրէ ատէթէ փազըժ
- պունէ Նէհուտիան. քօ հէր եէքէ ուան տը
- 7 տօ եա սըսէ մար գըշդ տը սանտ : Իսա կօ
- ժը ուանոա. 'Նը ժը պըքըն տէնէդ հանա
- պը ալ ու ուան դը ժը քըրըն հաթա տէվէդ
- 8 ուան : Ու կօ ժը ուանոա, նուա պըթթինըն
- ու ժը գատէհքեար պաշիռա պըպըն ուան ժի
- 9 անին : Ու գատէհքեար պաշի կալա քօ դա
- մէ մէյ պուն ալէ սէնտ, ու նէ տը զանի պու
- ժը քօ պունէ ուի (համա խըզմէթճիան տը
- զանը պուն քօ ալէ դը ժը քըրըն) գատէհ-
- 10 քեար պաշի զավայէ կազի քըր : Ու կօ.
- էր քէս մէյէ գանճ ալուլ լը օրթայէ դի-

- նր, ու քինկա քօ պը մէյ արարն՝ ուէ չարէ
քօթիյէ. դա մէյէգ դանձ հաթա նուա վէ-
- 41 շարթ: Իսա լը պաժէրէ ճէլիլէ Կանատա
իպթիտայէ միւճիւղաթան ուիա քըր, ու իղ-
ղէթէ խօ պէյան քըր, ու շակըրտէգ ուի ժէ-
ուա իման անին:
- 42 Ու ժը ու բէվա Իսա չու լը Վաֆանա-
յումէ. աուի ու տիյէ ուի, ու պրէյէգ ուի,
ու շակըրտէգ ուի, ու լը ուէ չէնտ ոջան սէ-
- 43 քընին: Ու Փասէհէ Եէհուտիան նէզ պու.
44 ու Իսա լը Գուտսէ ոապու: Ու տի քօ լը
հէյ տաճարտա նօկընան ու պըղընան ու գէ-
վօգան տըֆոթը պուն, ու սարրաֆան ժի քօ
- 45 ոօնըչտի պուն: Ու ժը պէնէ գամչի քի ջէ-
քըր ու հէմիան ժը տաճարէ տէր խըստ, պը-
ղընան ու նօկընան. ու ախչայէ սարրաֆան
- 46 պէլա քըր. ու տէղկեահան գուլուպանտ: Ու
ուան քօ գէվոքան տը ֆոթը պուն՝ կօ ժը
ուանուա. Ժը ուէ հէլինըն ուանան. ու մալա
- 47 պավէ մըն մալա ալըշվէրիշէ մէ քըն: Բաշէ
շակըրտէգ ուի պիրա խօ անին, քօ հաթիյէ
նըվիսանտըն, դայրէթէ մալա դա մը խուար:
- 48 Ճէվապ տան Եէհուտիան ու կօն ժէուա.
Ժը պոյ ուանան քըրընէ ժը մէուա չը նշաննշան
- 49 տըտի: Ճէվապ տա Իսա ու կօ ժը ուանուա.
Հէլօշինըն տաճարէ հան լը սէ ոջանտա էղէ
- 20 ջէքըմ աուի: Եէհուտիան ժէուա կօն. տաճարէ
հան լը չըլ ու շէշ սալան հաթը ջէպուն. ու գու լը

- 21 սէ՞ ոջանտա տէ ջէ քի առի : Համա աւ ժը
 22 պոյ տաճարէ կէօլտայ խօ տը կօթ : Նուա
 կալա քօ ժը մըրիանս ուպու, շակըրտէդ ուի
 պիրա խօ անին, էրբը ուիա պույէ քօ առի
 կօ. ու իման անին ժը քթթէպուա ու ժը քէ-
 լամէ խառա :
- 23 Ու լը փասէհտա՝ լը պայրամտա՝ կալա քօ
 առի լը Վոլտսէ-պու, փրոան իման անին ժը
 նալէ ուիոա, չումա քօ աւ միւճիւղաթ քօ աւ
 24 տըքըր, ուան տը տիթը պուն : Համա խա
 աւ խօ՝ ժը ուանուա պալուր նէ տըքըր, չը-
 25 մա քօ աւ տը զանի պու հէր քէս : Ու լա-
 ղում նէ պու, էրբը եէքէ ժը պոյ մէռուվ շէ-
 հատէթ պըքը, չումա քօ աւ տը զանի էրբը
 չը հէյէ լը հընտուռէ մէռուվ :

ՄԵՐ 3

- 1 Ու լը նալ Ֆարիսիանս մէռուվ քի հէպու
 քօ նալէ էքէ Նիգօթիմօս պու, քօ ոէյսէ
 2 Աէհուտիանս պու : Ուիա լը շէվէտա լը պա
 ուի հաթ, ու կօ ժէոա. Աճա՝ խօճա էմ տը
 զանըն քօ դու ժը խօտէ խօճա հաթիյ. չը-
 մա քօ եէքէ նէ տըքարը պըքը աւ քէրէմէ-
 թան քօ դու տըքի, էրբը խօտէ բէոա նէ
 3 պը : Ղէվապ տա խա՝ ու կօ ժէոա. Պը-
 ոա պըոա տըպէմ՝ ժը դառա. էրբը եէքէ ժը
 ժօրտա նէ զը՝ նըքիարը փատիշահիթիյէ խօ-

- 4 տէ տիժընէ: Վիգօթիմօս կօ ժէոա. Չափան տըքեարը մէռուվ քի պը զը, աւ քօ իխթիարէ, գապիլ էօ քօ ճար քի ժի տիսա լը ըաճմա տիյա խօ պը գէվը, ու պը զը:
- 5 Ղէվապ տա Խսա ու կօ. Պրոա պրոա տըպէմ ժը դառա, էրբը եէքէ ժը ավ ու ժը Բուճ նա զը, նըքեարը լը փատիշասիժիյէ
- 6 Խօտէ քէժընէ: Չըմա քօ ժը թէն Տաթը զա թէն ը ու ժը Բուճ Տաթը զա ըուճ է:
- 7 Դու թաճիւպ մէքը քօ մը ժը դառա կօ լա-
- 8 զըմ է քօ ժը ոռա տիսա ժը ժօր զայըն: Չըմա քօ պա լը քօ քի պը խուաղը փրֆ տըքը, ու տէնկէ ուի տը պըճիսի, Տամա նըղանի ժը քօ գէ ու լը քօ տըչօ. աճվա նըն աւ Տէմիան
- 9 քօ ժը Բուճ տը զըն: Ղէվապ տա Վիգօթիմօս ու կօ ժէոա. Մւ չափան տըքեարը պը
- 10 պը: Ղէվապ տա Խսա ու կօ ժէոա. Վու խօճայէ Խարայիլ ի, դըշդէ Տանան նը զանի:
- 11 Պրոա տը պէմ ժը ոռա, էրբը չը քօ էմ տը զանին խապէր տըտըն, ու չը քօ մէ տի էմ շէճատէթ տըքըն, ու շէճատէթիյէ մէ Տուն գապուլ
- 12 նա քըն: Վուա էրբը մը ժը ոռա տիւնեավի դըշգան խապէր տա՝ Տուն պավուր նա քըն, լէ չափան տէ պավուր պըքըն, էրբը քօ աղմանի դըշգան պէժըմ:
- 13 Ու լը աղիւմանէ գաթ եէքէ ոանէ պույէ, իլա ժը աղիւմանէ Տաթը խուարը քօ աւ
- 14 լը աղիւմանտայը: Ու չափան քօ Մուսա լը շէօլէտա մաճրէ պըլընտ քըր, փուսան ժի

- լազում է քօ Գուռէ մէռուվ պըլլնտ պըպը :
- 15 Վը հէր քի քօ ժէռա իման պինը՝ վունտա նէ պը, իլլա ժը էպէտի էօմրոա մալիք պըպը :
- 16 Չըմա քօ Խօտէ վուսան հուպանտ տընէ, հաթա քօ եէք դա Գուռէ խօ տա, Վը հէր քի քօ ժէռա իման պինը վունտա նէ պը, լէ
- 17 ժը էպէտի հայաթոա մալիք պըպը : Չըմա քօ Խօտէ Գուռէ խօ նէ շիանտ լը տընէ քօ տընէ հէօքմ պըքը, լէ՝ քօ տընէ պը ուի խէ-
- 18 լաս պըպը : Մը քօ ժէռա իման դէնը՝ հէօքմ նտ պը, ու աւ քօ իման նայնը ժէռա, աւ ժը ան վատա հէօքմ մոյլը . չըմա քօ ժը նալա եէքդա Գուռէ Խօտէռա իման նա անի :
- 19 Ու հէօքմ ուիա է՝ քօ ոօհնի հաթ լը տընէ . ու մէռուվան դարի ժը ոօհնի մէթըը հապանտըն . չըմա քօ ամէլէ ուան եարամաղ պուն :
- 20 Չըմա քօ հէր քի քօ քէօթի ամէլ տը շըղուլը աւ ժը ոօհնի իքրահ տըքը . ու լը պա ոօհնիյէ նայը քօ ամէլէ ուի գէմմ նէ պըն :
- 21 Համա աւ քօ հագի տը շըղուլը՝ լը պա ոօհնի դէ, հաթա քօ ամէլէդ ուի աշիքեար պըպըն քօ պը Խօտէ հաթը շըղուլանտըն :
- 22 Ժը ուան բէվա՝ Խաա պը թէվլի շակըրտէդ խօ հաթը լը տիարէ Աէհուտիսթանէ, ու լը ուէ տրկէռիա պը ուանոա, ու թահ-
- 23 Ֆիլ տըքըը : Հաննա ժի լը նավ Այննէ լը նէղա Սալիմէ թահֆիլ տըքըը, չըմա քօ լը ուէ փըռ ալ հէպու ու տը հաթը պուն :

- 24 ու թահֆիլ տը սո պուն : Չըմա քօ շաննա
 նա հէժա լը զընտանէ նէ հաթը պու տա
 25 նին : Վուա պը շակըրտէդ շաննա լը նավ
 Նէհուտիան ժը խուսուէ փագըժ պունէ տող
 26 քի պու : շաթըն ժը շաննատա ու կօն
 ժէոա . Նա՛ խօճա աւ քօ պը դաոա լը աւ
 ալիյէ տընէ Յօրդանէ պու , ժը պոյ էքէ քօ
 տա շահատէթ քըր . վահա աուի թահֆիլ տը
 27 քը՝ ու հէմիան ժէոա տըչուն : Ղէվապ տա
 շաննա ու կօ . Մէոուվ ժը խօ դըշդ քի ժի
 նըքեարը քըրընէ , էրքը ժը ժօր ժը աղիւմա
 28 նան ժը ուիոա նէյէ տայըն : շուն պը խօ
 ժը պոյ մըն շէհատէթ տըքըն , քօ մը ժը ու
 ոա կօ . Նըքը Մէսիհ էզ նընըմ , իլլա քօ
 29 լը պէր ուի հաթըմ շիանտըն : Ժը քէոա
 քօ պուք հէյէ՛ զավա աւ է . համա տօսթէ
 զավա՛ քօ տը սէքընը ու աուի կօտարի տը
 քը , պը շաղիթիյէ շաղ տըպը ժը պոյ տէն
 կէ զավա . նուա շաղիթիյէ մըն դըժա պույէ :
 30 շէնի լազըմ է քօ աւ մէզըն պըպը , ու էզ
 31 բըջաւք տըպըմ : Մ. քօ ժը ժօր դէ՛ ժը հէ
 միան ժօր է , ու աւ քօ ժը աւ տընէ է ,
 տիւնեալի է , ու ժը տընէ խապէր տըտը :
 32 Մ. քօ ժը աղիւմանան դէ չըքօ տի , ու չը
 քօ պըհիսա՛ շէհատէթ տըքը , ու շէհատէ
 33 թիյէ ուի եէքէ դապուլ նաքը : Մ. քօ շէ
 հատէթիյէ ուի դապուլ քըր . մէօ՛ճը քըք քօ
 34 կօտէ տօղրի է : Չըմա քօ աւ քօ կօտէ .

շիանտ՝ խապերէ Խօտէ խապեր տըտը, չըմա
 քօ Խօտէ ժէոա պը էօլէիյէ ԲուՏէ նա տը :
 35 Պապա Վուռէ տը Տապինը, ու Տէր դըշդ
 36 տա լը տէսթէ ուի : Աւ քօ ժը Վուռէոա
 իման դինը՝ էպէտի Տայաթէ գապուլ տըքը,
 ու աւ քօ ժը Վուռէոա իդաաթ նա քը, ա-
 ուի Տայաթ նա պինը, լէ դադապէ Խօտէ լը
 սէր ուի տը սէքընը :

(ԱՆՐ 4

1 Ասվա քօ Իսա ՓէՏմ՝ քըր քօ Փարիսիան
 պըՏիտըն՝ էքքը Իսա ժը Հաննայէ բէթըր
 շակըրտան փէյտա տըքը ու թաՏֆիլ տըքը :
 2 (Պարաղա Իսա աւ պըխօ թաՏֆիլ նա տըքըր
 3 լէ շակըրտէդ ուի :) ԱէՏուտիսթանէ Տըշթ
 4 տիսա լը Ղէլիլէ Տաթ : Աւ աուի ժը Սամա-
 5 ըիայէ տէ պը պըՏուրիա : Հաթ լը պաժէր
 քի Սամարիայէ՝ քօ նապէ էքէ Սուգար պու,
 նէղա աւ կիւնտէ՝ աւ քօ Աագուպ ժը դուռէ
 6 խօ ժը Աիւսիֆդա տա պու : Աւ լը ուէ ժը
 Աագուպօա պիր Տէպու Իսա ժի պը ուէվա
 պը ըաՏաթ պունէ լը սէր աւ պիրէ ոօնըշդ,
 սաաթ ժի ոդթա շէշան պու :
 7 Ժը Սամարիայէ ժընըք քի Տաթ ալ քը-
 8 շանտընոա, Իսա կօ ժէոա : Ժը մըոա ալ
 պըտը վէխուարընոա, չըմա քօ շակըրտէդ ուի
 լը պաժէր չօ պուն քօ դաամ պը քըտըն :

- 9 Երևոյքէ Սամարիյէ կօ ժէոա . Գու քի Աէ-
 հուաի , չափան ժը մըն վէ խուարըն տը խուա-
 դի ժը ժըն քի Սամարիյէ . չոմա քօ Աէհու-
 աիան դաթ պը Սամարիանուա թէվ նա պըն :
- 10 Իսա ճէվապ տա ժէոա ու կօ . Արքը դու պախ-
 շիշէ Խօտէ ու աւ քիյէ քօ ժը դա ալ վէ
 խուարընէ տը խուազը պրդանը պանա , դու ժը
 ուի տէ տիլէկ պը քրոանա , ու աւ ժը դաոա
- 11 տէ ապուհայաթ պը տանա : Երևոյք կօ ժէ-
 ժա . Աւ Մապպ , ալ քշանտընուա Ֆրոագէ
 դա ժի թուենա , ու պիրէ հան գուր է , նուա
- 12 ժը քօ տէ պըպը ապուհայաթէ դա : Աէ-
 կէր դու ժը պավէ մէ Աագոնու պէքէ մէզըն
 ի , քօ պիրէ հան ժը մէոա տա , ու աուի ժը
 վըր վէխուար ու պէտէդ ուի ու հայվանէդ ուի
- 13 ժի : Ղէվապ տա ժէոա Իսա ու կօ . Հէր
 քի քօ ժը աւ ալէ վէ խօ տիսա թի տըպը ,
 համա քի քօ վէ խօ ժը աւ ալէ քօ էդ տը-
- 14 տըմ ժէոա , Ապէտի թի նա պը : Աէ աւ
 ալէ քօ էզէ տէ պրարմ ժէոա , տէ պըպը
 ժէոա դանի քի ալէ , քօ լը նավ էպէտի հա-
- 15 յաթտա տալէժը : Երևոյք կօ ժէոա . Աւ
 Մապպ պըտը ժը մըոա ժը աւ ալէ , քօ թի
 նէ պըմ ու լըվըր նէյիմ ալ քշանտընէ , Ի-
 սա կօ ժէոա . Հանը մէրէ խօ կազի քը ու
- 16 լըվըր որը : Երևոյք ճէվապ տա ժէոա ու կօ :
- 17 Աէրէ մը թուենա , Իսա կօ ժէոա . Գա
- 18 դանճ կօ , էրքը մէրէ մը թուենա : Չըմա քօ

- դա բէնճ մերան հօհրանտիյէ, աւ քօ անվա
 ժը դառա հէյէ մէրէ դա նընը. աուի դա
 19 ռաստ հօ: Աօ ժէռա ժընըք. Աւ Վապս
 ժը մըռա խոյայէ քօ դու եէքի փէյղէմպէր
 20 ի: Աժտատէ մէ լը ջիյայէ հանտա սէճտէ
 քըրըն հուն տէժըն, էրքը թէնէ լը Վուտ-
 սուշէրիֆէ աւ ճի՝ քօ լը ուէ լազըմ է սէճտէ
 21 քըրըն: Իսա հօ ժէռա. Աա ժըն ժը մըռա
 իման պինը՝ քօ դէման տէ պէ՝ ժը Պապառա
 նա լը ջիյէ հանտա ու նա ժի լը Վուտսու-
 22 շէրիֆտա տէ սէճտէ պըքըն: Հուն սէճտէ
 տըքըն ժը եէքէռա քօ նաս նաքըն, էմ ժը
 աուիռա սէճտէ տըքըն՝ քօ աուի էմ նաս տը-
 23 քըն, չըմա քօ խէլաս ժը Աէհուտիյան է: Ապին
 դէման տէ պէ, ու հալանուա ժի է, քօ ժը Պա-
 պառա տօղրի սէճտէ քրօղան պը բուհ ու պը
 հագգիյէ տէ սէճտէ պըքըն, չըմա քօ Պա-
 պա տախի ահվա սէճտէ քրօղան տը խուաղը:
 24 Ալլահ բուհ է, ու ժէռա սէճտէ քրօղանուա
 ժի լազըմ է քօ պը բուհ ու պը հագգիյէ սէճ-
 25 տէ պըքըն: Ժընըք հօ ժէռա. Օանըմ քօ
 Խըրիսթօս հաթը հօթան Մէսիհ տէ պէ, կա-
 վա քօ պէ՝ աուի տէ պէ ժը ժըմէռա հէմի
 26 դըշդան: Իսա հօ ժէռա. Այլ աւ լըմ՝ քօ
 27 պը դառա խապէր տըտըմ: Աւ լը սէր ուի
 սէօղէ շահրրտէդ ուի հաթըն, ու մաթ ման
 քօ պը աւ ժընըքռա խապէր տըտա պու. հա-
 մա ժը ուան եէքէ ժի նէ հօ՝ էրքը չը տը

- խուազը ետխօս չը խապէր տրտի բէռա :
 28 Ժընըք հըշթ ճէռէ, ու չու լը պաժէր՝ ու
 29 կօ ժը մէռուվանուա : Արըն պը պինըն մէ-
 ռուվ քի՝ քօ կօ ժը մըռա՝ հէր չը քօ մը
 30 շըղուլի . աճապա ուխայ է Մէծիհ : Ժը պա-
 ժէր դապուն ժէռա տը հաթը պուն :
 31 Աւ հէժա ուան նէ հաթ՝ շակըրտան ժէռա
 լավա տըքըրը պուն ու տըկօթը պուն, Աւ
 32 խօճա պըխօ : Աւուի կօ ժը ուանուա . Ղաա-
 մէ մըն է խուարընէ հէյէ քօ հուն նըղանըն :
 33 Ե տկըրտան ժը հէվ ու տուռա տը կօթը
 պուն աճապա եէքէ ժէռա դըշդ քի խուարընէ
 34 անի՞ : Իսա կօ ժը ուանուա . Ղաամէ մըն
 աւ է քօ իրատէթէ մը շիանտօղէ պըքըմ :
 35 Աւ շըղուլէ ուի թէմամ պըքըմ : Աւ՞ քօ հուն
 տէժըն , հէժա շար մահ հէյէ քօ ոխթա հասա-
 տէպէ . վահա էզ ժը ոռա տըպէմ . Պահ-
 վէդ խօ հէլինըն լը դէվիան պը նէհէռըն , քօ
 սըլիի պունը՝ ու ժը շինանտընուա կիյանը :
 36 Աւ շինանտօղ իւճրէթ տըսթինը , ու ժը է-
 պէտի հայաթա մահսուլ տը ճըվինը . քօ դօվ
 քըօղ ու շինանտօղ պառապար շաղ պըն :
 37 Չըմա քօ տօղըի սէօղ լը ուիատա է դօվ քը-
 38 բօղ պաշգա , ու շինանտօղ պաշգա է : Ար
 ո՞ շիանտ շինանտընէ աւ քօ ո՞ էմէկ նէ քը-
 շանտ , պաշգասիան շալըշմիշ պուն ու հուն լը
 էմէկէ ուան քէթըն :
 39 Աուա ժը աւ պաժէրէ Սանարիան վիքուան

- ժէճա իման անին, ժը պոյ սէօղա աւ ժընը-
 քէ քօ շէհատէթ քըր' էրքը մը չը քօ քըրը
 40 պու հէմի ժի ժը մըռա կօ: Ասվա քօ Աս-
 մարիան ժէճա հաթըն, լավա տը քըրը պուն
 ժէճա քօ լը պա ուան պըմինը. տու ոօ լը ուէ
 41 սէքընի: Ու հէնի փըռան ժէճա իման ա-
 42 նին' ժը պոյ սէօղա ուի: Ու տը կօթը պուն
 ժը ժընըքոա, յը ուէ բէվա նա ժը պոյ
 սէօղա դա էմ իման դինըն. չըմա քօ էմ պը
 իս պըհիտըն ու տը զանըն. քօ ասահ խէլաս
 քըրօղէ տընէ Մէսիա ուիա է:
- 43 Ու բաշէ տու ոօյան ժը ուէ ռասպու ու չու
 44 լը Ղ'էլիէ: Չըմա քօ իսա պըիս շէհատէթ
 քըր', էրքը ժը է փէյղէմպէր. քիռա լը նավ
 45 ոլաթէ խօտա իթիպար նապը: Չըմա կավա
 քօ աուի լը Ղ'էլիէ հաթ' ճէլիլիան աուի գա-
 պուլ քըրըն, չըմա քօ տիթը պուն աւ հէմի
 քէրէմէթան' քը աուի քըր լը Վուտթէ լը ոխ-
 թա պայրամէ. չըմա քօ ուան ժի հաթը պուն
 լը աւ պայրամէ:
46. Տիսա հաթ լը պաթէրէ Ղ'էլիէ. լը Աանա-
 յէ, լը քօ քի սվ մէյ քըրը պու, ու լը ուէ
 ժը ասլէ փատիշահէ եէքէ հէպու քօ գուռէ
 ուի լը նավ Վաֆառնայուամա նախօջ պու:
 47 Ասվա քօ աուէ պըհիտ իսա էրքը ժը Աէ-
 հուտիսթան լը Ղ'էլիէ հաթիյէ, հաթը ժէ-
 ռա ու լավա տըքըր, քօ պէ ու գուռէ ուէ
 սաղ քը, չըմա քօ լը նէղա մըրընէ պու:

- 48 Իսա կօ ժէոա . էրբը հուն քէրէմաթան ու
 49 միւճիւղաթան նէ պինըն իման նայնըն : Ժը
 ապէ փատիշահէ ու մէոուվ կօ ժէոա . Եւ
 Բապպ որը չը դաս քօ գուռէ մըն նէ մըրիյէ :
 50 Իսա կօ ժէոա . Հանը գուռէ դա սաղ է ,
 մէոուվ ժէ պաւուր քրք ժը աւ խապէրոա
 51 քօ Իսա կօ ժէոա , ու չու : Աւ կաւա քօ
 տը չօ պու լը բէշ ուի ապուռն խրզմէթքեա-
 րէդ ուի , միւժտէ տան ու կօն , էրբը գուռէ
 52 ուի սաղ է : Եւուա ժը ուան ռիթա սաղ
 պուռնէ փրոս քրք , ու ժէոա կօն . Թա աուի
 53 սօ սաաթ լը հաթթան պէրոա : Օանի պա-
 վէ ուի էրբը աւ սաաթ պու , քօ Իսա ժէ-
 ոա կօ , Երբը գուռէ դա սաղ է , ու իման
 54 անի աուէ ու մալա ուի ժի կըշք : Իսա ժը
 Եէհուտիսթանէ կաւա քօ հաթ լը ճէլիլէ
 տիսա ուիա իքինճի քէրէմէթ քրք :

ՅԵՐ 5

- 1 Ժը ուէ բէվա պայրամէ Եէհուտիան պու
 2 ու Իսա լը Գուտսէ ոապու : Աւ լը Գուտսէ
 լը տէրիյէ . պրզընանտա պը Իսպրանիյէ Պէթ-
 հէսթ հաթը կօթան հաւուղ քի հէպու . քը
 3 բէնճ հայաթէ ուի հէպու : Բօ լը ուանտա
 փրո նախօշան տը հաթը պուռն վէղէլանտըն .
 քօռան . թօփալան , հըշք պույան , քօ ժը
 4 թէվ պուռնէ ալէ տը բէ պուռն : Չըմա քօ
 կաւա կաւա մէլէքէ Խօտէ տը հաթը պու

- խաւարի ու ամէ թէ՛վ տը տա պու . նուա բա-
 շէ թէ՛վ պունէ ամէ՝ քի քօ ամուլ լը ամէ տը
 քէթը պու հէր չը նախօշիթի պը պանա՝ սաղ
 5 տը պօ պու : Աւ լը ուէ մէռուլ քի հէպու
 քօ ժը սի ու հաշթ սալան բէշ նախօշ պու :
 6 Իսա կամա քօ տի աուի՝ քօ քէթի . հաթը
 պու տանի , ու զանի քօ ժը փրոս զէման է .
 7 կօ ժէոա . Տը խո՛ւաղի սաղ պուն : Նախօշ
 ճէվապ տա ժէոա . Աս Բասպս խօտիյէ մըն
 թուննա քօ ոխթա թէ՛վ պունէ ամէ , մը լը
 համուղէ պամէժը , լէ ոխթա քօ էղ կըրան
 թէ՛վ տը կէոլմ , ժը մըն բէշ պաշգասի քի տը
 8 գէվը : Իսա կօ ժէոա . Ուայը լը հէֆա խօ
 9 հէլինը ու հանը : Աւ զուվա սաղ պու աւ մէ-
 ոսւլ . ու լը հէֆա խօ հէլանի , ու տը կէոխա ,
 10 ու աւ ոօ շէմու պու : Նուա Աէհուտիան
 ժը աւ սաղ պուն մէռուլոա կօն , ոօյա շէմու
 է ժը դառա ճայիղ նընը քօ լը հէֆա խօ հէ-
 11 լինի : Ճէվապ տա ժը ուանոա ու կօ . Աւ
 քօ մը սաղ քըր , ժը մըոա կօ . Ալը հէֆա
 12 խօ հէլինը ու հանը : Նուա ժէ փրոս քը-
 րըն , աւ քիյէ քօ ժը դառա կօ , լը հէֆա խօ
 13 հէլինը ու հանը : Աքին աւ շիֆա սանտօղ
 մէռուլ , նէ տը զանը պու էրքը աւ քիյէ , չը-
 մա քօ Իսա ժը աւ ճիյէ խօ տա պու ալի ժը
 14 պօյ դալապայ է : Ժը ուէ բէվա Իսա աուի
 լը նամ տաճարտա տը պինը ու ժէոա տէժը .
 Ասհա դու սաղ պույ հէնի կիւնէ մէքը . քօ

- 15 Տէնի պէթէր դըշդփիռա օղըամիշ նէ պի: Չու-
մէռուվ ու ժը Եէհուտիանուա կօ. Երբը աւ-
Խաա պու՝ քօ մը սաղ քրօ:
- 16 Ու ժը պօյ ուխա Եէհուտիան Խաա տը դա-
վուրանտը պուն. քօ աւ դըշդ աուի լը ոյա.
- 17 շէմուէ տըքրօ: Համա Խաա ճէվապ տա ժը
ուանուա ու կօ. Պապէ մըն հաթա անվա տը
- 18 շըղուլը, է ժի տը շըղուլըմ՝: Ժը պօյ ուխա
Տէնի փրո Եէհուտիան աուի գուշտընէ արա-
միշ տըքրօր պուն, չըմա քօ նա քի թէնէ
ույա շէմույան նատը բէ պու, լէ Ելլահ ժի
պապէ մըն է տը կօթը պու, վուսան քօ՝ աուի
- 19 խօ պէրապէրէ Ելլահ տըքրօ պու: Եուա
Խաա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ. Պրոա
պրոա տը պէմ ժը ուա, Գուռ աւ ժը խօ
դըշդ քի ժի նա տըքիարը պու քրօրնէ, լէ
թէնէ չը քօ տը պինը, քօ Պապա տըքրօ, չը-
մա քօ չը քօ աուի տը քր, համա աւ դըշդ՝
- 20 Գուռ ժի տըքրօ ոյա ուի: Չըմա քօ Պա-
պա Գուռէ տը հապինը ու Տէր դըշդ նչան
տրտը ժէռա, չը քօ աուի տը քր, ու ժը ուան
Տէնի փրօ մէզըն շըղուլան տէ նչանէ ուի պը-
տը, քօ լը սէր ուի հուն աճէպ պը մինըն:
- 21 Չըմա քօ չափան քօ Պապա մըրիան բատըխը,
ու սաղ տըքրօ վուսան ժի Գուռ՝ քի ժան քօ
- 22 տը խուաղը մաղ տըքրօ: Չըմա քօ Պապա
գաթ քէս քի հէօթմ նաքը, իլա հէմի հէօթմ՝
- 23 ժը Գուռուա տայիյէ: Կօ հէմիան իզդէթ պը-

- քնն ժը գուռուա, չափան քօ ժը Պապառա
 տըքըն . աւ քօ ժը Վուռուա իղղէթ նաքը,
 24 ժը աուէ շիանտող Պապառա նա քը: Պըռա
 պըռա տը պէմ ժը ոռա, էրքը աւ քօ քէ-
 լամէ մըն կօտարի տըքը, ու իման դիներ ժը
 մը շիանտողուա, էպէտի հայաթէ գապուլ
 տըքը, ու լը պըն հէօքմէ նա գէվը, լէ ժը
 25 մըրընէ լը էօմրէ պըհուրիյէ: Պըռա պըռա
 տը պէմ ժը ոռա, դէման տէ պէ՝ ու նուա ժի
 է, քօ ուէ չաղէ մըրիան տէ տէնկէ Վուռէ
 խօտէ պը պըհիսըն . ու ուան քօ տը պըհի-
 26 սըն, տէ պը ժիւն: Չըմա քօ չափան քօ ժը
 Պապառա լը խօտա էօմրէ ուի հէյէ, վուսան
 ժի տա ժը Վուռէռա քօ լը խօտա էօմրէ
 27 ուի պըպը: Աւ ժէռա հէօքմաթ տա քօ շէ-
 ըիաթ պըքը. շիւնքի աւ Վուռէ մէռուվ է:
 28 Ղը սէր ուիա աճէպ մէ պըն, չըմա քօ ոգթ
 տէ պէ քօ աւ հէմիան քօ լը թըրոպէտանէ
 29 տէ տէնկէ ուի պը պըհիսըն: Աւ լը տէր տէ
 պէն, ուան քօ խայր աճէլ քըրընը լը գըյա-
 մէթէ հայաթէ, ու ուան քօ քէօթի աճէլ
 քըրըն լը գըյամէթէ աղապէ տէ հառըն:
 30 Ղը ժը խօ գըշդ քի նըքարըմ քըրընէ, լէ
 չափան քօ տը պըհիսիմ, վուսան հէօքմ տը-
 քըմ, ու շէրաթէ մըն տողրիյէ, չըմա քօ էգ
 իրատէթէ խօ արամիշ նաքըմ, լէ մը շիան-
 31 տող իրատէթէ Պապա: Ղըքը էգ ժը պօց
 խօ շէհատէթի պըքըմ, շէհատէթէյէ մըն

- 32 տողոյի նրնր: Պաշգասի է քօ ժը պոյ մրն
 շէհատէթ տըքը, ու էզ զանրմ քօ աւ շէ-
 հատէթի քի ժը տէր հագէ մը քըր տողոյի է:
- 33 Ո՛ ժը հաննառա շիանտ ու ժը հագիռա շէ-
 34 հատէթ քըր: Համա էզ նա քի ժը մե-
 ոռւման շէհատէթ տըսթիներմ, լէ ուիա սը
 35 պէմ քօ հուն խէլաս պըպըն: Առի շիրա
 քի պու քօ տը շամուդի պու ու ոօհնի տըտա
 պու ու հուն խօստըն ոխթ քի պը ոօհնիյէ
 36 ուի շազ պուն: Համա ա մրն ժը շէհատէ-
 թիյէ Հաննա հէնի մեզըն շէհատէթի հէյէ,
 աւ շրդուլան քօ Պապա ժը մըռա տա քօ
 ուան թէքմիլ պըքըմ. աւ ամէլան քօ տը շը-
 դուլըմ, ուան ժը պոյ մրն շէհատէթ տըքըն
 37 էրքը Պապա մը շիանտ: Ու Պապա քօ մը
 շիանտ, առի ժը պոյ մրն շէհատէթ քըր,
 հուն գաթուճար տէնկէ ուի պըհիստըն, ու
 38 շէքլէ ուի ժի ո նա տի թըն: Նա ժի քէ-
 լամէ ուի լը նամ ոտա սաքին հէյէ, չըմա քօ
 հուն իման նայընըն ժը աուիռա քօ աւ շիանտ:
 39 Քըթէպան թէֆթիշ պըքըն, չըմա քօ հուն
 պը ուան հիսապ տըքըն էպէտի էօմրի ո հէ-
 պուն. ու ասը ուան ըն քօ ժը պոյ մրն շէ-
 40 հատէթ տըքըն: Ու հուն նա խուապըն ժը
 մըռա հաթըն, քը էպէտի հայաթէ ո պըպը:
 41 Լշ ժը մեռուվան իզգէթ նաս թիներմ:
 42 Համա էզ ո տը զանրմ քօ մուհատէթէ խօ-
 43 տէ լը նամ ոտա թուենա: Լշ պը նամէ

Պատէ խօ հատըմ, ու հուն մը գապուլ նա
 քրն, էրբը պաշգա եէքէ պը նապէ խօ պէ,
 44 աուի գապուլ տըքրն: Հուն չափան տըքա-
 րըն իման պինըն, քօ ժը հէվ ու տու իզդէթ
 տըսթինըն, ու աւ իզդէթ քօ ժը եէք Խօտէ
 45 է, արամիշ նա քրն: Թախմին մէ քրն քօ
 ժը Պապառա էզ ժը ոռա կըլի տըքրմ, հէ-
 յէ եէքէ քօ լը սէր ո կըլի տըքը, Մուսա՝ լը
 46 աուի քօ ո ումուտ քըրիյէ: Չըմա քօ էրբը
 հուն ժը Մուսառա իման պը անիյանոա, ժը
 մըռա ժի տէ իման պը անիյա պուն, չըմա
 47 քօ աւ ժը պոյ մը նըվիսանտ: Չիւնքի էրբը
 ժը հատըմ նըվիսանտընէ ուիռա հուն իման նայ-
 նըն՝ ժը քէլամէ մըռա չափան տէ իման պինըն:

ՄԻՐ 6

1 Եւ ուան բէվա Խսա լը աւ ալիյէ տընէ
 2 պահրէ Տիպէրիայէ Ղէլիլէ չու: Աւ լը լէյ
 ուի փրո խալգ տը չօ պուն. չըմա քօ տըրտի-
 թը պուն աւ քէրէմատան քօ լը սէր նախօշան
 3 տըքըր: Խսա լը ջիյէ քի ոապու, ու լը ուէ
 4 ոօնըչա պը թէվլի շակըրտէզ խօ. Աւ փա-
 տէհ պայրամէ Ահհուտիան նէզ պու:
 5 Աւ Խսա կափա քօ ջահվէ խօ հէլանի, ու տի
 քօ փրո խալգ ժէռա տը հատըմ պուն, կօ ժը
 Ֆիլիպպօսոա. ժը՞ քօ էմ նան պը քըռընէ քօ
 6 տուանան պըխուն: Աւիա տը կօթը ժը պոյ

- առի ճառապանտրնէ. համա առի տը զանը
 7 պու չը՝ տէ պըքը: Ֆիլիպպոս ճէվապ տա
 ժէռա, տու սատ տինար նան ժը ուանուա պաթ
 նընը. էրքը ժը ուան հէր կէքէ հընըքի ժի
 8 պըսթինը: Ժը շակըրտէդ ուի կէքէ Մնտ-
 ռիաս պրէյ Շ ըմհուն փէթրոսէ՝ կօ ժէռա.
 9 Մը վըր զառուք քի բըջուք հէյէ քօ բէնձ
 նանէ ճէհէ ուի ու տու մահսիյէ ուի հէյէ,
 լաքին աւ ժը աւ գաս մէռուվանուա տէ չը՝
 10 պըպը: Իսա կօ, պըտըն ոօնըշտըն աւ մէ-
 ռուվան. ու լը ուէ փըռ կիյա հէպու. ու մէ-
 ռուվան ոօնըշտըն պը հիսապ գասա բէնձ հա-
 11 զարան: Ու Իսա նան սանտ ու շըքըք քըր
 ու ժը աւ ոօնըշտօղանուա փայ քըր, վոլսան
 12 ժի ժը մահսիան չը գաս քօ խօստըն: Ու
 կավա քօ թէր պուն կօ ժը շակըրտանուա.
 Օէտէ պուն գէրիան պը ճըվինըն. հաթա քօ
 13 դըշդ քի վունտա նէ պը: Ղըվանտըն, ժը
 խուարօղան զէտէ պունէ՝ ժը գէրիյէ բէնձ նա-
 նէ ճէհան, տուանղտահ գուֆան դըթա քը-
 14 ըն: Մուա աւ մէռուվան կավա քօ աւ ա-
 լամէթան տին՝ տը կօթը պուն, էրքը ասահ
 աւ փէյղէմպէր քօ տէ լը տընէ պէ ուիա է:
 15 Մուա կավա քօ Իսա փէհմ քըր քօ տէ պէն
 առի պըքչինըն պըքըն՝ քօ առի փատիշահ
 16 պըքըն. տիսա աւ թէնէ չու լը ջիյէ: Ու
 կավա քօ էվար պու, շակըրտէդ ուի չունը
 17 խուարի լը քէնարէ պահրէ: Ու ուան լը կէ-

- միյէ պը քէթընէ լը ալիյէ տընէ պահընէ լը
 Քափառնայում տը շօ պուեն . ու հէնի դարի
 պու, ու իսա հէժա ժը ուանոա նա հաթը
 48 պու : Պահը ժի ժը փըռ փըֆ քըրընէ պոյէ
 49 տը ոաը մի պու : Վուա ուան պիսթ ու քէնճ
 եախօտ դասա սի ասպարէշան քօ լը քէշ չուն .
 տին քօ իսա լը սէր պահընէ տը հաթը պու ու
 նէշա կէմիյէ պօ պու, փըռ պըզտիան :
 20 Համա աուի կօ ժը ուանոա, Նշ ըմ, մէ'
 21 թըռսըն : Վուա խօստըն քօ աուի լը կէմիյէ
 պըսթիներն, ու զուվա կէմի կիյա լը աւ ոլա-
 թէ լը քօ քի ուան աէ պը չուանան :
 22 Մւ ոջա տընէ՝ քօ խալգ լը ալիյէ տընէ
 պահընէ պուեն տին քօ ժը աւ եէքէ քէթըր
 կէմի լը ուէ թուենա պու, լը աուէ քօ շա-
 կըրտէդ իսա քէթըն, ու քօ իսա պը շա-
 կըրտան լը կէմիյէ նէ քէթը պու, լէ թէնէ
 23 շակըրտէդ ուի չուն : Համա ժը Ա իպէրիա-
 յէ պաշգա կէմիան հաթըն նէզա աւ ճիյէ,
 24 լը քօ քի նան խաւարըն : Վուա կավա քօ
 խալգէ տին նա իսա հեմ նա շակըրտէդ ուի
 լը ուէ նը, ուան ժի քէթըն լը կէմիյէ, ի-
 սայէ պը արամիշ քըրընէ՝ հաթըն լը Քա-
 25 փառնայումէ : Աւ կավա քօ աուի լը ալիյէ
 տընէ պահընէ տին՝ կօն ժէոա . Նա՛ խօճա լը
 26 վըր դու չը՝ շաղ հաթիյ : իսա ժը ուանոա
 ճէվապ տա ու կօ . Պըռա պըռա տը պէմ ժը
 ոսա հուն մը արամիշ տըքըն՝ նա քօ ժը պոյ

- աւ քերէմաթան քօ հուն տին, լէ ժը պոյ
 աուի քօ հուն ժը նանէ խուարրն ու թէր պուն :
- 27 Ժը պոյ աւ հէլար պուն դաամէ նա՛ իլլա ժը
 պոյ լը էպէտի հայաթտա մայօղ դաամէ պր
 շողուլն. աուի քօ ժը ոռա տէ Կուռէ մե-
 ոուվ պրար, չումա քօ Լլաս Պապա աուի
- 28 մէօհր քրո: Կուա ժէռա կօն. Լլմ չո՞ պր-
- 29 քրն, քօ ամէլէ Խօտէ պր շողուլն: Ղէ-
 վապ տա Խաա ու կօ ժը ուանռա, ուիա է
 շողուլէ Խօտէ քօ ժը շիանտօղէ ուիռա իման
- 30 պինըն: Կօն ժէռա. Չո՞ նշան տրքի՛ քօ
 էմ պր պինըն ու իման պինըն. չո՞ տր շողու-
- 31 լի: Լլժտատէդ մէ լը չէօլէտա մանանայէ
 խուարրն չափան քօ հաթիյէ նրվիսանտըն. ժը
 աղիւմանան նան աա ժը ուանռա քօ պրխուն:
- 32 Խաա կօ ժը ուանռա, Պրռա պրռա տրպէմ ժը
 ռա. էրքը Մուսա նա տա ժը ռա նանէ
 աղիւմանի, լաքին պամէ մրն տր տր ժը ոռա
- 33 աւ ասահ նանէ աղիւմանի: Չումա քօ ժը
 Խօտէ հաթը տայրն նան աւ է քօ ժը աղիւ-
 մանէ դէ խուարր, ու էօմր տրար ժը տրնէ
- 34 դա: Կօնը ժէռա. Կա՛ Բապպ հէր չաղ
- 35 աւ նան պրար ժը մէռա: Խաա կօ ժը ուան-
 ռա, էղ լմ նանէ հայաթէ, աւ քօ ժը մրռա
 դէ պրռչի նա պր, ու աւ քօ ժը մրռա իման
- 36 դինը՛ գաթ թի նապր: Չամա մր ժը ոռա
- 37 կօ, քը հուն էղ տինը ու իման նայնըն: Լլ-
 հէֆիան քօ Պապա ժը մրռա տրար, ժը մր-

- քա տէ պէ, ու աւ քօ ժը մըռա դէ աուի տէր
 38 նա խըմ : Չըմա քօ էղ ժը աղիւմանէ հա-
 թըմ խուարը նա քօ մէրամէ խօ պըքըմ, է
 39 մէրամէ աուի քօ մը շիանա : Աւիա է մէրա-
 մէ պամէ մըն քօ մը շիանա, քօ աւ հէմիան
 քօ Պապա ժը մըռա տա ժէ վուեսա նաքըմ,
 40 իլա աուի լը ոջա բաշիյէ բախըմ : Աւ մէ-
 րամէ Պամէ մըն ուիա է, քօ հէր քի քօ
 Վուռէ տը պինը ու ժէռա իման դինը էպէ-
 տի էօմըէ ուի պըպը, ու աուի լը ոջա բա-
 շինէ բախըմ :
- 41 Նուա Նէհուտիան ժը պոյ ուի կաղընան
 տըքըքը պուն. շըմա քօ կօ. Նըքը էղ լմ
 42 ժը աղիւմանան հաթը խուարի նան : Աւ տը
 կօթը պուն, ուիա դուռէ Նուսիթ խա նընը,
 քօ պավ ու տիյէ էքէ էմ նաս տըքըն, նուա
 շաման տէ ժը քօ էղ ժը աղիւմանան հա-
 43 թըմ խուարի : Ղէվապ տա խա, ու կօ ժը
 ուանա. Պը հէվու աու տըռ տըռ մէ քըն :
- 44 Նէքէ դաթ ժը մըռա նըքարը պէ, էքըք մը
 շիանաող Պապա աուի նէքշինը, ու էղ ա-
 45 ուի բախըմ լը ոջա բաշինէ : Ղը նավ փէյ-
 դէմպէրան հաթիյէ նըվիսանտըն. ու հէմիան
 ժի ժը խօտէ պէնը հին պուն. աւ հէմիան
 քօ ժը Պապա տը պըհիսը ու հին տըպը՝ ժը
 46 մըռա դէ : Նա քի քէս քի Պապա տիթիյէ՝
 ժը աւ քէսէ մատէ՝ աւ քօ ժը խօտէ է .
 47 Պապա աւ տիթիյէ : Պըռա պըռա տը պէմ

- 48 ժը ոռա, ժը մըռա պալուր քրօղոա էպէտի
 49 էօմրէ ուի հէյէ: Այլ ըմ նանէ հայաթ:
 50 Այժտատէ ո լը չէօլէտա մանանայ է խուա-
 51 ըրն ու մըրըն: Աւիա է աւ նան՝ քօ ժը ա-
 պիւմանան հաթիյէ խուարի, քօ էրքը եէքէ
 52 ժէ պրխօ տէ նա մըրը: Այլ ժը աղիւմանան
 53 հաթըմ խուարի նանէ էօմրէ մը: Այրքը եէ-
 քէ ժը նանէ հանա տը խօ, էպէտէն տէ պը
 ժօ, հէմ աւ նան քօ էղէ պրտըմ, թէնէ
 մըն է, քօ աուի տէ ժը պօյ էօմրէ տընէ
 պրտըմ:
- 54 Առա Աէհուտիան պը հէվ ու տու փէվ
 տը չօ պուն ու տը կօթը պուն, ուիա չաման
 տըքարը թէնէ խօ ժը մէռա ժը խուարընա
 55 պրտը: Իսա կօ ժը ուանա. Պրոա պրոա
 տը պէմ ժը ոռա, էրքը թէնէ Վուռէ մէ-
 ոռւվ հուն նա խօն ու խույնա ուի վէ նա-
 56 խօն, լը Աօտէ էօմրէ ո նա պը: Ա. քօ թէ-
 նէ մը տըխօ ու խույնա մը վէ տըխօ էպէտի
 էօմրէ ուի հէյէ ու էղէ ուի տէ բախըմ լը
 57 ոյա բաշիյէ: Չըմա քօ թէնէ մըն ասահ
 գաամ է ու խույնա մըն ասահ վէ խուարըն
 58 է: Հէր քի քօ թէնէ մըն տըխօ ու խույնա
 մըն վէ տըխօ, աւ լը մըտա սաքին տըպը ու
 59 էղ լը ուի: Չաման քօ սաղ Պապա մը շի-
 անտ ու էղ սաղ ըմ պը տէսթէ Պամէ խօ,
 վուսան ժի աւ քօ մը տըխօ, աւ ժի պը տէս-
 60 թէ մըն սաղ տը մինը: Դը աղիւմանան

- հաժժը խուարը նան ուիա է, նա քօ շավան
 քօ էժտատէ ո՛ մանանայէ խուարըն ու մըրըն .
 աւ քօ նանէ հան տրխօ՝ լը էպէտի դէպը ժօ :
 60 Կըշդէ հանան խապէր տա լը նավ տէրէ
 կավա քօ լը Վաֆառնայու մտա հին տըքըր :
 61 Կուա ժը շակըրտան փրուան կավա քօ պը-
 հիտըն կօն . Չէժընը խապէրէ հան , քի՞ տը
 62 քեարը ժէոա կօտարի քըրըն : Խսա կավա
 քօ ֆէհմ քըր աւ ժը խօոա , քօ շակըրտէդ
 ուի ժը պօյ աւ դըշդ կաղինան , տըքըրը պուն ,
 63 կօ ժը ուանոա . Աւ ո խուար տըքը՞ : Աէ
 չը՞ հուն տի թախմին պըքըն էրքը պը պինըն
 Կուռէ մէոուլ քօ ոապը լը քօ քի ավուլ
 64 պու : Այօմր տայօղ ըուհ է , թէն՝ գաթ ֆայ-
 տա քի նա քը . աւ քէլաման քօ մը ժը ոոա
 65 խապէր տա , ըուհ ու հայաթ է : Ապին ժը
 ո՛ հընըքան հէնը քօ իման նայնըն . չումա քօ
 Խսա ժը խաթիտա տը դանը պու էրքը քի նը՞
 ուան քօ իման նայնըն , ու աւ քիյէ քօ աուի
 66 տէ թէսլիմ պըքը : Աւ տը կօթ , ժը պօյ ուիա
 մը կօ ժը ոոա , քի քէս քի նըքարը ժը մըոա
 պէ , էրքը ժը Պավէ մըն ժէոա նէյէ տայըն :
 67 Եր ուի սէմէտէ ժը շակըրտէդ ուի փրուան
 շունտա չուն , ու հէնի բէոա նէ տը կէոիա
 68 պուն : Խսա ժը տուանդտահ շակըրտանոա
 69 կօ . շուն ժի տը խուանըն շունտըն : Երմ
 հուն ֆէժրոս ճէվապ տա ժէոա . Ան՝ Բապպ
 էմէ ժը քէոա հաոըն , ժը դաոա քէլամէ է

- 70 պէտի էօմրէ հէյէ : Աւ էմ իման անին ու
նաս քրքրն էրքր գոյի Մէսիհ գուռէ սաղ
71 Լլաճ : Իսա ճէվապ տա ժը ուանոա , մը ո
տուանդտասան նէ պրժարտ , համա ժը ո եէ-
72 քէ շէյթան է : Աւ գուռէ Շ ըմհուն ժը պոյ
Ղուտայէ Իսխարի տրկօթ , չրմա քօ աւ պու
քի աուի տէ թէսլիմ պրքրա , ու ժը տու-
անդտասան եէքէ պու :

ՍԷՐ 7

- 1 Աւ ժը բաշէ դըշդէ հանան Իսա լը նամ
Ղէլիլէ տը կէռիա պու չրմա քօ նա տը խօս-
տը պու լը նամ Եէհուտիսթանէ կէռանտըն .
չրմա քօ Եէհուտիան տը խօստը պուն աուի
գուշտըն :
- 2 Աւ չատրո պայրամէ Եէհուտիան նէղ պու :
- 3 Նուա պրէյէդ ուի կօն ժէոա , Ուայը ժը
վըր ու լը Եէհուտիսթանէ հառը , հաթա
շակրտէդ դա ժի պը պինըն ամէլէ դա քօ
4 տըքի : Չրմա քօ թուննա եէքէ քօ տրղի-
դա դըշդ քի պրքր , ու աուի պը խուաղը
աշիքեար պուն , էրքր դու աւ դըշդան տը-
քի , դու խօ ժը տընէոա աշիքեար պրքր :
- 5 Չրմա քօ պրէյէդ ուի ժի պիլէ ժէոա իման
6 նա տը անը պուն : Նուա Իսա ժը ուանոա
կօ , Հէժա ոգթէ մըն նէ կիյայէ , լաքին ոգ-
7 թէ ո տայիմ հաղըր է : Տընէ ժը ո իքրաճ

- նը քեարը պը քը համա ժը մըն իբրահ տը քը ,
 չըմա քօ էղ լը սէր ուի շէհատէթ տը քըմ'
 8 քօ ամէլէղ ուի եարամաղ ըն : Ա ը պայրա-
 մէ հան հուն հանըն , էղ հէժա լը պայրամէ
 հան նա չըմ , չըմա քօ ողթէ մըն հէժա թէք-
 9 միլ նա պույէ : Աւանան քօ կօ , աւ լը ուէ
 10 լը ճ'էլիլէ մա : Աաւա քօ պրէյէղ ուի ոա-
 պուն , բաշէ աւ ժի ոապու լը պայրամէ , լա-
 քին նա աշիքեար , իլլա պը տըղէղա թարղ
 քի :
 11 Աուա Աէհուտիան , լը պայրամտա աուի
 արամիշ տը քըր ու տը կօթը պուն . Ա ը
 12 քօյէ : Ժը պօյ ուի լը նաւ խալգէ փրօ
 տրո տրո հէպու . հընը քան՝ գանձէ տըկօթը
 պուն , հընը քան ժի , տը կօթը պուն . նա ,
 13 լէ խալգէ շաշ տը քը : Համա գաթ եէքէ ժը
 պօյ ուի աշիքեար խապէր նա տրտա պաւ՝ ժը
 թըոսէ Աէհուտիան :
 14 Աաւա քօ պայրամ՝ նիւլ պու , իսա լը տա-
 15 ճարէ ոապու , ու հին տը քըր : Աէհուտիան
 թաճիւպ տը քըր ու տը կօթը պուն . Աւիա
 չամլան քըթէպան տը զանը , քօ գաթ հին նա
 16 պույէ : իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ .
 հէրսէ մըն ամըն նընը , լէ է մը շիանտողէէ :
 17 Աըքը եէքէ տը խուաղը իրատէթէ ուի քը-
 րըն , տէ պը զանը ժը պօյ տէրսէ հան , էրքը
 աճապա ժը իյօտէ է՝ , եա էրքը էղ ժը խօ
 18 տը պէմ : Ա ը քօ ժը խօ տը պէժը՝ իղղէթէ

- խօ արամիշ տըքը. համա աւ քօ իղղէթէ խօ
 շիանտօղ արամիշ տըքը՝ աւ տօղրի է. ու լը
 19 ուի տա նահագգիթի թուենա: Մուսա ժը
 ոռա նա՞ տա նօմօսէ, ու ժը ո՞ գաթ եէքէ
 20 նօմօսէ փճրա նաքը: Զրմա՞ հուեն էղ գուշ-
 տընէ արամիշ տըքըն. խալգէ ճէվապ տան ու
 կօթըն. ճընէ դա հէյէ, քի՞ արամիշ տըքը
 21 դա գուշտընէ: Ո՞ւիվապ տա իսա ու կօ ժը
 ուանոա. Մը շղղուլ քի շղղուլի ու հուեն հէ-
 22 միան ժի մաթ մանը: Նուա Մուսա ժը ո-
 ա սիւնէթէ տա, նա քի աւ ժը Մուսա է
 լէ ժը էժտատան ը. ու լը ոջա շէմուէ մէ-
 23 ոուլ սիւնէթ տըքըն: Նուա էրքը լը ոջա
 շէմուէ մէ ոուլ սիւնէթ տըսթինը, քօ նօմօ-
 սէ Մուսա խարապ նա պը, հուեն ժը մրոա
 դէյիտինը քօ էղ լը ոջա շէմուէ թէմամ
 24 մէ ոուլ քի սաղ քըրըմ: Ոգա խույայիյէ
 շէրաաթ մէ քըն. լէ տօղրի շէրաաթ պըքըն:
 25 Նուա ժը Նուտսիյան հընըքան տը կօթը
 պուեն. Ուիա աւ նընը՞ քօ աուի արամիշ տը
 26 քըրը պուեն գուշտընէ: Ու վահա աուի ա-
 շիքեար խապէր տը տը ու ժէռա դըշդ քի նա
 քըն. աճապա սէրվէրան ժի Մէսիհ պուենէ
 27 ուի ֆէհմ քըրըն: Վաքին էմ աւ ժը քօյէ
 զանըն համա Մէսիհ կալա քօ պէ՝ եէքէ նը
 28 զանը աւ ժը քօյէ: Նուա իսա լը տաճար-
 տա հին տըքըր՝ ու տը կօթ. Մը ժի հուեն
 տը զանըն ու էղ ժը քօ մը տը զանըն, ու էղ

- ժը խօ նա հաժըմ, լէ աւ քօ մը շիանտ
 29 ոաստ է. քօ աուի հուն նը զանրն : Այլ
 տը զանրմ աուի, չըմա քօ էզ ժը ուի մը,
 30 ու աուի մը շիանտ : Վուա տը խօստը պուն
 աուի կըրթընէ համա քէս քի լէ տէսթ նա-
 վէթ. չըմա քօ հէժա դիսթէ ուի նէ հաժը
 31 պու : Աւ ժը խալգէ փրոան ժէոա իման
 անին, ու տը կօժը պուն, կամա քօ Մէսիհ
 պէ, հէնի փրօ քէրէմաթան տէ պըքը, չը
 գաս քօ ուիա տըքը :
- 32 Վուա Փարիսիան ժի տըհիտորն տըտըռէ
 խալգէ լը սէր ուի. ու պաշ իմաման ու Փա-
 րիսիան խըղմէթճիան շիանտըն, քօ աուի պը
 33 կըրըն : Վուա Խաս կօ. շընըք քի ողթ ժի
 էզ պը ոուա մը. ու տը չըմ ժը աուիոա քօ
 34 մը շիանտ : շուն մը տէ արամիշ պըքըն ու
 տէ նա պինըն. ու լը քօ քի էզ տը չըմ հուն
 35 նըքեարըն պէն : Աէհուտիան կօ ժը հէվ ու
 տուուա. Աւիա լը քօ տէ հառը քօ էմ աուի
 տէ նըզանը պըն, աճապա լը նամ Նունա-
 նիյան ժը պէլապունանուա տէ հառը ու ժը
 36 Նունանիյանուա ժի տէ թալիմ պըտը : Չը
 է աւ խապէր՝ քօ խապէր տա. շուն մը տէ
 արամիշ պըքըն, համա տէ նա պինըն, ու լը
 քօ քի էզ տըչում, հուն նըքեարըն պէն :
- 37 Աւ լը ախըռէ պայրամէ. լը ոջյա աղիմէ, Ի-
 սա սէքընի, ու պը կաղի քըրընէ կօ. Այրքը
 եէքէ թի պույէ պրա ժը մըոա պէ, ու վէխօ :

- 38 Եւ քօ ժը մրոա իման դինը, չաւան քօ քը-
 թէպան տէժըն, ժը զըքէ ուի տէ չէմէ ապու
- 39 Տայաթ պըքշէ: Աւիա տը կօթ ժը պոյ Րու-
 Տէ քօ ժէոա իման անօղան տէ պըսանտանա,
 չըմա քօ Տէժա ՐուՏ նէ Տաթը պու տայըն,
 չըմա քօ Տէժա Խաս պը իղղէթ նէ պօ պու:
- 40 Ժը խալդէ Տընըքան քօ սէօղէ Տան պըՏիս-
 տըն՝ տը կօթըն. Աւիա է աւ փէյղէմպէրէ
- 41 ոաստ: Պաշգասիան տը կօթը պուն. Աւիա
 է ՄէսիՏ. Տամա նիվիան տը կօթը պուն
- 42 ՄէսիՏ ժը ճ'էլիլէ տէ պէ: 'Նա՞ քօ քը-
 թէպան տէժըն. Լըբը ժը զիւրիյէթէ Տա-
 վուտ՝ ժը գասապայէ ՊէյթլէՏէմէ լը քօ քի
- 43 Տավուտ պու. ժը ուէ տէ պէ ՄէսիՏ: Աւ
 լը նավ խալդէ ֆըրդա քի պու ժը պոյ աւ:
- 44 Աւ ժը ուան Տընըքան խօստըն աուի կըրթը-
 նէ, Տամա եէքէ տէսթ լէ նա խըստ:
- 45 'Նուա խըղմէթքեարան Տաթըն ժը պաշ
 իմամանոա ու ժը ֆարիսիանոա, ու ուան ժը
 աուանոա կօն. աուի Տուն չըմա՞ նէ անըն
- 46 լը վըր: Ճ'էվապ տան խըղմէթքեարան ու
 կօն. Վաթ եէքէ վուսան խապէր նա տայը
- 47 չաւան քօ աւ մէոուլ: Քարիսիան ճէվապ
- 48 տան ու կօն. Զոն ժի շաշ պուն: Ժը Տամ-
 բան եախօտ ժը ֆարիսիան եէքէ ժէոա իման
- 49 անի: Լէ թէնէ աւ նաս ան քօ նօմօսէ նը
- 50 զանըն ու պը պէտուանըն: 'Նիգօթիմօս կօ
 ժը ուանոա. քօ ժը պէրէ լը շէվէ ժէոա Տա-

- 51 Թը պու, ու ժը ուան եէքէ պու: Շ էրիա-
 Թէ մէ եէքէ հէօքմ տըքը. էրքը ամուլ ժէ
 դըշդ քի նա պըհիսը. եախօտ նըղանը չը քը-
 52 ըիյէ: Ղէվապ տան ժէռա ու կօն. Մճադա
 դու ժի՞ ժը ճէլիլ ի, ԹէֆԹիշ պըքը ու մէ-
 դէքը. քը ժը Ղէլիլէ փէյղէմպէր տէր նայը:
 53 Աւ հէր եէք լը ճիյէ խօ չուն:

ՍԵՐ 8

- 1 Աւ Իսա լը ջիյէ դէյթունէ չու: (2) Աւ
 լը սպէտա զուվա տիսա հաթ լը տաճարէ, ու
 խալդ կըժք ժէռա տը հաթ, ու աուի պը ոօ-
 3 նըշտընէ ժը ուանոա Թալիմ տըտա: Մուա
 քեաթիպան ու Փարիսիան լը զինատա հաթը
 կըրթըն ժըն քի անին՝ ժէռա, ու աուի լը օր-
 4 Թայէ պը սէքընանտընէ՝ կօն ժէռա: Մա՛
 խօճա ժընէ հան կավա զինա տըքըր լը սէր
 5 աւ ամէլէ հաթը կըրթըն: Աւ լը նավ Թապ-
 րաթէտա Մուսա ժը մէռա Թէնպիհ քըր՝
 ահվանան գէվըր քըրընէ. նուա դու չը տէ-
 6 ժի ժը պօյ աուի: Աւ ուիա՝ պը ճէռըպանէ
 տը կօթը պուն. հաթա քօ լը սէր ուի կըլի
 քի պըպը. համա Իսա լը խուարը պը նըհէո-
 Թընէ՝ պը փէշիյան լը սէր արտ տը նըվիսանտ:
 7 Համա կավա քօ լը սէր քէթըն պը փըոս
 քըրընէ ժէ լը ժօր պը նըհէոթընէ կօ ժը
 ուանոա. ժը ո՞ քի քօ պէ կիւնէյէ՝ պրա ա-

- 8 ուի ամուլ գէվըր լը սէր աուի պամէժը: Աւ
տիսա լը խուարի պը նըճէնթընէ՝ լը սէր աը-
- 9 տէ տը նըվիսանտ: Աւ կամա բօ ուիա պը-
ճիստըն եէքա եէք լը տէր տը քէթը պուն.
ժը ամուլիան պը տէսթ քըրընէ ճաթա բա-
շինան. ու խաա թէնէ մա, ու ժընըք ժի
- 10 լը պէր սէքընի պու: Ղէվապ տա խաա ու
կօ ժէռա. Նա ժընէ լը բօ՞ նը. եէքէ լը
- 11 սէր դա ճէօքմ նէ՞ քըր: Աւ աուի կօ. Նա
եա՛ Վապպ, ու կօ. խաա. Ն ժի՛ դա ճէօքմ
նաքըմ, ճանը ժը ուէ բէվա կիւնէ մէ քը:
- 12 խաա ճէվապ տա ժը ուանռա տիսա ու կօ.
Նըլ ոօճնիյէ տընէ մը. աւ բօ լը բէյ մըն.
դէ՛ լը նամ զուլմէ նա կէռը. լէ ոօճնիյէ ճա-
- 13 յաթէ տըսթիներ: Պարիսիան կօն ժէռա.
Ղու ժը պօյ խօ շէճատէթի տըքի, շէճատէ-
- 14 թիյէ դա ոաստ նընը: Ղէվապ տա խաա ու
կօ ժը ուանռա. Նըքը կը ժը պօյ խօ շէճա-
տէթ պըքըմ՝ ժի, շէճատէթիյէ մըն ոաստ է.
չըմա բօ տը զանըմ ժը բօ ճաթըմ, ու լը բօ
տը չըմ, ճամա ճուն նըղանըն, ժը բօ դէմ
- 15 եախօտ լը բօ տը չըմ: Հուն լը թէնէ պը
նըճէնթընէ ճէօքմ տըքըն. կը գաթ եէքէ
- 16 ճէօքմ նա քըմ: Պարաղա էրքը եէքէ ճէօքմ
ժի պը քըմ շէրիաթէ մըն ոաստ է չըմա բօ
կը թէնէ նընըմ, լէ կը ու պապա, բօ մը
- 17 շիանտ: Աւ լը նամ թէվըաթէ ո ժի նըվիսան-
տիյէ, էրքը շաճատէթիյէ տու մէ ուլան ոաստ.

- 18 է : Այդ ըմբօ ժը պոյ խօ շէհատէթ տը-
 քըմ, ու շէհատէթ տըքը ժը պոյ մըն Պա-
 19 պա՛ քօ մը շիանտ : Առա ժէռա կօն պաւէ
 դա լը քօյէ . Քսա ճէվապ տա ու կօ ժը ուան-
 աա . Աա հուն մը՝ տը զանըն ու նա Պաւէ
 մըն . էքքը հուն մը պը զանըպանա , Պաւէ
 մը ժի տէ պը զանը պուն :
- 20 Աէօզէ հան Քսա խապէր տա լը խաղնէ օ-
 տասիյէ կավա քօ լը տաճարտա թալիմ տը-
 տա պու , ու եէքէ աուի նէ կըրթ . չըմա քօ
 հէժա ռիսթէ ուի նէ կիյա պու :
- 21 Քսա օիսա կօ ժը ուանաա , Այդ տը չում
 ու հուն տէ մը արամիշ պըքըն , ու լը նաւ
 կիւնէյէդ խօ տէ պըմըն . չըմա քօ լը քօ քի
 22 էզ տը չում հուն նըքեարըն պէն : Աէհու-
 տիան տը կօթը պուն , սազըն աւ խօ նէ գու-
 ժը , քօ տէժը . էքքը լը քօ քի էզ տը չում .
- 23 հուն նըքեարըն պէն ու կօ ժը ուանաա . Հուն
 ժըվըր ժը ժիրտա նը ու էզ ժը ուէ ժը ժօր-
 տա մը . հուն ժը աւ տընէ նըն , էզ ժը աւ
 24 տընէ նը նըմ : Առա մը ժը ռաա կօ . Այր-
 քը լը նաւ կիւնէյէդ պըմըն , չըմա քօ էր-
 քը հուն իման նէյինըն էքքը էզ ըմ , լը նաւ
 25 կիւնէյէդ խօ տէ պըմըն : Աօնը ժէռա . Քու
 քիյի . կօ ժը ուանաա . Քսա , Հէման ժը խպ-
 26 թիտայէ չը քօ պը ռաա խապէր տըտըմ : Փըռ
 դըշդէ մը հէյէ ժը տէրհագէ ո՛ կօթընէ ու
 հէօքմ քըրընէ , լաքին աւ քօ մը շիանտ ռաստ

- Է. է ժի աւ դըշդ քօ ժէ պըհիտըմ, աուի
 27 խապէր տըտըմ լը տընէյէ հան: Աւ ուան
 ֆէհմ նէ քըրըն քօ ժը պը Պապա խապէր
 տըտա պու պը ուանոա:
- 28 Աուա խաա կօ ժը ուանոա. քիւնկա քօ
 Պուռէ մեռուվ պըլընտ պըքըն տէ պը դա-
 նըն ուէ չաղէ քօ էղ ըմ, ու մը ժը խօ դըշդ
 քի նէ քըրիյէ. լէ Պավէ մըն չափան քօ մը
- 29 հին քըր վուսան խապէր տը տըմ: Աւ աւ
 քօ մը շիանա պը մըռա է, էղ թէնէ նէ հիշթ,
 չըմա քօ էղ մուգում խօստընէ ուի տըքըմ:
- 30 Վափա քօ ուիա խապէր տա փըռան ժէռա
- 31 իման անին: Աուա խաա ժէռա իման անօղ
 ժը Աէհուտիանոա տըկօթ. Աքքը հուն լը
 նափ քէլամէ մըն պը սէքընըն՝ ոաստ շակըր-
- 32 տէ մը նըն: Աւ տօղըիթիյէ տէ պը զանըն
- 33 ու աւ տօղըիթի տէ ո խալաս պըքը: Ղէ-
 վապ տանը ժէռա ու կօն. Ամ զիւրիյէթէ
 խպրահիմըն, ու գաթ մէ ժը եէքէռա գուլ-
 լուղ նէ քըրիյէ գու չափան տէժի տէ հուն
- 34 աղատ պը պըն: խաա ճէվապ տա ժը ուան-
 ոա ու կօ, Պըռա պըռա տը պէմ ժը ոռա,
 էքքը հէր քի քօ կիւնէ տը շըղուլի աւ գուլէ
- 35 կիւնէ է: Աւ գուլ էպէտի լը մալտա նա մի-
- 36 նը, համա գուռ էպէտա տը մինը: Աուա
 էքքը Պուռ ո աղատ պըքը, հուն պը ոաստի
- 37 աղատ տըպըն: Հուն զիւրիյէթէ խպրահիմ
 ըն տը զանըմ, համա էղ գուշտընէ արամիշ

- տըքըն . չըմա քօ քելամէ մըն լը ոտա ճի նա
- 38 կըրը : Եղ չը քօ տի մը լը ճէմ Պամէ խօ
առի խապէր տը տըմ , ու հուն ժը պամէ խօ
- 39 չը քօ պըհիստըն , առի տըքըն : Ղէվապ տան
ժէռա ու կօն , Պամէ մէ Իպրահիմ է . կօ ժը
ուանռա Իսա . Երբը հուն զիւրիյէթէ Իպ-
րահիմէ պը պանա , ամէլէ Իպրահիմ տէ չը-
- 40 դուլիա պուն : Համա նուա հուն տը խուա-
զըն քօ մը պը գուժըն , վուսան մէռուվ քի
քօ մը ժը դուա տողըթի խապէր տա , աւ քօ
էղ ժը պամէ խօ պըհիստըմ . Իպրահիմ դըշ-
- 41 դէ հան նա քըր : Հուն ամէլէ պամէ խօ տը
չըղուլըն , կօն ժէռա . Եմ ոլէտէ դինա նընըն ,
- 42 եէք պամէ մէ հէյէ , Ելլահ : Եուա Իսա
ժը ուանռա կօ . Երբը Ելլահ պամէ ո պը
պանա , հուն տէ մըն պը հուպանտընա . չըմա
քօ էղ ժը Իստէ ռապուն ու հաթըմ , ու էղ
- 43 ժը խօ նա հաթըմ , լէ առի մը շիանտ : Չը-
մա հուն քելամէ մըն Ֆէհմ նա քըն . ժը
պոյ առի քօ հուն նըքեարըն կօթընէ մըն կօ-
- 44 տարի քըրընէ : Հուն ժը պամէ խօ Շէյ-
թանըն , ու տը խուազըն արզույէ պամէ խօ
քըրընէ . չըմա քօ աւ ժը իպթիտայէ դաթուլ
պու . ու լը նամ տողըթիյէ նէ սէքէնանտ .
չըմա քօ լը հընտուռէ ուիտա ռասաի թուն-
նա , կամա քօ առի տէրէվ քի տէժը , ասըլ
ժը էխօյան տէժը . սէմէտ աւ է քօ աւ տէ-
- 45 ըէվ է ու պամէ ուի : Համա էղ քօ հագի-

- յէ խապէր տը տըմ , ժը մըռա իման նայնըն :
 46 Ժը ո՞քի՞ տըքեարը մը թաղիլ պըքը ժը պոյ
 կիւնէյէ , էրքը հաղիյէ խապէր տը տըմ . չը-
 47 մա՞ ժը մըռա իման նայնըն : Ա. քօ ժը խո-
 տէ է . քէլամէ մըն կօտարի տըքը , ու հուն
 ժը պոյ աւ կօտարի նա քըն , չիւնքի ժը խո-
 48 տէ նընըն : Ն'էվապ տան Այէհուտիան՝ ու
 կօն ժէռա . Այմ գանձ նա պէժըն , էրքը դու-
 49 ժը Սամարի ու ճընէ դա հէյէ : Իսա ճէ-
 վապ տա ու կօ . Ն'ընէ մըն թուեննա , լէ էղ
 ժը Պամէ խօռա իղղէթ տըքըմ , ու հուն մը
 50 սէրհէվտէ տըքըն : Այլ իղղէթէ խօարամիչ
 նա քըմ . աուի արամիչ քրօղ ու շէրասթ
 51 տիթօղ հէյէ : Պըռա պըռա տը պէմ ժը ու-
 ռա . Արքը քի քօ քէլամէ մը տը բէ , էպէ-
 52 տա գաթ տէ մըրըն նա պինը : Այէհուտիան
 կօն ժէռա . Աուա էմ գանըն քօ ճընէ դա հէ-
 յէ Իպրասհիմ մըր ու հէմ փէյղէմպէրան ,
 ու դու տէժի էրքը եէքէ քէլամէ մը տը բէ ,
 էպէտա գաթ տէ դասմա մըրընէ նասթինը :
 53 Դու ժը պամէ մէ Իպրասհիմէ մէզը՞ն ի , քը
 աւ մըր ու փէյղէմպէրան տախի մըրըն . դու
 54 խօ քի՞ տըքի : Իսա ճէվապ տա , էրքը էղ
 ժը խօռա իղղէթ պըքըմ . իղղէթէ մըն դըշդ
 քի նընը . Պամէ մըն է քօ ժը մըռա իքըամ
 տըքա , ժը պոյ էքէ քօ հուն տէժըն Ալասէ
 55 մէ է : Աւ աուի հուն նաս նա քըն համա
 էղ աուի գանըմ . ու էրքը պէժըմ , էրքը աուի

նր զանրմ, ոգա ո տէրէվ տրարմ. լաքին ա-
 56 ուի տը զանրմ, ու քէլամէ ուի տը բէմ: Պա-
 վէ ո Խպրահիմ արդու քրո ոջա մրն տիթը-
 57 նէ. տի ու շաղ պու: Աէհուտիան կօն ժէ-
 ոա. Գու հէժա բէնճա սալի նրնի, Խպրա-
 58 հիմ ժի դա տի: Խսա կօ ժը ուանոա. Պը-
 ոա պրուա տը, պէմ ժը ոոա, հէժա ժը ա-
 59 վուլ նա պունէ Խպրահիմ էդ հէյրմ: Վէ-
 վարան հէլ անին քօ լը սէր ուի պավէժըն,
 համա Խսա խօ քշանա ալի քի, ու ոապու
 չու ժը տաճարէ:

ՍԵՐ 9

1. Ու կաժա քօ տը պըհուրի պու, ժը տէ զա
 2 մէոուվ քի քօն տի: Ու շակրտէդ ուի ժէ
 փրուս քրորն ու կօն. Կա խօճա քի կիւնէ
 քրո ուիա՞ եախօտ պավ ու տիյէ ուի՞ քօ աւ
 3. քօն զա: Ղէվապ տա Խսա. նա աուի՞ է
 կիւնէ նա ժի է պավ ու տէ. լաքին քօ ամէ-
 4 լէ Խօտէ լը սէր ուի աշիքեար պը պը: Ու
 ժը մրուա լաղըմ է քօ շողուլէ մը շիանտօղէ
 պը շողուլըմ, չը դաս քօ ոօ է, շէվէ դէ,
 քօ լը ուէ շաղէ քէսքի նը քեարը պը շողուլը:
 5 Չը դաս քօ լը նավ տրնէ մը ոօհնիյէ տրնէ
 6 մը: Կավա քօ ուիա կօ, թու քրո լը արտէ,
 ու պը թու հարի ջէքրո, ու աւ հարի լը սէր
 7. ջահվէ գուրդայնանա ու կօ ժէոա: Հառը

- լը՝ համուղէ՛ Աղօամէ՛ պը շօ (քօ թէրճիւմէ՛ պը՝
 պը հաթը շիանտօղ դէ կօթան,) չու շուշա,
 8 ու հաթ ու տը տի պու: Աուա ճիրանան ու
 ուան քօ ալուլ քօու պունէ ուի տի պուն տը
 կօթը պուն. ուիա աւ նրնր՝ քօ տը ոօնըշա
 9 ու փարս տը քրը: Ախլիան տը կօթըն աւ է,
 ու պաշգատիան նա, լէ ոդա ուի եէք է, ու
 10 աուի տը կօթ էրքը էղ ըմ: Աօնը ժէոա, լէ
 11 չավան ջահվէդ դա հաթը վէպուն: Աուի
 ճէվապ տա, մէոուվ քի քօ ժէոա Խաա տէ-
 ժըն հարի ջէքը ու ջահվէդ մըն դայնանա.
 աւ կօ ժը մըոա. Հաւը լը համուղա Աղօամէ
 ու պը շօ, ու կավա քօ էղ չում հաթըմ
 12 շուշարն, էղ տը պինըմ: Աօնը ժէոա աւ
 13 լը քօյէ, կօ ժը ուանոա. Արղանըմ: Ժը
 Փարիսիանոա պրընն աուի՝ քօ պը դէմանա
 14 քօու պօ պու: Աւ շէմուէ պու աւ ոօ, կա-
 վա քօ Խաա հարի ջէքը, ու ջահվէ՝ քօուէ
 15 վէքը: Տիսա Փարիսիան ժի ժէ փրոս տը-
 քըրը պուն, էրքը չավան տը պինի. ուիա ժի
 կօ ժը ուանոա. Հարի տանի լը սէր ջահվէ
 մըն, ու հաթըմ շուշարն ու տը պինըմ:
 16 Աուա ժը Փարիսիան հընրքան տը կօթը պուն.
 մէոուվէ հան ժը Խօտէ նրնր, չըմա քօ ոօ-
 յէդ շէմույան նա բէ. նիվիան տը կօթը պուն.
 Վէ մէոուվէ կիւնէ քեար չավան տը քեարը քէ-
 րէմաթէ ահվա քրընէ, ու լը նավ ուան փրը-
 17 դա քի պու: Տիսա ժը քօոա կօն. Աու

- ըն՝ տէժի ժը պոյ աւ մէռուլ քի ջահվէ դա
 18 վէքըր . ուի ժի կօ , փէյղէմպէր քի է : Նուա
 Աէհուտիան պալուր նա տըքըրը պուն ժը պոյ
 աուի՝ էրքը քօռ պու , ու հաթը վէ՝ պուն հա-
 թա պալ ու տիյէ էքէ կաղէ քըրըն քօ ջահ-
 19 վէ ուի հաթը պու վէ պուն : Աւ ժը ուան
 փրոս քըրըն ու կօն . Աւիա՞ է գուռէ ո՛ , քօ
 ժը պոյ էքէ ո տըկօթը պուն էրքը քօռ դա ,
 20 լէ անվա չամվան տը պինը : Ղէվապ տան
 պալ ու տիյէ ուի ու կօն . Ամ տը զանըն
 ուիա է գուռէ մէ , ու քօ աուի քօռ դա :
 21 Համա նուա չամվան տը պինը էմ նը զանըն .
 Աախօտ քի՞ ջահվէ ուի վէքըր էմ նը զա-
 նըն . ժէ փրոս քըն , թէմամ է . պրա աուի
 22 ժը պոյ խօ խապէր տը : Ահվա կօթըն պալ
 ու տիյէ ուի , չունքի ժը Աէհուտիան տը
 թըռտիա պուն . չամա քօ Աէհուտիան վատ
 քըրը պուն էրքը եէքէ աուի Սէտիհ իգրար
 23 պըքը ժը տէրէ տէր պըմընը : Ժը պոյ ուիա
 պալ ու տիյէ ուի կօն , Աւ թէմամ է ժէ
 24 փրոս քըն : Նաշէ տիսա կաղէ քըրըն աւ
 մէռուվէ քօռ , ու կօն ժէռա : Շըքըր քը ժը
 Աօտէռա էմ զանըն քօ մէռուվէ հան կիւ-
 25 նէքեար է : Աւի ժի կօ . Աւ էրքը կիւնէ-
 քեար է էղ նըզանըմ թէնէ ուիա զանըմ էղ
 26 քօռ պուն ու անվա տը պինըմ : Տիսա կօն
 ժէռա . Չը քըր ժը դառա , ջահվէդ դա չա-
 27 վան վէքըր : Ղէվապ տա ժը ուանոա . Աը

- նուա կօ ժը ոռա ու հուն նա պրհիստըն. չը-
 մա՞ տիսա պրհիստընէ տը խուազըն, սագըն
 հուն ժի՞ տը խուազըն շակրրա պըն ժէոա :
 28 Ուան տըժմին արտա պուն ժէոա, ու տըկօթը
 պուն, դու պրպը ժէոա շակրրա. էմ շակրր-
 29 տէ Սուսա նը : Ա՛մ զանըն քօ Խօտէ պը
 Սուսառա խապէր տա, համա ուիա էմ նը
 30 զանըն ժը քօյէ : Ղէվապ տա մէռուվ ու
 կօ ժը ուանոա . Վըշդէ պը աճէպ աւ է քօ,
 հուն նըզանըն ժը քօյէ, ու աուի ջահվէ մը
 31 վէքըր : Ա՛մ զանըն քօ Խօտէ ժը կիւնէ-
 քեարանոա կօտարի նա քը, իլա էրքը եէքէ
 ժը Խօտէոա իթիգաթ պըքը ու մէրամէ ուի
 32 իճրա պըքը, ժէոա կօտարի տըքը : Ժը իպ-
 թիտայէ տընէ բէվա եէքէ նա պրհիստիյէ .
 էրքը մէռուվ քի ջահվէ ժը տէ զա քօռ է վէ
 33 քըր : Ա՛րքը ժը Խօտէ նապան ա աւ մէռուվ
 34 դըշդ քի նա տըքեարը պու քըրընէ : Ղէ-
 վապ տան ժէոա ու կօն . Վու եէք ճար լը
 կիւնէտա զայ, ու դո՞ւ ժը մէոա թալիմ տը-
 տի, ու աուի լը տէր քըրըն :
 35 Իսա պրհիստ քօ աուի տէր քըրըն, կավա
 քօ տի աուի՞ կօ ժէոա . Վու իման դի՞նի ժը
 36 Վուռէ Խօտէոա : Ա՛ուի ճէվապ տա ու կօ-
 Ա՛ա՛ Մապպ քիյէ աւ քօ ժէոա իման պինըմ :
 37 Իսա կօ ժէոա . Վա տի ժի աուի, ու պը դա-
 38 ոա խապէր տայօղ աւ է : Ուի ժի կօ . Ի-
 ման դինըմ եա՛ Մապպ, ու ժէոա սէճտէ քըր :

- 39 Ու էօ Իսա . Լչղ շէրիաթ քրորնէ հաթրմ տրնէյ հան , քօ ուան քօ նա պինըն , պրպինըն , ու ուան քօ տր պինըն քօ պրն :
- 40 Ը ուան բէոա պուն Փարիսիան պրհիստըն հընըքան , ու կօն . Սէկէր էմ ժի քօռըն :
- 41 Իսա կօ ժը ուանոա . Լչրքը ո քօռ պր պանա , կիւնէյէ ո թուենա պու , համա նուա տէժըն էրքը էմ տր պինըն . ժը պոյ աուի կիւնէյէ ո լը սէր ո տր մինը :

- 1 Պրոա պրոա տր պէմ ժը ոաա . աւ քօ ժը տէրի նա գէվը լը կօմէ միյան , լէ ժը պաշգա տէր քի ոատը ոյր , աուի արղ ու հարամի է :
- 2 Համա աւ քօ ժը տէրի տր գէվը աւ շըվանէ
- 3 միյան է : Գափուճի ժէոա վէտըքը , ու միյան տէնկէ ուի տր պրհիստըն ու միյէ խօ , պր
- 4 նալ կաղի տըքը ու տէր տրխը ուան : Ու կավա քօ միյէ խօ տէր տրխը . լը պէր ուան տր ջօ , ու միյան լը տու ուի տր ջուն ջումա քօ
- 5 տէնկէ ուի նաս արքըն : Վը բէյ դարիպան գաթ նա ջուն , իլա ժէ տր ոավըն . ջումա քօ տէնկէ դարիպան նաս նա քըն :
- 6 Իսա թէմսիլէ հան ժը ուանոա կօ . համա ուան ֆէհմ նա տըքըրը պուն էրքը ջո պու
- 7 քօ պր ուանոա խապէր տր տա պու : Տիսա Իսա կօ ժը ուանոա . Պրոա պրոա տրպէմ

- 8 ժը ոռա . քօ տէրիյէ միյան էղ ըմ : Ա՛ւ
 հէմիան քօ ժը մը ավուլ հաթըն տըղ ու հա-
 րամի սո սուն համա միյան ժը ուանռա կօ-
- 9 տարի նա քըրըն : Այղ ըմ տէրի , էրքը եէ-
 քէ ժը մըն լը հընտուռ տը գէվը , խալաս տը
 պը , տը գէվը ու լը տէր դէ ու ջէրանտըն
- 10 տը պինը : Տըղ նայը՝ իլըա քի պը տըղը ու
 սէր ժէ քը ու հէլաք պըքը . էղ հաթըմ քօ
 էօմրէ ուան հապը , ու հէնի գէտէ պըպը ժը
- 11 ուանռա : Այղ ըմ շըվանէ գանձ շըվանէ
 գանձ ճանէ խօ լը ուղուրէ միյա տա դինը :
- 12 Համա շըվանէ պը իւճրէթ , քօ շըվան նընը ,
 քօ պըպընան աուի նընըն , կալա քօ տը պի-
 նը քօ կուր դէ . պըղընան պէր տըտա ու տը
 ոէվը , կուր ժի ուան գալիմիշ տըքը ու պէ-
- 13 լա տըքը : Չըմա քօ աւ պը իւճրէթէ հա-
 14 ճէթէ ուի նընը ժը պոյ միյան : Ա շըվանէ
 գանձ էղ ըմ , ու ախոյիան նաս տըքըմ ու
- 15 ժը ախոյիան նաս տըպըմ : Չալան քօ Պա-
 պա մը նաս տըքը , վուսան ժի էղ Պապա
 նաս տըքըմ , ու ճանէ խօ լը ուղուրէ միյան
- 16 տա դինըմ : Պաշգա միյա մը ժի հէնը քօ
 ժը աւ կօմէ նընըն , ուան ժի լը վըր անըն է
 ժը մըռա լաղըմ է . ու տէնկէ մը տէ պը պը
 հէն ու տէ պըպըն եէք ճէօլ ու եէք շըվան :
- 17 Պապա մը ժը պոյ ուիա տը հուպինը քօ ճա-
 նէ խօ տա դինըմ ու տիսա աուի պըսթինըմ :
- 18 Ա՛ուի եէքէ ժը մըն տէր նա խը , լէ էղ տա

դինքմ առի ժը խօ, հէօքմաթէ մը հէյէ առի տա դինքնէ ու հէօքմաթէ մըն հէյէ տիսա առի սանտընէ. թէնպիհէ հան մը ժը Պապէ խօ սէնտիյէ :

19 Վուա ժը սէմէտէ սէօղէ հանան լը նալ

20 Եէհուտիան տիսա ֆրրգա պու : Վուա ժը ուան փրուան տը կօթը պուն, ճընէ ուի հէյէ, ու տին պույէ, հէնի չըմա՞ ժէուա կօտարի տը

21 քըն : Պաշգասիան տը կօթը պուն, խապէրէդ ահվա խապէրէ պրճանան նընը. ճըն տըքեա՞րը ջահվէ քօուան վէքը :

22 Ուէ չաղէ լը Վուտսէ այտա թէպերիւքէ

23 պու, ու զըվըսթան պու : Ու Իսա լը տաճարտա լը հայաթէ Սիւլէյմանէ տը կէռիա

24 պու : Եէհուտիան չար ալիյէ ուի կըրթըն ու կօթըն, հաթա քինկա դույէ ճանէ մէ տէ պը տէրիսի, էրքը Մէսիհ դույի ժը մէուա ա

25 շիքեար պէժը : Իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ. Մը ժը ուա կօ ու հուն ժը մըուա իման նայնըն, աւ ամէլան քօ էղ պը նալէ Պապէ խօ տըքըմ, ուան ժը պօյ մըն շէհա

26 տէթ տըքըն : Համա հուն իման նայնըն. չըմա քօ հուն ժը աւ պըզընէդ մըն նընըն :

27 Պըզնէդ մը տէնկէ մը տը պըհէն, էժի ուան

28 նաս տըքըմ : Ու լը տու մը դէն ու էժի ժը ուանուա էպէտի հայաթէ տըքըմ, քօ էպէտի գաթ տէ ուանտա նա պըն ու եէքէ ուան տէ

29 ժը տէսթէ մը նէտէրիսէ : Պապէ մըն քօ

- ուան ժը մըռա տա ժը հէմիան մէզըն է, ու
 եէքէ նըքեարը ժը տէսթէ Պապէ մըն պը
 30 տէրինը: Ու էղ ու Պապէ խօ էմ եէք ըն:
 31 Եէհուտիան գէվըր հէլանին քօ աուի գէ-
 32 վըր քըն: Իսա ճէվապ տա ժը ուանուա, Սը
 ժը Պապէ խօ փըռ շըղուլէ գանձ ժը ուա նը-
 շան տա, ժը ուան ժը պօյ քիժա ամէլէ հուն
 33 էղ գէվըր տըքըն: Եէհուտիան ճէվապ տան
 ժէռա. ժը պօյ շըղուլէ գանձ էմ գա գէվըր
 նաքըն, լէ ժը պօյ քըֆըրէ, ու չըմա քօ դու
 34 մէռուվի ու դու խօ Մըլահ տըքի: Իսա ճէ-
 վապ տա ժը ուանուա. Սա քի լը նալ թէվ-
 ըաթէ ո հաթիյէ նըվիսանտըն, էրքը մը կօ
 35 գայ հուն Մըլահըն: Համա էրքը ժը ուան-
 ոա Մըլահան տէժը, ժը ուանուա քօ խապէ-
 ըէ. Իստէ պու, ու գապիլ նընը քօ աւ հա-
 36 թը նըվիսանտըն պէ խարապ պուեն: Եէ աւ
 քօ Պապա մուգատէս քըր ու լը տընէ շիանտ,
 հուն ժէռա տէժըն էրքը քըֆըր տըքի, ժը
 37 պօյ Վուռէ Իստէ մը կօթընէ մըն: Երքը
 շըղուլէ Պապէ խօ նա քըմ ժը մըռա պապուր
 38 մէ քըն: Եէ էրքը տը շըղուլըմ, ֆարաղ ժը
 մըռա պապուր նա քըն, պարէ ժը շըղուլան-
 ոա իման պինըն, քօ պրղանըն ու նաս պըքըն
 էրքը Պապա լը մը տա է ու էղ լը Պապա տա
 մը:
 39 Տիսա տը խօստը պուեն աուի կըրթընէ հա-
 40 մա ժը տէսթէ ուան ֆըլըթի: Ու տիսա չու

- լը աւ ալիյէ տընէ Յորտանէ՝ լը աւ ճի, լը
 քօ քի նաննա լը ալուլէ տը սէքընի ու թա՛հ-
 41 Փիլ տըքըր: Ու փըռան հաթըն ժէոա ու
 կօն. Լըքըր նաննա քէրէմէթ քի նէ քըր:
 42 նամա չը քօ նաննա կօ ժը պոյ ուի աւ
 հէմի ժի ոաստ պու ու փըռան լը ուէ ժէոա
 իման անին:

ԱՆՐ 11

- 1 Ու պը Լաղար նաւ նախօշ քի հէպու լը
 նաւ Պէյթանիայէ, ժը կիւնտէ Մէյրէմէ ու
 2 խուշդա ուի Մարթայէ: Ուիա աւ Մէյ-
 րէմ պու, քօ Ռապպի պը պինա խօշ ոունէ
 ոուն քըր, ու լընկա ուի պը փօռա խօ փա-
 գըթ քըր, քօ պրէյ էքէ Լաղար նախօշ պու:
 3 Խուշդադ ուի մէռուլ շիանտըն ժէոա ու կօն.
 Ա՛ա՛ Ռապպ՛ վահա աուի քօ դա փըռ տը հա-
 4 պանտ, նախօշ է: Ասվա քօ Խսա պըհիտ
 կօ. Ա՛ւ նախօշիթիյէ մըրընէ նընը, լէ ժը
 պոյ իղղէթէ Խօտէ է, քօ Վուռէ Խօտէ պը
 5 աուի իղղէթ պըպը: Ու Խսա տը հուպանտ
 Մարթայէ ու խուշդա ուի Մէյրէմէ՝ ու Լա-
 6 զարէ: Ասվա քօ պըհիտ էրքը նախօշէ,
 տու ոօ ժի սէքընի հէման լը աւ տէրէ լը քօ
 7 քի տը սէքընի պու: Ու ժը ուէ բէվա կօ
 ժը շակըրտանոա. Արըն տիսա էմ լը Աէհու-
 8 տիսթանէ հառըն: Աշակըրտան ժէոա կօն.

- Այն խօսքն, Նէհեմիան նուա զա արամիչ
 տը քրոր պուն գեվըր քրորնէ, ու տիսա լը ուէ
 9 էմ հառնն : Ճէվապ տա Իսա, առանդտաս
 սաաթէ ոյէ թոնննա, էրքը եէքէ լը ոօ տը
 կէոր շաշ նա պը, չըմա քօ ոօհնի ուէ տընէ
 10 տը պինը : Համա էրքը եէքէ լը շէվէ պը
 կէոր՝ շաշ տը պը. չըմա քօ պը ուխա ոօհ-
 11 նի թուննա : Աւիա քօ կօ՝ ժը ուէ բէվա կօ
 ժը ուանա. Տօսթէ մէ Վաղար լը խալ չու,
 համա տը չում քօ աուի ժը խալէ բաքրմ :
 12 Հակրրտան կօն ժէոա. Այն խօսքն էրքը լը
 13 խալ չույէ աւ տէ խէլաս պը պինը : Համա
 Իսա ժը պոյ մըրրնէ ուի տըկօթ, ժը ուանա
 վուսան տը խույա պու՝ քօ ժը պոյ խալ չուն-
 14 տընէ տըկօթ : Աւէ չաղէ Իսա աշիքեար կօ
 15 ժը ուանա. Վաղար մըր : Աւ էղ շաղ ըմ
 ժը պոյ ո՞ քօ էղ լը ուէ նէ պում քօ հուն
 ժը մըրա իման պիննն. համա նուա որնն էմ
 16 ժէոա հառնն : Թումա՝ քօ ճէվի տը հաթը
 պու կօթան, կօ ժը հէվալ տաշ շակրրտանէ
 խօոա. Արնն էմ ժի հառնն քօ բէոա պըմ-
 րնն :
 17 Նուա Իսա հաթ՝ աուի ժը չար ոյան լը
 18 թըրպէ հաթը տանի տի : Աւ Պէյթանիա ժը
 Վուասէոա գասա փանդտաս միլ նէղ պու :
 19 Աւ ժը Նէհեմիան փրոան հաթը պուն ժը
 Սարթաոա ու ժը Սէյրէմնա, քօ ժը ուան-
 ոա ժը պոյ պրէյ ուան լը տըլէ ուան փրոա

- 20 քրն : Կալա քօ Մարթա պըճիստ Խսա դէ
 չու լը գարշիյա ուի . համա Մէյրէմ լը մալ
 21 ոօ տը նը պու : Մարթա կօ ժը Խսառա .
 Եւ Մապպ էրքը դու լը վըր պը պանա՝ պը-
 22 ըյ մը նա տը մըր պու : Համա նուա ժի
 էզ զանըմ , չը քօ դու ժը Խօտէ տիլէկ պը-
 23 քի՝ Խօտէ տը տը ժը դառա : Խսա կօ ժէ-
 24 ոա . Պրէյ դա տէ գըյամ պըսթինը : Մար-
 թա կօ ժէոա . Եզ զանըմ քօ լը ոյյա մա-
 25 շինէ լը գըյամէթէտա տէ ոապը : Խսա կօ
 ժէոա . գըյամէթ ու հայաթ էզ ըմ , աւ քօ
 ժը մըռա իման դինը , էրքը պըմրէ ժի՝ տէ
 26 պըժօ : Եւ հէմիան քօ սաղ ըն ու ժը մը-
 ոա իման դինըն՝ էպէտի տէ նա մըրըն դու
 27 ժը աուխառա պալուր տը քի՞ : Կօ ժէոա .
 Պէլի եւ Մապպ , մը իման անի՝ քօ դույի
 Մէսիհ Գուռէ Խօտէ , քօ լը տընէ տէ պը
 28 հաթը պույ : Ու կալա քօ ուիա կօ , չու
 պը տըղիքա խուշգա խօ Մէյրէմէ կաղի քըր
 ու կօ . Խօճա հաթիյէ ու դա կաղի տըքը :
 29 Կալա քօ աուի պըճիստ զուվա ոապու՝ ու
 30 հաթը լը պալէ : Խսա հէժա լը կիւնտ նա
 հաթը պու , լէ լը տէրէ հան պու , լը քօ քի
 31 Մարթա գարշիյէ ուի չու : Համա Եէհու-
 տիան քօ բէոա լը մալտա պուն ու լը տըլէ
 ուի տը փըռսի պուն . կալա քօ տին Մարթա
 զուվա ոապու ու չու՝ ուան ժի լը բէյ ուի
 չուն , թախմին տըքըրը պուն քօ լը թըրպէ

- 32 տրո՞ք քօ լը ուէ պը կըրը : Կուա Սէյրէմ
կաւա քօ հաթ լը աւ ճիյէ քօ Իսա պու, ու
աուի տի, լը լընկա ուի քէթ ու կօ. Կա՛
Բապպ էրքը դու լը վըր պը պանա, պրէյ
- 33 մըն տէ նա մըրան ա : Իսա կաւա քօ տի
աուի քօ տը կրիա, ու բէռա պուն Եէհու-
տիան քօ տը կրիա պուն, Իսա ոգա տէրտլի
քի լը տրէէ խօ տա սէր ու պընի պու, ու կօ :
- 34 Լը քօ՞ ռ տանի ուի. կօնը ժէռա. Կա՛ Բապպ
- 35 որը ու պը պինը : Ու Իսա կրիա : (36) Եէ-
հուտիան տը կօթը պուն, մէղէքըն չը դաս տը
- 37 հուպանտը աուի : Ժը ուան հընըքան տըկօ-
թը պուն, ուիա քօ ջահէ քօռան վէքըր,
նա՞ տըքեարը պու քի ուիա ժի նէ մըրը :
- 38 Իսա տիսա լը տրէէ խօտա պը տէրտլի՝ լը թըր-
պէ դէ. ու լը ուէ մըղարա քի հէպու, ու լը
սէր ուի գէվըր քի հաթը պու տա դինըն :
- 39 Ու Իսա կօ. Վէվըրէ հան հէլինըն, ու խուշ-
դա մըրիյէ Սէյրէմ կօ ժէռա. Կա՛ Բապպ
նուա պինօ պույ է, չըմա քօ ժը չար ոջա-
- 40 նէ : Կօ ժէռա Իսա. Սը՞ ժը դառա նա՞ կօ
էրքը պաւուր պըքի, իղղէթէ Խօտէ տէ պը
- 41 պինի : Ու կաւա քօ գէվըր հէլ անին՝ Իսա
ջահէդ խօ լը ժօր հէլանի ու կօ. Շըքըր
ժը դառա եա՛ Պապա՛ քօ դա մը կօտարի քըր :
- 42 Ու էղ տըզանըմ քօ դու տայիմա ժը մըռա
կօտարի տըքի, լաքին լըվըր սէքընանտօղ ժը
պոյ խալգէ տէժըմ, քօ պաւուր պըքըն քօ

- 43 դա էղ շիանտ : Կալա քօ ուխա կօ , պը պը-
լընտ ալաղ քի կաղի քըր ու կօ . Եւ՛ Լա-
- 44 զար լը տէր որը : Մէյիտ ժի աապու լընձ
Տաթը կրէտան , ու տէսթ պը լէֆանտընէ , ու
աույա ուի պը տըսմալ Տաթը լէֆանտըն , ու
Խաա կօ ժը ուանաա . Սէքըն աուի ու պէր-
տըն պրա Տաուր :
- 45 Ժը ԵէՏուտիան . փրոան քօ ժը Մէյրէմը
աա Տաթը պուն , կալա քօ քըրընէ Խաա
- 46 տին՝ ժէոա իման անին : Ու ժը ուան Տը-
նըքան ժի չուն ժը Փարիսիանա ու քըրընէ
Խաա ժը ուանաա թա քըրըն :
- 47 Պաշ իմաման ու Փարիսիան՝ լը եէք ճի
Տաթըն ճըվանտըն՝ ու կօն . Լ՛մ չը՞ պըքըն
չըմա քօ մէոուլէ Տան փրո քէրէմէթան տը-
- 48 քը : Լըքը էմ աուի վուսան պէրտըն , Տէմի
ժի տէ ժէոա իման պինըն , ու ոսման տէ պէն՝
ու Տէմ ճիյէ մէ ու Տէմ գալմէ մէ տէ Տէլի-
- 49 նըն : Ժը ուան եէքէ պը Վայեաֆա նալ
քօ պաշ իմամէ ուէ սալէ պու , կօ ժը ուան-
- 50 աա , Տուն գաթ դըշդ քի նըզանըն : Ու գաթ
ժի տիւշիւմիշ նա պըն , էրքը ժը մէոա գանձ
է քօ մէոուլ քի տէլա գալմէ պըմրէ , ու
- 51 գալմ կըշք Տէլաք նէ պը : Ու դըշդէ Տան
աւ ժը խօ նա կօ , լէ պաշ իմամէ ուէ սալէ
պույընէ , փէյղէմպէրիթի քըր , էրքը Խաա
- 52 ժը պոյ միլէթէ տէ պըմրանա : Ու թէնէ
ժը պոյ աւ միլէթէ նա , լաքին քօ Տաթը

պէլա պուն էվլատէ Խօտէ լը եէք ճի պը ճը-
վինը :

- 53 Էնի ժը ուէ ոջէ բէվա շավը քրորն քօ
54 աուի պը գուժըն : Նուա Խսա լը նավ Լէ-
հուտիան հէնի աշխբեար նա տրկէոիա պու ,
լաքին ժը ուէ լը նէղա չէօյէ ոլաթ քի չու ,
լը պաժէր քի քօ նավա էքէ Լֆրայիմ պու :
55 Ու փասէհէ Լէհուտիան նէղ պու , ու
փրուան ժը ուէ սեմթէ լը բէշ փասէհէ լը
Գուտսէ ոապուն . քօ աւ խօ փագրժ քըն :
56 Նուա Խսայէ արամիշ տըքրոր պուն , ու ժը
հէվ ու տուռա տրկօթը պուն կավա քօ
լը տաճարտա պուն , ժը ոռա չամփան տը խույա
աճապա լը պայրամտա լը վըր տէ պէ . պաշ
խմաման ու Փարիսիան թէնպիհ քրոր պուն
քօ էրքը եէքէ պը զանը լը քի ժան տէր
պունէ ուի խապէր պըքը ժը պօյ ուի , քօ
աուի պը կրորն :

ՍԵՐ 12

- 1 Նուա Խսա շէշ ոօ լը բէշ պայրամէ լը
Պէյթանիայէ հաթ , լը քօ քի Լաղարոսէ
մըրի պու , քօ Խսա աուի ժը մըրիան ըաքըր :
2 Ու լը ուէ ժէռա զիյաֆէթ քի քրորն , ու
Մարթա խըզմէթ տըքրոր , ու Լաղար բէռա
լը սուֆրէտա ժը ոօնըշտօղան եէքէ պու :
3 Նուա Մէյրէմ լըգըր քի պը փրու պուհա

- խալիս ոռնա նարտէնէ սանտ, լընկէ Խսա
 ոռն քրք, ու պը փօռա խօ լընկէ ուի փա-
 գըժ տըքրք, ու մալ պը պինա ոռնէ դըժա
 4 պու: Ժը շակըրտան ևէքէ Ղ'ուտայէ Խս-
 խարի՝ քօ աուի տէ տէսթ պըտանը, Կօ:
 5 Չըմա՞ ոռնէ հան պը սէ սատ տինարէ նէ
 հաթը ֆոթան քօ ժը ֆագիրանա պը հա-
 6 թը տայըն: Ուի Կօ, նա քօ ժը պօյ ֆագի-
 րան հաճէթէ ուի պու, լէ քօ տըղ պու, ու
 սընտօգ աուի տը բէ պու, ու չը քօ տը հա-
 թը պու ավէթըն լէ աուի տը քըշանտը պու:
 7 Խսա Կօ. Պէրտը աուի, աւ ժը պօյ ոջա դա-
 8 մըրանտընէ մըն վէշարթ: Չըմա քօ ֆագի-
 րան հէր չաղ պը ոռա տըպըն, համա էզ
 տայիմա պը ոռա նա պըմ:
 9 Կավա քօ ժը Եէհուտիան փրոան հասի-
 ան քօ աւ լը ուէ է, հաթըն, նա թէնէ ժը
 պօյ Խսա, լէ քօ Լազարէ ժի պը պինըն, ա-
 10 ուի քօ ժը մըրիան ըաքըր: Պաշ իմաման
 շավթ քըրըն քօ Լազար ժի պը գուժըն:
 11 Չըմա քօ ժը Եէհուտիան փրոան ժը պօյ
 աուի տըչօ պուն ու ժը Խսառա իման տը ա-
 նի պուն:
 12 Լը աւ ոջա տընէ՝ փրո խալգ քօ լը պայ-
 րամէ հաթը պուն, Կավա քօ պըհիստըն էր-
 13 քը Խսա լը Գուտսէ դէ: Կուլիյէ տար ա
 խուրմէ սանտըն, ու չուն լը գարշիյէ ուի,
 տը գիրա պուն ու տը Կօթը պուն, ()սաննա՝

- ար նապէ Խաատէ հաթօղ, փատիշահէ Խորա-
 14 յիլէ միւսարէք պրպր: Աւ Խաա քէր քի
 տի ու զը ուի ոօնըչտ, չափան քօ հաթիյէ
 15 նրվիսանտրն: Մէ թըուս էյ գիլէ Սահեու-
 նէ վահա փատիշահէ դա լը սէր ճահչէ քէ-
 16 ըէ սուար պու դէ: Աւ շակրրտէդ ուի ա-
 վուլ ուիա ֆէհմ' նա քրթրն. համա կափա
 քօ Խաա պը իղղէթ պու, ուէ չաղէ պիրա խօ
 անին. էրթը աւ պու, քօ հաթի պու նրվի-
 սանտրն ժը պօյ ուի. ու ուան դըչդէ հանան
 17 քրթրն ժէոա: Աուա բէոա պուն խալդ շէ-
 հատէթ տը քրթը պուն քօ Աղարէ թէնէ ժը
 թըրպէ կաղի քրթ, ու ժը մըրիան բաքրը ա-
 18 ուի: Աւ ժը պօյ աուի խալդ աուի դարշը-
 լէմիշ քրթ. չումա քօ պըհիստը պուն էրթը աւ
 19 քէրէմէթէ հան քրթը պու: Աուա ֆարիսի-
 ան ժը հէվ ու տոնա տը կօթը պուն, մէղէ
 տըքրն քօ նըքեարըն ֆայտէ քի քրթրնէ,
 վահա տրնէ կըչք լը բէյ ուի չուն:
 20 Աւ լը ուէ չէնտ Աունանիան ժի հէպուն,
 տը ուանոա քօ լը պայրամտա ժը սէճտէ քր-
 21 ըրնոա ապօ պուն: Աւան ան հաթըն ժը
 Ֆիլիպպօստա, քօ աուի ժը Պէյթսայիտէ Ղէ-
 չիլէ պու, լափա տըքրթը պուն ժէոա ու տը
 կօթը պուն. Աւ էֆէնտի, Խաա էմ տըխու-
 22 աղըն տիթընէ: Ֆիլիպպօս ժի հաթ ժը Անտ-
 րիաոա կօ. Անտրիա ու Ֆիլիպպօս թէվ ժը
 23 Խաաոա կօն: Խաա ժի ճէվապ տա ժը ուան-

- 24 ալ իզգէ՛մ պըպը: Պըռա պըռա տըպէմ ժը
 ոռա. էրբը հապէ կենըմէ լը նալ խօլիյէ
 նէյը ավէ՛ման նա մըրը. համա էրբը պը մը-
 25 րէ, փըռ մէյվէ դինը: Ա՛լ քօ ճանէ խօ տը
 հուպինը, աուի տէ վունտա պըքը. ու աւ
 քօ ճանէ խօ իքրահ տըքը լը նալ տընէյէ
 հան, ժը պոյ էպէտի հայա՛մէ տը վէշէրինէ
 26 աուի: Ա՛յրբը եէքէ ժը մըռա խըղմէ՛մ տը-
 քը պըրա լը բէյ մը պէ. ու էզ լը քօ մը խըղ-
 մէ՛մքեարէ մը ժի տէ լը ուէ պըպը. էրբը
 եէքէ ժը մըռա խըղմէ՛մ տըքա, Պապա աուի
 27 տէ պը իզգէ՛մ պըքա: Համա նուա ճանէ
 մըն սէրհէվ բագալըպիյէ ու չը պէժըմ, էր-
 քը եա՛ Պապա մը խէլաս պըքը ժը սաա՛մէ
 հան. համա էզ ժը պոյ ուիա հա՛մըմ ժը
 28 սաա՛մէ հանուա: Ա՛ն Պապա նավէ խօ պը
 իզգէ՛մ պըքը, նուա ժը աղիւմանան տէնկ քի
 հա՛մ, մը պը իզգէ՛մ քըր ժի, ու աիսա տէ
 29 պը իզգէ՛մ պըքըմ: Աւ խալդէ քօ սէքընի
 պուն ու տը պըհիտը պուն, տը կօ՛մը պուն՝
 կիւռիւլ՛մի տը պը. ու հընըքան ժի տը կօ՛մը
 30 պուն էրբը մէլայիք բէռա խապէր տա: Իսա
 ճէվապ տա ու կօ. Տէնկէ հան ժը պոյ մը
 31 նէ հա՛մ, լէ ժը պոյ ո: Ա՛ուա հէօքմէ տը-
 նէյէ հան տըպա. նուա ոէյղէ տընէյէ հան
 32 տէ պէ տէրվէ ավէ՛մըն: Ա՛ժի կավա քօ ժը
 տըտէ պըլընտ պըպըմ, հէմիան ժի տէ ժը

- 33 խօռա պըքշինում : Ու ուխա պը չը մըրընէ
 34 տէ պըմընէ պը պէյան քըրընէ կօ : Խալգ
 ժէռա ճէվապ տա . Եւմ ժը Թէվրաթէ պը-
 Տիստըն քօ ՄէսիՏ ժը էպէտան տէ պը մինը ,
 ու դու շափա՞ն տէժի քօ՝ ժը Գուռէ մէռուվ-
 ա պըլնտ պուեն լաղում է . քիյէ աւ Գու-
 35 ռէ մէռուվ : Խսա կօ ժը ուանոա . Տէժա
 Տընըք ողթ ոօՏնի պը ոռա է . Տառըն Տուն
 չը գաս քօ ոօՏնի պը ոռա է . չումա քօ լը
 դարիտա չուետող նը դանը լը քօ տը չօ :
 36 Չը գաս քօ ոօՏնի պը ոռա է իման պինըն
 ժը աւ ոօՏնիռա , քօ դուռէ ոօՏնի պըպըն ,
 ու Խսա դըշդէ Տանան խապէր տա , ու չու խօ
 37 վէշարթ ժը ուան : Ու Փարաղա աւ գասա
 քէրէմաթան քըրը պու լը պէր ուան . Տամա
 38 ուան իման նա տը անի պուեն ժէռա : Վօ
 քէլամէ Իշայա փէյլէմպէրէ Թէմամ պըպը ,
 քօ կօ . Եւ՛ Բապպ ժը խապէրէ մէռա քի՞
 պափուր քըր , ու պիլէլէ Խօտէ ժը քէռա ա-
 39 շիքեար պու : Ժը պօյ ուխա նէ տըքեարը
 պուեն իման անընէ , շիւն տիսա Իշայա կօ :
 40 ՉաՏվէ ուան գոր քըր ու գալպէ ուան գա-
 լըն քըր քօ պը ՉաՏվան նէպինըն ու պը գալ-
 պէ ՓէՏմ նէքըն , ու վէկէռըն , ու էղ ժը
 41 ուանոա շիՓա պըտըմ : Խապէրէ Տան կօ
 Իշայա , կափա քօ իղղէթէ ուի տի , ու խա-
 42 պէր տա լը սէր ուի : Եւքին պը աՏվա պու-
 նէ , ժը Տամիայան տիսա փրոան ժէռա ի-

- ման անին . համա ժը պոյ ֆարիսիան պէյան
- 43 նէ տըբըրըն քօ ժը տէրէ տէր նէյրն : Չը-
մա քօ իղլէձէ մէռուվան ժը իղլէձէ խօտէ
բէձըր հապանտըն :
- 44 Համա խնա տը գիրա ու տը կօձ . Մէ քօ
ժը մըռա իման դինը , ժը մըռա իման նայնը ,
- 45 լէ ժը աուիռա քօ մը շիանտ : Աւ աւ քօ մը
46 տըպինը . տըպինը աուի քօ մը շիանտ : Լչը
ժը տընէռա ոօհնի հաձըմ , քօ հէր քի քօ
պը մըռա իման պինը , լը նազ դարիտա նա
- 47 մինը : Աւ էրբը եէքէ խապէյէ մը տը պըհէ
ու տը բէ , էզ աուի հէօքմ նա քըմ . չըմա
քօ էլ նա հաձըմ քօ տընէ հէօքմ պըքըմ ,
- 48 լէ քօ տընէ խէլաս պըքըմ : Մէ քօ մը հա-
սապ նաքը ու քէլսմէ մըն գապուլ նաքը ,
հէյէ եէքէ քօ աուի հէօքմ տըքը . աւ խա-
պէր քօ մը խապէր տա . աւ խապէր լը ոջա
- 49 ախըրէ աուի հէօքմ տըքը : Չըմա քօ մը
ժը խօ խապէր նէ տա , լէ Պապա քօ մը շի-
անտ , աւ ժը մըռա թէնպիհ քըր չոքօ տէ
- 50 պէժըմ ու չոքօ տէ խապէր պըտըմ : Աւ տը
զանըմ քօ թէնպիհէ ուի էպէտի հայաձէ ,
նուա չոքօ էզ խապէր տըտըմ , շավան քօ
Պապա ժը մըռա կօ , վուսան խապէր տը-
տըմ :

ՍԵՐ 13

- 1 Ու ժը փասէ՛հ պայրամէ ավուլ, Իսա զանի քօ սաաթէ ուի կիյայէ, քօ ժը տընէ հան ապը լը պա Պապա. ախոյիան քօ լը նավ տընէտա պուն, հապանտ, հաթա բաշէ ժի հապանտը ուան :
- 2 Ու կավա քօ շիվ տը պանա՝ Հ էյթան ժի լը տընէ ճ՛ուտայէ Հ ըմհունէ Իսխարի տանի
- 3 պու. քօ աուի թէսլիմ պըքը: Իսա ֆէհմ քըք քօ Պապա հէր դըշդ լը տէսթէ ուի տա, ու քօ ժը Խօտէ ապու ու լը պա Խօտէ տը
- 4 չօ: Ժը շիվէ ապու, ու ճընէ խօ տէր անի՝ ու փէշթըմալ քի կըրթ հաթը լէֆանտըն :
- 5 Ու բաշէ աւ սանտ լը լէկանէ դըթա քըք, ու տէսթ քըք լընկա շակըրտէդ խօ շուշտընէ, ու պը աւ հաթը լէֆանտըն փէշթըմալէ խօ փա-
- 6 գըթ տըքըք: Կուա Հ ըմհուն փէթրոսա հաթ. ուի ժի կօ ժէոա. Կա՛ Բապպ դո՛ւ տէ
- 7 լընկա մը պը շույ: Իսա ճէվապ տա ժէոա ու կօ. Կը չը քօ տըքըմ դու նուա նըղա-
- 8 նի, լէ բաշէ տէ ֆէհմ պըքի: փէթրոս կօ ժէոա. Կընկա մը գաթ դու տէ նա շույ, Իսա ճէվապ տա ժէոա. Կըքը էղ դա նա շում,
- 9 հիսսէ դա պը մըոա թուննա: Հ ըմհուն փէթրոս ժէոա կօ. Կա՛ Բապպ նա կէօվ-
- 10 տայէ մըն լէ տէսթ ու սէրէ մը ժի: Իսա կօ ժէոա. Ժը եէքէ հաթը շուշտընոա ժը.

- լընկա պաշգա ժը շուշարնուա մուհիժած նընը,
 իլլա նէք ճար փաք է, հան ժի փաք ըն, լա-
 11 քին հուն հէմիան նա: Չըմա քօ տը զանը
 պու աուի՝ քօ տէ աուի տէսիժ պրտանա, ժը
 աւ սէմէտէ կօ. էրքը նա հուն հէմի փագըժ
 12 ըն: Աւ կավա քօ լընկէ ուան շուշտ, ճըլէ
 իօ կըրթ ու լը սուֆրէ ոօնըշտ, ու կօ ժը
 ուանուա, Հուն տը զանըն մը չը քըր ժը ո-
 13 աւ: Հան էղ խօճա ու Վասպ կաղի տը-
 քըն ու գանճ տըքըն, չըմա քօ էղ մուսան
 14 ըմ: Աէ էրքը էղ խօճա ու Վասպ մը լըն-
 կա ո շուշտ. լաղըմ է քօ հուն ժի լընկա հէ-
 15 մուտու պը շուն: Չըմա քօ մը ժը ուա էօր-
 նէկ քի տա. քօ շավան քօ մը ժը ուա քըր
 16 հուն ժի ողա քըրընէ մը պըքըն: Պրուա պը-
 ուա տըպէմ ժը ուա. գուլ ժը աղայէ իօ մէ-
 զըն նընը, նա ժի հաթը շիանտօղ ժը իօ շի-
 17 անտօղ մէղընը: Չիւնքի ուանան հուն զա-
 նըն, խօղի ժը ուա՝ էրքը ուանան պըքըն:
 18 Սը ո ժը հէմիանուա նա պէմ. չըմա քօ էղ
 նաս տըքըմ ուան քօ մը պըժարթ, լաքին
 հաթա քօ նըվիս թէքմիլ պըպը, աւ քօ պը
 մըուա նան տը խուարը պու, ժը մըուա հիլէ
 19 քըր: Սը նուա ժը ուա տը պէմ չը գաս
 քօ նա պույէ, քօ քինկա քօ պըպը՝ իման
 20 պինըն քօ էղ աւ ըմ: Պրուա պըուա տը պէմ
 ժը ուա. Վի քօ գասպուլ տըքը աուի քօ
 էղ տը շէյինիմ մը գասպուլ տըքը, ու քի քօ

- մը գապուլ տը.քը, մը շիանտողէ գապուլ տը.քը:
- 21 Իսա կալա քօ ուխա կօ, լը Բուհէ խօտա
 հարրաի շէհատէթ քըր ու կօ. Պրոա պրոա
 տը պէմ ժը ոռա, ժը ո կէ.քէ տէ մը տէսթ
- 22 պը տը: Սուա շակրրտան ժը պոյ քի տէժը
 աճապ պը թաճիւպ քըրընէ լը հէվու տու մէ-
- 23 դէ տը քըրը պուն: Աւ ժը շակրրտան կէ.քէ
 հէպու քօ լը պա Իսա ոօնըշտի, աուի քօ Ի-
- 24 սա տը հապանտը կէ.քէ: Սուա Շ ըմհուն
 Փէթրոս ժէոա իշարէթ տը.քըր ժը պոյ փրոս
 քըրընէ էրքը քի տէ պրուա աւ, ժը պոյ է.քէ
- 25 քօ խապէր տըտա: Աւի ժի լը սէր սէնկէ
 Իսայէ քէթ ու կօ ժէոա. Սա՛ Բապպ քի՛յէ
- 26 աւ: Իսա ճէվապ տա ու կօ. Սւ է ժը քէ-
 ոա քօ՝ էզէ նան շի տը.քըմ ու տը տըմ. ու
- 27 շի քըր նան տա ժը Իսխարի ճ՛ուտառա: Աւ
 ժը բաշէ նանէ Շ էյթան լը հընտուռա ուի
 քէթ. ու Իսա կօ ժէոա. Սուա չը քօ տէ պը-
- 28 քի զուվա պը.քը: Սաքին զըշդէ հան ժը
 սուֆրէտա ոօնըշտողան կէ.քէ Փէհմ նա քըր,
- 29 էրքը ժը պոյ չը կօ ժէոա: Չըմա քօ հընը-
 քան թախմին քըրըն քօ՝ ճ՛ուտա ժը պոյ քէ-
 սէտար պունէ՝ Իսա ժէոա կօ. լը պայրամտա
 չը քօ ժը մէոա լազըմ է պը փըր, կախօա
- 30 ժը Փագիրանոա զըշդ քի պը տը: Սուի ժի
 համա քօ նանէ սանտ՝ զուվա լը տէր ոապու,
 ու շէվ պու:
- 31 Աւ կալա քօ ոապու լը տէր Իսա կօ. Սուա

- Գուռէ մէտուվ պը իղղէթ պու, ու Մլաճ
 32 ժի պը աուի պը իղղէթ պու: Լըքը Մլաճ
 պը աուի պը իղղէթ պու Մլաճ ժի լը խօտա
 աուի տէ պը իղղէթ պը.քա ու զուվա տէ պը
 33 իղղէթ պը.քա աուի: Լ՛յ զառուգան, հընըք
 ոգթ ժի էզ պը ոռամը. հուն մը տէ արամիշ
 պը.քըն, ու չավան քօ մը ժը Եէհուտիանուա
 կօ, էրքը լը քօ քի էզ տըչում հուն նը.քեա-
 34 ըն պէն, նուա ժի ժը ոռա տը պէմ: Ժը
 ոռա թէնպիհ քի նօ տը տըմ՝ քօ հէվու տու
 պը հապինըն, չավան քօ մը ո՛ հուպանտ, հաթա
 35 քօ հուն ժի հէվուտու պը հու պինըն: Պը
 աուի հէմիան տէ պը զանըն, էրքը հուն շա-
 կըրտա մըն ըն, էրքը հէվու տու պը հապինըն:
 36 Ելմհուն փէթրոս կօ ժէռա. Լ՛ա՛ Րապպ
 լը քօ տը շի. Խսա ճէլապ տա. Լը քօ քի
 էզ տըչում, դու նուա նը.քեարը սէ համա
 37 բաշէ տէ պէյ լը բէյ մը: փէթրոս կօ ժէ-
 ռա. Լ՛ա՛ Րապպ չըմա՞ տէ նը.քեարըմ նուա
 լը բէյ դա պէմ. էզ ժը անուա տա ճանէ խօ
 38 ժի լը ուղուրա դա տաթինըմ: Ղէվապ տա
 Խսա. Ղանէ խօ լը ուղուրա մը տէ տէյնի,
 պըռա պըռա տը պէմ ժը դառա, լը պէր տիք
 պանտանէ, սէ ճարան դույէ տէ մը ինքեար
 պը.քի:

ԱՆՏ 14

- 1 Տրէ՛ս ո՛ւրա սէր ու պրն նապր ժը Խօտէ-
 աա իման պինըն, ու ժը մըռա իման պինըն։
- 2 Եւ մալա Պապէ մըն փրո գօնախան Տէնըն
 էրքը նա մը ժը ոռա տը կօթ, էրքը տըչում
- 3 ու ժը ոռա ճի Տազըր տըքըմ։ Ու էրքը պը-
 չում ու ժը ոռա ճի Տազըր պըքըմ, տիսա
 դէմ ու ո՛ լը պա խօ տըսթինըմ, քօ էզ լը
- 4 քօ մը՝ Տուն ժի լը ուէ պը պրն։ Ու լը քօ
 քի տըչում, Տուն զանըն, ու ուէ ժի զանըն։
- 5 Թումա ժէռա կօ. Եւ՛ Րապպ էմ նըզա-
 նըն լը քօ տըչի. ու չավան տըքեարըն ուէ
- 6 պը զանըն։ Խաա կօ ժէռա. Եւ լըմ ուէ ու
 աաստի ու Տայաթ, ժը Պապառա քէս քինը-
- 7 քեարը պէ. իլլա պը տէսթէ մըն։ Եւքը
 Տուն մը պըզանըպանա, պապէ մը ժի տըզա-
 նը պանա, ժը ուի բէվա աուի զանըն ու
 աուի տին։
- 8 Ֆիլիպոսի ժէռա. Եւ՛ Րապպ Պապա ժը մէռա
 9 նչան պըտը, ու պէս է ժը մէռա։ Կօ ժէռա Խաա.
 Եւ գաս ոգթ պը ոռա մը, ու դա էլ նաս նա քըբ
 եւ՛ Ֆիլիպոս, աւ քօ էլ տի Պապա ժի տիյէ, ու
 գու չավանտէ ժի էրքը Պապա ժը մըռանչան պը-
- 10 տը։ Դու պավուր նա՞ քի, էրքը էլ լը Պա-
 պա տա մը ու Պապա լը մըտա է, աւ խապէր
 քօ էլ ժը ոռա խապէր տը տըմ, էլ ժը խօ
 նա պէժըմ, իլլա Պապա քօ լը մըտա սաքին

- 11 պույէ, առի տը շըղուլը աւ շըղուլան : Ժը
մըռա իման դինըն, էրբը էղ լը Պապատա
- 12 մը ու Պապա լը մը տա է : Լըբը նա ժը պոյ
աւ ամէլան ժը մըռա իման պինըն . պըռա պը-
ռա տը պէմ ժը ոռա, էրբը աւ քօ ժը մը-
ռա իման դինը, աւ ամէլան քօ էղ տը շը-
ղուլըմ, ուի ժի տէ պը շըղուլը, ու ժը ուան
Տէնի դէտէ տէ պըբը, չըմա քօ էղ ժը Պա-
- 13 պառա տը չում : Ու պը նավէ մըն չը քօ
տիլէկ պըբըն, տէ պըբըմ առի, քօ Պապա
- 14 պը Վուռ պը իղլէթ պըպը : Զը քօ պը նա-
վէ մըն տիլէկ պըբըն, առի տէ պըբըմ :
- 15 Լըբը հուն մը տը հապինըն թէնպիՏէ մը պը
16 բէն : Ու էժի ժը Պապառա տէ լավա պը-
բըմ, ու պաշգա թէսէլի տայօղ քի տէ պը-
տը ժը ոռա, քօ էպէտան աւ պը ոռա պը մի-
17 նը : Ի ուՏէ ռաստիյէ, քօ տընէյ հան նը-
քեարը աւ դապուլ քըբըն . չըմա քօ նա պի-
նը առի, ու նաս նա քը առի . լաքին հուն
նաս տըբըն առի, չըմա քօ պը ոռա տը մի-
- 18 նը, ու պը ոռա տէ պըպը : Ո սէվինա Տէ-
19 լըմ, դէմ ժը ոռա : Ժը բաշէ հընըքի դէ-
ման, Տէնի տընէ մը նա պինը . համա հուն
տէ պը պինըն մը . չըմա քօ էղ սաղ ըմ, ու
- 20 հուն տէ սաղ պըպըն : Ու ուէ ոյէ հուն
տէ պըղանըն, քօ էղ լը Պապա տա մը, ու
- 21 հուն լը մը տա, ու էղ լը ոռա : ԹէնպիՏէ
մը կըրթօղ ու բէ քըրօղ, աւ է էղ հապան-

- տօղ, ու աւ քօ էլ տը հապինը, ժը Պա-
 վէ մըն տէ պէ հապանտըն, ու էլէ տէ ուի
 պը հապինըմ, ու էզ խօ ժէռա տէ պէյան
 պըքըմ :
- 22 Ղուտա (նա Իսխարի) էօ ժէռա. Եւ
 Բապպ շա՞վան պու քի դու խօ տէ ժը մէռա
- 23 պէյան պըքի ու նա ժը տընէռա : Իսա ճէ-
 վապ տա ու էօ ժէռա. էրքը կէքէ մը տը
 հապինը քէլամէ մըն տը բէ. ու Պավէ մըն
 սուի տը հապինը. ու էմ ժէռա դէն, ու լը
- 24 պա ուի գօնախ տըքըն : Ու աւ քօ մը նա
 հապինը, քէլամէ մըն նա բէ, ու քէլամէ մըն
 քօ տը պըհէն, ամըն նընը, լէ է Պապա քօ
- 25 էզ շիանտ : Վըշդէ հանան մը ժը ոռա խա-
 պէր տա՝ չո գաս քօ էզ լը պա ոռա մը :
- 26 Եւքին թէսէլի տայօղ Բուհ էլ գուտա, քօ
 Պապա պը նավէ մըն տէ պը շէյնը, հէմիան
 աւ տէ ժը ոռա հին պըքը, ու մը չը քօ ժը
- 27 ոռա էօ տէ պիրա ո պինը : Ժը ոռա սէլա-
 մէթ տը հէլ մ, սէլամէթէ խօ տը տըմ ժը ո-
 ռա. էլ ոգա տայիսէ տընէ ժը ոռա նատըմ.
 տըլէ ո պրա սէր ու պըն նապը ու մէ թըռ-
- 28 սըն : Հուն պըհիտըն քօ մը ժը ոռա էօ.
 Տը չում ու ժը ոռա դէմ. էրքը հուն էզ
 պը հուպինանտանա, վուսանը տէ շաղ պը
 պանա, էրքը էզ ժը Պավէ խօռա տը չում.
- 29 չումա քօ Պավէ մըն ժը մըն մէզըն է : Ու ժը
 նուտա քօ հէժա նա պույէ մը ժը ոռա էօ,

- 30 կապա քօ պրպր՝ պավուր պրքրն: Հէնի պր
 ոռա տէ փրո խասկեր նատրմ. չամա քօ մեղը-
 նէ տրնէյ հան դէ, համա լը պա մըն դըշդ
 34 քէ ուի թուեննա: Աքին տրնէ պր զանը քօ
 էղ Պապա տը հասկներմ, ու չափան քօ Պա-
 պա ժը մըռա թէնպիհ քրր, վուսան տըքրմ,
 հէնի ուսպրն ժըվըր էմ հառըն:

ՍԵՐ 15

- 1 Սէվէ ոաստ էղ ըմ, ու պավէ մըն պաղ-
 2 վան է: Հէր կուլի քօ լը սէր մընը ու եէ-
 միշ նայնը. տը պոը աուի, ու աւ հէմի քօ
 եէմիշ դինը փագըժ տըքր աուի, քօ հէնի փրո
 3 մէյվէտար պրպր: Հուն ժը անուա տա փա-
 գըժըն պր աւ քէլամէ՝ քօ մը ժը ոռա խա-
 4 պէր տա: Աը նավ մըտա պր սէքրնըն, ու
 էղ լը նավ ոտա. չափան քօ կուլի աւ ժը խօ
 նըքեարըր մէյվէ պինը, էրքը լը սէր մէվ հա-
 թը ատըլանտըն նա պր վուսան ժի հուն. էր-
 քը լը սէր մը հաթը ատըլանտըն նէ պըն:
 5 Աղ մէվ ըմ ու հուն կուլի. աւ քօ լը սէր
 մը հաթիյէ ատըլանտըն ու էղ լը սէր ուի,
 աուի փրո մէյվէ դինը, չամա քօ պէ մըն հուն
 6 նըքեարըն դըշդ քի քրորնէ: Արքը եէքէ
 լը սէր մը նա հաթիյէ ատըլանտըն, աուի. ո-
 գա կուլի լը տէր քէթ ու հըշք պու ու տը
 ճըվինըն աուի, ու լը ազրոէ տավէժըն՝ ու տը

- 7 շափուղը: Ու երբը հուն լը նափ մը պը մի-
նրն ու քելամէ մը ժի լը նափ ոտա պըմինրն,
չը քօ տը խուաղըն տիլէկ պըքըն, ու տէ պը-
- 8 պը ժը ոռա: Պը առիա Պափէ մըն պը իղ-
ղէթ պու, քօ հուն փրոս մէյվէ պինրն, ու
շակրոտէ մը պըպըն:
- 9 Շափան քօ Պապա մը հապանտ, մը ժը ո
հապանտ, լը մուհապէթէ մըտա ատըլանտի պը
- 10 սէքընրն: Երբը թէնպիհէ մը հուն պը բէն՝
լը նափ մուհապէթէ մը տէ պը սէքընրն, չա-
փան քօ մը թէնպիհէ Պապա կըրթ, ու լը
- 11 նափ մուհապէթէ ուի սէքընիմ: Վըշղէ
հանան մը պը ոռա խապէր տա, քօ շաղլը-
ղէ մը լը նափ ո պըմինր, ու շաղլըղէ ոթէք-
- 12 միլ պըպը: Թէնպիհէ մը ուիա է քօ հէվ
ու տու պը հապինրն, չափան քօ մը ո հա-
- 13 պանտ: Ժը ուիա բէթըր մուհապէթէ եէ-
քէ թուննա, քօ ճանէ խօ լը ուղուրա տօս-
- 14 տէղ խօ տէյնը: Հուն տօստա մընրն, երբը
պըքըն չը քօ էղ ժը ոռա թէնպիհ տըքըմ:
- 15 Հէնի ժը ոռա գուլ նա պէմ, չըմա քօ գուլ
նը զանը չը քըրընէ աղայ խօ. համա մը ժը
ոռա տօստ կօ, չըմա քօ ժը Պապա չը դըշը
քօ մը պըհիատ, մը ժը ոռա խապէր տա:
- 16 Հուն էղ նա պըժարաըն, լէ մը ո պըժարա,
ու մը ո թային քըր, քօ հուն հառըն ու մէյ-
վէ պինրն, ու մէյվէյէղ ո պըմինր, ու պը
նափէ մըն չըքօ ժը Պափէ մըն պը խուաղըն՝

- 17 Ժր ոռա պրտը: Ուիա թէնպի՛ճ տըքըմ քօ
 հէվ ու տու պը հապինըն:
- 18 Արքը տընէ ժը ո՛ իբրահ տըքա. պը զա-
- 19 նըն քօ ամուլ ժը մը իբրահ քըր: Արքը
 հուն ժը տընէյ հան պը պանա, տընէ ախօ-
 յիյան տըհապինը, լաքին հուն ժը տընէ նը-
 նըն, լէ մը ո՛ ժը տընէ պըժարթ. ժը պոյ աւ-
- 20 տընէ ժը ո՛ իբրահ տըքը: Պիրա խօ պինըն
 խապէրէ հան քօ մը ժը ոռա կօ, Արքը գուլ
 ժը աղայ խօ մէզըն նընը, էրքը էզ գավա-
 րանտըն, ո ժի տէ պը գավարինըն, էրքը խա-
- 21 պէրէ մը կըրթըն ա ո ժի տէ պը կըրըն: Ա-
 քին աւ հէմի դըշդան տէ ժը ոռա պըքըն ժը
 պոյ նավէ մըն, չըմա քօ նաս նա քըրըն ա-
- 22 ուի քօ մը շիանա: Արքը էզ նա հաթըպա-
 նա ու ժը ուանուա նա կօթը պանա, կիւնէյէ
 ուան տէ նա պանա, լաքին հէնի նուա ժը պոյ
 կիւնէյէդ ուան մը հանա քի ո՛ թուննա:
- 23 Աւ քօ ժը մըն իբրահ տըքը, ժը Պավէ մը
- 24 ժի իբրահ տըքը: Արքը աւ շըղուլան մը
 նավ ուանտա նէքըրանա, աուան քօ զայրի
 եէքէ նա քըրիյէ, կիւնէյ ուան տէ թուննա
 պանա, համա նուա հէմ տին, ու իբրահ քը-
 րըն կէրէք ժը մըն՝ կէրէք ժը Պավէ մըն:
- 25 Աքին ուիա պու քի թէմամ պըպը աւ քէ-
 լամ քօ լը նավ թէվրաթէ ուան հաթիյէ
 նըվիսանտըն, էրքը պիլա սէպէպ ժը մըն իբ-
- 26 րահ քըրըն: Աքին կավա քօ թէսէլի տա-

յօղ պէ՛ք քօ էղ ժը Պապա տէ ժը ոռա պը
 շէյնիմ աւ Իռէնէ ոաստիյէ՛ք քօ ժը Պապա
 խուրուճ տըքը, աւ տէ ժը պօյ մը շէհատէթ
 27 պըքա: Աւ հուն ժի շէհատէթ տըքըն, չը-
 մա քօ ժը իպթիտայէ հուն պը մըռա նը:

ՍԷՐ 16

- 1 Պըշդէ հանան մը ժը ոռա կօ, քի խուար
- 2 նապըն: Ժը տէրա խօ ո տէ լը տէրխըն,
 լաքին ոգթ տէ պէ, քօ հէր քի քօ ո պը
 գուժը, վուսան տէ հասապ պըքը քօ ժը խօ-
- 3 տէռա խըղմէթ տըքը: Աւ դըշդէ հան տէ
 ժը ոռա պըքըն. ժը պօյ աւ քօ նա Պապա
- 4 նաս քըրըն ու նա ժի մը: Վաքին դըշդա
 հան մը ժը ուանոա կօ, քօ կափա սաաթ պէ՛
 հուն պիրա խօ պինըն էրքը մը ժը ոռա կօ,
 սէօղէ հան ափուլ մը ոռա նա կօ, չըմա քօ
 էղ պը ոռա պոււմ:
- 5 Վաքին նուա էղ տը չոււմ լը պա մը շիան-
 տօղէ, ու ժը ո՛ եէքէ ժի փրոս նա քը էրքը
- 6 լը քօ տը շի: Վաքին ժը պօյ աւ դըշդան
 քօ մը ժը ոռա կօ, տըլէ ո պը գասալէթէ
- 7 դրժա պու: Համա էղ պրոա տըպէմ ժը
 ոռա, ժը ոռա գանճ է քօ էղ հառլմ, չըմա
 քօ էրքը էղ նէ չոււմ, թէսէլլի տայօղ ժը
 ոռա նայը. համա էրքը պը չոււմ, աուի ժը
- 8 ոռա տը շէյնիմ: Աւ աուի կափա քօ պէ,

- տրնէ տէ թագիչ պըքը ժը պոյ կիւնէյանն ,
 9 ու սատագաթէ ու շէրիաթէ : Ժը պոյ կիւ-
 10 նէյանն շիւնքի ժը մյուա իման նայնըն : Ժը
 պոյ սատագաթէ , շիւնքի էղ ժը Պապառա
 11 տը չում , ու հէնի մը նա պինըն : Ժը պոյ
 շէրիաթէ , շիւնքի շէրիաթէ մէղընէ ուէ տը-
 12 նէյէ հաթիյէ պրանտըն : Հէժա ժը ոռա
 փրոա դըշդէ մըն հէյէ կօթընոա , լաքին անուա
 13 հուն նըքեարըն թահմուլ քըրընէ : Համա
 կալա քօ Վուհէ ռաստիյէ պէ ժը ոռա լը
 հէմի ռաստիյէ գալալուղիթի տըքը , չումա քօ
 աւ ժը խօ դըշդ քի տէ խապէր նա տը , լէ
 չը քօ պը պըհիսէ՝ աուի տէ խապէր տը , ու
 ժը ոռա աւ դըշդ քօ տէ պըպըն տէ թարիֆ
 14 պըքը : Վուի էղ տէ պը իզզէթ պըքը , չը-
 մա քօ ժը ամընան տէ պըսթինը , ու ժը ոռա
 15 թարիֆ պըքը : Ժը Պապառա հէր չօ քօ
 հէյէ , է մընը . ժը պոյ աւ մը ժը ոռա կօ՝
 էրքը ժը ամընան տէ պըսթինը՝ ու ժը ոռա
 16 թարիֆ պըքը : Հընըքի՝ ոզթ հէնի տէ մը
 նա պինըն , ու տիսա հընըքի ոզթ տէ մը պը
 պինըն . չումա քօ էղ ժը Պապառա տը չում :
 17 Վուա ժը շահըրտան հընըքան ժը հէփու-
 տուռա տը կօթը պուեն . շիյէ ուիա քօ ժը մէ-
 ոա տէժը , էրքը հընըքի , հէնի մը տէ նա
 պինըն , ու տիսա հընըքի՝ տէ մը պը պինըն ,
 18 ու էրքը էղ ժը Պապառա տը չում : Վու տը
 կօթը պուեն . չը՝ տէ պըպը աւ հընըք ժի . էմ

- 19 Երգանքն չը տէժը: Իսա ֆէհմ քրո քօ տը
 Խոււազըն ժէ փրուս քրորնէ. ու կօ ժը ուան-
 ու, ժը պօյ աուի լը նաւ խօ փրուս տըքրն,
 քօ մը կօ կաւլ քի ժի հէնի տէ մը նէ պինն,
- 20 ու տիսա կաւլ քի ժի տէ մը պը պինն: Պը-
 ու պրուս տը պէմ ժը ոու, քօ հուն տէ պը
 կրին, ու շին պըքրն համա տընէ տէ շաղ պը,
 հուն տէ գասավէթ պըքրն. լաքին գասավէ-
- 21 Թէ ո՛ տէ. լը շաղիթիյէ պէ կօ հուանտըն: Երն
 քի կաւլա քօ տըզը՝ գասավէթ տըքշինը չըմա
 քօ սաաթէ ուի կիյայէ, լաքին կաւլա քօ ո-
 լէտ պըզը՝ ժը շաղիթիյէ հէնի սըխլէթէ խօ
 պիրա խօ նայնը, քօ լը տընէտա մէոուլ քի
- 22 զա: Զուն ժի նուա գասավէթէ ո հէյէ,
 համա էղ տիսա տէ ո պը պինըմ, ու տըլէ
 ո տէ շաղ պըն ու շաղիթիյէ ո նէքէ տէ ժը
- 23 ո տէր նայնը: Ու ուէ ոյէ հուն տէ ժը
 մըն գըշդ քի փրուս նէքրն, պրուս պրուս տը
 պէմ ժը ոու՝ քօ պը նավէ մըն չը քօ տիլէկ
 պըքրն ժը պավէ մըն տէ պրտը ժը ոու:
- 24 Զաթա նուա պը նավէ մըն գաթ գըշդ քի
 ո տիլէկ նէ քրորն, տիլէկ պըքրն ու տէ պրս-
- 25 Թինն, քօ շաղիթիյէ ո թէմամ պըպը: Վըշ-
 դէ հանա մը ժը ոու պը թէմսիլա կօ, լաքին
 սաաթ տէ պէ, քօ ուէ շաղէ հէնի պը ոու
 պը թէմսիլա տէ խապէր նէ տըմ. լէ պը ա-
 շիքեար ժը պօյ Պասպա տէ ժը ոու թարիֆ:
- 26 պըքրմ: Ուէ ոյէ տէ պը նավէ մըն տիլէկ

- 27 պըքըն, ու էզ նա պէմ ժը ոռա՝ էրբը էզ ժը
 քօ Պապա աւ պը խօ ո տըհապինը. չիւնքի
 ո էզ հապանտըն, ու պաժուր քըրըն քօ էզ
 28 ժը խօտէ ոապում: Ժը Պապա ոապում
 ու լը տընէ հաթըմ, տիսա տընէ տը հէլըմ
 ու ժը Պապա ոա տըչում:
 29 Եւ կըրտան կօն ժէոա. Աւ հա տնուա պը
 աշխեար խապէր տըտի, ու թէմնիլ քի ժի
 30 նա պէժի: Եւ ուա էմ ֆահմ քըրըն քօ դու
 հէր դըշդ զանի՝ ու դըշդ քի ժի լազըմ նընը
 քօ եէքէ ժը դա փըոս պըքը, պը ուիա էմ
 31 տը զանըն քօ դու ժը խօտէ ոա պույ: Խա
 ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ. Եւ նուա պա-
 32 վուր տըքըն: Աւ հա սաաթ դէ, ու հաթիյէ
 ժի, քօ տէ պէլա պըն, հէր եէք լը ճիյէ խօ-
 տա, ու էզ թէնէ տէ պը հէլըն, լաքին էզ
 թէնէ նընըմ չումա քօ Պապա պը մըոա է:
 33 Եւ շդէ հանա մը ժը ոռա կօ՝ քօ պը մըոա
 սէլամէթէ ո հէպը. լաքին փէթ պըն, չումա
 քօ մը տընէ ֆաթհ քըր:

- 1 Աւ կաժա քօ Խա ուանան խապէր տա,
 լահիէ խօ լը ազիւմանան պըլընտ քըր ու կօ.
 Եւ Պապա սաաթ կըհիշտիյէ, պը իզդէթ քը
 Եւ ուէ խօ, քօ Եւ ուէ դաժի դա պը իզ-

- 2 զէթ քր: Չափան քօ ժէոա դա լը սէր, Տէր
 թէն հիւքմաթ տա, հաթա քօ էպէտի հա-
 յաթ պրտը ժը աւ հէմիանոա, քօ դա ժէոա
- 3 տա: Աւիա է էպէտի հայաթ, քօ նաս պր-
 քըն դա թէնէ հագգ ՄլաՏ ու Իսա էլ Մէ-
- 4 սիՏէ քօ դա շիանտ աուի: Մը դա լը սէր
 արտէ պր իզզէթ քրր, աւ շըդուլ քօ դա ժը
- 5 մրոա տա քրքրնէ՝ մը թէմամ քրր: Աւ ան-
 ուա է՛յ Պապա՝ դու լը պա խօ մը պր իզզէթ
- 6 քր. պր աուի իզզէթէ, քօ ժը պունէ տրնէ
- 7 ափուլ լը պա դա ժը մրոա հէպու: Մը նա-
 վէ դա պէյան քրր ժը աւ մէոուփանոա, ու ան-
 քօ դա ժը տրնէտա ժը մրոա, է դա պուն,
 ու դա ժը մրոա տա ուան, ու քէլամէ դա
- 8 կրթթըն: Վուա ֆէՏմ քրքրն՝ էրքր. աւ հէ-
 մի դըշդ քօ դա ժը մրոա տա՝ ժը դա նը:
- 9 Չրմա քօ աւ քէլաման քօ դա ժը մրոա տա
 մը ժի ժը ուանոա տա, ու ուան ժի գապուլ
 քրքրն ու պր ոպստ դանին քօ էլ ժը դա
 ոապուլ, ու իման անին քօ դա էլ շիան-
- 10 տրմ: Վուա էլ ժը պոյ ուան լափա տը-
 քրմ, ու նա ժը պոյ տրնէ լափա տըքրմ. լէ
 ժը պոյ ուան քօ դա ժը մրոա տա, չրմա քօ
- 11 ուան է դա նը: Աւ հէմի ամրնան՝ է դա նը
 ու չը քօ է դա է կմրն է, ու էլ պր ուան
- 12 պր իզզէթ պումը: Աւ էլ հէնի լը տրնէտա
 նընրմ, լաքին ուան լը լը տրնէտա նը, ու էլ
 ժը դառա դէմ, է՛յ ազիղ Պապա պր նափէ

- իսո ուան պը բէ, ուան քօ դա ժը մըռա տա,
 քօ եէք պըպըն, չափան քօ էմ եէք ըն:
 12 Չը դաս քօ էզ լը տընէտա պում պը ուան-
 ոա, մը պը նափէ դա ուան հըֆզ քըռ, ուան
 քօ դա ժը մըռա տա, ու մը հըֆզ քըռ ու
 ժը ուան եէքէ վունտա նէ պու, ժը դայրէ
 օղուէ հէլաք է, քօ քըթէպ թէքմիլ պըպը:
 13 Հէնի նուա ժը դառա դէմ ու լը նափ տը-
 նէ դըշդէ հան խապէր տը տըմ, քօ շաղի-
 14 թէյէ մըն լը խօտա թէքմիլ պը կըրըն: Աը
 քէլամէ դա ժը ուանուա տա, ու տընէ ժը
 ուան իքրա՛հ քըռ, չըմա քօ ուան ժը տընէ
 նընըն, չափան քօ է ժի ժը տընէ նընըմ:
 15 Վը պոյ ուան ժը տընէ հէլինի լափա նաքըմ,
 լէ քօ ուան ժը եարամաղէ հըֆզ պըքի:
 16 Աւան ժը տընէ նընըն չափան քօ էզ ժը տը-
 17 նէ նընըմ: Աւան պը ոաստիյէ, իսօ մուգա-
 18 տէս տըքը, քօ քէլամէ դա հագգ է: Չա-
 վան քօ դա էզ լը տընէ շիանտըմ, է ժի ուան
 19 լը տընէ շիանտըմ: Աւ լը սէր ուան էզ իսօ
 փազըթ տըքըմ քօ ուան ժի պը հագգիյէ
 20 փազըթ պը պըն: Աւ թէնէ ժը պոյ ուան
 լափա նա քըմ, լաքին պը խապէրէ ուան ժը
 պոյ հէմի ժը մըռա իման անօղանուա ժի:
 21 Քօ հէմիան ժը եէք պըպըն, չափան քօ դու
 է՛յ Պասպա լը նափ մըն ու էզ լը նափ դա,
 քօ ուան ժի լը նափ մէտա պըպըն, քօ տը-
 նէ ժի պափուր պըքը, էքըր դա էզ շիանտըմ:

- 22 Աւ աւ իզգէթ քօ դա ժը մրու տա, մը ժի
 ժը ուանուա տա, քօ եէք պրպրն. չափան քօ
- 23 եմ եէք ըն: Լ,զ լը ուանուա ու դու լը մր-
 տա, հաթա քօ լը եէքտա թէքսիլ պրպրն,
 ու տրնէ ժի պրզանը քօ դա եզ շիանտրմ,
 դա հապանտ ուան չափան քօ եզ հապան-
- 24 տրմ: Լ,Յ Պապա ուան քօ դա ժը մրու
 տա, տը խուազրմ լը քօ քի եզ ըմ, ուան
 ժի պը մրուա պը պրն. քօ պրպինրն իզգէթէ
 մրն՝ աւ քօ դա ժը մրուա տա, չըմա քօ դա
- 25 եզ հապանտրմ ժը ավուլ պունէ տրնէ: Լ,Յ
 սատրգ Պապա՝ տրնէ դա նաս նէ քրթ, լաքին
 մը դա նաս քրթ, ու ուան ժի նաս քրթրն էր-
- 26 քը դա եզ շիանտրմ: Մը նավէ դա ժը
 ուանուա տա դանին ու տէ պրտրմ զանին, քօ
 աւ մուհապէթ, քօ պը աուի դա եզ հապան-
 տրմ, լը նավ ուան պրպը, ու եթի լը նավ
 ուան:

ԱՄԻՐ 18

- 1 Իսա կափա քօ խապէրէ հանա կօ, ուապու
 պը թէվլի շակրտէդ խօ լը ալիյէ տրնէ նա-
 վայէ Գաթրունէ պըհուրի, լը քօ քի պաղ-
 չա քի հէպու լը նավ էքէ քէթրն աւ ու
- 2 շակրտէդ խօ: Ճուտա ժի աուի քօ աւ տէ
 թէսլիմ պը քրթանա աւ ճի տը զանը պու-
 չըմա քօ Իսա փրո ճարան պը թէվլի շա-

- կրտէ իօ լը ուէ հաթը պուն ճրվանտըն :
- 3 'Սուա ճ'ուտա պէօլիւկէ ասքէրան ու ժը պաշ
իմաման ու ժը ֆարիսիան խրղմէթծիան պը
խօռա սանտ, հաթը լը աւ տէր, պը մաշհա-
- 4 լան ու պը ֆէնէրան ու պը չէքան : Համա
խա կալա քօ տի աւ հէմիան լը սէր ուի
հաթ, ապառ ու կօ ժը ուանաա . հուն լը քէ
- 5 տը կէռըն : ճ'էվապ տանը ժէաա . իսայէ
'Սասրանի, կօ ժը ուանաա իսա . իշը ըմ
ճ'ուտա ժի քօ աուի տէ թէսլիմ պը քրրա-
- 6 նա' պը ուանաա պառ : Վալա քօ կօ' էրբը
էզ ըմ, պը շունտա շուն ու լը արտէ քէթըն :
- 7 Տիսա փրոս քրր ժը ուանաա . լը քէ տը կէ-
- 8 ռըն . ուան ժի կօ, իսայէ 'Սասրանի : իսա
ճ'էվապ տա ժը ուանաա . Սը ժը ոռա կօ էր-
- 9 քը էշ ըմ . նուա էրբը հուն մը տը խուազըն .
- 10 աուանան պէրտըն քօ պը շուն : Քօ թէք-
միլ պըպը աւ խապէր քի կօ, ուան քօ դա-
ժը մըռա տա, ժը ուան եէքէ ժի մը վունտա .
- 11 նա քրր : 'Սուա ժը Հ ըմհուն փէթրոտա
շուրթի հէսրու, քշանտ աուի, ու լէ խրստ լը
խրղմէթքեարէ պաշ իմամէ, ու կօյէ ոաստէ
ուի պրանտ ճիյէ քրր, ու նավէ աւ խրղմէթ-
- 12 քեարէ Սալխօս պառ : իսա կօ ժը փէթ-
րոտա . Հ ուրա իօ տիսա լը քալան տէյնը .
աւ քեասէ քօ Պալէ մըն ժը մըռա տա, տէ
վէ նախուժ աուի :
- 12 'Սուա պէօլիւկէ ասքէրէ ու պին պաշի ու :

- խրդմէ թճիյէ Նէհուտիան կրթթըն Իսա, ու
 13 կրէտան: Ու առի իսթիտա ժը Հանառա
 պրըն քօ ղազուրէ Գայաֆա պու, քօ պաշ
 14 իմամէ ուէ սալէ պու: Ուիա աւ Գայաֆա
 պու քի ժը Նէհուտիանուա նասիհատ քրը,
 էրքը գանձ է քօ ժը պոյ գամմէ մէռուվ քի
 15 պրմրը: Ու լը բէյ Իսա տրչօ պուն Շ ըմ-
 հուն փէթրոս ու աւ շակրտէ տրն, ու աւ
 շակրոտ նասէ պաշ իմամէ պունէ պը Իսառա
 16 լը համչա պաշ իմամէ քէթ: Աքին փէթ-
 րոս տէրվա լը պա տէրիյէ սէքրնի պու, ու
 պու աւ շակրտէ տրն քօ նասէ պաշ իմամէ
 պու, ու կօ ժը գամիուճիռա: Փէթրոսէ լը
 17 հրնտուռ սանտ: Նուա աւ գամիուճի գար-
 վաշ ժը փէթրոսուա կօ: Սագրն դու ժի ժը
 շակրտանէ ուէ մէռուվէ նէ՞ պի ուի ժի կօ՞
 18 նրնրմ: Ալ ուէ սէքրնի պուն խրդմէ թքեա-
 րան ու հաստսան քօ ալրը շավութանտը պուն,
 շինքի սերմա պու, ու կէրմ տը պօ պուն,
 փէթրոս ժի պը ուանուա սէքրնի պու ու կէրմ
 19 տը պօ պու: Ու պաշ իմամ՝ ժը Իսառա
 փրոս քրը ժը պոյ շակրտան ու թալիմէ ուի:
 20 Իսա ճէվապ տա ժէռա. մը լը տրնէտա ա-
 շէքեար խապէր տա, մը հէր չաղ լը տէրան
 ու լը տաճարտա հին քրը, լը քօ քի Նէ-
 հուտիյան կրչք ճէմ պօ պուն, ու տրդիգա
 21 դրչդ քի մը խապէր նա տա: Չրմա՞ ժը մը-
 րա փրոս տը քի, ուան քօ պըհիստրն ժը ուան-

- 22 նրն : Աստի քօ ուխա կօ . ժը խըղմէթքեա-
 րան եէքէ քօ լը ուէ սէքընի պու , սիլա քի
 լէ խըստ ժը իսառա ու կօ , Ա ուսա՞ն ճէվապ
 23 տըտի ժը պաշ իմամա : իսա ժի ժէոա կօ .
 Արքը մը քէօթի խապէր տա , ժը պօյ քէօ-
 թիթիյէ շէհատէթ պըքը . լէ էրքը մը գանձ
 խապէր տա , դու չըմա՞ ժը մըոա լէ տըխի :
 24 Աւ Հանա աուի հաթը կրէտան ժը Վայա-
 25 ֆառա շիանտ : Շըմհաւն փէթըոս ժի լը
 ուէ սէքընի պու ու կէրմ տը պօ պու , կօնը
 ժէոա , Սագըն դու ժի ժը շակըրտէդ ուի նէ
 պի . աուի ինքեար քըր ու կօ՝ Արքը նընըմ :
 26 Ժը խըղմէթքեարէ պաշ իմամէ եէք ժի՝ խը-
 սըմէ աւ մէոուլէ , քօ կօյա էքէ փէթըոս պը-
 ոանտը պու՝ կօ . 'Ա' մը դա տի լը նալ
 27 պաղչայէ պը ուխա : 'Ա' ուա փէթըոս Տի-
 սա ինքեար քըր , ու զուվա տիք պան տա :
 28 Աւ իսա ժը մալա Վայաֆայէ լը սէրայէ
 վալիյէ պըրըն , ու հէնի սըպէ պու , ու ուան
 լը սէրայէ նէ քէթըն քօ նափաք նապըն , լէ
 29 քօ փասէհէ պըխօն : Փիլատոս լը տէր հաթ
 ժը ուանըա ու կօ . Ար սէր մէոուլէ հան
 30 չը կըլի տաղինին : Ճէվապ տան ու կօն
 ժէոա . Արքը աւ մէոուլ պը քէօթի խույ
 նա պանա , աուի մէ ժը դառա տէ թէսլիմ նէ
 31 քըրանա : 'Ա' ուա փիլատոս ժը ուանըա կօ

- հուն պրսթինըն առւի, աւ լը կէօրա տինէ խօ
 առւի հէօքմ պըքըն. Այէհուտիան կօն ժը մե-
 ուա. Ճայիզ նընը քօ մեռուվ քի պը գու-
 32 ժըն: Քօ թէքմիլ պըպը քէլամէ խսա, քօ
 կօ. Պէյան քըր էրքը պը չը մըրընէ աւ տէ
 33 պըմըր: Փիլատոս տիսա լը սէրայէ քէթ.
 կազի քըր խսա ու կօ ժէռա. Փատիշահէ Այէ-
 34 հուտիյան դո՞յի: խսա ճէվապ տա. ուայա
 դու ժը խօ տէժի, եախօտ ժը պօյ մը պաշ-
 35 գասիան ժը դառա կօն: Ճէվապ տա Փի-
 լատոս, Սէկեր էժի Այէհուտի մը. միլէթէ
 դա ու պաշ իմամէ դա դա ժը մըռա թէսլիմ
 36 քըրըն, դա չը դըշդ քըիյէ: խսա ճէվապ
 տա. փատիշահիթիյէ մըն ժը տընէյ հաննը-
 նը. էրքը ժը տընէյ հան պըպանա փատիշա-
 հիթիյէ մըն, խըզմէթճիյէդ մըն տէ փէվ պը-
 շանա քօ էզ լը տէսթէ Այէհուտիան թէսլիմ
 նէ պըմ. նուա փատիշահիթիյէ մըն ժը տընէ
 37 հան նընը: Փիլատոս կօ ժէռա. Այէ էրքը
 վուսան է դու փատիշահի. ճէվապ տա խսա.
 դու տէժի էրքը էզ փատիշահ ըմ. լաքին էզ
 ժը պօյ աւ դըշդէ հան զա մը, ու ժը պօյ առւի
 լը տընէ հաթըմ, քօ ժը պօյ հագգիյէ շէհա-
 տէթ պըքըմ, աւ հէմիան քօ ժը հագգիյէնը.
 38 ժը խապէրէ մըռա կօտարի տըքըն: Փիլատոս
 կօ ժէռա. Չը է հագգի. ուիա քօ կօ, տիսա
 լը տէր քէթ ժը Այէհուտիանուա, ու կօ ժը
 ուանուա. էզ գապհաթ քի նա պիներմ լը սէր

- 39 ուի : Համա ատե՛մէ ո է քօ լը պայրամտա
 եէքէ ժը ոռա պէրտրմ . անուա տը խուանդն
 քօ փատիշահէ Աէհուտիան ժը ոռա պէրտրմ :
 40 Հէմիան ժի պը գիրինէ կօն . Ա ուի պէր մէ
 տը , լէ Պարապայէ ու աւ Պարապա հարամի
 քի պու :

ՍԷՐ 19

- 1 Աւէ չաղէ Փիլատոս կրթթ Նաս՝ ու քու՛մա
 2 աուի : Ա ուա ապէր ժը ըսթըրիան թա՛ճ քի
 ջէքըրըն՝ լը սէրէ ուի տանին , ու ժէոա խի-
 3 լաթ քի տանը որկրթըն : Ա տը կօթը պուն .
 Աէլամ ժը դառա է՛յ փատիշահէ Աէհուտիան
 4 ու ժէոա սիլէյան լէ տը խըստը պուն : Փի-
 լատոս տիսա լը սէր աապու՝ ու կօ ժը ուանոա .
 Ա ահա աուի ժը ոռա լը տէր դինըմ , քօ պը-
 դանըն էրքը լը սէր ուի էզ ճիւըմ քի նա պի-
 5 նըմ : Իսա լը տէր աապու , ու թա՛ճէ ըթթը-
 րիան ու խիլաթ ճըլէ ուի հէպու , ու կօ ժը
 6 ուանոա . Ա ահա աւ մէոուլ : Ա ուա պաշ
 իմաման ու խըղմէթքեարան կամա քօ աուի
 տին , տէնկէ խօ հէլ անին ու կօն . Ա ը խաչէ
 տէրինը՝ լը խաչէ տէրինը աուի : Փիլատոս ժը
 ուանոա կօ . աուի հուն պը կըրըն , ու լը խաչէ
 տէրինին , չըմա քօ էզ ճիւըմ քի լը ուիսա նա
 7 պինըմ : Աէհուտիան ճէվապ տան ժէոա , նօ-
 մօսէ մէ հէյէ լը կէօրա նօմօսէ մէ բաղըմ է քօ

- պրմիր: չմնա քօ աւ խօ գուռէ Խօտէ քրր:
- 8 Ապա քօ Փիլատոս խապերէ հան պրհիստ հէ-
 նի փրո թրոսիա, տիսա լը սարայէ քէթ ու կօ
- 9 ժը Խսառա: Գու ժը քոյ, լաքին Խսա ժէ-
 10 աա ճէվապ քի նէ տա: Աօ ժէռա Փիլատոս,
- պր մրոա խապեր նա՞ տի, դու նըգանի քօ հէօք-
 մէ մըն հէյէ դա լը խաչէ պր տէրինիմ, ու
- 11 հէօքմէ մըն հէյէ դա պերտանէ: Խսա ճէ-
 վապ տա. Ա լը սէր մըն դաթ հէօքմաթէ դա
- տէ նա պանա, էրքը ժը ժօրտա ժը դառա նէ
 հաթը պա տայըն. ժը պոյ ուիա՝ աւ քօ էզ
- ժը դառա թէսլիմ քրր՝ կիւնէյէ ուի հէնի փրո
- 12 մէղըն է: Հէնի ժը ուէ բէվա Փիլատոս տը
 խօստը պու աուի պերտը, լաքին Աէհուտիան
- պր գիրինէ տը կօթը պուն. էրքը աուի պեր-
 տի, դու տօստա դայսերէ նընի, հէր քի քօ աւ
- խօ փատիշահ տըքը, աւ զըտտէ գայսերէ:
- 13 Գուա կապա քօ սէօզէ հան պրհիստ Փիլա-
 տոս, լը տէր խրստ Խսայէ, ու տէօշիւմէյէ գէ-
 վըրէ քօ պր Խպրանիյէ կապաթա հաթը կօ-
 թան ճիյէ լը սէր քիւրսիյէ շէրիաթէտա ոօ-
- 14 նըշտ: Աօյա քնէ փասէհէ պու, ու սաաթ-
 ռիթա շէշանտա պու, ու ժը Աէհուտիանա
- 15 կօ. Ա հա փատիշահէ ո ժը ոռա: Աւ ուան
- տը գիրա պուն ժը նալ մէտա հէլինը աուի՝
 հէլինը աուի, ու լը խաչէ տէրինը աուի, Փի-
 լատոս ժը ուանա կօ. Ազ փատիշահէ ո տէ
- լը խաչէ տէրինըմ, պաշ իմաման ճէվապ տան

- 16 Քի գայտերէ պաշգա փատիշահէ մէ թուննա :
 16 Ուէ չաղէ առի լը տէսթէ ուան տա, քօ լը
 խաչէ ուայր :
 17 Ուան ժի կրթթըն առի տը պրի պուն, ու
 խաչէ խօ առի հէլ անի պու, ու վուսան ուա
 տը պօ պու լը աւ ճի քօ դէ կօթան, Վաֆ,
 քօ պը Իպրանիյէ կօլկօթա տը հաթը պու
 18 կօթան. լը ուէ առի լը խաչէ տէր անին, ու
 բէռա պաշգա տը տօյան ժի, եէքէ ժը եէք
 ալիյէ ու առէ տըն ժը եէք ալիյէ, ու լը օր-
 19 թայէ Իսա : Ու թախթա քի ժի նրվիսանտ
 փիլատոս, ու տանի լը սէր խաչէ. ու ՓԼՏԻ-
 ՇԼՆԻ; ԵԼ;ՆՈՒՏԻԵՆԻՍԸՆԻ; ԵԼՍ-
 20 ՐԵՆԻ՝ հաթը պու նրվիսանտըն : Նուա եաֆ-
 թայէ հան ժը Նէհուտիան փրոան խօնտըն .
 չումա քօ աւ ճի լը նէղա պաժէր պու լը քօ քի
 Իսա հաթը խաչ քրորն . ու պը Իպրանիյէ,
 ու պը Նունանիյէ, ու պը Ուսմանիյէ հաթը
 21 պու նրվիսանտըն : Նուա պաշ իմամէդ Նէ-
 հուտիան ժը փիլատոսու կօն . Մէ նրվիս փա-
 տիշահէ Նէհուտիան, լէ պը նրվիս քօ աւ կօ
 22 էղ փատիշահէ Նէհուտիան ըմ : փիլատոս
 ճէվայ տա, Մը չը քօ նրվիսանտ նրվիսանտ :
 23 Համա ասքերան կալա քօ Իսաէ լը խաչէ
 տէր անին, ճըլէ ուի սանա չար հիսսէ քրորն,
 ժը հէր եէք ասքերոա փայ քի. ու խաֆթանէ
 ուի ժի սանտ. չումա քօ ժը ժօրտա հաթա լը
 24 ժէր, պէ տէր. ու թըն պու հիւնայի : կօն ժը

Տէ՛վուտուռա առի է՛մ նէ գաթիներն , լէ գուրա.
է՛մ պավէժըն լը ուի ժը քէռա քօ տերգէվը ,
քօ թէ՛մամ պըպը առ նըվիսանտըն . Ղըլէ մըն
լը նավ խօտա փայ քըրըն , ու լը սէր խաֆ-
թանէ մըն գուրա ավէժըն , ասքէրան դըշդէ
հան քըրըն :

25 Ու լը պա խաչէ Խսա սէքընի պուն տիյա , ուի .
ու խուշգա տիյա ուի՝ Մէյրէմէ , ժընա Վլա-

26 ֆասէ ու Մէյրէմէ Մակտալինի : Կավա քօ
Խսա տիյա խօ տի՝ ու աւ շակըրտ քօ տը հա-
պանա քօ նէղա ուի սէքընի պու , կօ ժը տիյէ

27 խօռա , Նյ ժըն՝ վահա գուռէ դա : Նաչէ կօ
ժը շակըրտա , Սահա տիյա դա , ու ժը ուէ
սաաթէ աւ շակըրտ առի լը մալա խօ սանտ :

28 Ժը ուէ բէվա կավա քօ Խսա զանի էրքը
վահա հէր դըշդ թէքմիլ է , քօ աւ նըվիս ժի

29 թէքմիլ պըպը՝ կօ . Նյ թի մը : Նուա լը
ուէ Փրագ քի պը սիրքէ դըժա հէպու , ու ուան
ժի սիւնկեար քի պը սիրքէ դըժը քըրըն . լը
սէր գամիշ քի լէֆանտըն , ու տրէժ քըրըն

30 ալիյէ տէվա ուի : Նուա կավա քօ Խսա սիր-
քէյէ սանտ , կօ . Հէր դըշդ թէքմիլ պու ,
ու սէրէ խօ պը խուար քըրընէ ճանէ խօ թէս-
լիմ քըր :

31 Նուա Նէհուտիան , չիւնքի ոջա ինէ պու ,
քօ աւ կէօվտան նա պը քօ լը սէր խաչէ պը-
մընըն հաթա ոջա շէմուէ , չումա քօ աւ շէ-
մու , ոօ քի մէղըն պու . ժը Փիլատուռա լավա

- 32 քրորն քօ չօքա ուան պր շրքինն ու պէն հէ-
 լանտրն : Ասքերան հաթրն չօքէդ ավուլին շր-
 քէնանտրն ու մուսան ժի է աուէ տրն , քօ
 33 բէոա լը խաչէ ոա պօ պու : Համա կավա
 քօ ժը Խսառա հաթրն՝ ու տին քօ ժը խօ մըրի
 34 պօ պու , չօքա ուի նէ շրքէնանտրն : Ասքին
 ասքերան եէքէ արմա խօ շրքանա լը դէնըշտա
 35 ուի , ու զուվա խույն ու ավ ոապու : Աւ աւ
 քօ տի դըշդէ հանան՝ շէհատէթ քրթ ու շէհա-
 տէթիյէ ուի քասա է , ու աուի տը զանը քօ
 36 ոասա տէժը . քօ հուն ժի իման պինն : Վըշ-
 դէ հան պու քի թէմամ պըպը քըթէպ , էր-
 37 քը աթդիյէ ուի տէ նէյէ շրքանտրն : Աւ տի-
 սա պաշդա քըթէպ աէժը . տէ պը նըհէոըն
 ժէոա քօ աուի պրինտար քրորն :
 38 Ժը ուէ բէվա Աուսիֆ՝ քօ ժը Արիմաթէ
 պու , պը տըղիդա շակրտէ Խսա պու . ժը թըոսա
 Աէհուտիան , տիլէկ քրթ ժը փիլատոսէ , քօ
 կէօվտէյէ Խսայէ պը հէլինը , փիլատոս ժի էմի
 39 քրթ , հաթ ու հէլանի աուի : Հէմ՝ Աիկօղի-
 մուս ժի հաթ քօ աուի լը շէվէտա ավուլ ժը
 Խսառա հաթը պու , ու անի դասա սատ լը դը-
 40 րան զմուռ պը էօտոա թէվ քրթի : Մուա
 կէօվտէյէ Խսայէ սանտրն ու պը ճավան ու պը
 պրիսուրան լէֆանտրն , չավան քօ ատէթէ Աէ-
 41 հուտիան պու քէֆէն քրորնէ : Աւ լը ուէ տէրէ
 լը քօ քի հաթը պու խաչ քրորն , պաղչա քի
 հէպու , ու լը նավ աւ պաղչայէ թըրպ քի նօ

Տէպու, քօ լը նաւա էքէ գաթ եէքէ նէ ասնի
 42 պուն: Նուա ժը պոյ ինէ Նէհուտիան լը ուէ
 ասնին Իսայէ, չումա քօ թըրպ նէղ պու:

ՅԵՐ 20

- 1 Աւ լը ոոյա ավուլէ հաթթէ՛ հէժա դարի,
 լը սէրէ սրպէտա Մէյրէմէ Մակտայինի լը
 թըրպէ հաթ, ու տի քօ գէվըր ժը տէրիյէ թըր-
 2 պէ հաթը պու հէլանին: Իաշէ տը պաղը դէ
 ժը Շ ըմհուն փէթրոսա ու ժը աւ շակրտէ
 տրնոա՛ աւ քօ Իսա տը հապանա, ու տէժը ժը
 ուանոա. Իապպ ժը թըրպէ հէլանին, ու էմ
 3 նրդանրն լը քօ տանին աուի: Սապու փէթ-
 րոս ու աւ շակրտէ տրն ու լը աքէյէ թըրպէ
 4 տը հաթը պուն: Հերտույան ժի թէվ տը պա-
 ղիա պուն, ու աւ շակրտէ տրն. պաղիա դու քէթ
 լը բէշ փէթրոսէ. ու ավուլ լը թըրպէ հաթ:
 5 Աւ նրդմ՛ պու տի քօ չարշափան լը ուէ տը սէ-
 քրնի պուն. լաքին աւ լը հընտուռ նէ քէթ:
 6 Շ ըմհուն փէթրոս ժի կըհիշթ, քօ լը բէյ ուի
 տը հաթ, ու լը թըրպէ քէթ, ու տի քօ չարշա-
 7 փան լը ուէ տը սէքրնի պուն: Աւ աւ տըսմալ
 քօ լը սէրէ ուիտա պու, պը թէվլի չարշափան
 տա նէ պու լէ հաթը լէփանտրն ճիյէ լը եէք ա-
 8 լի քի հաթը պու տա դինըն: Աւէ չաղէ լը հըն-
 տուռ քէթ աւ շակրտէ տրն ժի, քօ ավուլ լը
 9 թըրպէ հաթը պու, տի ու իման անի: Չըմա քօ

- Տէ՛ժա քրթէպաննէ տը զանը պուն : էրբբ լա-
- 10 զում է ժէոա ժը մըրիան գըյամ . քը : Նուա
 շակըրտան տիսա լը ճիյէ խօ չուն :
- 41 Համա Սէյրէմ լը պա թըրպէ լը տէրվա
 սէքրնի պու , ու տը կրիա պու , նուա կավա քօ
- 42 աւ տըկըրիա պու լը նավ թըրպէ նըՏէոթ : Ու
 աի տու մէլէքան պը ճըլէ սըրիի , քօ ոօնըշտի
 պուն , լը աւ ճի քօ կէօվտա իսա Տաթը պու
 տանին , եէք ժը ալիյէ սէրի՝ ու եէք ժի ժը ա-
- 43 լիյէ լընկան : Ու ուան ժէոա կօն . Նյ՛Յ ժըն չը-
 մա՞ տըկըրի . կօն ժը ուանոա ժը պօյ աուի քօ
 էֆէնտիյէ մըն ժը թըրպէ Տէլանին , ու նըղա-
- 44 նըմ լը քօ տանին աուի : Ու կավա քօ ուանան
 կօ պը շունտա վէկէոիա ու տի իսա քօ տը սէ-
- 45 քրնի պու , ու նէ տըղանը պու քօ իսաէ : իսա
 կօ ժէոա . Նա՛ ժըն չըմա՞ տըկըրի լը քէ տը կէ-
 ոի : Նուի թախմին քըր քօ պաղչավան է , կօ
 ժէոա . Նա՞ էֆէնտի . էրբբ դա աուի Տէլանի
 պէժը ժը մըոա՞ լը քօ դա տանի աուի , քօ էզ
- 46 աուի պըսթիներմ : իսա ժէոա կօ , Նա՛ Սէյ-
 րէմ . ուի ժի վէկէոիա ու պը իպրանի կօ ժէոա .
- 47 Ուապի , քօ խօճա թէրճիւմէ տըպը : իսա կօ
 ժէոա . Նը մըն մէ՛ գէվ . չըմա քօ Տէ՛ժա լը պա
 Պավէ խօ նէ ոա պու մը , լէ Տաոը ժը պրէյէդ
 մըոա , ու պէժը ժը ուանոա . Նը ժը Պավէ
 խօոա ու ժը Պավէ ոոա ու իօտէյէ խօոա ու
- 48 ժը իօտէյէ ոոա ոատը պըմ : Սէյրէմէ Սակ-
 պալինի Տաթ ու ժը շակըրտանոա խապէր տա՞

էրբը առի Մապաիյէ տի, ու ժէոա գըշդէ
 հանան հօ:

- 19 Ղուա լը ուէ ոջէ՝ լը ոջա ախուէ հաֆթէ
 կաւա քօ էվար պու, տէրիան ժի գուֆըլանտի
 պուն լը քօ քի շակըրտան ժը թըոսէ Աէհու-
 տիան լը եէք ճի հաթը պուն ճըվանտըն, Իսա
 հաթ ու լը նավ ուանտա սէքընի ու հօ ժը
- 20 ուանոա. Աէլամ՝ ժը ոոա: Ուիա քօ հօ՝ տէսթ
 ու փարսուէ խօ ժը ուանոա նշան տա. շակըր-
 տան շաղ պուն կաւա քօ Մապաիյէ տին: Իսա
 տիսա հօ ժը ուանոա. Աէլամ՝ ժը ոոա. Հավան
 քօ Պավէ մըն մը շիանտ, է ժի ո տը շէյինըմ:
- 22 Ու ուիա քօ հօ փըֆ քըր ժը ուանոա ու հօ,
 Մուհ էլ Ղուտսէ պըսթինըն. էրբը կիւնէյէ
 եէքէ ավֆ պըքըն՝ ժը ուանոա պէ ավֆ պուն:
- 23 Ու էրբը է եէքէ շունտա պը կըրըն. պէ կըրթըն:
- 24 Համա թուամա ժը տուանդտահան եէքէ, քօ
 ճէվի տը հաթը պու հօթան, պը ուանոա նա
- 25 պու, կաւա քօ Իսա հաթ: Աւ շակըրտէ ար-
 նան տը հօթը պուն ժէոա՝ էրբը մէ Մապաիյէ
 տին. ուի ժի հօ ժը ուանոա. Արբը լը սէր տէս-
 թէ ուի նշանէ փերչիման նէ պինըմ, ու փէ-
 չիյէ խօ լը ճիյէ փերչիման նա չըքինըմ, ու
 տէսթէ խօ լը փարսուէ ուի նա չըքինըմ, գաթ
 պաւուր նա քըմ:
- 26 Ու լը բաշէ հաշթ ոջան շակըրտան տիսա լը
 հընտուոտա պուն, թուամա ժի պը ուանոա,
 հաթը Իսա կաւա քօ տէրիան գուֆըլի պուն,

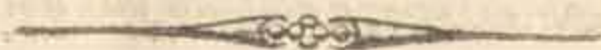
- 27 ու սէքընի լը օրթա ուան ու հօ. Սէլամ ժը
 27 ուա : Նաշէ հօ ժը թուամաա. բէչիյէդ խօ
 լըվըր պինը, ու մէգէքէ տէսթէ մըն, ու բէչիյէ
 խօ պինը լըվըր ու տէսթէ մըն մէգէքը. ու տէս-
 թէ խօ պինը լը փարսուէ մըն պը չըքինը իման-
 28 սըղ մէպը լէ պը իման պը : Նէվապ տա թուամա
 29 ու հօ ժէոա. Նոտէ ու Նըաճէ մըն : Նսա հօ ժէ-
 ոա. Նը քօ դա էղ տիմ ու իման անի, խօղի
 ժը ուանոա քօ նէ տինը ու տէ իման պինըն :
 30 Նուա Նսա լը պէր շահրրտան պաշգա փրո-
 քէրէմէթան քըր, քօ լը քըթէպէ Տանտա նը-
 31 վիսանտըն նընը : Համա ուիա՝ աւ դաս դըշդ
 Տաթը նըվիսանտըն, քօ իման պինըն էրքը Ն-
 սա՝ Սէսիճ Վուռէ Նոտէ է, Տաթա քօ պը
 իման անընէ, պը նավէ ուի ժը Տայաթոա մա-
 լիք պըպըն :

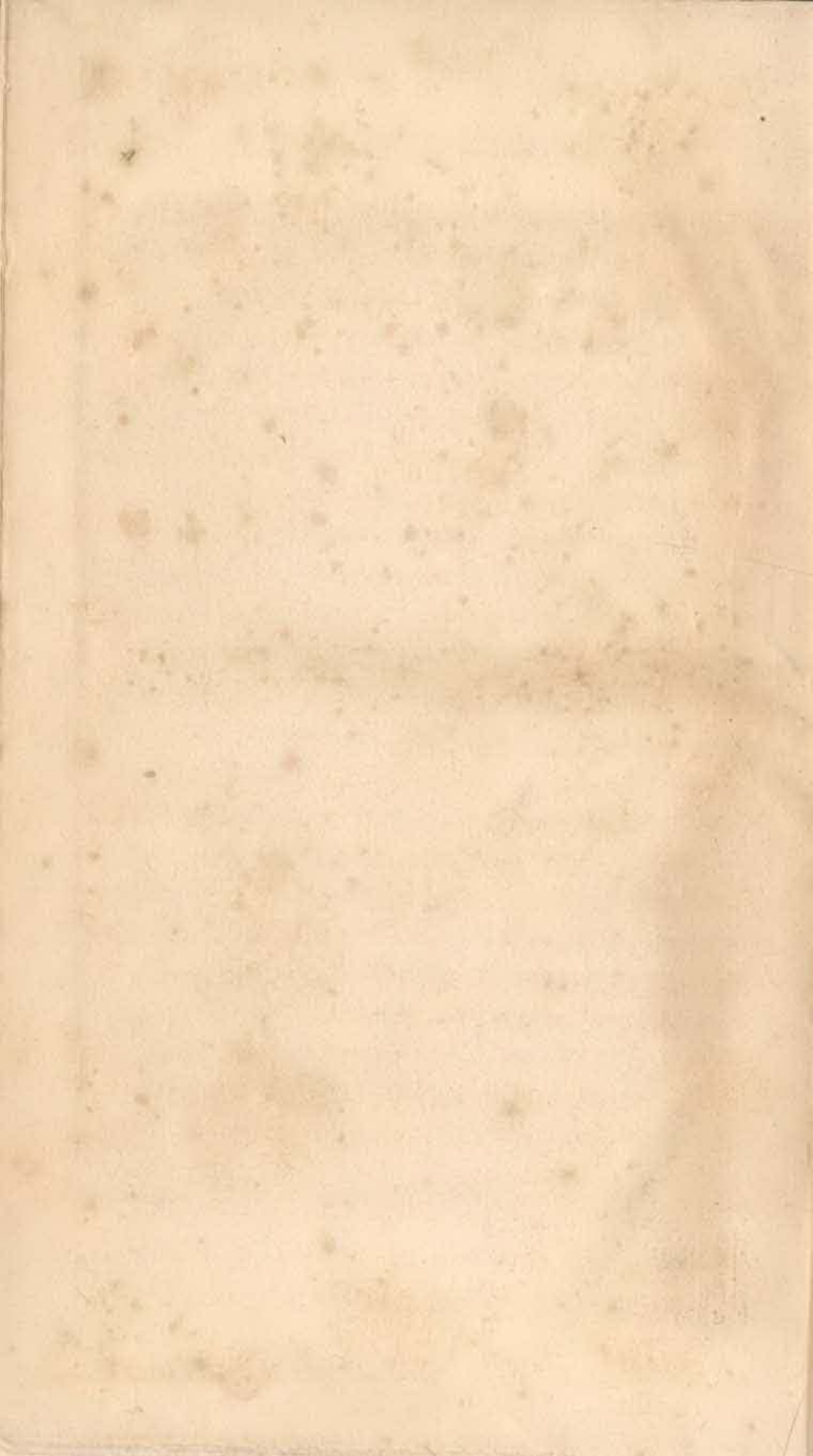
- 1 Ժը ուէ բէվա Նսա տիսա աւ խօ ժը շահրր-
 տէդ խօոա պէյան քըր լը սէր պաճրէ թիպէ-
- 2 րիյէ, ու աճվա պէյան քըր : Նը թէվ պոն
 Շըմճուն փէթրոս, ու թուամա Տաթը Նէվի
 հօթան, ու Նաթանայէլ՝ քօ ժը Վանա ժը պա-
 ժէրէ Նէլիլէ պու, ու դուռէդ Օէպտիյէ, ու
- 3 ժը շահրրտան տրտոյան ժի : Շըմճուն փէթրոս
 հօ ժը ուանոա. Նը տըշում սայտէ մաճսիան.
 հօն ժէոա. Նմ ժի դէն պը դաոա, չուն ու քէ-

- Թըն լը կեմիյէ . ու լը ուէ շէվէ դըշդ քի նէ կըր-
- 4 Թըն : Աւ կաւա քօ սըպէ պու Իսա լը քէնարէ պահրէ տը սէքընի պու . համա շակըրտան նաս
- 5 նէ քըրըն էրքը Իսա է : Իսա կօ ժը ուանոա . կէլէ զառուգան դըշդ քի խուարընէ ո հէյէ ,
- 6 ճէվապ տան ժէոա ու կօն . 'Վ,ա' : կօ ժը ուանոա , թօռէ խօ լը ալիյէ ոաստէ կեմիյէ պաւլէն' ու տէ պը պինըն : տվէթըն , ժը զահֆիյէ մահ-
- 7 սիան նա տը քեարը պուն քշանտընէ : Աւ շակըրտ քօ առի Իսա տը հապանտ , կօ ժը փէթրոսոա . Աւ Սապպ է . Շ ըմհուն փէթրոս կաւա քօ պըհիստ էրքը Սապպ է , փէշթըմալ լը խօ լէֆանտ չըմա քօ դահղի պու , ու աւ խօ լը
- 8 պահրէ-տվէթ : Աւ աւ շակըրտէ տընան պը կեմիյէ տը հաթը պուն . չըմա քօ ժը զուպիյէ տուր նէ պուն , անճախ դասա տու սատ հալա պիյէ , ու թօռէ պը մահսիան տը քշանտը պուն :
- 9 Աւ կաւա քօ լը զուպիյէ ոապուն , լը ուէ հաթը տանին քէօղ քի' ու լը սէր ուի հաթը տա-
- 10 նին մահսի քի ու նան տին : Իսա ժը ուանոա կօ . Պինըն ժը աւ մահսիան քօ հուն նուա կըր-
- 11 Թըն : Շ ըմհուն փէթրոս ոապու , ու թօռէ լը զուպիտա տը քշանտ , պը սատ ու քէնճէ ու սըսէ պը մահսիյէ մէզընան դըժա . ու աւ գաս դըշդ հէպու ու թօռ նա գաթիա Իսա կօ ժը
- 12 ուանոա . Արըն դաշթիյէ պըխուն , համա ժը շակըրտան գաթ եէքէ ճէսարէթ նէ տըքըր փրօս քըրընէ էրքը դու քիյի , չըմա քօ ֆէհմ

- 13 տը քրքը պօւն էրքը աւ Մապպէ : Նուա Մաս
 հաթ ու նանէ կրթթ ու տա ժը ուանուա . վու-
- 14 սան ժի մահսի : Աւիա հալա ճարա սրսէյան է
 քօ Մաս ժը շակրրտանուա խույայի պու ժը բա-
- 15 շէ ժը մրրիան գըյամ քրքընէ : Աւ կավա քօ
 դաշթիյէ քրքըն , Մաս կօ ժը Շ ըմհուն փէթ-
 րոսուա . ՆՅ Շ ըմհուն գուռէ Նուան գու մը
 ժը աւ հէմիան բէթրը տը հապի՛նի . ուի կօ ժը
 ուիուա . Պէլի եա՛ Մապպ , գու ժի զանի քօ դա
 տը հապիներմ , կօ ժէուա . Պը ջէրինը պէրիսը քէ
- 16 մըն : Տիսա կօ ժէուա . ՆՅ Շ ըմհուն գուռէ
 Նուան՝ գու մը տը հապինի՛ կօ ժէուա . Պէլի
 եա՛ Մապպ , գու ժի զանի քօ դա տը հապիներմ .
- 17 կօ ժէուա . Պը ջէրինը բազէդ մըն : կօ ժէուա
 ճարա սրսէյան . ՆՅ Շ ըմհուն գուռէ Նուան՝
 գու մը տը հապինի՛ փէթրոս պը գասավէթ պու ,
 ժը պոյ աուի քօ սէ ճարան ժէուա կօ՝ գու մը տը
 հապի՛նի , ու կօ ժէուա . Նա՛ Մապպ գու հէր
 դըշդ տըզանի , ու գու զանի քօ էզ դա տը հա-
- 18 պիներմ Մաս՝ կօ բաշէ մըն պը ջէրինը : Պըուա
 պըուա տը պէմ ժը դաուա , կավա քօ գու կէնճ
 պույի՛ գու ժը խօուա բըշթ կրէտըտա պաւյ ու
 տը չօ պույ լը քօ քի տը խօստը պույ . համա ոխ-
 թա իխթիարիթիյէ՛ դա տէսթէ խօ տէ լը պը-
 լընտ պը կրի ու պաշգասիան տէ ժը դաուա բըշթ
 կրէտըն ու տէ պը պըն դա լը քօ քի նա խուա-
- 19 զի : Աւիա կօ՝ պը պէյան քրքընէ էրքը աուի պը
 չը մրքընէ տէ Մօտէ պը իզզէթ քը . ու կավա

- քօ աւա խապէր տա կօ ժէոա, Վը բէյ մըն ու-
 20 ըր: Աւ փէթրոս վէկէոիա ու տի աւ շակըրտ
 քօ Խաա տը հապանտ քօ լը բէյ ուի տըչօ պու,
 քօ աուի լը սէր սինկա ուի քէթը պու, ու կօթը
 պու. Եւ՛ Բապպ աւ քիյէ քօ տէ դա նէպու
 21 պըքը: Փէթրոս ուիա պը տիթընէ կօ ժը Խաա-
 22 ոա. Եւ՛ Բապպ լէ ուիա տէ չը պըքը: Աւ
 Խաա կօ ժէոա. Եւքը եղ պը խուաղըմ քօ ա-
 ուի պը մինը հաթա քօ էղ պէմ, ժը դանա չը.
 23 դու լը բէյ մըն ուր: Աուա սէօզա հանընաւ
 պրէյան ոաուու, ու ուան շոպանտըն քօ աւ շա-
 կըրտ հէնի տէ նա մըրը, լաքին Խաա ժէոա նա
 կօ էրքը տէ նա մըրը, լէ էրքը եղ պը խուաղըմ
 քօ աուի պըմինը հաթա քօ էղ պէմ, ժը դա-
 ոա չը:
 24 Աւիա աւ շակըրտ է քօ շահատէթ տըքը լը
 սէր դըշդէդ հանա քօ նըվիսանտ ժի դըշդէդ
 հանա, ու էմ տը զանըն քօ շահատիթիյէ ուի
 25 ոաստ է: Համա հէնի վըռ դըշդ ժի հէնը,
 քօ Խաա քըր, քօ էրքը աուան եէքա եէք պը
 հաթա նըվիսանտըն, աւ հաթը նըվիսանտըն
 քըթէպան թախմին տըքըմ տընէ ժի պաս նա
 պու լը էքէ չունտընոա:

2000

